

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ

ISSN-1857-9779

БИЛТЕН

НА
УНИВЕРЗИТЕТОТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ

Број 1295

Скопје, 15 ноември 2023 година

**Издание на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Бул. „Гоце Делчев“ бр. 9, 1000 Скопје**

ПРВИОТ БРОЈ НА БИЛТЕНОТ Е ОБЈАВЕН ВО МАЈ 1957 ГОДИНА

**Уредник на издавачката дејност на УКИМ:
проф. д-р Биљана Ангелова, ректор**

**Уредник на Билтенот:
Илија Богоевски**

**Лектори:
Весна Илиевска-Цветановска
Соња Попоска**

**Техничко уредување:
Зоран Кордоски**

Бр. _____
5.8.2013
Скопје

Предмет: Материјали за Билтенот за објавување на интернет страницата на УКИМ

Согласно член 132, став 5 од Законот за високото образование („Сл. весник на РМ“ бр. 35/2008, 103/2008, 26/2009, 83/2009, 115/2010, 17/2011, 51/2011 и 123/2012), на интернет страницата на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, од бројот 1059 од 15 август 2013 година, ќе се објавуваат:

- рефератите за избор во наставно-научни, научни и соработнички звања;
- рецензиите за подобност на темата и оспособеноста на кандидатот за вршење научна работа;
- прегледите на одобрените докторски дисертации, прифатените магистерски и специјалистички теми;
- рецензиите на учебници и учебни помагала, како и
- рефератите за доделување на звањето почесен професор и титулата почесен доктор на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“.

По објавување на материјалите на интернет страницата, факултетите и институтите за своите потреби, истите треба да ги отпечатаат во материјална форма за да можат да ги достават на членовите на наставно-научниот, односно научниот совет. Поради тоа, потребно е сите материјали што се предвидени за објавување во Билтенот на Универзитетот, благовремено да ги доставувате во електронска форма. Поради усогласеност и униформност на текстовите потребно е материјалите за објавување да се доставуваат како Microsoft Word 2003 документи во кои исклучиво ќе се користи системскиот фонт Georgia. Овој фонт содржи богато множество на кирилични (македонски, српски, руски), латинични (со различни видови на надредени знаци), грчки и други знаци. Варијанта на овој фонт со коригирани знаци во италиќ формата за македонските букви ‘д’, ‘п’, ‘т’, ‘г’ може да се најде интернет страницата на УКИМ, во делот **Документи** -> **Билтен на Универзитетот**. Исто така, таму може да се најде софтверско решение со кое може да се испрограмира тастатурата на персонален сметач при притискање на копчето “” и копчињата ‘е’ и ‘и’ во македонска поддршка да се добијат знаците ‘è’, и ‘й’ соодветно.

Поради запазување на роковите за објавување на материјалите во Билтенот, но и на интернет страницата, ве молиме, рефератите, откако ќе бидат лекторирани, да ги доставите во оригинална верзија (лекторирана со потписите), а електронската верзија со внесените корекции да ја доставите на е-адресата: bilten@ukim.edu.mk.

Неблаговремено доставените материјали и оние кои нема да бидат напишани согласно упатството нема да бидат објавени во тој број, туку ќе бидат поместени за објавување во наредниот број од Билтенот, односно откако ќе биде добиена бараната верзија.

Ви благодариме за соработката.

Со почит,

Изготвил: Т.Б.
Одобрил: К.М.

УКИМ - Ректорат

СОДРЖИНА НА БИЛТЕН БРОЈ 1295 ОД 15.11.2023 ГОДИНА

АРХИТЕКТОНСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на соработник во соработничко звање – асистент од научната област механика на цврсто и деформабилно тело (20705) на Институтот за високоградба при Архитектонскиот факултет – Скопје (ас. м-р Теодора Михајловска).....8-12

ГРАДЕЖЕН ФАКУЛТЕТ

1. Рецензија на ракописот Проектирање армиранобетонски згради според еврокодови од авторите: проф. д-р Горан Марковски, проф. д-р Тони Аранѓеловски, вонр. проф. д-р Дарко Наков, проф. д-р Елена Думова-Јованоска, проф. д-р Сергеј Чурилов, вонр. проф. д-р Коце Тодоров и проф. д-р Јосиф Јосифовски.....13-18
2. Рецензија на ракописот Збирка задачи по механика на почви од авторот вонр. проф. д-р Јован Бр. Папиќ.....19-25

ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (Билјана Митева, Билјана Таневска, Давор Ажиески, Елена Шкрекова, Елизавета Алексева, Марина Ѓорѓиевска).....26-27
2. Преглед на одобрена тема за изработка на докторска дисертација (м-р Фатон Сулејмани).....28

МАШИНСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на еден соработник во соработничко звање – асистент, во научната област 21403 – производно машинство, технологии и системи при Институтот за производно инженерство и менаџмент на Машинскиот факултет – Скопје (м-р Ема Василеска).....29-37
2. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (Калина Петкова, Александар Стоилевски, Тони Петрушевски).....38

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на едно лице во сите научни звања во научните области судска медицина, медицинска етика и деонтологија на Медицинскиот факултет – Скопје (Марија Бујароска Перковиќ).....39-50
2. Реферат за избор на два наставника во сите наставно-научни звања во наставно-научните области: судска медицина, форензична психијатрија, медицинска етика и деонтологија на Медицинскиот факултет – Скопје (ас. д-р Горан Павловски, ас. д-р Наташа Битољану)....51-75
3. Реферат за избор на асистент по предметот Гинекологија и акушерство на Медицинскиот факултет – Скопје (ас. д-р Искра Дукова).....76-79
4. Реферат за избор на 20 асистенти по предметот Хирургија на Медицинскиот факултет во Скопје (ас. д-р Артан Дика, ас. д-р Благоја Србов, ас. д-р Томислав Јовановски, ас. д-р Димитар Трајковски, ас. д-р Виктор Станков, ас. д-р Јосиф Јанчулев, ас. д-р Иво Вујичиќ, ас. д-р Драган Хаџи-Манчев, ас. д-р Дарко Џамбаз, ас. д-р Мишел Андов, ас. д-р Мирко Мишел Мирчевски, ас. д-р Благој Шунтов, ас. д-р Деспот Деспотовски, ас. д-р Небојша Настов, ас. д-р Стефан Арсенков, ас. д-р Бурим Елези, ас. д-р Лабино Бектеши, ас. д-р Шенол Тахир, ас. д-р Евгенија Лазова).....80-119
5. Реферат за избор на 26 асистенти по предметот Интерна медицина на Медицинскиот факултет - Скопје (асистент, доктор на медицински науки д-р Саша Ќаева Анастасова, асистент, доктор на медицински науки д-р Советка Палешковска Јорданова, асистент, доктор на медицински науки д-р Даница Петковска Спинова, асистент, доктор на медицински науки д-р Јане Талески, асистент, доктор на медицински науки д-р Марија Ѓеракароска Радовиќ, ас. д-р Ирфан Исмаили, ас. д-р Дејан Тодевски, ас. д-р Лазар Чадиевски, ас. д-р Хајбер Таравари, ас. д-р Нела Костова, ас. д-р Душан Петковски, ас. д-р Ангела Дебрешлиоска, ас. д-р Сузана Арбутина, ас. д-р Зоран Арсовски, ас. д-р Милена Милетиќ, ас. д-р Елена Груева Настевска, ас. д-р Татјана Бајрактарова Прошева, ас. д-р Емилија Лазарова Трајковска, ас. д-р Милче Цветаноски, ас. д-р Невенка Ридова, ас. д-р

Кристин Костадиноски, ас. д-р Кирил Наумоски, ас. д-р Марија Живковиќ, ас. д-р Мимоза Миленкова, ас. д-р Александра Цаневска Танеска, д-р Елиф Врјанко).....	120-187
6. Реферат за избор на еден асистент по предметот Радиологија на Медицинскиот факултет – Скопје (ас. д-р Вјолца Алији).....	188-191
7. Рецензија за оцена на докторската дисертација Детекција на плацентата акрета спектар (ПАС) со помош на мајчини плазматски биомаркери: плазминоген активатор инхибитор 1, растворлив Тие 2 и васкуларен ендотелијален фактор на раст рецептор 2 од д-р Ива Млахова Ѓореска, пријавена на Медицинскиот факултет – Скопје.....	192-206
8. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (Тара Мојсовска, Ѓулсевер Асани Куќи).....	207
9. Преглед на одобрени теми за изработка на докторски дисертации (Ивана Наков, Дритон Шабани, Сузана Арбутина, Александра Петрова).....	208
10. Преглед на одобрени теми за изработка на докторски дисертации (Меги Мицевска, Анета Костова, Рената Младеновска, Мајлинда Јусуфи).....	209
ПРАВЕН ФАКУЛТЕТ „ЈУСТИНИЈАН ПРВИ“	
1. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (Зоран Герасимовски, Елена Поповиќ, Дејан Ристов, Теодора Бошкова).....	210
ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ	
1. Реферат за избор на асистент во наставно-научната област математика на Природно-математички факултет – Скопје (м-р Ерблина Зеќири).....	211-215
2. Реферат за избор на еден асистент во наставно-научната област физика на Институтот за физика при Природно-математичкиот факултет – Скопје (м-р Ирена Златановска).....	216-220
3. Рецензија на ракописот Социоекономска географија на Република Северна Македонија (трето дополнето издание) од авторите: д-р Александар Стојмилов и д-р Билјана Апостоловска Тошевска	221-225
СТОМАТОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ	
1. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област ортодонција на Стоматолошкиот факултет – Скопје (вонр. проф. д-р Билјана Џипунова, вонр. проф. д-р Наташа Тошеска-Спасова, вонр. проф. д-р Цветанка Бајрактарова Мишевска).....	226-311
2. Реферат за избор на едно лице во научно звање, во научната област (дисциплина) орална хирургија на Стоматолошкиот факултет – Скопје (в. н. сор. д-р Љуба Симјановска).....	312-332
3. Реферат за избор на две лица во соработничко звање – асистент од наставно-научната област детска и превентивна стоматологија на Стоматолошкиот факултет – Скопје (м-р д-р Христо Петановски, м-р д-р Јасна Симоноска).....	333-341
4. Реферат за избор на едно лице во соработничко звање – асистент од наставно-научната област орална хирургија на Стоматолошкиот факултет – Скопје (м-р д-р Спиро Спасовски, д-р Ана Гиговска Арсова, д-р Мартина Анастасовска, д-р Жаклина Менчева).....	342-356
5. Рецензија за оцена на докторската дисертација Корелација помеѓу хронолошката и скелетната возраст со примена на индексот на созревање на вратните прешлени и индексот на денална калцификација и нивната употреба во планирањето на ортодонтскиот денално-ортопедски третман од д-р Пасионаре Џара Будима, пријавена на Стоматолошкиот факултет – Скопје.....	357-366
ТЕХНОЛОШКО-МЕТАЛУРШКИ ФАКУЛТЕТ	
1. Рецензија на ракописот Подготовка на минерални сировини – практикум за лабораториски вежби од авторите д-р Бошко Бошковски и д-р Слободан Богоевски.....	367-369
2. Рецензија на ракописот Збирка задачи по Технолошки операции 2 од авторите: д-р Кармина Митева, вонреден професор и д-р Славчо Алексовски, редовен професор.....	370-375

ФАКУЛТЕТ ЗА ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА

1. Реферат (на македонски и на англиски јазик) за избор на еден наставник во сите наставно-научни звања во научните области патолошка морфологија и судска ветеринарна медицина на Факултетот за ветеринарна медицина – Скопје (вонр. проф. д-р Трпе Ристоски).....376-393

ФАКУЛТЕТ ЗА ДИЗАЈН И ТЕХНОЛОГИИ НА МЕБЕЛ И ЕНТЕРИЕР

1. Преглед на одобрени теми за изработка на докторски дисертации (м-р Умније Азири, м-р Едона Арифџи Садику, м-р Дамјан Станојевиќ).....394

ФАКУЛТЕТ ЗА ДРАМСКИ УМЕТНОСТИ

1. Рецензија на ракописот **Драмување меѓу телото и духот – учебник за сценски говор** од авторот **Тихомир Стојановски**.....395-402

ФАКУЛТЕТ ЗА ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И ИНФОРМАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ

1. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Развој на модел за контрола на квалитет интегриран во индустрија 4.0 применет во автомобилската индустрија** од м-р Горан Деспиноски, пријавена на Факултетот за електротехника и информациски технологии – Скопје.....403-411
2. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (Мартина Петровска, Зоран Стојаноски, Симона Тударова, Анастасија Смиљанова).....412

ФАКУЛТЕТ ЗА ЗЕМЈОДЕЛСКИ НАУКИ И ХРАНА

1. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Влијание на калемењето врз морфолошките карактеристики, приносот и квалитетот на различни хибриди пиперка (*Capsicum annuum* L.), одгледувани во заштитен простор и на отворено** од м-р Албина Кика Красниќи, пријавена на Факултетот за земјоделски науки и храна – Скопје.....413-423

ФАКУЛТЕТ ЗА ИНФОРМАТИЧКИ НАУКИ И КОМПЈУТЕРСКО ИНЖЕНЕРСТВО

1. Рецензија на ракописот **Теорија на информации со дигитални комуникации** од авторите проф. д-р Верица Бакева Смиљкова и вонр. проф. д-р Александра Поповска-Митровиќ.....424-430

ФАКУЛТЕТ ЗА МУЗИЧКА УМЕТНОСТ

1. Преглед на одобрени магистерски програми и теми (Исабела Димовска, Христина Лажовска, Бојана Богоевска).....431

ФАКУЛТЕТ ЗА ФИЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ, СПОРТ И ЗДРАВЈЕ

1. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област применета кинезиологија на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје - Скопје (вонр. проф. д-р Борче Даскаловски).....432-444
2. Реферат за втор избор во соработничко звање – асистент во научната област применета кинезиологија на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје – Скопје (м-р Марко Стевановски).....445-450
3. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Користење на релативната сила на стисокот на дланката и тестот скок во далечина од место во идентификување на адолесценти изложени на ризик од развој на саркопенска дебелина** од м-р Лиридон Беколи, пријавена на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје – Скопје.....451-457
4. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (Иван Миновски, Ирземе Алији).....458

ФАРМАЦЕВТСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Улогата на фармацевтот во процесот на имунизација во Република Северна Македонија** од дипл. фарм. спец. Зана Мустафа, пријавена на Фармацевтскиот факултет – Скопје.....459-467

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Визуелната перцепција кај лицата со дислексија и лицата со АДХД** од м-р **Маја Филиповска**, пријавена на Филозофскиот факултет – Скопје.....468-474
2. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Геополитиката на прекуграничната соработка придонесува за воспоставување 'соработка без граници' меѓу Косово и Северна Македонија** од м-р **Калтрина Салиху**, пријавена на Филозофскиот факултет – Скопје...475-482
3. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (**Ангелче Станоевски, Валентина Спировска, Мартин Богдановски, Димитар Митрески, Соња Јарчев**).....483

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ „БЛАЖЕ КОНЕСКИ“

1. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научните области (дисциплини) англистика (Современ англиски јазик, Британска култура и општество и Американска култура и општество) (64004), психолингвистика (64016) и историја на јазикот (Историја на англискиот јазик) (64020) на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ – Скопје (д-р **Анета Стојковска**).....484-499

ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ

1. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Трендови на претприемаштво во јавниот сектор на Европската унија, со осврт на македонскиот јавен сектор** од м-р **Петар Богојески**, пријавена на Економскиот институт – Скопје.....500-506

ИНСТИТУТ ЗА ЗЕМЈОТРЕСНО ИНЖЕНЕРСТВО И ИНЖЕНЕРСКА СЕИЗМОЛОГИЈА

1. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Процена на сеизмички ризик како основа за одржлив урбан развој** од м-р **Кефајет Едип**, пријавена на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија – Скопје.....507-513
2. Преглед на одобрена тема за изработка на докторска дисертација (**Лилјана Божиновска-Мијалкова**).....514

ИНСТИТУТ ЗА СОЦИОЛОШКИ И ПОЛИТИЧКО-ПРАВНИ ИСТРАЖУВАЊА

1. Преглед на одобрена тема за изработка на докторска дисертација (м-р **Дхурата Прокши**).....515

ЈНУ ИНСТИТУТ ЗА НАЦИОНАЛНА ИСТОРИЈА

1. Реферат за избор на научен советник во Одделението за античка и средновековна историја на Македонија (до 1371) на Институтот за национална историја – Скопје (**проф. д-р Драган Галевски**).....516-531

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА СОРАБОТНИК ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ ОД НАУЧНАТА ОБЛАСТ МЕХАНИКА НА ЦВРСТО И ДЕФОРМАБИЛНО ТЕЛО (20705) НА ИНСТИТУТОТ ЗА ВИСОКОГРАДБА ПРИ АРХИТЕКТОНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Архитектонски факултет – Скопје, објавен во весниците „Вечер“ и „Коха“ од 5.7.2023 година, за избор на соработник во соработничко звање – асистент од научната област механика на цврсто и деформабилно тело (20705) на Институтот за високоградба при Архитектонскиот факултет во Скопје, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 08-6/74 од 14.7.2023 година, донесена на 41. седница одржана на 14.7.2023 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Ана Тромбева-Гаврилоска, редовен професор на Архитектонскиот факултет во Скопје, д-р Владимир Симовски, редовен професор на Архитектонскиот факултет во Скопје (во пензија) и д-р Огнен Марина, редовен професор на Архитектонскиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на соработник во соработничко звање – асистент од научната област механика на цврсто и деформабилно тело (20705) на Институтот за високоградба при Архитектонскиот факултет во Скопје, во предвидениот рок се пријави ас. м-р Теодора Михајловска.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката ас. м-р Теодора Михајловска е родена на 12.1.1994 година, во Скопје. Средно образование завршила во Скопје во гимназијата „Јахја Кемал“, природно-математичка насока. Во учебната 2012/2013 се запишала на интегрираните петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура на Архитектонскиот факултет Скопје. Со високо образование се стекнала на Архитектонскиот факултет во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на интегрираните петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура, каде што магистрирала во 2018 година, со просечен успех 8,92. На 5.7.2018 година го одбрала магистерскиот труд на тема: „Реквалификација на фрагментирана урбана територија на градот Скопје помеѓу Градскиот трговски центар и Транспортниот центар во Скопје“.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик, за што има приложено уверение за познавање на англискиот јазик кое одговара на ниво Ц2 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR), издадено од Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Кандидатката пасивно го владее шпанскиот јазик.

Кандидатката ас. м-р Теодора Михајловска од 2017 до 2020 година работела во Студио 2000, каде што по нејзиното магистрирање била вработена како дипломиран инженер архитект и активно учествувала како соработник проектант во изработка на проектна документација. Исто така, кандидатката поседува сертификат за стекнатото знаење во областа на БИМ-технологијата за софтверскиот пакет Revit Architecture.

Во 2020 година, кандидатката ас. м-р Теодора Михајловска била избрана за асистент по група предмети од областите: градежни материјали (20700), градежни конструкции во ниско- и високоградбата (20702), механика на цврсто и деформабилно тело (20705) и бетонски, армиранобетонски и преднапрегнати конструкции (20708) на Институтот за високоградба при Архитектонскиот факултет во Скопје.

Во моментот е асистент на Институтот за високоградба при Архитектонскиот факултет во Скопје. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1228 од 15.12.2020 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтен бр. 1228 од 15.12.2020 година, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Архитектонски факултет – Скопје, кандидатката ас. м-р Теодора Михајловска изведува вежби на интегрираните студии од прв и втор циклус на студиската програма Архитектура и на студиите од прв циклус по архитектура.

Во периодот по изборот за асистент, кандидатката ас. м-р Теодора Михајловска беше активно вклучена во наставата по предметите Принципи на статиката, Јакост на материјалите, Дрвени конструкции, Бетонски и армиранобетонски конструкции, Градежни материјали, Енергетска ефикасност на објекти и Архитектонски конструкции 3 на Институтот за високоградба при Архитектонскиот факултет во Скопје. Кандидатката во учебната 2021/2022 учествуваше во изведувањето на наставата на архитектонско студио 3 и архитектонско студио 4 на Институтот за проектирање при Архитектонскиот факултет во Скопје.

Во 2022 година, кандидатката учествувала како ментор во работата на Меѓународната летна школа за архитектура сесија 31, „Употребата и реупотребата на зградите низ време“.

Ангажманот на ас. м-р Теодора Михајловска во наставно-образовниот процес се одликува со посветеност, компетентност и иницијативност. Во рамки на наставно-образовниот процес треба да се истакне завидното познавање на наставната проблематика и способноста на кандидатката своите знаења на соодветен начин да им ги пренесе на студентите.

Научноистражувачка дејност и стручно уметничка дејност

Во периодот по изборот за асистент, кандидатката ас. м-р Теодора Михајловска покажува активен однос кон научноистражувачката работа. Во изминатиот период, кандидатката има објавено вкупно 7 научни трудови од областа на механика на цврсто и деформабилно тело и архитектура, од кои 1 е индексирани во базата на податоци SCOPUS.

Во овој период, кандидатката како автор или коавтор ги подготвила и ги објавила следниве научни трудови:

- [1] Liljana Dimevska Sofronievska, Teodora Mihajlovska, Ana Trombeva – Gavriloska, Meri Cvetkovska, Marijana Lazarevska, Milos Knezevic, Assessment of current state of Modernist building heritage of Skopje in terms of sustainability, energy efficiency and authentic appearance degradation, IOP Conf. Series: Earth and Environmental Science 656 (2021) 012001 IOP Publishing doi:10.1088/1755-1315/656/1/012001, People, Buildings and Environment, 2021.
- [2] Teodora Mihajlovska, Vladimir Vitanov, Ana Trombeva – Gavriloska, Form-finding of an envelope of a double-layer shell subjected to seismic loading, Macedonian association of structural engineers annual conference, Ohrid, 2022.
- [3] Teodora Mihajlovska, Marija Petrova, Lessons from Skopje 1963-2020: How to build back better?, Special Sessions / ICSA 2022 - 5th International Conference, Hvejsel, M.F., & Cruz, P.J.S. (Eds.), Structures and Architecture A Viable Urban Perspective? (1st ed.). CRC Press. <https://doi.org/10.1201/9781003023555>, Aalborg, 2022.
- [4] Ana T. Gavriloska, Teodora Mihajlovska, Liljana D. Sofronievska, Parametric algorithm for form-finding of double-layered shells subjected to seismic loading, XXVIII International Congress DIMK and IX Congress SIGP, Belgrade, 2022 (Book of proceedings).
- [5] Liljana D. Sofronievska, Meri Cvetkovska, Ana T. Gavriloska, Teodora Mihajlovska, Building energy performance comparisons between two scenarios with different facade materials, XXVIII International Congress DIMK and IX Congress SIGP, Belgrade, 2022 (Book of proceedings).
- [6] Marija Petrova, Teodora Mihajlovska, Living among the clouds: From tower to texture, Special Sessions / ICSA 2022 - 5th International Conference, Hvejsel, M.F., & Cruz, P.J.S. (Eds.), Structures and Architecture A Viable Urban Perspective? (1st ed.). CRC Press. <https://doi.org/10.1201/9781003023555>, Aalborg, 2022.
- [7] Liljana Dimevska Sofronievska, Teodora Mihajlovska, Ana Trombeva – Gavriloska, Meri Cvetkovska, Ognen Marina, Assessment of today's condition of Modernist architecture in Skopje in terms of energy efficiency and authentic architectural appearance using actor network theory, IOP Conference Series: Earth and Environmental Science, 1196 (2023) 012019, IOP Publishing, doi:10.1088/1755-1315/1196/1/012019, Thessaloniki, 2023 (indexed by Scopus).

Ас. м-р Теодора Михајловска учествувала како член во 3 меѓународни научноистражувачки проекти и 1 ERASMUS-проект:

- [1] SMACH - Sustainable management of cultural heritage in the balkans in response to climate change. best practices for adaptation and intercultural cooperation, CEI – Central European Initiative, 2021 – 2022.

- [2] Young Professionals Forum 2022, Emerging skills for heritage conservation, Fondazione centro per la conservazione e il restauro dei beni culturali, 2022.
- [3] COST Action CA21103, Implementation of Circular Economy in the Built Environment (CircularB), 2022 – 2026.
- [4] 1FUTURE, jOiNEd For sUsTainability - bUilding climate REsilient communities in WB and EU, ERASMUS Lump Sum Grants, Project number: 101082815, European Education and Culture Executive Agency, 2022-2025.

Од приложената документација, Комисијата констатира дека во рамки на меѓународната COST-акција CA21103, кандидатката ас. м-р Теодора Михајловска активно учествува во нејзина реализација. Имено, за целите на акцијата, кандидатката како автор и коавтор има подготвено 3 научни труда кои се во фаза на рецензија за објавување во релевантна научна публикација индексирана во SCOPUS-базата на податоци.

Во октомври 2021 година, кандидатката се запишала на трет циклус студии – докторски студии на Архитектонскиот факултет при УКИМ во Скопје, на научното поле технички науки. Кандидатката успешно ги има положено сите предвидени испити согласно со студиската програма за трет циклус и е во завршна фаза на дефинирање на темата за изработка на докторската дисертација, што може да се констатира од листата на објавени научни трудови.

Ангажманот на ас. м-р Теодора Михајловска во научноистражувачката дејност се одликува со посветеност во однос на континуирано учество во меѓународни научни проекти и систематичност во однос на публикување на нејзините истражувања поврзани со предметот на нејзината докторска дисертација и актуелни теми од областа на архитектурата.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Кандидатката ас. м-р Теодора Михајловска е вклучена во стручно- применувачката работа во изработка на експертски елаборат и техничка документација од областа на архитектурата. Како соработник, кандидатката учествувала во изработка на следниве документи:

- Основен проект за реконструкција и адаптација на јужно крило, Архитектонски факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, 2021
- Студија за заштита на животната средина – експертски елаборат, Генерален урбанистички план, град Скопје, Архитектонски факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, 2022

Кандидатката ас. м-р Теодора Михајловска, во изминатиот период, во континуитет била вклучена во работата на различни работни групи на Факултетот, како и учествувала во спроведување на различни промотивни активности на Архитектонскиот факултет во Скопје. Комисијата констатира дека кандидатката несебично се вклучува во реализација на дејностите од поширок интерес, постепено градејќи го личниот и професионалниот интегритет за постигнување на повисоки стандарди во професијата.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката, стручно-уметничката и стручно-применувачката дејност на ас. м-р Теодора Михајловска. Комисијата констатира дека кандидатката ас. м-р Теодора Михајловска во целост ги исполнува условите од конкурсот. Во текот на нејзиниот досегашен ангажман во наставно-образовниот процес, кандидатката покажала способност стекнатото знаење од професијата да го имплементира во наставно-образовната дејност, давајќи придонес кон развивање на предметите од научната област во која се избира, како и нивна имплементација во текот на педагошкиот процес. Комисијата позитивно ја оценува научноистражувачката дејност на кандидатката ас. м-р Теодора Михајловска, особено нејзиниот ангажман во реализација на меѓународните проекти и објавувањето на научни трудови, како од доменот на нејзината докторска дисертација, така и од поширок опсег на научни теми и истражувања кои придонесуваат за развој на научната мисла во областа во која се избира. Во својот професионален ангажман, кандидатката покажува способност да го имплементира своето знаење во различни сегменти од професијата, а при тоа соработувајќи со многу свои колеги.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката, Комисијата заклучи дека ас. м-р Теодора Михајловска поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува општите и посебните услови да биде избрана во звањето асистент од научната област механика на цврсто и деформабилно тело (20705) на Институтот за високоградба при Архитектонскиот факултет во Скопје.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Архитектонскиот факултет во Скопје, ас. м-р Теодора Михајловска да биде повторно избрана во звањето асистент од научната област механика на цврсто и деформабилно тело (20705) на Институтот за високоградба при Архитектонскиот факултет во Скопје.

Комисија

Проф. д-р Ана Тромбева-Гаврилоска, претседател, с.р.
Проф. д-р Владимир Симовски, член, с.р.
Проф. д-р Огнен Марина, член, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И
СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидатка: Теодора Стретко Михајловска
Институција: Архитектонски факултет
Научна област: механика на цврсто и деформабилно тело (20705)

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: <u>8,92</u> .	да
2	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува: _____ Просечниот успех на постдипломски студии изнесува: _____	
3	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: <u>англиски јазик</u> 2. Назив на документот: уверение, ниво <u>Ц2</u> според <u>CEFR</u> 3. Издавач на документот: <u>УКИМ, Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје</u> 4. Датум на издавање на документот: <u>11.7.2023</u> .	да

Комисија

Проф. д-р Ана Тромбева-Гаврилошка, претседател, с.р.
Проф. д-р Владимир Симовски, член, с.р.
Проф. д-р Огнен Марина, член, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ „ПРОЕКТИРАЊЕ АРМИРАНОБЕТОНСКИ ЗГРАДИ СПОРЕД
ЕВРОКОДОВИ“ ОД АВТОРИТЕ ПРОФ. Д-Р ГОРАН МАРКОВСКИ, ПРОФ. Д-Р ТОНИ
АРАНЃЕЛОВСКИ, ВОНР. ПРОФ. Д-Р ДАРКО НАКОВ, ПРОФ. Д-Р ЕЛЕНА ДУМОВА-
ЈОВАНОСКА, ПРОФ. Д-Р СЕРГЕЈ ЧУРИЛОВ, ВОНР. ПРОФ. Д-Р КОЦЕ ТОДОРОВ И ПРОФ. Д-
Р ЈОСИФ ЈОСИФОВСКИ

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Градежниот факултет во Скопје, бр. 02-2/140-40 од 30.3.2023, за членови на Рецензентската комисија за рецензирање на учебникот „Проектирање армиранобетонски згради според еврокодovi“ од авторите: проф. д-р Горан Марковски, проф. д-р Тони Аранѓеловски, вонр. проф. д-р Дарко Наков, проф. д-р Елена Думова-Јованоска, проф. д-р Сергеј Чурилов, вонр. проф. д-р Коце Тодоров и проф. д-р Јосиф Јосифовски, наменет за студентите на Градежниот факултет во Скопје, за предметите Армиранобетонски згради, Земјотресно инженерство и Однесување на конструкции на земјотрес, избрани се проф. д-р Санде Атанасовски, проф. д-р Љупчо Лазаров и проф. д-р Спасен Ѓорѓевски.

По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот совет на Градежниот факултет во Скопје, рецензентите го поднесуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ

I. Општ дел

Основни податоци за ракописот

Назив на ракописот:	Проектирање армиранобетонски згради според еврокодovi
Назив на предметната програма:	Армиранобетонски згради Земјотресно инженерство Однесување на конструкции на земјотрес
Назив на студиската програма:	Градежништво – конструкции (втор циклус студии)
Фонд на часови и ЕКТС-кредити (доколку ракописот е наменет за повеќе предмети, да се наведат сите предмети):	
<p>Предметот Армиранобетонски згради на Градежниот факултет во Скопје е задолжителен предмет со фонд на часови 3+2, број на ЕКТС-кредити – 5 и се слуша во вториот семестар.</p> <p>Предметот Земјотресно инженерство на Градежниот факултет во Скопје е задолжителен предмет со фонд на часови 3+2, број на ЕКТС-кредити – 5 и се слуша во вториот семестар.</p> <p>Предметот Однесување на конструкции на земјотрес на Градежниот факултет во Скопје е задолжителен предмет со фонд на часови 3+2, број на ЕКТС-кредити – 5 и се слуша во третиот семестар.</p>	
Реден број на изданието:	прво издание
Општи податоци за ракописот:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 235 страници (формат А4), напишани на компјутер, со големина на фонот 11. Текстот е поделен во 5 поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 121 слика и 48 табели.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Санде Атанасовски, с.р.
Проф. д-р Љупчо Лазаров, с.р.
Проф. д-р Спасен Ѓорѓевски, с.р.

ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р САНДЕ АТАНАСОВСКИ

Краток опис на содржината:	Во рамки на учебното помагало, во три глави, изготвени се три студии на случај на армиранобетонски конструкции кои соодветствуваат на трите класи на дуктилност, ниска класа на дуктилност, следејќи ги одредбите на Еврокод 2, и средна и висока класа на дуктилност, следејќи ги и одредбите на Еврокод 8. Трите студии се однесуваат на еден ист објект од високоградбата, кој во секоја од трите глави е анализиран со различен софтвер, со што уште повеќе му се зголемува вредноста на ракописот. Дополнително, во четвртата глава се разработени најчестите решенија за темелни конструкции за објектот анализиран во претходните три глави, според Еврокод 7. Знаејќи ја обемноста на еврокодските како стандарди за проектирање на конструкции, со ова учебно помагало, на практичен начин и преку бројни примери, се доближува нивната комплексна содржина до читателот, независно дали се тоа студентите од втор циклус студии или, пак, инженерите од пракса.
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	Содржината на учебното помагало е усогласена со предметните програми за кои е предвидена.
Предлози за потребни корекции:	Сите забелешки се прифатени и текстот е коригиран.
Оцена на ракописот:	Ракописот обработува актуелна тема, проектирање на армиранобетонски згради според еврокодски, нови стандарди за проектирање на конструкции кои од идната година задолжително ќе се применуваат и во нашата држава.
Категоризација:	учебно помагало
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебно помагало по предметите Армиранобетонски конструкции, Земјотресно инженерство и Однесување на конструкции на земјотрес, примарно наменети за студентите на Градежниот факултет.

Во Скопје, 7.11.2023 година

РЕЦЕНЗЕНТ
Проф. д-р Санде Атанасовски, с.р.

II. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р ЛЈУПЧО ЛАЗАРОВ

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Авторите непретенциозно го нарекуваат доставениот труд како учебно помагало, иако практично тој е многу повеќе од тоа. Разработени се три студии на случаи на армиранобетонски згради, како најчесто застапен тип на објекти во градежната пракса. Во овие карактеристични примери се применети поодделните делови на еврокодovите, неопходни за комплетирање на процесот на пресметки и проектирање. За студентите, овој текст е можност да се запознаат со принципите, методите и постапките за проектирање и пресметување на конструкциите согласно со новите важечки прописи, без притоа да имаат потреба да ги изучуваат претходно важечките прописи кои сè уште, продолжено, се во паралелна примена со еврокодovите. За инженерите конструктори, еврокодovите отвораат нови хоризонти во анализата и проектирањето на конструкциите. Сосема разбирливо, новите сознанија, како научни, но уште повеќе добиени од мноштвото на експериментални истражувања се имплементираат и во современите прописи, меѓу кои се еврокодovите. Секако дека прописите за проектирање и градба уште од најстари времиња почивале на стекнатите знаења за однесување на конструкциите на статички (па и на динамички) товари, но векот во кој живееме наметнува потреба од брзо осовременување на регулативата за проектирање.</p> <p>Трите разработени студии одговараат на трите случаи на дуктилност, ниска, средна и висока, кои се опфатени во Еврокодот 8, а кој се однесува на проектирањето конструкции отпорни на земјотрес. Проектираната и анализирана конструкција во првата глава е со ниска дуктилност. Во региони со ниска сеизмичност, конструкциите можат да се проектираат со низок капацитет на дуктилност и дисипација на сеизмичка енергија (DCL), користејќи ги само одредбите од еврокодovите кои се однесуваат на соодветните материјали, а во случајот на армиранобетонски конструкции тоа е MKC EN 1992. Проектираната повеќекатна конструкција е армиранобетонска рамка, со една оска на симетрија и составни делови: греди, столбови, плочи и сидови. Конструкцијата е коректно моделирана со усвоени пресеци на елементите, како и материјали според препораките на MKC EN 1992. Направени се сите потребни пресметувања како за комплетен изведбен проект, но од сосема разбирливи причини, во прирачникот се прикажани само карактеристични елементи. Сите барања кои MKC EN 1992 ги наметнува се исполнети. Сите неопходни проверки по однос на напрегањата, носивоста, употребливоста,</p>
--	---

	<p>деформациите и контролата на прснатините, како и сообразноста со граничните вредности на силите во пресеците се исконтролирани и докажани.</p> <p>Во втората и третата студија, во кои детално се разработени и имплементирани сите барања кои се наметнати како неопходност за аплицирање на концептот за капацитет на носивост, постапено е согласно со барањата на МКС EN 1998 за конструкција со средна класа на дуктилност DCM, односно за конструкција со висока класа на дуктилност DCH во третата студија. Дуктилноста е еден од најважните фактори кои влијаат на однесувањето на конструкцијата. Според тоа, проектирањето на отпорноста на конструкцијата на земјотрес почива на знаењето и искуството на конструкторот да ги предодреди локациите каде што евентуалните оштетувања ќе се случат, па потоа да предвиди конструктивни детали за тие локации со што ќе обезбеди дуктилно однесување на конструкцијата. Со поимот дуктилност површно се оперира и во сега веќе старите прописи за градба на згради во сеизмички активни подрачја. Недостасува јасна дефиниција на дуктилноста, а особено за тоа за каква дуктилност станува збор и на кои локации во конструкцијата има потреба од неа. За разлика од тоа, во МКС EN 1998 јасно се разграничува за каков тип на дуктилност станува збор. Дали станува збор за дуктилност на материјалот, за дуктилност на кривина при виткање на пресек во кој се очекува појава на пластичен зглоб, за дуктилност на елемент во конструкцијата во зависност од товарот кој е аплициран на него или, пак, за глобална дуктилност на конструкцијата како целина. Во втората и третата студија на случај на армиранобетонска конструкција, а особено во третата, јасно станува збор за кој тип на дуктилност станува збор и кои се поволностите во однесувањето од преземените мерки за нејзино подобрување, без разлика на тоа дали се работи за некој пресек, елемент или, пак, за конструкцијата како целина.</p> <p>Со цел да се заокружи процесот на проектирање на армиранобетонските згради според еврокодovите, во последното поглавје на трудот се разработени шест примери на вообичаени темелни конструкции: темел sameц, темелна плоча и темелна греда. Анализата и димензионирањето се извршени според одредбите на МКС EN 1997.</p>
<p>Оцена за усогласеноста со предметната програма:</p>	<p>Содржината на учебното помагало е целосно усогласена со предметните програми.</p>
<p>Предлози за потребни корекции:</p>	<p>Нема забелешки.</p>

<p>Оцена на ракописот:</p>	<p>Ракописот претставува вредно четиво, кое многу професионално, а во исто време на едноставен и прифатлив начин, преку реални примери од конструкторската пракса, на потенцијалниот корисник му го олеснува толкувањето и примената на еврокодските при проектирањето на армиранобетонските конструкции. Авторите на овој труд вложиле значителни напори да ги доближат деловите од еврокодските до македонските корисници, инженерите по градежништво, а особено до студентите по градежништво, со посебен акцент до студентите од конструктивната насока. Овој творечки потфат отвора пат за слични активности кога станува збор и за останатите еврокодски.</p>
<p>Категоризација:</p>	<p>учебно помагало</p>
<p>Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:</p>	<p>Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебно помагало по предметите Армиранобетонски конструкции, Земјотресно инженерство и Однесување на конструкции на земјотрес, примарно наменети за студентите на Градежниот факултет.</p>

Во Скопје, 7.11.2023 година

Рецензент
Проф. д-р Љупчо Лазаров, с.р.

III. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р СПАСЕН ЃОРЃЕВСКИ

Краток опис на содржината:	Учебното помагало „Проектирање армиранобетонски згради според еврокодови“ обработува специфична содржина која е многу актуелна во моментот во нашата држава, бидејќи сме на прагот на задолжителната примена на новите стандарди во градежништвото – еврокодските. Во ракописот, во првите три глави се разработени студии на случај на армиранобетонска зграда со различни класи на дуктилноста, а во четвртата глава се опфатени различни видови на темели кои најчесто се користат во пракса. Имајќи ја предвид обемноста на еврокодските, авторите воделе сметка за начинот на прикажување на резултатите и тој е разбирлив и приспособен на целната група за која е наменет. Учебното помагало е неопходно за новите генерации на студенти и одлична основа за проширување на знаењата на инженерите во пракса.
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	Содржината на учебното помагало е усогласена со предметните програми.
Предлози за потребни корекции:	Сите забелешки се усвоени и по нив е целосно постапено.
Оцена на ракописот:	Ракописот е автентичен, актуелен, ќе придонесе за поквалитетна настава по предметните програми, но и за зголемување на квантумот на знаење на инженерите во пракса.
Категоризација:	учебно помагало
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебно помагало по предметите Армиранобетонски конструкции, Земјотресно инженерство и Однесување на конструкции на земјотрес, примарно наменети за студентите на Градежниот факултет.

Во Скопје, 7.11.2023 година

Рецензент
Проф. д-р Спасен Ѓорѓевски, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА
на ракописот
„ЗБИРКА ЗАДАЧИ ПО МЕХАНИКА НА ПОЧВИ“
ОД АВТОРОТ ВОНР. ПРОФ. Д-Р ЈОВАН БР. ПАПИЌ

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Градежниот факултет во Скопје, бр. 02-2/140-528 од 8.11.2023 год., за членови на Рецензентската комисија за рецензирање на учебното помагало „Збирка задачи по механика на почви“ од авторот вонр. проф. д-р Јован Бр. Папиќ, вонреден професор на Градежниот факултет, избрани се: проф. д-р Љупчо Димитриевски, Градежен факултет – Скопје, и проф. д-р Спасен Ѓорѓевски, Градежен факултет – Скопје.

По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот совет на Градежниот факултет во Скопје, рецензентите го поднесуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ

II. Општ дел

Основни податоци за ракописот

Назив на ракописот:	Збирка задачи по механика на почви
Назив на предметната програма:	Механика на почви
Назив на студиската програма:	Градежништво, прв циклус студии Геотехничко инженерство, прв циклус студии
Фонд на часови и ЕКТС-кредити:	3+2, 5 кредити 3+4, 7 кредити
Предметот Механика на почви е задолжителен предмет на студиските програми Градежништво и Геотехничко инженерство на Градежниот факултет во Скопје, со фонд на часови 3+2 и број на кредити – 5, односно 3+4 и 7 кредити, соодветно, а се слуша во четвртиот семестар на прв циклус студии.	
Реден број на изданието:	прво издание
Општи податоци за ракописот:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 143 страници (формат А4), со големина на фонтот 11, 207 илустрации и 81 табела. Текстот е поделен во седум поглавја и обработува 96 задачи.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Љупчо Димитриевски, с.р.
 Проф. д-р Спасен Ѓорѓевски, с.р.

III. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р ЉУПЧО ДИМИТРИЕВСКИ

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Содржината на ракописот е систематизирана во седум поглавја:</p> <p>Поглавје 1. Физичко-механички параметри на почвите Поглавјето бр. 1 содржи 20 проблемски ситуации низ кои се воведени индикаторите кои ги детерминираат почвите, како и дел од базичните лабораториски испитувања за нивно одредување. Воедно, тоа дава и примери од неколку редовни теренски активности поврзани со земјани работи, поточно насипи.</p> <p>Поглавје 2. Филтрација на вода низ почви Со оглед на типизираноста, од второто поглавје се започнува со концепт на првично претставување на прецизен теоретски опис на постапката за решавање на проблемите, по што следат други примери. Така, во второто поглавје најпрвин се опишува исцртување на филтрациона мрежа околу подгради и пресметување на брзини на струење на вода и порни притисоци, а потоа следат прикази на случаи на објекти чии темели се позиционирани во водно опкружување, што е конструктивен приод за нагласување на важноста од планско справување со предизвиците при присуство на подземна вода, а во насока на заштита на длабоки ископи.</p> <p>Поглавје 3. Консолидација на почви Слично, и третото поглавје започнува со теоретски опис и пример за основни случаи на консолидација. Тоа вкупно изнесува 21 решена задача преку кои концизно се толкуваат и се применуваат резултатите од едометарскиот опит. Нивната важност за идните практичари е во детално разработен алгоритам за користењето на утврдените параметри, како и пресметување на ефективни напрегања во почвата и предизвикани консолидациони слегања.</p> <p>Поглавје 4. Јакост на смолкнување на почви Примерите и задачите во ова поглавје се поставени на неколку тежински нивоа, при што, покрај типичните и рутински пристапи за испитување и утврдување на јакоста на смолкнување на ситнозрни и крупнозрни почви, изнесени се и чекори за напредни анализи.</p> <p>Поглавје 5. Напрегања, носивост и деформации на почви Низа методи за утврдување на напрегања во почвите под влијание на различни типови градежни објекти се осветлени во Поглавје 5. Издвоените примери и задачи се во тесна корелација со актуелни пристапи во Еврокод 7 за утврдување на носивоста. Дадени се и неколку полезни примери од практиката за справување со предизвиците кои ги иницира појавата на нерамномерни слегања.</p>
--	--

	<p>Глава 6. Потпорни сидови Седум понудени примери на потпорни сидови ги дефинираат принципите за пресметување на дејствата врз нив и неопходноста од нивно запазување во пресметките за димензионирање и проверка на стабилност. Тие ги нагласуваат и препораките на Еврокод 7, како одраз на тековни современи трендови и тенденции.</p> <p>Глава 7. Стабилност на почвени косини Седмото поглавје е рефлексивна на непосредната практика во изнаоѓање на оптимални приоди за моделирање на косини, следејќи го Еврокод 7. Шесте одбрани задачи и проблемски ситуации даваат можност за сеопфатно третирање на проблематиката на стабилност на почвени косини, кај повеќе категории на објекти.</p>
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	Содржината на учебното помагало е усогласена со предметната програма.
Предлози за потребни корекции:	Авторот имаше континуирани дискусии и размена на мислења со рецензентот во текот на пишувањето на ракописот, во рамките на кои коментарите и забелешките се инкорпорираа во текстот, па нема потреба од корекции во квантитет и квалитет на содржината и начинот на уредувањето на текстот.
Оцена на ракописот:	Ракописот кој е поднесен за рецензија претставува квалитетно дизајнирано и реализирано учебно помагало (збирка задачи) кое ќе најде своја примена не само во наставата по предметот туку и во инженерската пракса. Стилот на авторот е технички јасен и концизен, и со тоа значајно придонесува за афирмација на оваа многу значајна тема.
Категоризација:	учебно помагало
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот е еден од ретките дидактички алатки и инструменти во високообразовната сфера која ги третира проблематиката и предизвиците на механика на почви. Нејзината содржинска поставеност е во тесна корелација со очекуваните знаења, способности, вештини, т.е. излезни резултати кои ги налага и предметната програма по Механика на почви, предмет тековно и актуелно присутен на две студиски програми на првиот циклус студии на Градежниот факултет во Скопје: Градежништво и Геотехничко инженерство. Збирката задачи е пишувана на технички јасен и прецизен јазик, богата со стручна терминологија од областа. Методичката апаратура на збирката овозможува постапно совладување на научните принципи и законитости на оваа научна област, преку

	<p>внимателно креирани задачи и примери кои се одликуваат со различно ниво на сложеност. Треба да се истакне дека значајна поддршка за секој иден, но и сегашен практичар е тоа што за сите нив се понудени решенија за кои е даден темелен опис, што може да послужи како поддршка при совладувањето на областа, но и како поттик за дополнително проширување на веќе усвоените знаења и вештини. Имено, речиси сто задачи му овозможуваат на секој студент, но и практичар, богата и широка ретроспектива на постулатите на механиката на почви.</p>
--	--

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се објави како учебно помагало по предметот „Механика на почви“, примарно наменет за студентите по градежништво и геотехничко инженерство на Градежниот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Во Скопје, 9.11.2023 год.

РЕЦЕНЗЕНТ

Проф. д-р Љупчо Димитриевски, с.р.

IV. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р СПАСЕН ЃОРЃЕВСКИ

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Содржината на ракописот е напишана на македонски јазик, систематизирана во седум поглавја. Материјалот е распределен систематично, што го прави прегледен за студентите по предметот Механика на почви и овозможува негова примена во практични инженерски анализи. Имено, шест од тематиките се најпрвин теоретски обработени, со објаснување на универзалните принципи и методи за нивно решавање, по што се изложени низи на решени примери од вежби, колоквиуми и испити, кој приод го олеснува совладувањето на комплексната материја предвидена со наставната програма.</p> <p>Содржината на учебното помагало е следна:</p> <p>Поглавје 1. Физичко-механички параметри на почвите</p> <p>Запознавање на читателите со основните параметри што ги дефинираат почвите, типичните испитувања за нивно одредување, примени во рутинската лабораториска работа, како и изнаоѓање на решенија за секојдневните теренски активности е предмет на содржина на првото поглавје. Истото е сторено преку изнесување на 20 задачи што ја третираат оваа проблематика.</p> <p>Поглавје 2. Филтрација на вода низ почви</p> <p>Имајќи ги предвид предизвиците што ги носи присуството на подземната вода при изведбата на објекти, како и справувањето со неа, во второто поглавје е посветено внимание на заштита на длабоки ископи со водонепропусна (шпундова) подграда и одводнување со пумпи. Во неговиот воведен дел е опишана постапката за исцрпување на струјна (филтрациона) мрежа околу подградата и пресметување на брзини на струење на вода и предизвикани хидродинамички притисоци, по што се дадени уште пет примери кои се однесуваат на проблеми од урбани средини и инфраструктурни објекти.</p> <p>Поглавје 3. Консолидација на почви</p> <p>Присуството на подземна вода кај ситнозрни материјали доведува и до развој на долготрајни деформации при дејство на константни надворешни оптоварувања. Овој процес на консолидација е доста сложен, а параметрите поврзани со него се определуваат преку едометарски опит. Во рамките на ова поглавје, преку 21 решена задача, се дава толкување на наодите од едометарскиот опит и примена на добиените параметри во пресметување на ефективни напрегања во почвата и предизвикани слегања.</p>
--	---

	<p>Поглавје 4. Јакост на смолкнување на почви Поглавјето 4 содржи 13 примери за интерпретација на опитите на директно смолкнување и триаксијална компресија со кои се одредуваат мошне значајните параметри на јакост на смолкнување на почвите. Притоа, покрај типичните излези, прикажани се и насоки за напредни анализи.</p> <p>Поглавје 5. Напрегања, носивост и деформации на почви Со оглед на големиот број видови објекти, разлики во нивното дејствување врз почвите, начини на темелење итн., разбирливо е дека ова поглавје е најобемно во предметниот ракопис (23 задачи). Тоа нуди повеќе методи за пресметувања на напрегања во почвата предизвикани од градежните објекти (индивидуални, колективни, инфраструктурни), дава насоки за утврдување на нивни меродавни износи за одредување на слегања, но и претставува актуелни пристапи содржани во Еврокод 7 за утврдување на носивоста. Поради, извесно е, разлики во својствата и карактеристиките на почвата испод темелите, и/или поради разлики во дејствата што темелите ги предаваат врз подлогата од горната конструкција, можно е да се јават нерамномерни слегања, што, секако, претставува проблем за објектот: оваа појава е исто така опфатена со поглавјево, вклучувајќи и преку неколку примери од праксата.</p> <p>Глава 6. Потпорни сидови Како геотехнички конструкции кои се редовно дел од објектите, Поглавјето 6 со темелен опис за пресметувањето на дејствата врз потпорните сидови и нивното вклучување во пресметките за проверки на стабилност (вклучувајќи и постулати од Еврокод 7) и за димензионирање. Иако изложените седум примери се однесуваат на потпорни сидови од бетон и армиран бетон, принципите за пресметување може да се аплицираат и кај други видови на потпорни конструкции.</p> <p>Глава 7. Стабилност на почвени косини Освен кај природните падини, косините редовно се сретнуваат кај објектите од сообраќајната и хидротехничката инфраструктура (во вид на ископи и насипи), поради што ова поглавје, заедно со објаснување на постапката за нивно моделирање, дава шест примери за косини во почви кои се решени согласно со Еврокод 7, но и коментирани во светло на досегашната пракса. Поглавјето „Литература“ дава преглед на користената литература, која е со доста широк распон на години.</p>
--	---

Оцена за усогласеноста со предметната програма:	Содржината на учебникот одговара на наставната програма на соодветниот предмет за прв циклус студии.
Предлози за потребни корекции:	Нема потреба од корекции во текстот.
Оцена на ракописот:	Поаѓајќи од горенаведениот краток опис на содржината и нејзината специфичност, може да се оцени дека ракописот применува приспособен речник и методолошки пристап, со што ги исполнува условите за наставно-научна литература и ќе има важна улога во едукацијата на студентите, а ќе биде од полза и за инженерите кои работат како проектанти.
Категоризација:	учебно помагало
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 143 страници (формат А4), напишани на компјутер, со големина на фонтот 11. Текстот е поделен во 7 поглавја и содржи 96 решени задачи, во кои има 207 илустрации и 81 табела. Како таков, претставува оригинален труд кој опфаќа материјал потребен за успешно реализирање на наставната програма по предметот Механика на почви. Имајќи ги предвид предизвиците поставени од природната средина пред изведбата на градежните објекти од високоградбата и инфраструктурата, а преточени токму низ геотехниката, императив е вклучените да се запознаени со бројните можности и решенија. Оттаму, материјалот презентира во овој ракопис е актуелен, а е изложен на разбирлив, јасен и систематизиран начин. Како таков, тој претставува одличен прирачник не само за студентите, туку и за инженерите од практиката, кои карактеристики му даваат уште повисок квалитет. Поради тоа, сметам дека издавањето на овој учебник ќе биде од големо значење за инженерското образование, како за студентите, така и за надградување и усовршување на инженерите.

Врз основа на изнесеното, се констатира дека ракописот ги задоволува критериумите и ги исполнува условите да се користи како учебно помагало по предметот Механика на почви за студентите на Градежниот факултет, а на рецензентот му претставува задоволство да го поддржи и да го предложи за универзитетско издание.

Во Скопје, 9.11.2023 година

РЕЦЕНЗЕНТ
Проф. д-р Спасен Ѓорѓевски, с.р.

ПРЕГЛЕД
НА ПРИФАТЕНИ ТЕМИ ЗА МАГИСТЕРСКИ ТРУД НА ЕКОНОМСКИОТ ФАКУЛТЕТ –
СКОПЈЕ

Ред. Бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. На одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Билјана Митева	„Унапредување на искуството на вработените преку подобрување на технолошкото, физичкото и културолошкото работно окружување: Македонски искуства“	“Enhancing Employee Experience through Improving Technological, Physical and Cultural Work Environment: A Macedonian Study”	проф. д-р Љупчо Ефтимов	02.11.2023 година Бр.02-1935/2
2.	Билјана Таневска	„Економски перспективи за јавно-приватното партнерство во семејната медицина – компаративна анализа“	„Economic perspectives for public-private partnership in family medicine – comparative analysis”	проф. д-р Пеце Недановски	02.11.2023 година Бр.02-1933/2
3.	Давор Ажиески	„Предизвиците на електронската идентификација OneID и корисничкото искуство од нејзината имплементација во Република Северна Македонија“	„The challenges of electronic identification OneID and user experience from its implementation in the Republic of North Macedonia“	проф. д-р Сашо Јосимовски	02.11.2023 година Бр.02-1937/2
4.	Елена Шкрекова	“Политика на структура на капитал и влијанието на релевантни детерминанти врз изборот на извори на финансирање на компаниите - истражување	“Capital structure policy and the influence of relevant determinants on the choice of the sources of financing of the companies - research	проф. д-р Александар Наумоски	02.11.2023 година Бр.02-1938/2

		спроведено на компании од индустрискиот сектор во Република Северна Македонија“	conducted on companies from the industrial sector in the Republic of North Macedonia“		
5.	Елизавета Алексеева	„Улогата на државните ревизори во спречување и откривање на измамите“	„The role of state auditors in fraud prevention and detection“	проф. д-р Зорица Божиновска Лазаревска	02.11.2023 година Бр.02-1897/2
6.	Марина Ѓорѓиевска	„Влијанието на дигиталниот маркетинг врз лојалноста на клиентите – случајот на македонскиот банкарски сектор“	„The impact of digital marketing on customers loyalty – the case of the Macedonian banking sector“	проф. д-р Елена Наумовска	02.11.2023 година Бр.02-1884/2

ПРЕГЛЕД
НА ПРИФАТЕНИ ТЕМИ ЗА ИЗРАБОТКА НА ДОКТОРСКИ ДИСЕРТАЦИИ НА
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ-СКОПЈЕ

Ред Бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. На одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
3.	М-р Фатон Сулејмани	„Анализа на макроекономските ефекти на фискалната политика и перформансите на фискалните правила во случајот на Западен Балкан“	„Analysis of the macroeconomic effects of fiscal policy and the performance of fiscal rules in the case of Western Balkans“	Проф.д-р Драган Тевдовски	01.11.2023 год. бр.02-1949/3

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН СОРАБОТНИК ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ, ВО НАУЧНАТА ОБЛАСТ 21403 – ПРОИЗВОДНО МАШИНСТВО, ТЕХНОЛОГИИ И СИСТЕМИ ПРИ ИНСТИТУТОТ ЗА ПРОИЗВОДНО ИНЖЕНЕРСТВО И МЕНАџМЕНТ НА МАШИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Машински факултет – Скопје, објавен на 22.9.2023 година во дневните весници „Нова Македонија“ и „Коха“, Наставно-научниот совет на Машинскиот факултет во Скопје, на седницата одржана на 26.10.2023 година, донесе Одлука (бр. 02-1383/2), за формирање на Рецензентска комисија за избор на еден соработник во соработничко звање – асистент, во научната област 21403 – производно машинство, технологии и системи при Институтот за производно инженерство и менаџмент, во состав: д-р Валентина Гечевска, редовен професор на Машинскиот факултет во Скопје, д-р Мите Томов, редовен професор на Машинскиот факултет во Скопје и д-р Зоран Пандилов, редовен професор на Машинскиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по преглед на доставената документација, до Наставно-научниот совет на Машинскиот факултет во Скопје го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на еден соработник во соработничко звање – асистент во научната област 21403 – производно машинство, технологии и системи при Институтот за производно инженерство и менаџмент, во предвидениот рок се пријави еден кандидат: м-р Ема Василеска, дипл. маш. инж.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката м-р Ема Василеска е родена на 18.2.1993 во Скопје, Република Северна Македонија. Средно образование завршила во гимназијата „Раде Јовчевски-Корчагин“ во Скопје, природно-математичка насока (А), со одличен успех.

Во учебната 2011/2012 се запишала на додипломски академски студии (прв циклус четиригодишни студии) на Машинскиот факултет во Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на студиската програма Мехатроника. За време на студирањето посетувала две студентски практики во компаниите „Микросам“ (јули – септември 2013 година) и „Торакс“ (мај – ноември 2015 година), каде што се стекнала со знаење и искуство за работење со софтвер за тродимензионално моделирање на делови, склопови и креирање технички цртежи.

Дипломскиот труд со наслов: „Дизајн, симулација и конструкција на мехатронички уред за дозирање на густа материја во козметичка индустрија“ го одбрала на 18.9.2015 година, со што ги завршува додипломските студии со просечна оценка 9,58.

За време на студиите на прв циклус, како резултат на високиот успех и постигнатите резултати, била добитник на повеќе награди, пофалници и дипломи, меѓу кои:

- Пофалница за дипломиран студент кој во текот на додипломските академски студии постигнал одличен успех (9,58);
- Дипломска награда од Фондацијата „Проф. д-р Димитар Стамболиев“ за дипломиран студент во редовен рок, со одличен успех 9,58;
- Диплома за освоено 1-во место на European BEST Engineering Competition, Design the Future, за 2013 година;
- Стипендија од Владата на Република Северна Македонија за време на студиите на прв циклус, за студенти кои постигнале особено високи резултати во текот на студирањето.

Во учебната 2015/2016 година, во февруари 2016 година се запишала на втор циклус двегодишни студии на Политехничкиот универзитет во Милано (Politecnico di Milano), Италија, на студиската програма Автоматизација и инженерство на управување (Automation and Control Engineering). Кандидатката била добитник на стипендија за студирање на магистерски студии во Politecnico di Milano, која ја доделува Министерството за надворешни работи и меѓународна соработка на Италија (MAECI) на студенти кои постигнале високи резултати во студирањето во времетраење од двете години на студирање (2016 – 2018). На двегодишните студии се стекнала со 120 ЕКТС-кредити, и положила 15 испити со

вкупен просечен успех од 103/110 (еквивалентна просечна оцена 9.44/10 во согласност со националната евалуациска скала), од кои седум испити со највисока оценка, а два со посебна одлика, Cum Laude.

Магистерскиот труд со наслов: “Improving melt pool stability in Selective Laser Melting by empirical modelling and layer-wise control of temporal emission profile” го одбрала на 16.4.2019 година, со што се стекнала со научен назив – магистер на технички науки од областа на автоматизација и инженерство на управување. За квалитетот на истражувањата во магистерскиот труд зборува и фактот што тие се презентирани на престижната тематска конференција International Congress on Applications of Lasers & Electro-Optics (ICALEO), одржана од 7 до 10 октомври 2019 година во Орландо, Флорида, САД, на која кандидатката зеде учество како претставник од Политехничкиот универзитет во Милано во сесијата за Powder Bed Fusion Technology.

По завршувањето на магистерските студии, од мај до септември 2019 година работела во компанијата Adige S.P.A, BLM Group, Levico Terme, Италија. Потоа, од септември 2019 до март 2021 година била вработена како асистент истражувач (research assistant) на Политехничкиот универзитет во Милано, Италија, во Одделот за машинско инженерство, секторот Машински технологии и производство, каде што работела на научноистражувачки проекти и проекти за трансфер на технологија од академија во индустрија. Дополнително, била анагажирана и како асистент во наставна дејност за реализација на лабораториски и аудиториски предавања и вежби на предмети од втор циклус студии. Во тој период, стекнала и искуство како коментор на еден магистерски труд.

Во јануари 2021 година, кандидатката се запишала на трет циклус студии (докторски студии) на студиската програма Машинство на Машинскиот факултет во Скопје, под менторство на проф. д-р Валентина Гечевска. Изработката на докторската теза во рамки на нејзините докторски студии е согласно со моделот на заеднички “joint” докторски истражувања со Политехничкиот универзитет во Милано со заедничко менторство, каде што коментор е проф. д-р Барбара Превитали, согласно со Одлуката бр. 02-582/5 од 26.4.2022 година на Машинскиот факултет во Скопје. Политехничкиот универзитет во Милано, за 2023 година, се наоѓа на 7-мото место во светот на ранг-листата на QS World University Rankings за најдобри универзитети во областа на машинското инженерство, додека на 4-то место во Европа (извор: <https://www.topuniversities.com/university-rankings>). Во текот на нејзиното досегашно студирање на трет циклус, кандидатката има реализирано пет студиски престои.

Со одлука на Наставно-научниот совет на Машинскиот факултет во Скопје, бр. 02-479/1 од 25.3.2021 година, избрана е за соработник во соработничко звање – асистент во научната област 21403 – производно машинство, технологии и системи, што ја покрива Институтот за производно инженерство и менаџмент, каде што активно учествува во реализација на вежбите на повеќе наставни предмети од прв циклус студии, на повеќе студиски програми на Машинскиот факултет во Скопје.

Кандидатката активно го владее англискиот јазик, ниво C1 (Level C1) (Cambridge ESOL Level 3 Certificate in ESOL International), одлично го познава италијанскиот јазик и на основно ниво го владее германскиот јазик.

Кандидатката континуирано продолжила да ги надградува и проширува своите знаења од областа на производното инженерство со акцент на барањата кои ги наметнува концептот на „Индустија 4.0“, потпирајќи се на изучување и примена на алгоритми за вештачка интелигенција и машинско учење применети во производство.

М-р Ема Василеска успешно ги користи следниве софтверски пакети: MATLAB & Simulink, Python, C Language, LabView, CATIA, SolidWorks, Autodesk Inventor, MiniTab, пакетот на Microsoft Office.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ИЗБОРОТ ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

2.1. Наставно-образовна дејност

Кандидатката м-р Ема Василеска, во текот на студиите од прв циклус во учебните 2013/2014 и 2014/2015 година, била ангажирана како демонстратор по предметите Кинематика и динамика и Конструирање и CAD.

Од септември 2019 до март 2021 година, кандидатката била вработена како асистент истражувач (research assistant) на Политехничкиот универзитет во Милано, Италија (University Politecnico di Milano), во Одделот за машинско инженерство, секторот Машински технологии и производство, а во зимските семестри на учебните 2019/2020 и 2020/2021, била ангажирана и како асистент во настава. Притоа, била вклучена во реализација на аудиториски и лабораториски предавања и експериментални вежби за повеќе предмети во Одделот за машинско инженерство, секторот Машински технологии и производство, на Политехничкиот универзитет во Милано.

Во учебната 2019/2020, држела лабораториски предавања и вежби за предметот Дизајн и анализа на експерименти (Design and Analysis of Experiments) и аудиториски предавања и вежби за предметот Напредни производни процеси (Advanced Manufacturing Processes) од втор циклус студии, на теми кои вклучувале: ласерско сечење, роботско заварување, процеси за тродимензионално принтање на метали и придобивки на Индустрија 4.0 кон зголемување на ефикасноста на производството и намалување на дефектите на финалниот производ, со трансформација на традиционалните во „паметни“ машини, преку примена на сензори и вештачка интелигенција.

Во зимскиот семестар од учебната 2020/2021, држела аудиториски и лабораториски предавања и вежби за предметите: Напредни обработувачки процеси (Advanced Manufacturing Processes) и Компјутерско поддржано производство (Computer Aided Manufacturing) од втор циклус студии.

Кандидатката била и коментор на магистерски труд на тема „Тековно следење на позицијата на фокусот во процесот на ласерско сечење со детекција на широчината на фронтот на сечење“, одбранет на 29.4.2020.

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Машински факултет – Скопје, од 25.3.2021 кандидатката м-р Ема Василеска, дипл. маш. инж., изведува вежби на прв циклус студии на предмети кои ги покрива Институтот за производно инженерство и менаџмент при Машинскиот факултет во Скопје. Кандидатката е континуирано ангажирана како соработник асистент по следниве предмети: Производни технологии, Компјутерски интегрирани процеси (CIP), Инженерска економика, Основи на теорија на режење, Менаџмент и контрола на квалитет, Менаџмент на развој на нови производи, Проектирање технолошки процеси, Метрологија и мерни системи.

Дополнително, кандидатката е активна и во одржување на настава во неформалното образование, во облик на работилници и обуки. Во склоп на апликативниот проект ФабЛаб Скопје, кандидатката била ангажирана за одржување на настава во работилницата на ФабЛаб Скопје, за реализирање на осум обуки за технологијата на ласерско сечење/гравирање.

2.2. Научноистражувачка дејност

Кандидатката м-р Ема Василеска има објавено осум (8) научни трудови во научни списанија, од кои 4 во списанија референцирани во Web of Science SCIE со Impact Factor и во базата SCImago, 2 во меѓународни списанија и 2 во зборници на трудови од меѓународни конференции (од кои 1 објавен во датабазата на IEEE Xplore). Три (3) од научните трудови објавени во списанија се претходно презентирани и објавени во зборници од меѓународни научни конференции. Доказ за научниот придонес од истражувањата на кандидатката во областа на производно инженерство со примена на методи од Индустрија 4.0 се рецензираните и прифатени трудови во еминентни списанија со импакт-фактор, како и нивната цитираност од страна на светски водечки образовни и истражувачки институции во областа на истражување. Во продолжение се дадени податоци за научните трудови.

Трудови со оригинални научни резултати, објавени во референтно меѓународно научно списание со импакт-фактор, референцирано во Web of Science SCIE и Scimago:

- [1] E. Vasileska, A.G. Demir, B.M. Colosimo, B. Previtali, “A novel paradigm for feedback control in LPBF: layer-wise correction for overhang structures”, *Advances in Manufacturing* 10, 326–344 (2022). <https://doi.org/10.1007/s40436-021-00379-6> (**Импакт фактор согласно Web of Science IF = 5.2**)
- [2] E. Vasileska, M. Pacher, B. Previtali, “In-line monitoring of focus shift by kerf width detection with coaxial thermal imaging during laser cutting”, *The International Journal of Advanced Manufacturing Technology* 118, 2587–2600 (2022). <https://doi.org/10.1007/s00170-021-07893-8> (**Импакт фактор согласно Web of Science IF = 3.4**)
- [3] M. Tomov, V. Gecevska, E. Vasileska, “Modeling of multiple surface roughness parameters during hard turning: A comparative study between the kinematical-geometrical copying approach and the design of experiments method (DOE)”. *Advances in Production Engineering & Management* 17 (1), 75–88 (2022). <https://doi.org/10.14743/apem2022.1.422>. (**Импакт фактор согласно Web of Science IF = 3.419**)
- [4] E. Vasileska, A.G. Demir, B.M. Colosimo, B. Previtali, “Layer-wise control of selective laser melting by means of inline melt pool area measurements”, *Journal of Laser Applications* 32-022057 (2020). <https://doi.org/10.2351/7.0000108> (**импакт-фактор согласно со Web of Science IF = 2.1**)

Трудот со реден број [4] е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1232 од 15.2.2021.

Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две тритини од вкупниот број на членови:

- [5] E. Vasileska, A.G. Demir, B.M. Colosimo, V. Gecevska, B. Previtali, “Energy input adaptation according to part geometry in selective laser melting through empirical modelling of thermal emission”, *Advanced technologies and materials* vol. 47, no. 1, 11 - 17 (2022), DOI: 10.24867/ATM-2022-1-003.
- [6] E. Vasileska, V. Gecevska, B. Gerazov, O. Cukaliev, “Employment of machine learning techniques for crop yield forecasting based on climate parameters”, *Mathematical Modelling*, year vi, issue 3, 86-89 (2022).

Трудови објавени во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји:

- [7] E. Vasileska, V. Gecevska, O. Cukaliev, “Crop yield forecasting with climate data using PCA and Machine Learning”, *Proceedings of IEEE 12th Mediterranean Conference on Embedded Computing (MECO)*, 286-289, (2023), Будва, Црна Гора. Овој труд е објавен во базата на IEEE Xplore.
- [8] E. Vasileska, O. Cukaliev, V. Gecevska, “Crop yield forecasting based on machine learning in North Macedonia”, *Proceedings of Joint Research Center (JRC) conference and workshop “Digital transformation, data and AI in the Western Balkans”*, 28-29, (2022), Скопје, Р Северна Македонија.

Три (3) од наведените научни трудови, со реден број 1, 5 и 6, претходно се **објавени во зборници од меѓународни научни конференции**, а потоа се селектирани за објавување во погоре наведените научни списанија, односно:

- Трудот [4] е презентирани на конференцијата *International Congress on Applications of Lasers & Electro-Optics (ICALEO)*, одржана на 7 – 10 октомври 2019 година во Орландо, Флорида, САД, и потоа е објавен во зборникот (*Proceedings*) на конференцијата.
- Трудот [5] е презентирани на *MMA2021: 14th International Scientific Conference „MMA 2021 – FLEXIBLE TECHNOLOGIES“*, одржана на 23 – 25 септември 2021 година во Нови Сад, Србија, и потоа е објавен во зборникот (*Proceedings*) на конференцијата.
- Трудот [6] е објавен во зборникот (*Proceedings*) на конференцијата *VII INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE INDUSTRY 4.0*, одржана на 7 – 10 декември 2022 година во Боровец, Бугарија.

Кандидатката м-р Ема Василеска во 2023 година била ангажирана како рецензент на трудови за меѓународни списанија:

- за списанието “*International Journal Of Mechatronics And Manufacturing Systems*”, референцирано во Scopus со IF = 1.256;
- за зборникот со трудови за конференцијата *12th Mediterranean Conference on Embedded Computing (MECO)*, поддржана од *Institute of Electrical and Electronics Engineers (IEEE)*.

Во однос на научноистражувачки и едукативни проекти, кандидатката учествува во реализација на 8 научноистражувачки и 2 едукативни проекта, каде што била главен истражувач на 1 проект, раководител на 1 проект, учесник на 7 проекти и член на Одбор за менаџмент (*Management committee*) на 1 проект од COST-асоцијацијата. Во продолжение се дадени податоци за научноистражувачките и едукативните проекти.

Научноистражувачки проекти:

- [1] COST Action CA22151 - Cyber-Physical systems and digital twins for the decarbonisation of energy-intensive industries (CYPHER) (2023-2027), финансиран од European Cooperation in Science and Technology (COST) – член на Одбор за менаџмент (Management Committee).
- [2] Innovation and Entrepreneurship in the domains of Digital Transformation, Circular Economy and Sustainable Development - PROMETHEUS (2021-2023), финансиран од Европската комисија во рамки на програмата Horizon Europe (EC Horizon Europe-EIT) – учесник.
- [3] Design and Development of Vehicle Independent 4 Wheel Steer-by-Wire System (2023-2024). Финансиран од Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (УКИМ) – учесник.
- [4] Employment of sensor fusion and machine learning for tool wear monitoring in turning process (2023-2024). Финансиран од Студентското Собрание на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје – раководител.
- [5] Surveillance and optimization of Pelton turbines for future flexible operation (2022 – 2025). Финансиран од Norwegian research centre for hydro power technology – учесник.
- [6] DigiTS-ME - Lean Industry 4.0 for more competitive production and maintenance in the SMEs (2022-2023). Финансиран од Министерство за образование и наука на Р Северна Македонија, билатерален научноистражувачки проект помеѓу Република Северна Македонија и Австрија – учесник.
- [7] Integration of IoT and Blockchain technology into PLM strategy-based food quality management and traceability, Faculty of Mechanical Engineering UKIM and Yantai University in Beijing (2020-2021). Финансиран од Министерство за образование и наука на Р Северна Македонија, билатерален научноистражувачки проект помеѓу Република Северна Македонија и Народна Република Кина – учесник.
- [8] Study of a control strategy in the SLM laser process, Politecnico di Milano, Италија (2018-2019). Funded by Italian Ministry of Education, University and Research (Project Department of Excellence LIS4.0 - Lightweight and Smart Structures for Industry 4.0) – главен истражувач.

Научноистражувачките проекти со реден број [7] и [8] се рецензирани во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1232 од 15.2.2021.

Едукативни проекти:

- [1] Save Life: Reorganizing Basic/Advanced Life Support Training Through the Use of Innovative Digital Materials (202 – 2025). Финансиран од Erasmus+ програмата на Европската Унија – учесник.
- [2] European VET Excellence Platform for Green Innovation – GREENOVET (2020 – 2024). Финансиран од Erasmus+ програмата на Европската Унија – учесник.

Во склоп на досегашната научноистражувачка работа за докторската дисертација, кандидатката има остварено пет (5) студиски престои на Политехничкиот универзитет во Милано, Италија (University Politecnico di Milano), во Одделот за машинско инженерство, секторот Машински технологии и производство. Престоите се одвивале со следните времетраења:

Реден број на студентски престој	Времетраење	
	од:	до:
1	9.4.2022	16.4.2022
2	20.6.2022	30.7.2022
3	7.9.2022	16.9.2022
4	3.7.2023	31.7.2023

5	4.9.2023	29.9.2023
---	----------	-----------

2.3. Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Кандидатката м-р Ема Василеска е вклучена во стручно-апликативната работа на Институтот за производно инженерство и менаџмент на Машинскиот факултет во Скопје при УКИМ. Таа активно учествува во изработка на проектни апликации, а потоа и во реализацијата на активностите на следните апликативни проекти, одобрени од Фондот за иновации и технолошки развој, како и од Регионалниот фонд за предизвици за инвестирање во опрема и инфраструктура, со што Институтот за производно инженерство и менаџмент на Машинскиот факултет во Скопје при УКИМ се стекнува со значително обновување на лабораториите со современа технолошка опрема.

Стручно-апликативни проекти:

- [1] Advanced skills for competitive manufacturing. Финансиран од Regional Challenge Fund (2023-2026) – учесник.
- [2] FabLab Skopje - Establishing production laboratories FAB LABS "YOUNG PEOPLE CREATE" (2022-2023). Funded by Fund for Innovation and Technological Development of North Macedonia – учесник.

Додека била вработена како асистент истражувач (research assistant) на Политехничкиот универзитет во Милано, Италија (University Politecnico di Milano), во Одделот за машинско инженерство, секторот Машински технологии и производство, кандидатката била главен истражувач на 2 проекта за трансфер на технологија од академија и индустрија, наведени во продолжение.

Проекти за трансфер на технологија од академија во индустрија:

- [1] Real-time control in laser cutting by means of coaxial process emission - monitoring, Adige S.P.A. and Politecnico di Milano (2019-2021). Финансиран од BLM Group, Италија – главен истражувач.
- [2] Modelling of the quality of the laser cutting process and optimization - Politecnico di Milano (2019-2021). Финансиран од BLM Group, италија – главен истражувач.

Проектите за трансфер на технологија од академија во индустрија со реден број [1] и [2] се рецензирани во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1232 од 15.2.2021.

Кандидатката учествува во активности за промоција и унапредување на Машинскиот факултет во Скопје, вклучувајќи отворени денови (август/ноември 2021, октомври/август/декември 2022, април 2023) и свечени промоции на дипломирани и магистрирани студенти (октомври 2022).

Во текот на своето работење на Машинскиот факултет во Скопје, кандидатката м-р Ема Василеска се труди да направи симбиоза помеѓу академијата и индустријата. Така, на 27.12.2022 во Europe House Скопје организира и одржува студентски хакатон “Launch Me”, каде студентски тимови ги претставиле своите бизнис идеи на кои напорно работеле во текот на семестарот, во рамки на вежбите за предметот Инженерска економика, пред публика сочинета од искусни локални претприемачи, претставници од индустријата и академијата.

Кандидатката постојано се стреми да го надоградува своето знаење од областа на производното машинство со примена на Индустрија 4.0. Била избрана како учесник на престижната Летна докторска школа на European Institute of Innovation and Technology – Manufacturing (EIT Manufacturing), на тема “The way to smart manufacturing” – септември 2021 година, во времетраење од 50 часа, каде што дополнително се здобила со пракса од Европската Унија за потребните вештини, практично знаење, ставови и вредности за да се задоволат сложените барања во околината на Индустријата 4.0. Била добитник на прво (1) место за најдобар проект за индустриски предизвик на Летната докторска школа на EIT Manufacturing, со презентација на идеен проект пред комисија од европски компании.

Почнувајќи од јуни 2022 година и во времетраење од три години, кандидатката е програмски координатор на посебна програма верифицирана од страна на ЈУ Центар за образование на возрасните „Оператор на компјутерско управувани (CNC) машини за обработка на метал”.

Како дел од алумните на платформата “Piattaforma Alumni Farnesina per ex-borsisti MAECI” (Платформа за алумни на Farnesina за поранешни стипендисти на Министерството за надворешни работи и меѓународна соработка на Италија (MAECI)), кандидатката е вклучена во активности за поттикнување и збогатување на културните, социјалните и економските односи помеѓу Република Северна Македонија и Италија. Една од активностите е нејзината панел-презентација на Националната конференција за италијанскиот јазик во Република Северна Македонија одржана на 8.5.2023, на тема „Италијанскиот како јазик на можности на професионален, културен и академски план”.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација, како и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија констатира дека кандидатката м-р Ема Василеска, дипл.маш.инж., во целост ги исполнува општите и посебните услови и критериуми предвидени со Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, да биде избрана во соработничко звање – асистент во научната област производно машинство, технологии и системи (21403).

Според изнесените податоци, Комисијата позитивно ја вреднува целокупната активност на кандидатката и заклучи дека кандидатката м-р Ема Василеска поседува квалитети и професионалност за да се изгради во солиден наставен и научноистражувачки кадар, кој ќе придонесува за развојот на научната област и академската средина.

Според наведеното, Комисијата со особено задоволство му предлага на Наставно-научниот совет на Машинскиот факултет во Скопје, м-р Ема Василеска, дипл.маш.инж., да ја избере во соработничко звање – асистент, во научната област производно машинство, технологии и системи (21403).

Рецензентска комисија

Д-р Валентина Гечевска, редовен професор, с.р.

Д-р Мите Томов, редовен професор, с.р.

Д-р Зоран Пандилов, редовен професор, с.р.

О Б Р А З Е Ц 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Ема Влатко Василеска, дипл.маш.инж.
Институција: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје,
Машински факултет – Скопје,
Институт за производно инженерство и менаџмент
Научна област: производно машинство, технологии и системи (21403)

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ
ИСТРАЖУВАЧ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити Освоени 360 ЕКТС-кредити	<u>ДА</u>
2	Стегнат назив – магистер од соодветната област Научен назив согласно со диплома (оригинален документ): La laurea Magistrale in Automation and Control Engineering – Ingengneria dell’ – Automazione Научен назив согласно со Решение за признавање на странска високообразовна квалификација бр. УП1 24-1944 од 22.10.2020, издадено од Министерството за образование и наука на Република Северна Македонија: магистер на технички науки од областа на автоматизација и инженерство на управување.	<u>ДА</u>
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот циклус и вториот циклус на академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: <u>9,58.</u> Просечниот успех на втор циклус изнесува: <u>103/110 еквивалентно на 9,44/10.*</u> *Согласно со Решение за признавање и еквиваленција на странска високообразовна квалификација бр. УП1 24-1944 од 22.10.2020, издадено од Министерството за образование и наука на Република Северна Македонија.	<u>ДА</u>
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: <u>англиски јазик, Ц1 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR)</u> 2. Назив на документот: <u>Уверение бр. 03-1472/4</u> 3. Издавач на документот: <u>Универзитет „Св. Кирил и Методиј, Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје</u> 4. Датум на издавање на документот: <u>15.9.2023.</u>	<u>ДА</u>

Рецензентска комисија

Д-р Валентина Гечевска, редовен професор, Машински факултет – Скопје, с.р.
Д-р Мите Томов, редовен професор, Машински факултет – Скопје, с.р.
Д-р Зоран Пандилов, редовен професор, Машински факултет – Скопје, с.р.

ПРЕГЛЕД

на теми за изработка на магистерски труд прифатени од
Наставно-научниот совет на Машински факултет во Скопје
на седницата одржана на 28 септември 2023 година

МАГИСТЕРСКИ ТРУДОВИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Калина Петкова	Оптимизација на сценарија за трансформација на зелена енергија во интегрирани системи	Optimization of Green Energy Transformation Scenarios in an Integrated System	Проф. д-р Даме Димитровски	02-1500/2 26.10.2023 год.
2.	Александар Стоилевски	Моделирање и симулација на мобилни роботи	Modelling and Simulation of Mobile Robots	Проф. д-р Христијан Мицкоски	02-1401/2 26.10.2023 год.
3.	Тони Петрушевски	Моделирање и симулација на сериски манипулациони роботи во Matlab/Simulink/Simscap e	Modelling and Simulation of Serial Manipulator Robots in Matlab/Simulink/Simscap e	Проф. д-р Христијан Мицкоски	02-1400/2 26.10.2023 год.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА ЕДНО ЛИЦЕ ВО СИТЕ НАУЧНИ ЗВАЊА ВО НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ СУДСКА МЕДИЦИНА, МЕДИЦИНСКА ЕТИКА И ДЕОНТОЛОГИЈА НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Медицински факултет – Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 2.10.2023 година, за избор на научно звање по предметите од научните области судска медицина, форензична психијатрија и медицинска етика и деонтологија, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-4980/29, донесена на 6.11.2023 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Здравко Чакар, редовен професор во пензија на Катедрата за судска медицина на Медицинскиот факултет во Скопје, д-р Биљана Јанеска, редовен професор во пензија на Катедрата за судска медицина на Медицинскиот факултет во Скопје, д-р Верица Попоска, редовен професор на Катедрата за судска медицина на Медицинскиот факултет во Скопје, д-р Александар Станков, вонреден професор на Катедрата за судска медицина на Медицинскиот факултет во Скопје, и д-р Рубенс Јовановиќ, вонреден професор на Катедрата за патологија на Медицинскиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на едно лице во сите научни звања во научните области судска медицина, форензична психијатрија и медицинска етика и деонтологија, во предвидениот рок се пријави Марија Бујароска Перковиќ.

1 БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката Марија Бујароска Перковиќ е родена 1988 година во Скопје. Со високо образование се стекнала на Фармацевтскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Дипломирала на Фармацевтскиот факултет во Скопје во 2011 година, со просечен успех 8,49.

Во март 2015 година е вработена на неопределено време на Институтот за судска медицина, криминалистика и медицинска деонтологија, Медицински факултет, УКИМ, Скопје.

Своето познавање на англискиот јазик го потврдува со уверение за познавање на англиски јазик со ниво Ц2 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR), од Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филилошки факултет „Блаже Конески“, Скопје.

На докторски студии се запишала во 2016 година. Докторската дисертација на тема: „Проценка на ризик при употреба на бензодиазепини и/или алкохол во случај на насилна смрт во Република Северна Македонија“ ја одбранила на 23.11.2022 година, пред Комисија во состав: д-р Тања Петреска Ивановска, вонреден професор на Фармацевтскиот факултет во Скопје, претседател, д-р Лидија Петрушевска-Този, редовен професор на Фармацевтскиот факултет во Скопје, ментор, д-р Ioannis Paroutsis, вонреден професор на Медицинскиот факултет во Атина, член, д-р Верица Попоска, редовен професор на Медицинскиот факултет во Скопје, член и д-р Лилјана Анастасова, вонреден професор на Фармацевтскиот факултет во Скопје, член, со што се стекнала со научниот степен доктор на науки од научната област фармација.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2 НАУЧНИ, СТРУЧНИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА

Научноистражувачка дејност

Марија Бујароска Перковиќ има објавено вкупно 8 научни трудови од областа на судската медицина и форензичната токсикологија, од кои 1 научен труд во научно списанија со импакт-фактор (фактор на влијание), 1 научен труд во рецензирано научно списание, индексирани во најмалку една електронска база на списанија утврдена од Националниот совет за високо образование и 5 труда со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на рецензирани научни трудови.

Автор и коавтор е на 8 апстракти објавени во зборник на трудови од меѓународна научно-стручна конференција.

Кандидатката учествувала на научни/стручни собири со 4 усни и 8 постерски презентации. Марија Бујароска Перковиќ е учесник во 2 национални научни проекта.

Конкретните активности се наведени во табелата во Образец 2, со датуми и други релевантни податоци.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Марија Бујароска Перковиќ учествува во експертски активности во рамките на работењето на Институтот за судска медицина, криминалистика и медицинска деонтологија, од сферата на вештачење на кривични и граѓански предмети за потребите на судот, обвинителството, полицијата и други правни и физички лица.

Марија Бујароска Перковиќ активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Токсиколошката лабораторија при Институтот за судска медицина, криминалистика и медицинска деонтологија на Медицинскиот факултет во Скопје. Во текот на кариерата, кандидатката има воведено вкупно 7 нови лабораториски методи во областа на медицинските науки и здравството, и тоа 4 методи прв пат воведени на Институтот за судска медицина, криминалистика и медицинска деонтологија и 3 прв пат во државата воведени методи.

Кандидатката Марија Бујароска Перковиќ има остварено два студиски престоја во Одделот за судска медицина и токсикологија при Медицинскиот факултет во Атина, и тоа: еднонеделен престој во април 2018 година, во соработка со *European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction* (EMCDDA), и двомесечен престој во периодот мај – јули 2021 година.

Марија Бујароска Перковиќ е член на Фармацевтската комора на Република Северна Македонија и Интернационалната асоцијација на форензични токсиколози – *The International Association of Forensic Toxicologists* (TIAFT).

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

Марија Зоран Бујароска Перковиќ

Институција:

УКИМ, Медицински факултет во Скопје, Катедра за судска медицина

Научна област:

судска медицина

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАУЧНО ЗВАЊЕ – НАУЧЕН СОРАБОТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех за интегрираните студии од прв и втор циклус изнесува 8,49.</p>	ДА
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област: форензична токсикологија; поле: фармацевтски науки; подрачје: медицински науки и здравство.</p>	ДА
3	<p>Објавени најмалку четири научни труда** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	ДА
3.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: Macedonian Pharmaceutical Bulletin 2. Назив на електронската база на списанија: Ebsco 3. Наслов на трудот: Pattern of benzodiazepine use among death cases in Republic of North Macedonia 4. Година на објава: 2021 <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: Romanian Journal of Legal Medicine 2. Назив на електронската база на списанија: Scopus, DOI:10.4323/rjlm.2022.53 3. Наслов на трудот: Development and validation of a quantitative HS-GC/FID method for alcohol analysis in biological samples: Stability assesment 4. Година на објава: 2022 	
3.5	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на зборникот: Macedonian Pharmaceutical Bulletin (Suppl 1) 2. Назив на меѓународниот собир: Seventh Congress of Pharmacy in North Macedonia with International participation 2022 3. Имиња на земјите: Словенија, Австрија, Грција, Хрватска, Црна Гора, Турција, Србија, Шпанија, Италија, Босна и Херцеговина, Албанија, 	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>САД, Германија, Белгија, Полска, Ирска, Латвија, Португалија, Бугарија, Швајцарија, Северна Македонија.</p> <p>4. Наслов на трудот: Alcohol involvement in fatal traffic accidents; DOI:10.33320/maced.pharm.bull.2022.68.03.157</p> <p>5. Година на објава: 2022</p> <p>1. Назив на зборникот: Macedonian Pharmaceutical Bulletin (Suppl 1)</p> <p>2. Назив на меѓународниот собир: Seventh Congress of Pharmacy in North Macedonia with International participation 2022</p> <p>3. Имиња на земјите: Словенија, Австрија, Грција, Хрватска, Црна Гора, Турција, Србија, Шпанија, Италија, Босна и Херцеговина, Албанија, САД, Германија, Белгија, Полска, ирска, Латвија, Португалија, Бугарија, Швајцарија, Северна Македонија.</p> <p>4. Наслов на трудот: Estimation of the relationship between diazepam use and risk of violent death using post-mortem data; DOI:10.33320/maced.pharm.bull.2022.68.03.161</p> <p>5. Година на објава: 2022</p> <p>1. Назив на зборникот: Macedonian Pharmaceutical Bulletin (Suppl 1)</p> <p>2. Назив на меѓународниот собир: Seventh Congress of Pharmacy in North Macedonia with International participation 2022</p> <p>3. Имиња на земјите: Словенија, Австрија, Грција, Хрватска, Црна Гора, Турција, Србија, Шпанија, Италија, Босна и Херцеговина, Албанија, САД, Германија, Белгија, Полска, ирска, Латвија, Португалија, Бугарија, Швајцарија, Северна Македонија.</p> <p>4. Наслов на трудот: Retrospective study of intoxication-related deaths in Republic of North Macedonia, 2010-2020; DOI:10.33320/maced.pharm.bull.2022.68.03.176</p> <p>5. Година на објава: 2022</p>	
4	<p>Познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот, односно на самостојната висока стручна школа</p> <p>1. Странски јазик: англиски јазик</p> <p>2. Назив на документот: Уверение за познавање на англиски јазик, ниво Ц2</p> <p>3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје</p> <p>4. Датум на издавање на документот: 19.9.2023</p>	ДА
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

Рецензентска комисија

Проф. д-р Здравко Чакар, с.р.
Проф. д-р Билјана Јанеска, с.р.
Проф. д-р Верица Попоска, с.р.
Проф. д-р Александар Станков, с.р.
Проф. д-р Рубенс Јовановиќ, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Марија Зоран Бујароска Перковиќ

Институција: Медицински факултет, Институт за судска медицина, криминалистика и медицинска деонтологија

Научна област: судска медицина

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Учесник во национален научен проект	
1-1	Развој на нова аналитичка метода за определување на опијати со примена на ултра брза LC-MS-MS техника и нејзина примена во одредување на потеклото на опијати во биолошки материјал	3
1-2	Применливоста на очната водичка како биолошки материјал во форензичната токсикологија	3
2	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank, MathSciNet (Mathematical Reviews), Zentralblatt fur Mathematik и Реферативный журнал "Математика" или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	
2-1	Marija Bujaroska, Zorica Bozhinoska, Natasha Bitoljanu, Tanja Petreska Ivanovska, Aleksandar Stankov, Verica Poposka, Tatjana Kadifkova Panovska. Pattern of benzodiazepine use among death cases in Republic of North Macedonia. Macedonian Pharmaceutical Bulletin, Vol 67(2), 2021. DOI: 10.33320/maced.pharm.bull.2021.67.02.007 Ebsco	3
3	Труд со оригинални научни резултати објавен во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	
3-1	M. Bujaroska, Z. Bozhinoska, M. Vujovic, B. Milosavljevic, A. Stankov, T. P. Ivanovska, V. Poposka, L. P. Tozi. Development and validation of a quantitative HS-GC/FID method for alcohol analysis in biological samples: stability assesment. Romanian Journal of Legal Medicine, Vol 30(1):53-59, 2022. DOI:	4,964

	10.4323/rjlm.2022.53. Scopus Impact factor 0,164. (4,8 + 0,164)	
4	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји	
4-1	Marija Bujaroska , Nataša Bitoljanu, Ljupčo Čakar, Renata Jankova-Ajanovska, Zlatko Jakjovski, Verica Poposka, Aleksej Duma. Challenges in interpretation of forensic toxicological findings for opiates: case report and a literature review. Macedonian pharmaceutical bulletin, Vol 62 (suppl):315 – 316, 2016.	3
4-2	Marija Bujaroska , Nadica Sibinovska, Klimentina Trajkova, Verica Poposka, Goran Pavlovski, Viktorija Belokaposka Sranova, Biljana Janeska. Drug-related deaths linked with concomitant use of methadone and benzodiazepines in the period between 2011 and 2015 in the Republic of Macedonia. Macedonian pharmaceutical bulletin, Vol 62 (suppl):317 – 318, 2016.	3
4-3	Zorica Bozhinoska, Marija Bujaroska , Stefanija Ubavkova, Ana Ivcheva, Ljupco Cakar, Zlatko Jakovski, Verica Poposka. Retrospective study of intoxication-related deaths in Republic of North Macedonia, 2010-2020. Macedonian pharmaceutical bulletin, Vol 68(Suppl 1):365 – 366, 2022. DOI:10.33320/maced.pharm.bull.2022.68.03.176	3
4-4	Marija Bujaroska , Liljana Anastasova, Zoran Zhivikj, Zorica Bozhinoska, Goran Pavlovski, Natasa Bitoljanu1, Viktorija Belakaposka Sranova, Lidija Petrushevska-Tozi. Alcohol involvement in fatal traffic accidents. Macedonian pharmaceutical bulletin, Vol 68(Suppl 1): 327 – 328, 2022. DOI:10.33320/maced.pharm.bull.2022.68.03.157	3
4-5	Marija Bujaroska , Ioannis Papoutsis, Liljana Anastasova, Rumenka Petkovska, Tanja Petreska Ivanovska, Chara Spiliopoulou, Aleksandar Stankov, Lidija Petrushevska-Tozi. Estimation of the relationship between diazepam use and risk of violent death using <i>post-mortem</i> data. Macedonian pharmaceutical bulletin, Vol 68(Suppl 1): 335 – 336, 2022. DOI:10.33320/maced.pharm.bull.2022.68.03.161	3
5	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно/стручно списание	
5-1	Aleksandar Stankov, Ljupco Cakar, Natasa Bitoljanu, Viktorija Belakaposka-Sranova, Marija Bujaroska , Zdravko Cakar. Forensic aspect of cerebral contusions Mak Med Pregled 2014; 68(1): 112-115,4	1,8
6	Учество на научен/стручен собир со реферат Усна презентација-1, постер-0.5	
6-1	Bujaroska M. , Trajčova E., Dika Grueva A., Pavlovski G., Poposka V. Comparative analysis of screening techniques for	0,5

	detection of benzodiazepines in urine – original article“, X jubileen simpozium na Združenieto na toksikolozi pri MLD i Universitetската клиника за toksikologija со меѓународно учество, хотел „Пела“, Охрид, Р Македонија, 7 – 9. 6. 2013.	
6-2	Trajcova E., Bujaroska M. , Dika Grueva A., Jankova-Ajanovska R., Pavlovski G., Poposka V. „Cyanotoxins-impact on human health and detection in bio material – review“, X jubileen simpozium na Združenieto na toksikolozi pri MLD i Universitetската клиника за toksikologija со меѓународно учество, хотел „Пела“, Охрид, Р Македонија, 7 – 9. 6. 2013.	0,5
6-3	Dika Grueva A., Trajchova Kovachovska E., Bujaroska M. , Pavlovski G., Poposka V., Duma A. Comparative analysis of screening techniques for detection of some psychoactive substances in urine, VI Mediterranean Academy of Forensic Sciences Conference, Reggio Calabria, Italy, 19-21 September, 2013	0,5
6-4	Marija Bujaroska , Nataša Bitoljanu, Ljupčo Čakar, Renata Jankova-Ajanovska, Zlatko Jakovski, Verica Poposka, Aleksej Duma. Challenges in interpretation of forensic toxicological findings for opiates: case report and a literature review. Macedonian pharmaceutical bulletin, Vol 62 (suppl):315 – 316, 2016. VI Congress of Pharmacy of Macedonia, 1-5.06.2016, Ohrid	0,5
6-5	Marija Bujaroska , Nadica Sibinovska, Klimentina Trajkova, Verica Poposka, Goran Pavlovski, Viktorija Belakoposka Srpanova, Biljana Janeska. Drug-related deaths linked with concomitant use of methadone and benzodiazepines in the period between 2011 and 2015 in the Republic of Macedonia. Macedonian pharmaceutical bulletin, Vol 62 (suppl):317 – 318, 2016. VI Congress of Pharmacy of Macedonia, 1-5.06.2016, Ohrid	0,5
6-6	Marija Bujaroska , Elena Trajcova Kovacovska, Klimentina Trajkova, Nadica Sibinovska, Verica Poposka. The influence of sodium fluoride on the stability of ethyl alcohol in postmortem blood samples, International Academy of Legal Medicine Intersocietal symposium P5 Medicine & Justice, Venice, Italy, 21-24 June, 2016	0,5
6-7	Marija Bujaroska , Zorica Stojcheska, Natasha Bitoljanu, Goran Pavlovski, Ariton Rakipi, Verica Poposka, Biljana Janeska, Zdravko Chakar. Unusual case of intoxication with Monosan. The 26th International Meeting on Forensic Medicine Alpe - Adria – Pannonia, Croatia, Pula, 30 May - 2 June 2018	1
6-8	Marija Bujaroska , Zorica Bozhinoska, Tanja Petreska Ivanovska, Tatjana Kadifkova Panovska. Retrospective study for Benzodiazepine related deaths over five years period (2013-2017) in Republic of Macedonia. 20th Congress of MMA, Skopje, R N Macedonia, 10 – 20.11.2020	1
6-9	Zorica Bozhinoska, Marija Bujaroska , Stefanija Ubavkova, Ana Ivcheva, Ljupco Cakar, Zlatko Jakovski, Verica Poposka. Retrospective study of intoxication-related deaths in Republic	0,5

	of North Macedonia, 2010-2020. Macedonian pharmaceutical bulletin, Vol 68(Suppl 1):365 – 366, 2022. VII Congress of Pharmacy in North Macedonia with international participation, 5-9.10.2022, Ohrid	
6-10	Marija Bujaroska , Liljana Anastasova, Zoran Zhivikj, Zorica Bozhinoska, Goran Pavlovski, Natasa Bitoljanu, Viktorija Belakaposka Sranova, Lidija Petrushevska-Tozi. Alcohol involvement in fatal traffic accidents. Macedonian pharmaceutical bulletin, Vol 68(Suppl 1): 327 – 328, 2022. VII Congress of Pharmacy in North Macedonia with international participation, 5-9.10.2022, Ohrid	1
6-11	Marija Bujaroska , Ioannis Papoutsis, Liljana Anastasova, Rumenka Petkovska, Tanja Petreska Ivanovska, Chara Spiliopoulou, Aleksandar Stankov, Lidija Petrushevska-Tozi. Estimation of the relationship between diazepam use and risk of violent death using <i>post-mortem</i> data. Macedonian pharmaceutical bulletin, Vol 68(Suppl 1): 335 – 336, 2022. VII Congress of Pharmacy in North Macedonia with international participation, 5-9.10.2022, Ohrid	0,5
6-12	Марија Бујароска , Верица Попоска, Александар Станков. Лабораториски можности во детекцијата на труењата во Македонија. 12-ти Симпозиум на Здружението на Токсиколози на Македонија, 10-11 Февруари 2023, Дојран	1
7	Секциско предавање на научен/стручен собир-1	
7-1	Бујароска Марија, Трајчова Елена. Одредување на цијанотоксини во биолошки материјал. Состанок на Здружение за судска медицина, Беловиште – Тетово, 18.V 2012 година.	1
8	Секциско предавање на научен/стручен собир со меѓународно учество-2	
8-1	Постоењето на нови психоактивни дроги, клиничката дијагностика и лабораториските предизвици и практики во судската медицина. 5. Семинар за квалитет во лабораториската медицина, 9 – 11 јуни 2023, Струмица.	2
9	Апстракт објавен во зборник на конференција Меѓународна-1, национална-0,5	
9-1	Bujaroska M. , Trajцова E., Dika Grueva A., Pavlovski G., Poposka V. Comparative analysis of screening techniques for detection of benzodiazepines in urine – original article“, X јубилеен симпозиум на Здружението на токсиколози при МЛД и Универзитетската клиника за токсикологија со меѓународно учество, хотел „Пела“, Охрид, Р Македонија, 7 – 9. 6.2013.	1
9-2	Trajцова E., Bujaroska M. , Dika Grueva A., Jankova-Ajanovska R., Pavlovski G., Poposka V. „Cyanotoxins-impact on human health and detection in bio material – review“, X јубилеен симпозиум на Здружението на токсиколози при МЛД и Универзитетската клиника за токсикологија со	1

	меѓународно учество, хотел „Пела“, Охрид, Р Македонија, 7 – 9. 6.2013.	
9-3	Marija Bujaroska , Elena Trajcova Kovacovska, Klimentina Trajkova, Nadica Sibinovska, Verica Poposka. The influence of sodium fluoride on the stability of ethyl alcohol in postmortem blood samples, Abstract Book, International Academy of Legal Medicine Intersocietal symposium P5 Medicine & Justice, Venice, Italy, 21-24 June, 2016	1
9-4	Bitoljanu N., Bujaroska M. , Janeska B., Cakar Z., Davceva N., Poposka V. Significance of Troponin I in determination of sudden cardiac death. 1st FORENSICS 2017 Proceedings book, 1st International Caparica Conference in Translational Forensics, Caparica – Portugal, 20-23 November 2017	1
9-5	Marija Bujaroska , Zorica Stojcheska, Natasha Bitoljanu, Goran Pavlovski, Arifon Rakipi, Verica Poposka, Biljana Janeska, Zdravko Chakar. Unusual case of intoxication with Monosan. The 26th International Meeting on Forensic Medicine Alpe - Adria – Pannonia, Croatia, Pula, 30 May - 2 June 2018	1
9-6	Viktorija Belakapaska Srpanova, Aleksandar Stankov, Ana Ivcheva, Marija Bujaroska , Verica Poposka, Biljana Janeska, First cases of fatal intoxication in cocaine body packers in Macedonia: case report, The 27 th International Meeting od Forensic Medicine Alpe – Adria Pannonia, Serbia, Belgrade 2-5 October 2019	1
9-7	Ljupco Chakar, Goran Pavlovski, Zlatko Jakjovski, Ana Ivcheva, Marija Bujaroska , Biljana Janeska. Toxic substances as a cause of bolus death-case report, The 27 th International Meeting od Forensic Medicine Alpe – Adria Pannonia, Serbia, Belgrade 2-5 October 2019	1
9-8	Ana Ivcheva, Goran Pavlovski, Slavica Kostadinova-Kunovska, Marija Bujaroska , Ljupco Chakar, Zlatko Jakovski. Child asphyxiation caused by asporated vitamin C tablet. The 27 th International Meeting od Forensic Medicine Alpe – Adria Pannonia, Serbia, Belgrade 2-5 October 2019	1
	Вкупно	49,764

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Поглавје во книга Автор-3, коавтор-2	
1-1	Марија Бујароска , Марија Петровска, Рстителни суровини и природни производи во третманот на заболувањата на нервниот систем. Во: Светлана Кулеванова, уредник. Фитотерапија: современа хербална медицина. Скопје: Бата прес; 2017. ISBN 978-608-253-030-7 COBISS.MK-ID 102563850	2
1-2	Марија Бујароска , Марија Петровска, Рстителни суровини и природни производи во третманот на заболувањата на репродуктивниот систем. Во: Светлана Кулеванова, уредник. Фитотерапија: современа хербална медицина. Скопје: Бата прес; 2017. ISBN 978-608-253-030-7 COBISS.MK-ID 102563850	2

1-3	Марија Бујароска , Марија Петровска, Рстителни суровини и природни производи во третманот на метаболни заболувања. Во: Светлана Кулеванова, уредник. Фитотерапија: современа хербална медицина. Скопје: Бата прес; 2017. ISBN 978-608-253-030-7 COBISS.MK-ID 102563850	2
2	Експертски активности: евалуација, стручна ревизија, супервизија, технички извештаи, вешт наод и мислење, стручно мислење, проценка на капитал, систематизација, методологија-1	
2-1	Вешт наод и мислење како член на комисија од вешти лица од Институтот за судска медицина при Медицинскиот факултет во Скопје. Предмети со број: 24/1402/1301-627/18; 24/1402/1301-630/18; 24/1402/1301-359/19; 24/1402-59/19-2; 24/1302-117/19; 24/1402/1301-115/19; 24/402/1301-88/19; 24/1402-59/20; 24/1402-114/21; 24/1301-719/21; 24/1402-226/22.	11
3	Воведување нова лабораториска/клиничка или јавноздравствена метода во областа на медицинските науки и здравството -првпат воведена/патентирана оригинална метода – 8 -првпат во државата воведена метода – 4 -првпат во институцијата воведена метода – 1	
3-1	Метод за квантитативно определување на метадон во крв со деутеризиран аналог како интерен стандард со примена на гасна хроматографија со масена спектрометрија	4
3-2	Метод за квантитативно определување на кокаин во крв со деутеризиран аналог како интерен стандард со примена на гасна хроматографија со масена спектрометрија	4
3-3	Метод за проширен скрининг на лекови/определување присуство на над 30 тоскиколошки релевантни лекови во крв и урина со примена на течна хроматографија со УВ-детектор со низ диоди	4
3-4	Метод за квантитативно определување на Трамадол во крв со примена на гасна хроматографија со масена спектрометрија	1
3-5	Метод за квантитативно определување на дијазепам во крв со примена на гасна хроматографија со масена спектрометрија	1
3-6	Метод за квантитативно определување на метанол во крв и урина со гасна хроматографија со пламен-јонизирачка детекција и head space систем	1
3-7	Метод за квантитативно определување на ацетон во крв и урина со гасна хроматографија со пламен-јонизирачка детекција и head space систем	1
Дејности од поширок интерес		
1	Студиски престој во странство	
	- до три месеци 0,5	
1-1	Department of Forensic Medicine and Toxicology, School of Medicine, University of Athens, for improvement of analyses of drugs of abuse, in collaboration with EMCDDA (23-27.04.2018)	0,5
1-2	Department of Forensic Medicine and Toxicology, School of Medicine, University of Athens (23.05. - 23.07.2021)	0,5
Вкупно		34

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	49,764
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	34
Вкупно	83,764

Рецензентска комисија

Проф. д-р Здравко Чакар, с.р.
Проф. д-р Билјана Јанеска, с.р.
Проф. д-р Верица Попоска, с.р.
Проф. д-р Александар Станков, с.р.
Проф. д-р Рубенс Јовановиќ, с.р.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува научноистражувачката и стручно-применувачката дејност, како и дејноста од поширок интерес на Марија Бујароска Перковиќ.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката, Комисијата заклучи дека Марија Бујароска Перковиќ поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето научен соработник во научните области: судска медицина, форензична психијатрија и медицинска етика и деонтологија.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, Марија Бујароска Перковиќ да биде избрана во звањето **научен соработник** во научните области: судска медицина, форензична психијатрија и медицинска етика и деонтологија.

Рецензентска комисија

Проф. д-р Здравко Чакар, с.р.
Проф. д-р Биљана Јанеска, с.р.
Проф. д-р Верица Попоска, с.р.
Проф. д-р Александар Станков, с.р.
Проф. д-р Рубенс Јовановиќ, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА ДВА НАСТАВНИКА ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО НАСТАВНО-НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ СУДСКА МЕДИЦИНА, ФОРЕНЗИЧНА ПСИХИЈАТРИЈА, МЕДИЦИНСКА ЕТИКА И ДЕОНТОЛОГИЈА НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Медицински факултет – Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 2.10.2023 година, за избор на два наставника во сите наставно-научни звања во наставно-научните области: судска медицина, форензична психијатрија и медицинска етика и деонтологија и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр.02-4980/30 донесена на 6.11.2023 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Здравко Чакар, редовен професор во пензија на Катедрата за судска медицина на Медицинскиот факултет во Скопје, д-р Биљана Јанеска, редовен професор во пензија на Катедрата за судска медицина на Медицинскиот факултет во Скопје, д-р Верица Попоска, редовен професор на Катедрата за судска медицина на Медицинскиот факултет во Скопје, д-р Александар Станков, вонреден професор на Катедрата за судска медицина на Медицинскиот факултет во Скопје, и д-р Рубенс Јовановиќ, вонреден професор на Катедрата по патологија на Медицинскиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на два наставника во сите наставно-научни звања во наставно-научните области: судска медицина, форензична психијатрија и медицинска етика и деонтологија, во предвидениот рок се пријавија д-р Горан Павловски, асистент на Катедрата за судска медицина и д-р Наташа Битољану, асистент на Катедрата за судска медицина.

Д-Р ГОРАН ПАВЛОВСКИ

1 БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот д-р Горан Павловски е роден во 1975 година во Скопје. На Медицинскиот факултет во Скопје се запишал во 1993/94 година, а дипломирал на 12.7.2000 година со просечен успех 8.84.

На Институтот за судска медицина, криминалистика и медицинска деонтологија при Медицинскиот факултет во Скопје се вработил во 2002 година. Во 2006 година го положил специјалистичкиот испит и се стекнал со звањето специјалист по судска медицина.

Во учебната 2017/18 година се запишал на школата за докторски студии при УКИМ. На 29.6.2023 година ја одбранил докторската дисертација на тема: „Судско-медицинска експертиза на повреди при пад од висина“ и се стекнал со научниот назив доктор на медицински науки.

Последен пат кандидатот е избран во 2023 година за асистент на Катедрата за судска медицина. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр.1289 од 2023 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, објавени во Билтени на УКИМ: бр.830/03; 938/08; 984/10, 1224/20 и 1289/23, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2 НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Медицински факултет во Скопје, кандидатот д-р Горан Павловски изведува практична настава по предметот Судска медицина на интегрираниот прв циклус студии на студиските програми на Медицинскиот и Стоматолошкиот факултет во Скопје, како и практична настава по предметот Форензична стоматологија на студентите од Стоматолошкиот факултет.

Кандидатот бил едукатор на докторите на специјализација по судска медицина, како и на докторите по општа хирургија.

Кандидатот е автор на рецензиран практикум под наслов: „Практикум за судска медицина“, Медицински факулте т– Скопје, 2019 година (група автори).

Конкретните активности се наведени во табелата во Образец 2, со датуми и други релевантни податоци.

Научноистражувачка дејност

Д-р Горан Павловски како автор и коавтор има вкупно 20 научни труда од областа на судската медицина и базичната медицина, од кои 8 научни труда во научни списанија со импакт-фактор (фактор на влијание) и 12 труда во зборници од меѓународни научни собири.

Д-р Горан Павловски учествувал како член во два проекта при Медицинскиот факултет во Скопје. Учесник е на повеќе од десетина конгреси од областа на судска медицина и работилници.

Конкретните активности се наведени во табелата во Образец 2, со датуми и други релевантни податоци.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Горан Павловски учествува во експертски активности во рамките на работењето на Институтот за судска медицина, криминалистика и медицинска деонтологија, од сферата на вештачење на кривични и граѓански предмети за потребите на судот, обвинителството, полицијата и други правни и физички лица.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Горан Тодор Павловски

Институција: УКИМ, Медицински факултет – Скопје, Катедра за судска медицина

Научна област: судска медицина

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ДОЦЕНТ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,84.</p>	ДА
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област: медицински науки, поле: базична медицина, подрачје: судска медицина.</p>	ДА
3	<p>Објавени најмалку четири научни труда** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	ДА
3.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>1. Назив на научното списание: Journal of Morphological Sciences Vol 5 No 3 (2022): JMS (Journal of Morphological Sciences) 5(3)5: 129-138 .UDC:614.821.069:616.89-008.441.44</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 30 члена; Македонија – 11, Србија – 7, Босна и Херцеговина – 3, САД – 2, Црна Гора – 2, Украина – 1, Ерменија – 1, Хрватска – 1, Полска – 1, Бугарија – 1. 3.</p> <p>3. Наслов на трудот: Suicidal injuries from height falls</p> <p>4. Година на објава: 2022</p> <p>1. Назив на научното списание: Acad Med J 2022; 2(2): 119-127 UDC: 616-001.3:614.821</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 30 члена; Македонија – 11, Србија – 7, Босна и Херцеговина – 3, САД – 2, Црна Гора – 2, Украина – 1, Ерменија – 1, Хрватска – 1, Полска – 1, Бугарија – 1.</p> <p>3. Наслов на трудот: Fall from height injuries Година на објава: 2022</p>	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>1. Назив на научното списание: Acad Med J 2023; 3(2): 107-116 UDC: 340.66:[616-001-056.7:575.22</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 30 члена; Македонија – 11, Србија – 7, Босна и Херцеговина – 3, САД – 2, Црна Гора – 2, Украина – 1, Ерменија – 1, Хрватска – 1, Полска – 1, Бугарија – 1.</p> <p>3. Наслов на трудот: A new method to determine wound age in human skin injuries</p> <p>Година на објава: 2023</p> <p>1. Назив на научното списание: Journal of Morphological Sciences Vol 6(1):121-126 UDC: 616-001.4-037</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 30 члена; Македонија – 11, Србија – 7, Босна и Херцеговина – 3, САД – 2, Црна Гора – 2, Украина – 1, Ерменија – 1, Хрватска – 1, Полска – 1, Бугарија – 1.</p> <p>3. Наслов на трудот: Time-dependent mRNA IL-1β expression – a preliminary study for possible wound age marker</p> <p>4. Година на објава: 2023</p>	
4	<p>Познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот, односно на самостојната висока стручна школа</p> <p>1. Странски јазик: англиски јазик</p> <p>2. Назив на документот: Уверение за познавање на англиски јазик Б2</p> <p>3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје</p> <p>4. Датум на издавање на документот: 14.3.2023 г.</p>	ДА
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност.	ДА

Рецензентска комисија

Проф. д-р Здравко Чакар, с.р.
Проф. д-р Билјана Јанеска, с.р.
Проф. д-р Верица Попоска, с.р.
Проф. д-р Александар Станков, с.р.
Проф. д-р Рубенс Јовановиќ, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО
ЗВАЊЕ

Кандидат: ас. д-р Горан Павловски

Институција: УКИМ, Медицински факултет – Скопје

Научна област: судска медицина

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Одржување на настава	
1.1	Одржување на вежби на прв циклус од прв циклус студии по предметот Судска медицина за студенти на Медицинскиот факултет - 2004-2010 година, 4 часа неделно x 30 недели (два семестри) x 0,03 - 2011-2014 година, 8 часа неделно x 15 недели (еден семестар) x 0,03 - 2015-2023 година, 3 часа неделно x 15 недели (еден семестар) x 0,03	25.2 14.4 12.15
1.2	Одржување на вежби на прв циклус од прв циклус студии по предметот Судска медицина за студенти на Стоматолошки факултет - 2004-2014 година 3 часа неделно x 15 недели (еден семестар) x 0,03 - 2015-2023 година, 2 часа неделно x 15 недели (еден семестар) x 0,03	14.85 8.1
1.3	Одржани вежби по предметот Судска медицина на Медицински факултет при УГД –Штип 2014-2015: 1 час неделно x15 недели(еден семестар) x 0,03	0,9
1.4	Одржување на вежби на прв циклус од прв циклус студии по предметот Форензична стоматологија за студенти на Стоматолошкиот факултет 2021-2022 година, 1 час неделно x 15 недели (еден семестар) x 0,03	0,9
2	Консултации со студенти	
2.1	Консултации со студенти на Медицинскиот факултет 2004 – 2023 година Еден семестар : 30 студенти 20 години (20 семестри) × 30 × 0,002	1,2
2.2	Консултации со студенти на Стоматолошкиот факултет 2004 – 2023 година Еден семестар : 30 студенти 20 години (20 семестри) × 30 × 0,002	1,2
2.3	Консултации со студенти на Медицински факултет при УГД – Штип 2014-2015: 1 час неделно x 15 недели (еден семестар) x 0,002	0.06
3	Позитивно рецензирана збирка задачи или практикум Практикум по судска медицина, 2019 година - коавтор	3
4	Настава во школи и работилници Учесник на следниве работилници: - Управување со увидот на местото на настанот и форензичка експертиза, Здружение на јавните обвинители на РМ и ИНЛ Амбасада на САД, 3-4 декември, 2015 година, Струга - Здружение на судска медицина, учество на стручен состанок, 6-7.2.2015, Гевгелија	13

	<ul style="list-style-type: none"> - Работилница под тема: „Употреба на сила“, од страна на Канцеларијата на народен правобранител, 30-31.3.2016, Скопје - Здружение на радиотерапевтски онколози на Македонија, „Примена на медицинска марихуана во онкологија според медицина базирана на доказ“, 17 ноември 2016, Скопје - Стручно советување во сообраќајни-технички вештачења како основа на квалитетно решавање на судските спорови, 12-13 мај 2017, Струга - Балканска форензична ДНК работна група, 14-15 септември 2017, Сараево - Здружение на патолози, Улога на преданалитичката фаза во квалитетот на хистолошките препарати, 26.10.2017 Скопје - Здружение на дермато-венеролози на Македонија, за учество во предизвици во третман на хронична венска болест, 12.4.2019, Скопје - Здружение на патолози на Македонија, за учество во глијални тумори во централен нервен систем, 18.4.2019, Скопје - Македонско лекарско друштво со Македонско здружение на анатоми, за учество во собир на 25.12.2019 - Потврда за учество на обука со тема: „Третман на малолетни жртви“, од страна француски експерти преку Француска амбасада во РС Македонија, 21-25.10.2019 година - Асоцијација за корпоративна безбедност (приватно обезбедување, корпоративна безбедност и форензичката дејност во услови на пандемијата Ковид-19), 2022 година, Скопје - Едукација на членовите на НПМ при народниот правобранител, септември 2016 година 	
	Вкупно	94,96

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1	Учесник на национален научен проект	
1.1	Применливоста на очната водичка како биолошки материјал во форензичната токсикологија	3
1.2	Развој на нова аналитичка метода за определување на опијати со примена на ултра брза LC-MS-MS техника и нејзина примена во одредување на потеклото на опијати во биолошки материјал	3
2	Труд со оригинални научни резултати објавен во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 8 + if	
2.1	Jakovski Z., Jankova-Ajanovska R., Stankov A., Pavlovski, G. , Poposka V., Marjanovic D.: „Comparative Study of Two DNA Extraction Methods in Different Tissues and Conditions of Degradation“, Forensic Science International: Genetics Supplement Series 5 (2015) e403-e404.(4,8+0,54)	5.34
2.2	Jakovski Z., Jankova R., Duma A., Janeska B., Pavlovski, G. , Marjanovic D.: „Forensic Approach to Analyzing Rape Cases“, Forensic Science International: Genetics Supplement Series 4 (2013) e45-e46.(4,8+0,54)	5.34

2.3	Poposka V., Jakovski Z., Jankova Ajanovska R., Pavlovski G., Stankov A., Duma A. „Unusual Asphyxial Deaths – Case Reports“ Journal of Advances in Biology. Vol 5, No.1, pp.581-585, July 11, 2014(1,561+4,8)	6,361
2.4	Rosoklija G., Petrushevski V., Stankov A., Dika A., Jakovski Z., Pavlovski, G. , Davceva N., Lipkin R., Schnieder, Scobie K., Duma A., Dwork A.: „Reliable and Durable Golgi Staining of Brain Tissue from Human Autopsies and Experimental Animals“, J Neurosci Methods. 2014 June 15, 230:20-9.(4,8+2,245)	7,045
2.5	Tatiana P. Schnieder, Isaiah D Zhou Qin, Iskra Trencavska-Ivanovska, Gorazd Rosoklija, Aleksandar Stankov, Goran Pavlovski , J John Mann, Andrew J Dwork: „Blood Vessels and Perivascular Phagocytes of Prefrontal White and Gray Matter in Suicide“, Journal of Neuropathology & Experimental Neurology, Vol. 78 (1), 15-30, 2019 Impact Factor (3,46+4,8)	8,26
2.6	Predrag Janjic, Kristijan Petrovski, Blagoja Dolgoski, John Smiley, Panche Zdravkovski, Goran Pavlovski , Zlatko Jakjovski, Natasa Davceva, Verica Poposka, Aleksandar Stankov, Gorazd Rosoklija, Gordana Petrushevka, Ljupco Kocarev, Andrew J Dwork: „Measurement-oriented Deep-learning workflow for Improved Segmentation of Myelin and Axons in High-resolution Images of Human Cerebral White Matter“, Journal of Neuroscience Methods, Vol. 326, 2019 Impact Factor (2,78+4,8)	7,58
2.7	Stankov A., Jakovski Z., Pavlovski, G. , Muric N., Dwork A. Cakar Z.: „Air Gun Injury with Deadly Aftermath – Case Report“, Legal Medicine 09/2012, 15 (1). Impact (1,238+4,8)	6,038
2.8	Poposka V., Gutevska A., Stankov A., Pavlovski, G. , Jakovski Z., Janeska B. „Estimation of Time Since Death by using Algorithm in Early Postmortem Period“ Global Journal of Medical Research Interdisciplinary. Volume 13 Issue 3 Version 1.0. pp.16-25, Year 2013. Impact factor(0,676+4,8)	5,476
		57,44
3	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови	
3.1	Jakovski Z., Nikolova K., Janeska B. Cakar Z., Stankov A., Poposka V., Pavlovski, G. , Duma A.: „Forensic DNA Analysis in the Identification of Human Remains in Mass Graves“, Journal of Clinical Pathology and Forensic Medicine Vol. 1 (1), pp. 001-004, March 2010.	3
3.2	Natasha Bitoljanu, Sasho Risteski, Viktorija Belakaposka Srpanova, Ana Ivcheva, Ljupco Cakar, Rosica Siamkouri, Goran Pavlovski , Aleksandar Stankov, Zlatko Jakovski. Time-dependent mRNA IL-1 β expression – a preliminary study for possible wound age marker. Journal of Morphological Sciences. JMS 2023: Vol 6 (1) 121-126. UDC: 616-001.4-037	3
3.3	Bitoljanu Natasha, Risteski Sasho, Belakaposka Srpanova Viktorija, Ivcheva Ana, Cakar Ljupco, Pavlovski Goran , Stankov Aleksandar, Balkanov Krstevska Svetlana, Jakjovski Zlatko. A new method to determine wound age in human skin injuries. Acad. Med J 2023; 3(2): 107-116. UDC:340.66:[616-001-056.7:575.22	3
3.4	Belakaposka Srpanova Viktorija, Risteski Sasho, Bitoljanu Natasha, Cakar Ljupco, Ivcheva Ana, Pavlovski Goran , Stankov Aleksandar, Balkanov Krstevska Svetlana, Jakjovski Zlatko. DNA extraction from post-mortem samples with different degrees of degradation and their suitability for ION S5 tm Next Generation Sequencing System. Acad Med J 2023; 3(2): 117-127. UDC: 340.66:[604.2:577.213.7]	3
3.5	Viktorija Belakaposka Srpanova, Natasha Bitoljanu, Ana Ivcheva, Ljupco Cakar, Goran Pavlovski , Aleksandar Stankov, Zlatko	3

	Jakovski. Etiology of sudden cardiac death in forensic medical practice and selection of cases for post-mortem genetic testing – 5 year retrospective study. Journal of Morphological Sciences. JMS 2023: Vol 6 (1):75-86. UDC: 616.12-036.886	
3.6	Pavlovski Goran , Stankov Aleksandar, Jakjovski Zlatko, Bitoljanu Natasha, Belakaposka Srpanova Viktorija, Chakar Ljupco, Ivcheva Ana, Poposka Verica. Fall from height injuries. Acad Med J 2022; 2(2): 119-127. UDC: 616-001.3:614.821	3
3.7	Goran Pavlovski , Aleksandar Stankov, Zlatko Jakjovski, Natasha Bitoljanu, Viktorija Belakaposka Srpanova, Ljupco Chakar, Ana Ivcheva, Verica Poposka. Suicidal injuries from heigh falls. . Journal of Morphological Sciences. JMS 2022: Vol 5(3):129-138. UDC:614.821.069:616.89-008.441.44	3
3.8	Ivceva A., Pavlovski, G. , Cakar Lj., Bitoljanu N., Belakaposka Srpanova V.: „Форензичка епидемиолошка анализа на самоубиствата во Република Северна Македонија во периодот пред и за време на епидемијата со Ковид-19 вирусот“, Medical Journal Meducus 2023 Vol. 28 (1), 95-99.	3
		24
4	Труд со оригинални научни/стручни резултати, објавен во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји - 5	
4.1	Pavlovski, G. , Nikolova M., Poposka V., Stankov A., Jankova-Ajanovska R., Cakar Lj. „The Role of Forensic Radiology in the Process of Forensic Expertise and Investigation“ Second International Conference on Radiation and Dosimetry in Various Fields of Research. RAD 2014. May 27-30.2014, Nis, Serbia.	3
4.2	Marija Bujarovska, Nadica Sibinovska, Klimentina Trajkova, Verica Poposka, Goran Pavlovski , Viktorija Belakaposka Srpanova, Biljana Janeska, „Drug-related deaths linked with concomitant use of methadone and benzodiazepines in the period between 2011 and 2015 in the republic od Macedonia“, Macedonian pharmaceutical bulletin(2016), Vol. 62, supl 317-318	3
4.3	Marija Bujaroska, Liljana Anastasova, Zoran Zhivikj, Zorica Bozhinoska, Goran Pavlovski , Natasa Bitoljanu, Viktorija Belakaposka Srpanova, Lidija Petrushevaska-Tozi. Alcohol involvement in fatal traffic accidents. Macedonian pharmaceutical bulletin, Vol 68(Suppl 1):327 – 328, 2022. DOI:10.33320/maced.pharm.bull.2022.68.03.157	3
		15
5	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е објавено во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД – 5	
5.1	Poposka V., Bitoljanu N., Pavlovski, G. , Belakaposka V., Ivcheva A., Chakar Z., Janeska B. Age identification in children and youngsters. Folia Societatis Medicinae Legalis Slovacae. Volume 7. May 2017	3
6	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно/стручно списание	
6.1	Poposka V., Davcheva N., Jakovski Z., Jankova-Ajanovska R., Stankov A., Pavlovski, G. , Janeska B. „Steps in Process of Identification of Skeletonised Corpses – Case Report“ Physioacta, Vol.8-No.1 pp.99-106, 2014.	1,8
		4,8
7	Труд со оригинални научни/стручни резултати, објавен во зборник на трудови од	
	Учество на научен/стручен собир со реферат Усна презентација-1, постер-0.5	

7.1	Natasha Bitoljanu, Verica Poposka, Natasha Davcheva, Aleksandar Stankov, Goran Pavlovski , Ljupcho Chakar, Viktorija Srpanova Belakaposka, Zdravko Chakar. Death Related Injuries From Large Domestic Animals. The 26th International Meeting od Forensic Medicine Alpe – Adria Pannonia, Croatia, Pula 30 May-2 June 2018	1
7.2	Marija Bujaroska, Zorica Stojcheska, Natasha Bitoljanu, Goran Pavlovski , Ariton Rakipi, Verica Poposka, Biljana Janeska, Zdravko Chakar. Unusual case of intoxication with Monosan. The 26th International Meeting on Forensic Medicine Alpe - Adria – Pannonia, Croatia, Pula, 30 May - 2 June 2018	1
7.3	Goran Pavlovski, Verica Poposka, Zlatko Jakjovski, Renata Jankova-Ajanovska, Ljupco Cakar, Ana Ivcheva, Biljana Janeska, Zdravko Cakar: „Fatal falls form height“,The 26th International Meeting od Forensic Medicine Alpe – Adria Pannonia, Croatia, Pula 30 May-2 June 2018.	0,5
7.4	Ljupco Chakar, Verica Poposka, Natasha Davceva, Zlatko Jakovski, Goran Pavlovski , Viktorija Belakaposka Srpanova, Ana Ivcheva, Biljana Janeska: „Forensic Medicine in Crimes Against the Physical and Sexual Integrity od People“, The 26th International Meeting od Forensic Medicine Alpe – Adria Pannonia, Croatia, Pula 30 May-2 June 2018.	1
7.5	Zlatko Jakjovski, Goran Pavlovski , Viktorija Belakaposka Srpanova, Natasha Bitoljanu, Ljupcho Chakar, Aleksandar Stankov, Unusual characteristics of gunshot wounds in clinical forensic practise, The 27 th International Meeting od Forensic Medicine Alpe – Adria Pannonia, Serbia, Belgrade2-5 October 2019	1
7.6	Goran Pavlovski , Verica Poposka, Aleksandar Stankov, Biljana Janeska, Zlatko Jakjovski, Natasha Bitoljanu, Fatal suicidal falls from hights, The 27 th International Meeting od Forensic Medicine Alpe – Adria Pannonia, Serbia, Belgrade2-5 October 2019	0,5
7.7	Ana Ivcheva, Goran Pavlovski , Slavica Kostadinova-Kunovska, Marija Bujaroska, Ljupco Chakar, Zlatko Jakovski: „Child Asphyxiation Caused by Aspirated Vitamin C Tablet“, The 27 th International Meeting od Forensic Medicine Alpe – Adria Pannonia, Serbia, Belgrade 2-5 October 2019	1
7.8	Ljupco Chakar, Goran Pavlovski , Zlatko Jakovski, Ana Ivcheva, Marija Bujaroska, Biljana Janeska: „Toxic Substances as a Cause of Bolus Death-Case Report“, The 27 th International Meeting od Forensic Medicine Alpe – Adria Pannonia, Serbia, Belgrade 2-5 October 2019	0,5
7.9	Ana Ivcheva, Goran Pavlovski , Ljupco Chakar, Natasha Bitoljanu, Viktorija Belakaposka Srpanova: „Forensic epidemiological analysis of suicides in the RNM in the period before and during the Covid-19 pandemic“,The 28 th International Meeting od Forensic Medicine Alpe – Adria Pannonia, Udine, Italy, 7-9Septembar 2023	0,5
7.10	Goran Pavlovski , Verica Poposka, Aleksandar Stankov, Zlatko Jakjovski, Marija Bujaroska Petkovic: „Uncommon homicide caused by stabbing blade“,The 28 th International Meeting od Forensic Medicine Alpe – Adria Pannonia, Udine, Italy, 7-9Septembar 2023	0,5
7.11	Rosica Siamkouri, Ljupco Chakar, Goran Pavlovski , Ana Ivcheva, Viktorija Belakaposka Srpanova, Verica Poposka: „Forensic analysis of fatalities in a fire incident at a modular Covid-19 hospital: case report“,The 28 th International Meeting od Forensic Medicine Alpe – Adria Pannonia, Udine, Italy, 7-9Septembar 2023	0,5
7.12	G.Pavlovski ,N .Bitoljanu, V.Belakaposka, A.Stankov,„Forensic challenge in multi self-inflected gunshot wounds“ XX Kongres na MLD, Skopje,10-20November 2020	1
		9
8	Апстракт објавен во зборник на конференција Меѓународна-1, национална-0,5	

8.1	Pavlovski, G. , Despotovski D., Danilovski V., Janeska B.: „Карактеристика на повреди при пад од висина“, XVI Конгрес на лекарите на Република Македонија со меѓународно учество – Охрид, јуни 2003.	1
8.2	Gutevska A., Duma A., Chakar Z., Pavlovski, G. , „Најчести преквалификувани телесни повреди во кривична постапка“ XVI Конгрес на лекарите на Република Македонија со меѓународно учество – Охрид, јуни 2003.	1
8.3	Duma A., Janeska B., Pavlovski, G. , Jakovski Z.: „Exactness of a Forensic Medicine Expert Opinion Exclusively Based on a Photo“, Forensic Science International, Vol. 136. Page 218. Suppl. 1. September 2003.	1
8.4	Cakar Z., Stankov A., Gutevska A., Pavlovski, G. : „Neonaticidum in Republic of Macedonia Forensic Medical Aspects“, Forensic Science International, Vol. 136. Page 218. Suppl. 1. September 2003.	1
8.5	Stankov A., Davceva N., Jakovski Z., Pavlovski, G. , Duma A., Rosoklija G., Dwork A.: „An International Collaboration for Neuropathological Studies of Psychiatric Illnes“, 2-nd Annual Meeting of the Balkan Academy of Forensic Science, Serres, Greece, june 2004.	1
8.6	Duma A., Cakar Z., Janeska B., Poposka V., Stankov A., Pavlovski, G. : „Identification at Mass Disasters“, 2-nd Annual Meeting of the Balkan Academy of Forensic Sciences, Serres, Greece, June 3-6.2004.	1
8.7	Poposka V., Janeska B., Cakar Z., Guteska A., Pavlovski, G. : „The Development Stage of Hand Bones Ossification Center in Age Estimation“, III rd Congress of the Balkan Academy of Forensic Sciences, Constanta-Romania, 2-5 june 2005.	1
8.8	Stankov A., Cakar Z., Jakovski Z., Davceva N., Pavlovski, G. : „Identification of The Used Weapon Method of Moulding in The Sharp-Point Weapon Wounds“, The 4th Annual meeting of the Balkan Academy of Forensic sciences, Stara Zagora, Bulgaria, june 2006.	1
8.9	Guteska A., Chakar Z., Poposka V., Pavlovski G., Duma A.: „Forensic Medical Expertises Of Ches Injuries“, The 4 th Annual meeting of the Balkan Academy of Forensic sciences, Stara Zagora, Bulgaria, 8-11 June 2006.	1
8.10	Janeska B., Guteska A., Poposka V., Pavlovski, G. , Chakar Z.: „Medicolegal Expertises in Mapractice Cases“, The 4 th Annual meeting of the Balkan Academy of Forensic sciences, Stara Zagora, Bulgaria, 8-11 June 2006.	1
8.11	Pavlovski, G. , Cakar Z., Janeska B., Guteska A.: „Family Violence With Fatal Consequences in Republic of Macedonia“, Fifth Congress of The Balkan Academy of Forensic Sciences, Ohrid – Macedonia, june 2007.	1
8.12	Pavlovski, G. , Boshkovski K., Davceva N., Poposka V.: „Traumatic Shock as a Cause of Death“, Fifth Congress of The Balkan Academy of Forensic Sciences, Ohrid – Macedonia, june 2007.	1
8.13	Stankov A., Cakar Z., Guteska A., Pavlovski, G. : „Homicides Caused By Sharp-Point Force During The Period From 1990 to 2006“, Fifth Congress of The Balkan Academy of Forensic Sciences, Ohrid – Macedonia, june 2007.	1
8.14	Guteska A., Duma A., Cakar Z., Pavlovski, G. : „Forensic Medical Expertise of Brain Concussion“, Fifth Congress of The Balkan Academy of Forensic Sciences, Ohrid – Macedonia, june 2007.	1
8.15	Poposka V., Gutevska A., Stankov A., Pavlovski, G. , Chakar Z., Janeska B.: „Estimating the Time Since Death by Using Algorithm“, XXI Congress of the International Academy of Legal Medicine (IALM), Lisbon, Portugal, 28-30 May 2009.	1
8.16	Pavlovski, G. , Stankov A., Ajanovska J., Jakovski Z., Poposka V., Gutevska A., Cakar Z., Janeska B., Duma A.: „Identification of The Victim Killed in The Helicopter Crash Near The Village of Petrovec, R.	1

	Macedonia“, XXI Congress of the International Academy of Legal Medicine (IALM), Lisbon, Portugal, 28-30 May 2009.	
8.17	Gutevska A., Poposka V., Stankov A., Jankova R., Pavlovski, G. , Cakar Z.: „Qualification of Body Injuries in Republic of Macedonia“, XXI Congress of the International Academy of Legal Medicine (IALM), Lisbon, Portugal, 28-30 May 2009.	1
8.18	Cakar Z., Stankov A., Gutevska A., Pavlovski, G. , Duma A., „Corelation between the direction of the force action and localization of brain damage“, XXI Congress of the International Academy of Legal Medicine (IALM), Lisbon, Portugal, 28-30 May 2009.	1
8.19	Jankova-Ajanoska R, Jakovski Z, PavlovskiG, Cakar L, Duma A „Personal identification from human remains by DNA Typing“19-th World Meeting of the International Association of Forensic Science (IAFS), Funchal-Madeira-Portugal, 2011.	1
8.20	Natasha Davceva, Aleksej Duma, Ljupcho Chakar, Goran Pavlovski , Verica Poposka, Biljan Janeska. „The Occurrence of Acute Subdural Hematoma and Diffuse Axonal Injuriy as Two Typical Acceleration Injuries“, 21 th International Meeting on Forensic Medicine, Alpe-Adria-Pannonia, Sarajevo, May 30th – June 2nd 2012.	1
8.21	Goran Pavlovski , Aleksej Duma, Biljana Janeska, Ljupco Chakar, Aleksandar Stankov, Natasha Davceva: „Unusual Suicide Caused by a Stabbing Instrument“, 21 th International Meeting on Forensic Medicine, Alpe-Adria-Pannonia, Sarajevo, May 30th – June 2nd 2012.	1
8.22	Bujaroska M., Trajцова E., Dika Grueva A., Pavlovski, G. , Poposka V. „Comparative analysis of screening techniques for detection of benzodiazepines in urine – original article“, X- јубилеен симпозиум на Здружението на токсиколози при МЛД и Универзитетската клиника за токсикологија со меѓународно учество, хотел „Пела“, Охрид, Р.Македонија, 7 – 9. 6. 2013.	1
8.23	Trajцова E., Bujaroska M., Dika Grueva A., Jankova-Ajanovska R., Pavlovski, G. , Poposka V. „Cyanotoxins-impact on human health and detection in bio material – review“, X- јубилеен симпозиум на Здружението на токсиколози при МЛД и Универзитетската клиника за токсикологија со меѓународно учество, хотел „Пела“, Охрид, Р.Македонија, 7 – 9. 6. 2013 .	1
8.24	Dika Grueva A., Trajchova Kovachovska E., Bujaroska M., Pavlovski, G. , Poposka V., Duma A. „Comparative analysis of screening techniques for detection of some psychoactive substances in urine – original paper“ VI MAFS Coference, 19-21st September 2013, Reggio Calabria, Italy.	1
8.25	Pavlovski, G. , Nikolova M., Poposka V., Stankov A., Jankova-Ajanovska R., Cakar Lj. „The Role of Forensic Radiology in the Process of Forensic Expertise and Investigation“ Second Inernational Conference on Radiation and Dosimetry in Various Fields of Research. RAD 2014. May 27-30.2014, Nis, Serbia.	1
8.26	N Davceva, A Stankov, V Poposka, Z Chakar, J Zlatko, G Pavlovski , N Bitoljanu, V Belakaposka, Medico legal aspects in the expertises of anaesthesia related death, German forensic society, Halle 12-15.09.2018.	1
8.27	Natasha Bitoljanu, Verica Poposka, Natasha Davcheva, Aleksandar Stankov, Goran Pavlovski , Ljupcho Chakar, Viktorija Srpanova Belakaposka, Zdravko Chakar: „Death Related Injuries From Large Domestic Animals“. The 26th International Meeting od Forensic Medicine Alpe – Adria Pannonia, Croatia, Pula 30 May-2 June 2018.	1
8.28	Goran Pavlovski , Verica Poposka, Zlatko Jakjovski, Renata Jankova-Ajanovska, Ljupco Cakar, Ana Ivcheva, Biljana Janeska, Zdravko Cakar: „Fatal falls form height“,The 26th International Meeting od Forensic Medicine Alpe – Adria Pannonia, Croatia, Pula 30 May-2 June 2018.	1

8.29	Ljupco Chakar, Verica Poposka, Natasha Davceva, Zlatko Jakovski, Goran Pavlovski , Viktorija Belakaposka Srpanova, Ana Ivcheva, Biljana Janeska: „Forensic Medicine in Crimes Against the Physical and Sexual Integrity of People“, The 26th International Meeting of Forensic Medicine Alpe – Adria Pannonia, Croatia, Pula 30 May-2 June 2018.	1
8.30	Marija Bujaroska, Zorica Stojcheska, Natasha Bitoljanu, Goran Pavlovski , Ariton Rakipi, Verica Poposka, Biljana Janeska, Zdravko Chakar: „Unusual Case of Intoxication with Monosan“, The 26th International Meeting of Forensic Medicine Alpe – Adria Pannonia, Croatia, Pula 30 May-2 June 2018.	1
8.31	Zlatko Jakovski, Goran Pavlovski , Viktorija Belakaposka Srpanova, Natasha Bitoljanu, Ljupcho Chakar, Aleksandar Stankov, Unusual characteristics of gunshot wounds in clinical forensic practise, The 27 th International Meeting of Forensic Medicine Alpe – Adria Pannonia, Serbia, Belgrade 2-5 October 2019	1
8.32	Goran Pavlovski , Verica Poposka, Aleksandar Stankov, Biljana Janeska, Zlatko Jakovski, Natasha Bitoljanu, Fatal suicidal falls from heights, The 27 th International Meeting of Forensic Medicine Alpe – Adria Pannonia, Serbia, Belgrade 2-5 October 2019	1
8.33	Ana Ivcheva, Goran Pavlovski , Slavica Kostadinova-Kunovska, Marija Bujaroska, Ljupco Chakar, Zlatko Jakovski: „Child Asphyxiation Caused by Aspirated Vitamin C Tablet“, The 27 th International Meeting of Forensic Medicine Alpe – Adria Pannonia, Serbia, Belgrade 2-5 October 2019	1
8.34	Ljupco Chakar, Goran Pavlovski , Zlatko Jakovski, Ana Ivcheva, Marija Bujaroska, Biljana Janeska: „Toxic Substances as a Cause of Bolus Death-Case Report“, The 27 th International Meeting of Forensic Medicine Alpe – Adria Pannonia, Serbia, Belgrade 2-5 October 2019	1
8.35	V. Belakaposka Srpanova, N. Bitoljanu, Lj. Chakar, G. Pavlovski , M. Bujarovska, A. Stankov, V. Poposka. Mortality Of Prisoners In Correctional Institutions in The Area Of Skopje. Forensic Psychiatry And Prison Psychiatry Between Medicine And Law 13-15 October 2016, Ohrid Macedonia	1
		35
	Вкупно	145,24

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1	Експертски активности: евалуација, стручна ревизија, супервизија, технички извештаи, вешт наод и мислење, стручно мислење-1	
1.1	24/1301-4/12, 24/1301-110/12, 24/1301-125/12, 24/1301-181/12, 24/1301-201/12, 24/1301-208/12, 24/1301-340/12, 24/1301-386/12, 24/1301-489/12, 24/1301-507/12, 24/1301-612/12, 24/1301-660/12, 24/1301-688/12, 24/1301-745/12, 24/1301-781/12, 24/1301-786/12, 24/1301-808/12, 24/1301-968/12, 24/1301-1032/12, 24/1301-1084/12, 24/1301-1089/12, 24/1301-1092/12, 24/1301-1171/12, 24/1301-1194/12, 24/1301-1244/12, 24/1301-1290/12, 24/1301-1312/12, 24/1301-1530/12,- 24/1301-1581/12, 24/1301-1638/12, 24/1301-1705/12, 24/1301-1706/12, 24/1301-1905/12, 24/1301-1906/12, 24/1301-2015/12,- 24/1301-2038/12, 24/1301-2080/12, 24/1301-2123/12, 24/1301-2127/12, 24/1301-2148/12, 24/1301-2199/12, 24/1301-2201/12, 24/1301-2351/12, 24/1301-2369/12, 24/1301-2605/12, 24/1301-2653/12, 24/1301-2753/12	179

	<p>24/1302-3/13, 24/1301-7/13, 24/1301-29/13, 24/1301-46/13, 24/1301-47/13, 24/1301-93/13, 24/1301-128/13, 24/1301-139/13, 24/1301-179/13, 24/1301-180/13, 24/1301-198/13, 24/1301-257/13, 24/1301-313/13, 24/1301-322/13, 24/1301-323/13, 24/1301-329/13, 24/1301-418/13, 24/1301-443/13, 24/1301-455/13, 24/1301-470/13, 24/1301-495/13, 24/1301-498/13</p> <p>24/1301-50/14, 24/1301-98/14, 24/1301-117/14, 24/1301-124/14, 24/1301-200/14, 24/1301-288/14, 24/1301-327/14, 24/1301-364/14, 24/1301-393/14, 24/1301-403/14, 24/1301-417/14, 24/1301-439/14, 24/1301-543/14, 24/1301-624/14</p> <p>24/1301-45/15, 24/1301-59/15, 24/1301-81/15, 24/1301-195/15, 24/1301-198/15, 24/1301-215/15, 24/1301-265/15, 24/1301-293/15, 24/1301-344/15, 24/1301-359/15, 24/1301-465/15, 24/1301-520/15, 24/1301-579/15, 24/1301-607/15</p> <p>24/1301-74/16, 24/1301-90/16, 24/1301-142/16, 24/1301-153/16, 24/1301-331/16, 24/1301-354/16, 24/1301-364/16, 24/1301-438/16, 24/1301-440/16, 24/1301-461/16, 24/1301-498/16, 24/1301-544/16</p> <p>24/1301-75/17, 24/1301-98/17, 24/1301-143/17, 24/1301-241/17, 24/1301-271/17, 24/1301-277/17, 24/1301-319/17</p> <p>24/1301-9/18, 24/1301-34/18, 24/1301-35/18, 24/1301-81/18, 24/1301-103/18, 24/1301-232/18, 24/1301-247/18, 24/1301-503/18, 24/1301-560/18, 24/1301-562/18, 24/1301-568/18, 24/1301-616/18, 24/1301-644/18</p> <p>24/1301-74/19, 24/1301-138/19, 24/1301-148/19, 24/1301-167/19, 24/1301-302/19, 24/1301-395/19, 24/1301-431/19, 24/1301-486/19, 24/1301-543/19, 24/1301-560/19</p> <p>24/1301-20/20, 24/1301-63/20, 24/1301-99/20, 24/1301-103/20, 24/1301-110/20, 24/1301-217/20, 24/1301-913/20, 24/1301-1179/20, 24/1301-1273/20, 24/1301-1275/20, 24/1301-1361/20</p> <p>24/1301-53/21, 24/1301-82/21, 24/1301-175/21, 24/1301-195/21, 24/1301-242/21, 24/1301-463/21, 24/1301-532/21, 24/1301-545/21, 24/1301-567/21, 24/1301-724/21</p> <p>24/1301-56/22, 24/1301-63/22, 24/1301-67/22, 24/1301-99/22, 24/1301-118/22, 24/1301-186/22, 24/1301-303/22, 24/1301-334/22, 24/1301-433/22, 24/1301-484/22</p> <p>24/1301-60/23, 24/1301-80/23, 24/1301-132/23, 24/1301-213/23, 24/1301-294/23, 24/1301-310/23, 24/1301-354/23, 24/1301-441/23</p>	
1.2	Шеснаесет стручни посети на казнено-поправни установи и психијатриски болници како стручен член на НПМ при Народниот правобранител на РСМ.	16
	Завршена специјализација по судска медицина: 18.4.2006	2
	Вкупно	197

ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС

1	Студиски престој во странство	
1.1	Њујорк	1
	Вкупно	1

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	94,96
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	145,24
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	197
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	1
Вкупно	438,2

Рецензентска комисија

Проф. д-р Здравко Чакар, с.р.
Проф. д-р Билјана Јанеска, с.р.
Проф. д-р Верица Попоска, с.р.
Проф. д-р Александар Станков, с.р.
Проф. д-р Рубенс Јовановиќ, с.р.

Д-Р НАТАША БИТОЉАНУ

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот д-р Наташа Битољану е родена во 1983 година, во Скопје. Со високо образование се стекнала на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Дипломирала на Медицинскиот факултет во Скопје во 2009 година, со просечен успех 9,41.

Во јануари 2013 година започнала да волонтира на Институтот за судска медицина, каде што била активно вклучена во работата на Институтот.

Во март 2015 година е вработена на неопределено време на Институтот за судска медицина, криминалистика и медицинска деонтологија, Медицински факултет, УКИМ, Скопје.

Во септември 2015 година ја започнала специјализацијата по судска медицина, која ја завршила во 2020 година. Во 2017 година доктор Наташа Битољану била избрана за асистент докторанд на Катедрата за судска медицина.

Кандидатката асистент докторанд д-р Наташа Битољану се пријавила на конкурсот за трет циклус студии на Медицинскиот факултет во септември 2017 година.

Своето познавање на англискиот јазик го потврдува со уверение за познавање на англиски јазик со ниво Б2 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR), од Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје.

Докторска дисертација на тема: „Улогата на цитокините и факторите на раст во одредување на староста на раните“ ја одбрала во 2023 година на Медицинскиот факултет во Скопје. Со тоа се стекнала со научниот степен доктор на медицински науки.

Последен пат кандидатката е избрана во 2022 година за асистент на Катедрата по судска медицина. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр.1264 од 2022 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Медицински факултет во Скопје, кандидатката д-р Наташа Битољану изведува практична настава по предметот Судска медицина на интегрираниот прв циклус студии на студиските програми на Медицинскиот и Стоматолошкиот факултет во Скопје. Исто така, учествува во изведувањето на практична настава по предметот Форензична стоматологија на студентите од Стоматолошки факултет.

Кандидатката е коавтор на рецензиран практикум под наслов: Практикум за судска медицина, Медицински факултет – Скопје, 2019 година (група автори).

Конкретните активности се наведени во табелата во Образец 2, со датуми и други релевантни податоци.

Научноистражувачка дејност

Д-р Наташа Битољану се јавува како автор и коавтор во вкупно 16 научни труда. Од нив еден труд објавила во научни списанија со импакт-фактор (фактор на влијание), 7 труда во објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор, 4 труда објавени во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири и 4 труда со оригинални научни резултати, објавени во научно/стручно списание.

Автор и коавтор е на 15 апстракти објавени во зборник на трудови од меѓународна научно-стручна конференција.

Во последните шест години учествувала на 3 научни собири од областа на судската медицина и четири работилници.

Д-р Наташа Битољану е учесник во 2 национални научни проекта.

Конкретните активности се наведени во табелата во Образец 2, со датуми и други релевантни податоци.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Наташа Битољану учествува во експертски активности во рамките на работењето на Институтот за судска медицина, криминалистика и медицинска деонтологија, од сферата на вештачење на кривични и граѓански предмети за потребите на судот, обвинителството, полицијата и други правни и физички лица.

Кандидатката д-р Наташа Битољану има остварено студиски престој на Биолошкиот факултет при Универзитетот во Белград.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Наташа Петар Битољану

Институција: УКИМ, Медицински факултет – Скопје, Катедра за судска медицина

Научна област: судска медицина

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ДОЦЕНТ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,41.</p>	ДА
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област: медицински науки, поле: базични науки, подрачје: судска медицина</p>	ДА
3	<p>Објавени најмалку четири научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	
3.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>1. Назив на научното списание: Acad Med J 2023; 3(2): 107-116 UDC: 340.66:[616-001-056.7:575.22</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 35 члена; Македонија – 16, Србија – 4, Словенија 3, САД – 1, Хрватска – 1, Грција -1, Австрија – 3, Норвешка – 1, Турција – 1, Германија – 2, Обединето Кралство-1,</p> <p>3. Наслов на трудот: A new method to determine wound age in human skin injuries</p> <p>4. Година на објава: 2023</p> <p>1. Назив на научното списание: Journal of Morphological Sciences Vol 6(1):121-126 UDC: 616-001.4-037</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 30 члена; Македонија – 11, Србија – 7, Босна и Херцеговина – 3, САД – 2, Црна Гора – 2, Украина – 1, Ерменија – 1, Хрватска – 1, Полска – 1, Бугарија – 1.</p> <p>3. Наслов на трудот: Time-dependent mRNA IL-1β expression – a preliminary study for possible wound age marker</p> <p>4. Година на објава: 2023</p>	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>1. Назив на научното списание: Journal of Morphological Sciences Vol 5 No 3 (2022): JMS (Journal of Morphological Sciences) 5(3)5: 129-138</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 30 члена; Македонија – 11, Србија – 7, Босна и Херцеговина – 3, САД – 2, Црна Гора – 2, Украина – 1, Ерменија – 1, Хрватска – 1, Полска – 1, Бугарија – 1.</p> <p>3. Наслов на трудот: Suicidal injuries from height falls</p> <p>4. Година на објава: 2022</p> <p>1. Назив на научното списание: Acad Med J 2022; 2(2): 119-127 UDC: 616-001.3:614.821</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 35 члена; Македонија – 16, Србија – 4, Словенија 3, САД – 1, Хрватска – 1, Грција -1, Австрија – 3, Норвешка – 1, Турција – 1, Германија – 2, Обединето Кралство – 1,</p> <p>3. Наслов на трудот: Fall from height injuries</p> <p>4. Година на објава: 2022</p>	
4	<p>Познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот, односно на самостојната висока стручна школа</p> <p>2. Странски јазик: англиски јазик</p> <p>3. Назив на документот: Уверение за познавање на англиски јазик Б2</p> <p>4. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје</p> <p>5. Датум на издавање на документот: 12.9.2023 г.</p>	ДА
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

Рецензентска комисија

Проф. д-р Здравко Чакар, с.р.
Проф. д-р Биљана Јанеска, с.р.
Проф. д-р Верица Попоска, с.р.
Проф. д-р Александар Станков, с.р.
Проф. д-р Рубенс Јовановиќ, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО
ЗВАЊЕ

Кандидат: ас. д-р Наташа Битољану

Институција: УКИМ, Медицински факултет – Скопје

Научна област: судска медицина

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Одржување на настава	
1.1	Одржување на вежби на прв циклус од прв циклус студии по предметот Судска медицина за студенти на Медицинскиот факултет 2017-2023 година, 3 часа неделно x 15 недели (еден семестар) x 0,03	9,45
1.2	Одржување на вежби на прв циклус од прв циклус студии по предметот Судска медицина за студенти на Стоматолошкиот факултет 2017-2023 година, 2 часа неделно x 15 недели (еден семестар) x 0,03	5,4
1.3	Одржување на вежби на прв циклус од прв циклус студии по предметот Форензична медицина за студенти на Стоматолошкиот факултет 2021-2022 година, 1 час неделно x 15 недели (еден семестар) x 0,03	0,9
2.	Консултации со студенти	
2.1	Консултации со студенти на Медицинскиот факултет 2017 – 2023 година Еден семестар: 30 студенти 7 години (7 семестри) × 30 × 0,002	0,42
2.2	Консултации со студенти на Стоматолошкиот факултет 2017 – 2023 година Еден семестар: 30 студенти 6 години (6 семестри) × 30 × 0,002	0,36
3	Позитивно рецензирана збирка задачи или практикум Практикум по судска медицина, 2019 година - коавтор	3
4	Настава во школи и работилници Учесник на следниве работилници: - Управување со увидот на местото на настанот и форензичка експертиза, Здружение на јавните обвинители на РМ и ИНЛ Амбасада на САД, 3-4 декември, 2015 година, Струга - Training Course for Clinical Management of rape in Crisis, UNFPA, 11-13 септември 2017 година, Скопје - Здружение на патолози, Улога на преданалитичката фаза во квалитетот на хистолошките препарати, 26.10.2017 Скопје - „Key human rights principles in Biomedicine“. European Union and Council of Europe, 18 November 2022	4
	Вкупно	23,53

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Учесник на национален научен проект	
1.1	Применливоста на очната водичка како биолошки материјал во форензичната токсикологија	3

1.2	Развој на нова аналитичка метода за определување на опијати со примена на ултра брза LC-MS-MS техника и нејзина примена во одредување на потеклото на опијати во биолошки материјал	3
2	Труд со оригинални научни резултати објавен во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 8 + if	
2.1	Zlatko Jakovski, Renata Jankova Ajanovska, Aleksandar Stankov, Verica Poposka, Natasa Bitoljanu , Viktorija Belakaposka, The power of forensic DNA data bases in solving crime cases, Forensic Science International: Genetics Supplement Series, 2017, Impact factor + 0,44(4,8+0,44)	5,24
3	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови	
3.1	Natasha Bitoljanu , Sasho Risteski, Viktorija Belakaposka Srpanova, Ana Ivcheva, Ljupco Cakar, Rosica Siamkouri, Goran Pavlovski, Aleksandar Stankov, Zlatko Jakovski. Time-dependent mRNA IL-1 β expression – a preliminary study for possible wound age marker. Journal of Morphological Sciences. JMS 2023: Vol 6 (1) 121-126. UDC: 616-001.4-037	3
3.2	Bitoljanu Natasha , Risteski Sasho, Belakaposka Srpanova Viktorija, Ivcheva Ana, Cakar Ljupco, Pavlovski Goran, Stankov Aleksandar, Balkanov Krstevska Svetlana, Jakjovski Zlatko. A new method to determine wound age in human skin injuries. Acad. Med J 2023; 3(2): 107-116. UDC:340.66:[616-001-056.7:575.22	3
3.3	Belakaposka Srpanova Viktorija, Risteski Sasho, Bitoljanu Natasha , Cakar Ljupco, Ivcheva Ana, Pavlovski Goran, Stankov Aleksandar, Balkanov Krstevska Svetlana, Jakjovski Zlatko. DNA extraction from post-mortem samples with different degrees of degradation and their suitability for ION S5 tm Next Generation Sequencing System. Acad Med J 2023; 3(2): 117-127. UDC: 340.66:[604.2:577.213.7]	3
3.4	Viktorija Belakaposka Srpanova, Natasha Bitoljanu , Ana Ivcheva, Ljupco Cakar, Goran Pavlovski, Aleksandar Stankov, Zlatko Jakovski. Etiology of sudden cardiac death in forensic medical practice and selection of cases for post-mortem genetic testing – 5 year retrospective study. Journal of Morphological Sciences. JMS 2023: Vol 6 (1):75-86. UDC: 616.12-036.886	3
3.5	Pavlovski Goran, Stankov Aleksandar, Jakjovski Zlatko, Bitoljanu Natasha , Belakaposka Srpanova Viktorija, Chakar Ljupco, Ivcheva Ana, Poposka Verica. Fall from height injuries. Acad Med J 2022; 2(2): 119-127. UDC: 616-001.3:614.821	3
3.6	Goran Pavlovski, Aleksandar Stankov, Zlatko Jakjovski, Natasha Bitoljanu , Viktorija Belakaposka Srpanova, Ljupco Chakar, Ana Ivcheva, Verica Poposka. Suicidal injuries from heigh falls. . Journal of Morphological Sciences. JMS 2022: Vol 5(3):129-138. UDC:614.821.069:616.89-008.441.44	3
3.7	Ивчева А, Павловски Г, Чакар Љ, Битољану, Н. , Белакапоска Српанова В. Форензичка епидемиолошка анализа на самоубиства во Република Северна Македонија во периодот пред	3

	и за време на епидемијата со КОВИД-19 вирусот. Medicus 2023. Vol 28(1): 95-100	
4	Труд со оригинални научни/стручни резултати, објавен во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји - 5	
4.1	Natasa Bitoljanu , Verica Poposka, Elena Trajčova Kovacovska, Aleksandar Stankov, Iskra Trencavska Ivanovska, Zdravko Cakar. Unusual case od suicide whit pentobaribatal. Makedonski Farmaceutski bilten volumen 62 2016.	3
4.2	Marija Bujaroska, Nataša Bitoljanu , Ljupčo Čakar, Renata Jankova-Ajanovska, Zlatko Jakjovski, Verica Poposka, Aleksej Duma. Challenges in interpretation of forensic toxicological findings for opiates: case report and a literature review. Macedonian pharmaceutical bulletin, Vol 62 (suppl):315 – 316, 2016.	3
4.3	Marija Bujaroska, Liljana Anastasova, Zoran Zhivikj, Zorica Bozhinoska, Goran Pavlovski, Natasa Bitoljanu , Viktorija Belakaposka Srpanova, Lidija Petrushevska-Tozi. Alcohol involvement in fatal traffic accidents. Macedonian pharmaceutical bulletin, Vol 68(Suppl 1): 327 – 328, 2022. DOI:10.33320/maced.pharm.bull.2022.68.03.157	3
4.4	Poposka V., Bitoljanu N., Pavlovski G., Belakaposka V., Ivcheva A., Chakar Z., Janeska B. Age identification in children and youngsters. Folia Societatis Medicinae Legalis Slovaca. Volume 7. May 2017	3
5	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно/стручно списание	
5.1	Aleksandar Stankov, Ljupco Cakar, Natasa Bitoljanu , Viktorija Belakaposka-Srpanova, Marija Bujaroska, Zdravko Cakar. Forensic aspect of cerebral contusions Mak Med Pregled 2014; 68(1): 112-115,4	1,8
5.2	Stankov A, Jovanovik R, Cakar Lj, Bitoljanu, N. , BelakaposkaSrpanova V, Cakar Z. Siderophages as parameter for determing age of cerebral contusions. Journal od Macedonian Association od Physiologist and Anthropologist Physioacta Vol.9 – No. 1:54-63, 2014	1,8
5.3	Aleksandar Stankov, Viktorija Belakaposka Srpanova, Natasa Bitoljanu , Ljupco Cakar, Zdravko Cakar, Gorazd Rosoklija. Visualisation of microglia with the use of immunohistochemical double staining method for cd-68 and iba1 of cerebral tissue samples in cases of brain contusions. Contributions, Sec. Med. Sci., XXXVI 2, 2015	1,8
5.4	Aleksandar Stankov, Natasa Bitoljanu , Viktorija Belakaposka Srpanova, Ljupco Cakar, Zdravko Cakar. Morphology of microglia in cerebral contusions Acta morphol.2015; Vol.12(1): 36	1,8
6	Учество на научен/стручен собир со реферат Усна презентација-1, постер-0.5	
6.1	Natasa Bitoljanu , Verica Poposka, Elena Trajčova Kovacovska, Aleksandar Stankov, Iskra Trencavska Ivanovska, Zdravko Ckar. Unusual case od suicide whit pentobaribatal. Makedonski Farmaceutski bilten volumen 62 2016. VI Congress of Pharmacy of Macedonia, 1-5.06.2016, Ohrid	0,5
6.2	Marija Bujaroska, Nataša Bitoljanu , Ljupčo Čakar, Renata Jankova-Ajanovska, Zlatko Jakjovski, Verica Poposka, Aleksej Duma. Challenges in interpretation of forensic toxicological findings for opiates: case report and a literature review. Macedonian pharmaceutical bulletin, Vol 62 (suppl):315 – 316, 2016, Ohrid	0,5

6.3	Bitoljanu, N. , Bujaroska M., Janeska B., Cakar Z., Davceva N., Poposka V. Significance of Troponin I in determination of sudden cardiac death. 1st FORENSICS 2017 Proceedings book, 1st International Caparica Conference in Translational Forensics, Caparica – Portugal, 20-23 November 2017	0,5
6.4	Natasha Bitoljanu , Verica Poposka, Natasha Davcheva, Aleksandar Stankov, Goran Pavlovski, Ljupcho Chakar, Viktorija Srpanova Belakaposka, Zdravko Chakar. Death Related Injuries From Large Domestic Animals. The 26th International Meeting of Forensic Medicine Alpe – Adria Pannonia, Croatia, Pula 30 May-2 June 2018	1
6.5	Aleksandar Stankov, Biljana Janeska, Verica Poposka, Renata Jankova-Ajanovska, Zlatko Jakjovski, Natasha Bitoljanu , Ana Ivcheva, Zdravko Chakar. Acupuncture induced haematopneumothorax – Case Report. The 26th International Meeting of Forensic Medicine Alpe – Adria Pannonia, Croatia, Pula 30 May-2 June 2018	1
6.6	Marija Bujaroska, Zorica Stojcheska, Natasha Bitoljanu , Goran Pavlovski, Ariton Rakipi, Verica Poposka, Biljana Janeska, Zdravko Chakar. Unusual case of intoxication with Monosan. The 26th International Meeting on Forensic Medicine Alpe - Adria – Pannonia, Croatia, Pula, 30 May - 2 June 2018	1
6.7	Natasha Bitoljanu , Renata Jankova Ajanovska, Ljupcho Chakar, Viktorija Belakaposka Srpanova, Ana Ivcheva, verica Poposka. A rare case of Cryptococcus neoformans: Case report. The 27 th International Meeting of Forensic Medicine Alpe – Adria Pannonia, Serbia, Belgrade 2-5 October 2019	1
6.8	Aleksandar Stankov, Natasha Bitoljanu , Viktorija Belakaposka Srpanova, Verica Poposka, Lenche Jovanova, Fanica Veljanovska, Sharp force injuries on bones from archeological site Skupi and bones found in so called skull cave, The 27 th International Meeting of Forensic Medicine Alpe – Adria Pannonia, Serbia, Belgrade 2-5 October 2019	1
6.9	Zlatko Jakjovski, Goran Pavlovski, Viktorija Belakaposka Srpanova, Natasha Bitoljanu , Ljupcho Chakar, Aleksandar Stankov, Unusual characteristics of gunshot wounds in clinical forensic practise, The 27 th International Meeting of Forensic Medicine Alpe – Adria Pannonia, Serbia, Belgrade 2-5 October 2019	1
6.10	Goran Pavlovski, Verica Poposka, Aleksandar Stankov, Biljana Janeska, Zlatko Jakjovski, Natasha Bitoljanu , Fatal suicidal falls from heights, The 27 th International Meeting of Forensic Medicine Alpe – Adria Pannonia, Serbia, Belgrade 2-5 October 2019	0,5
6.11	Natasha Bitoljanu , Ana Ivcheva, Zlatko Jakovski, Verica Poposka. The last selfie – case report. 20th Congress of MMA, Skopje, R N Macedonia, 10 – 20.11.2020	1
6.12	Prof. Dr. Zlatko Jakjovski, Prof. Dr. Aleksandar Stankov, Ass. D-r Natasha Bitoljanu , Ass. Dr. Viktorija Belakaposka Srpanova. Journey to the truth: Medico-forensic aspect of murder. First international congress of FSA, 6-9 October 2022, Skopje, North Macedonia	1
6.13	Natasha Bitoljanu , Belakaposka Srpanova V., Stankov A., Jakovski Z. The role of Vegf and Hmgb1 in wound age determination – A pilot Study. Balkan academy of forensic sciences, 14 th Annual scientific meeting 5-8 october 2023	1
7	Апстракт објавен во зборник на конференција Меѓународна-1, национална-0,5	
7.1	V. Belakaposka Srpanova, N. Bitoljanu , Lj. Chakar, G. Pavlovski, M. Bujarovska, A. Stankov, V. Poposka. Mortality Of Prisoners In Correctional Institutions in The Area Of Skopje. Forensic Psychiatry And Prison Psychiatry Between Medicine And Law 13-15 October 2016, Ohrid Macedonia	1

7.2	Bitoljanu, N., Bujaroska M. , Janeska B., Cakar Z., Davceva N., Poposka V. Significance of Troponin I in determination of sudden cardiac death. 1st FORENSICS 2017 Proceedings book, 1st International Caparica Conference in Translational Forensics, Caparica – Portugal, 20-23 November 2017	1
7.3	N Davceva, A Stankov, V Poposka, Z Chakar, J Zlatko, G Pavlovski, N Bitoljanu , V Belakaposka, Medico legal aspects in the expertises of anaesthesia related death, German forensic society, Halle 12-15.09.2018	1
7.4	V Belakaposka Srpanova, N Bitoljanu , A Ivcheva, N Davcheva, R Jankova Ajanovska, A Stankov, Z Chakar, B Janeska, Forensic perspective of sudden death due to pancreatitis-case report, German forensic society, Halle 12-15.09.2018	1
7.5	A.Ivcheva, R. Jankova –Ajanovska, V. Belakaposka Srpanova, N. Davceva, N. Bitoljanu , Lj. Chakar, A. Rakipi, B. Janeska, An autopsy finding in mechanical ileus caused by ingestion of foreign body, German forensic society, Halle 12-15.09.2018	1
7.6	Natasha Bitoljanu , Verica Poposka, Natasha Davcheva, Aleksandar Stankov, Goran Pavlovski, Ljupcho Chakar, Viktorija Srpanova Belakaposka, Zdravko Chakar. Death Related Injuries From Large Domestic Animals. The 26th International Meeting od Forensic Medicine Alpe – Adria Pannonia, Croatia, Pula 30 May-2 June 2018	1
7.7	Aleksandar Stankov, Biljana Janeska, Verica Poposka, Renata Jankova-Ajanovsa, Zlatko Jakjovski, Natasha Bitoljanu , Ana Ivcheva, Zdravko Chakar. Acupuncture induced haematopneumothorax – Case Report. The 26th International Meeting od Forensic Medicine Alpe – Adria Pannonia, Croatia, Pula 30 May-2 June 2018	1
7.8	Marija Bujaroska , Zorica Stojcheska, Natasha Bitoljanu, Goran Pavlovski, Ariton Rakipi, Verica Poposka, Biljana Janeska, Zdravko Chakar. Unusual case of intoxication with Monosan. The 26th International Meeting on Forensic Medicine Alpe - Adria – Pannonia, Croatia, Pula, 30 May - 2 June 2018	1
7.9	Aleksandar Stankov, Natasha Bitoljanu , Viktorija Belakaposka Srpanova, Verica Poposka, Lenche Jovanova, Fanica Veljanovska, Sharp force injuriaes on bones fron archeological site Skupi and bones found inso called skull cave, The 27 th International Meeting od Forensic Medicine Alpe – Adria Pannonia, Serbia, Belgrade 2-5 October 2019	1
7.10	Natasha Bitoljanu , Renata Jankova Ajanovska, Ljupco Chakar, Viktorija Belakaposka Srpanova, Ana Ivcheva, verica Poposka. A rare case of Cryptococcus neoformans: Case report. The 27 th International Meeting od Forensic Medicine Alpe – Adria Pannonia, Serbia, Belgrade 2-5 October 2019	1
7.11	Zlatko Jakjovski, Goran Pavlovski, Viktorija Belakaposka Srpanova, Natasha Bitoljanu , Ljupcho Chakar, Aleksandar Stankov, Unusual characteristics of gunshot wounds in clinical forensic practise, The 27 th International Meeting od Forensic Medicine Alpe – Adria Pannonia, Serbia, Belgrade 2-5 October 2019	1
7.12	Goran Pavlovski, Verica Poposka, Aleksandar Stankov, Biljana Janeska, Zlatko Jakjovski, Natasha Bitoljanu , Fatal suicidal falls from hights, The 27 th International Meeting od Forensic Medicine Alpe – Adria Pannonia, Serbia, Belgrade 2-5 October 2019	1
7.13	Prof. Dr. Zlatko Jakjovski, Prof. Dr. Aleksandar Stankov, Ass. Dr Natasha Bitoljanu , Ass. Dr. Viktorija Belakaposka Srpanova. Journey to the truth: Medico-forensic aspect of murder. First international congress of FSA, 6-9 October 2022, Skopje, North Macedonia	1
7.14	Jakjovski Z., Pavlovski G., Bitoljanu, N. , Belakaposka S.V., Chakar Lj., Ivcheva A., Stankov A. Criteria for selection of a forensic	1

	medicine expert. Приватното обезбедување, корпоративната безбедност и форензичката дејност во услови на пандемија – КОВИД 19. Скопје 2022 година	
7.15	Prof. D-r Stankov A., Prof. D-r Poposka V., ass. D-r Bitoljanu N. , ass. D-r Belakaposka Srpanova V., ass. D-r Pavlovski G., prof. D-r Janeska B. Working protocols in the institute for forensic medicine, criminalistics and medical deontology during the COVID 19 pandemics. Меѓународна научна и стручна конференција „Приватното обезбедување, корпоративната безбедност и форензичката дејност во услови на пандемија – КОВИД 19“. Скопје 2022 година	1
	Вкупно	77,44

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Експертски активности: евалуација, стручна ревизија, супервизија, технички извештаи, вешт наод и мислење, стручно мислење-1	
	Вештачење и супервештачење на кривични и парнични предмети, вештачење против здравствени работници и здравствени установи за потребите на судот како член на комисија од вешти лица од Институтот за судска медицина при Медицинскиот факултет во Скопје. Предмети со број: 24/1301-123/13 24/1301-134/13 24/1301-145/13 24/1301-197/13 24/1302-204/13 24/1301-205/13 24/1301-217/13 24/1301-224/13 24/1301-269/13 24/1301-281/13 24/1303-299/13 24/1301-368/13 24/1301-413/13 24/1301-440/13 24/1301-471/13 24/1301-473/13 24/1301-503/13 24/1301-521/13 24/1301-575/13 24/1301-586/13 24/1301-596/13 24/1301-21/14 24/1301-31/14 24/1301-35/14 24/1301-51/14 24/1301-108/14 24/1301-125/14 24/1301-130/14 24/1301-195/14 24/1301-210/14 24/1301-285/14 24/1301-324/14 24/1301-260/14 24/1301-349/14 24/1301-362/14 24/1301-363/14 24/1301-439/14 24/1302-476/14 24/1302-390/14 24/1301-623/14 24/1301-8/15 24/1301-49/15 24/1302-105/15 24/1301-150/15 24/1302-149/15 24/1301-166/15 24/1301-179/15 24/1302-181/15 24/1302-198/15 24/1301-241/15 24/1301-282/15 24/1301-459/15 24/1301-460/15 24/1301-544/15 24/1302-575/15	
1.1	24/1301-2/16 24/1301-13/16 24/1301-54/16 24/1301-65/16 24/1301-97/16 24/1301-86/16 24/1301-89/16 24/1301-112/16 24/1301-222/16 24/1301-230/16 24/1301-262/16 24/1301-271/16 24/1301-282/16 24/1301-294/16 24/1301-391/16 24/1301-544/16 24/1301-11/17 24/1301-15/17 24/1301-120/17 24/1301-126/17 24/1301-154/17 24/1302-251/17 24/1301-264/17 24/1301-277/17 24/1301-345/17 24/1301-392/17 24/1302-411/17 24/1301-495/17 24/1301-65/18 24/1302-111/18 24/1301-198/18 24/1301-292/18 24/1302-268/18 24/1302-300/18 24/1301-336/18 24/1301-354/18 24/1301-360/18 24/1305-452/18 24/1301-454/18 24/1301-487/18 24/1305-502/18 24/1301-530/18 24/1301-538/18 24/1301-548/18 24/1301-542/18 24/1301-553/18 24/1301-586/18 24/1301-593/18 24/1301-618/18 24/1301-47/19 24/1302-129/19 24/1301-138/19 24/1301-176/19 24/1302-219/19 24/1302-161/19 24/1301-245/19 24/1301-252/19 24/1301-303/19 24/1301-338/19 24/1301-385/19 24/1301-416/19 24/1301-437/19 24/1301-495/19 24/1301-499/19 24/1301-534/19 24/1301-560/19 24/1301-570/19	171

	24/1301-64/20 24/1302-81/20 24/1302-149/20 24/1302-152/20 24/1302-216/20 24/1301-317/20 24/1302-354/20 24/1302-553/20 24/1302-799/20 24/1302-851/20 24/1301-1358/20 24/1301-45/21 24/1301-65/21 24/1301-219/21 24/1301-289/21 24/130122-/21 24/1301-487/21 24/1302-534/21 24/1302-555/21 24/1301-628/21 24/1301-576/21 24/1301-682/21 24/1302-700/21 24/1302-714/21 24/1301-750/21 24/1302-767/21 24/1301-847/21 24/1301-624/21 24/1301-857/21 24/1301-33/22 24/1301-56/22 24/1301-67/22 24/1302-133/22 24/1302-142/22 24/1301-149/22 24/1302-251/22 24/1301-305/22 24/1301-417/22 24/1301-426/22 24/1301-500/22 24/1301-497/22 24/1301-528/22 24/1305-9/23 24/1301-102/23 24/1301-194/23 24/1302-206/23 24/1301-105/23 24/1302-578/23 24/1301-375/23	
2	Завршена специјализација во областа на медицинските науки и здравството	
2.1	Специјализација по судска медицина	2
	Вкупно	173

ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС

1	Студиски престој во странство	
1.1	Биолошки факултет при Универзитетот во Белград	0,5
	Вкупно	0,5

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	23,53
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	77,44
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	173
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	0,5
Вкупно	274,47

Рецензентска комисија

Проф. д-р Здравко Чакар, с.р.
 Проф. д-р Биљана Јанеска, с.р.
 Проф. д-р Верица Попоска, с.р.
 Проф. д-р Александар Станков, с.р.
 Проф. д-р Рубенс Јовановиќ, с.р.

Заклучок и предлог

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатите, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-применувачката дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Горан Павловски и д-р Наташа Битољану.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатите, Комисијата заклучи дека д-р Горан Павловски и д-р Наташа Битољану поседуваат научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнуваат сите услови да бидат избрани во звањето доцент во наставно-научните области: судска медицина, форензична психијатрија и медицинска етика и деонтологија.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, д-р Горан Павловски и д-р Наташа Битољану да бидат избрани во звањето **доцент** во наставно-научните области: судска медицина, форензична психијатрија и медицинска етика и деонтологија.

Рецензентска комисија

Проф. д-р Здравко Чакар, с.р.

Проф. д-р Биљана Јанеска, с.р.

Проф. д-р Верица Попоска, с.р.

Проф. д-р Александар Станков, с.р.

Проф. д-р Рубенс Јовановиќ, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА АСИСТЕНТ ПО ПРЕДМЕТОТ ГИНЕКОЛОГИЈА И АКУШЕРСТВО НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Медицински факултет – Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 5.8.2021 година, за избор на 1 асистент по предметот Гинекологија и акушерство, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-3834/17, донесена на 12.9.2021 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Ана Данева Маркова, вонреден професор на Медицинскиот факултет во Скопје, д-р Елена Џикова, доцент на Медицинскиот факултет во Скопје и д-р Драге Дабески, доцент на Медицинскиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација, го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на 1 асистент по предметот Гинекологија и акушерство, во предвидениот рок се пријави ас. д-р Искра Дукова.

1 БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката ас. д-р Искра Дукова е родена на 14.11.1979 г. во Скопје. Основно и средно образование завршила во Скопје, РМ и Canton, USA во 1997 година со одличен успех. На Медицинскиот факултет во Скопје при УКИМ се запишала во 1997 година, а дипломирала во 2004 година, со просечен успех 8,85. По изведување на приправничкиот стаж во февруари 2005 година, го положила стручниот испит и се здобила со лиценца за работа како доктор по општа медицина. Специјализација по гинекологија и акушерство започнува во декември 2005 година. На Клиниката за гинекологија и акушерство во Скопје се вработила во април 2006 година. Во 2008 година е избрана за помлад асистент по предметот Гинекологија и акушерство, во 2015 година избрана е за асистент докторанд по истиот предмет, а во 2020 е избрана за асистент. Од мај 2010 година е специјалист по акушерство и гинекологија и активно учествува во сите активности на македонските лекарски здруженија од областа на гинекологијата и акушерството. Студент е на трет циклус докторски студии на Школата за докторски студии при УКИМ во Скопје од 2011 година, и во тек е изработувањето на докторската дисертација. Во 2022 година избрана е за примариус од Министерството за здравство при РСМ.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик и поседува сертификат за познавање на ниво С1, а има и солидно познавање на германскиот и италијанскиот јазик.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес и научноистражувачка дејност

Ас. д-р Искра Дукова е активно вклучена во здравствената дејност на Клиниката за гинекологија и акушерство, што опфаќа широк дијапазон на дијагностички, терапевтски и хируршки процедури.

Ас. д-р Искра Дукова има реализирано подолги стручни престои – едукации од областа на оперативната гинекологија, од урогинекологија и минимално инвазивна гинеколошка хирургија, во следниве универзитетски болници: Hospital del Mar, Universita de Autonomia, Барселона, Оддел за гинекологија и акушерство, август/септември 2004 год.; Клинички центар – Љубљана, Клиника за гинекологија и акушерство, Универзитет во Љубљана, октомври/ноември, 2011 година; Department for Gynecologic Oncology and Minimal Invasive Surgery, Acibadem Hospital Group, Maslak Acibadem Hospital, Acibadem Istanbul Medical University, октомври 2012-јануари 2013 година; Department for Gynecology, Department of Surgical Sciences, gynecologic oncology, minimal invasive surgery and pelvic floor surgery, University Medical Center Eppendorf, UKE, Hamburg, Germany, март/јуни 2014 година.

Ас. д-р Искра Дукова учествува во проект на Министерството за здравство на Република Македонија за медицина заснована на докази (МЗД): национални упатства од областа на акушерството и гинекологијата како едукатор на матични доктори по општа медицина 2014/2015 година; член на националната комисија при Министерството за здравство за БПО, член на Националната комисија при

Министерството за здравство за трансродови лица, едукатор на матични доктори за здравствена заштита на трансродови лица 2017/2019 во проект на невладината организација *Коалиција Марџини*, USAID; кандидатката била вклучена во проект на изработка на преводи на стручна литература од областа на гинекологијата и акушерството; член е на Лекарската комора на РСМ, МЛД, Македонската асоцијација на гинеколози и опстетричари, други национални и интернационални асоцијации од областа на акушерство, гинекологија и перинатологија; активно партиципира во информативни и едукативни презентации на тема: репродуктивно здравје, СПИ, ХИВ/СИДА, во соработка со невладини организации; активно учество во национални и интернационални курсеви, конференции и конгреси. Ас. д-р Искра Дукова е акредитиран испитувач при Лекарската комора на Македонија за стручен испит за доктори на медицина за стекнување на основна лиценца.

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ во Скопје, Медицински факултет, кандидатката ас. д-р Искра Дукова успешно изведува практична настава на прв циклус студии на студиската програма по општа медицина и по стоматологија, по предметот Гинекологија и акушерство, како и на студиските програми за Високата школа за медицински сестри/техничари од 2008 година, а исто така, учествува и во менторирање на едукацијата на специјализантите по гинекологија и акушерство.

Ас. д-р Искра Дукова е автор и коавтор на над 40 научни и стручни трудови, објавени во домашни и странски списанија, како и трудови презентирани на домашни и странски интернационални конгреси, и поголем дел од нив се рецензирани.

За повторниот избор во звањето асистент, кандидатката го приложила учеството во проект:

„Безбедни и иновативни здравствени услуги во време на Ковид-19“. Декември 2021-декември 2023 г.“, МАГО (Македонска асоцијација на гинеколози и опстетричари) и УНФПА.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Искра Мирослав Дукова

Институција: Медицински факултет – Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Научна област: ГИНЕКОЛОГИЈА И АКУШЕРСТВО

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
2	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 8,85.	Да
3	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: Уверение за познавање на англиски јазик на ниво Ц1 според CEFR 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје 4. Датум на издавање на документот: 29.11.2022 година.	Да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Ана Данева Маркова, с.р.

Доц. д-р Елена Џикова, с.р.

Доц. д-р Драге Дабески, с.р.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува научноистражувачката и стручно-применувачката дејност на ас. д-р Искра Дукова.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката, Комисијата заклучи дека ас. д-р Искра Дукова поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето асистент по предметот Гинекологија и акушерство.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, ас. д-р Искра Дукова да биде повторно избрана во звањето **асистент** по предметот Гинекологија и акушерство.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Ана Данева Маркова, с.р.

Доц. д-р Елена Цикова, с.р.

Доц. д-р Драге Дабески, с.р.

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА 20 АСИСТЕНТИ ПО ПРЕДМЕТОТ ХИРУРГИЈА НА МЕДИЦИНСКИОТ
ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Медицински факултет – Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 30.5.2023 година, за избор на 20 асистенти по предметот Хирургија, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-2860/18, донесена на 20.6.2023 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Шабан Мемети, доцент на Медицинскиот факултет во Скопје, д-р Ѓорѓи Трајковски, доцент на Медицинскиот факултет во Скопје и д-р Андреа Гавриловски, доцент на Медицинскиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на 20 асистенти по предметот Хирургија, во предвидениот рок се пријавија: ас. д-р Артан Дика, ас. д-р Благоја Србов, ас. д-р Томислав Јовановски, ас. д-р Димитар Трајковски, ас. д-р Виктор Станков, ас. д-р Јосиф Јанчулев, ас. д-р Иво Вујичиќ, ас. д-р Драган Хаџи-Манчев, ас. д-р Дарко Џамбаз, ас. д-р Мишел Андов, ас. д-р Мирко Мишел Мирчевски, ас. д-р Благој Шунтов, ас. д-р Деспот Деспотовски, ас. д-р Небојша Настов, ас. д-р Стефан Арсенков, ас. д-р Бурим Елези, ас. д-р Лабинот Бектеши, ас. д-р Шенол Тахир и ас. д-р Евгенија Лазова.

Кандидатот ас. д-р Никола Лазовски своеволно, со писмена изјава, ги повлече документите за конкурсот.

Ас. д-р Драган Хаџи-Манчев

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот д-р Драган Хаџи-Манчев е роден на 25.8.1989 во Штип. Средно образование завршил во СУГС „Јосип Броз-Тито“ – Скопје. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет во Скопје, во 2014 година. Дипломирал на 15.5.2014 година, со просечен успех 8,98.

Кандидатот завршил специјализација по дигестивна хирургија на 25.10.2021 година, во Скопје.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Кандидатот е вработен во ЈЗУ УК за дигестивна хирургија.

Кандидатот е избран во звањето асистент по предметот Хирургија на Медицинскиот факултет во Скопје, на 30.12.2020 година.

Научноистражувачка дејност

Д-р Драган Хаџи-Манчев има објавено научни трудови од областа на медицината – хирургијата:

1. Krsteska, B., Jovanovic, R., Eftimov, Hadzi – Manchev D. et al. Signet ring cell carcinoma of rectum metastasizing to synchronous renal cell carcinoma: a case report. J Med Case Reports 15, 123 (2021). <https://doi.org/10.1186/s13256-021-02749-x>

2. HADZI - MANCHEV, Todor., HADZI- MANCHEV, Dragan et al. MALIGNANT PERIPHERAL NERVE SHEATH TUMOR– BIOLOGICALLY AGGRESSIVE SOFT TISSUE SARCOMAS: CASE REPORT. Journal of Morphological Sciences, [S.l.], v. 4, n. 1, p. 101-104, mar. 2021. ISSN 2545-4706. Available at: <<http://jms.mk/jms/article/view/vol4no1-16>>

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: д-р Драган Хаџи-Манчев

Институција: ЈЗУ УК за дигестивна хирургија

Научна област: хирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1.	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 8,98.	да
2.	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: BULATS – ниво В2 3. Издавач на документот: British council 4. Датум на издавање на документот: 6.2.2018 год.	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Доц. д-р Шабан Мемети, с.р.
Доц. д-р Ѓорѓи Трајковски, с.р.
Доц. д-р Андреја Гавриловски, с.р.

Ас. д-р Евгенија Лазова

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката д-р Евгенија Лазова е родена на 13.6.1980 г. во Велес. Средно образование завршила во Гимназија „Кочо Рацин“, Велес. Со високо образование се стекнала на Медицинскиот факултет во Скопје, во 2004 година. Дипломирала на 28.10.2004 година, со просечен успех 9,22.

Кандидатката завршила специјализација по општа хирургија, во 2013 година, во Скопје.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

Кандидатката е вработена во ГОБ „8-ми Септември“, Скопје.

Кандидатката е избрана во звањето асистент по предметот Хирургија на Медицинскиот факултет во Скопје, на 30.12.2020 година.

Научноистражувачка дејност

Д-р Евгенија Лазова има објавено научни трудови од областа на медицината – хирургијата:

- MALIGNANT DUODENOCOLIC FISTULA- CASE REPORT OF RARE COMPLICATION OF COLONIC CANCER TREATED BY MULTIVISCERAL RESECTION 2022

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: д-р Евгенија Лазова

Институција: ГОБ „8-ми Септември“, Скопје

Научна област: хирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1.	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува:9,22.	да
2.	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: Уверение – ниво С1 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје 4. Датум на издавање на документот: 30.5.2023 год.	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Доц. д-р Шабан Мемети, с.р.

Доц. д-р Ѓорѓи Трајковски, с.р.

Доц. д-р Андреја Гавриловски, с.р.

Ас. д-р Небојша Настов

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот д-р Небојша Настов е роден на 20.12.1972 г., во Скопје. Средно образование завршил во Скопје. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет во Скопје. Дипломирал во 1997 година, со просечен успех 8,92.

Кандидатот завршил специјализација по општа хирургија во 2005 година, во Скопје.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Кандидатот е вработен во УКХБ „Св. Наум Охридски“ – Скопје.

Кандидатот е избран во звањето асистент по предметот Хирургија на Медицинскиот факултет во Скопје, на 30.12.2020 година.

Научноистражувачка дејност

Д-р Небојша Настов има објавено научни трудови од областа на медицината – хирургијата:

- Nastov N. et al.(2023), FORENSIC ANALYSIS OF BLOOD STAINS AND THEIR SIGNIFICANCE AS EVIDENCE, Academic Medical Journal, Vol 3.2, pp 128-135. UDC: 340.66:616.15-071.2

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И
СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Д-р Небојша Настов

Институција: УКХБ „Св. Наум Охридски“ – Скопје

Научна област: хирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус
студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 8,92. Просечниот успех на постдипломски студии изнесува: 9,50.	да
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: BULATS – ниво С1 3. Издавач на документот: British Council 4. Датум на издавање на документот: 19.9.2019 год.	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Доц. д-р Шабан Мемети, с.р.

Доц. д-р Ѓорѓи Трајковски, с.р.

Доц. д-р Андреја Гавриловски, с.р.

Ас. д-р Иво Вујичиќ

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот д-р Иво Вујичиќ е роден на 8.9.1982 год. во Скопје. Средно образование завршил во ДСУ гимназија „Јосип Броз-Тито“ – Скопје. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет во Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“. Дипломирал на 11.3.2009 година, со просечен успех 9,20.

Кандидатот завршил специјализација по урологија на 7.7.2015 година, во Скопје.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Кандидатот е вработен во Универзитетската клиника за урологија во Скопје.

Кандидатот е избран во звањето асистент по предметот Хирургија на Медицинскиот факултет во Скопје, на 30.12.2020 година.

Научноистражувачка дејност

Д-р Иво Вујичиќ има објавено научни трудови од областа на медицината – хирургијата:

- Potential Role of seven proteomics tissue biomarkers for diagnosis and prognosis of prostate cancer in urine. I. Vujcic, A.Rusevski, O. Stankov, Z. Popov, A. Dimovski, K. Davalieva; Diagnostics December 2022.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Иво Михаило Вујичиќ

Институција: Медицински факултет, УКИМ – Скопје

Научна област: хирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1.	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 9,20	да
2.	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: IELTS CEFR B ₂ 3. Издавач на документот: British Council 4. Датум на издавање на документот: 31.1.2019 год.	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Доц. д-р Шабан Мемети, с.р.

Доц. д-р Ѓорѓи Трајковски, с.р.

Доц. д-р Андреја Гавриловски, с.р.

Ас. д-р Благој Шунтов

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот д-р Благој Шунтов е роден на 17.6.1987 година во Валандово. Средно образование завршил во СОУ „Гоце Делчев“ во Валандово. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет во Скопје. Дипломирал на 11.5.2011 година, со просечен успех 8,36.

Кандидатот завршил специјализација по неврохирургија на 22.6.2020 година, во Скопје.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Кандидатот е вработен во ЈЗУ УК за неврохирургија – Скопје.

Кандидатот е избран во звањето асистент по предметот Хирургија на Медицинскиот факултет во Скопје, на 30.12.2020 година.

Научноистражувачка дејност

Д-р Благој Шунтов има објавено научни трудови од областа на медицината – хирургијата:

- Zdravkovski P, Ilievski B, Janevska V, Jovanovik R, Cvetkovski P, Rendevski V, **Shuntov B**, Lazareska M, Zdravkovska M, Petrusevska G. (2021) Craniopharyngiomas: A 20-Year-Period Evaluative Single Center Study. J Clin Surg Pathol 3(1):16-20.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И
СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: а-р Благој Шунтов
Институција: ЈЗУ УК за неврохирургија
Научна област: хирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус
студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1.	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 8,36.	да
2.	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: BULATS (ниво B2) 3. Издавач на документот: ALTE, British council Macedonia 4. Датум на издавање на документот: 2.9.2016 год.	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Доц. д-р Шабан Мемети, с.р.
Доц. д-р Ѓорѓи Трајковски, с.р.
Доц. д-р Андреја Гавриловски, с.р.

Ас. д-р Шенол Тахир

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот д-р Шенол Тахир е роден на 2.01.1965 година во Струмица. Средно образование завршил во Валандово. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет во Скопје, во 1990 година. Дипломирал на 27.6.1990 година, со просечен успех 8,00.

Кандидатот завршил специјализација по општа хирургија 2003 година, во Скопје. Супспецијализација по дигестивна хирургија завршил во 2012 година во Скопје.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Кандидатот е вработен во Универзитетска клиника по хируршки болести „Св. Наум Охридски“ – Скопје.

Кандидатот е избран во звањето асистент по предметот Хирургија на Медицинскиот факултет во Скопје, на 30.12.2020 година.

Научноистражувачка дејност

Д-р Шенол Тахир има објавено научни трудови од областа на медицината – хирургијата:

1. [Andrej Nikolovski](#), [Nimetula Limani](#), [Ana Lazarova](#), [Shenol Tahir](#). Onset of Two Complications in Colon Cancer: A Case Report. [J Med Cases](#). 2021 Jun; 12(6): 248–250. (Pub Med)

2. [Tahir S.](#), Nikolovski A, Ambardjieva M, Markov P, Mladenovik D, Selim G, Zafirova-Ivanovska B, Janevski V. Predictive Value of Alvarado, Acute Inflammatory Response, Tzanakis and RIPASA Scores in the Diagnosis of Acute Appendicitis. LS [Internet]. 2020Dec.29 [cited 2022Mar.21];19(3-4):109-1. Available from: <https://www.journals.vu.lt/lietuvos-chirurgija/article/view/22115>

3. Nikolovski A, [Tahir S.](#), Mladenovikj D. Complications after Laparoscopic Appendectomy for Complicated Appendicitis. LS [Internet]. 2020Jun.10 [cited 2021Jul.2];19(1-2):34-1. Available from: <https://www.journals.vu.lt/lietuvos-chirurgija/article/view/1836>

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И
СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: д-р Шенол Тахир
Институција: Медицински факултет – Скопје
Научна област: хирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус
студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1.	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 8,00. Просечниот успех на постдипломски студии изнесува: 9,62.	да
2.	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: Уверение – ниво В2 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Коневски“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 21.2.2023 год.	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Доц. д-р Шабан Мемети, с.р.
Доц. д-р Ѓорѓи Трајковски, с.р.
Доц. д-р Андреја Гавриловски, с.р.

Ас. д-р Артан Дика

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

3. Кандидатот д-р Артан Дика е роден на 20.5.1974 г. во Струга. Средно образование завршил во Приштина, Република Косово. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет во Тирана, Албанија, во 1998 година. Дипломирал со просечен успех 9,45.

Кандидатот завршил специјализација по општа хирургија во 2003 година, во Тирана, Албанија, и супспецијализација по пластична и реконструктивна хирургија во Скопје.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Кандидатот е вработен во ЈЗУ Клиника за пластична и реконструктивна хирургија, Скопје.

Кандидатот е избран во звањето асистент по предметот Хирургија на Медицинскиот факултет во Скопје, на 30.12.2020 година.

Научноистражувачка дејност

Д-р Артан Дика има објавено научни трудови од областа на медицината – хирургијата:

- **Djokikj Gjorgje, Mijalkovska Marija, Gjorgjeska Andrijana, Pejkoва Sofija, Dika Artan;** Role of plastic and reconstructive surgery in the treatment of skin defects of the nose after excision of non-melanoma skin carcinomas – Зборник на резимеа – VII конгрес на дерматовенеролозите на Македонија, октомври 2022.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И
СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Артан Дика

Институција: ЈЗУ Клиника за пластична и реконструктивна хирургија

Научна област: хирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус
студии

Ред. Број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 9,45	да
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: уверение – ниво С1 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје 4. Датум на издавање на документот: 26 мај 2023 год.	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Доц. д-р Шабан Мемети, с.р.

Доц. д-р Ѓорѓи Трајковски, с.р.

Доц. д-р Андреја Гавриловски, с.р.

Ас. д-р Дарко Цамбаз

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот д-р Дарко Цамбаз е роден на 19.6.1986 г. во Скопје. Средно образование завршил во Скопје. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет во Скопје, во 2012 година. Дипломирал на 15.5.2012 година, со просечен успех 9,07.

Кандидатот завршил специјализација по дигестивна хирургија во 2019 година, во Скопје. Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Кандидатот е вработен во ЈЗУ УК за дигестивна хирургија.

Кандидатот е избран во звањето асистент по предметот Хирургија на Медицинскиот факултет во Скопје, на 30.12.2020 година.

Научноистражувачка дејност

Д-р Дарко Цамбаз има објавено научни трудови од областа на медицината – хирургијата:

1. МАНУ, Прилози *Ogg. за мед. науки, XLIV 2, 2023*, [*Testicular Mixed Germ Cell Tumor Presenting with Upper Gastrointestinal Bleeding: A Case Report*](#)
2. МАНУ, ПРИЛОЗИ. Одд. за мед. науки, XLIV 2, 2023 Прилози Percutaneous Onsite Insertion of Catheter for Peritoneal Dialysis – A New Method Introduction in the Country
3. Open journal of clinical & medical case reports, Volume 9 (2023) Issue 9: Desmoid-type fibromatosis in splenic hilum with rupture of lienal artery in a 17-year-old male

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Дарко Цамбаз

Институција: ЈЗУ УК за дигестивна хирургија

Научна област: хирургија

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии**

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнето ст на општите услови да/не
1.	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 9,07.	да
2.	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: сертификат за познавање на англиски јазик – ниво В2 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 30.9.2022 год.	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Доц. д-р Шабан Мемети, с.р.

Доц. д-р Ѓорѓи Трајковски, с.р.

Доц. д-р Андреја Гавриловски, с.р.

Ас. д-р Димитар Трајковски

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот д-р Димитар Трајковски е роден на 3.3.1978 г. во Скопје. Средно образование завршил во УСО „Раде Јовчевски-Корчагин“ во Скопје. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет во Скопје, во 2004 година. Дипломирал на 6.12.2004 година, со просечен успех 8,28.

Кандидатот завршил специјализација по урологија на 25.2.2011 година, во Скопје.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Кандидатот е вработен во ЈЗУ Универзитетска клиника за урологија.

Кандидатот е избран во звањето асистент по предметот Хирургија на Медицинскиот факултет во Скопје, на 30.12.2020 година.

Научноистражувачка дејност

Д-р Димитар Трајковски има објавено научни трудови од областа на медицината – хирургијата:

- ЛАПАРОСКОПСКА НЕФРЕКТОМИЈА НА ДАРИТЕЛ НА БУБРЕГ ЗА ТРАНСПЛАНТАЦИЈА ВО РС МАКЕДОНИЈА. Александра Гавриловска-Брзанов¹, Сотир Ставридис², Сашо Дохчев², Маја Мојсова Мијовска¹, Александра Петрушева Пановска¹, Александар Трифуновски², Јосиф Јанчулев², Димитар Трајковски², Виктор Станков², Марија Јовановски Срцева¹, Никола Брзанов¹. ПРИЛОЗИ. Одд. за мед. науки, XLIV 2, МАНУ, 2023.

4.

Д-р Димитар Трајковски учествува во домашен истражувачки проект:

1. МАНУАЛ МК (2020-MANUAL МК) студија – Третман на неневрогени симптоми на долен уринарен тракт, 2020 – 2021.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Димитар Трајковски
Институција: ЈЗУ УК за урологија
Научна област: хирургија

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус
студии**

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1.	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 8,28.	да
2.	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: Уверение за познавање на англиски јазик – ниво С1 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески” – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 30.5.2023 год.	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Доц. д-р Шабан Мемети, с.р.
Доц. д-р Ѓорѓи Трајковски, с.р.
Доц. д-р Андреја Гавриловски, с.р.

Ас. д-р Стефан Арсенков

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот д-р Стефан Арсенков е роден на 28.8.1989 г. во Скопје. Средно образование завршил во СУГС „Јосип Броз-Тито“, Скопје. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет во Скопје, со дипломирањето на 13.7.2013 година, со просечен успех 8,33.

Кандидатот завршил специјализација по абдоменална хирургија во 2023 година, во Скопје.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Кандидатот е вработен во ЈЗУ УКХБ „Св. Наум Охридски“.

Кандидатот е избран во звањето асистент по предметот Хирургија на Медицинскиот факултет во Скопје, на 30.12.2020 година.

Научноистражувачка дејност

Д-р Стефан Арсенков има објавено научни трудови од областа на медицината – хирургијата:

1. Surgery Cases out of the box – First international congress of FSA – Stefan Arsenkov October 2022

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И
СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: д-р Стефан Арсенков
Институција: ЈЗУ УКХБ „Св. Наум Охридски“
Научна област: хирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус
студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнето ст на општите услови да/не
1.	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 8,33.	да
2.	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: BULATS – ниво С2 3. Издавач на документот: British council 4. Датум на издавање на документот: 19.9.2019 год.	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Доц. д-р Шабан Мемети, с.р.
Доц. д-р Ѓорѓи Трајковски, с.р.
Доц. д-р Андреја Гавриловски, с.р.

Ас. д-р Деспот Деспотовски

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот д-р Деспот Деспотовски е роден на 28.10.1981 г. во Гостивар. Средно образование завршил во Гостивар. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет во Скопје. Дипломирал на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, во 2008 година, со просечен успех 8,00.

Кандидатот завршил специјализација по градна хирургија.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Кандидатот е вработен во ЈЗУ УК за торакална и васкуларна хирургија.

Кандидатот е избран во звањето асистент по предметот Хирургија на Медицинскиот факултет во Скопје, на 30.12.2020 година.

Научноистражувачка дејност

Д-р Деспот Деспотовски има објавено научни трудови од областа на медицината – хирургијата:

Video-assisted thoracic surgry (VATS) hybrid esophagectomy after neoadjuvant treatment – September 2022

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И
СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Деспот Деспотовски

Институција: ЈЗУ УК за торакална и васкуларна хирургија

Научна област: хирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус
студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1.	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 8,00.	да
2.	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: <u>англиски</u> 2. Назив на документот: Уверение – В2 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 30.5.2023 год.	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Доц. д-р Шабан Мемети, с.р.

Доц. д-р Ѓорѓи Трајковски, с.р.

Доц. д-р Андреја Гавриловски, с.р.

Ас. д-р Лабинот Бектеши

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот д-р Лабинот Бектеши е роден на 16.3.1987 во Приштина. Средно образование завршил во ПСУ „Јахја Кемал“ – Скопје. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет во Тирана, Р Албанија, во 2011 година. Дипломирал со просечен успех 8,47.

Кандидатот завршил специјализација по трауматологија во 2021 година, во Скопје.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Кандидатот е вработен во УКХБ „Св. Наум Охридски“ – Скопје.

Кандидатот е избран во звањето асистент по предметот Хирургија на Медицинскиот факултет во Скопје, на 30.12.2020 година.

Научноистражувачка дејност

Д-р Лабинот Бектеши има објавено научни трудови од областа на медицината – хирургијата:

1. Bekteshi L. et al.(2021).INCIDENTAL FINDING OF LOW-GRADE APPENDICULAR MUCINOUS NEOPLASM IN PERFORATED APPENDICITIS: A CASE REPORT, KNOWLEDGE – International Journal, Vol. 45.7, pp 1427 – 1430. ISSN 2545 – 4439

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И
СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Д-р Лабинот Бектеши
Институција: УКХБ „Св. Наум Охридски“ – Скопје
Научна област: хирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус
студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1.	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 8,47.	да
2.	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: PET – ниво B2 3. Издавач на документот: British Council 4. Датум на издавање на документот: јули 2018 год.	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Доц. д-р Шабан Мемети, с.р.
Доц. д-р Ѓорѓи Трајковски, с.р.
Доц. д-р Андреја Гавриловски, с.р.

Ас. д-р Благоја Србов

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот д-р Благоја Србов е роден на 19.9.1993 во Скопје. Средно образование завршил во Kamiakin High School – Вашингтон Стејт. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет во Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“. Дипломирал на 16.5.2017 година, со просечен успех 9,66.

Кандидатот ја започнал специјализацијата по пластична и реконструктивна хирургија на 1.3.2018 година.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Кандидатот е вработен во ЈЗУ Универзитетска клиника за пластична и реконструктивна хирургија – Скопје.

Кандидатот е избран во звањето асистент по предметот Хирургија на Медицинскиот факултет во Скопје, на 30.12.2020 година.

Научноистражувачка дејност

Д-р Благоја Србов има објавено научни трудови од областа на медицината – хирургијата:

1. COVIDSurg Collaborative; GlobalSurg Collaborative. SARS-CoV-2 infection and venous thromboembolism after surgery: an international prospective cohort study. *Anaesthesia*. 2022 Jan;77(1):28-39. doi: 10.1111/anae.15563. Epub 2021 Aug 24. PMID: 34428858; PMCID: PMC8652887.
2. Pejкова S, Filipce V, Peev I, Nikolovska B, Jovanoski T, Georgieva G, Srbov B. Brachial Plexus Injuries - Review of the Anatomy and the Treatment Options. *Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki)*. 2021 Apr 23;42(1):91-103. doi: 10.2478/prilozi-2021-0008. PMID: 33894122.
3. NIHR Global Health Unit on Global Surgery; COVIDSurg Collaborative. Elective surgery system strengthening: development, measurement, and validation of the surgical preparedness index across 1632 hospitals in 119 countries. *Lancet*. 2022 Nov 5;400(10363):1607-1617. doi: 10.1016/S0140-6736(22)01846-3. Epub 2022 Oct 31. PMID: 36328042; PMCID: PMC9621702.
4. COVIDSurg Collaborative, GlobalSurg Collaborative. SARS-CoV-2 vaccination modelling for safe surgery to save lives: data from an international prospective cohort study. *Br J Surg*. 2021 Sep 27;108(9):1056-1063. doi: 10.1093/bjs/znab101. PMID: 33761533; PMCID: PMC7995808.
5. COVIDSurg Collaborative; GlobalSurg Collaborative. Timing of surgery following SARS-CoV-2 infection: an international prospective cohort study. *Anaesthesia*. 2021 Jun;76(6):748-758. doi: 10.1111/anae.15458. Epub 2021 Mar 9. PMID: 33690889; PMCID: PMC8206995.
6. COVIDSurg Collaborative; GlobalSurg Collaborative. Effects of pre-operative isolation on postoperative pulmonary complications after elective surgery: an international prospective cohort study. *Anaesthesia*. 2021 Nov;76(11):1454-1464. doi: 10.1111/anae.15560. Epub 2021 Aug 9. PMID: 34371522.
7. Georgieva G, Srbov B, Nikolovska B, Tusheva S, Jovanovska K, Jovanoski T, Dzonov B, Gjorgova ST, Pejкова S. WALANT as an Optimal Approach in Hand Surgery during Pandemics. *Prague Med Rep*. 2022;123(2):88-94. doi: 10.14712/23362936.2022.9. PMID: 35507941.

8. Pejкова S, Nikolovska B, Srbov B, Tusheva S, Jovanoski T, Jovanovska K, Georgieva G. Prophylactic Regenerative Peripheral Nerve Interfaces in Elective Lower Limb Amputations. Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki). 2022 Apr 22;43(1):41-48. doi: 10.2478/prilozi-2022-0004. PMID: 35451289.

9. Wade RG, Bourke G, Wormald JCR, Totty JP, Stanley GHM, Lewandowski A, Rakhra SS, Gardiner MD; CIPHUR Collaborative. Chlorhexidine versus povidone-iodine skin antisepsis before upper limb surgery (CIPHUR): an international multicentre prospective cohort study. BJS Open. 2021 Nov 9;5(6):zrab117. doi: 10.1093/bjsopen/zrab117. PMID: 34915557; PMCID: PMC8677347.

Наставно-образовна дејност

Кандидатот е соработник на рецензиран учебник под наслов: „Основни хируршки принципи и постапник“. Игор Кафтанчиев, Софија Пејкова. Соработници: Марко Спасов, Бисера Николовска, Гордана Георгиева, Томислав Јованоски, Благоја Србов, Ивана Ѓорѓевска. Издавач: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје, 2020.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И
СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Благоја Спаско Србов

Институција: ЈЗУ УК за пластична и реконструктивна хирургија

Научна област: хирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус
студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 9,66	да
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: BULATS, ниво С1 3. Издавач на документот: British council 4. Датум на издавање на документот: 15.3.2018 год.	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Доц. д-р Шабан Мемети, с.р.

Доц. д-р Ѓорѓи Трајковски, с.р.

Доц. д-р Андреја Гавриловски, с.р.

Ас. д-р Томислав Јованоски

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот д-р Томислав Јованоски е роден на 25.12.1989 година во Тетово. Средно образование завршил во „Никола Штејн“ во Тетово. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет во Скопје, на 16.5.2014 година. Дипломирал со просечен успех 9,16.

Кандидатот завршил специјализација по пластична и реконструктивна хирургија на 19.10.2021 година, во Скопје.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Кандидатот е вработен во ЈЗУ УК за пластична и реконструктивна хирургија – Скопје.

Кандидатот е избран во звањето асистент по предметот Хирургија на Медицинскиот факултет во Скопје, на 30.12.2020 година.

Научноистражувачка дејност

Д-р Томислав Јованоски има објавено научни трудови од областа на медицината – хирургијата:

1: COVIDSurg Collaborative; GlobalSurg Collaborative. SARS-CoV-2 infection and venous thromboembolism after surgery: an international prospective cohort study. *Anaesthesia*. 2022 Jan;77(1):28-39. doi: 10.1111/anae.15563. Epub 2021 Aug 24. PMID: 34428858; PMCID: PMC8652887.

2: Pejкова S, Filipce V, Peev I, Nikolovska B, Jovanoski T, Georgieva G, Srbov B. Brachial Plexus Injuries - Review of the Anatomy and the Treatment Options. *Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki)*. 2021 Apr 23;42(1):91-103. doi: 10.2478/prilozi-2021-0008. PMID: 33894122.

3: COVIDSurg Collaborative, GlobalSurg Collaborative. SARS-CoV-2 vaccination modelling for safe surgery to save lives: data from an international prospective cohort study. *Br J Surg*. 2021 Sep 27;108(9):1056-1063. doi: 10.1093/bjs/znab101. PMID: 33761533; PMCID: PMC7995808.

4: COVIDSurg Collaborative; GlobalSurg Collaborative. Effects of pre-operative isolation on postoperative pulmonary complications after elective surgery: an international prospective cohort study. *Anaesthesia*. 2021 Nov;76(11):1454-1464. doi: 10.1111/anae.15560. Epub 2021 Aug 9. PMID: 34371522.

5: COVIDSurg Collaborative; GlobalSurg Collaborative. Timing of surgery following SARS-CoV-2 infection: an international prospective cohort study. *Anaesthesia*. 2021 Jun;76(6):748-758. doi: 10.1111/anae.15458. Epub 2021 Mar 9. PMID: 33690889; PMCID: PMC8206995.

6: Nikolovska B, Miladinova D, Pejкова S, Trajkova A, Georgieva G, Jovanoski T, Jovanovska K. Platelet-Rich Plasma - Review of Literature. *Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki)*. 2021 Apr 23;42(1):127-139. doi: 10.2478/prilozi-2021-0011. PMID: 33894124.

7: Georgieva G, Srbov B, Nikolovska B, Tusheva S, Jovanovska K, Jovanoski T, Dzonov B, Gjorgova ST, Pejкова S. WALANT as an Optimal Approach in Hand Surgery during Pandemics. *Prague Med Rep*. 2022;123(2):88-94. doi: 10.14712/23362936.2022.9. PMID: 35507941.

8: Pejкова S, Nikolovska B, Srbov B, Tusheva S, Jovanoski T, Jovanovska K, Georgieva G. Prophylactic Regenerative Peripheral Nerve Interfaces in Elective Lower Limb Amputations. *Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki)*. 2022 Apr 22;43(1):41-48. doi: 10.2478/prilozi-2022-0004. PMID: 35451289.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И
СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Томислав Зоран Јованоски

Институција: ЈЗУ УК за пластична и реконструктивна хирургија

Научна област: хирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус
студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1.	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 9,16.	да
2.	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: BULATS – ниво B2 3. Издавач на документот: British council 4. Датум на издавање на документот: 12.3.2018 год.	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Доц. д-р Шабан Мемети, с.р.

Доц. д-р Ѓорѓи Трајковски, с.р.

Доц. д-р Андреја Гавриловски, с.р.

Ас. д-р Јосиф Јанчулев

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот д-р Јосиф Јанчулев е роден на 30.5.1978 г. во Скопје. Средно образование завршил во 1997. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет во Скопје, во 2005 година. Дипломирал со просечен успех 8,4.

Кандидатот завршил специјализација по урологија во 2013 година, во Скопје.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Кандидатот е вработен во Универзитетска клиника за урологија.

Кандидатот е избран во звањето асистент по предметот Хирургија на Медицинскиот факултет во Скопје, на 30.12.2020 година.

Научноистражувачка дејност

Д-р Јосиф Јанчулев има објавено научни трудови од областа на медицината – хирургијата:

1. Gavrilovska-Brzanov A, Seidi S, Stavridis S, Ivanovski O, **Janchulev J**, Stankov V, Srceva MJ, Kuzmanovska B. Obturator Nerve Block for Transurethral Resection of Bladder Tumors. Med Arch. 2023 Apr;77(2):118-122. doi: 10.5455/medarh.2023.77.118-122. PMID: 37260803; PMCID: PMC10227847.
2. Gavrilovska-Brzanov A, Stavridis S, Dohchev S, Mijovska MM, Petrusheva-Panovska A, Trifunovski A, **Janculev J**, Trajkovski D, Stankov V, Srceva MJ, Brzanov N. Laparoscopic Donor Nephrectomy in the Republic of North Macedonia. Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki). 2023 Jul 15;44(2):65-71. doi: 10.2478/prilozi-2023-0026. PMID: 37453116.
3. Ambardjieva M, Saidi S, Jovanovic R, **Janculev J**, Stankov V, Trifunovski A, Popov Z. Solitary Fibrous Tumor of Adrenal Gland and Review of the Literature. Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki). 2021 Dec 30;42(3):63-69. doi: 10.2478/prilozi-2021-0036. PMID: 35032374.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Јосиф Јанчулев
Институција: ЈЗУ УК за урологија
Научна област: хирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 8,37.	да
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: Уверение за познавање на англиски јазик – С2 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – УКИМ 4. Датум на издавање на документот: 30.5.2023 год.	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Доц. д-р Шабан Мемети, с.р.
Доц. д-р Ѓорѓи Трајковски, с.р.
Доц. д-р Андреја Гавриловски, с.р.

Ас. д-р Бурим Елези

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот д-р Бурим Елези е роден на 10.4.1983 година во Битола. Средно образование завршил во „NOVA“, American high school, Скопје. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет во Скопје, на 8.1.2009 година. Дипломирал со просечен успех 8,05.

Кандидатот завршил специјализација по општа хирургија на 7.11.2017 година, во Скопје.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Кандидатот е вработен во ЈЗУ Универзитетска клиника за хируршки болести „Св. Наум Охридски“ – Скопје.

Кандидатот е избран во звањето асистент по предметот Хирургија на Медицинскиот факултет во Скопје, на 30.12.2020 година.

Научноистражувачка дејност

Д-р Бурим Елези има објавено научни трудови од областа на медицината – хирургијата:

8. 1.Life threatening bleeding after pre-cut sphincterotomy successfully treated with embolization of gastroduodenal artery ,Southeast European Surgeons- Modern surgery challenge and need Elezi B, Nikolovski A, Gjoreski A, 13.03.2022 – Symposium of Southeast European Surgeons Modern Surgery, Challenge and Need.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И
СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: ас. д-р Бурим Елези

Институција: ЈЗУ УК за хируршки болести „Св. Наум Охридски“, Скопје

Научна област: хирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус
студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1.	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 8,05.	да
2.	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: Уверение, ниво Ц1 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 30.5.2023 год.	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Доц. д-р Шабан Мемети, с.р.

Доц. д-р Ѓорѓи Трајковски, с.р.

Доц. д-р Андреја Гавриловски, с.р.

10.

Ас. д-р Мирко Мишел Мирчевски

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот д-р Мирко Мишел Мирчевски е роден на 3.1.1993 г. во Р Франција. Средно образование завршил во СУГС „Георги Димитров“ во Скопје. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет во Скопје. Дипломирал во 2017 година, со просечен успех 9,49.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Кандидатот е вработен на Клиниката за неврохирургија во Скопје.

Кандидатот е избран во звањето асистент по предметот Хирургија на Медицинскиот факултет во Скопје, на 30.12.2020 година.

Научноистражувачка дејност

Д-р Мирко Мишел Мирчевски има учествувано во научноистражувачки проект со наслов: „Нарушување на хемостазата и електролитите при краниocereбрални повреди“ – 6.6.2023 год.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И
СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: д-р Мирко Мишел Мирчевски
Институција: Клиника за неврохирургија – Скопје
Научна област: хирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус
студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1.	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 9,49.	да
2.	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: FCE – ниво B2 3. Издавач на документот: British Council – University of Cambridge 4. Датум на издавање на документот: 11.8.2009 год.	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Доц. д-р Шабан Мемети, с.р.
Доц. д-р Ѓорѓи Трајковски, с.р.
Доц. д-р Андреја Гавриловски, с.р.

Ас. д-р Мишел Андов

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот д-р Мишел Андов е роден на 4.8.1978 г. во Штип. Средно образование завршил во Пробиштип. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет во Скопје. Дипломирал на Медицинскиот факултет во Скопје, во 2005 година, со просечен успех 8,00.

Кандидатот завршил специјализација по општа хирургија и супспецијализација по васкуларна хирургија во 2014 година, во Скопје.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Кандидатот е вработен во ЈЗУ УК за торакална и васкуларна хирургија – Скопје.

Кандидатот е избран во звањето асистент по предметот Хирургија на Медицинскиот факултет во Скопје, на 30.12.2020 година.

Научноистражувачка дејност

Д-р Мишел Андов има објавено научни трудови од областа на медицината – хирургијата. За овој избор го пријави следниов труд:

- Changes in left ventricular function after coronary artery bypass grafting in patient with left ventricular dysfunction Physioacta vol14-No1 UDK : 616.132.2-089.843.616.124-073.432.19.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И
СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Мишел Андов

Институција: ЈЗУ УК за торакална и васкуларна хирургија

Научна област: хирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус
студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1.	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 8,00.	да
2.	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: Уверение за познавање на англиски јазик – ниво В2 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 6.6 2023 год.	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Доц. д-р Шабан Мемети, с.р.

Доц. д-р Ѓорѓи Трајковски, с.р.

Доц. д-р Андреја Гавриловски, с.р.

Ас. д-р Виктор Станков

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот д-р Виктор Станков е роден на 6.7.1988 година во Скопје. Средно образование завршил во Гимназија „Јосип Броз-Тито“. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет во Скопје. Дипломирал во 2013 година, со просечен успех 9,23.

Кандидатот завршил специјализација по урологија на 7.12.2021 година, во Скопје.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Кандидатот е вработен на Универзитетска клиника за урологија.

Кандидатот е избран во звањето асистент по предметот Хирургија на Медицинскиот факултет во Скопје, на 30.12.2020 година.

Научноистражувачка дејност

Д-р Виктор Станков има објавено научни трудови од областа на медицината – хирургијата:

1. Laparoscopic surgical treatment for adrenal tumors, a retrospective analysis – S.Stavridis, S. Saidi, J. Janculev, A. Trifunovski, V. Stankov 2022
2. Obturator nerve block for transurethral resection of bladder tumors – A. Gavrilovska – Brzanov, S. Saidi, S. Staridis, O. Ivnaovski, J. Janculev, v. Stankov. M. Jovanovska – Srceva, B. Kuzmanovska – Medical Archives 02.2023

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И
СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Виктор Станков

Институција: Универзитетска клиника за урологија

Научна област: ХИРУРГИЈА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус
студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1.	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 9,22	да
2.	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: Level 1 certificate in English ESOL – FSE – level B2 – Grade C 3. Издавач на документот: University of Cambridge 4. Датум на издавање на документот: јуни 2004 год.	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Доц. д-р Шабан Мемети, с.р.

Доц. д-р Ѓорѓи Трајковски, с.р.

Доц. д-р Андреја Гавриловски, с.р.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатите, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-применувачката дејност, како и дејноста од поширок интерес на пријавените кандидати: ас. д-р Артан Дика, ас. д-р Благоја Србов, ас. д-р Томислав Јовановски, ас. д-р Димитар Трајковски, ас. д-р Виктор Станков, ас. д-р Јосиф Јанчулев, ас. д-р Иво Вуичиќ, ас. д-р Драган Хаџи-Манчев, ас. д-р Дарко Џамбаз, ас. д-р Мишел Андов, ас. д-р Мирко Мишел Мирчевски, ас. д-р Благој Шунтов, ас. д-р Деспот Деспотовски, ас. д-р Небојша Настов, ас. д-р Стефан Арсенков, ас. д-р Бурим Елези, ас. д-р Лабинот Бектеши, ас. д-р Шенол Тахир и ас. д-р Евгенија Лазова.

Врз основа на изнесените податоци на севкупната активност на кандидатите, Комисијата заклучи дека сите погоре наведени кандидати поседуваат научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнуваат сите услови да бидат избрани во звањето асистент по предметот Хирургија.

Според гореизнесеното, комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, ас. д-р Артан Дика, ас. д-р Благоја Србов, ас. д-р Томислав Јовановски, ас. д-р Димитар Трајковски, ас. д-р Виктор Станков, ас. д-р Јосиф Јанчулев, ас. д-р Иво Вуичиќ, ас. д-р Драган Хаџи-Манчев, ас. д-р Дарко Џамбаз, ас. д-р Мишел Андов, ас. д-р Мирко Мишел Мирчевски, ас. д-р Благој Шунтов, ас. д-р Деспот Деспотовски, ас. д-р Небојша Настов, ас. д-р Стефан Арсенков, ас. д-р Бурим Елези, ас. д-р Лабинот Бектеши, ас. д-р Шенол Тахир и ас. д-р Евгенија Лазова повторно да бидат избрани во звањето асистент по предметот Хирургија.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Доц. д-р Шабан Мемети, с.р.
Доц. д-р Ѓорѓи Трајковски, с.р.
Доц. д-р Андреја Гавриловски, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА 26 АСИСТЕНТИ ПО ПРЕДМЕТОТ ИНТЕРНА МЕДИЦИНА НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Медицинскиот факултет во Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 5.8.2023 година, за избор на 26 асистенти по предметот Интерна медицина, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-3834/12, донесена на 12.9.2023 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Жанина Переска, вонреден професор на Медицински факултет во Скопје, проф. д-р Јорго Костов, вонреден професор на Медицински факултет во Скопје и доц. д-р Павлина Џекова-Видимлиски, доцент на Медицински факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на 26 асистенти по предметот Интерна медицина, во предвидениот рок се пријавија: асистент, доктор на медицински науки д-р Саша Каева Анастасова, асистент, доктор на медицински науки д-р Советка Палјосковска Јорданова, асистент, доктор на медицински науки д-р Даница Петковска Спицова, асистент, доктор на медицински науки д-р Јане Талески, асистент, доктор на медицински науки д-р Марија Ѓеракароска Радовиќ, ас. д-р Ирфан Исмаили, ас. д-р Дејан Тодевски, ас. д-р Лазар Чадиевски, ас. д-р Хајбер Таравари, ас. д-р Нела Костова, ас. д-р Душан Петковски, ас. д-р Ангела Дебрешлиоска, ас. д-р Сузана Арбутина, ас. д-р Зоран Арсовски, ас. д-р Милена Милетиќ, ас. д-р Елена Груева Настевска, ас. д-р Татјана Бајрактарова Прошева, ас. д-р Емилија Лазарова Трајковска, ас. д-р Милче Цветаноски, ас. д-р Невенка Ридова, ас. д-р Кристин Костадиноски, ас. д-р Кирил Наумоски, ас. д-р Марија Живковиќ, ас. д-р Мимоза Миленкова, ас. д-р Александра Цаневска Танеска и д-р Елиф Врјанко.

Ас. д-р Саша Каева-Анастасова

Биографски податоци и образование

Кандидатката ас. д-р Саша Каева-Анастасова е родена на 25.4.1981, во Скопје. Средно образование завршила во Скопје во општата гимназија „Јосип Броз Тито“. Со високо образование се стекнала на Медицински факултет – Скопје, во учебната 1998/99 година. Дипломирала на 6.7.2005 година, со просечен успех 9.78.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

Докторска дисертација пријавила во 2019 година на Медицинскиот факултет во Скопје. Дисертацијата на тема: „Корелација помеѓу степенот на ХОББ и кардиоваскуларната функција“ ја одбрала на 19.4.2022 година, пред Комисија во состав: проф. д-р Елизабета Србиновска-Костовска, проф. д-р Христо Пејков, проф. д-р Даниела ПопЃорчева, проф. д-р Дејан Докич и проф. д-р Јорго Костов. Со тоа се стекнала со научниот степен доктор на науки од научната област *интерна медицина*.

Во 2008 година е избрана во звањето асистент на Катедрата за интерна медицина –кардиологија, во областа *интерна медицина*.

Во моментот е асистент по предметот Интерна медицина. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр.1205 од 15.12.2019 година.

Научноистражувачка дејност

Д-р Саша Каева-Анастасова има објавено вкупно 3 научни труда од областа на кардиологијата, од кои 3 научни труда во научни списанија со импакт-фактор (фактор на влијание).

1. Kjaeva-Anastasova, S., Kostovski, L., Kjaev, I., et al. Nt-probnp as a Prognostic Marker in Different Gold Classes in Patients with Chronic Obstructive Pulmonary Disease (COPD) doi: 10.51505/ijmsr.2023.7101 Int J of Med Sci and Health Research 2023; 7(1) : 1-10
2. Kjaeva-Anastasova, S., Srbinska-Kostovska, E., Paljoskovska-Jordanova, et al. The Role of NT-Probnp and Echocardiographic Parameters in Patients with Acute Exacerbation of COPD. The Editorial Team (on behalf of the World Heart Federation). Abstracts from the World Congress of Cardiology/Brazilian Congress of Cardiology 2022. Glob Heart. 2023 Mar 7;18(1):10. doi: 10.5334/gh.1165. P 110817

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Саша Каева-Анастасова е активно вклучена во стручно-применувачката работа на Катедрата за интерна медицина, на Клиниката за кардиологија.

Стручно усовршување во странство остварила со студиски престој во: Виена, АКН Allgemeine Krankenhause – месечен престој, 2005 година, Cross roads About Vascular, курс за интервентна кардиологија во 2009 и 2010 година, Брисел и Скопје, еднонеделен престој на Weil Corneil Институт за imaging modalities во областа на кардиологијата во 2009 година.

Особена активност кандидатот покажува во дејностите од поширок интерес.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Саша Митко Каева-Анастасова

Институција: Медицински факултет, УКИМ, Скопје

Научна област: ИНТЕРНА МЕДИЦИНА, КАРДИОЛОГИЈА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 9.78.	Да
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: Уверение, на ниво Ц1 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ при УКИМ во Скопје 4. Датум на издавање на документот: 4.7.2023 година	Да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Жанина Переска, с.р.

Проф. д-р Јорго Костов, с.р.

Доц. д-р Павлина Џекова-Видимлиски, с.р.

Ас. д-р Даница Петкоска Спирова

Биографски податоци и образование

Кандидатката д-р Даница Петкоска Спирова е родена на 7.7.1983 година, во Битола. Средно образование завршила во медицинското училиште „Д-р Јован Калаузи“ во Битола. Со високо образование се стекнала на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Дипломирала на 7.7.2008 година, со просечен успех 9,06.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

Во академската 2018/19 година е запишана на трет циклус студии – докторски студии по Клиничка медицина – кардиологија.

На 17.2.2021 година е избрана во звањето асистент на Медицинскиот факултет во Скопје, во областа *интерна медицина*.

Во моментот е асистент. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1228 од 15.12.2020 година.

Научноистражувачка дејност

Д-р Даница Петкоска Спирова има објавено вкупно 16 научни труда од област –кардиологија, од кои 12 научни труда во научни списанија со фактор на влијание, 12 труда во меѓународни научни списанија.

1. Zafirovska, B., Jovkovski, A., Vasilev, I., Taravari, H., Kitanoski, D., Petkoska, D., Paljoskovska, S., Kostov, J., Но KKL, Kedev, S. Ipsilateral transulnar artery approach catheterizations after failure of the radial approach-Are two sheaths in the same arm safe? *Catheter Cardiovasc Interv.* 2022 Feb;99(2):411-417. doi: 10.1002/ccd.29778.
2. Petkoska, D., Zafirovska, B., Paljoskovska-Jordanova, S., Vasilev, I., Bosevski, M., Kedev, S. Gender Differences in High-risk CAS through Radial Access. *SEE J Cardiol.* 2023;4(1):1-6. Available from: <https://seejca.eu/index.php/seejca/article/view/6038>
3. Bosevski, M., Bojovski, I., Vuchinikj, AG, Anguseva, T., Taleski, J., Dimitrovska, B., Sheshoska HC, Taneska, N., Jovchevska, S., Konjanovski, T., Zhaku, V., Jovanoski, M., Ilieva, A., Tsonev, S., Petkoska, D., Jordanova, SP. Uncommon Cases of Venous Thromboembolism. *Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki).* 2023 Jul 15;44(2):175-183. doi: 10.2478/prilozi-2023-0038
4. Jordanova, SP, Kedev, S., Spirova, DP, Stojanovska, L., Bosevski, M. The Role of Carotid Stenosis in a Prediction of Prognosis of Coronary Artery Disease. *Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki).* 2021 Apr 23;42(1):53-66. doi: 10.2478/prilozi-2021-0004.
5. Petkoska, D., Zafirovska, B., Vasilev, I., Novotni, G., Bertrand, OF, Kedev, S. Radial and ulnar approach for carotid artery stenting with Roadsaver™ double layer micromesh stent: Early and long-term follow-up. *Catheter Cardiovasc Interv.* 2023 Jan;101(1):154-163. doi: 10.1002/ccd.30514.

Активно учествувала како предавач на повеќе домашни и странски конгреси. Учествувала како коистражувач во неколку интернационални студии: Study to Evaluate the Performance of the Paladin® Used in Conjunction with the Roadsaver® Carotid Artery Stent System, PERFORMANCE I Trial, e-ULTIMASTER Trial, DISCO RADIAL study, CLEAR SYNERGY (OASIS 9) trial-member of the Event Adjudication Committee, MASTER DAPT (Management of High Bleeding Risk Patients Post, Bioresorbable Polymer Coated Stent Implantation with an Abbreviated Versus Prolonged DAPT Regimen, DYSCOVERY-EpiS Discovery international study-SI, Real-world Study of a Dual-layer Micromesh Stent in Elective Treatment of Carotid Artery Stenosis (ROADSAVER), PERFORMANCE II Trial. Коавтор е на прирачник за специјалисти по интерна медицина на тема: Хроничен коронарен синдром.

Учествувала како коистражувач во неколку интернационални студии: Study to Evaluate the Performance of the Paladin® Used in Conjunction with the Roadsaver® Carotid Artery Stent System, PERFORMANCE I Trial, e-ULTIMASTER Trial, DISCO RADIAL study, CLEAR SYNERGY (OASIS 9) trial-member of the Event Adjudication Committee, MASTER DAPT (Management of High Bleeding Risk Patients Post, Bioresorbable Polymer Coated Stent Implantation with an Abbreviated Versus Prolonged DAPT Regimen (MASTER DAPT), DYSCOVERY-EpiS Discovery international study-SI, Real-world Study of a Dual-layer Micromesh Stent in Elective Treatment of Carotid Artery Stenosis (ROADSAVER), PERFORMANCE II Trial – ongoing.

Член е на Македонското кардиолошко и Европското кардиолошко здружение.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Даница Стојмир Петкоска Спирова
Институција: Медицински факултет, УКИМ, Скопје
Научна област: ИНТЕРНА МЕДИЦИНА, КАРДИОЛОГИЈА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 9,06.	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: Уверение, на ниво Ц1 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 4.7.2023 г.	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Жанина Переска, с.р.
Проф. д-р Јорго Костов, с.р.
Доц. д-р Павлина Цекова-Видимлиски, с.р.

Ас. д-р Советка Палџошковска Јорданова

Биографски податоци и образование

Кандидатката д-р Советка Палџошковска Јорданова е родена на 27.3.1981 година, во Ново Село, Струмица. Средно образование завршила во ДСМУ „Јане Сандански“ во Штип, на 21.6.1999 година. Со високо образование се стекнала на Универзитетот „Проф. д-р Параскев Стојанов“ во Варна, Р Бугарија, Медицински факултет, Варна, Р Бугарија, 1999 година. Дипломирала во 2005 година, со просечен успех 8.67.

Кандидатката активно се служи со англискиот и бугарскиот јазик.

Докторската дисертација на тема: „Кародидна артериска болест кај популација со висок кардиоваскуларен ризик“ ја одбрала на 26.10.2022 година, пред Комисијата во состав: проф. д-р Сашко Кедев, проф. д-р Елизабета Србиновска Костовска, проф. д-р Драгана Петровска. Со тоа се стекнала со научниот степен доктор на науки од научната област *интерна медицина*.

На 17.2.2021 година е избрана во звањето асистент на Медицински факултет во Скопје, во областа *интерна медицина*.

Во моментот е асистент. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1228 од 15.12.2020 година.

Научноистражувачка дејност

Д-р Советка Палџошковска Јорданова има објавено вкупно 7 научни труда од интерна област, од кои 6 научни труда во научни списанија со импакт-фактор (фактор на влијание), 1 трудови, во меѓународни научни списанија.

1. Paljoskovska-Jordanova, S. Epidemiological aspects of carotid disease. Arch Pub Health 2021; 13(1):54-66. Available from: <https://www.id-press.eu/aph/article/view/5993>
2. Zafirovska, B., Jovkovski, A., Vasilev, I. Taravari, H., Kitanoski, D., Petkoska, D., Paljoskovska, S., Kostov, J., Ho KKL, Kedev, S. Ipsilateral transulnar artery approach catheterizations after failure of the radial approach-Are two sheaths in the same arm safe? Catheter Cardiovasc Interv. 2022 Feb;99(2):411-417. doi: 10.1002/ccd.29778.
3. Petkoska, D., Zafirovska, B., Paljoskovska-Jordanova, S., Vasilev, I., Bosevski, M., Kedev, S. Gender Differences in High-risk CAS through Radial Access. SEE J Cardiol. 2023; 3;4(1):1-6. Available from: <https://seejca.eu/index.php/seejca/article/view/6038>
4. Pejкова, S., Tusheva, S., Srbov, B., Nikolovska, B., Paljoskovska, S., Azmanova Mladenovska, S., Georgieva, G. Improvement of Blood Flow in Patients with Diabetic Neuropathy by Decompression of the Sympathetic Fibers within the Tibial Nerve[abstract]. ASPN Annual meeting;2023 Jan 20-23; Miami, Florida.
5. Bosevski, M., Bojovski, I., Vuchinikj, AG, Anguseva, T., Taleski, J., Dimitrovska, B., Sheshoska, HC, Taneska, N., Jovchevska, S., Konjanovski, T., Zhaku, V., Jovanoski, M., Ilieva, A., Tsonev, S., Petkoska, D., Jordanova, SP. Uncommon Cases of Venous Thromboembolism. Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki). 2023 Jul 15;44(2):175-183. doi: 10.2478/prilozi-2023-0038.
6. Jordanova, SP., Kedev, S., Spirova, DP., Stojanovska, L., Bosevski, M. The Role of Carotid Stenosis in a Prediction of Prognosis of Coronary Artery Disease. Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki). 2021 Apr 23;42(1):53-66. doi: 10.2478/prilozi-2021-0004.

Д-р Советка Палџошковска Јорданова била со-investigator во 3 меѓународни научни проекти (SIGNIFY студија 2011, FENOPRA III Студија, октомври 2011, Клиничка студија за био крил актив, изведена на Клиниката за кардиологија, Скопје, 2011 година, 2019 година- Sub inverstigator во студијата DISCO RADIAL).

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Советка Ѓорѓе Палџошковска Јорданова
Институција: Медицински факултет, УКИМ, Скопје
Научна област: ИНТЕРНА МЕДИЦИНА, КАРДИОЛОГИЈА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 8.67.	Да
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: Уверение, на ниво Ц1 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 4.7.2023 година.	Да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Жанина Переска, с.р.

Проф. д-р Јорго Костов, с.р.

Доц. д-р Павлина Џекова-Видимлиски, с.р.

Ас. д-р Јане Талески

Биографски податоци и образование

Кандидатот д-р Јане Талески е роден на 22.3.1981 година во Прилеп. Средно образование завршил во медицинското училиште „Д-р Јован Калаузи“ во Битола. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Дипломирал на 16.10.2007 година, со просечен успех 8.64.

Кандидатот активно се служи со англиски јазик и хрватски јазик.

Докторска дисертација пријавил во 2017 година на Медицинскиот факултет во Скопје. Дисертацијата на тема: „Влијанието на срцевата ресинхронизациона терапија (СРТ), врз преткоморните и коморните аритмии кај пациентите со срцева слабост“ ја одбрал на 7.3.2022 година, пред Комисијата во состав: проф. д-р Марија Вавлукис, н. сов. д-р Светлана Станковиќ, проф. д-р Елизабета Србиновска Костовска, проф. д-р Сашко Кедев, проф. д-р Драган Мијакоски. Со тоа се стекнал со научниот степен доктор на науки од научната област *клиничка медицина – кардиологија*.

На 1.3.2016 година е избран во звањето асистент докторанд на Медицинскиот факултет, во областа *интерна медицина*.

Во моментот е асистент по интерна медицина. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1228 од 15.12.2020 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, објавени во Билтен бр. 1228, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

Научноистражувачка дејност

Д-р Јане Талески има објавено вкупно 15 научни труда од областа *кардиологија*, од кои 5 научни труда во научни списанија со импакт-фактор (фактор на влијание), 8 труда во меѓународни научни списанија и тоа:

1. Taleski, J., Stankovik, S., Risteski, D., et al. Sex-related differences regarding cephalic vein lead access for CIEDs implantation. *Int J Arrhythm* 2021; 22 (19).
2. Taleski, J., Zafirovska, B. Strategies to Promote Long-Term Cardiac Implant Site Health. *Cureus*. 2021 Jan 3;13(1):e12457.
3. Д-р Јане Талески. Новитети од последниот Европски конгрес на здружението за срце и ритам – Барселона, 2023 г. (објавено во електронско списание за кардиоваскуларна медицина – Македонско кардиолошко здружение, јуни 2023 г.)
4. Mistic, I., Janusevski, F., Taleski, J., Risteski, D., Poposka, L. Subclavian crush syndrome and inappropriate shocks in patient with implantable cardioverter defibrillator. *Journal of Morphological Sciences*. 2022; 5(3): 25-29
5. Bosevski, M., Bojovski, I., Vuchinikj, AG., Anguseva, T., Taleski, J., Dimitrovska, B., Sheshoska, HC., Taneska, N., Jovchevska, S., Konjanovski, T., Zhaku, V., Jovanoski, M., Ilieva, A., Tsonev, S., Petkoska, D., Jordanova, SP. Uncommon Cases of Venous Thromboembolism. *Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki)*. 2023 Jul 15;44(2):175-183.

Активно учествувал како предавач на повеќе домашни и странски конгреси. Учествувал како коистражувач во неколку интернационални студии: „EORP-AF“ – интернационален регистар за преткоморна фибрилација, „Randomized Comparison of Abluminus DES+Sirolimus-Eluting Stents Versus Everolimus-Eluting Stents in Coronary Artery Disease Patients With Diabetes Mellitus Global (ABILITY)“ – глобална студија во тек. Автор е на прирачник за специјалисти по интерна медицина под наслов: „Нарушувања во срцевиот ритам и спроведување“.

Член е на Македонското кардиолошко и Европското кардиолошко здружение.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Јане Талески активно е вклучен во стручно-апликативната работа на ЈЗУ Универзитетска клиника за кардиологија – Скопје. Врши и здравствена дејност од областа на кардиологијата и интерната медицина.

Д-р Јане Талески, како дел од Одделението за аритмии, активно е вклучен во процесот на електрофизиолошки испитувања и имплантација на електростимулатори и/или кардиовертери.

Д-р Јане Талески е клучен дел од тимот кој во тек на 2021 година започна за прв пат во нашата држава со радиофреквентна аблација на преткоморна фибрилација, како и воведување на неколку останати комплексни електрофизиолошки процедури во нашата држава.

Во текот на 2013 година поминува едномесечна едукација од полето на срцевата електрофизиологија и електростимулација во UCLA – Универзитетскиот клинички центар во Лос Анџелес,

САД. Под менторство на проф. д-р Ноел Боел, со чија поддршка во 2014 година го објавува својот прв труд под наслов: „Arrhythmias in the heart transplant patient“ – објавен во списанието „Arrhythmia and Electrophysiology Review“. Во август 2018 година, во соработка со проф. д-р Ноел Боел, во списанието „Innovations in Cardiac Rhythm Management“ го објавува трудот „Scoring system assessment of cephalic vein access for device implantation“, за употреба на нов скор систем со употреба на пред-процедурална венографија при имплантација на срцеви имплантабилни уреди, кој беше за прв пат објавен во светската литература.

Во текот на 2016 година поминува 2 недели едукација во Универзитетскиот клинички центар – „АКН“, во Виена, каде активно учествуваше во работниот процес при одделот за срцева електрофизиологија. Во текот на истата година поминува 10-дневна едукација од типот на „Hands-on training“, на Клиниката за кардиологија при Универзитетскиот клинички центар во Братислава, каде што активно ги запознава техниките за имплантација на срцевата ресинхронизациона терапија.

Во текот на 2017 година извршува 6-месечна едукација во полето на срцева електрофизиологија и електростимулација со посебен акцент на усовршувањето на техниките за инвазивен третман на комплексните срцеви аритмии во Клиничко-болничкиот центар „Сестре Милосрднице“ во Загреб, под менторство на проф. д-р Шиме Манола и д-р Никола Павловиќ. Во текот на последниот месец од едукацијата, го положува испитот на Европското здружение за срце и ритам за инвазивна електрофизиологија на срце, при што се стекнува со Европски сертификат, како прв и единствен во нашата држава.

Во јануари 2021 година, во списанието „Cureus“, објавува труд под наслов: „Strategies to promote long-term cardiac implant site health“, за кој ја добива и меѓународната награда од областа на кардиологијата за најдобар труд од областа на имплантацијата на срцеви уреди. Во текот на 2021 година го објавува трудот: „Sex-related differences regarding cephalic vein lead access for CIEDs (cardiac implantable electronic devices) implantation“ во списанието „International Journal of Arrhythmia“.

Членува во поголем број професионални/стручни национални интернационални асоцијации. Како активен член на Европското здружение за срце и ритам, и сертифициран електрофизиолог, во текот на 2018 година е избран како нејзин амбасадор за нашата држава.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Јане Добре Талески

Институција: Медицински факултет, УКИМ, Скопје

Научна област: ИНТЕРНА МЕДИЦИНА, КАРДИОЛОГИЈА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. Број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех од прв циклус изнесува: 8.64.	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: Англиски 2. Назив на документот: Cambridge English level 1 Certificate ESOL International, Preliminary English test-pass Level 1/ниво Б2 според Европска јазична рамка на Советот на Европа 3. Издавач на документот: Универзитетот на Кембриџ 4. Датум на издавање на документот: 30.6.2015 година.	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Жанина Переска, с.р.

Проф. д-р Јорго Костов, с.р.

Доц. д-р Павлина Џекова-Видимлиски, с.р.

Ас. д-р Нела Костова

Биографски податоци и образование

Кандидатката д-р Нела Костова е родена на 20.6.1969 година во Скопје каде што го завршила основното и средното образование со одличен успех. На Медицинскиот факултет во Скопје дипломирала во јуни 1994 година со просечен успех 9,6. Во јуни 1995 г. го положила стручниот испит и се здобила со лиценца за работа. На Клиниката за кардиологија во Скопје е вработена од април 2000 г. Специјализацијата по интерна медицина ја завршила во март 2003 г. и се здобила со звање специјалист по интерна медицина. Супспецијализацијата по кардиологија ја завршила во март 2013 г. и се здобила со звањето супспецијалист по кардиологија. Активно се служи со англискиот јазик кое одговара на Б2 според Европската јазична рамка на Советот на Европа.

Наставно-образовна дејност

Како автор и коавтор на преку 70 трудови од областа на интерна медицина рецензирани при досегашните избори во звања помлад асистент на Катедрата за интерна медицина при УКИМ, Медицински факултет – Скопје (Билтен бр. 774/01), асистент докторанд. (Билтен бр. 1100/мај 2015) и асистент и во Билтен бр. 1228/20.

Научноистражувачка дејност

Трудови објавени во меѓународни научни списанија и во зборници од научни собири:

1. Dimitrovska, B., Jovchevska, S., Bede, I., Vraynko, E., Kostova, N., Zafirovska, B., Otljanska, M. Early Coronary Artery Disease in a Female Patient with Discoid Lupus Erythematosus and Hashimoto's Thyroiditis. SEE J Cardiol [Internet]. 2023 Aug. 15 [cited 2023 Oct. 26];4(1):47-51. Available from: <https://seejca.eu/index.php/seejca/article/view/6048>
2. Vraynko, E., Zafirovska, B., Dimitrovska, B., Bede, I., Tomeski, S., Kostova, N., Otljanska M. A. Curious Case of Acute STEMI in a Young Patient; Things are Not Always What They Seem. SEE J Cardiol [Internet]. 2023 Jun. 30 [cited 2023 Oct. 26];4(1):36-9. Available from: <https://seejca.eu/index.php/seejca/article/view/6047>
3. **Kostova, N.**, Otljanska, M., Zafirovska-Taleska, B., Kostov, I., Andova, V., Caparoska, E., Taravari, H., Vrajnko, E., Fazliu, A. Paget Schroetter Syndrome – Case report. Symposium with international participation „Highlights in cardiovascular diseases“ November 2022 National Society of Cardiology of N. Macedonia
4. Bosevski, M., Bojovski, I., Vuchinikj, A., Anguseva, T., Taleski, J., Dimitrovska, B., Sheshoska, H., Taneska, N., Jovchevska, S., Konjanovski, T., Zhaku, V., Jovanoski, M., Ilieva, A., Tsonev, S., Petkoska, D., Jordanova, S. Uncommon Cases of Venous Thromboembolism. PRILOZI. 2023;44(2): 175-183. <https://doi.org/10.2478/prilozi-2023-0038>
5. **N. Kostova:** New concepts in dyslipidemia; from risk assessment to new therapeutic targets Symposium with international participation „Highlights in cardiovascular diseases“ November 2022 National Society of Cardiology of N. Macedonia.

Д-р Нела Костова учествува како истражувач во 1 научен проект финансиран од Катедрата за интерна медицина, Медицински факултет – Скопје: Потреба од сеопфатна проценка на кардиоваскуларниот ризик кај индивидуи со дијагностицирам ревматоиден артритис со увид во ендотелна функција (RaCAD).

Стручно-применувачка дејност

Д-р Нела Костова е член е на Македонското и Европското кардиолошко здружение, Лекарската комора на РСМ, како и на Европското здружение за кардиоваскуларна превенција и рехабилитација. Како преставник-рецензент на Македонското кардиолошко здружение учествувала во изработката на Препораките за акутна белодробна тромбемболија на Европското кардиолошко здружение од 2014 г. Била активен учесник коистражувач во меѓународните мултицентрични студии Фенопра-III фаза на клиничко истражување и МАРИНЕР–RIVAROXDVT3002.

Како едукатор учествувала во програмите на Министерството за здравство за базична кардиопулмонална реанимација и примена на автоматски надворешни дефибрилатори за немедицински лица, како и во програмата за теоретската и практична обука на матичните лекари за упатствата од областа на кардиологијата.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Нела Милутин Костова

Институција: Медицински факултет, УКИМ, Скопје

Научна област: ИНТЕРНА МЕДИЦИНА, КАРДИОЛОГИЈА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 9,6.	Да
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: Уверение, на ниво Б2 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 25.8.2023 година.	Да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Жанина Переска, с.р.

Проф. д-р Јорго Костов, с.р.

Доц. д-р Павлина Цекова-Видимлиски, с.р.

Ас. д-р Хајбер Таравари

Биографски податоци и образование

Кандидатот д-р Хајбер Таравари е роден на 4.11.1980 година, во Гостивар. Средно образование завршил во училиштето „Панче Попоски“ во Гостивар. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Дипломирал на 17.11.2005 година, со просечен успех 8.00.

Кандидатот активно се служи со англиски јазик.

Во академската 2018/19 година е запишан на трет циклус студии – докторски студии по клиничка медицина – кардиологија.

Во моментот е асистент. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1228 од 15.12.2020 година. На 17.2.2021 година е избран во звањето асистент на Медицински факултет – Скопје, во областа *интерна медицина*.

Научноистражувачка дејност

Д-р Хајбер Таравари досега има објавено повеќе научни трудови од областа *кардиологија*, во релевантни научни списанија.

Zafirovska, B., Jovkovski, A., Vasilev, I., Taravari, H., Kitanoski, D., Petkoska, D., Paljoskovska, S., Kostov, J., Ho KKL, Kedev, S. Ipsilateral transulnar artery approach catheterizations after failure of the radial approach-Are two sheaths in the same arm safe? Catheter Cardiovasc Interv. 2022 Feb;99(2):411-417. doi: 10.1002/ccd.29778. Epub 2021 May 28. PMID: 34047429.

Активно учествувал како предавач на повеќе домашни и странски конгреси. Учествувал како коистражувач во неколку интернационални студии: CLEAR SYNERGY (OASIS 9) trial, DYSCOVERY-EpiS Discovery international study, Me-Res - trial, Merit V trial.

Член е на Македонското и Европското кардиолошко здружение.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Хајбер Скендер Таравари
Институција: Медицински факултет, УКИМ, Скопје
Научна област: ИНТЕРНА МЕДИЦИНА, КАРДИОЛОГИЈА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 8.00.	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: Уверение за ниво Б2 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 11.7.2023 г.	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Жанина Переска, с.р.
Проф. д-р Јорго Костов, с.р.
Доц. д-р Павлина Цекова-Видимлиски, с.р.

Ас. д-р Емилија Лазарова Трајковска **Биографски податоци и образование**

Кандидатката ас. д-р Емилија Лазарова Трајковска е родена на 23.5.1973 г., во Скопје. Средно образование завршила во УСО „Никола Карев“ во Скопје. Со високо образование се стекнала на УКИМ, Медицински факултет – Скопје. Дипломирала во 1998 година, со просечен успех 9.0.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

Докторски студии пријавила во 2019 година на Медицински факултет – Скопје. Дисертацијата на тема: Клиничко-прогностички аспекти на карцином асоцирана тромбоза (во завршна фаза).

На 2006 година е избрана во звањето асистент по предмет интерна медицина, а во 2018 е избрана во звање примариус. Кандидатката е едукатор на специјализанти по кардиологија и по интерна медицина.

Во моментот е асистент по предметот Интерна медицина. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр.1228 од 15.12.2020 година.

Научноистражувачка дејност

Д-р Емилија Лазарова Трајковска има објавено над 70 научни трудови од кардиоваскуларна област, претходно рецензирани при изборите 2006 и 2020 година (последниот реферат објавен во Билтен на УКИМ бр.1228 од 15.12.2020 г.). Во последните 3 години објавени се следните трудови:

1. Mitevска, I., Bosevski, M., **Lazarova, E.**, StanojeviC, V. Post-COVID-19 Pulmonary Embolism and Takotsubo Cardiomyopathy Presenting as Myocardial Infarction with Non-obstructive Coronary Arteries – Case Report. *CardiolCroat*.2022;17(7-8):119-25. <https://doi.org/10.15836/ccar2022.119>
2. Srbinovска-Kostovска, E., **Lazarova Trajkovска., E.**, et al. Chronic Thromboembolic Pulmonary Hypertension Presented as Acute Heart Failure: A Case Report. *EC Clinical and Medical Case Reports* 6.5 (2023): 37-42.
3. **Trajkovска Lazarova, Emilija.**, Georgiev, Antonio. Clinical aspects of cancer associated thrombosis. *International Journal of Recent Research in Arts and Sciences* 2023; 16 (1): 9-22
4. **Trajkovска, L, E.**, Mitevска, I., Bosevski, M., Nasteвска, EG., Chelikikj, A., Gjorgjievski, A. Vaccine-Inducted Thrombotic Thrombocytopenia and Covid-19 Vaccines: Case Series. *Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki)*. 2022 Apr 22;43(1):49-55. doi: 10.2478/prilozi-2022-0005.
5. Bosevski, M., **Trajkovска, L, E.**, Krstevski, G., Aliu, F., Salkoski, S., Matkova, D., Trajkovski, A., Bojovski, I., Mitevска, I., Stavrik, S., Candelera RO, Pavkovic M. Cancer - Associated Thrombosis - A Study of Cases. *Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki)*. 2021 Oct 26;42(2):89-97. doi: 10.2478/prilozi-2021-0025.
6. Grueva Nasteвска, E., Kotlar, I., Kandic, E., Gruev, V., Chelikikj, A., **Lazarova, E.**, Mitevска, I., Busljetic, O. Fulminant Myocarditis in Covid-19 – Case report. *Maced.pharm.bull*.2021;67(1):91-95 DOI:10.33320/maced.pharm.bull.2021.67.01.009

Учествувала како член во 4 научни проекти (национални и интернационални).

Стручно-апликативна дејност

Кандидатката д-р Емилија Лазарова Трајковска остварила експертски активности во едукации за електрокардиографија, програм на Министерство за здравство.

Стручно усовршување во странство остварила со тромесечен студиски престој во САД, двомесечен студиски престој во Германија и во Австрија.

Член е на Македонско здружение по кардиологија, Европско кардиолошко здружение, Македонско лекарско друштво, Лекарска комора на Македонија.

Активно е вклучен во работата на стручни комисији и работни групи при Македонското здружение по кардиологија:

- Комисија за акредитација и самооценување на ЈЗУ Универзитетска клиника за кардиологија;
- Работна група за тромбоза, пулмонална хипертензија и срцева слабост.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Емилија Лазарова Трајковска

Институција: Медицински факултет, УКИМ, Скопје

Научна област: ИНТЕРНА МЕДИЦИНА, КАРДИОЛОГИЈА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 9.0.	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: Уверение за познавање англиски јазик, на ниво Ц1 3. Издавач на документот: Филолошки факултет – „Блаже Конески“– Скопје 4. Датум на издавање на документот: јули 2023 година.	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Жанина Переска, с.р.

Проф. д-р Јорго Костов, с.р.

Доц. д-р Павлина Цекова-Видимлиски, с.р.

Ас. д-р Душан Петковски

Биографија и образование

Д-р Душан Петковски е роден во 1983 година во Крива Паланка. Основно и средно образование завршил во Крива Паланка, континуирано со одличен успех 5,00. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“. Дипломирал на 7.11.2008 со просечен успех 8,59. Специјализација по интерна медицина, завршил на Медицинскиот факултет во Скопје, а специјалистичкиот испит од областа интерна медицина го положил на 18.12.2013 година и се стекнал со звање специјалист по интерна медицина. Во периодот од 2019-2021 обавува супспецијализација по кардиологија, и на 12.2021 станува супспецијалист по кардиологија. Во моментот е вработен во ЈЗУ Универзитетска клиника за кардиологија – Скопје, вработен од јуни 2018 година, а претходно вработен како специјалист интернист во ЈЗУ Универзитетска клиника за токсикологија (март 2014 – јуни 2018 година).

Активно го владее англискиот јазик, со сертифицирано Ц2 (CEFR) ниво со уверение добиено од Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, РС Македонија, јули 2023 година.

Наставно научна активност

На 1.7.2016 год. избран е во звање асистент-докторанд при Медицинскиот факултет во Скопје и учествува во изведување на практична настава на Катедрата за интерна медицина – токсикологија (7.2016-6.2018 година) и интерна медицина, кардиологија (7.2018). Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр.1228, од 15.12.2019 година.

Научноистражувачка дејност

Д-р Душан Петковски учествувал и во 1 мултицентричен проект КЕПСУ-СТЕП/МК-проспективна, мултицентрична, неинтервенциска епидемиолошка студија спроведена во октомври 2020 г. – февруари 2021 г. (учесник како истражувач). Д-р Душан Петковски како коавтор има објавено трудови во меѓународно списание, и автор и коавтор е на повеќе трудови во зборници од локални научни собири и конгреси со меѓународно учество.

Во април 2016-август 2018 г. бил вклучен во мултицентрична клиничка студија, како клинички супистражувач (RIVAROXDVT3002), дел од тимот под водство на проф. д-р Д. Докиќ како главен истражувач.

1. Jovanoski, M., Nikolovski, R., Bojovski, I., **Petkovski, D.**, Boshev, M., Georgiev, A. Case Series D Dimers - A Powerful Tool In The Diagnosis Of Aortic Dissection. Macedonian Journal of Anaesthesia. 2023; 7(2): 62 UDK: 616-008.815-074:616.132-089.853
2. **Petkovski, D.**, Mitevska, I., Shehu, E., Petrovski, Z., Papastiev, V. Penetrating atherosclerotic ulcer rupture in ascending aorta presented as acute coronary syndrome [abstract]. Symposium with international participation „Highlights in cardiovascular diseases“; 2022 November 4-6; Skopje, North Macedonia.p8
3. Bogevska-Naumovska, I., Dimitrovska, D., Otljanski, M., **Petkovski, D.** Incidental diagnosis of chronic ascending aortic dissection during diagnostic coronary angiography: rare but life – saving [abstract]. Symposium with international participation „Highlights in cardiovascular diseases“; 2022 November 4-6; Skopje, North Macedonia. p87
4. Отљански, М., Богевска, И., Коњановски, Т., **Петковски, Д.** Акутна дисекција на аорта (тип Станфорд Б) приказ на случај [abstract]. Symposium with international participation „Highlights in cardiovascular diseases“; 2022 November 4-6; Skopje, North Macedonia p54
5. **D. Petkovski.** The role of thrononin in pulmonary thrombembolism-case report; Symposium with international participation [abstract]. Symposium with international participation „Highlights in cardiovascular diseases“; 2021 October 1-3; Skopje, North Macedonia. p 45.

Стручно-апликативна дејност

Во август 2007 година учествува во професионална студентска размена во траење од еден месец на одделот за Кардиоторакална хирургија при Медицинскиот факултет во Оломуц, Р Чешка. Во април 2015 г. успешно завршува едномесечен индивидуален тренинг курс за третман на гастроинтестинални заболувања, со посебен осврт на гастроскопија, терапевска ендоскопија и абдоминален ултразвук во болницата „Токуда“ во Софија под менторство на проф. Симеон Стоинов. Во текот на 2015 година во два наврати е избран во „Клубот 100“, како еден од 100 најдобри лекари во Р Македонија за месец март и јули 2015 г. Во декември 2015 година учествува на Second National GSP Seminar Training in R Macedonia „Ethical and regulatory aspects of Good Clinical Practice“ и се здобива со сертификат за спроведен тренинг. Во текот на 2015-2016 година учествува во проектот за „Континуирана медицинска едукација на матични лекари“, организиран од Министерство за здравство, како самостоен предавач од областа на токсикологија. Во

периодот 15.10-13.11.2016 година посетува обука во реномираниот Универзитетски медицински центар Хамбург-Ешпендорф, на Одделот за интерна медицина, Единица за ургентна медицина со сите сервиси, под менторство на Dr. med U. Mayer-Runge.

Член е на: Европското кардиолошко здружение (ESC); Македонско кардиолошко здружение (MSC); Здружението на интернисти на РМ.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Душан Љупчо Петковски

Институција: Медицински факултет, УКИМ, Скопје

Научна област: ИНТЕРНА МЕДИЦИНА, КАРДИОЛОГИЈА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. Број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
2	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 8.59.	Да
3	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: Уверение за познавање на англиски јазик на Ц2 ниво 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 14.7.2023 г.	Да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Жанина Переска, с.р.

Проф. д-р Јорго Костов, с.р.

Доц. д-р Павлина Цекова-Видимлиски, с.р.

Ас. д-р Елена Груева Настевска
Биографски податоци и образование

Кандидатката д-р Елена Груева Настевска е родена на 31.5.1984 година, во Скопје. Средно образование завршила во општа гимназија „Јосип Броз Тито“ во Скопје. Со високо образование се стекнала на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Дипломирала на 2.3.2009 година, со просечен успех 8.96.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

Во академската 2019/20 година е запишана на трет циклус студии – докторски студии по клиничка медицина – кардиологија.

На 15.12.2020 година е избрана во звањето асистент на Медицински факултет, Скопје, во областа *интерна медицина*.

Во моментот е асистент. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1228 од 15.12.2020 година.

Научноистражувачка дејност

Д-р Елена Груева Настевска како автор и коавтор има објавено вкупно 15 научни труда од областа *кардиологија*, од кои 7 научни труда во научни списанија со импакт-фактор (фактор на влијание), 11 труда во меѓународни научни списанија.

1. Grueva Nastevska, E., Andova, V., Zafirovska, P., et al. Acute Myocarditis after Pfizer- BioNTech COVID-19 m-RNA Vaccination. *SEE J Cardiol* 2023.

Активно учествувала како предавач на повеќе домашни и странски конгреси. Член е на бордот за срцева амилоидоза на РСМ. Национален координатор е на young Acute Cardiovascular Care Association од 2020 г. Добитник е на благодарница за унапредување на трансплантацијата и органодарителството од страна на Лекарската комора на РСМ.

Учествувала како коистражувач во неколку интернационални студии: the ESC EURObservational Research Programme Non-ST-segment elevation myocardial infraction (NSTEMI) Registry- 2022.

♣ PERFORMANCE II Trial - on

Член е на Македонското кардиолошко и Европското кардиолошко здружение.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Елена Никола Груева Настевска
Институција: Медицински факултет, УКИМ, Скопје
Научна област: ИНТЕРНА МЕДИЦИНА, КАРДИОЛОГИЈА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполн етост на општит е услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 8.96.	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: Уверение, на ниво Ц2. 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: јули 2023 г.	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Жанина Переска, с.р.
Проф. д-р Јорго Костов, с.р.
Доц. д-р Павлина Цекова-Видимлиски, с.р.

Д-р Елиф Врајнко

Биографски податоци и образование

Кандидатката д-р Елиф Врајнко е родена на 21.3.1995 г. во Скопје. Средно образование завршила во ПСУ „Јахја Кемал“ во Гостивар, во 2013 година. Како најдобар ученик во генерацијата, учествувала на голем број државни и меѓународни натпревари. Со високо образование се стекнала на Медицински факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, каде што дипломирала на 3.6.2019 година, со просечен успех 10,00, како најдобар студент на генерација, при што добила награда од страна на Ректоратот при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, од Лекарска комора на Република Северна Македонија и Фондацијата „Трајче Мукаетов“ – Алкалоид.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик, на ниво кое одговара на Ц1 според Европската јазична рамка на Советот на Европа.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката, врз основа на доставената документација која е од важност за изборот.

Научноистражувачка дејност

Објавени трудови:

1. Vraynko, E., Zafirovska, P., Lazarevska, M., Milev, I., Grueva, E., Srbinovska, E., Andova, V. Case Report: Secondary Hypertension Associated with Aortic Coarctation in a 21-year-old Female Patient. *International Journal of Medical Science and Health Research*. 2022; 6 (1):10-15 doi: 10.51505/ijmshr.2022.6102
2. Arsovska, A., Pejkov, H., Poposka, L., Doneva, A., Angelova, A., Rexhepi, A., Hristovska, G., Hroneska, E., Chelikič, A., Bojkovska, T., Manev, N., Vrajnko, E., Gashpar, G., Cvetkovski, D. Generation X- Challenges in anticoagulation. *Acad Med J* 2022; 2(2): 135-149. DOI: 10.53582/AMJ2222139a
3. Vraynko, E., Zafirovska, B., Dimitrovska, B., Bede, I., Tomeski, S., Kostova, N., Otljanska, M. A curious case of acute STEMI in a young patient: things are not always what they seem. *SEE J Cardiol*. 2023 Jun.;4(1):36-9. Available from: <https://seejca.eu/index.php/seejca/article/view/6047>
4. Dimitrovska, B., Jovchevska, S., Bede, I., Vraynko, E., Kostova, N., Zafirovska, B., Otljanska, M. Early Coronary Artery Disease in a Female Patient with Discoid Lupus Erythematosus and Hashimoto's Thyroiditis. *SEE J Cardiol*. 2023 Aug. 15 ;4(1):47-51. Available from: <https://seejca.eu/index.php/seejca/article/view/6048>
5. Grueva Nastevska, E., Andova, V., Zafirovska, P., et al. Acute Myocarditis after Pfizer- BioNTech COVID-19 m-RNA Vaccination. *SEE J Cardiol*
6. Vraynko, E., Eftimova, E., Trajkova, M., Mancheva, M., Bushljetikj, O., Petrovski, Z. One-year post-Covid-19 follow up [abstract]. First Macedonian congress in internal medicine „A Mutual Multidisciplinary Approach Towards the Guidelines Challenges“; 2022 May 19-21; Ohrid, Republic of North Macedonia.P45
7. Vraynko, E., Chelikič, A., Petrovski, Z., Janushevski, F., Parishko, E., Lazarova, E., Bushljetikj, O. A rare case of renal artery thrombosis and kidney infarction associated with Covid-19 infection [abstract]. First Macedonian congress in internal medicine „A Mutual Multidisciplinary Approach Towards the Guidelines Challenges“; 2022 May 19-21; Ohrid, Republic of North Macedonia.P75
8. Trajkova, M., Eftimova, A., Vraynko, E., Arnaudova Dezhulovikj, F., Bushljetikj, O. Case report: Cardiomyopathy in a pregnant young woman with hypertension [abstract]. First Macedonian congress in internal medicine „A Mutual Multidisciplinary Approach Towards the Guidelines Challenges“; 2022 May 19-21; Ohrid, Republic of North Macedonia
9. Andova, V., Zafirovska, P., Risteski, D., Vraynko, E., Poposka, L., Plashevskaja, D., Georgievskaja Ismail, Lj. A rare case of left ventricular hypertrophy and non-compaction cardiomyopathy in an adult: diagnostic approach [abstract]. Symposium with international participation „Highlights in cardiovascular diseases“; 2021 October 1-3; Skopje, North Macedonia.p18
10. Здравковски, И., Јашари, Е., Кандиќ, Е., Бушљетиќ, О., Челикиќ, А., Шеху, Е., Каева, С., Врајнко, Е., Петковска, Д., Манев, Н., Петровски, Ж. Учество во GHATI (Global Herat Attack Treatment Initiative) регистарот како евалуација на третманот за миокарден инфаркт [апстракт]. Симпозиум со меѓународно учество „Новини во Кардиологијата“; 2021 October 1-3; Skopje, North Macedonia.P12

11. Vraynko, E., Zafirovska, B., Dimitrovska, B., Bede, I., Tomeski, S., Kostova, N., Otljanska, M. A case of myocardial infarction in a young patient with a combination of factor V Leiden and MTHFR gene mutation[abstract]. Symposium with international participation „Highlights in cardiovascular diseases“; 2021 October 1-3; Skopje, North Macedonia.
12. Trajkova, M., Eftimova, A., Vrajnko, E., Andova, V. Case report: Patient with ventricular septal defect following acute myocardial infarction [abstract]. Symposium with international participation „Highlights in cardiovascular diseases“; 2021 October 1-3; Skopje, North Macedonia.
13. Bede, I., Chaparoska, E., Otljanska, M., et al. Mycotic aortic aneurysm and endocarditis [abstract]. Symposium with international participation „Highlights in cardiovascular diseases“; 2021 October 1-3; Skopje, North Macedonia.
14. Kostova, N., Otljanska, M., Zafirovska Taleska, B., et al. Paget Schroetter Syndrome-Case report [abstract]. Symposium with international participation „Highlights in cardiovascular diseases“; 2021 October 1-3; Skopje, North Macedonia.
15. Konjanovski, T., Cipunseva, K., Trajkova, M., Otljanski, M., Vraynko, E., Eftomiva, A., Geogjeva, A., Kandic, E., Bushljetikj, O. Acute pulmonary thromboembolism in a Covid-19 positive patient [abstract]. 6th Macedonian Congress of Infectious Diseases with international participation; 2022 November 11-13; Struga, Republic of North Macedonia.

Д-р Елиф Брајнко е учесник во меѓународниот проект ISACS-COVID-19, ISACS-NSTEMI-ACS for study on coronary revascularization и национален научен проект од Катедрата по интерна медицина на Медицински факултет при УКИМ: „Потреба од сеопфатна проценка на кардиоваскуларниот ризик кај индивидуи со дијагностициран ревматоиден артритис со увид во ендотелната функција“.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Елиф Брајнко активно е вклучена во стручно-применувачката работа при ЈЗУ УК за кардиологија. Од 1.10.2021 започнала специјализација по Кардиологија.

Таа е член на: Лекарска комора на Република Северна Македонија, Македонското здружение по кардиологија и Европското кардиолошко здружение.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Елиф Врајнко
Институција: Медицински факултет, УКИМ, Скопје
Научна област: ИНТЕРНА МЕДИЦИНА, КАРДИОЛОГИЈА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 10,00.	Да
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: Уверение за познавање на англиски јазик на ницо Ц1 според CEFR 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“, УКИМ, Скопје 4. Датум на издавање на документот: 22.9.2023 г.	Да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Жанина Переска, с.р.
Проф. д-р Јорго Костов, с.р.
Доц. д-р Павлина Цекова-Видимлиски, с.р.

Ас. д-р Марија Ѓеракароска Радовиќ
Биографски податоци и образование

Кандидатката ас. д-р Марија Ѓеракароска Радовиќ е родена на 3.3.1984 година во Скопје. Основно и средно образование завршила со одличен успех во Скопје.

На Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје се запишала во учебната 2002/2003 година, а дипломирала во 2009 година со просечен успех на студии 9,8. Стручниот испит успешно го положила во 2010 година и истата година започнала специјализација по интерна медицина.

На Институтот за медицинска и експериментална биохемија се вработила во 2010 година.

Специјалистичкиот испит по интерна медицина го положила во 2014 година.

Во учебната 2014/15 година се запишала на Школата за докторски студии при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје – докторски студии по медицински науки и здравство. Студиите ги завршила со просечен успех 10,0.

Од 2016 година е вработена на Универзитетската клиника за државна кардиохирургија – Скопје.

Супспецијалистички испит по кардиологија положила во 2021 г., со што се стекнала со звањето супспецијалист кардиолог.

На 14.7.2021 година ја одбрала докторската дисертација под наслов: „Предиктори за појава на постоперативна атријална фибрилација кај пациенти по кардиохируршки интервенции“, пред Комисија во состав: проф. д-р Сашко Јовев, проф. д-р Елизабета Србиновска Костовска, проф. д-р Маријан Бошевски, проф. д-р Христо Пејков, проф. д-р Весна Велиќ Стефановска, со што се стекнала со научниот степен доктор на медицински науки – клиничка медицина.

Во 2021 година е избрана во звањето асистент докторанд на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, Медицински факултет – Скопје, во областа *интерна медицина*. Последниот реферат за избор е објавен во Билтенот на УКИМ бр. 1228 од 15.12.2020 година.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик, за што има сертификат за познавање на англиски јазик на ниво B2- Cambridge English Level 1 Certificate in ESOL International (Preliminary) Level B2 од 15.2.2018 г.

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Медицински факултет – Скопје, кандидатката д-р Марија Ѓеракароска Радовиќ изведува вежби на прв циклус студии на студиската програма на Медицинскиот факултет.

Научноистражувачка дејност

Д-р Марија Ѓеракароска Радовиќ како автор и коавтор има објавено 22 научни труда, од кои 3 во научно списание со фактор на влијание, 3 труда во научни списанија со меѓународен уредувачки одбор или индексирани во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет и 18 труда во зборници од научни собири. Кандидатката има активни и пасивни учества на конгреси, конференции, стручни состаноци, работилници и симпозиуми во земјата и странство.

Д-р Марија Ѓеракароска Радовиќ била соработник-истражувач во три научни меѓународни проекти. Свое предавање одржала на научен/стручен собир во земјата. Список на објавени трудови:

1. Gjerakaroska Radovikj, M., Severova, G., Jovev, S. Does renal dysfunction improve the predictive value of HATCH score for postoperative atrial fibrillation? *Arch Balk Med Union*. 2021;56(4):422-430. <https://doi.org/10.31688/ABMU.2021.56.4.05>

2. Savevska, CG, Radovikj, MG, Gechevska, D., Koevska, V., Mitrevska, B., Gocevska, M., Matjanoska, LS., Ivanovsk, BK, Manoleva, M. Management of Polyneuromyopathy in a Critically Ill Patient with a Left Ventricular Assist Device. *Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki)*. 2022 Dec 4;43(3):67-72. doi: 10.2478/prilozi-2022-0038.

3. Gjerakaroska-Radovikj, M., Papestiev, V., Jovev, S. Predicting Post-operative Atrial Fibrillation in Cardiac Surgery – The Added Value of Echocardiography. *SEE J Cardiol [Internet]* 2021 Dec. 30;2(1):1-6. <https://seejca.eu/index.php/seejca/article/view/6025>

4. Eugène, M., Duchnowski, P., Prendergast, B., Wendler, O., Laroche, C., Monin, JL., Jobic, Y., Popescu, BA., Vax, JJ., Vahanian, A, Iung, B. EORP VHD II Registry Investigators Group. Contemporary Management of Severe Symptomatic Aortic Stenosis. *J Am Coll Cardiol*. 2021 Nov 30;78(22):2131-2143. doi: 10.1016/j.jacc.2021.09.864. PMID: 34823655.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Марија Ѓеракароска Радовиќ е активно вклучена во стручно-апликативната работа на Универзитетската клиника за државна кардиохирургија.

Стручно усовршување во странство остварила со студиски престој при Институтот за кардиоваскуларни болести – Дедиње, Р Србија, во 2016 година.

Кандидатката е активно вклучена во периоперативниот третман и постоперативното следење на пациентите со механичка циркулаторна поддршка и трансплантираните пациенти.

Член е на: Македонско лекарско друштво, Македонско здружение по кардиологија, Европско здружение по кардиологија.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Марија Ѓеракароска Радовиќ

Институција: Медицински факултет, УКИМ, Скопје

Научна област: ИНТЕРНА МЕДИЦИНА, КАРДИОЛОГИЈА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1.	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 9,8.	Да
2.	Има познавање на најмалку еден странски јазик 5. Странски јазик: англиски Јазик 6. Назив на документот: Cambridge English Level 1 Certificate in ESOL International (Preliminary) Level B2 7. Издавач на документот: Cambridge English Language Assessment, Part of the University of Cambridge 8. Датум на издавање на документот: 15.2.2018 година	Да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Жанина Переска, с.р.

Проф. д-р Јорго Костов, с.р.

Доц. д-р Павлина Цекова-Видимлиски, с.р.

Ас. д-р Александра Цаневска Танеска Биографски податоци и образование

Кандидатката д-р Александра Цаневска Танеска е родена на 28.5.1984, во Скопје. Средно образование завршила во ДСМУ „Панче Караѓозов“ во Скопје на 20.5.2002 година. Со високо образование се стекнала на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, во 2009 година. Дипломирала на 6.2.2009 година, со просечен успех 9,23.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

На 17.2.2021 година е избрана во звањето асистент на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, во областа *интерна медицина*.

Наставно-образовна дејност

Во моментот е асистент на Катедрата, по предметот Интерна медицина. Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, кандидатката д-р Александра Цаневска Танеска изведува практична настава (настава, вежби, теренска настава, итн.) на прв циклус студии на студиската програма на Медицинскиот факултет. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр.1228 од 15.12.2020 година.

Научноистражувачка дејност

Д-р Александра Цаневска Танеска има објавено вкупно 12 научни труда од областа *интерна медицина*, од кои 2 научни труда во научни списанија со фактор на влијание, 8 труда, во меѓународни научни списанија и 2 труда во зборници од научни собири, и тоа:

1. Staessen, JA., Wendt, R., Yu YL, Kalbitz, S., Thijs, L., Siwy, J., Raad, J., Metzger, J., Neuhaus, B., Papkalla, A., von der Leyen H, Mebazaa, A., Dudoignon, E., Spasovski, G., Milenkova, M., Canevska-Taneska, A., Salgueira, Lazo M, Psychogiou, M, Rajzer, MW., Fuławka, Ł., Dzitkowska-Zabielska, M., Weiss, G., Feldt, T., Stegemann, M., Normark, J., Zoufaly, A., Schmiedel, S., Seilmaier, M., Rumpf, B., Banasik, M., Krajewska, M., Catanese, L., Rupperecht, HD, Czerwieńska, B., Peters, B., Nilsson, Å., Rothfuss, K., Lübbert, C., Mischak, H., Beige, J.; CRIT-CoV-U investigators. Predictive performance and clinical application of COV50, a urinary proteomic biomarker in early COVID-19 infection: a prospective multicentre cohort study. *Lancet Digit Health*. 2022 Oct;4(10):e727-e737. doi: 10.1016/S2589-7500(22)00150-9. Epub 2022 Aug 31. Erratum in: *Lancet Digit Health*. 2023 Feb;5(2):e58.

2. Pushevski, V., Canevska, A., Sterjova Markovska, Z., Shpishikj Pushevskaja, A., Milenkova, M., & Busletik, I. Use of evodial dialyzers for hemodialysis in patients with high risk for bleeding-single center experience. *JMS2023*; 6(1), 98-103.

3. Wendt, R., Thijs, L., Kalbitz, S., Mischak, H., Siwy, J., Raad, J., Metzger, J., Neuhaus, B., Leyen, HV., Dudoignon, E., Mebazaa, A., Spasovski, G., Milenkova, M., Canevska-Talevska, A., Czerwieńska, B., Wiecek, A., Peters, B., Nilsson, Å., Schwab, M., Rothfuss, K., Lübbert, C., Staessen, JA, Beige, J.; CRIT-COV-U investigators. A urinary peptidomic profile predicts outcome in SARS-CoV-2-infected patients. *EClinicalMedicine*. 2021 Jun;36:100883. doi: 10.1016/j.eclinm.2021.100883.

4. Trajceska, L., Canevska, A., Gjorgjievski, N., Milenkova, M., Spasovska-Vasilevska, A., Severova-Andreevska, G., Mladenovska, D., Pusevski, V., Kuzmanovska, M., Janceska, E., Bosevska, G., Rambabova-Busljetik, I., Selim, G., Spasovski, G. Excess Mortality in a Nephrology Clinic during First Months of Coronavirus Disease-19 Pandemic: A Pragmatic Approach. *Open Access Maced J Med Sci*. 2020 Dec. 20; 8(T1):598-604. Available from: <https://oamjms.eu/index.php/mjms/article/view/5508>

5. Ristovska, V., Dzekova Vidimliski P, Karanfilovski, V., Shterjova Markovska, Zh., Canevska Taneska, A., Nikolov, I., Severova Andreevska, G., Trajcheska, L., Zdravkovski, P., Petrushevskaja, G. Focal Segmental Glomerulosclerosis and Collapsing Glomerulopathy after Covid 19 Infection. *BANTAO journal* 2021; 19(2):67-71

6. Canevska Taneska, A., Trajcheska, L., Milenkova, M., Kuzmanovski, N., Ristovska, V., Rambabova Bushljetic, I., Dokik, D., Naumovski, K., Spasovski, G. Rhabdomyolysis and Acute Kidney Injury in a Patient with Severe Form of Covid-19 Pneumonia- A Case Report; *BANTAO journal*. 2020; 18(2): 82-85

7. Simonovska, D., Stojkovski, LJ., Popov, Z., Petrovski, D., Trajkovski, Z., Canevska-Tanevska, A. Acute renal failure in intraoperative lesion of both ureters following hysteroadnexectomy-case report. *JMS*. 2021; 4(3): 76-80

8. Filipovski, S., Rambabova Busljetic, I., Nikolov, I., et al. Renal vascular variations, split renal function and donor preferences: challenge and crossroads towards right kidney choice. *BANTAO Journal*. 2022; 20(1): 1-5

9. Spasovska Vasilova, A., Rambabova Bushljetic, I., Milenkova, M., et al. Challenging Case of Multisystem Inflammatory Syndrome in a 19- Year Old Female: A Case Report; *BANTAO Journal* 2022; 20(1): 17-20

10. Milenkova, M., Spasovska Vasilova, A., Canevska, A., Pushevski, V., SELIM, G., Sikole, A., et al. P1505 COMORBIDITY and age of dialysis patients outperforms frailty burden as a predictor for mortality. *Nephrology Dialysis Transplantation*. 2020;35 (Supplement_3). doi:10.1093/ndt/gfaa142.p1505 <https://doi.org/10.1093/ndt/gfaa142.P1505>

11. Shterjova Markovska, Zh., Rambabova Bushljetic, I., Ristovska, V., et al. Enterorrhagia Presented in Patient with Granulomatosis and Polyangitis - A Case Report; *BANTAO Journal* 2022; 20(1)24-28

12. Spasovska Vasilova, A., Trajcheska, L., Milenkova, M. et al. P0316 Relation of renal ultrasonographic measurements with body height, *Nephrology Dialysis Transplantation*. 2020; 35 (Issue Supplement_3), gfaa142.P0316.

Д-р Александра Цаневска Танеска била вклучена како подистражувач во меѓународниот проект „Потенцијална валидација на уринарен тест за одредување на прогресија на клиничката слика кај пациенти заразени со SARS-CoV-2 инфекција“, каде што главни истражувачи се проф. д-р Јоаким Бајге и д-р Кристоф Луберт од Лајпциг.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Александра Цаневска Танеска

Институција: Медицински факултет, УКИМ, Скопје

Научна област: ИНТЕРНА МЕДИЦИНА, НЕФРОЛОГИЈА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 9,23.	Да
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: FCE, ниво Ц 3. Издавач на документот: British council 4. Датум на издавање на документот: 2000 г.	Да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Жанина Переска, с.р.

Проф. д-р Јорго Костов, с.р.

Доц. д-р Павлина Џекова-Видимлиски, с.р.

Ас. д-р Мимоза Миленкова

Биографски податоци и образование

Кандидатката д-р Мимоза Миленкова е родена на 5.2.1983, во Скопје. Средно образование завршила во СУ „Раде Јовчевски-Корчагин“ (ПЕКНАС) во 2001 г. Со високо образование се стекнала на Медицинскиот факултет во Скопје, во 2007 година. Дипломирала на 14.12.2007 година, со просечен успех 9,41.

Кандидатката активно се служи со македонскиот и англискиот јазик.

На 17.2.2021 година е избрана во звањето асистент на Медицинскиот факултет на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, во областа интерна медицина – нефрологија.

Во моментот е асистент на Катедрата за интерна медицина – нефрологија. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр.1228 од 15.12.2020 година.

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, кандидатката д-р Мимоза Миленкова изведува практична настава – вежби на прв циклус студии на студиската програма на Медицинскиот факултет.

Научноистражувачка дејност

Д-р Мимоза Миленкова има објавено вкупно 16 научни труда од областа на: нефрологијата, интерната медицина и спортската медицина, од кои 3 научни труда во научни списанија со импакт-фактор, 16 во меѓународни научни списанија:

1. Taneska, AC, Bushljetik, IR-, Markovska, ZS-, Milenkova, M., Vasilova, AS., Pushevski, V., et al. #4566 predictive admission risk factors, clinical features and kidney outcomes in COVID-19 hospitalised patients with Acute Kidney Injury. *Nephrology Dialysis Transplantation*. 2023;38(Supplement_1). doi:10.1093/ndt/gfado63c_4566
2. Trajcheska, L., Bushljetik, IR-, Nikolov, I., Andreevska GS-, Filipovski, S., Markovska ZS, et al. #6910 predictors of kidney function decline in living kidney transplantation donors. *Nephrology Dialysis Transplantation*. 2023;38(Supplement_1). doi:10.1093/ndt/gfado63d_6910
3. Staessen JA, WendtR, YuY, Kalbitz S, et al. Predictive performance and clinical application of COV50, a urinary proteomic biomarker in early COVID-19 infection: a prospective multicentre cohort study. *The Lancet Digital Health* 2022; 4(10), e727–e737. [https://doi.org/10.1016/s2589-7500\(22\)00150-9](https://doi.org/10.1016/s2589-7500(22)00150-9)
4. Pushevski, V., Canevska, TA., Markovska, ZS., Pushevka, AMS, Milenkova, M., Bushljetik, IR. Use od Evodial Dialyzers for hemodialysis in patients with hight risk for bleeding – single centre experience. *Journal of Morphological Sciences*, 2023;6(1):98-103. <https://doi.org/10.55302/JMS2361098p>
5. Pushevski, V., Vasilova, AS., Milenkova, M., Janevski, Z., Trajceska, L., Bushljetik, IR, Pushevka, AM S, Dejanov, P. Use of ultrasonography for confirmation of central venous catheter placement for hemodialysis – sigle center experience. *Journal of Morphological Sciences*, 2023;5(1):49-53. <https://doi.org/10.55302/JMS2251049p>
6. Wendt R, Thijs L, Kalbitz S, Mischak H, Siwy J, Raad J, Metzger J, Neuhaus B, Von Der Leyen H, Dudoignon E, Mebazaa A, Spasovski G, Milenkova M, Canevska-Talevska A, Czerwiewska B, Wiecek A, Peters B, Nilsson Å, Schwab M, . . . Beige J. A urinary peptidomic profile predicts outcome in SARS-CoV-2-infected patients. *EclinicalMedicine*. 2021; 36(21)00163-2 <https://doi.org/10.1016/j.eclinm.2021.100883>
7. Filipovski, S., Bushljetik, I R., Nikolov, I., Severova, G., Markovska, Z S., Spasovska, A., Karanfilovski, V., Canevska, A., Milienkova, M., Sulejmani, S., Zafirova, B., Dohcev, S., Trifunovski, A., Trajceska, L., Spasovski, G. Renal vascular variations, split renal function and donor preferences: challenge and crossroads towards right kidney choice. *BANTAO Journal*. 2022; 20(1):1-5
8. Vasilova, AS., Bushljetik, IR., Milenkova, M., Taneska, AC., Gjorgjievski, N., Pushevski, V., Markovska, ZS., Karanfilovski, V., Filipovski, S., Severova, G., Nikolov, I., Kuzmanoska, SP., Volkanovska, A., Avramovski, V., Trajceska, L., Spasovski, G. Challenging Case of Multisystem Inflammatory Syndrome in a 19- Year Old Female: A Case Report. *BANTAO Journal*. 2022; 20(1): 17-20
9. Trajceska, L., Canevska, A., Gjorgjievski, Milenkova, M., Spasovska-Vasilevska, A., Severova-Andreevska, G., Mladenovska, D., Pusevski, V., Kuzmanovska, M., Janceska, E., Bosevska, G.,

Rambabova-Busljetik, I., Selim, G. and Spasovski, G. Excess Mortality in a Nephrology Clinic during First Months of Coronavirus Disease-19 Pandemic: A Pragmatic Approach. Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences, 2022; 8(T1), 598–604.

Вклучена е како подистражувач во меѓународниот проект „Потенцијална валидација на уринарен тест за одредување на прогресија на клиничката слика кај пациенти заразени со SARS-CoV-2 инфекција“, каде што главни истражувачи се: проф. д-р Јоаким Бајге, д-р Кристоф Луберт, координатор на истражувањето, проф. д-р Гоце Спасовски од Клиниката за нефрологија.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Мимоза Владимир Миленкова

Институција: Медицински факултет, УКИМ, Скопје

Научна област: ИНТЕРНА МЕДИЦИНА ,НЕФРОЛОГИЈА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
2	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 9,41.	
3	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: CEFR, ниво Ц2 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 14.7.2023 г.	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Жанина Переска, с.р.

Проф. д-р Јорго Костов, с.р.

Доц. д-р Павлина Цекова-Видимлиски, с.р.

Ас. д-р Ангела Дебрешлиоска Биографски податоци

Кандидатката е родена на 12.8.1979 година во Скопје. Основно и средно училиште завршила во Штип, со одличен успех. На Медицинскиот факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје дипломирала во декември 2003 година со просечен успех 8,9. Стручниот државен испит го положила во март 2005. На последипломски студии од областа на *пулмоалергологија* на Медицинскиот факултет во Скопје се запишала во декември 2004, а потоа на докторски студии по пулмологија и алергологија, во 2016 година. Специјалистички испит по специјалноста интерна медицина го положила во мај 2010. Во март 2017 година започнала со супспецијализација по пулмологија со алергологија и се стекнала со звање супспецијалист по пулмологија со алергологија, во април 2019 г. За време на студиите и специјализацијата имала повеќестудиски престои на странски клиници.

Работниот стаж го започнала како лекар по општа медицина во Специјалната болница за кардиохирургија „Филип Втори“ во Скопје, а во периодот од јуни 2007 до јули 2014 работела како асистент од областа на клиничката медицина на Факултет за медицински науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. На Универзитетската клиника за пулмологија и алергологија е вработена од септември 2014.

Активно го владее англискиот јазик и поседува меѓународен сертификат (Cambridge Certificate of Preliminary English-PET, уверение од Филолошки факултет „Блаже Конески“ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје за познавање на англискиот јазик). Исто така, располага и со солидни компјутерски познавања MS Office (Word, Excel, Power point).

Наставно-образовна дејност

Кандидатката д-р Ангела Дебрешлиоска е избрана за асистент докторанд на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје на 17.3.2016 година. Во рамките на наставно-образовната дејност, активно изведува вежби и едукација на студенти и специјализанти на Катедрата за интерна медицина. Последен избор во звање асистент докторанд објавен во Медицински Билтен, бр. 1228 од 15.12.2020 г.

Научноистражувачка дејност

Д-р Ангела Дебрешлиоска зема активно учество на голем број конгреси, семинари, и различни школи од областа на пулмологија и интерна медицина. Учесник е во клинички испитувања: Подистражувач „Фаза 2/3, рандомизирана, паралелна група, плацебо контролирана, двојно слепа студија за оценување на ефикасноста и безбедноста на СТ-Р59 во комбинација со стандардот за нега кај амбулантски пациенти со тежок акутен респираторен синдром со инфекција од корона вирус (SARS –CoV-2)“ и во „52-неделна студија, рандомизирана, двојно слепа, двојно-маскирана, контролирана со плацебо и активна компонента (Рофлумиласт, Далиресп 500ug) со паралелна група, за оценување на ефикасноста и безбедноста на две дози на СНФ6001 DP како додаток на тројната терапија за одржување кај пациенти со хронична опструктивна болест (ХОББ) и хроничен бронхитис (PILLAR).

Објавени оригинални трудови пријавени за рецензија:

1. Debreshlioska, A., Ismaili, I., Angelovska, I., Vuinov, V., Karakostova, M.. Correlation of clinical and inflammatory parameters in chronic obstructive pulmonary disease. *Medicus*. 2023; 28 (1): 41-46.
2. Исмаили, И., Дебрешлиоска, А., Црвенкова, С., Богдановска-Годоровска, М., Петрушевска, Г. Клинички карактеристики и дијагноза на ALK мутации кај пациенти со неситноклеточен белодробен карцином. *Medicus*. 2022; 27 (3): 280-287.
3. Pejkovska, S., Karkinski, D., Angellovska, I., Jovanoski, S., Debreslioska, A. et al. Adult patient with bronchogenic cyst-a rare pulmonary developmental anomaly. *Mac Med Preview*. 2022; 76(2):100-104
4. Nakovska, O., Dikic, D., Karkinski, D., Nechevski, V., Janeva, E., Miletic Gjoreska, M., Debreslioska, A. et al. Improving the safety of prescribing and using antibiotics in the treatment of exacerbations of COPD in hospitalized patients in tertiary care. *Maced Pharm bull*. 2022; 68 (Suppl 1) 547-548.
5. Angelovska, I., Stojkovska, S., Arsovski, Z., Pejkovska, S., Karkinski, D., Debreshlioska, A., Milena, M., Ada KG, Irfan, I., Sasa AK, Biljana SB. Correlation between detected respiratory pathogens and lung function in patients with acute exacerbation of chronic obstructive pulmonary disease. *Mac Med Preview*. 2021; 75(2):100 - 107
6. Angelovska, I., Karkinski, D., Debreslioska, A., Grueva-Karanfilova, A., Miletic, M., Dokic, D. Assesment of infectious ethyology in severe exacerbations of chronic obstructive pulmonary disease; relationship with respiratory failure. *JMS*. 2021 Jul 26;4(2), 103-112.

Стручно апликативна дејност

Д-р Ангела Дебрешлиоска е активно вклучена во стручно-апликативната работа на УК за пулмологија и алергологија. Врши стручна и научна дејност од областа на пулмологијата и алергологијата, со потесна област: функционална дијагностика и ултрасонографија на бели дробови. Стручно усовршување

во странство остварила со студиски престои на: Клиниката за пулмологија, Клинички центар Србија и Универзитетска клиника – Гросхадерн, Универзитет „Лудвиг Максимилијан“, Минхен, Р Германија.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Ангела Стојан Дебрешлиоска

Институција: Медицински факултет, УКИМ, Скопје

Научна област: ИНТЕРНА МЕДИЦИНА, ПУЛМОЛОГИЈА СО АЛЕРГОЛОГИЈА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 8.75.	Да
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски Јазик 2. Назив на документот: Preliminary English Test, level B2, Cambridge English level 1 certificate in ESOL international 3. Издавач на документот: Cambridge English language assessment, British Council Macedonia 4. Датум на издавање на документот: мај 2015 г.	Да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Жанина Переска, с.р.

Проф. д-р Јорго Костов, с.р.

Доц. д-р Павлина Цекова-Видимлиски, с.р.

Ас. д-р Зоран Арсовски **Биографски податоци**

Д-р Зоран Арсовски е роден во Скопје на 26.9.1966 година каде што завршил основно и средно образование. На Медицинскиот факултет во Скопје дипломирал на 2.6.1992 година со просечен успех 8.81. Во тек на студиите, во 1990 година, обавил стручен престој во Ain Shamps University Hospital, Cairo, Egipet.

Државниот испит го положил на 1.7.1993 година.

Вработен е во ЈЗУ Универзитетска клиника за пулмологија и алергологија од 1994 година. До 2014 година бил шеф на Отсек за алергологија, а од 2014 година до денес е шеф на Оддел за проценка на респираторна функција. Го владее англискиот и францускиот јазик.

Магистерскиот труд со наслов: „Одредување на специфичните ИгЕ антители ИгЕ антители кај пациенти со анафилактична реакција по убод од Hymenoptera со сопствени микро-ELISA тест китови“ го одбрал во 2003 година и се стекнал со звање магистер на медицински науки.

Специјалистичките студии по интерна медицина ги завршил во 1999 година.

Супспецијализацијата по пулмологија и алергологија ја завршил во 2004 година и се стекнал со звање супспецијалист по пулмологија и алергологија.

Наставно-образовна дејност

Во 1997 година бил избран за помлад асистент по предметот Интерна медицина. Асистент по Интерна медицина за прв пат бил избран во 2001 година и потоа реизбран во повеќе наврати. Последен избор во звање асистент е на 17.2.2021 година, врз основа на Реферат објавен во Билтен бр. 1228 од 15.12.2020 година.

Научноистражувачка дејност

Д-р Зоран Арсовски бил учесник во повеќе научноистражувачки проекти и автор и коавтор на повеќе научни трудови објавени во влијателни списанија:

1. Angelovska, I., Stojkovska, S., Arsovski, Z., Pejkovska, S., Karkinski, D., Debreshlioska, A., Milena, M., Ada KG, Irfan, I., Sasa AK, Biljana SB. Correlation between detected respiratory pathogens and lung function in patients with acute exacerbation of chronic obstructive pulmonary disease. *Mac Med Preview*. 2021;75(2):70-76.
2. Arsovski, Z. COVID-19 and chronic respiratory diseases [abstract]. 4th Congress of Allergologists and Clinical Immunologists of Serbia with international participation; 2021 May 609; Belgrade Serbia; p.108.
3. Арсовски, З., Докиќ, Д., Пејковска, С., Јовановска Јанева, Е., Ангеловска, И., Милетиќ, М., Шаини, З. Тешка еозинофилна астма [апстракт]. Петти конгрес на Македонското здружение за алергологија и клиничка имунологија; 2022, септември 23-25; Струга, Северна Македонија; стр.7.
4. Арсовски, З. Анти IL-5 во третман на тешка еозинофилна астма [апстракт]. Симпозиум со меѓународно учество „Хронична кашлица кај деца и асоцирани болести“; 2023, мај 5-7; Струга, Северна Македонија; стр.11.

Учествувал во изработка на два домашни и пет меѓународни проекта:

„Испитување на можностите за определување на нивото на специфичните ИгЕ и ИгГ антители на отровот од Hymenoptera инсекти во тек на имунотерапијата кај лица алергични на убод од Hymenoptera“;

„Компаративна евалуација на инхалативен беклометазон дипропионат и будезонид кај пациенти со бронхијална астма“;

„Мултицентрично со плацебо контролирано двојно слепо клиничко истражување на толеранцијата и ефикасноста на имунотерапијата со на алуминиум хидроксид адсорбиран алергоид на микрокрлеж на домашен прав“;

„Мултицентрична студија за евалуацијата на ефикасноста и сигурноста на целогодишна специфична имунотерапија со мешавина на алергоиди од домашен прав (*Dermatophagoides pteronyssinus* и *Dermatophagoides farinae*) кај пациенти со сензитивност кон крлежи и на домашен прав“;

„Рандомизирана двојно слепа паралелна 52 неделна студија за стандардно дозирање со комбинација на Salmeterol/Fluticasone 50/250 µg bid споредено со од симптоми зависен режим на дозирање со комбинација Formoterol/Budesonide 4,5/160 µg кај возрасни астматичари“;

FLT3509 како субистражувач од 02/2014 - 08/2016 година;

RIVAROxDVT3002 како субистражувач од 04/2016 - 08/2018.

Член е на Здружението на пулмолози на Република Македонија (Претседател на ЗПРМ), на Европското респираторно здружение и Европската академија за алергологија и клиничка имунологија. Национален делегат е на Р Македонија во Европското респираторно здружение од 2010-2013 година. Учествувал на повеќе домашни, европски и светски конгреси од областа на пулмологијата и алергологијата

со усмени и постер-презентации. Добитник е на Благодарница, Диплома и Плакета од Македонското лекарско друштво. Запишан е на трет циклус докторски студии на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Медицински факултет – Скопје.

Стручно-апликативна дејност

Во 1999 година обавил стручен престој на „RUSH“ Универзитетот во Чикаго, САД и бил награден со „International Miniresidency Recognition Award“ од страна на Американскиот колеџ на пулмолози. Во 2000 година учествувал на Европскиот семинар за респираторна медицина и на Напредниот едукациски програм за имунологија на астмата во Ферара, Италија. Во 2001 година го завршил семинарот за доктори едукатори за рационално препишување на лекови организиран од Министерството за здравство на Република Македонија. Во 2002 година учествувал на курсот за Базична алерологија за лекари – пулмолози во Анталија, Турција. Во 2003 година во Виена, Австрија, учествувал на курсот: Маркери на инфламацијата кај обструктивната болест на дишните патишта. Во 2005 година учествувал на едукацискиот семинар за Фармакологија на астмата и ХОББ во Лондон, Велика Британија. Во 2006 година учествувал на школата за откажување од пушење – организирана од ЕРЗ во Родос, Грција. Истата година бил предавач на работилницата организирана од МРЗ на тема: Современа терапија на респираторните болести. Во 2007 година учествувал на стручен состанок: Иновации во дијагностиката и третман на алергиите. Учествувал и на Истражувачкиот семинар организиран од ЕРЗ: Комплексност на пациентите со мултипли хронични болести, одржан во Рим, Италија и на Работилницата организирана од GRACE и EBAID за Инфекции на долните респираторни патишта – моментален концепт во патогенезата, микробиологијата, епидемиологијата и економското влијание одржан во Прага, Чешка. Во 2008 година учествувал на истражувачки семинар за пулмонална циркулација – пулмонална артериска хипертезија со склеродерма во Париз, Франција. Учествувал на работилница за проценка на ризиците на работното место - SNF SCOPES Project, како и учество на регионалната зимска школа за проценка на работното место. Истата година го положи испитот за менаџмент на јавна здравствена установа. Во 2009 година ја заврши Алерголошката школа за ремек-дело – алергија на лекови, под покровителство на EAACI и GALEN, во Fischbachau, Германија. Во 2010 година учествува на Првата регионална академија за менаџмент на инфекции, Белград, Србија. Истата година учествува и на Weill Cornell семинарот за инфективни болести во Салцбург, Австрија и на Светскиот астма и ХОББ форум во Дубаи, ОАЕ, курсеви за астма и антимикробен третман на долнореспираторни инфекции-важни нови аспекти за клиничката пракса во Барселона, Шпанија. Истата година учествува на работилници на тема: *Нов фармаколошки пристап во третман на астма и ХОББ (Охрид) и Местото и улогата на анхихолинергици во современа терапија на ХОББ (Скопје)*. Истата година учествувал на стручни состаноци на МРЗ на теми: Акутна кашлица, Примена на оксигенотерапијата и ХОББ – глобален социо-економски проблем. Во 2011 година го завршил курсот за Sleep medicine, во Единбург, Шкотска – со положен испит. На стручен состанок во Скопје учествувал со предавање на тема: Третман и менаџмент на акутни егзацербации кај пациенти со ХОББ. Во 2012 година како генерален секретар го организира 5. Конгрес на МРЗ со меѓународно учество. Во 2013 година учествувал на 8. Научен симпозиум (проф. д-р Владимир Спужиќ), во Белград, Србија на тема: Новитети во атопските болести на дишните патишта. Учествувал на работилница за имплементација на САТ во секојдневната клиничка пракса. Во 2014 година учествувал на 9. Научен симпозиум (проф. д-р Владимир Спужиќ) во Белград, Србија на тема: „Што е ново кај астмата?“. Учествувал на симпозиумот: Обединети клинички пристапи за болестите на дишните патишта во Дубровник, Хрватска. Во 2016 година бил на студиски престој на Одделот за пулмологија при Универзитетскиот медицински центар во Хамбург – Епендорф, во траење од 2 месеца. Во март 2017 година го добил звањето physician Champion for Tobacco Dependence Treatment од страна на Henry Ford Global Health Initiative.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Зоран Спиридон Арсовски

Институција: Медицински факултет, УКИМ, Скопје

Научна област: ИНТЕРНА МЕДИЦИНА, ПУЛМОЛОГИЈА СО АЛЕРГОЛОГИЈА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Стегнат назив – магистер од соодветната област Назив на научната област: магистер по медицински науки.	Да
2	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот циклус и вториот циклус на академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8.81. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9.	Да
3	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: Cambridge English Level 1, Certificate in ESOL International – Level B2. 3. Издавач на документот: Cambridge English Language Assesment - University of Cambridge 4. Датум на издавање на документот: јуни, 2015 г.	Да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Жанина Переска, с.р.

Проф. д-р Јорго Костов, с.р.

Доц. д-р Павлина Џекова-Видимлиски, с.р.

Ас. д-р Дејан Тодевски

Биографски податоци:

Д-р Дејан Тодевски е роден на 9.1.1970 година во Скопје. Основно и средно образование завршил во Скопје со одличен успех. На Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје се запишал во 1989 година, а го завршил во 1997 година. Специјализацијата по интерна медицина запишал во 1999 година на Медицински факултет во Скопје, а ја завршил во 2004 година. На супспецијализација по пулмологија и алергологија се запишува во 2005 година, а ја завршува 2007 година. На докторски студии на Медицинскиот факултет е запишан од 2016 година и во подготовка е на неговиот поднесок за докторат. Вработен е на Клиниката за пулмологија и алергологија од 1998 г., Универзитетски клинички центар – Скопје, активно работи и на Одделот за бронхоскопија и инвазивни дијагностички процедури на Клиниката. Одлично се служи со англискиот јазик и има одлично познавање и користење компјутери.

Наставно-образовна дејност

Асистент по Интерна медицина е од 2004 година. Во рамките на наставно-образовната дејност учествува и како едукатор на специјализантите по интерна медицина и пулмологија. За соработничко звање асистент по предметот Интерна медицина последен пат е избран на ден 17.2.2021 година, врз основа на Рефератот на Рецензентската комисија објавен во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, бр. 1228 од 15.12.2020 г.

Научноистражувачка дејност

За време на работата на Клиниката за пулмологија и алергологија учествувал во изработка на повеќе од 80 трудови, презентирани на конгреси во земјава и странство. Активно учествува на неколку едукативни тренинзи и семинари од областа на бронхоскопијата, ехосонографијата и инвазивни дијагностички процедури во респираторната медицина во земјава и странство (Голник – Словенија, Белград – Србија).

1. Arbutina, S., Dimitrievska, D., Zdraveska, M., et al. Analysis of the diffusion capacity of the lungs for carbon monoxide - clinical biomarker in settings of post-acute care of patients with COVID-19. *Mak Med Pregled* 2021; 75(2): 97-96
2. Ismaili, I., Zdraveska, M., Todevski, D. et al.. Clinical pathological characteristics and frequency of alk mutations in non-small cell lung cancer (NSCLC). *Mak Med Pregled* 2021; 75(3): 129-135
3. Zdravevska, M., Dimitriveska, D., Todevski, D., Arbutina, S., Ismaili, I., Janeva, E., Boshevski, M. Complications associated with pulmonary embolism – data from the registry of patients with venous thromboembolism. *Mak Med Pregled* 2021; 75(1): 1-7
4. Тодевски, Д., Здравеска, М., Исмаили, И., Арбутина, С., Димитриевска, Д. Плеврален излив кај болни со малигна болест – ретроспективна студија на пресек *Medicus*. 2023; 28 (2): 248-254

Стручно-апликативна дејност

Во 2013 година бил на едукативен престој во САД на Универзитетот UCLA во Лос Анџелес во областа на интензивна нега и ургентни состојби. Бил учесник на два веќе завршени научни меѓународни истражувачки проекта на Клиниката.

Активен член е на Македонското респираторно здружение, Европското респираторно здружение и Европската и Светската асоцијација за бронхологија и интервентна пулмологија.

Ас. д-р Дејан Тодевски зема активно учество на голем број конгреси, семинари, како и пулмолошки школи од областа на инвазивната дијагностика, ехосонографијата на градниот кош и интервентната пулмологија. Има остварено студиски престој на University of California. Los Angeles (UCLA), Pulmonary and Critical care department во 2014 г. во рамките на континуирана медицинска едукација, како и неколку студиски престоји во болницата „Голник“ – Словенија и Клинички центар во Белград, Србија.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Дејан Љупчо Тодевски

Институција: Медицински факултет, УКИМ, Скопје

Научна област: ИНТЕРНА МЕДИЦИНА, ПУЛМОЛОГИЈА И АЛЕРГОЛОГИЈА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
2	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 8.08	Да
3	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: Уверение, ниво Ц1 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 30.6.2023 г.	Да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Жанина Переска, с.р.

Проф. д-р Јорго Костов, с.р.

Доц. д-р Павлина Цекова-Видимлиски, с.р.

Ас. д-р Сузана Арбутина

Биографски податоци

Ас. д-р Сузана Арбутина е родена на 7.2.1972 г. во Скопје. Основно и средно училиште завршува во Скопје. Дипломирала во 2000 г. на Медицинскиот факултет во Скопје со просечен успех 8,80 и се стекнала со звање дипломиран доктор по медицина.

Од 2000 година до денес, работи на Универзитетската клиника за пулмологија и алергологија во Скопје. Во 2007 година го положила специјалистичкиот испит од областа на интерна медицина. Во 2012 година го положила супспецијалистичкиот испит од областа пулмологија и алергологија.

Во учебната 2018/19 се запишува на докторски студии од областа на пулмологија и алергологија на Медицинскиот факултет во Скопје.

За асистент по предметот Интерна медицина при Медицинскиот факултет во Скопје последен пат е избрана во 2021 година.

Член е на: Македонско респираторно здружение, Здружение на Пулмолози на РМ, European Respiratory Society, European Sleep Research Society (ESRS), European Academy of Allergy and Clinical Immunology, EAACI. Македонско здружение за алергологија и клиничка имунологија, МЗАКИ.

Актуелен секретар е на Македонско респираторно здружение.

Во 2019 година добива Благодарница од Македонско лекарско друштво за активно учество и извршувањето на целите и задачите на МЛД.

Во 2023 година добива Диплома за придонес и ангажирање во работата на МЛД.

На Клиниката за пулмологија и алергологија учествува во домашни и меѓународни проекти. Учествува на повеќе научни собири, семинари и конгреси во земјата и странство. Завршува повеќе стручни обуки во странство од областа на пулмоалергологија.

Кандидатката има остварено стручни престои во Клиника „Голник“, Универзитетска клиника за белодробни заболувања и туберкулоза, Р Словенија, Институт за белодробни заболувања во Сремска Каменица, и едномесечна меѓународна едукација во 2016 година, во Клиничкиот центар во Белград, Р Србија.

Научноистражувачка дејност

Кандидатот е учесник во повеќе проекти. Како подистражувач учествува во проектот „Фаза 2/3 рандомизирана, паралелна група, плацебо контролирана, двојно слепа студија за оценување на ефикасноста и безбедноста на СТ -П59 во комбинација со стандардот за нега кај амбулантски пациенти со тежок акутен респираторен синдром со инфекција од корона вирус (SARS -COV -2)“.

Автор и коавтор е на повеќе научни и стручни трудови. Коавтор е на Практикумот по интерна медицина.

1. Arbutina, S., Dimitrievska, D., Zdraveska, M., et al. Analysis of the diffusion capacity of the lungs for carbon monoxide - clinical biomarker in settings of post-acute care of patients with COVID-19. Mac Med Preview .2021; 75(2): 97-96
2. Zdravevska, M., Dimitriveska, D., Todevski, D., Arbutina, S., Ismaili, I., Janeva, E., Boshevski, M. Complications associated with pulmonary embolism – data from the registry of patients with venous thromboembolism. Mac Med Preview. 2021; 75(1): 1-7

ОБРАЗЕЦ 1

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ**

Кандидат: Сузана Арбутина

Институција: Медицински факултет, УКИМ, Скопје

Научна област: ИНТЕРНА МЕДИЦИНА, ПУЛМОЛОГИЈА СО АЛЕРГОЛОГИЈА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1.	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,80.	Да
2.	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: Уверение на ниво Б2. 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 11.7.2023 г.	Да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Жанина Переска, с.р.

Проф. д-р Јорго Костов, с.р.

Доц. д-р Павлина Цекова-Видимлиски, с.р.

Ас. д-р Ирфан Исмаили

Биографски податоци и образование

Кандидатот д-р Ирфан Исмаили е роден на 1.3.1982, во Скопје. Средно образование завршил во ДСМУ „Д-р Панче Караџов“ во 2001 г. Со високо образование се стекнал на Медицински факултет – Скопје, во периодот 2002-2008 година. Дипломирал на 16.7.2008 година, со просечен успех 8.38. Во периодот од 2008-2010 г., е вработен во Одделот за астма и во Одделот за туберкулоза при Институт за белодробни заболување кај децата – КОЗЛЕ. Од 2010 година година се вработува на Универзитетската клиника за Пулмологија и алергологија каде што работи на Одделот за инвазивна бронхолошка дијагностика и интервентна пулмологија. Во периодот 2010-2014 година специјализира по предметот Интерна медицина и се стекнува со звањето специјалист по интерна медицина. Во периодот 2019-2021 супспецијализира по предметот Пулмологија со алергологија и се стекнува со звање супспецијалист по пулмологија со алергологија. Во учебната 2018/2019 година се запишува на трет циклус докторски студии на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на студиската програма Клиничка медицина. Активно го владее англискиот јазик и поседува меѓународен сертификат издаден од Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје. Исто така, располага и со солидни комјутерски познавања MS Office (Word, Excel, Power point).

Наставно-образовна дејност

Д-р Ирфан Исмаили учествува во изведување на практична настава координирана од Катедрата за интерна медицина. За соработничко звање асистент по предметот Интерна медицина по последен пат е избран на ден 17.2.2021 година, врз основа на Рефератот на Рецензентската комисија објавен во Билтен на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1228 од 15.12.2020 година.

Научноистражувачка дејност

Д-р Ирфан Исмаили има објавено повеќе научни трудови од медицинска област. Учествовал како подистражувач на 3 научни проекти (клинички студии). Исто така, активно учествувал на голем број конгреси, семинари, како и пулмолошки школи и работилници од областа на инвазивната дијагностика и интервентна пулмологија. Во април 2017 г. во Белград посетува работилница за Бронхоскопија и бронхоскопија со крио биопсија организирана од ЕАВР (Европска асоцијација за бронхологија и интервентна пулмологија), во септември 2017 г. престојува во Милано, Италија на работилница за EBUS TBNA (Ендобронхијален ултразвук) организирано од ERS, во октомври 2019 г. учествувал на школа за спирометрија во Тешањ–БИХ, организирана од ERS. Учествовал на Европскиот респираторен конгрес во Париз, 2018 г. и во Милано, 2023 г., и на Европски конгрес за бронхологија и интервентна пулмологија, во Атина, во 2021 г. Активно учествува на Меѓународниот конгрес за бронхологија во Нови Сад, 2022 г., каде што ја добива наградата за најдобра постер-презентација. Учествова на Конгресот за пулмологија и алергологија во Струга, РМ, во 2023 г., со предавање под наслов: Интервентна-терапевтска бронхоскопија.

Д-р Ирфан Исмаили учествувал во неколку клинички студии спроведени на Клиниката за пулмологија (2013-2018 г.) и автор и коавтор на повеќе публикации во релевантни списанија.

1. Исмаили, И., Дебрешлиоска, А., Црвенкова, С., Богдановска-Тодоровска, М., Петрушевска, Г. Клинички карактеристики и дијагноза на ALK мутации кај пациенти со неситноклеточен белодробен карцином. *Medicus*. 2022; 27 (3): 280-287.
2. Ismaili, I., Zdraveska, M., Todevski, D. et al. Clinical pathological characteristics and frequency of alk mutations in non-small cell lung cancer (NSCLC). *Mac Med Preview* 2021; 75(3): 129-135
3. Debreshlioska, A., Ismaili, I., Angelovska, I., Vuinov, V., Karakostova, M. Correlation of clinical and inflammatory parameters in chronic obstructive pulmonary disease. *Medicus*. 2023; 28 (1): 41-46.
4. Тодевски, Д., Здравеска, М., Исмаили, И., Арбутина, С., Димитриевска, Д. Плеврален излив кај болни со малигна болест – ретроспективна студија на пресек. *Medicus*. 2023; 28 (2): 248-254
5. Angelovska, I., Stojkovska, S., Arsovski, Z., Pejkovska, S., Karkinski, D., Debreshlioska, A., Milena, M., Ada, KG, Irfan, I., Sasa AK, Biljana SB. Correlation between detected respiratory pathogens and lung function in patients with acute exacerbation of chronic obstructive pulmonary disease. *Mac Med Preview*. 2021; 75(2):100 - 107
6. VelaI, Dzikovski, I., Despotovski, D., Misimi, F., Simonovska, M., Abdurahmani, A., Ismail, I. Video-assisted thoracic surgery (VATS) hybrid esophagectomy after neoadjuvant treatment – case report; *Kosova journal of surgery*. 2023; 7 (1): 106-109
7. Pejkovska, S., Karkinski, D., Angelovska, I., Jovanoski, S., Debreshlioska, A. et al. Adult patient with bronchogenic cyst- a rare pulmonary developmental anomaly. *Mac Med Preview*. 2022; 76(2):100-104

8.Zdravevska, M., Dimitriveska, D., Todevski, D., Arbutina, S., Ismaili, I., Janeva, E., Boshevski, M. Complications associated with pulmonary embolism – data from the registry of patients with venous thromboembolism. *Mac Med Preview*. 2021; 75(1): 1-7.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес.

Д-р Ирфан Исмаили активно е вклучен во стручно-апликативната работа на Клиниката за пулмологија и алергологија во Скопје преку изработка на стручни презентации, учество на главни визити и семинари. Неговата стручна дејност е особено афирмирана во областа на инвазивната дијагностика и интервентен третман на белодробните карциноми, како и примената на ултрасонографијата во дијагностика и третман на болестите на плеврата и белодробните тумори. Член е на: Лекарското друштво на Македонија, Македонското респираторно здружение, Македонска лекарска комора, Македонско здружение за алергологија и клиничка имунологија, Здружението на Пулмолози на РМ, Европско респираторно здружение (ERS), International Assosiation for the Study of Lung Cancer (IASLC), Светската асоцијација за бронхологија и интервентна пулмологија (WABIP) и Европската асоцијација за бронхологија и интервентна пулмологија (EABIP).

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Ирфан Адил Исмаили

Институција: Медицински факултет, УКИМ, Скопје

Научна област: ИНТЕРНА МЕДИЦИНА, ПУЛМОЛОГИЈА И АЛЕРГОЛОГИЈА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 8.38.	Да
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: Уверение, на ниво Б2 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 11.7.2023 г.	Да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Жанина Переска, с.р.

Проф. д-р Јорго Костов, с.р.

Доц. д-р Павлина Цекова-Видимлиски, с.р.

Ас. д-р Милена Милетиќ Ѓореска Биографски податоци и образование

Д-р Милена Милетиќ Ѓореска е родена на 23.9.1983 година во Скопје, Р Македонија. Основно и средно образование има завршено во Скопје. Основно образование, со одличен успех (1990-1998 год.) завршила во основното училиште „11 Октомври“ во Скопје, Р Македонија, а средно образование, со одличен успех (1998-2003 год.) завршила во гимназијата „Јосип Броз Тито“ во Скопје, Р Македонија. На Медицинскиот факултет во Скопје дипломирала на 6.12.2008 година со просечен успех 9,5, а на 29.5.2009 година положила стручен испит и се стекнала со звање дипломиран доктор на медицина. Запишала специјализација по специјалноста *интерна медицина* во 2009 година и положила специјалистички испит пред испитната комисија на Медицински факултет– Скопје на 25.12.2013 година, по што се стекнала со звање специјалист по интерна медицина. Во текот на специјализацијата по *интерна медицина*, редовно ги обавува внатрешните и надворешните торнуси, предвидени со програмата за специјализација по специјалноста *интерна медицина*. За време на специјализацијата четири години волонтира на Клиниката за кардиологија, каде што е активно вклучена во работата на: Одделот за коронарна болест, Одделот за периферна васкуларна болест, Одделот за хипертензија, а активно учествува и во работата на лабораторијата за ехокардиографија. Во учебната 2012/2013 година се запишува на трет циклус студии–докторски студии на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје на студиската програма Клиничка медицина. На 10.3.2014 година се вработува на Универзитетската клиника за токсикологија, каде што зема активно учество во секојдневната работа на Клиниката. На 15.5.2015 година се вработува на Универзитетската клиника за пулмологија и алергологија, каде што активно е вклучена во секојдневната работа на Клиниката, со посебен интерес кон функционалните дијагностички испитувања. Со супспецијализација по пулмологија со алергологија започнува во март 2019 година, а се стекнува со звање супспецијалист по пулмологија со алергологија во декември 2022 год. Активно го владее англискиот јазик и поседува: меѓународен сертификат (Cambridge Certificate of Preliminary English–PET, Cambridge Certificate B2 First FCE, уверение од Филолошки факултет „Св. Кирил и Методиј“ за познавање на англискиот јазик, ниво Ц2 според CEFR. Исто така, располага и со солидни компјутерски познавања MS Office (Word, Excel, Power point).

Наставно-образовна дејност

Д-р Милена Милетиќ Ѓореска е избрана за асистент докторанд на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ на 13.7.2015 година. Во рамките на наставно-образовната дејност, кандидатката д-р Милена Милетиќ Ѓореска активно изведува практична настава на студенти и специјализанти според програмата на Катедрата за интерна медицина. Кандидатката учествува во едукација на матични лекари, организирана од Министерството за здравство во 2014 година. Последниот избор во звање асистент е објавен во Медицински Билтен бр. 1228 од 15.12. 2020 год.

Научноистражувачка дејност

Д-р Милена Милетиќ Ѓореска зема активно учество на голем број конгреси, семинари, и различни школи од областа на пулмологија и интерна медицина. Во тек на студиите по медицина, има обавено два едномесечни научноистражувачки престои во склоп на IFMSA-програмата. Првиот во 2007 год. на Одделот за физиологија, под менторство на проф. д-р Christa Einspieler при Медицинскиот универзитет во Грац, Австрија (Medizinische Universitaet Graz). Вториот престој во 2008 година, на Универзитетската клиника за детски болести, при Медицинскиот универзитет во Братислава, Словачка, под менторство на проф. д-р Laszlo Kovacs (Detska fakultna nemocnica s poliklinikou). За време на специјализацијата по интерна медицина активно учествува на еднеделен семинар во 2011 година за континуирана медицинска едукација Salzburg Columbia Seminar in Internal Medicine, со презентација на приказ на случај, Holiday heart Syndrome, во Салцбург, Австрија.

Д-р Милена Милетиќ Ѓореска е учесник во клинички испитувања:

1. Подистражувач (Sub-Investigator) во „Фаза 2/3, рандомизирана, паралелна група, плацебо контролирана, двојно слепа студија за оценување на ефикасноста и безбедноста на СТ-Р59 во комбинација со стандардот за нега кај амбулантски пациенти со тежок акутен респираторен синдром со инфекција од корона вирус (SARS –CoV-2)“ 2. Подистражувач (Sub- Investigator) во „52- неделна студија, рандомизирана, двојно слепа, двојно маскирана, контролирана со плацебо и активна компонента (Рофлумиласт, Далиресп 500ug) со паралелна група, за оценување на ефикасноста и безбедноста на две дози на CHF6001 DP како додаток на тројната терапија за одржување кај пациенти со хронична опструктивна болест (ХОББ) и хроничен бронхитис (PILLAR)“.

Кандидатот е автор на повеќе трудови објавени во релевантни списанија, приложени за следните трудови за рецензија при реизбор:

1. Angelovska, I., Karkinski, D., Debreslioska, A., Grueva-Karanfilova, A., Miletic, M., Dokic, D. Assessment of infectious etiology in severe exacerbations of chronic obstructive pulmonary disease; relationship with respiratory failure. JMS. 2021 Jul 26;4(2), 103-112.

2. Angelovska, I., Stojkovska, S., Arsovski, Z., Pejkovska, S., Karkinski, D., Debreshlioska, A., Milena, M., Ada KG, Irfan, I., Sasa, AK, Biljana, SB, Dokic, D. Correlation between detected respiratory pathogens and lung function in patients with acute exacerbation of chronic obstructive pulmonary disease. Mac Med Preview. 2021; 75(2):100 -107.

3. Nakovska, O., Dokic, D., Karkinski, D., Nechevski, V., Janeva, E., Miletic Gjoreska, M., Debreslioska, A., et al. Improving the safety of prescribing and using antibiotics in the treatment of exacerbations of COPD in hospitalized patients in tertiary care. Maced Pharm bull. 2022; 68 (Suppl 1) 547-548.

Стручно-апликативна дејност

Д-р Милена Милетик Гореска активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Клиниката за пулмологија и алергологија во Скопје преку изработка на стручни презентации, учество на главни визити и семинари. Нејзината стручна дејност е особено насочена во областа на функционалната дијагностика. За време на специјализацијата учествува на дводневен курс по напредна ехокардиографија организиран од Македонското здружение по кардиологија и Европската асоцијација по Ехокардиографија „ЕАЕ Teaching course of Advanced Echocardiography“ во 2012 год. одржан во Скопје, Р Македонија. Исто така, е активен учесник на дводневен курс за напредна ехокардиографија во 2012 година одржан во Софија, Р Бугарија. Во октомври 2019 зема учество на школа за спирометрија во Тешањ –БИХ, организирано од ERS.

Член е на: Лекарското друштво на Македонија, Македонското респираторно здружение, Здружение на пулмолози на РМ, Македонска лекарска комора, Македонско здружение за алергологија и клиничка имунологија, Македонското кардиолошко здружение, Европско респираторно здружение (ERS), Европското кардиолошко здружение (ESC), Европската асоцијација за ехокардиографија (ЕАЕ).

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: *Милена Бранислав Милешиќ Ѓореска*

Институција: Медицински факултет, УКИМ, Скопје

Научна област: ИНТЕРНА МЕДИЦИНА, ПУЛМОЛОГИЈА СО АЛЕРГОЛОГИЈА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
2	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 9,5.	Да
3	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: Preliminary English Test, Level B, Cambridge Certificate (FCE), 3. Издавач на документот: Cambridge English language assessment, British Council Macedonia 4. Датум на издавање на документот: јуни 2000 г.	Да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Жанина Переска, с.р.

Проф. д-р Јорго Костов, с.р.

Доц. д-р Павлина Цекова-Видимлиски, с.р.

Ас. д-р Татјана Бајрактарова Прошева

Биографски податоци

Ас. д-р Татјана Бајрактарова Прошева е родена на 6.11.1967 година во Штип. Основно образование и средно медицинско училиште завршила во Штип, со континуиран одличен успех. Студиите по општа медицина на Медицинскиот факултет во Скопје ги започнала во 1986 година, а дипломирала во 1992 год. и се стекнала со звањето доктор на медицина. Во 1992 год. го положила стручниот испит и се здобила со лиценца за работа бр.06231. Од јуни 1995 год. до февруари 1996 год. работела како општ лекар во итна медицинска помош, а од март 1996 - октомври 1999 год. на Одделот за хемодијализа во Медицински центар – Штип. Специјализација по интерна медицина запишала во октомври 1999 год. со звање специјалист по интерна медицина се стекнала во декември 2003 год. и продолжува да работи како специјалист по интерна медицина во Клиничка болница – Штип. Во ноември 2014 започнува супспецијализација по Ендокринологија, и со звањето супспецијалист ендокринолог се стекнува во декември 2016 година. Со работа на Клиниката за ендокринологија, дијабетес и метаболички нарушувања во Скопје започнува од јуни 2018 год. Докторските студии по Клиничка медицина се во тек.

Има активно познавање на: англиски јазик ниво Б2 и германски јазик ниво А2.

Наставно-образовна дејност

Како асистент по Интерна медицина на Универзитетот „Гоце Делчев“ ангажирана е од јануари 2013 до мај 2018 год. Последен избор во звање асистент докторанд на УКИМ објавен во Медицински Билтен 1228 од 15.12.2020. Како асистент учествува во изведување на практична настава организирана од Катедрата за интерна медицина.

Има активно познавање на: англискиот јазик ниво Б2 и германски јазик ниво А2.

Научноистражувачка дејност

Кандидатката учествувала во повеќе научни студии.

MIRAGE – мултицентрична, ретроспективна неинтвенциска студија каде што се следи гликемиска контрола кај една група на GLP-1 наинви пациенти со дијабетес тип 2 поставени на еднаш неделно терапија со semaglutide (OZEMPIC), и

PI во проспективна мултицентрична обсервациона студија за vildagliptin кај пациенти со ДМ тип 2 – 2021.

Како автор и коавтор учествувала во изработка на повеќе научни и стручни трудови.

1. Nakova VV, Nakov Z, Dokuzova S, Prosheva T, Krstevska B. Efficacy and Safety of Empagliflozine and Semaglutide (Once Weekly) in T2DM Patients in Shtip. Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki). 2023 Mar 29;44(1):71-77. doi: 10.2478/prilozi-2023-0008. PMID: 36987757.
2. Srbinoska Bogatinoska M, Popovska L, Prosheva T, Bitoska I, Vidinic I, Vavlukis M, Milenkovski M. The effect of methylprednisolone versus dexamethasone in increasing the diabetogenic effect of SARS-COV-2 infection and the development of new-onset diabetes mellitus. *Journal Of Morphological Sciences* 2022;5(1): 103-112

Апстракт објавен во зборник на меѓународна конференција-конгрес меѓународни:

1 Severe hyponatremia as presenting symptom of small cell lung carcinoma; Stevchevska, A., Milenkovic, T., Todorova, B., Jovanovska Mishevsk, S., Bajraktarova Prosheva, T. JCEM Case Reports.2023; A20 <http://hdl.handle.net/20.500.12188/27242> DOI: 10.1210/jcemcr/luac014.033

2 Todorova, B., Jovanovska Mishevsk, S., Bitovska, I., Bajraktarova Prosheva, T., Plasheski, T., Milenkovic, T. Case Report of Latent Autoimmune Diabetes in Adults - misdiagnosed as type 2 Diabetes Mellitus [abstract]. IDF World Congress; 2022December 5-8; Lisbon,Portugal. p

Апстракт објавен во зборник на конференција/конгрес-национална:

1 Prosheva, T., Todorova, B., Stevchevska, A., Bitovska, I. Neurofibromatosis type1 associated with Pheochromocytoma-Case report [ABSTRACT]. 6th Macedonian Congress of Endocrinology with International Participation and 7th Diabetes Days in Macedonia with International Participation; 2022 October 13-16; Struga, North Macedonia p45

2 Bitovska, I., Todorova, B., Subeska Stratrova, S., Pavlevska, E., Jovanovska Mishevsk, S., Bajraktarova Prosheva, T., Milenkovic, T. [ABSTRACT]. Case report of a woman with Li Fraumeni Syndrome 6th Macedonian Congress of Endocrinology with International Participation and 7th Diabetes Days in Macedonia with International Participation; 2022 October 13-16; Struga, North Macedonia p120

3 Todorova, B., Prosheva, T., Stevcevska, A., Hristov, G., Bitoska, I. Case report in a patient with type A insulin resistance [ABSTRACT]. 6th Macedonian Congress of Endocrinology with International Participation and 7th Diabetes Days in Macedonia with International Participation; 2022 October 13-16; Struga, North Macedonia p119

4 Велкоска Накова, В., Докузова, С., Прошева, Т. Ефикасност и безбедност на Емпаглифлозин и еднаш неделен субкутан Семаглутид кај пациенти со дијабетес тип 2 во Штип [ABSTRACT]. 6th Macedonian Congress of Endocrinology with International Participation and 7th Diabetes Days in Macedonia with International Participation; 2022 October 13-16; Struga, North Macedonia p104

5 Прошева, Т., Богатиновска, М., Битовска, И., Јовановска-Мишевска, С., Миленковиќ, Т. Влошување на постоечки и развој на новодијагностициран дијабетес мелитус тип 2 кај пациенти со Сارس-Ков-19 инфекцијаш [ABSTRACT]. 6th Macedonian Congress of Endocrinology with International Participation and 7th Diabetes Days in Macedonia with International Participation; 2022 October 13-16; Struga, North Macedonia

6 Tasevska, S., Janeku Kartalova, M., Kondova Topuzovska, M., Hasipi, M., Demiri, I., Prosheva, T. Влијанието на дијабетот врз текот и исходот на болеста кај пациенти со пневмонија и Ковид-19 [Abstract]. 6th Macedonian Congress of infectious diseases with international participation; 2022 Nov 11-13; Struga, N. Macedonia, <http://hdl.handle.net/20500/12188/27243>

Стручно-апликативна дејност

Посетувала школи за едукација од областа на дијабетологијата и клиничката ендокринологија, кардиологија и дијализа. Кандидатката активно учествува во секојдневната работа на Клиниката за ендокринологија и болести на метаболизам, во кабинетот за ехотомографија на тироидна жлезда. На 2.4.2008 год., по евалуација и проценка на приложените стручни и научни трудови, се стекнала со звањето примариус, по одржување на седница на посебната комисија при Министерството за здравство. Член е на: Научното здружение на ендокринолози и дијабетолози на Македонија; Македонското здружение за дебелина (МЗД); Македонското лекарско друштво (МЛД) – доделени благодарница и диплома; Меѓународно здружение за остеопороза; Здружение на интернисти на Македонија.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Татјана Прошева Бајрактарова
Институција: Медицински факултет, УКИМ, Скопје
Научна област: ИНТЕРНА МЕДИЦИНА, ЕНДОКРИНОЛОГИЈА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 8.23	Да
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1 Странски јазик: англиски јазик 2 Назив на документот: Уверение, Б2 ниво за познавање на странски јазик 3 Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4 Датум на издавање на документот: 4.7.2023 г.	Да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Жанина Переска, с.р.
Проф. д-р Јорго Костов, с.р.
Доц. д-р Павлина Цекова-Видимлиски, с.р.

Ас. д-р Марија Живковиќ
Биографија и образование

Марија Живковиќ е родена 29 август 1985 година. Основно и средно образование завршила во Скопје. Студиите на Медицинскиот факултет во Скопје ги завршила во 2011 година со просек 9.29 и се стекнала со звањето доктор на медицина. Во текот на студиите имала два стручни престоја во Полска и Турција. Од декември 2012 година, работела како волонтер на Клиниката за ендокринологија, сè до вработувањето во оваа институција, декември 2015 г. Специјализација од областа на ендокринологија започнала во септември 2013 година, а ја завршила во септември 2019 година. Од октомври 2019 г. се стекнала со звање специјалист ендокринолог.

Активно се служи со англискиот и германскиот јазик, а говори и италијански јазик. Има познавање од компјутерската технологија.

Наставно-образовна дејност

Марија Живковиќ учествува во изведување на практична настава по предметите што ги координира Катедрата по интерна медицина. Последниот реферат за избор за асистент е објавен во Билтенот на УКИМ бр. 1228 од 15.12.2020 година.

Научноистражувачка дејност

Кандидатката е вклучена во научноистражувачки проект „Pioglitazone за неалкохолна масна болест на прииот дроб кај пациенти со тип 2 дијабетес мелитус и метаболен синдром“, Катедра за интерна медицина, Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Претходни научноистражувачки студии каде што била учесник:

Учествувала во изработката на неколку клинички студии;– Мултицентрична, ретроспективна студија која ја анализира гликемиската контрола кај една група GLP-1 наивни пациенти со дијабетес тип 2 кои биле поставени на еднаш неделна терапија со semaglutide (OZEMPIC) во рутинската клиничка пракса во Северна Македонија. IS NN9535-4976 MIRAGE), -International Clinical Study FENOPRA-III-12-1-Registry to evaluate the effects of switching from premixed insulin treatment to regimens with basal insulin in sub-optimally controlled Type 2 Diabetes patients (LANTU_L_06270)

Направила превод на дел од книгата „Медицинска фармакологија и терапевтици“ Ars Lamina. ISBN: ISBN 978-608-247-289-8;2015

Автор е и коавтор на трудови со висок импакт-фактор, како и на повеќе од 30 апстракти.

1. Zivkovic Hristova, M., Volkanovska Ilijevska, C., Jovanovska Mishevskа, C. Reaching continuous glucose monitoring targets with sensor-augmented pump: a case report [abstract]. 15th International Conference on Advanced Technologies & Treatments for Diabetes; 2023; Berlin, 22-25th February; p R003#1032
2. Volkanovska Ilijevska, C., Zivkovic, M., Stevchevska, A., Eftimovska Otovikj, N., Hasan, T., Jovanovska Mishevskа, S. Postsurgical hungry bone syndrome in unrecognized severe primary hyperparathyroidism: a case report [abstract]. 23th European Congres of Endocrinology; 2021 May; 73 AEP143
3. Zivkovic, M., Petrovski, G., Jovanovska Mishevskа, S., Bitoska, I. Glucose control during coronavirus disease in type 1 diabetes patient on sensoraugmented pump [abstract]. 13th International Conference on Advanced Technologies & Treatments for Diabetes; Virtual Meeting, 2021 2-4 June; R012/#012
4. Zivkovic, M., Volkanovska, C., Mehmedovic, N., Radovic, M. SGLT2 inhibitor-induced euglycemic diabetic ketoacidosis: a case report [ABSTRACT]. 6th Macedonian Congress of Endocrinology with International Participation and 7th Diabetes Days in Macedonia with International Participation; 2022 October 13-16; Struga, North Macedonia. p103
5. Jovanovska Mishevskа, S., Zivkovic Hristova, M. Mucha, A., Volkanovska Ilijevska, C. et al. Incidence of Cushing's disease in the republic of north Macedonia for the period from 2013 to 2020, according to data derived from the national ehealth system[abstract]. 6th Macedonian Congress of Endocrinology with International Participation and 7th Diabetes Days in Macedonia with International Participation; 2022 October 13-16; Struga, North Macedonia. p.108
6. Volkanovska Ilijevska, C., Zivkovic Hristova, M., Dimitrovska, M., Jovanovska Mishevskа, S. Case report: management of Graves disease during pregnancy [abstract]. 6th Macedonian Congress of Endocrinology with International Participation and 7th Diabetes Days in Macedonia with International Participation; 2022 October 13-16; Struga, North Macedonia. p123
7. Mucha, A., Vokanovska, C., Zivkovic, M., Jovanovka Todorova, B. Therapeutic approach in risperidone induced hyperprolactinemia pregnancy [abstract]. 6th Macedonian Congress of

Endocrinology with International Participation and 7th Diabetes Days in Macedonia with International Participation; 2022 October 13-16; Struga, North Macedonia. p122

Стручно-апликативна дејност

Учествувала на бројни постдипломски курсеви од областа на ендокринологијата и дијабетесот. Работела како волонтер на летни кампови за млади со дијабетес. Има работено на неколку интернационални клинички опсервациони студии. Активно учествува во работата на Центарот за инсулински пумпи и сензори на Клиниката за ендокринологија. Во одделот се следат и лекуваат активно 160 пациенти на терапија со инсулинска пумпа и се анализираат 2000 денови со глукозен сензор годишно.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И
СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Марија Зоран Живковиќ

Институција: Медицински факултет, УКИМ, Скопје

Научна област: ИНТЕРНА МЕДИЦИНА – ЕНДОКРИНОЛОГИЈА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 9,29.	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: <u>англиски јазик</u> 2. Назив на документот: <u>Уверение за познавање на англиски јазик ниво Б2 според европска јазична рамка на Советот на Европа</u> 3. Издавач на документот: <u>Филолошки факултет „Блаже Конески“– Скопје</u> 4. Датум на издавање на документот: <u>4.7.2023 г.</u> ----- = 1. Странски јазик: <u>германски јазик</u> 2. Назив на документот: <u>Уверение за познавање германски јазик ниво Б2</u> 3. Издавач на документот: <u>Goethe-Institut</u> 4. Датум на издавање на документот: <u>26.6.2013 г.</u>	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Жанина Переска, с.р.

Проф. д-р Јорго Костов, с.р.

Доц. д-р Павлина Цекова-Видимлиски, с.р.

Ас. д-р Кирил Наумоски

Биографски податоци и образование

Кандидатот д-р Кирил Наумоски е роден на 15.6.1990 година во Скопје, Р Македонија. Средно образование завршил во Скопје како одличен ученик во СУГС „Раде Јовчевски Корчагин“ во 2009 година. Високо образование завршил на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, каде дипломирал во 2015 година, со просечен успех 8,34. Се стекнува со лиценца за работа како доктор по медицина во ноември истата година. Специјализацијата по општа интерна медицина ја започнува во септември 2016 година, а ја завршува во декември 2022 година. На ЈЗУ УК за токсикологија се вработил во август 2018 година.

Кандидатот активно се служи со англиски јазик.

Наставно-образовна дејност

Од февруари 2021 година е избран за асистент по предметот Интерна медицина, активно вклучен во изведување на практичната настава од Катедрата за интерна медицина.

Научноистражувачка работа

Во текот на работата на ЈЗУ Универзитетската клиника за токсикологија кандидатот е вклучен во неколку научноистражувачки студии и коавтор е на неколку трудови (апстракти) презентирани на национални и меѓународни конгреси.

1. Babulovska, A., Simonovska, N., Pereska, Z., Kostadinovski, K., Naumoski, K. Acute Complication After Heat Stroke in a Half Marathon Healthy Participant: Literature Review. *Türkiye Klinikleri Journal of Case Reports*. 2022;30(1):75-8
2. Pereska, Z., Simonovska, N., Babulovska, A., Berat-Huseini, A., Naumoski, K., Kostadinovski, K. Acute severe poisoning with disinfectant in senior aged patient-case report and overview of literature considering age influence on treatment decision in alcohol-based intoxications. *SAGE Open Med Case Rep*. 2021 Sep 19;9:2050313X211047717. doi: 10.1177/2050313X211047717.

Стручно-апликативна дејност

Кандидатот активно е вклучен во сите области од дејноста на ЈЗУ Универзитетската клиника за токсикологија во Скопје. Бил учесник на неколку научни и стручни семинари и работилници од областа на клиничка токсикологија и интерна медицина, како домашни така и меѓународни.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: *г-р Кирил Златко Наумоски*

Институција: *Медицинскиот факултет – Скопје, УКИМ, Скопје*

Научна област: *ИНТЕРНА МЕДИЦИНА, ТОКСИКОЛОГИЈА*

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 8,34.	Да
3	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: BULATS, ниво С2 3. Издавач на документот: British Council- Р.Македонија 4. Датум на издавање на документот: февруари 2017 г.	Да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Жанина Переска, с.р.

Проф. д-р Јорго Костов, с.р.

Доц. д-р Павлина Цекова-Видимлиски, с.р.

Ас. д-р Кристин Костадиноски
Биографски податоци и образование

Кандидатот д-р Кристин Костадиноски е роден на 9.2.1993 година во Прилеп. Средно гимназиско образование завршил во СОУ Гимназија „Мирче Ацев“ во Прилеп со одличен успех. На Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје се запишал во 2011 година, а дипломирал на 12.6.2017 година со просечен успех од 9,2. По завршувањето на студиите и здобивање со лиценца во јануари 2018 еден месец работи како волонтер во ПЗУ „Ацибадем Систина“ на Одделението за торако-васкуларна хирургија.

Со специјализација по интерна медицина започнал во март 2018 година. Во август 2018 година се вработил при ЈЗУ УК за токсикологија, каде што во текот на работата е вклучен во неколку научноистражувачки студии, како коавтор на неколку трудови.

Присуствувал на неколку научни и стручни семинари и работилници од областа на клиничка токсикологија и интерна медицина, како домашни така и меѓународни.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Наставно-образовна дејност

Од февруари 2021 година е избран за асистент по предметот Интерна медицина, активно вклучен во изведување на практична настава од предметите координирани од Катедрата за интерна медицина

Научноистражувачка работа

Во текот на работата на ЈЗУ Универзитетската клиника за токсикологија кандидатот е вклучен во неколку научноистражувачки студии и коавтор е на неколку трудови (апстракти) презентирани на национални и меѓународни конгреси:

1. Babulovska, A., Simonovska, N., Pereska, Z., Kostadinovski, K., Naumoski, K. Acute Complication After Heat Stroke in a Half Marathon Healthy Participant: Literature Review *Türkiye Klinikleri Journal of Case Reports*. 2022;30(1):75-8

2. Simonovska, N., Chibishev, A., Bekarovski, N., Babulovska, A., Ivanova, B., Naumovski, K., Kostadinovski, K. From unknown poisoning to carbamazepine poisoning *Emergency Care Journal* 2023; 19:11270, May 2023.

Стручно-апликативна дејност

Присуствувал на неколку научни и стручни семинари и работилници од областа на клиничка токсикологија и интерна медицина, како домашни така и меѓународни. Кандидатот активно е вклучен во сите области од дејноста на ЈЗУ Универзитетската клиника за токсикологија во Скопје.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И
СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: *г-р Кристијан Тони Косијадиноски*

Институција: *Медицински факултет – Скопје*

Научна област: ИНТЕРНА МЕДИЦИНА, ТОКСИКОЛОГИЈА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 9.2.	Да
3	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: BULATS, ниво С1 3. Издавач на документот: British Council- Р Македонија 4. Датум на издавање на документот: 18.6.2020 г.	Да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Жанина Переска, с.р.

Проф. д-р Јорго Костов, с.р.

Доц. д-р Павлина Цекова-Видимлиски, с.р.

Ас. д-р Лазар Чадиевски
Биографски податоци

Кандидатот е роден во 1982 година во Скопје. Основно и средно образование завршил во Скопје, континуирано со одличен успех (5.0). Дипломирал на Медицинскиот факултет во Скопје во март 2008 година со просечен успех на оцени 9.47. Специјалистички испит по специјалноста интерна медицина положил во мај 2013 година и се стекнал со звање специјалист по интерна медицина. Од 2015 година запишани и во тек се III циклус докторските студии. Од 2015 година е асистент на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Во 2018 година ја завршува супспецијализација по хематологија и се стекнува со звање супспецијалист хематолог.

Вработен е на Клиниката за хематологија во Скопје од декември 2012 година на Одделението за трансплантација на хематопоетски матични клетки.

Активно го владее англискиот јазик.

Во моментот е асистент по предметот Интерна медицина. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр.1205, од 15.12.2019 година.

Научноистражувачка дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност кандидатот изведува практична настава од прв циклус студии на студиската програма на Медицинскиот факултетот и на Стоматолошкиот факултет.

Кандидатот е автор и коавтор на неколку објавени трудови. Во прилог доставува два научни труда за рецензија, објавени во релевантно научно списание:

1. Pivkova Veljanovska, A., Trajkova, S., Chadievski, L., Cvetanoski, M., Kocoski, B., Mojsovska, T., Spasovski, D., Labachevski, B., Krstevska Balkanov, S, Panovska Stavridis, I. Current treatment options and considerations for patients with relapsed/refractory diffuse large B cell lymphoma in North Macedonia. Macedonian pharmaceutical bulletin.2021; 67 (2) 43 – 51 DOI: 10.33320/maced.pharm.bull.2021.67.02.004
2. Chadievski, L., Chevreska, L., Georgievski, B. and Pivkova Veljanovska, A. ATG in conditioning for allogeneic HSCT in AML patients .Mak Med Pregled. 2022; 76(2): 57-63

Стручно-апликативна дејност

Во тек на студиите, присуствувал во Bydgoszcz, Полска (2006) на Одделението за пластична хирургија, во рамките на програмата за студентска размена со практично учество во микроинвазивни хируршки процедури, и потоа, во 2006 присуствувал на International medical students scientific congress - Ohrid, Makedonija со практично учество и презентација на труд „Evaluation of the effects of surgical treatment and reconstruction of the palpebra and periorbital region“.

Во 2012 зел активно учество на Првиот конгрес на Здружението на хематологија на Македонија и Седмите балкански денови на Хематологијата со презентација на труд: „18FDG PET SCAN vs CT SCAN in posttreatment evaluation and differentiation of further management in patients with Hodgkin lymphoma and Non-Hodgkin lymphoma; single center experience“.

Претстојува во Клиниката во Нирнберг, на стручно усовршување на Одделението за трансплантација на коскена срцевина со акцент на спроведувањето на алогена трансплантација на хематопоетски матични клетки од несроден дарител;

Како активен предавач со презентација на тема: „Стектата хемофилија – практични совети и искуства од Клиниката за хематологија во Скопје, учествува на SEE Hemophilia school Sofia 23-24.11.2017.

Како коинвестигатор учествува во повеќе интернационални студии: MMY3007 A Study of Combination of Daratumumab and Velcade (Bortezomib) Melphalan-Prednisone (DVMP) Compared to Velcade Melphalan-Prednisone (VMP) in Participants With Previously Untreated Multiple Myeloma. GREEN - A Safety and Efficacy Study of Obinutuzumab Alone or in Combination With Chemotherapy in Participants With Chronic Lymphocytic Leukemia, FEIBA Reconstitution Volume Reduction and Faster Infusion Study (FEIBA STAR), RESHAPE.

Кандидатот во моментот е активен член на повеќе здруженија: Здружението на хематологија на Македонија, Европската хематолошка асоцијација, Европската група за трансплантација на коскена срцевина (European Society for Blood and Marrow Transplantation (EBMT), составен дел е од тимот за трансплантација на хематопоетски матични клетки при Универзитетската клиника за хематологија, Скопје.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Лазар Јованче Чадиевски

Институција: Медицински факултет, УКИМ, Скопје

Научна област: ИНТЕРНА МЕДИЦИНА, ХЕМАТОЛОГИЈА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува: <u>9.46.</u>	Да
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: Preliminary English Test, level B2, Cambridge English level 1 certificate in ESOL international 3. Издавач на документот: Cambridge English language assessment, British Council Macedonia 4. Датум на издавање на документот: мај 2015 г.	Да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Жанина Переска, с.р.

Проф. д-р Јорго Костов, с.р.

Доц. д-р Павлина Цекова-Видимлиски, с.р.

Ас. д-р Невенка Ридова

Биографски податоци и образование

Д-р Невенка Ридова е родена на 3.12.1992 година во Кавадарци. Основното и средно гимназиско образование ги завршила во Кавадарци со континуиран одличен успех од 5.0. Се запишала на Медицински факултет– Скопје, насока општа медицина, во 2011 година. Дипломирала во 2017 година со просечен успех од 9.76 и била избрана за првенец во генерацијата 2011/2016 на Медицински факултет– Скопје. Се здобила со лиценца за работа на 1.12.2017 година. Започнала специјализација по хематологија при Катедрата за интерна медицина на Медицински факултет – Скопје, во март, 2018 година. Од септември 2022 е кандидат за докторски студии по Клиничка медицина на Медицински факултет – Скопје на студиската програма Хематологија. Активно ги владее англискиот, германскиот и францускиот јазик.

Наставно-образовна дејност

Вработена е на Универзитетската клиника за хематологија во Скопје од мај, 2018 год.

Во февруари 2021 г. е избрана за асистент по Интерна медицина на Медицински факултет – Скопје и изведува практична настава за студентите по медицина, стоматологија и Високата школа за средномедицински кадар по предметите Интерна медицина и Клиничко испитување.

Научноистражувачка дејност

Д-р Невенка е Ридова е дел од 3 меѓународни научноистражувачки студии како млад истражувач од РС Македонија. Во тек се: „*Cytotoxic T-cell and natural antibody responses in asymptomatic/ mildly symptomatic, severely symptomatic and critically ill patients with COVID-19 u RESHAPE Study* – проспективна мултицентрична студија за стапка на крварење и квалитет на живот кај пациенти со хемофилија А со и без инхибитори третирани со Emicizumab.

Од декември 2021 – во тек: коистражувач во студијата *RESHAPE Study* – проспективна мултицентрична студија за стапка на крварење и квалитет на живот кај пациенти со хемофилија А со и без инхибитори третирани со Emicizumab.

Д-р Невенка Ридова е автор на повеќе научни труда со оригинални резултати во областа на неколку хематолошки проблематики, објавени во референтни научни публикации:

1. Ridova, N., Trajkova, S., Chonevska, B., Stojanoski, Z., Ivanovski, M., Popova-Labachevska, M., Stojanovska-Jakimovska, S., Filipche, V., Sofijanovska, A., Panovska-Stavridis, I. Gaucher disease in North Macedonia: Unexpected prevalence of the N370S GBA1 allele with attenuated disease expression. *Mol Genet Metab Rep.* 2022 Jul 8;32:100895.

2. Trajkova, S., Stojanovska, S., Ridova, N., Krstevska-Balkanov, S., Pivkova-Veljanovska, A., Cevreska, L., Popova-Labachevska, M., Panovska-Stavridis, I. Hematologic Autoimmune Manifestation Secondary to Coronavirus Disease 19 Infection – A Single-Center Experience. *Open Access Maced J Med Sci [Internet].* 2021 Sep. 11

3. Pivkova-Veljanovska, A., Panovska-Stavridis, I., Chadievski, L., Trajkova, S., Popova-Labachevska, M., Mojsovska, T., Stojanoska, S., Ridova, N., Krstevska-Balkanov, S., Stojanoski, Z., Spasovski, D., Grubovic-Rastvorcova, R., Georgievski, B. Haploidentical Stem Cell Transplantation in Patients with Myelodysplastic Syndrome: Case Report First Experience. *Open Access Maced J Med Sci [Internet].* 2021 Nov. 23

4. Ridova, N., Trajkova, S., Popova-Labachevska, M., Stojanovska-Jakimovska, S., Nikolov, F., Panovska-Stavridis, I. Early-Onset Colorectal Cancer in a Young Woman with Type 1 Gaucher Disease. *Eur J Case Rep Intern Med.* 2022 Jun 15;9(6):003412.

5. Panovska-Stavridis, I., Ridova, N., Stojanoska, T., Demiri, I., Stevanovic, M., Stojanovska, S., Ristevska, T., Dimkovski, A., Filipche, V., Dimovski, A., Grozdanova, A. Insight in the Current Progress in the Largest Clinical Trials for Covid-19 Drug Management (As of January 2021). *Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki).* 2021 Apr 23;42(1):5-18.

6. Trajkova, S., Cevreska, L., Krstevska-Balkanov, S., Pivkova-Veljanovska, A., Popova-Labachevska, M., Jovanovska, A., Ridova, N., Stojanovska, S., Panovska-Stavridis, I. Use of chronic lymphocytic leukemia-international prognostic index in patient risk stratification-single center experience. *Int J Res Med Sci* 2021;9:2673- 80

7. Trajkova, S., Pivkova-Veljanovska, A., Krstevska-Balkanov, S., et al. Predictive instrument for asymptomatic early-stage chronic lymphocytic leukemia patients-single center experience. *JMS.* 2021; 4(3): 81-93

8. Labachevski, B., Popova-Labachevska, M., et al. Assessment and correlation of oxidative stress between healthy adults and adult patients with chronic myeloid leukemia treated with Imatinib. *JMS.* 2023; Panovska Stavridis I 6(1): 51-61

9. Trajkova, S., Pivkova-Veljanovska, A., Popova-Labachevska, M., et al. Chronic lymphocytic leukemia arising in patient with Hodgkin Lymphoma treated with peripheral blood stem cell transplantation – Case Report . *JMS.* 2022; 5 (2): 12-16

10. Krstevska Balkanov, S., Trajkova, S., Pivkova-Veljanovska, A., et al. How we treated hairy cell leukemia – single centre experience. *Academic Medical Journal*.2022; 2 (2)
11. Krstevska Balkanov, S., Trajkova, S., Pivkova-Veljanovska, A, et al. Impact of initial renal involvement and Bence Jones proteins in the urine on overall survival of patients with Multiple Myeloma. **JMS. 2022**; 5 (2): 1-6
12. Balkanov Krstevska, S., Trajkova, S., Pivkova-Veljanovska, A et al. Implications of chromosomal abnormalities and Bence-Jones proteins in Multiple Myeloma. **JMS. 2022**; 2 (2): 143-148
13. Labachevska, Marija Popova, Panovska Stavridis, I., Trajkova, S., et al. Molecular profiling of BCR-ABL negative myeloproliferative neoplasmas, going beyond driver mutations, single center experience. **JMS . 2023**; 6 (1): 8-16
14. Trajkova, S., Krstevska-Balkanov, S., Petrusevska, G., Cevreska, L., Pivkova-Veljanovska, A., Popova-Labachevska, M., Ridova, M., Stojanovska, S. Panovska-Stavridis, I. Prognostic impact of immunophenotyping of diffuse large B-cell lymphoma - a single-centre experience. *Macedonian pharmaceutical bulletin*.2021; 67 (1): 43 - 54 UDC: 616-006.441-097(497.7)
15. Stojanoska, T., Cvetanovska, M., Demiri, I., et al. Pulmonary embolism - a complication of COVID-19 infection in postpartum – Case Report.**JMS.2021**; 4(3): 126-130
16. Невенка Ридова, Симона Стојановска-Јакимовска, Сања Трајкова, Марија ПоповаЛабачевска, Душко Дуковски, Мартин Ивановски, Милена Стевановиќ, Татјана Стојаноска, Илир Демири, Александар Димовски, Димитар Ефремов, Ирина Пановска – Ставридис. Анализа на Т клеточните одговори кај пациенти со ковид-19 во Северна Македонија. *Vox Medici*, година XXXI, број 119, јуни 2023.
17. Лазар Ј. Чадиевски, Александра Пивкова Велјановска, Сања Трајкова, Лидија Чевреска, Борче Георгиевски, Милче Цветаноски, Невенка Ридова, Симона Стојановска, Божидар Кочоски, Ирина Пановска Ставридис. Екстракорпорална фотофереза во третман на gvhd по алогена трансплантација на матични хематопоетски клетки. *Vox Medici*, година XXXI, број 119, јуни 2023.
18. Popova-Labachevska, M., Pivkova Veljanovska, A., Trajkova, S, et al. Treatment of patients with severe aplastic anaemia with allogeneic stem cell transplantation - single centre experience. *Macedonian pharmaceutical bulletin*. 2021; 67 (2): 81 – 89. UDC: 616.155.194.7:[6029:616-089.843
19. Trajkova, S., Cevreska, L., Pivkova-Veljanovska, A, et al. Analysis of Prognostic Factors As Predictors of Treatment Free Survival in Patients with Chronic Lymphocytic Leukemia-Single Centre Experience. *IOSR-JDM*. 2021;20(8):32-43
20. Trajkova, S., Balkanov Krstevska, S., Pivkova-Veljanovska, A., et al. Obinutuzumab for the treatment of chronic lymphocytic leukemia patients: Single centre experience. *Acad Med J* 2023;3(1):15-26. UDC: 616.155.392.2-085.375

Стручно-апликативна дејност

Д-р Невенка Ридова е учесник во повеќе меѓународни хематолошки собири со постер-презентации и објавени апстракти. Учество со орална презентација:

Во март 2021 година, избран пишан реферат за орална презентација на Gaucher Medical Tutorial 2021, организиран од *Shaare Zedek Medical Centre* во Израел, на тема: Enzyme replacement therapy for type I Gaucher Disease in young woman treated for colon adenocarcinoma.

Во октомври 2023 учество со орална презентација на ЕНА- Balkan Days 2023 на тема: Assessment of T-cell receptor gene rearrangement as a method for post induction minimal residual disease monitoring in adult patients with T-cell acute lymphoblastic leukemia

Активно учествувала во неколку национални собири со усна презентација.

Автор е на рецензирана брошура, издадена од Здружението за хематологија на Македонија во 2021 год: *Водич за пациентиите со Нехочкинов лимфом*. Автор и уредник на рецензирани Национални водичи за дијагноза и третман на хронични B- и T-лимфопрлиферативни болести (2022).

Дел е од националниот проект на Здружението за хематологија на Македонија: Унапредување на раната дијагностика и третман на пациентите со лимфом и мултипен миелом во Република Северна Македонија: Предизвици и можности со едукација на матични лекари и лекари специјалисти интернисти за рана и адекватна дијагностика на пациентите со лимфом.

Д-р Невенка Ридова е член на повеќе здруженија: *SOHO (Society of Hematological Oncology)*; *ЕНА (European Hematology Association)*, *ERIC (European Research Initiative in CLL)* и *Здружението за хематологија на Македонија*.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Невенка Еленчо Ридова

Институција: Медицински факултет, УКИМ, Скопје

Научна област: ИНТЕРНА МЕДИЦИНА, ХЕМАТОЛОГИЈА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 9,76.	Да
3	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: BULATS, ниво Ц1 3. Издавач на документот: British Council Macedonia 4. Датум на издавање на документот: 6.2.2018 г.	Да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Жанина Переска, с.р.

Проф. д-р Јорго Костов, с.р.

Доц. д-р Павлина Цекова-Видимлиски, с.р.

Ас. д-р Милче Цветаноски
Биографски податоци и образование

Д-р Милче Цветаноски е роден на 10.6.1992 година во Прилеп. Основно и средно образование завршил во Македонски Брод со одличен (5.00) успех. На Медицинскиот факултет при УКИМ во Скопје се запишал во учебната 2011/2012 година. Дипломирал на 16.5.2017 со среден успех 9.66. За време на студиите користел стипендија за талентирани студенти од Министерството за образование. По успешно изведениот приправнички стаж, со основна лиценца за работа се здобил на 1.12.2017 година. На 1.2.2018 година се вработил во ПЗУ „Филинг“ на работна позиција доктор на општа медицина. Својот работен стаж го продолжил на Клиниката за хематологија – Скопје од 17.5.2018 година до денес. Специјализација по хематологија ја започнал на 1.3.2019 година. Трет циклус на докторски студии запишал на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје во ноември 2022 година.

Активно го владее англискиот јазик за што приложи уверение за познавање на англискиот јазик, кое одговара на ниво В2 според Европската јазична рамка на Советот на Европа, издадено од British Council Macedonia.

Активно се служи со компјутерскиот програмски пакет Microsoft Office, како и со компјутерско пребарување во насока на научноистражувачка работа.

Наставно-научна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност кандидатот изведува вежби од прв циклус студии на студиската програма на Медицинскиот факултетот и на Стоматолошкиот факултет. Избран е за асистент на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје на 17.2.2021 година (Билтен број 1228).

Кандидатот е автор и коавтор на научни трудови објавени во научно списание со меѓународен уредувачки одбор и списанија и со фактор на влијание:

1. Trajkova, S., Krstevska Balkanov, S., Pivkova Veljanovska, A., Ridova, N., Popova Labacevska, M., Stojanovska, S., **Cvetanoski, M.**, Zafirova, B., Panovska Stavridis, I. Obinutuzumab for treatment of chronic lymphocytic leukemia patients: single center experience. Acad Med J 2023;3(1):15-26. doi: 10.53582/AMJ2331015t

2. Pivkova Veljanovska, A., Trajkova, S., Chadievski, L., **Cvetanoski, M.**, Kocoski, B., Mojsovska, T., Spasovski, D., Labachevski, B., Krstevska Balkanov, Panovska Stavridis, I. Current treatment options and considerations for patients with relapsed/refractory diffuse large B cell lymphoma in North Macedonia. Macedonian pharmaceutical bulletin.2021; 67(2):43 - 51 (2021). DOI: 10.33320/maced.pharm.bull.2021.67.02.004

Автор и коавтор е и на неколку апстракти за конгреси со меѓународно учество:

1. Cvetanoski, M., Ridova, N., Stojanovska Jakimovska, S., Chadievski, L., Popova Labachevska, M., Stojanoski, Z., Pivkova Vlejanovska, A., Dukovski, D., Trajkova, S., Grivchevska, M., Jakimovski, M., Kostojchinoska, V., Stevanovikj, M., Demiri, I., Stojanoska, T., Milosavljevikj, A., Panovska-Stavridis, I. [abstract]. Outcomes of COVID-19 Infections in Patients With Hematological Malignancies in Republic of North Macedonia. Clin Lymphoma Myeloma Leuk. 2022; 2(suppl 2): S277. P CLL-393 doi: 10.1016/S2152-2650(22)01344-1.
2. Ridova, N., Cvetanoski, M., Trajkova, S., Ivanovski, M., Pivkova Veljanovska, A., Stojanoski, Z., Popova Labachevska, M., Stojanovska Jakimovska, S., Dukovski, D., Chadievski, L., Krstevska-Balkanov, S., Jakimovski, M., Fazliu, A., Kostojchinovska, V., Petrushevska, G., Panovska-Stavridis, I. [abstract]. Efficacy Of Obinutuzumab - Based Regimens In Patients With Previously Untreated Follicular Lymphoma: A Retrospective Observational Single-Center Study. Hemasphere. 2023 Aug 8;7(Suppl):e33999e. PB2273doi: 10.1097/01.HS9.0000975824.33999.eo.
3. Chadievski, L., Pivkova Veljanovska, A., Stojanovska Jakimovska, S., Cvetanoski, M., Ridova, N., Kocoski, B., Trajkova, S., Popova Labachevska, M., Chevreska, L., Georgievski, B., Panovska Stavridis, I. AML-325 The Efficacy of Anti-Thymocyte Globulin for in Vivo T Cell Depletion in Conditioning in Patients With Acute Myeloid Leukemia Undergoing Allogeneic Hematopoietic Stem Cell Transplantation From Related and Unrelated Donors [abstract]. Clin Lymphoma Myeloma Leuk. 2023 Sept;23(suppl 1):S290. doi: 10.1016/S2152-2650(23)01040-6.

Стручно-апликативна дејност

Д-р Милче Цветаноски активно е вклучен во работата на Клиниката за хематологија на одделот за трансплантација на хематопоетски матични клетки, како и со изведување на дијагностички и терапевтски постапки. Има учествувало на бројни стручни состаноци, работилници, семинари и конгреси,

како во земјава така и во странство. Член е во две комисии при процесот на акредитација на Клиниката за хематологија.

Член е на: Лекарка комора на Република Северна Македонија, Македонско лекарско друштво, Здружение на хематологија на Северна Македонија, Society of Hematologic Oncology, European Society for Blood and Marrow Transplantation.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Милче Славе Цветаноски
Институција: Медицински факултет, УКИМ, Скопје
Научна област: интерна медицина, хематологија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 9.66.	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: BULATS, B2 CEFR 3. Издавач на документот: British Council Macedonia 4. Датум на издавање на документот: 15.3.2018 г.	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Жанина Переска, с.р.
Проф. д-р Јорго Костов, с.р.
Доц. д-р Павлина Цекова-Видимлиски, с.р.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатите, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-применувачката дејност, како и дејноста од поширок интерес на асистент, доктор на медицински науки д-р Саша Каева Анастасова, асистент, доктор на медицински науки д-р Советка Палешковска Јорданова, асистент, доктор на медицински науки д-р Даница Петковска Спинова, асистент, доктор на медицински науки д-р Јане Талески, асистент, доктор на медицински науки д-р Марија Ѓеракароска Радовиќ, асистент д-р Ирфан Исмаили, асистент д-р Дејан Тодевски, асистент д-р Лазар Чадиевски, асистент д-р Хајбер Таравари, асистент д-р Нела Костова, асистент д-р Душан Петковски, асистент д-р Ангела Дебрешлиоска, асистент д-р Сузана Арбутина, асистент д-р Зоран Арсовски, асистент д-р Милена Милетиќ, асистент д-р Елена Груева Настевска, асистент д-р Татјана Бајрактарова Прошева, асистент д-р Емилија Лазарова Трајковска, асистент д-р Милче Цветаноски, асистент д-р Невенка Ридова, асистент д-р Кристин Костадиноски, асистент д-р Кирил Наумоски, асистент д-р Марија Живковиќ, асистент д-р Мимоза Миленкова, асистент д-р Александра Цаневска Танеска и д-р Елиф Врјанко.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатите од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека сите наведени кандидати поседуваат научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнуваат сите услови да бидат избрани во звањето асистент по предметот Интерна медицина.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, кандидатите: асистент, доктор на медицински науки д-р Саша Каева Анастасова, асистент, доктор на медицински науки д-р Советка Палешковска Јорданова, асистент, доктор на медицински науки д-р Даница Петковска Спинова, асистент, доктор на медицински науки д-р Јане Талески, асистент, доктор на медицински науки д-р Марија Ѓеракароска Радовиќ, асистент д-р Ирфан Исмаили, асистент д-р Дејан Тодевски, асистент д-р Лазар Чадиевски, асистент д-р Хајбер Таравари, асистент д-р Нела Костова, асистент д-р Душан Петковски, асистент д-р Ангела Дебрешлиоска, асистент д-р Сузана Арбутина, асистент д-р Зоран Арсовски, асистент д-р Милена Милетиќ, асистент д-р Елена Груева Настевска, асистент д-р Татјана Бајрактарова Прошева, асистент д-р Емилија Лазарова Трајковска, асистент д-р Милче Цветаноски, асистент д-р Невенка Ридова, асистент д-р Кристин Костадиноски, асистент д-р Кирил Наумоски, асистент д-р Марија Живковиќ, асистент д-р Мимоза Миленкова, асистент д-р Александра Цаневска Танеска повторно да бидат избрани во звањето асистент по предметот Интерна медицина, а д-р Елиф Врјанко за прв пат да биде избрана во звањето асистент по предметот Интерна медицина.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Жанина Переска, с.р.

Проф. д-р Јорго Костов, с.р.

Доц. д-р Павлина Џекова-Видимлиски, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН АСИСТЕНТ ПО ПРЕДМЕТОТ РАДИОЛОГИЈА НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Медицински факултет – Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 5.8.2023 година, за избор на еден асистент по предметот Радиологија, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-3834/14, донесена на 12.9.2023 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Василчо Спиоров, редовен професор на Медицинскиот факултет во Скопје, д-р Билјана Пргова Велјанова, вонреден професор на Медицинскиот факултет во Скопје и д-р Петар Јаневски, доцент на Медицинскиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на еден асистент по предметот Радиологија, во предвидениот рок се пријави ас. д-р Вјолца Алији.

3. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката ас. д-р Вјолца Алији е родена на 25.3.1978 година, во Скопје. Средно образование завршила во СМУ „Никола Штејн“ – Тетово во 1996 година. Со високо образование се стекнала на Медицинскиот факултет при Медицинскиот универзитет во Пловдив, Р Бугарија. Дипломирала на 23.4.2004 година, со просечен успех 8,16. Во Универзитетскиот институт за радиологија во Скопје е вработена од 2005 година. Истата година ја започнала специјализацијата по радиологија при Медицинскиот факултет во Скопје, а во 2009 година го положила стручниот специјалистички испит и се стекнала со звање специјалист по радиодиагностика. Во 2008 година е избрана за помлад асистент по предметот Радиологија на Медицинскиот факултет во Скопје.

Кандидатката активно се служи со англиски јазик и поседува уверение за познавање на англискиот јазик – ниво Ц2 (CEFR), издадено на 14.7.2023 година од Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје.

Во учебната 2020/21 година се запишала на трет циклус (докторски) студии на студиска програма Клиничка медицина на Медицински факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Во моментот е асистент по предметот Радиологија на Медицинскиот факултет во Скопје и активно е вклучена во подготовката и изведувањето на практичната настава за студенти по медицина, како и едукација на специјализанти на Катедрата за радиологија при Медицинскиот факултет во Скопје.

Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1229 од 1.1.2021 година.

Научноистражувачка дејност

Д-р Вјолца Алији е автор и коавтор на стручни и научни трудови од областа на медицината – радиологија, кои се рецензирани во Билтенот на УКИМ, и тоа: Билтен бр. 939 од 1.4.2008 година, Билтен бр. 1001 од 1.2.2011 и Билтен бр. 1229 од 1.1.2021 г. Во прилог ги доставува следниве трудови за рецензија:

1. Hadji Nikolova, N., Lazareska, M., **Aliji, V.**, Ilievski, M., Daskalov, D., Stojkoski, A., Pasoska, M. (2021). Assessment of late gadolinium enhancement in cardiac MRI. *Journal Of Morphological Sciences*, 4(2), 163-173. doi.org/10.55302/JMS2142163hn
2. Tashkova, Z., Arifi, N., Stojovska Jovanovska, E., **Aliji, V.**, Markovik, S. (2021). Renal lymphangiectasia-an unusual mimicker of renal hydronephrosis. *Journal Of Morphological Sciences*, 4(3), 166-170. doi.org/10.55302/JMS2143166t

Приказ на случаи од домашни и меѓународни конгреси:

- Valvita Reci, Mahmoud Kesba, **Vjollca Aliji**. Unilateral infiltration of the optic nerve and orbit revealing relapse of an acute lymphoblastic leukemia. International Congress on Natural, Health Sciences and Technology- Book of abstracts 18-19 May, 2022; p. 277. University of Tetova, Tetova, Republic of North Macedonia. ISBN 978-608-217-101-2. <http://eprints.unite.edu.mk/id/eprint/890>

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Вјолца Алији активно е вклучена во стручно-применувачка работа на ЈЗУ Универзитетски институт за радиологија – Скопје како лекар специјалист со над тринаесетгодишно искуство и експертиза во областа на дијагностичка и интервентна неврорадиологија и ангиологија.

Кандидатката ас. д-р Вјолца Алији, како член на експертскиот тим, остварила експертски активности во имплементација на проектот за Позитрона емисиона томографија (ПЕТ) во Р Македонија во 2011 година, додека во 2017 година била назначена за национален советник на министерот за здравство на Р Македонија за развивање на специјалноста *радиологија*.

Стручно усовршување во странство остварила со стручен престој во: Hacettepe University, School of medicine, department of radiology, Ankara, Turkiye, clinical clerkship во областа на интервентна неврорадиологија, во период од 13.11.-8.12.2011 година и Ronald Reagan UCLA Medical Center, Los Angeles, California, USA physician observership program во областа на интервентна неврорадиологија, во период од 4.8-5.9.2014 година.

Кандидатката има учествувало на повеќе домашни и меѓународни семинари, симпозиуми, тренинг курсеви, работилници, конференции и конгреси за коишто поседува сертификати. Била поканет предавач на Second Diabetes Days with International Participation Mar 31-Apr. 02,2017, во Дојран, Р Македонија и на XVII Balkan Congress of Radiology Oct. 17-19,2019, Хераклион, Крит, Р Грција, како и во организационен комитет на Second International Seminar for Magnetic Resonance Imaging in the Republic of Macedonia, International Society for Magnetic Resonance in Medicine (ISMRM) June15-18 2011 година.

Во моментот е активен член на повеќе професионални организации и здруженија: Лекарска комора на РС Македонија, Македонско лекарско друштво, Македонска асоцијација на Радиолози (МАР), Европско здружение на радиологија (ESR), Европско здружение за ургентна радиологија (ESER).

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Вјолца Муфид Алији

Институција: Медицински факултет – Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Научна област: РАДИОЛОГИЈА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 8,16.	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик – ниво Ц2 (CEFR) 2. Назив на документот: Уверение 3. Издавач на документот: Филолошки Факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 14.7.2023 г.	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Василчо Спиrow, с.р.

Проф. д-р Билјана Пргова Велјанова, с.р.

Доц. д-р Петар Јаневски, с.р.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува научноистражувачката и стручно-применувачката дејност на ас. д-р Вјолца Алији.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката, Комисијата заклучи дека ас. д-р Вјолца Алији поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилник за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето асистент по предметот Радиологија.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, ас. д-р Вјолца Алији повторно да биде избрана во звањето **асистент** по предметот Радиологија.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Василчо Спиров, с.р.
Проф. д-р Билјана Пргова Велјанова, с.р.
Доц. д-р Петар Јаневски, с.р

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „ДЕТЕКЦИЈА НА ПЛАЦЕНТА АКРЕТА СПЕКТАР (ПАС) СО ПОМОШ НА МАЈЧНИ ПЛАЗМАТСКИ БИОМАРКЕРИ: ПЛАЗМИНОГЕН АКТИВАТОР ИНХИБИТОР 1, РАСТВОРЛИВ ТИЕ 2 И ВАСКУЛАРЕН ЕНДОТЕЛИЈАЛЕН ФАКТОР НА РАСТ РЕЦЕПТОР 2“ ОД Д-Р ИВА МАЛАХОВА ЃОРЕСКА, ПРИЈАВЕНА НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, на својата I редовна седница одржана на 12.9.2020 година, а по предлог на Советот на III циклус – докторски студии, студиска програма на медицина, во согласност со Законот за високото образование на Република Македонија, а врз основа на член 73 од Статутот на Медицинскиот факултет во Скопје, во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 458/2019 и бр. 458/2021-анекс), член 275 од Статутот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (бр. 425 од 28.6.2019), член 91 од Правилникот за условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на трет циклус академски студии – докторски студии на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 530/2020) и член 61 од Правилникот за условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на трет циклус – докторски студии на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 245/2013), формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатката д-р Ива Млахова Ѓореска со наслов: „Детекција на плацента акрета спектар (ПАС) со помош на мајчини плазматски биомаркери: плазминоген активатор инхибитор 1, растворлив Тие 2 и васкуларен ендотелијален фактор на раст рецептор 2“, во состав: проф. д-р Ана Данева Маркова (претседател), проф. д-р Снежана Мишевска-Перчинкова (ментор), проф. д-р Гордана Адамова (член), проф. д-р Весна Антовска (член), проф. д-р Бети Зафирова Ивановска (член).

Комисијата, во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

АНАЛИЗА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатката д-р Ива Млахова Ѓореска, со наслов: „Детекција на плацента акрета спектар (ПАС) со помош на мајчини плазматски биомаркери: плазминоген активатор инхибитор 1, растворлив Тие 2 и васкуларен ендотелијален фактор на раст рецептор 2“, содржи 118 страници компјутерски обработен текст во фонт Ariel, со 1,5 проред, големина на букви 12, 111 библиографски единици, меѓу нив научни трудови, статии, книги и интернет-ресурси. Трудот е структуриран во 9 глави, и тоа: вовед, дизајн на студијата, предмет, мотив и цели на докторскиот труд, пациенти и методи, статистичка обработка, резултати, дискусија, заклучок и литература. Текстот е збогатен со 45 табели и 61 слика, а деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Воведот е правилно структуриран и започнува со историјатот за плацента акрета која во почетокот на 20 век била позната како катастрофална акушерска компликација на бременоста, преку истражувањето на S. Foster, од Монреалската болница во Канада, кој за прв пат пријавил случај на плацента акрета, понатаму Ирвинг и Хертиг, кои уште во 1937 година ја класифицираат како абнормално задржување на плацентата, целосно или делумно за утериниот сид каде што постои и целосно или делумно отсуство на децидуа. Современите патолози, пак, денес ја делат на „крета“ или „атхерента“, каде што вилите се придржуваат површно кон миометриумот без интерпонирање на децидуата; „инкрета“, каде што вилите продираат длабоко во миометриумот до серозата; и „перкрета“, каде што вилозното ткиво перфорира низ целиот утерин сид и може да ги нападне околните карлични органи.

Дадена е дефиниција за плацентата која претставува орган за примарна поддршка на плодот во текот на бременоста, понатаму за развојот на плацентата во текот на оплодувањето, како и имплантацијата сè до нејзиниот финален развој и раст до крајот на бременоста. Приложени се функциите на плацентата, и тоа размена на гасови и исхрана, секреција, имунолошка и ендокрина функција. Објаснета е дефиницијата за ПАС, дека претставува абнормално атхерентна плацента за лежиштето на утерусниот сид и неможност за нејзино

спонтано одлепување по породувањето на плодот или во текот на царскиот рез. Плацентарните трофобластни клетки имаат инвазивни карактеристики кон ткивото, многу слично со малигните неопластични клетки. Кога трофобластните вили се протегаат во регија со слабо развиена или отсутна децидуа, се развива плацента акрета. Типот на акрета варира во зависност од длабочината на инвазијата на трофобластните вили. Наведена е најновата општа класификација на ПАС, според експертската консензусна комисија на ФИГО (2019 год.): АКРЕТА – трофобластните вили пенетрираат низ целата дебелина на децидуата, ИНКРЕТА – трофобластните вили пенетрираат и инвадираат во миометриумот, но не и во серозата, ПЕРКРЕТА – трофобластните вили пенетрираат преку миометриумот во серозата, а може и во околните органи. Образложена е и дефиницијата за плацента превија, односно плацента која во третото тромесечје достигнува до внатрешното маткино устие ОУИ и притоа делумно или целосно го препокрива. Одредувањето на плацентарната локација е една од првите цели на рутинскиот трансабдоминален ултразвучен (ТАУЗ) акушерски преглед (18+6 до 21+6 гн). Притоа, плацентата која се развива во долниот утерин сегмент се градира според односот и/или растојанието помеѓу долниот плацентален раб и внатрешното утерино устие (ОУИ) кое делумно или целосно го препокрива.

Во воведниот дел се прикажува и етиологијата на ПАС, дека дефектот на ендометријално-миометријалниот сооднос доведува до неправилен развој на нормалната децидуализација во областа на утерината фиброзна лузна, што овозможува абнормално длабоко закотвување на плацентарни вили и трофобластна инфилтрација. Наведени се и ризик-факторите за ПАС, особено како водечки ризик-фактор се смета дека е претходен еден или повеќе царски реза, особено во комбинација со плацента превија, односно кога таа го препокрива целото внатрешно цервикално устие. Покрај тоа, ризикот на ПАС се зголемува прогресивно со бројот на претходните царски резови кај пациентката. Голема американска мултицентрична студија открива дека ризикот од ПАС кај жени со плацента превија и претходни царски резови се зголемува за 3 %, 11 %, 40 %, 61 % и 67 % за првиот, вториот, третиот, четвртиот и петтиот или повеќе царски реза соодветно. Главниот проблем при породувањето со царски рез е неоодветното заздравување на миометриумот, оставајќи фиброзна лузна. Лузното ткиво е слабо васкуларизирано, помалку еластично и склоно кон руптура за време на контракциите во понатамошните бремености и ризикот се зголемува со зголемувањето на бројот на царските резови. Во однос на преваленцата за ПАС, нагласено е дека публикации од целиот свет известуваат за значително зголемување на распространетоста на оваа состојба, и тоа со инциденца на едно од 533 раѓања, па дури и едно на 321 раѓање во земји каде што се повисоки стапките на царски рез. Нагласена е потребата за навремена и рана дијагностика на ПАС, односно самата антенатална дијагноза на плацента акрета спектарот е клучна во планирањето на нејзиното понатамошно менаџирање, притоа го намалува морбидитетот и смртноста на мајката. Како златен стандард сè уште е дефиниран ултразукот, и тоа ултразвучните знаци (губење на чистата зона, миометријално истенчување, плацентарна лакуна, продор во сидот на мочниот меур, испакнатина на плацентата, фокусна егзофитска маса), како и колор доплер знаците за ПАС (утеровезикална хиперваскуларност, премостување на крвни садови, субплацентална хиперваскуларност). Во однос на употребата на МРИ во дијагностика на ПАС, образложено е дека според Интернационалното здружение за ПАС-нарушувања, МРИ во дијагностиката на ПАС се употребува како втора линија, пред сè заради големите трошоци, но и поради ограничената клиничка вредност во дијагностиката, објавена во неодамнешните трудови во САД. Сепак, во услови на обезитет кај пациентки со висок БМИ, како и плацента која повеќе налегнува на задниот сид и преку ОУИ, МРИ треба да биде дијагностичка процедура од избор поради можноста да ја прикаже плацентарната инвазија во параметрите. Освен овие имиџинг-методи, претставена е и детекцијата на биомаркери во мајчината плазма како едена од методите за дијагностика на оваа состојба. Објаснето е дека процесот на детекција на биомаркери во мајчината циркулација е објективен, ненинвазивен и исплатлив метод. Претходните истражувања покажале дека биомаркерите може да имаат потенцијална вредност во ПАС-дијагнозата. Нагласено е дека миџинг методите и детекцијата на биомаркерите би била иднината во дијагностиката на ПАС. Особено значајно е напоменато дека во неразвиените земји и руралните средини каде што МРИ и УЗ-процедурите би биле тешко достапни, детекцијата на биомаркерите би била таа која ќе ги упати пациентките во терцијарна здравствена установа за потемелен пристап во услови на ПАС.

Во опширни потпоглавја во воведот, детално се објаснети и дефинирани биомаркерите од интерес на оваа докторска студија како: плазминоген активатор инхибитор-1 (ПАИ)/ (СЕРПИНЕ 1), васкуларен ендотелијален фактор на раст рецептор-2 (ВЕРФР2) и растворлив Тие-2 (р Тие 2).

Во однос на менаџментот на пациентките со дијагноза за ПАС, наведено е дека од големо значење е секако и самата тријажа која би ја направиле гинеколозите од примарно или секундарно ниво и соодветно би ја препратиле на доевалуација и третман во соодветна терцијарна здравствена установа. Во терцијарната здравствена установа, освен пациентката со дијагноза за ПАС, секако соодветна неонатолошка нега би се обезбедила и за новороденчето кое некогаш зависно од условите би имало потреба од неонатална интензивна нега и терапија.

Даден е преглед на менаџирањето на пациентките предоперативно, интраоперативно, како и постоперативно. Притоа се опишани разни стратегии за третман на пациентките со ПАС, па некои клинички се одлучуваат за традиционален радикален пристап а други, пак, предлагаат конзервативни техники. Нагласено е дека царски рез со хистеректомија без аднексектомија (SC HTA sine BSO) се смета за златен стандард при третман на инвазивна плацентација 59,60. Сепак, исто така, овој радикален пристап е поврзан со висока стапка (40-50 %) на мајчин морбидитет, пред сè поврзана со обилно крварење и можност за повреда на околните органи во тек на операцијата, но и стапка на смртност дури до 7 % поради масивни ППХ. Објаснето е дека под конзервативен третман на ПАС се подразбира секој оној пристап со кој се избегнува хистеректомија по царскиот рез, и тој се применува во два случаја: 1) кога интраоперативните наоди покажуваат дека хистеректомијата најверојатно ќе биде комплицирана и поврзана со висок ризик на масивна ППХ или повреда на соседното ткиво кое може да се намали со оставање на плацентата *in situ*; 2) кај пациентки кои сакаат презервација на утерус поради желба за идни бремености, или чија плодност е поврзана со социјалниот статус, религијата, како и самодовербата. Како примери за конзервативен третман се наведени следните чекори: папочната врвка се клемува блиску до неговиот припој на плацентата, веднаш по породувањето, без никаков обид за отстранување, плацентата се остава *in-situ*. Таа се придржува на миометриумот. Приложени се и додатни мерки за намалување на губењето на крвта: метотрексат, компресивни конци (Б - линч шавови), балон тампонада (Бакри балон), емболизација на утерината артеријата и/или лигација на истата, како и евентуална употреба на транексемична киселина или пак Novo seven. Заклучно во воведниот дел на овој докторски труд е наведено дека ПАС претставува дијагноза која е потенцијално животозагрозувачка. Со оглед на зголемувањето на стапката на царскиот рез во светски рамки, инциденцата за ПАС, најверојатно, во иднина ќе се зголеми уште многу повеќе. Нагласено е дека клиничарите треба да бидат свесни за сите тешкотии поврзани со дијагностиката и предизвиците поврзани со менаџментот на оваа состојба.

Во **втората глава** на докторската дисертација е опишан **дизајнот на студијата**. Станува збор за проспективна, опсервациона лонгитудинална студија. Истражувањето е спроведено на Универзитетската клиника за гинекологија и акушерство, Институтот за имунологија и хумана генетика во Скопје, при Медицинскиот факултет во Скопје, РС Македонија. Студијата е одобрена од Етичката комисија за истражување на луѓе при УКИМ – Медицински факултет во Скопје.

Во **третата глава** се опишани **предметот, мотивот и целите на студијата**. Предмет на истражувањето е предвидување на плацента акрета спектар, кај пациентки од ризичната група со помош на дополнителна метода – биомаркери од мајчината плазма. Мотивот за изработка на оваа студија е дефиниран преку зголемената стапка на царски резови на глобално ниво, како и ризиците за нивно последователно повторување се главната причина за зголемување на бројот на пациентки со ПАС. Неправилно вгнездената постелка или акрета спектрумот се водечка причина за матерналниот морталитет поради голема крвозагуба во текот на породувањето, односно царскиот рез. Хистеректомијата како мерка за превенција од масовна хеморагија кај пациентките со ПАС во репродуктивниот период делува неповолно врз понатамошниот квалитет на живот на жената, како и неможност за понатамошна репродукција. Станува збор за се почеста патологија која не е до крај испитана. Примарната цел на студијата е да се одреди вредноста на биомаркерите во мајчината плазма во зависност од степенот на трофобластна инвазија во утериниот сид (акрета, инкрета, перкрета) еднократно од крвта на трудниците во третото тромесечје од бременоста (28-37гн), додека во секундарни цели на студијата јасно се дефинирани следниве цели : обезбедување на адекватен скрининг на овие пациентки и

соодветно тријажирање на истите во соодветен центар; обезбедување на хоспитализација, соодветна предоперативна подготовка и третман на пациентките со ПАС во терциерна здравствена установа; намалување на стапката на морталитетот и интраоперативната хеморагија кај пациентките со ПАС; намалување на бројот на хистеректомии кај пациентките со ПАС поради навремена предоперативна подготовка и употреба на сите протоколи и превентивни мерки за интраоперативна хеморагија (утеротоници, В-Lynch шавови, Vacri - балони, тампонада, метотрексат итн).

Во **четвртата глава** на докторската дисертација се **обработени пациентите и методите**. Станува збор за студија во која се вклучени 113 пациентки со дијагноза на претходен еден или повеќе царски резови со сомнение за ПАС, со или без плацента превија, претходни интервенции на матката (миомектомии, метропластики). Возраста на пациентките се движи од 18 до 40 години, и сите беа во третото тромесечје од бременоста. Испитувана група се пациентки, амбулантски или хоспитализирани на Клиниката за гинекологија и акушерство на одделите за патолошка и високоризична бременост и перипартална интензивна нега со претходно утврдени ултразвучни знаци за ПАС. Потоа, тие се поделени според ултрасонографските критериуми за ПАС на две подгрупи: пациентки со инвазивна плацента (26) и пациентки со неинвазивна плацента (57). Контролна група се 30 пациентки со прва единечна бременост без коморбидитети. Како инклузиони критериуми за влез во студијата се дефинирани: Единечна бременост, минимум еден претходен царски рез со или без плацента превија или само плацента превија, интервенција на утерусот (ресекција на септу или миомектомија), Уз и/или МРИ знаци за ПАС, трето тромесечје од бременост 28-37 г.н., возраст 18-40 години. Како ексклузиони критериуми се дефинирани: повеќеплодова бременост, хипертензија, прееклампсија, дијабетес, нејасна гестациска возраст, пациентки со кои понатаму нема да може да се стапи во контакт и кај кои нема да има информација за исходот на бременоста, пациентки кај кои бременоста е предвремено завршена, поради индукција од други причини. По потпишување на информираната согласност, трудниците се комплетно евалуирани по планот на студијата во рамки на стандардните испитувања во бременоста. Кај сите пациентки е земена детална анамнеза за нивната здравствена состојба и постоење на придружни состојби и заболувања кои би имале влијание на исходот во бременоста, исто така се земени податоци и за претходните бремености кои би имале значење за исходот на бременоста.

Кај сите пациентки бил направен и детален физикален преглед со мерење, телесна тежина и висина и одредување на индексот на телесна маса (body mass index, BMI, kg/m^2). При влез во студијата била направена прва контрола помеѓу 28-37 г.н. со примарна обработка на трудниците кои биле детално запознаени со целта на студијата и доброволно потпишале согласност за учество, фетален ултразвук, трансвагинален ултразвук за нотирање на знаците за ПАС и/или плацента превија, венепункција на 2мл крв за диференцијална крвна слика и венепункција на 2мл крв во К3 ЕДТА епрувета за изработка на биомаркери од мајчината плазма. Втората контрола во тек на породувањето (Царски рез), била проследена со интраоперативни знаци за ПАС според Интернационалната Федерација за Гинекологија и акушерство ФИГО, неправилната плацентарна инвазија или ПАС е поделена во клинички и хистолошки критериуми на трите степени; крвозагуба во тек на операција; перинатален исход на мајката (хистеректомија, компресивни конци, тампонада, оставен дел од плацента); гестациска недела; PTM; присуство или отсуство на коморбидитети.

Во **петтата глава** е претставена **статистичката анализа** на податоците добиени од истражувањето. Статистичката анализа на податоците добиени од истражувањето е направена во статистичкиот програм SPSS 23,0. Kolmogorov-Smirnov тест и Shapiro Wilk's тест се користени за тестирање на нормалноста на дистрибуцијата на податоците. Добиените податоци се прикажани табеларно и графички. Категориските (атрибутивни) варијабли се прикажани со апсолутни и релативни броеви. Нумеричките (квантитативни) варијабли се прикажани со просек, стандардна девијација, минимални и максимални вредности, медијална вредност и интерквартилен ранк. За компарирање на групите со инвазивна плацент, неинвазивна плацента и контролната група во однос на категориските варијабли се користени непараметарски тестови за независни примероци (Chi-square test, Fisher exact test), а за компарирање во однос на квантитативните варијабли се користени параметарски и непараметарски тестови за независни примероци, во зависност од симетричноста на податоците (Analysis of Variance, Kruskal-Wallis test, Student t-test, Mann-Whitney test). За испитување на корелацијата меѓу количината на интрапартална хеморагија и мајчините плазматски биомаркери е користен Spearman-ов

коефициент на ранк корелација. Биваријантна логистичка регресиона анализа беше користена за да се одреди дали возраста и анализираниите биомаркери сигнифиактно асоцираат со појавата на плацента акрета спектрум. ROC анализата со одредување на AUC (плоштината под ROC кривата), сензитивноста, специфичноста и cut-off се користени за да се одреди дискриминаторската способност на мајчините плазматски биомаркери, како тестови за инвазивна плацента. Статистичката сигнификантност е дефинирана на ниво на $p < 0.05$.

Во **шестата глава** на докторската дисертација се прикажани **резултатите од истражувањето**. Прикажани се резултати добиени со обработка и анализа на 113 испитанички, од Универзитетската клиника за гинекологија и акушерство – Скопје, РС Македонија, пациентки со дијагноза на породување со претходен еден или повеќе царски рез со сомнение за ПАС, со или без плацента превија, претходни интервенции на матката (миомектомии, метропластики). Возраста на пациентките се движи од 18 до 40 години, и сите беа во третото тромесечје од бременоста. Пациентките од групата со инвазивна плацента се на возраст од 28 до 38 години, од групата со неинвазивна плацентна на возраст од 20 до 40 години, додека возраста на пациентките од КГ се движеше од 18 до 36 години. Просечната возраст на пациентките од трите групи беше 32.5 ± 2.7 , 31.6 ± 4.8 и 25.6 ± 6.3 години, соодветно за групите ИГ2, ИГ1 и КГ. Вкупна статистичка разлика е потврдена меѓу трите групи во однос на нивната возраст ($p = 0.0001$). Post-hoc анализата за меѓугрупните споредби покажува дека вкупната сигнификантност се должи на сигнификантна разлика меѓу ИГ2 наспроти КГ ($p = 0.00015$) и ИГ1 наспроти КГ ($p = 0.00014$). Пациентките со инвазивна и неинвазивна плацента се значајно постари од пациентките од контролата. Без образование беа 2 (7,69 %) пациентки од ИГ2; основно образование имаа најчесто пациентките од КГ – 11 (36,67 %), следено од пациентките од ИГ2 и ИГ1 – 4 (15,38 %) и 6 (10,53 %), соодветно; средно образование имаа оформено најчесто пациентките од ИГ1 – 38 (66,67 %), следено од пациентките од ИГ2 и КГ – 14 (53,85 %) и 10 (33,33 %), соодветно; високо образование најчесто имаа завршено пациентките од КГ – 9 (30 %), следено од ИГ2 и ИГ1 – 6 (23,08 %) и 13 (22,81 %), соодветно. Статистичката анализа како сигнификантна ја потврди разликата во нивото на образование меѓу групите неинвазивна плацента и контролната група ($p = 0.004$). Пациентките од двете испитувани групи имаат сличен Индекс на телесна маса, односно, тестираната разлика во просечната вредност на ВМИ меѓу пациентките со инвазивна и неинвазивна плацента е статистички несигнификантна (28.70 ± 3.8 vs 28.31 ± 3.3 kg/m², $p = 0.63$). Во двете испитувани групи најчесто се застапени пациентки со прекумерна телесна тежина – 18 (69,23 %) и 30 (52,63 %), соодветно во ИГ2 и ИГ1. Во прикажаната дистрибуција во двете групи потоа следат обезни пациентки – 6 (23,08%) и 18 (31,58 %), соодветно во ИГ2 и ИГ1. Сите пациентки од ИГ2 и КГ затруднеле спонтано, во ИГ1 една пациентка затруднела со ИВФ. Тегоби во бременоста сигнификантно почесто имале пациентките од двете испитувани групи во однос на пациентките од контролната група ($p < 0.0001$). Во групата инвазивна плацента сигнификантно почесто беа регистрирани пациентки со претходни породувања со царски рез споредено со групата неинвазивна плацента – 20 (76,92 %) наспроти 28 (49,12 %), $p = 0.017$. Спонтани претходни породувања почесто имаа пациентките од групата со неинвазивна плацента споредно со пациентките од групата со инвазивна плацента, но разликата не беше доволна за да се потврди и статистички како сигнификантна – 13 (22,81 %) наспроти 2 (7,69 %), $p = 0.097$. Двете пациентки од ИГ2 со спонтани претходни породувања имаа едно спонтано породување, во ИГ1 беа регистрирани пациентки со 1, 2 и 3 претходни спонтани породувања – 9 (69,23 %), 3 (23,08 %) и 1 (7,69 %) пациентки, соодветно. Не беше детектирана статистичка сигнификантна разлика во бројот на претходни спонтани породувања меѓу ИГ2 и ИГ1 ($p = 1.0$). Пациентките од ИГ2 почесто од пациентките од ИГ1 имаа историја на претходни абортуси – 8 (30,77 %) наспроти 14 (24,5 %). Разликата во дистрибуција на пациентки со и без бремености кои завршиле со абортус меѓу двете испитувани групи не беше доволна за статистичка сигнификантност ($p = 0.55$). Една бременост која завршила со абортус имаа сите 8 пациентки од ИГ2 од кои беше добиен податок за претходни абортуси и 10 (71,43 %) пациентки од ИГ1; две и три бремености кои завршиле со абортус имаа 2 (14,29 %) пациентки од ИГ1. Меѓу двете испитувани групи не беше детектирана статистичка сигнификантна разлика во бројот на бремености кои завршиле со абортус ($p = 0.37$). Интервенции на матка заради миом, полип или конизација имаа 4 (15,38 %) пациентки од групата со инвазивна плацента, 3 (5,26 %) пациентки од групата со неинвазивна плацента, без статистичка сигнификантна разлика ($p = 0.12$). Пациентките од ИГ2, ИГ1 и КГ не се разликуваа

сигнификантно во однос на гестациската недела при влез во студијата (34.5 ± 1.7 , 34.8 ± 2.7 и 35.7 ± 1.2 , соодветно). Ултразвучните знаци за ПАС праевна сигнификантно се разликуваа меѓу двете испитувани групи ($p < 0.0001$). Кај пациентките од групата неинвазивна плацента почесто од пациентките од групата инвазивна плацента беше детектиран еден ЕХО знак: губење на чиста зона на лежиштето на плацентата – 3(5.26%) наспроти 0, абнормални плацентарни лакуни со турбулентен ток – 2(3.51%) и плацента превија – 46 (80,7 %) наспроти 6 (23,08 %). Кај пациентките од групата инвазивна плацента почест беше наод на повеќе ЕХО знаци за ПАС: губење на чиста зона на лежиштето на плацентата и плацента превија – 6 (23,08 %) наспроти 2(3.51%), губење на чиста зона на лежиштето на плацентата, абнормални плацентарни лакуни со турбулентен ток и плацента превија – 12(46.15%) наспроти 2(3.51%). Просечните вредности на хемоглобин беа највисоки во КГ (118.23 ± 8.9 g/l), пониски во ИГ1(117.33 ± 10.3 g/l), најниски во ИГ2(109.08 ± 11.3 g/l). За $p=0.00125$ се потврди вкупна статистичка сигнификантна разлика во вредностите на хемоглобин меѓу трите групи. Со post-hoc анализата за меѓугрупни споредби се покажа дека оваа вкупна сигнификантност се должи на значајно пониски вредности на хемоглобин регистрирани во групата инвазивна плацента во однос на групата неинвазивна плацента ($p=0.0027$) и во однос контролата ($p=0.0033$). Пациентките од ИГ2 почесто од пациентките од ИГ1 и КГ имаа намален хемоглобин – 19 (73,08 %), 37 (4,91 %), 19 (63,33 %), соодветно. Разликите во зачестеноста на намалени вредности на хемоглобин меѓу трите групи не беа доволни за статистичка сигнификантност ($p=0.7$). Еритроцитите имаа несигнификантно различни вредности меѓу пациентите од ИГ2, ИГ1 и КГ ($p=0.95$). Просечниот број на еритроцити беше 4.50 ± 1.8 , 3.99 ± 0.3 и $4.07 \pm 0.2 \cdot 10^{12}/L$, соодветно во ИГ2, ИГ1 и КГ. Согласно со вредноста на медијаната, 50 % пациенти од трите групи имаа еритроцити повеќе од $4.1 \cdot 10^{12}/L$. Не беше најдена статистичка сигнификантна разлика во дистрибуција на пациентки со намалени, нормални и покачени еритроцити меѓу трите групи ($p=0.3$); 12 (40 %) пациентки од ИГ2, 22 (38,60 %) пациентки од ИГ1 и 10 (38,46 %) пациентки од КГ имаа намалени еритроцити. Меѓу трите анализирани групи не беше најдена статистичка сигнификантна разлика во однос на вредностите на хематокрит ($p=0.054$). Хематокритот имаше просечни вредности од 0.35 ± 0.05 , 0.36 ± 0.04 и 0.37 ± 0.02 L/L, соодветно во ИГ2, ИГ1 и КГ; медијаната на вредностите на хематокритот беше 0.35, 0.36 и 0.38 L/L, соодветно во ИГ2, ИГ1 и КГ. Пациентките од трите групи сигнификантно се разликуваа во однос на зачестеноста на наод на намален хематокрит ($p=0.0047$). Во меѓугрупните споредби како статистички сигнификантна се потврди разликата меѓу двете испитувани групи во однос на контролата ($p=0.017$ за тестираната разлика меѓу ИГ1 наспроти КГ, и $p=0.001$ за тестираната разлика меѓу ИГ2 наспроти КГ). Пациентките од групите со инвазивна и неинвазивна плацента сигнификантно почесто од пациентките од контролата имаа намален хематокрит – 13(50%) и 19(33.33%) наспроти 3(10%). Леукоцитите имаа просечни вредности од $13.45 \pm 3.0 \cdot 10^9/L$ во ИГ2, $12.63 \pm 3.7 \cdot 10^9/L$ во ИГ1, $13.29 \pm 3.5 \cdot 10^9/L$ во КГ. Не беше потврдена статистичка сигнификантна разлика меѓу трите групи во однос на вредностите на леукоцитите ($p=0.53$). Покачени леукоцити сигнификантно различно беа регистрирани меѓу трите групи пациентки ($p=0.047$). Во меѓугрупните споредби како статистички сигнификантна се потврди разликата меѓу двете испитувани групи ($p=0.035$), како резултат на значајно почест наод на покачени леукоцити кај пациентките со инвазивна плацента – 22(84.62%) наспроти 35(61.4%). Во КГ покачени леукоцити имаа 24(80 %) пациентки, несигнификантно поретко од ИГ2, а несигнификантно почесто од ИГ1. Тромбоцитите имаа несигнификантно различни вредности меѓу трите групи ($p=0.3$). Просечните вредности на тромбоцити изнесуваа 252.69 ± 61.3 , 243.02 ± 44.1 и $259.67 \pm 43.7 \cdot 10^9/L$, соодветно во ИГ2, ИГ1 и КГ. Кај 2(3.51%) пациентки од групата со неинвазивна плацента беа регистрирани покачени тромбоцити. Пациентките со инвазивна плацента, неинвазивна плацента и пациентките од контролната група сигнификантно се разликуваа во однос на плазматскиот биомаркер плазминоген активатор инхибитор 1 ($p=0.029$). Со post-hoc анализата со која се споредуваат меѓугрупните вредности се покажа дека оваа вкупна сигнификантност се должи на значајно повисоки вредности на ПАИ1 во ИГ1 во однос на ИГ2 ($p=0.035$), и значајно повисоки вредности во КГ во однос на ИГ2 ($p=0.015$), со медијана од 20.21 ng во ИГ2, 47.09 ng во ИГ1 и 51.09 ng во КГ. Просечните измерени плазматски концентрации за ПАИ1 изнесуваа 37.80 ± 33.62 , 58.63 ± 49.0 и 75.25 ± 69.3 ng, соодветно во групите ИГ2, ИГ1 и КГ. За $p=0.0046$ се потврди вкупна статистичка сигнификантна разлика меѓу трите анализирани групи во однос на плазматските вредности на биомаркерот растворлив ТИЕ 2. Кај пациентките со инвазивна плацента беа измерени сигнификантно повисоки вредности во однос на пациентките со неинвазивна плацента, и во

однос на пациентките од контролната група (post-hoc $p=0.02$ и $p=0.002$, соодветно), со медијана од 7.22 ng во ИГ2, 5.81 ng во ИГ1 и 4.71 ng во КГ. Просечните измерени плазматски концентрации за Тие 2 изнесуваа 10.89 ± 10.9 , 6.13 ± 2.9 и 5.09 ± 2.2 ng, соодветно во групите ИГ2, ИГ1 и КГ. Васкуларниот ендотелијален фактор на раст рецептор 2 презентираше сигнификантно различни вредности кај пациентките со инвазивна плацента, неинвазивна плацента и пациентките од контролната група ($p=0.026$). Post-hoc анализата за меѓугрупни споредби покажа дека оваа вкупна сигнификантност се должи на значајно повисоки вредности на ВЕФГР2 во ИГ2 во однос на ИГ1 ($p=0.037$), и значајно повисоки вредности во ИГ2 во однос на КГ2 ($p=0.029$), со медијана од 8.77 ng во ИГ2, 7.52 ng во ИГ1 и 6.9 ng во КГ. Просечните измерени плазматски концентрации за ВЕФГР2 изнесуваа 12.57 ± 9.5 , 7.84 ± 3.7 и 7.19 ± 2.9 ng, соодветно во групите ИГ2, ИГ1 и КГ. Анализираниот корелација на количината на интраоперативно крварење со концентрациите на испитуваните мајчини плазматски биомаркери беше статистички сигнификантна за сите три биомаркери ($p=0.026$, $p=0.0002$ и $p=0.00014$, соодветно за корелацијата со ПАИ 1, Тие 2 и ВЕФГР 2, соодветно). Согласно вредноста на Spearman-овиот коефициент на ранк корелација, поврзаноста меѓу интраоперативната хеморагија и ПАИ1 беше негативна, односно индиректна ($R= -0.209$), додека корелацијата меѓу интраоперативната хеморагија со Тие 2 и ВЕФГР 2 беше позитивна, односно директна ($R=0.341$ и $R=0.35$, соодветно). Со зголемување на количината на крварење во текот на породувањето, нивото на плазминоген активатор инхибитор 1 се намалува, додека нивото на растворлив Тие 2, и васкуларен ендотелијален фактор на раст рецептор 2 се зголемува, и обратното. Согласно прикажаната дистрибуција, кај сите пациентки од групата инвазивна плацента раѓањето беше извршено со HTA sin BSO. Во групата неинвазивна плацента, кај 30(52.63%) пациентки беше извршен Sc, кај 14(24.56%) пациентки ReSc, кај 7(12.28%) TriSc, кај 4(7.02%) Quadri Sc, и кај 2(3.51%) пациентки беше извршено Quainti Sc. Кај пациентките од КГ раѓањето доминантно беше извршено со PMS, кај останатите 10(33.33%) беше извршен Sc. Сите пациентки од двете испитувани групи и 28(93.33%) од контролата имаа постпартално крварење. Во однос на количината на хеморагијата, кај сите пациентки од ИГ2 таа изнесуваше повеќе од 1500 ml; пациентките од ИГ1 количината на постпартална хеморагија најчесто изнесуваше помеѓу 1000 и 1500 ml; кај сите пациентки од КГ количината на постпартална хеморагија изнесуваше помалку од 500 ml. Начинот на одлепување на плацентата сигнификантно се разликуваше меѓу трите групи ($p<0.0001$). Спонтано одлепување на плацентата беше детектирано кај 6 (23,08 %) пациентки од ИГ2, 46 (80,7 %) пациентки од ИГ1 и сите пациентки од КГ. Плацента акрета, односно наод на пенетрирање на трофобласните артерии низ целата дебелина на децидуата беше детектирано кај 6(23,08%) пациенти од ИГ2 и 11(19,3 %) пациентки од ИГ1. Наод на неодлепена плацента имаа 14(53.85%) пациентки од ИГ2. Просечната телесна тежина на новороденчињата изнесуваше 2679.2 ± 577.6 , 2803.1 ± 633.2 и 3218.0 ± 340.1 грама, соодветно во ИГ2, ИГ1 и КГ. Медијаната на телесната тежина беше 2730, 2980 и 3250 грама, соодветно во ИГ2, ИГ1 и КГ. За $p<0.0001$ се потврди вкупна статистичка сигнификантна разлика во телесната тежина на новороденчињата од трите групи, која се должи на значајно поголема телесна тежина на новороденчињата од контролната група во однос на ИГ2 и (post-hoc $p=0.000012$) и во однос на ИГ1 (post-hoc $p=0.0012$). Новороденчињата од трите групи имаа сигнификантно различна телесна должина ($p<0.0001$). Post-hoc анализата како сигнификантна ја потврди разликата меѓу ИГ2 и КГ ($p=0.000017$) и меѓу ИГ1 и КГ ($p=0.00338$). Телесната должина на новороденчињата од КГ беше значајно поголема од телесната должина на новороденчињата од двете испитувани групи, со медијана од 50, 47 и 49 см, соодветно во КГ, ИГ2 и ИГ1. Новороденчињата од ИГ2, ИГ1 и КГ имаа просечна телесна должина од 46.8 ± 2.7 , 47.5 ± 3.8 и 49.8 ± 0.8 см, соодветно. Кај мнозинството новороденчиња од трите групи првата минута беше детектиран Аргар скор 8 – 20(76.92%) во ИГ2, 40(70.18%) во ИГ1 и 25 (83,33 %) во КГ. Аргар скор 6 имаа само новороденчињата од двете испитувани групи – 2 (7,69 %) во ИГ2 и 6(10,53 %) во ИГ1.

Не е потврдена статистичка сигнификантна разлика во дистрибуцијата на новороденчиња со вредноста на Аргар скорот првата минута 6, 7, 8, 9 и 10, меѓу групите инвазивна плацента, неинвазивна плацента и контролата ($p=0.47$). Вредноста на Аргар скор во првата минута не се разликуваше сигнификантно меѓу ИГ2, ИГ1 и КГ ($p=0.126$). Половина новороденчиња од трите групи првата минута имаа Аргар скор 8 (median=8). Во петтата минута по раѓањето, аргар скор 6 беше регистриран само кај новороденчињата од ИГ2 – 2 (7,69 %), аргар скор 7 кај новороденчињата од двете испитувани групи – 2 (7,69 %) во ИГ2 и 7 (12,28 %) во ИГ1. Новороденчињата од КГ почесто од новороденчињата од ИГ2 и ИГ1 имаа скор 9 – 22(73.33%),

12 (46,15 %) и 33 (57,89 %), соодветно. Аргар скор 10 беше регистриран кај 3 (5,26 %) новороденчиња од ИГ1 и 2 (6,67 %) од КГ. Во меѓугрупните споредби статистичка сигнификантна разлика во дистрибуција на новороденчиња со аргар скор 6, 7, 8, 9 и 10 петата минута беше потврдена меѓу ИГ2 и КГ ($p=0.027$). Медијаната на аргар скорот во петата минута изнесуваше 8 во ИГ2, 9 во ИГ1 и КГ. Вредноста на аргар скорот во петтата минута сигнификантно се разликуваше меѓу групите инвазивна плацента и контролата ($p=0.034$). Пациентките од трите групи сигнификантно се разликуваа во однос на неделата во која е завршено раѓањето ($p<0.0001$). Оваа вкупна сигнификантност меѓу трите групи се должи на сигнификантна разлика меѓу КГ и двете испитувани групи ($p=0.000114$). Во КГ беше регистрирана значајно подолга недела во која е завршено.

Во студијата е применета линеарна логистичка регресиона анализа за да покажеме дали возраста на мајката и трите анализирани мајчини плазматски биомаркери сигнификантно се асоцирани со развој на плацента акрета спектрум. Во униваријантниот регресионен модел, сите вклучени параметри сигнификантно асоцираат со ПАС ($p=0.001$, $p=0.034$, $p=0.033$ и $p=0.004$, соодветно за возраста, ПАИ 1, Тие 2 и ВЕГФР 2). Сите овие параметрите потоа беа вклучени во Мултиваријантен регресионен модел, кој како независни сигнификантни фактори за развој на ПАС ги детерминираше возраста ($p=0.005$), Тие 2 ($p=0.044$) и ВЕГФР 2 ($p=0.024$) раѓањето во однос на двете испитувани групи, со просечна вредност од 39.4 наспроти 35.8.

Во истражувањето беше користена ROC анализата за да се одреди дискриминаторската способност на мајчините биомаркери плазминоген активатор инхибитор 1, растворлив Тие 2, васкуларен ендотелијален фактор на раст рецептор 2 како тестови за детекција на плацента акрета спектрум (ПАС). Плоштината под ROC кривата AUC (Area Under the Curve) за плазминоген активатор инхибитор 1 (ПАИ 1) во одредување на плацента акрета спектрум има вредност од 0.69 (AUC=0.696, CI 95% 0.548-0.831), што укажува дека овој плазматски биомаркер има доволна дискриминаторска способност во разграничување на пациенти со и без плацента акрета спектрум. Најдобрата гранична вредност (cut off) од која почнува детекција на пациенти со ПАС е 41.18 ng, со сензитивност од 61.5%, специфичност од 63.3%. Плоштината под ROC кривата AUC (Area Under the Curve) за растворлив Тие 2 (Тие 2) во одредување на плацента акрета спектрум има вредност од 0.742 (AUC=0.742, CI 95% 0.612-0.872), што укажува дека овој плазматски биомаркер е добар тест, со добра дискриминаторска способност во разграничување на пациенти со и без плацента акрета спектрум.

Најдобрата гранична вредност (cut off) од која почнува детекција на пациенти со ПАС е 6 ng, со сензитивност од 73.1%, специфичност од 63.3%. Плоштината под ROC кривата AUC (Area Under the Curve) за растворлив Тие 2 (Тие 2) во одредување на плацента акрета спектрум има вредност од 0.742 (AUC=0.742, CI 95% 0.612-0.872), што укажува дека овој плазматски биомаркер е добар тест, со добра дискриминаторска способност во разграничување на пациенти со и без плацента акрета спектрум. Најдобрата гранична вредност (cut off) од која почнува детекција на пациенти со ПАС е 6 ng, со сензитивност од 73.1%, специфичност од 63.3%.

Во **седмата глава** на докторската дисертација, во обемната **дискусија**, кандидатката ги коментира резултатите од сопственото истражување, кои се концизно и јасно објаснети. Добиените резултати истовремено ги споредува со веќе објавени резултати со понови датуми објавени во литературата од оваа област. Предвременото породување е дефинирано како многу значаен дел на перинатологијата и објаснето е дека во оваа тематика многу работи се уште не се доволно истражени и докажани поради нејзината обемност. Нотирано е дека постои широко поле за истражување, во светот па и кај нас се работат безброј истражувања во разни правци поврзани со оваа тематика, а се со цел на подобрување и усовршување на неговото предвидување, дијагностицирање и третман. Образложено е дека во Република Северна Македонија годишно има околу 20 000 раѓања, од кои на Универзитетската клиника за гинекологија и акушерство во Скопје годишно се околу 5 000 породувања. Притоа, процентот на царски резови, според СЗО, на светско и на регионално ниво расте и изнесува за 21 % во регионот, а 31 % во нашата земја, односно 39,3 % во 2019 година, а веќе приближно 42 % во 2022 година. Зголемената стапка на царскиот рез, а соодветно на тоа и зголемената потреба од нивно повторување во секоја наредна бременост се особено значаен ризик-фактор за појава на ПАС, а со тоа и зголемување на морбидитетот и морталитетот кај мајката.

Објаснето е дека тоа со себе носи многу големи трошоци не само за време на дијагностицирањето на пациентката, но и во текот на породувањето, а посебно по породувањето за третман и грижа на мајката, но и на самото новороденче. Исто така, за згрижување на овие

компликации потребен е обучен акушерски, анестезиолошки, но и хируршки кадар од различна специјалност.

Кандидатката наведува дека е особено значајно е да се направи правилна и рана дијагностика или детекција на пациентките кои спаѓаат во ризичната група. Потоа по соодветна тријажа да бидат упатени во терцијарна здравствена установа каде што најсоодветно, со сите расположливи ресурси, тие би се третирале.

Образложено е дека ПАС претставува дијагноза која е потенцијално животно загрозувачка. Со оглед на зголемувањето на стапката на царскиот рез во светски рамки, инциденцата за ПАС, најверојатно, во иднина ќе се зголеми уште многу повеќе. Затоа, клиничарите треба да бидат свесни за сите тешкотии поврзани со дијагностиката и предизвиците поврзани со менаџментот на оваа состојба. Собирање на податоци за перспективни студии за дијагнозата и менаџмент на ПАС, обезбедување на корелација помеѓу пренатална ултразвучна детекција, клиничкиот степен на ПАС во моментот на породувањето како и хистопатологијата, е од особена важност за да се обезбедат најдобрите опции за скрининг, дијагноза и менаџмент на пациентките со ПАС.

Кандидатката назначува дека нам ни е од голем интерес подобрување и усовршување на исходот од истите, на што се темели оваа докторска дисертација.

Во истражувањето на оваа докторска дисертација учествуваа 113 испитанички, бремени пациентки од ЈЗУ Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство. Притоа, 26 пациентки беа во групата со инвазивна плацента, 57 со неинвазивна плацента, додека, пак, во контролната група беа 30 пациентки со прва бременост без сомнение за ПАС и без други пропратни коморбидитети. Процесот на детекција на биомаркери во мајчината циркулација е објективен, неинвазивен и исплатлив метод. Претходните истражувања покажале дека биомаркерите може да имаат потенцијална вредност во ПАС- дијагнозата. Иако пријавените ПАС-биомаркери остануваат неубедливи и не се користат во клиничката пракса сè уште, сепак значајно е да се напомене дека комбинираниот пристап во дијагностиката на ПАС, односно поделбата на пациентките со инвазивна и неинвазивна плацента е секако најдобар. Имиџинг-методите и детекцијата на биомаркерите би била иднината во дијагностиката на ПАС. Особено е значајно да се напомене дека во неразвиените земји и руралните средини каде МРИ и УЗ процедурите би биле тешко достапни, детекцијата на биомаркерите би била таа која ќе ги упати пациентките во терцијарна здравствена установа за потемелен пристап во услови на ПАС. Како посебно важно, кандидатката го потенцира ова истражување на биомаркери во мајчината циркулација за детекција на пациентки со плацента акрета спектар дека е прво во нашата земја, што го прави ова истражување доста значајно, напредно и модерно.

Во **осмата глава** на докторската дисертација, кандидатката ги претставува **заклучните согледувања**, кои се коректно формулирани и ги потврдуваат појдовните цели на истражувањето. Резултатите од оваа студија наведуваат на заклучок дека ова е прва студија во нашата држава од ваков тип која ја истражува поврзаноста помеѓу концентрациите на биомаркерите ПАИ-1, ВЕГФР-2 и рТие-2 со исходот на пациентката со ПАС. Кандидатката во својот докторски труд добила поврзаност на концентрацијата на овие биомаркери и исходот од бременоста и нотирано е дека променетите вредности на овие биомаркери се поизразени кај оние пациентки со подлабока инвазија на плацентата во утериниот сид. Во оваа студија сите пациентки од двете испитувани групи и од контролната група имаат одредено постпартално крварење. Во однос на количината на хеморагијата, кај сите пациентки од групата со инвазивна плацента таа изнесува повеќе од 1500 ml; кај пациентките од групата со неинвазивна плацента количината на постпартална хеморагија најчесто изнесува помеѓу 1000 и 1500 ml; кај сите пациентки од контролната количината на постпартална хеморагија изнесува помалку од 500 ml. Со тоа се укажува дека крвозагубата е поголема соодветно на неправилната плацентарна инвазија. Пациентките од трите групи во однос на начинот на завршување на раѓањето се разликуваат помеѓу себе пред сè поради дијагнозата кои ја имаат. Кај пациентките со инвазивна плацента и анамнеза за повеќе предходни породувања со царски рез, во комбинација со плацента превија, раѓањето е извршено со SC et HTA sine BSO. Во групата неинвазивна плацента, кај 52.63 % е извршен SC, кај 24.56%- ReSc, кај 12.28%- TriSc, кај 7.02%-Quadri Sc, додека 3.51% пациентки е извршено Quainti Sc. Кај пациентките од контролната група, раѓањето доминантно е спонтаното терминско породување, додека кај останатите 33.33 % е извршен царски рез одреден по акушерска индикација. Со тоа кандидатката докажува дека степенот на инвазија на плацентата е пресуден за начинот на породување и исходот на мајката. Соодветно на начинот на

завршување на бременоста кај пациентките од студијата и начинот на одлепување на плацентата сигнификантно се разликува меѓу трите групи ($p < 0.0001$). Спонтанно одлепување на плацентата се забележува кај сите пациентки од контролната група, спонтанно одлепување се следи и кај 23.08% пациентки од групата со инвазивна плацента и 80.7% пациентки од групата со неинвазивна плацента плацентата се одлепила исто така спонтанно. Наод на пенетрирање на трофобласните артерии низ целата дебелина на децидуата беше детектирано кај 3.08% пациентки од групата со инвазивна плацента и 19.3% пациентки од групата со неинвазивна плацента. Наод на неодлепена плацента, која останала *in situ* се нотира кај 53.85% пациентки од групата со инвазивна плацента. Со тоа се потврди и поврзаноста на плацентарната инвазија, оперативниот тек но и исходот на мајката. Возраста на пациентките се покажа како значаен ризик фактор кај пациентките со ПАС. Пациентките со инвазивна и неинвазивна плацента беа значајно постари од пациентките од контролната група. Вкупна статистичка разлика беше потврдена меѓу трите групи во однос на нивната возраст ($p = 0.0001$). Post-hoc анализата за меѓугрупните споредби покажа дека вкупната сигнификантност се должи на сигнификантна разлика меѓу ИГ2 наспроти КГ ($p = 0.00015$) и ИГ1 наспроти КГ ($p = 0.00014$).

Во испитуваните групи е одредена 35.8 г.н. како недела на завршување на бременоста, речиси идентично со протоколите на RCOG. Пациентките од трите групи сигнификантно се разликуваат во однос на неделата во која е завршено раѓањето ($p < 0.0001$). Оваа вкупна сигнификантност меѓу трите групи се должи на сигнификантна разлика меѓу КГ и двете испитувани групи ($p = 0.000114$). Во КГ е регистрирана значајно подолга недела во која е завршено раѓањето во однос на двете испитувани групи, со просечна вредност од 39.4 гестациски недели. За $p < 0.0001$ кандидатката потврдила вкупна статистичка сигнификантна разлика во телесната тежина на новороденчињата од трите групи, која се должи на значајно поголема телесна тежина на новороденчињата од контролната група во однос на ИГ2 и (post-hoc $p = 0.000012$) и во однос на ИГ1 (post-hoc $p = 0.0012$). Телесната должина на новороденчињата од КГ беше значајно поголема од телесната должина на новороденчињата од двете испитувани групи, со медијана од 50, 47 и 49 см, соодветно во КГ, ИГ2 и ИГ1.

Притоа, ултразвучните знаци за ПАС и плацента превија сигнификантно се разликуваат меѓу двете испитувани групи ($p < 0.0001$). Кај пациентките од групата неинвазивна плацента почесто од пациентките од групата инвазивна плацента беше детектиран еден ултразвучен знак: губење на чиста зона на лежиштето на плацентата (5,26 %) наспроти - 0, абнормални плацентарни лакуни со турбулентен ток (3,51 %) и плацента превија (80,7 %) наспроти (23,08 %). Кај пациентките од групата инвазивна плацента почест наод е постоење на повеќе ултразвучни знаци за ПАС: губење на чиста зона на лежиштето на плацентата и плацента превија (23,08 %) наспроти (3,51 %), губење на чиста зона на лежиштето на плацентата, абнормални плацентарни лакуни со турбулентен ток и плацента превија (46,15 %) наспроти (3,51 %). Со тоа уште еднаш кандидатката потврдила дека ултразвучните знаци во нашата земја се сеуште златен стандард во дијагностиката на ПАС. Најдобрата гранична вредност (cut off) од која почнува детекција на пациенти со ПАС е 41.18 ng, со сензитивност од 61,5 %, специфичност од 63,3 %.

Во оваа студија е забележано дека постои и поврзаност помеѓу пониската вредност на хемоглобинот со неправилната плацентарна ангиогенеза, како и помалата фетална тежина кај пациентките од испитуваната група со инвазивна плацента во споредба со оние од испитуваната група со неинвазивна плацента и контролната група. Просечните вредности на хемоглобин се покажале како највисоки во КГ (118.23 ± 8.9 g/l), пониски во ИГ1 (117.33 ± 10.3 g/l), најниски во ИГ2 (109.08 ± 11.3 g/l). За $p = 0.00125$ се потврдила вкупна статистичка сигнификантна разлика во вредностите на хемоглобин меѓу трите групи.

Пациентките со инвазивна плацента, неинвазивна плацента и пациентките од контролната група сигнификантно се разликуваат во однос на плазматскиот биомаркер ПАИ-1 ($p = 0.029$). Со post-hoc анализата со која се споредуваат меѓугрупните вредности се покажа дека оваа вкупна сигнификантност се должи на значајно повисоки вредности на ПАИ1 во испитуваната група со неинвазивна плацента во однос на испитуваната група со инвазивна плацента ($p = 0.035$). Се добиле и значајно повисоки вредности во контролната група во споредба со оние на групата со инвазивна плацента ($p = 0.015$). Се добиле и значајно повисоки вредности во контролната група во споредба со оние на групата со инвазивна плацента ($p = 0.015$). Плоштината под ROC кривата AUC за плазминоген активатор инхибитор 1 (ПАИ 1) во одредување на плацента акрета спектрум има вредност од 0.69 (AUC=0.696, CI 95% 0.548-0.831), што укажува дека овој плазматски биомаркер има доволна дискриминаторска способност во

разграничување на пациенти со и без плацента акрета спектрум. Најдобрата гранична вредност (cut off) од која почнува детекција на пациенти со ПАС е 41.18 ng, со сензитивност од 61,5 %, специфичност од 63,3 %. Во ова истражување е и пресметана поврзаноста на ПАИ-1 со постпарталната хеморагија. Притоа се добиени многу интересни вредности, односно кандидатката докажа дека постои сигнификантна поврзаност помеѓу ПАИ-1 и постпарталната хеморагија со вредност $p=0,026$. За ВЕФР- 2 добиени се сигнификантно различни вредности кај пациентките со инвазивна плацента, неинвазивна плацента и пациентките од контролната група ($p=0.026$). Rpost-hoc анализата за меѓугрупни споредби покажува дека оваа вкупна сигнификантност се должи на значајно повисоки вредности на ВЕФР-2 во групата на пациентки со инвазивна плацента во однос на оние од групата со неинвазивна плацента ($p=0.037$). Значајно повисоки вредности на ВЕФР-2 исто така добиени се во групата на пациентки со инвазивна плацента во однос на пациентките од контролната група со сигнификантност од ($p=0.029$). Во истражувањето е користена ROC анализата за да се одреди дискриминаторската способност на ВЕФР- 2 како тестови за детекција на плацента акрета спектрум (ПАС). Плоштината под ROC кривата AUC за ВЕФР -2 во одредување на ПАС има вредност од 0.71 (AUC=0.71, CI 95% 0.573-0.847). Тоа ни укажува дека овој плазматски биомаркер е добар тест, со добра дискриминаторска способност во разграничување на пациенти со и без плацента акрета спектрум. Најдобрата гранична вредност (cut off) од која почнува детекција на пациенти со ПАС е 7.26 ng, со сензитивност од 80,8 %, специфичност од 60 %. Во ова истражување беше и пресметана поврзаноста на ВЕФР-2 со постпарталната хеморагија. Притоа добивени се вредности со статистичка сигнификантност од $p=0.00014$, односно докажано е дека постои поврзаност помеѓу ВЕФР-1 и постпарталната хеморагија. Потврдено е дека во услови на зголемена на количина на крварење во текот на породувањето, вредноста на васкуларен ендотелијален фактор на раст рецептор 2 е зголемена. Во однос на плазматските вредности на биомаркерот растворлив Тие-2, со вредност $p=0.0046$, е потврдена вкупна статистичка сигнификантна разлика меѓу трите анализирани групи. Односно кај пациентките со инвазивна плацента се измерени сигнификантно повисоки вредности во однос на пациентките со неинвазивна плацента, и во однос на пациентките од контролната група (post-hoc $p=0.02$ и $p=0.002$, соодветно). Плоштината под ROC кривата AUC за растворлив Тие 2 во одредување на ПАС има вредност од 0.742 (AUC=0.742, CI 95% 0.612-0.872). На овој начин кандидатката укажува дека овој плазматски биомаркер е добар тест, со добра дискриминаторска способност во разграничување на пациенти со и без плацента акрета спектрум. Најдобрата гранична вредност (cut off) од која почнува детекција на пациенти со ПАС е вредноста на рТие-2= 6 ng, со сензитивност од 73,1 %, специфичност од 63,3 %. Во оваа студија е направена и анализирана корелација на количината на интраоперативно крварење со концентрацијата на испитуваниот плазматски биомаркер рТие-2 и е добиена вредност со статистичка сигнификантност $p=0.0002$. Притоа се заклучува дека при зголемена постпартална хеморагија, се забележува зголемено ниво на растворлив Тие 2.

Кандидатката, исто така, сугерира дека се потребни дополнителни студии направени на поголем обем на пациенти во нашата држава, за да се утврди краткорочно и долгорочно клиничко значење за мајката и новороденчето на ваквите резултати и вредности на биомаркерите во однос на веќе ултразвучно поставента дијагноза за ПАС. Смета дека најдобро би било да се направи алгоритам специјализиран за нашата популација по кој ние би се воделе во одредување на ризикот на пациентките суспектни за ПАС.

Особено како доста значајно е напоменато дека во неразвиените земји и руралните средини каде што МРИ и УЗ процедурите би биле тешко достапни, детекцијата на биомаркерите би била таа која ќе ги упати пациентките во терцијарна здравствена установа за потемелен пристап во услови на ПАС.

Деветтата глава од дисертацијата ја содржи приложената **литература**, која е обемна, со трудови од понов датум, прегледна и коректно цитирана по прифатените стандарди.

Предмет на истражување

Предмет на истражување во овој докторски труд се биомаркерите од мајчината плазма, и тоа ПАИ-1, ВЕФР-2, рТие-2 кај пациентки суспектни за плацента акрета спектар. ПАС претставува сериозна дијагноза во акушерството низ светот, особено со нејзиниот рапиден пораст, паралелно со рапидиот пораст на породувањата со царски рез. Тоа е поврзано со значаен мајчин и неонатален морбидитет и морталитет. Идентификацијата на специфичен имунолошки

медијатор, биомаркер, и нивната концентрација во мајчината плазма третото тромесечје кај пациентките суспектни за ПАС има привлечено мошне големо внимание како потенцијален извор за навремена дијагностика и третман на пациентките со оваа проблематика.

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата

Кај оваа тематика многу работи сè уште не се доволно истражени и докажани баш заради нејзината обемност, разноликост и зачестеност последните децении. Тука постои широко поле за истражување, и затоа во светот, па и кај нас се работат безброј истражувања во разни правци поврзани со оваа тематика, а се со цел на подобрување и усовршување на неговото предвидување, дијагностицирање и третман. Биомаркерите во мајчината плазма за прв пат во нашата држава се користи како медијатор за ново истражување, што го прави ова испитување многу интересно, модерно, напредно и значајно. Причините се различни, но најголемата причина е недостаток на соработка помеѓу повеќе специјалности кои би ја третирале оваа состојба на ПАС сеопфатно, наместо секоја специјалност поединечно.

Краток опис на резултатите од истражувањето

Сите 113 пациентки се во периодот 28-37 г.н. ИГ2 составена од 26 пациентки со инвазивна плацента, ИГ1 составена од 57 пациентки со неинвазивна плацента КГ составена од 30 пациентки со прва бременост без сомнение за ПАС и без други пропратни коморбидитети.

Кај пациентките со инвазивна плацента и анамнеза за повеќе претходни породувања со царски рез, во комбинација со плацента превија, раѓањето е извршено со SC et HTA sine BSO. Во групата неинвазивна плацента, кај 52,63 % е извршен SC, кај 24.56%- ReSc, кај 12.28%- TriSc, кај 7.02%- Quadri Sc, додека 3.51% пациентки е извршен Quainti Sc. Кај пациентките од контролната група, раѓањето доминантно е спонтаното терминско породување, додека кај останатите 33,33 % е извршен царски рез одреден по акушерска индикација. Начинот на одлепување на плацентата сигнификантно се разликува меѓу трите групи ($p < 0.0001$). Спонтанно одлепување на плацентата се забележува кај сите пациентки од контролната група, спонтанно одлепување се следи и кај 23,08 % пациентки од групата со инвазивна плацента и 80,7 % пациентки од групата со неинвазивна плацента плацентата се одлепила исто така спонтанно. Наод на пенетрирање на трофобласните артерии низ целата дебелина на децидуата е детектирано кај 3,08 % пациентки од групата со инвазивна плацента и 19,3 % пациентки од групата со неинвазивна плацента. Наод на неодлепена плацента, која остана *in situ* се нотира кај 53,85 % пациентки од групата со инвазивна плацента. Плоштината под ROC-кривата AUC за плазминоген активатор инхибитор 1 (ПАИ 1) во одредување на плацента акрета спектрум има вредност од 0.69 (AUC=0.696, CI 95% 0.548-0.831), што укажува дека овој плазматски биомаркер има доволна дискриминаторска способност во разграничување на пациенти со и без плацента акрета спектрум. Најдобрата гранична вредност (cut off) од која почнува детекција на пациенти со ПАС е 41.18 ng, со сензитивност од 61,5 %, специфичност од 63,3 %.

Плоштината под ROC-кривата AUC за ВЕГФР -2 во одредување на ПАС има вредност од 0.71 (AUC=0.71, CI 95% 0.573-0.847). Тоа ни укажува дека овој плазматски биомаркер е добар тест, со добра дискриминаторска способност во разграничување на пациенти со и без плацента акрета спектрум. Најдобрата гранична вредност (cut off) од која почнува детекција на пациенти со ПАС е 7.26 ng, со сензитивност од 80,8 %, специфичност од 60 %). Плоштината под ROC-кривата AUC за растворлив Тие 2 во одредување на ПАС има вредност од 0.742 (AUC=0.742, CI 95% 0.612-0.872). На овој начин укажавме дека овој плазматски биомаркер е добар тест, со добра дискриминаторска способност во разграничување на пациенти со и без плацента акрета спектрум. Најдобрата гранична вредност (cut off) од која почнува детекција на пациенти со ПАС е вредноста на рТие-2= 6 ng, со сензитивност од 73,1 %, специфичност од 63,3 %.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатката д-р Ива Малахова Ѓореска, со наслов: „Детекција на плацента акрета спектар (ПАС) со помош на мајчини плазматски биомаркери: плазминоген активатор инхибитор 1, растворлив Тие 2 и васкуларен ендотелијален фактор на раст рецептор 2“, претставува истражување во областа на акушерството, гинекологијата и имунологијата, поконкретно во областа на оперативното акушерство. Плацета акрета спектарот – ПАС претставува состојба на силно залепена, срасната плацента за сидот на матката, најчесто предизвикана од два или повеќе царски резови, која го зголемува морбидитетот и марталитетот на мајката. Со зголемената стапка на породувањата со царски рез на глобално ниво, оваа

состојба значително се зачестува. Мотивот на докторскиот труд е потребата од навремено и прецизно детектирање и дијагностицирање на степенот на ПАС, а со тоа и згрижување и третман на пациентката во терцијарна здравствена установа со добро организиран мултидисциплинарен хируршки и анестезиолошки тим. Во оваа докторска дисертација, за прв пат во нашата држава се испитуваат биомаркери од мајчината плазма за детекција на пациентки со ПАС. Биомаркерите од мајчината плазма би биле оние кои би ги насочиле клиничарите кон посоодветен третман и грижа не само за овие пациентки, туку и за нивните новороденчиња. Со помош на оваа дисертација би можело да се направи тријажа на овие пациентки, суспектни за плацента акрета спектар, особено онаму каде што не е возможно да се изведе соодветна ултразвучна или МРИ-дијагностика.

Докторската дисертација на кандидатката д-р Ива Малахова Ѓореска, со наслов: „Детекција на плацента акрета спектар (ПАС) со помош на мајчини плазматски биомаркери: плазминоген активатор инхибитор 1, растворлив Тие 2 и васкуларен ендотелијален фактор на раст рецептор 2“, според мислењето на Комисијата за оцена, ги исполнува основните услови и стандарди за изработен докторски труд.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатката, пред одбраната на докторскиот труд, ги објавила како прв автор, во меѓународни научни списанија, следниве рецензирани истражувачки трудови:

[1]. MATERNAL PLASMA BIOMARKERS (ANTITHROMBIN 3, PLASMOINOGEN ACTIVATOR INHIBITOR 1, SOLUBLE TIE 2, VASCULAR ENDOTHELIAL GROWTH FACTOR RECEPTOR2) AS INDICATORS FOR PLACENTA ACCRETA SPECTRUM (PAS) IN THE THIRD TRIMESTER OF PREGNANCY. Iva Malahova Gjoreska, Vesna Antovska, Goran Kochoski, Katerina Nikoloska, Josif Gjoreski. *Medicus* 2022, Vol. 27 (1): 77-80.

[2]. THE CONNECTION BETWEEN ANTITHROMBIN 3, PLASMINOGEN ACTIVATOR INHIBITOR 1, VACUOLAR ENDOTHELIAL GROWTH FACTOR RECEPTOR 2, SOLUBLE TIE 2 IN MATERNAL PLASMA, WITH ABNORMAL PLACENTAL INVASION. Iva Malahova Gjoreska, Vesna Antovska, Aleksandar Petlickovski, Goran Kocoski, Katerina Nikoloska, Meri Kirijas and Josif Gjoreski. *Mac. Med. Review*, 2022; 75(2): 78-84.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Научниот придонес на оваа докторска дисертација е во етаблирање на дополнителна дијагностичка постапка за детектирање на трудниците кои се со ризик за плацента акрета спектар уште на почетокот од третото тромесечје на бременоста, со што би се добило доволно време за подготовка на соодветна грижа и евалуација на овие пациентки, а понатаму и програмирано породување во соодветна терцијарна здравствена установа. Со тоа би се намалил значајно морбидитетот и морталитетот на овие пациентки, како и нивните новороденчиња. Присуство на променета (намалена или зголемена) вредност на биомаркерите во мајчината плазма е добар индикатор за детекција на плацента акрета спектар кај пациентки суспектни за оваа состојба.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет да ја прифати позитивната оценка, да закаже одбрана и да определи комисија за одбрана на докторската дисертација на кандидатката **д-р Ива Малахова Ѓореска** со наслов: „Детекција на плацента акрета спектар (ПАС) со помош на мајчини плазматски биомаркери: плазминоген активатор инхибитор 1, растворлив Тие 2 и васкуларен ендотелијален фактор на раст рецептор 2“.

КОМИСИЈА

Проф. д-р Ана Данева Маркова, претседател, с.р.
Проф. д-р Снежана Мишевска-Перчинкова, ментор, с.р.
Проф. д-р Гордана Адамова, член, с.р.
Проф. д-р Весна Антовска, член с.р.
Проф. д-р Бети Зафирова Ивановска, член, с.р.

ПРЕГЛЕД
НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

1. Магистерски трудови

Ред . бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Тара Мојсовска	„Хронична миелоична леукемија третирана со инхибитор на торозин киназа – јавно-здравствени аспекти“.	„Chronic myeloid leukemia treated with a tyrosine inhibitor kinase – public health aspects“	Проф.д-р Весна Велиќ Стефановска	09-4980/68 06.11.2023 год.
2.	Ѓулсевер Асани Куќи	„Влијание на ноќната работа врз здравјето и работната способност кај здравствените работници “	„Impact of night work on health and work ability among health workers“	Проф.д-р Сашо Столески	09-4980/67 06.11.2023 год.

**ПРЕГЛЕД
НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ/ИНСТИТУТ**

1. ДОКТОРСКИ ТРУДОВИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Ивана Наков	"Споредба на серумските нивоа на витамин Д и фолат кај пациентки со хистолошки верифицирани цервикални интраепителни лезии (ЦИН 1, 2 и 3), наспроти пациентки со уреден наод"	„Comparison of serum levels of vitamin D and folic acid between patients with histopathological verified cervical lesions (CIN 1,2 and 3) and patients with normal PAP smear“	Проф. д-р Горан Димитров	06.11.2023 0905-4980/80
2.	Дритон Шабани	"Влијанието на инфекцијата со Хеликобактер пилори врз липидниот профил и високата осетливост на С-реактивниот протеин"	„The impact of Helicobacter pylori infection on the lipid profile and high-sensitivity C-reactive protein (hs CRP) “	Проф. д-р Калина Гривчева Старделова	06.11.2023 0905-4980/81
3.	Сузана Арбутина	"Проценка на квалитетот на животот кај болни со ХОББ кои користат домашна оксигенотерапија, наспроти пациенти кои не користат домашна оксигенотерапија иако е поставена индикација"	„Assessment of the quality of life in patients with COPD who use home oxygen therapy according to indication, compared to patients who do not use it though it is indicated“	Проф. д-р Драган Даниловски	06.11.2023 0905-4980/82
4.	Александра Петрова	"Следење на отпорност кон антимикробни средства преку отпадни води"	„Surveillance of antimicrobial resistance from sewage“	Проф. д-р Михаил Кочубовски	06.11.2023 0905-4980/83

ПРЕГЛЕД
НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ/ИНСТИТУТ

2. ДОКТОРСКИ ТРУДОВИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Меги Мицевска	“Перзистентна ХПВ инфекција, професија и стрес поврзан со работата”	„Persistent HPV infection, occupation and job stress“	Проф. д-р Драган Мијаќоски	06.11.2023 0905-4980/85
2.	Анета Костова	„Проценка на оптоварувањето со болести поврзани со микробиолошки опасности во храната во Република Северна Македонија“	„Assessment of disease burden related to microbiological hazards in food in the Republic of North Macedonia“	Проф. д-р Гордана Ристовска	06.11.2023 0905-4980/86
3.	Рената Младеновска	„Јавноздравствено значење на заразни болести поврзани со небезбедна храна во Република Северна Македонија“	„Public health significance of infectious diseases related to unsafe food of Republic of North Macedonia“	Проф. д-р Сашо Столески	06.11.2023 0905-4980/87
4.	Мајлинда Јусуфи	„Одредување на забниот кариес и фактори кои придонесуваат кај деца и адолесценти на Косово“	„The determination of dental caries prevalence and the contributing factors in children and adolescents of Kosovo“	Проф. д-р Михаил Кочубовски	06.11.2023 0905-4980/88

ПРЕГЛЕД
на прифатени теми за изработка на магистерски трудови на Правниот факултет
„Јустинијан Први„ во Скопје Н.Н.С од
01-11-2023 година

Кандидат	Тема	Ментор	Датум	Одлука број
Зоран Герасимовски	Споредбеноправни аспекти на гарантирањето на продавачот за правните својства на стварта во договорот за продажба (Comparative Legal Aspects of the Sellers' Warranty for Legal Defects in Sales Contracts)	проф.д-р Јадранка Дабовиќ Анастасовска	01.11. 2023	02- 1073 / 39
Елена Поповиќ	Реактуелизирање на дебатата меѓу реализмот и либерализмот во теоријата за меѓународни односи во контекст на руската воена агресија врз Украина (An overview of the debate between realism and liberalism in the theory of international relations in the context of the Russian military aggression against Ukraine)	проф.д-р Јулија Браскоска Базеркоска	01.11. 2023	02- 1073 / 40
Дејан Ристов	Градење на нова Европска безбедносна архитектура: историскиот развој на Организацијата за безбедност и соработка во Европа – ОБСЕ (Building a New European Security Architecture: The Historical Development of the Organization for Security and Co-operation in the Europe - OSCE)	проф.д-р Дејан Ристов	01.11. 2023	02- 1073 /41
Теодора Бошкова	Емоционалната интелигенција: формативен фактор на корпоративниот имиџ, идентитет и профитот (Emotional intelligence: formative factor of corporate image, identity and profit)	проф. д-р Јасна Бачовска Недиќ	01.11. 2023	02-1073 / 42

Изработил : Хамди Весели
 Советник за студентски прашање

ДЕКАН,
 Проф.д-р Сашо Георгиевски

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА АСИСТЕНТ ОД НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ МАТЕМАТИКА НА ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Природно-математички факултет, Институт за математика, објавен во весниците „Слободен печат“ и „Коха“ од 18.10.2023 година, за избор на еден асистент во наставно-научната област математика и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02–2953/3 од 3.11.2023 година, донесена на 2.11.2023 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Весна Целакоска-Јорданова, редовен професор на Природно-математичкиот факултет во Скопје, д-р Ирена Стојковска, редовен професор на Природно-математичкиот факултет во Скопје и д-р Валентина Миовска, редовен професор на Природно-математичкиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниот

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор за избор во соработничко звање – асистент, од наставно-научната област математика, во предвидениот рок се пријави м-р Ерблина Зеќири.

1 БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката **м-р Ерблина Зеќири** е родена на 14.8.1995 година во Тетово. Средно образование (природно-математичка насока) завршила во гимназијата „Кирил Пејчиновиќ“ во Тетово. Во учебната 2014/2015 година се запишала на прв циклус (додипломски) студии на насоката Теориска математика при Природно-математичкиот факултет во Скопје. Дипломирала на 28.2.2020 година на тема „Простор на конфигурации на тополошки простори“, под менторство на проф. д-р Ѓорѓи Маркоски, со што се стекнала со стручниот назив дипломиран математичар. Во текот на студиите остварила просек 9,80. Во учебната 2019/2020 година се запишала на втор циклус (постдипломски) студии по математика на Природно-математичкиот факултет во Скопје, на насоката Математички науки и примени. Постдипломските студии ги завршила со просечен успех 10. Магистрирала на 16.10.2023 година на тема „Примени на теореми за неподвижна точка во теоријата на инваријантни потпростори“, под менторство на проф. д-р Марија Оровчанец.

Кандидатката активно се служи со англиски јазик, за што има и приложено уверение за познавање на англискиот јазик на ниво Ц1 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR). Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2 НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во учебната 2017/2018 година (како студент на додипломски студии) работела како демонстратор на Градежниот факултет во Скопје, каде што држела вежби од предметот Математика 1 (за студиските програми Градежништво и Геотехника). Во периодот од 2020 до 2022 година, кога работела како демонстратор на Институтот за математика при Природно-математичкиот факултет во Скопје, Ерблина Зеќири изведувала вежби по следниве предмети: Множества и логика, Репетиториум по математика 1, Практикум по математика, Веројатност и статистика, Статистичко моделирање, Статистички софтвер, Конечна математика, Тригонометрија и примени, но и на Универзитетот на Југоисточна Европа во Тетово (South East European University), каде што држела вежби од предметите: Дискретни структури, Применета статистика и веројатност (за студентите запишани на студиската програма Computer Science) и Линеарна алгебра (за студентите запишани на студиската програма Business Informatics).

Во јануари 2022 година се вработила како виш лаборант на Институтот за математика при Природно-математичкиот факултет во Скопје.

Ерблина Зеќири учествувала со свои соопштенија на четири научно-популарни семинари по математика, организирани од Институтот за математика при Природно-математичкиот факултет во Скопје:

– Прв семинар „Математика и примени“ (14 декември 2016, ПМФ – Скопје), со соопштение „Математичко моделирање во наставата по математика преку конкретни примери“;

- Втор семинар „Математика и примени“ (7 декември 2017, ПМФ – Скопје), со соопштение „Простор на конфигурации на тополошките простори и негова примена во роботиката“;
- Петти семинар „Математика и примени“ (март 2021, ПМФ – Скопје), со соопштение „Нетранзитивни коцки“;
- Шести семинар „Математика и примени“ (6 март 2023, ПМФ – Скопје), со соопштение „Експоненцијални фамилии на распределби на веројатност“.

Од овие четири семинари има објавено два стручни труда во зборниците на трудови од овие семинари:

1. Е. Зеќири, *Простор на конфигурации на тополошки простор и негова примена во роботиката*, Научно-популарни трудови од II семинар „Математика и примени“, Математички омнибус 3 (2018), 55–66.

2. Е. Зеќири, *Нетранзитивни коцки*, Научно-популарни трудови од V семинар „Математика и примени“, Математички омнибус 9 (2022), 177–189.

Покрај овие активности, таа учествувала и на една работилница: *European Study Group with Industry*, 29 јуни – 1 јули 2022 – Environmental Risk Post COVID-19 Virtual Study Group, а учествувала и во реализацијата на проектот „Математика за сите – Математички кружоци за учениците од основното образование“, септември – декември 2020, финансиран од Општина Гази Баба.

Ерблина Зеќири учествувала на две конференции:

- Трета меѓународна конференција за образование по математика, физика и сродни науки, Скопје, 6–8 мај 2022, со соопштение со наслов: *Statistical Literacy of Undergraduate Students Before Taking the Introductory Statistics Course*, а е коавтор на истоимениот научен труд, кој накусо ќе го анализираме.

[1] **Erblina Zeqiri**, Stevo Gjorgiev, Irena Stojkovska, *Statistical Literacy of Undergraduate Students Before Taking the Introductory Statistics Course*, Зборник на трудови од Третата меѓународна конференција за образованието по математика, физика и сродни науки, Скопје, 6 – 8 мај 2022, 62–70.

Во овој труд се истражува статистичката писменост на студентите по математика на додипломските студии на Природно-математичкиот факултет во Скопје, пред да се слуша предметот Статистика, а се однесува главно на процесите на оценка на податоци, нивно толкување и правилно интерпретирање. Истражувачкиот прашалник е заснован на моделите на Gal (2002), Watson и Callingham (2003) за статистичка писменост. Покрај компонентите за статистичка писменост, студентите ги навеле и своите ставови во врска со статистиката и нејзината примена во секојдневниот живот. Резултатите покажале дека основните вештини на статистичка писменост, како што се читање графикони или табели, се исполнети и дека постои статистичко знаење за избор на примерок, за случајност и изведување статистички заклучоци. Иако математичкото знаење е на задоволително ниво, се покажало дека контекстуалното разбирање и критичкото расудување се подолу од просекот. Резултатите ќе се користат за подобрување на наставата по предметот Статистика на универзитетско ниво.

- VII македонски математички конгрес, Струга, 2023, со соопштение со наслов:

Stevo Gjorgiev, **Erblina Zeqiri**, Vesna Manova-Erakovik, Irena Stojkovska, *Measuring and improving the level of statistical literacy of first-year undergraduate biology students*.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Ерблина Зеќири уште како студент, почнувајќи од 2016 година, активно учествувала во работата на Сојузот на математичари на Македонија (СММ). Учествувала како член на организацискиот тим и како прегледувач на следните натпревари: IGO (Iranian Geometry Olympiad) – 2016, EMC (European Mathematical Cup) – 2016, Регионален натпревар по математика за средни училишта – 2017, Републички натпревар по математика за средни училишта – 2017, ММО (Macedonian Mathematical Olympiad) – 2017, Општински натпревар за основно училиште – 2017, ВМО – Мај, 2017, Општински натпревар за основни училишта – 2018.

Учествува во работата на комисијата за натпревари по математика за средното образование од 2020 година. Била заменик-водач на националниот тим на EGMO (European Girls Mathematical Olympiad) во периодот од 2020 до 2023 година. Во март 2023 учествувала во организацијата на студентскиот натпревар SEEMOUS 2023, (South East European Mathematical Olympiad for University Students). Во август 2023 година била водач на група од 4 студенти на студентски натпревар по математика, IMC (International Mathematical Competition for University Students), во Благоевград, Бугарија.

Од 2020 година е уредник на рубриката „Задачи од училница“ на списанието „Сигма“.

Учествувала во организацијата на Третата меѓународна конференција за образование по математика, физика и сродни науки, одржана на Природно-математичкиот факултет во Скопје, 6 – 8 мај

2022 година, коорганизирана од Сојузот на математичари на Македонија (СММ), Друштвото на физичари на Република Македонија (ДФРМ) и од Природно-математичкиот факултет во Скопје.

Била и член на комисијата на настанот „Ноември месец на науката“ – ноември 2018, Скопје, организиран од Природно-математичкиот факултет во Скопје, а учествувала и во организацијата на Есенската математичка школа 2022, октомври – ноември 2022 и Есенската математичка школа 2023, октомври – ноември 2023.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Ерблина Зеќири

Институција: Природно-математички факултет – Скопје

Научна област: математика (10900)

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ –
АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ ИСТРАЖУВАЧ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови
1	Има завршено прв и втор циклус студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	ДА
2	Стегнат назив – магистер во соодветната област Назив на научната област: математика.	ДА
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот и на вториот циклус академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,80. Просечниот успех на вториот циклус изнесува: 10,00.	ДА
4	Има познавање од најмалку еден странски јазик <ol style="list-style-type: none"> 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: Уверение 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје 4. Датум на издавање на документот: 6.10.2023. 	ДА

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на м-р Ерблина Зеќири.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката, Комисијата заклучи дека м-р Ерблина Зеќири поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето асистент во научната област математика.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет во Скопје, м-р Ерблина Зеќири да биде избрана во звањето асистент во научната област математика.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Весна Целакоска-Јорданова, с.р.

Проф. д-р Ирена Стојковска, с.р.

Проф. д-р Валентина Миовска, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН АСИСТЕНТ ОД НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ ФИЗИКА НА ИНСТИТУТОТ ЗА ФИЗИКА ПРИ ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Природно-математички факултет – Скопје, објавен во весниците „Слободен печат“ и „Коха“ на 18.10.2023 година, за избор на еден асистент од наставно-научната област физика на Институтот за физика при Факултетот, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-3301/3 од 3.11.2023 год., донесена на седницата одржана на 2.11.2023, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Ламбе Барандовски, вонреден професор, ПМФ – Скопје, д-р Маргарета Пецовска-Ѓорѓевиќ, редовен професор, ПМФ – Скопје и д-р Драган Јакимовски, редовен професор, ПМФ – Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на асистент во наставно-научната област физика, во предвидениот рок се пријави м-р Ирена Златановска, магистер по физички науки – медицинска физика, виш лаборант на Институтот за физика при Факултетот.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

М-р Ирена Златановска ги исполнува основните критериуми за избор во соработничко звање – асистент/асистент истражувач, со тоа што има: завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити; стекнат назив – магистер по физички науки – медицинска физика; остварен просечен успех од 8,93 на првиот и 9,83 на вториот циклус студии, соодветно; уверение за познавање на англискиот јазик на Ц1-ниво според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR). Кандидатката ги исполнува и специјалните услови за избор во соработничко звање – асистент, со тоа што има учество во проекти, печатени научни и стручни трудови и учество на конференции.

Ирена Златановска е родена на 24.4.1995 година во Куманово. Основно образование завршила во родниот град со континуиран одличен успех. Средното образование го завршила во СОУ „Гоце Делчев“ во Куманово, на 10.6.2014 година.

Во учебната 2014/2015 година се запишала на додипломски студии на Институтот за физика при Природно-математичкиот факултет во Скопје, на насоката Медицинска физика. Студиите ги завршила на 12.9.2019 година со одбрана на дипломската работа на тема „Проучување на протоколите при снимање со компјутерска томографија“, со просечен успех од 8,93, како најдобар студент на својата генерација на Институтот за физика.

Во учебната 2019/2020 година, Ирена Златановска се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Институтот за физика, на насоката Медицинска физика, кои ги завршила на 16.10.2023 година со одбрана на магистерскиот труд со наслов „Терестријална радиоактивност во градот Битола и неговата околина“, под менторство на проф. д-р Ламбе Барандовски, со просечен успех 9,83.

По своето дипломирање, во учебната 2019/2020 година, Ирена Златановска работела како демонстратор на Институтот за физика при Факултетот. Во 2020 година кратко волонтирала на Одделението за радијациона физика и заштита од јонизирачко зрачење при Универзитетската клиника за радиотерапија и онкологија, а од декември 2020 година, Ирена Златановска е вработена на Институтот за физика како виш лаборант.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА

Наставно-образовна дејност:

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, кандидатката м-р Ирена Златановска за време на ангажманот како демонстратор одржувала нумерички вежби по предметот Квантна механика 1 и лабораториски вежби по предметите Молекуларна физика со термодинамика на Институтот за физика и Општа физика за студенти од Институтот за биологија и Институтот за хемија. Од 2020 година, кога е вработена како виш лаборант на Институтот за физика, таа помага во подготовката и реализацијата на вежбите на прв циклус студии по предметите: Квантна механика 1, Радијациона физика со дозиметрија, како и лабораториски вежби по предметите Нуклеарна физика со елементарни честички и Општа физика за студенти од Институтот за биологија.

Научноистражувачка дејност:

Во својата досегашна работа, кандидатката м-р Ирена Златановска има објавено два научни труда во зборници од меѓународни конференции, презентирани во нивни рамки:

1. **Irena Zlatanovska**, Trajče Stafilov, Robert Šajn, Bojana Dimovska Gonovska, Snežana Dimovska, Jovan Janusheski, Lambe Barandovski, Terrestrial radioactivity in the city of Bitola and its environs, Proceedings of II International conference on physical aspects of Environment ICPE2023, Zrenjanin, 24 – 26.8.2023.

2. **Ирена Златановска**, Илија Јованов, Гоце Гегоски, Ламбе Барандовски, Изучување на распаѓањето на пената кај пивото, Зборник на трудови од Третата меѓународна конференција за образованието по математика, физика и сродни науки, Скопје, 6 – 8.5.2022.

Кандидатката има објавено и еден стручен труд, исто така, во зборник од меѓународна конференција:

3. **Ирена Златановска**, Гоце Гегоски, Ламбе Барандовски, Едноставен експеримент за потврдување на Штефан – Болцмановиот закон, Зборник радова 10. Меѓународне конференции о настави физике у средњој школи, Алексинац, 24-26.03.2023.

М-р Ирена Златановска учествувала на повеќе конференции и школи со свои презентации:

1. II International conference on physical aspects of Environment ICPE2023, Zrenjanin, 24-26.08.2023. **Irena Zlatanovska**, Trajče Stafilov, Robert Šajn, Bojana Dimovska Gonovska, Snežana Dimovska, Jovan Janusheski, Lambe Barandovski, Terrestrial radioactivity in the city of Bitola and its environs.

2. Трета меѓународна конференција за образованието по математика, физика и сродни науки, Скопје, 6 – 8.5.2022. **Ирена Златановска**, Илија Јованов, Гоце Гегоски, Ламбе Барандовски, Изучување на распаѓањето на пената кај пивото.

3. 10. Меѓународна конференција о настави физике у средњој школи, Алексинац, 24-26.03.2023. **Ирена Златановска**, Гоце Гегоски, Ламбе Барандовски, Едноставен експеримент за потврдување на Штефан – Болцмановиот закон.

4. 44. Школа „Млади физичари“, Природно-математички факултет, Скопје, 10 – 11.11.2023. **Ирена Златановска**, Нуклеарната катастрофа во Чернобил.

М-р Ирена Златановска учествувала и на три конференции без презентација:

5. 13. Конференција на Друштвото на физичарите на Република Македонија, (одржана преку средства за електронска комуникација), 16 – 19.9.2021.

6. 14. Конференција на Друштвото на физичарите на Република Македонија, Охрид, 15 – 18.9.2022.

7. 11th International Conference of the Balkan Physical Union, Белград, Србија 28.8 - 1.9.2022.

М-р Ирена Златановска активно учествува во регионалниот проект на Меѓународната агенција за атомска енергија „Enhancing the Capacities of Educational Institutions for the Sustainable Use of Nuclear Technologies“, во рамки на кој учествувала на 3 работилници:

1. Regional Workshop on Train-the-Trainers Programme, Анкара, Турција, 4 – 8.9.2023.

2. Regional Workshop on Nuclear and Radiation Education, Љубљана, Словенија, 29.5 – 2.6.2023.

3. Regional Workshop on Strengthening Nuclear and Radiation Education and Training Programmes, Загреб, Хрватска, 28.11. – 2.12.2022.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес:

М-р Ирена Златановска активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Друштвото на физичарите на Република Македонија, во организација и реализација на натпреварите по физика за основно и средно образование, акредитирани од Министерството за образование и наука. Автор е на повеќе задачи кои учениците ги решавале на овие натпревари, а е вклучена и во организацијата и спроведувањето на селекционите натпревари за меѓународните олимпијади по физика. М-р Златановска била член на Организациониот одбор на 13. и 14. Конференција на Друштвото на физичарите на Република Македонија. Од 2023 година е и секретар на Друштвото на физичарите на Република Македонија.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Ирена Мирослав Златановска

(име, татково име и презиме)

Институција: Природно-математички факултет, Институт за физика

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: физика

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ
ИСТРАЖУВАЧ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	ДА
2	Стегнат назив – магистер од соодветната област Назив на научната област: физика.	ДА
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот и на вториот циклус академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,93. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,83.	ДА
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: уверение 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје 4. Датум на издавање на документот: 3.10.2023.	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Ламбе Барановски, вонреден професор, ПМФ – Скопје, с.р.

Д-р Маргарета Пецовска-Ѓорѓевиќ, редовен професор, ПМФ – Скопје, с.р.

Д-р Драган Јакимовски, редовен професор, ПМФ – Скопје, с.р.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација, како и познавањето на кандидатката, Рецензентската комисија констатира дека кандидатката м-р Ирена Златановска во целост ги исполнува условите наведени во конкурсот и ги задоволува критериумите предвидени со Законот за високото образование, Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Имајќи ги предвид квалитетите на кандидатката, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет во Скопје, м-р Ирена Златановска да биде избрана во звањето асистент во наставно-научната област физика.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Ламбе Барановски, вонреден професор, ПМФ – Скопје, с.р.

Д-р Маргарета Пецовска-Ѓорѓевиќ, редовен професор, ПМФ – Скопје, с.р.

Д-р Драган Јакимовски, редовен професор, ПМФ – Скопје, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ „СОЦИОЕКОНОМСКА ГЕОГРАФИЈА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА
МАКЕДОНИЈА (трето дополнето издание)“ ОД АВТОРИТЕ Д-Р АЛЕКСАНДАР
СТОЈМИЛОВ И Д-Р БИЛЈАНА АПОСТОЛОВСКА ТОШЕВСКА

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет во Скопје, бр. 02-2367/3, за членови на Рецензентската комисија за рецензирање на учебникот Социоекономска географија на Република Северна Македонија од авторите: проф. д-р Александар Стојмилов и проф. д-р Билјана Апостоловска Тошевска, наменет за студентите на Природно-математички факултет, Институт за географија, за предметот Социоекономска географија на Република Северна Македонија, избрани се проф. д-р Ристо Мијалов и проф. д-р Мирјанка Мацевик.

По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот совет на Природно-математички факултет во Скопје, рецензентите го поднесуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ

IV. ОПШТ ДЕЛ

Основни податоци за ракописот

Назив на ракописот:	СОЦИОЕКОНОМСКА ГЕОГРАФИЈА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА (трето дополнето издание)	
Назив на предметната програма:	СОЦИО-ЕКОНОМСКА ГЕОГРАФИЈА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА	
Назив на студиската програма:	Географија – модул: наставна географија	
Фонд на часови и ЕКТС-кредити (доколку ракописот е наменет за повеќе предмети, да се наведат сите предмети):	3+2	5 ЕКТС
Предметот Социоекономска географија на Република Северна Македонија на Природно-математичкиот факултет е задолжителен предмет на Географија – модул: наставна географија, со фонд на часови 3+2, број на ЕКТС-кредити – 5 и се слуша во седмиот семестар.		
Реден број на изданието:	Трето дополнето издание (се разликува од претходното издание 25 %).	
Општи податоци за ракописот:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 365 страници (формат В5 Ј18), напишани на компјутер, со големина на фонот 11. Текстот е поделен во четири поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 55 слики, 65 табеларни, 16 картографски и 11 графички прикази.	

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Ристо Мијалов, с.р.
Проф. д-р Мирјанка Мацевик, с.р.

V. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р МИРЈАНКА МАЦЕВИЌ

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Ракописот со наслов: СОЦИОЕКОНОМСКА ГЕОГРАФИЈА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА (трето дополнето издание), од проф. д-р Александар Стојмилов и проф. д-р Билјана Апостоловска Тошевска, содржи три главни поглавја во кои се анализираат прашања за социоекономските карактеристики на Република Северна Македонија. Содржините се презентирани на 365 страници, В5 (JIS) формат, со единечен проред, има вкупно 55 слики, 65 табеларни, 16 картографски и 11 графички прикази, како и 265 библиографски единици. Во структурата на ракописот, обработени се поглавјата:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Население и нација • Населби во Република Северна Македонија • Стопанско-географски карактеристики на Република Северна Македонија • Литература. <p>Во сите три поглавја од содржината на ракописот, авторите систематски и методолошки ги обработуваат темите од областа на социоекономската географија на Република Северна Македонија. На крајот е поместена соодветна литература од која се гледа дека се земени предвид претходните, но исто така и најсовремените искуства и достигнувања во сферата на наставниот предмет Социоекономска географија на Република Северна Македонија.</p>
<p>Оцена за усогласеноста со предметната програма:</p>	<p>Ракописот содржински е во целосна усогласеност со усвоената предметна програма Социоекономска географија на Република Северна Македонија, на насоката Наставна географија на Институтот за географија при ПМФ во Скопје.</p>
<p>Предлози за потребни корекции:</p>	<p>Предлози за корекции нема.</p>
<p>Оцена на ракописот:</p>	<p>Ракописот СОЦИОЕКОНОМСКА ГЕОГРАФИЈА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА (трето дополнето издание) опфаќа значајна проблематика која се однесува на социоекономските карактеристики на Република Северна Македонија. Ракописот се базира на современ методолошки пристап во прикажувањето на содржините и има за цел да придонесе во стекнување на нови и функционални знаења на студентите за кои е наменет.</p>

	<p>Начинот и стилот на кој се изнесени содржините овозможуваат лесно следење на социоекономските карактеристики преку прикажување на населението, населбите и стопанските карактеристики. Во изработката на ракописот, авторите користат соодветна научна и стручна литература, од домашни и странски автори. Станува збор за исклучително високо квалитетно самостојно стручно дело кое може да се користи како учебник во рамките на социоекономската географија. Имајќи го предвид понапред изнесеното, со задоволство препорачувам ракописот да го користат студентите на Институтот за географија при ПМФ, како на другите сродни дисциплини на универзитетите.</p>
Категоризација:	универзитетски учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	<p>Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 365 страници (формат В5), напишани на компјутер, со големина на фонот 11. Текстот е поделен во четири поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 55 слики, 65 табеларни, 16 картографски и 11 графички прикази. Според изнесеното, наведениот ракопис ги исполнува сите принципи и стандарди за универзитетски учебник согласно со предметната програма од Социоекономска географија на Република Северна Македонија и на студентите ќе им биде од голема корист при совладувањето на содржините од конкретниот наставен предмет.</p>

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како **универзитетски учебник** по предметот Социоекономска географија на Република Северна Македонија, примарно наменет за студентите на Институтот за географија на **Природно-математичкиот факултет**.

Скопје, 7. 11. 2023 година

РЕЦЕНЗЕНТ

Проф. д-р Мирјанка Маџевиќ, с.р.

V. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р РИСТО МИЈАЛОВ

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Ракописот со наслов: СОЦИОЕКОНОМСКА ГЕОГРАФИЈА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА (трето дополнето издание), од проф. д-р Александар Стојмилов и проф. д-р Билјана Апостоловска Тошевска, содржи три главни поглавја во кои се опфатени значајни појави и процеси од социоекономскиот карактер.</p> <p>Содржините се презентирани на 365 страници В5 (JIS) формат, со единечен проред, има вкупно 55 слики, 65 табеларни, 16 картографски и 11 графички прикази, како и 265 библиографски единици. Материјалот е претставен во три главни целини кои опфаќаат повеќе поглавја:</p> <p>1. Население и нација</p> <ul style="list-style-type: none"> - Населување и етногенетски процеси - Демографска структура на населението - Миграциони движења <p>2. Населби во Република Северна Македонија</p> <ul style="list-style-type: none"> - Поим и поделба на населбите - Градски населби – дефинирање и поделба - Селски населби <p>3. Стопанско-географски карактеристики на Република Северна Македонија</p> <ul style="list-style-type: none"> - Значењето на природно-географските фактори за развој на стопанството - Општествено-економските услови во минатото и нивното значење за развој на стопанството - Еволуција и географска разместеност на земјоделското производство - Шумарство - Развој, географска разместеност и денешна структура на индустријата - Занаетчиство и градежништво - Сообраќај во Република Северна Македонија - Трговија - Туризам <p>Литература</p> <p>Ракописот ја запазува географската методологија на анализа на настаните, појавите и процесите. Содржините се прикажани на стручно, педагошко и техничко ниво, пишувани на рафиниран и лесно разбирлив стил. Во сите три главни поглавја од содржината на ракописот, авторите систематски и методолошки ги обработуваат темите од областа на социоекономска географија на Република Северна Македонија. Ракописот изобилува со современи податоци за социоекономските појави и процеси.</p>
--	---

Оцена за усогласеноста со предметната програма:	Ракописот содржински е во целосна усогласеност со усвоената предметна програма Социоекономска географија на Република Северна Македонија, на насоката Наставна географија на Институтот за географија при ПМФ во Скопје.
Предлози за потребни корекции:	Предлози за корекции нема.
Оцена на ракописот:	Ракописот „Социоекономска географија на Република Северна Македонија“ претставува значајно стручно дело од областа на географијата и претставува значаен придонес кон вкупниот фонд на географски изданија. Првенствено е наменет за студентите од прв циклус студии на Институтот за географија при Природно-математичкиот факултет во Скопје. Но, поради актуелните содржини кои се третираат во ракописот, сигурно ќе најде голема примена кај останатите сродни научни дисциплини кои се занимаваат со оваа проблематика.
Категоризација:	универзитетски учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 365 страници (формат Б5), напишани на компјутер, со големина на фонто 11. Текстот е поделен во четири поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 55 слики, 65 табеларни, 16 картографски и 11 графички прикази. Според изнесеното, наведениот ракопис ги исполнува сите принципи и стандарди за универзитетски учебник согласно со предметната програма од Социоекономска географија на Република Северна Македонија и на студентите ќе им биде од голема корист при совладувањето на содржините од конкретниот наставен предмет.

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како **универзитетски учебник** по предметот Социоекономска географија на Република Северна Македонија, примарно наменет за студентите на Институтот за географија на **Природно-математичкиот факултет**.

Скопје, 7. 11.2023 година

Рецензент
Проф. д-р Ристо Мијалов, с.р.

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА
ВО НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ ОРТОДОНЦИЈА
НА СТОМАТОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Стоматолошки факултет – Скопје, објавен во весникот „Нова Македонија“ на 5.9.2023 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област ортодонција, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-2565/1, донесена на 29.9.2023, формирана е Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Лидија Кануркова, Катедра за ортодонција, проф. д-р Габриела Курчиева-Чучкова, Катедра за ортодонција и проф. д-р Силвана Георгиева, Катедра за орална патологија и пародонтологија.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација и познавањето на работата на кандидатите, го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на три наставници во сите наставно-научни звања во научната област ортодонција, во предвидениот рок се пријавија вонр. проф. д-р Билјана Ципунова, вонр. проф. д-р Наташа Тошеска-Спасова и вонр. проф. д-р Цветанка Бајрактарова Мишевска.

Вонр. проф. д-р Билјана Ципунова

1. Биографски податоци и образование

Кандидатката **вонр. проф. д-р Билјана Ципунова** е родена на 14.I 1968 година, во Скопје. Средно образование завршила во гимназијата „Ј. Б. Тито“ во Скопје, во 1985 година. Со високо образование се стекнала на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, Стоматолошки факултет, Скопје. Дипломирала на 20.XI 1990 година, со просечен успех 9,54 и е добитник на Пофалница од Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје за највисок среден успех во утврдениот рок на Стоматолошкиот факултет во Скопје.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

Во учебната 1991/1992 година се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Стоматолошкиот факултет во Скопје. Студиите ги завршила со просечен успех 9,57. На 19.V 2000 година го одбрала магистерскиот труд на тема: *Морфолошки карактеристички на малоклузија во втора класа прво одделение*.

Докторска дисертација пријавила на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, Стоматолошки факултет во Скопје, во 2004 година. Дисертацијата на тема: *Тераписки ефекти при малоклузија во втора класа прво одделение* ја одбрала на 24.XI 2008 година, пред Комисија во состав: проф. д-р Марија Зужелова, проф. д-р Јулијана Горгова, проф. д-р Алберто Бенедети, проф. д-р Снежана Иљовска и проф. д-р Евдокија Јанкуловска. Со тоа се стекнала со научниот степен доктор на науки од научната област стоматологија.

Во 1997 година е избрана во звањето помлад асистент, а во 2000 е реизбрана во истото звање. Во 2003 година е избрана во звањето асистент, а во 2006 и 2010 година е реизбрана во истото звање.

Во 2014 година е избрана во звањето научен соработник, во 2016 година во звањето доцент и во 2019 година во звањето вонреден професор на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, Стоматолошки факултет – Скопје, во областа ортодонција.

Од 1.III 1992 е вработена на Клиниката за ортодонција, ЈЗУ Универзитетски стоматолошки клинички центар „Св. Пантелејмон“ во Скопје.

Специјалистичкиот испит од специјалноста ортодонција го положила на 24.XII.1996 година.

Во моментот е вонреден професор. Последниот реферат за избор е објавен во Билтенот бр. 1186 од 15.II 2019 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтенот бр. 630, 656, 665, 667, 675, 758, 763, 802, 826, 846, 892, 940, 992, 998, 1027, 1043, 1054, 1070, 1071, 1091, 1126, 1186, 1266 и 1267, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката

од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2. Научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Стоматолошки факултет во Скопје, кандидатката вонр. проф. д-р Билјана Џипунова изведува теоретска и практична настава, на прв циклус студии на студиската програма за доктори по дентална медицина, стручни забни техничари и стручни стоматолошки сестри – орални хигиенолози, на втор циклус магистерски и стручни студии на студиската програма за доктори по дентална медицина и стручни студии на студиската програма за стручни забни техничари, како и на трет циклус – докторски студии на Стоматолошкиот факултет. Исто така, учествувала во подготовка на нови предмети за прв, втор и трет циклус студии.

Кандидатката била ментор на девет специјализанти и на четири дипломски трудови.

Била член во комисија за одбрана на 13 дипломски работи, 15 специјалистички испити, 4 магистерски труда, 4 стручни труда и 2 докторски труда на Стоматолошкиот факултет во Скопје.

Била член на рецензентска комисија за избор на едно лице во сите научни звања на Стоматолошкиот факултет при УКИМ во Скопје; избор на едно лице во сите научни звања на AAB College Prishtina и избор на едно лице во звање – асистент на УГД – Штип. Исто така, учествувала во Комисија за реакредитација на студентската програма за стручни забни техничари (2019) и на факултетската Комисија за измени и дополнувања на наставниот план и програма за специјализација по ортодонција (2020).

Кандидатката е автор на рецензиран учебник под наслов: *Ортодонџиска морфолошка анализа и дијагностика*, во 2012 година, и на учебното помагало: *Гнаџометриска анализа – азбука во ортодонџијата*, во 2023 година, позитивно рецензирано во Билтен бр. 1286 од 15.VI 2023.

Во периодот од последниот избор, кандидатката учествувала во изготвување на елаборат (предлог-проект) за реакредитација на студиската програма од прв циклус студии за стручни забни техничари; измени и дополнувања на наставниот план и програма за специјализација по ортодонџија; подготовка на наставната програма за прв циклус студии за доктори по дентална медицина, стручни забни техничари и стручни стоматолошки сестри – орални хигиенолози, на Стоматолошкиот факултет во Скопје, како и наставната програма за втор и трет циклус студии на Стоматолошкиот факултет. Кандидатката вонр. проф. д-р Билјана Џипунова учествувала и во подготовка на англиската верзија на планот и програмата за изведување на теоретската настава за интегрирани студии по дентална медицина од прв, втор и трет циклус студии.

Таа е одговорен наставник на предметите: Ортодонџија 2 (I циклус студии за стручни забни техничари), Биокompatибилност и Орофацијална генетика (II циклус студии за доктори по дентална медицина), Функционални апарати и Фиксни ортодонтски апарати (II циклус студии за доктори по дентална медицина – стручни студии) и Рендгенкефалометриска дијагностика и Адултна ортодонџија (III циклус студии за доктори по дентална медицина).

Научноистражувачка дејност

Вонр. проф. д-р Билјана Џипунова има објавено вкупно 174 научни трудови од областа ортодонција, од кои 17 научни труда во научни списанија со импакт-фактор (фактор на влијание), 42 труда во меѓународни научни списанија, 11 труда во меѓународни научни публикации и 104 труда во зборници од научни собири и конгреси. Од последниот избор во звањето вонреден професор, има објавено 41 научен труд.

Била реализатор на три едукативни курса (работилници) во организација на Стоматолошкиот факултет при УКИМ во Скопје. Преку програмата ERAZMUS+ за мобилност на наставен кадар, предстојувала на Факултетот за денална медицина (FDMRI) во Риека, Хрватска, во септември 2021.

Вонр. проф. д-р Билјана Џипунова е учесник во меѓународниот проект „Проект за развој на вештини и поддршка на иновации – Договор за развој и дизајн на концепција за средно 4-годишно техничко образование“ (2019) и во националниот научен проект „Влијанието на формата и големината на деналните лакови врз морфолошките варијации на малоклузии кај школските деца на територија на град Скопје“ (2020).

Била ментор на шест кандидати од II циклус магистерски студии за доктори по денална медицина, на два кандидата од II циклус стручни студии за доктори по денална медицина и на два кандидата од III циклус студии за доктори по денална медицина. Учествовала во осум комисији за валоризација на кредити на пишан труд за семинари од III циклус студии.

Рецензент е на осум трудови објавени во научните списанија: IRJMMS, Physioacta, OAMJMS, Архиви на јавно здравје, Journal of Morphological Science и Macedonian Dental Review.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Вонр. проф. д-р Билјана Џипунова активно е вклучена во стручно-апликативната работа на ЈЗУ Стоматолошки клинички центар – Скопје, Клиника за ортодонција. Врши стручна дејност како специјалист ортодонт.

Кандидатката вонр. проф. д-р Билјана Џипунова остварила експертски активности на Стоматолошкиот факултет во Скопје, МСД и СКМ.

Активно е вклучена во работата на стручни комисији при Стоматолошката комора и ЈЗУ Универзитетски стоматолошки клинички центар. На Стоматолошкиот факултет во Скопје, учествовала во комисији за упис на специјализанти; за измени и дополнувања на наставниот план и програма за специјализација по ортодонција; за реакредитација на студиската програма од прв циклус студии за СЗТ; за реакредитација на студиската програма од прв циклус студии за ДДМ за предметот Ортодонција; за самоevaluација на Стоматолошкиот факултет при УКИМ; за оценка на научноистражувачки проект; за запишување на студенти на студиски програми од прв циклус студии во академската 2022/2023 и комисија за изготвување распоред за практична настава за прв и втор циклус студии за ДДМ, СЗТ и ССС - ОХ за академските 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022 и 2022/2023 година.

Била член на Одборот за специјализации и на колегиумот за втор циклус студии на Стоматолошкиот факултет при УКИМ.

За својот придонес во унапредувањето на наставната и научната дејност, по повод 60 години постоење на Стоматолошкиот факултет при УКИМ, добитник е на Пофалница.

Член е на: Македонската стоматолошка комора (МСК), Македонската лекарска комора (МЛК), Балканската стоматолошка организација (BaSS), Светската асоцијација на стоматолози (FDI), Европското ортодонтско друштво (EOS), Балканското здружение на ортоданти (BaOS) и Комисијата за стручни прашања на Македонската стоматолошка комора, а до 2022 година и на Македонското стоматолошко друштво (МСД) и Здружението на ортоданти на Македонија (ЗОМ).

Во рамките на континуираната стоматолошка едукација, учествовала со пленарни предавања на конгреси во земјата и во странство, како и на повеќе конгреси одржани онлајн во пандемискиот двегодишен период.

Оценка од самоевалуација

Кандидатката вонр. проф. д-р Билјана Ципунова доби позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Стоматолошкиот факултет во Скопје.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Лидија Кануркова, с.р.

Проф. д-р Габриела Курчиева-Чучкова, с.р.

Проф. д-р Силвана Георгиева, с.р.

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ**

Кандидат: **Билјана Љубомир Ципунова (Василева)**

Институција: **Стоматолошки факултет – Скопје**

Научна област: **ОРТОДОНЦИЈА**

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,54. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,57.</p>	да
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област: ортодонција; поле: стоматологија; подрачје: медицински науки и здравство.</p>	да
3	<p>Објавени најмалку шест рецензирани научни труда ** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	да
3.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <p>Назив на научното списание: IOSR Journal of Dental and Medical Sciences (IOSR-JDMS)</p> <p>Назив на електронската база на списанија: Thomson Reuters, Index Copernicus, CrossRef, Indian Citation Index</p> <p>Назив на трудот: The impact of mouth breathing dysfunction on the formation of orthodontic malocclusion</p> <p>Година на објава: 2021 Oct, Vol 20 issue 10: 11-8</p> <p>Назив на научното списание: IOSR Journal of Dental and Medical Sciences (IOSR-JDMS)</p> <p>Назив на електронската база на списанија: Thomson Reuters, Index Copernicus, CrossRef, Indian Citation Index</p> <p>Назив на трудот: A Palatal Expansion: A Literature Review.</p> <p>Година на објава: 2022 Oct, Vol 21, issue 10, Ser.2: 38-46</p> <p>Назив на научното списание: IOSR Journal of Dental and Medical Sciences (IOSR-JDMS)</p> <p>Назив на електронската база на списанија: PubMed, Thomson Reuters, J-Gate, Index Copernicus, CrossRef, Indian Citation Index</p> <p>Назив на трудот: Eruption assessment and potential for impaction of the third mandibular molars – radiographic examination.</p> <p>Година на објава: 2023 March, Vol 22, issue 3, ser 3: 48-56</p>	да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>Назив на научното списание: Open Access Macedonian Journal of Medical Science (OAMJMS) Назив на електронската база на списанието: PubMed, Scopus Database, Semantic Scholar, Crossref, Europe PMC, Google Scholar, Index Copernicus International, NLM Catalog Назив на трудот: Orthodontic treatment of a periodontally affected adult patient (case report). Година на објава: 2019, Jul 30; 7(14): 2343-9</p> <p>Назив на научното списание: J Int Dent Med Res (JIDMR) Назив на електронската база на списанија: EBSCO, Scopus, Index Copernicus, Semantic Scholar, Proquest, Publons, Academic Keys for dentistry Назив на трудот: Family-Related Maxillary Deficiency Accompanied by Delayed Permanent Dentition: A Case Report. Година на објава: 2022; 15(3): 1290-1297</p> <p>Назив на научното списание: Knowledge International Journal Назив на електронската база на списанија: EBSCO, Index Copernicus, Google Scholar, CrossRef Назив на трудот: Early orthodontic treatment - modern concepts and therapeutic achievements. Година на објава: 2023, 57 (4), 551-554</p> <p>Назив на научното списание: Knowledge International Journal Назив на електронската база на списанија: EBSCO, Index Copernicus, Google Scholar, CrossRef Назив на трудот: Orthodontic treatment and the impact of buccal corridors on smile attractiveness. Година на објава : 2022, Vol 51 (4): 651-8</p>	
3.2	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>Назив на научното списание: Serbian Dental Journal Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): вкупно 25 (Србија 16, Словенија 1, САД 1, Италија 1, Канада 2, Хрватска 1, Грција 1, Бразил 1, Германија 1). Наслов на трудот: Work related musculoskeletal disorders among dentists at the university dental clinic in Skopje. Година на објава: 2018, Vol 65 No2, 89-96</p> <p>Назив на научното списание: Journal of Morphological Science Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): вкупно 32 (С.Македонија 12, БиХ 3,</p>	да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>Бугарија 1, Полска 1, Хрватска 1, Ерменија 1, Србија 8, Црна Гора 2, Украина 1, САД 2).</p> <p>Наслов на трудот: Non-nutritive sucking habit – thumb sucking.</p> <p>Година на објава: 2019; 2(1): 18-23</p>	
3.5	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји</p> <p>Назив на зборникот: Abstract book, Knowledge International Journal, 35 (4); 1079</p> <p>Назив на меѓународниот собир: 23rd International Scientific Conference - Knowledge in practice, Bansko, Bulgaria</p> <p>Имиња на земјите: Русија, Босна, САД, Македонија, Англија, Албанија, Бугарија, Косово, Хрватска, Србија, Романија, Црна Гора, Албанија.</p> <p>Наслов на трудот: The management of medically compromised patients during orthodontic treatment.</p> <p>Година на објава: 2019</p> <p>Назив на зборникот: Abstract book, Knowledge International Journal, 38 (4); 773</p> <p>Назив на меѓународниот собир: 24th International Scientific Conference - Knowledge without borders, Vrnjacka banja, Serbia</p> <p>Имиња на земјите: Русија, Босна, САД, Македонија, Англија, Албанија, Бугарија, Косово, Хрватска, Србија, Романија, Црна Гора, Албанија.</p> <p>Наслов на трудот: Anthropology in orthodontics.</p> <p>Година на објава: 2020</p> <p>Назив на зборникот: Abstract book, Knowledge International Journal, 54(4): 631</p> <p>Назив на меѓународниот собир: 38th International Scientific Conference - The power of Knowledge, Perea, Greece</p> <p>Имиња на земјите: Русија, Босна, САД, Македонија, Англија, Албанија, Бугарија, Косово, Хрватска, Србија, Романија, Црна Гора, Албанија.</p> <p>Наслов на трудот: Esthetics in orthodontics</p> <p>Година на објава: 2022</p> <p>Назив на зборникот: Abstract book, Knowledge International Journal, 55(4): 623</p> <p>Назив на меѓународниот собир: 39th International Scientific Conference - The power of Knowledge, Bansko, Bulgaria</p> <p>Имиња на земјите: Русија, Босна, САД, Македонија, Англија, Албанија, Бугарија, Косово, Хрватска, Србија, Романија, Црна Гора, Албанија.</p> <p>Наслов на трудот: Adult orthodontics.</p> <p>Година на објава: 2022</p> <p>Назив на зборникот: Abstract book, Knowledge International Journal, 57 (4), 551</p>	да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>Назив на меѓународниот собир: 40 International Scientific Conference - Knowledge without borders, Sokobanja, Serbia. Имиња на земјите: Русија, Босна, САД, Македонија, Англија, Албанија, Бугарија, Косово, Хрватска, Србија, Романија, Црна Гора, Албанија. Наслов на трудот: Early orthodontic treatment-modern concepts and therapeutic achievements. Година на објава: 2023</p>	
4	<p>Објавен рецензиран учебник, монографија, практикум или збирка задачи од научната област за која се избира Наслов на учебното помагало: Гнатометриска анализа – азбука во ортодонцијата Место и година на објава: Скопје, 2023</p>	да
5	<p>Претходен избор во наставно-научно звање – вонреден професор на 7.III 2019; рецензија во Билтен на УКИМ бр. 1186, од 15.II 2019</p>	да
6	<p>Има способност за изведување на високообразовна дејност</p>	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Лидија Кануркова, с.р.
Проф. д-р Габриела Курчиева-Чучкова, с.р.
Проф. д-р Силвана Георгиева, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2**КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО
ЗВАЊЕ**

Кандидат: Билјана Љубомир Ципунова (Василева)

Институција: Стоматолошки факултет, УКИМ, Скопје

Научна област: ортодонција

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активностa:	Поени
1	Одржување на настава од прв циклус студии (*0,04)	
1-1	Сџудиска програма: Доктори по генерална медицина учебни 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22, 2022/23	
	Ортодонција 1 0,04*5 часа*1 сем*2 год	0,4
	Ортодонција 2 0,04*5 часа*1 сем*2 год	0,4
	Ортодонција 0,04*6 часа*2 сем*3 год	1,44
	Ортодонто-хируршки третман на денто-фацијални неправилности 0,04*3 часа*1 сем*3 год	0,36
1-2	Сџудиска програма: Стручни забни техничари, учебни 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22, 2022/23	
	Ортодонција 1 0,04*3 часа*1 сем*5 год	0,6
	Ортодонција 2 0,04*6 часа*1 сем*5 год	1,2
1-3	Сџудиска програма: Стручни стоматолошки сесии – орални хигиенолози учебни 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22, 2022/23	
	Ортодонција 0,04*3 часа*1 сем*2 год	0,24
	Медицинска документација во стоматологијата 0,04*4 часа*1 сем*5 год	0,8
2	Одржување на настава од втор циклус студии (*0,05)	
2-1	Сџудиска програма: Доктори по генерална медицина учебни 2019/20, 2020/21, 2021/22(x2), 2022/23(x2)	
	Биоматеријали во стоматологија учебни 2019/20, 2020/21, 2021/22 (x2), 2022/23 (x2) 0,05*4 часа*1 сем*6 год	1,2
	Квалитативни и квантитативни антрополошки и рентгенкраниометриски анализи на коските на глава и врат учебна 2020/21 0,05*15 часа*1 сем*1 год	0,75
	Орофацијална генетика учебна 2019/20, 2020/21, 2021/22 0,05*15 часа*1 сем*3 год	2,25
	Адултна ортодонција учебна 2020/21, 2021/22 0,05*10 часа*1 сем*2 год	1,0
	Ортодонто-дијагностика учебна 2019/20 0,05*5 часа*1 сем*1 год	0,25
	Естетика во ортодонцијата	1,0

	<i>учебна 2021/22, 2022/23</i> 0,05*10 часа*1 сем*2год	
	Современ пристап при лекување на скелетните дентофацијални неправилности <i>учебни 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22, 2022/23</i> 00,5*5 часа*1 сем*5 год	1,25
2-2	Сџудиска програма: Докџори по генџална медицина - сџручни сџудии <i>учебни 2019/20, 2020/21, 2021/22(x2), 2022/23</i>	
	Функционални апарати <i>учебна 20/21</i> 0,05*5 часа*1 сем*1 год <i>учебна 21/22, 2022/23</i> 0,05*15 часа*1 сем*2 год	1,75
	Фиксни ортодонтски апарати <i>учебна 2019/20</i> 0,05*10 часа*1 сем*1 год <i>учебна 2020/21</i> 0,05*5 часа*1 сем*1 год <i>учебна 2021/22</i> 0,05*10 часа*1 сем*1 год	1,25
	Мобилни ортодонтски апарати <i>учебна 2020/21</i> 0,05*10 часа*1 сем*1 год	0,5
	Етиолошки фактори на ортодонтски аномалии <i>учебна 2019/20, 2020/21</i> 0,05*5 часа*1 сем*2 год	0,5
2-3	Сџудиска програма: Сџручни забни џехничари <i>учебни 2020/21, 2021/22, 2022/23</i>	
	Ортодонтски апарати <i>учебни 2020/21, 2021/2022, 2022/23</i> 0,05*5 часа*1 сем*3 год	0,75
	Дизајн и изработка на мобилни апарати, сплнтови, штитници и оптуратори <i>учебни 2020/21, 2022/23</i> 0,05*5 часа*1 сем*2 год	0,5
	Современо дизајнирани фиксни апарати <i>учебна 2020/21</i> 0,05*5 часа*1 сем*1 год <i>учебна 2021/22</i> 0,05*30 часа*1 сем*1 год	1,75
	Дизајн и изработка на функционални апарати <i>учебна 2022/23</i> 0,05*5 часа*1 сем*1 год	0,25
3	Одржување на настава од трет циклус студии (*0,06)	
3-1	Сџудиска програма: Докџори по генџална медицина-сџручни сџудии <i>учебни 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22, 2022/23</i>	
	Антропологија на кранио-фацијалните структури <i>учебна 2019/20</i> 0,06*10 часа*1 сем*1 год	0,6
	Ортодонтско-хируршки третман на скелетните и дентофацијални неправилности <i>учебна 2019/20, 2020/21, 2021/22</i> 0,06*10 часа*1 сем*1 год	0,6
	Орофацијална генетика <i>учебна 2021/22, 2022/23</i> 0,06*15 часа*1 сем*2 год	1,8
	Рендгенкефалометриска дијагностика <i>учебна 2019/20, 2020/21</i> 0,06*6 часа*1 сем*2 год <i>учебна 2021/22</i> 0,06*10 часа*1 сем*1 год	1,32
	Адултна ортодонција <i>учебна 2021/22, 2022/23</i> 0,06*10 часа*1 сем*2 год	1,2
	Естетика во стоматологијата <i>учебна 2020/21</i> 0,06*10 часа*1 сем*1 год	0,6
4	Теоретска настава за специјализанти б часа*15 недели*0,05*1 сем (генерација 2019-2022) 2 час*15 недели*0,05*1 сем (генерација 2022-2025)	6,0
5	Одржување на вежби (лабораториски, клинички,	

	аудиториски или изработка на семинарски труд) (0,03)	
5-1	Прв циклус сџудии, сџудиска програма: Докџори по денџална медицина учебни 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22, 2022/23	
	Ортодонџија 1 учебни 2018/19, 2019/20 0,03*2гр*2часа*15нед*2год	3,6
	Ортодонџија 2 учебни 2018/19, 2019/20 0,03*2гр*2часа*15нед*2год	3,6
	Ортодонџија учебна 2020/21, 2021/22, 2022/23 (зимски сем) 0,03*1гр*2часа*15нед*3год	2,7
	Ортодонџско–хируршки третман на денџо-фацијални неправилности учебна 2018/19 0,03*1гр*2часа*15нед*1год	0,9
5-2	Сџудиска програма: Сџручни забни џехничари учебни 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22, 2022/23	
	Ортодонџија 1 учебни 2018/19, 2019/20 0,03*2гр*3ч*15нед*2год.	5,4
	Ортодонџија 2 учебни 2020/21, 2021/22, 2022/23 0,03*2гр*2ч*15нед*3год.	5,4
5-3	Сџудиска програма: Сџручни сџомаџолошки сесџри – орални хџиенолози учебна 2021/22	
	Ортодонџија учебна 2021/22 0,03*2гр*2часа*15нед*1год	1,8
6	Консулџации со студенти (ДДМ) (0,002) учебни 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22, 2022/23 80*2сем*5год*0,002	1,6
7	Консулџации со студенти (СЗТ) (0,002) учебни 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22, 2022/23 40*2сем*5год*0,002	0,8
8	Консулџации со студенти во рамките на здравствена клиничка практика (0,2) 6*2сем*5год*0,2	12
9	Изработка на семинарски труд – студентска тема (0,03) учебна 2018/19 1*0,03	0,03
	ВКУПНО	70,34
10	Настава во школи и работилници (*1,5)	
	1. „Гнатометриска анализа“ (мај 2021) организатор Стоматолошки факултет, УКИМ Скопје 2. „Планирање на ортодонџската терапија“ (јуни 2021) организатор Стоматолошки факултет, УКИМ Скопје 3. „Интерпретација на дијагностички параметри и план на терапија преку приказ на случаи со различни ортодонџски аномалии“ (декември 2021) организатор Стоматолошки факултет, УКИМ Скопје 4. “Orthodontic scientific research in the Republic of North Macedonia” Факултет за денџална медицина (FDMRI) Ријека, Хрватска, 2021 (Еразмус+ за наставен кадар) 5. “Contemporary aspects in adult orthodontics” Факултет за денџална медицина (FDMRI) Ријека, Хрватска, 2021 (Еразмус+ за наставен кадар)	7,5

11	Курсеви (учесник) (*1)	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. “Treatment of Class III malocclusion in growing and adult patients”. Предавач: Prof Dr. Nazan Kucukkeles, Симпозиум на МСД – Здружение на специјалисти по ортодонција, 30.3.2019 год., Скопје 2. 7th Alpe Adria, international orthodontic symposium: Facial skeletal discrepancies & orthognathic surgery, окт 2020, online. Организатор Медицински факултет во Риека, Хрватска. 3. Претконгресен меѓународен симпозиум „Decija i preventivna stomatologija – prakticno i konkretno” (19ти конгрес стоматолога Србије, 2020, Београд, online) 4. Постконгресен меѓународен симпозиум “Sinergija 3.0” (19ти конгрес стоматолога Србије, 2020, Београд, online) 5. “Diagnosis, treatment planning and therapy of different malocclusions with the MB 5.0 Straith Wire appliance, предавач: dr. Danielle Cantarella, Forestadent, април 2022, Скопје. 6. Webinar “Open bite treatment” dr. Pablo Echarri (American Orthodontics), 6th Feb 2023 	6
12	Симпозиуми и семинари (учесник) (*1)	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Семинар од здружение на детска и превентивна стоматологија „Терапевски модалитети за зачувување на денталното здравје во детската возраст“, септ. 2020 2. Онлајн симпозиум на Здружението на специјалисти по ортодонција „Ран ортодонтски третман – придобивка за правилна функција и естетика“, дек. 2020 3. Онлајн симпозиум со меѓународно учество „Инфективни заболувања во стоматологијата – орална манифестација и заштита“, јан. 2021, организатор: Стоматолошки факултет, УКИМ Скопје 4. Дентал митинг – Симпозиум со меѓународно учество „Оралното здравје – многу повеќе од убава насмевка“ март 2020, Скопје, организатор МСД 5. Дентал митинг – Симпозиум со меѓународно учество „Инспирираме промена и поттикнуваме грижа за подобро орално здравје“, март 2021, Скопје, организатор МСД 6. Семинар „Конзервативна стоматологија – терапевски можности“, окт. 2021, организатор МСД 7. Seminar “Anatomy and morphology of upper respiratory tract”, септ 2021, FDMRI, Риека, Хрватска 8. Seminar “Orthodontic strategies for treatment of obstructive sleep apnea patients”, септ. 2021, FDMRI, Риека, Хрватска 	8
13	Подготовка на нов предмет – предавања (*1)	
	<p><i>Прв циклус студији</i> <i>Студијска програма: Стручни стоматолошки сесии-орални хигиенолози</i> - Медицинска документација во стоматологијата</p>	1
	<p><i>Мајстерски студији</i> <i>Студијска програма: Доктори по деншална медицина</i> - Биоматеријали во стоматологија</p>	1
	<p><i>Мајстерски студији</i> <i>Студијска програма: Стручни забни техничари</i> - Ортодонтски апарати - Функционални апарати - Современо дизајнирани фиксни апарати</p>	4

	- Дизајн и изработка на мобилни апарати, сплнтови, штитници и оптуратори	
	<i>Докторски студии</i> <i>Студиска програма: Доктори по генерална медицина</i> - Орофацијална генетика - Адултна ортодонција - Рендгенцефалометриска дијагностика	3
	<i>Специјалистички студии од областа ортодонција (2020)</i>	1
	ВКУПНО	31,5
14	Ментор на дипломска работа (0,2*) 1. Решение бр. 10-3948/22 од 18.X 2019 2. Решение бр. 10-2487/2 од 28.IX 2022 3. Решение бр. 10-932/1 од 13.III 2023 4. Решение бр. 10-2203/2 од 21.VIII 2023	0,8
15	Ментор на специјалистичка работа (*1) 1. Решение бр. 08-100/3 од 31.X 2018 2. Решение бр. 08-64/3 од 31.X 2018 3. Решение бр. 08-507/3 од 16.I 2020 4. Решение бр. 08-582/3 од 4.III 2020 5. Решение бр. 08-677/3 од 3.XI 2020 6. Решение бр. 08-22/3 од 10.V 2021 7. Решение бр. 08-157/4 од 29.I 2023 8. Решение бр. 08-186/4 од 29.I 2023 9. Решение бр. 08-194/4 од 29.I 2023	9
16	Член на комисија за валоризација на кредити на пишан труд за семинар (докторски студии) (*0,7) 1. Решение бр. 02-4911/2 од 27.XII 2019 2. Решение бр. 10-1418/2 од 3.VI 20 3. Решение бр. 02-470/4 од 27.II 2023 4. Решение бр. 02-473/4 од 27.II 2023 5. Решение бр. 02-474/4 од 27.II 2023 6. Решение бр. 10-3503/2 од 20.XII 2019 7. Решение бр. 02-588/4 од 7.IV 2022 8. Решение бр. 02-1557/2 од 5.VI 2023	5,6
17	Член на комисија за оцена на предлог - проект за изработка на докторски труд (*0,7) 1. Решение бр. 02-667/1 од 28.II 2022 2. Решение бр... од 7.VI 2022	1,4
18	Член на комисија за оцена и одбрана на докторски труд (*0,7) 1. Решение бр. 02-4833/1 од 20.XII 2019 2. Решение бр. 02-1920/1 од 22.VI 2020	1,4
19	Член на комисија за оцена и одбрана на магистерски труд (*0,3) 1. Решение бр. 02-2352/1 од 5.VII 2019 2. Решение бр. 02-2103/1 од 17.IX 2021 3. Решение бр. 02-379/1 од 28.I 2022 4. Решение бр. 02-1045/2 од 6.VI 2023	1,2
20	Член на комисија за оцена и одбрана на стручен труд (*0,3) 1. Решение бр. 02-678/1 од 28.II 2022 2. Решение бр. 02-686/1 од 28.II 2022 3. Решение бр. 02-3180/1 од 3.XI 2022 4. Решение бр. 10-1525/2 од 6.VI 2023	1,2
21	Член на комисија за оцена и одбрана на специјалистичка работа (*0,2)	5,4

	<p><i>полагање на предисциплинен завршен колоквиум по специјалноста ортодонција</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Решение бр. 08-377/2 од 23.V 2019 2. Решение бр. 08-462/2 од 17.XII 2019 3. Решение бр. 08-475/2 од 3.I 2020 4. Решение бр. 08-622/2 од 27.VII 2020 5. Решение бр. 08-12/2 од 9.V 2022 6. Решение бр. 08-150/2 од 7.XII 2022 7. Решение бр. 08-301/2 од 13.XII 2022 8. Решение бр. 08-12/1 од 13.I 2023 9. Решение бр. 08-15/2 од 7.II 2023 10. Решение бр. 08-21/2 од 13.II 2023 11. Решение бр. 08-60/2 од 23.III 2023 12. Решение бр. 08-73/2 од 6.IV 2023 <p><i>полагање на специјалистички испит по специјалноста ортодонција</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Решение бр. 08-377/3 од 6.VI 2019 2. Решение бр. 08-462/3 од 27.XII 2019 3. Решение бр. 08-475/3 од 14.I 2020 4. Решение бр. 08-622/3 од 4.VIII 2020 5. Решение бр. 2005-298/5 од 20.X 2021 ГДУ Штип 6. Решение бр. 08-12/3 од 23.V 2022 7. Решение бр. 2005-271/3 од 29.IX 2022 ГДУ Штип 8. Решение бр. 08-150/3 од 12.XII 2022 9. Решение бр. 08-301/3 од 19.XII 2022 10. Решение бр. 08-12/2 од 23.I 2023 11. Решение бр. 08-15/3 од 16.II 2023 12. Решение бр. 08-21/3 од 23.II 2023 13. Решение бр. 08-60/3 од 23.II 2023 14. Решение бр. 08-73/3 од 12.IV 2023 15. Решение бр. 08-109/2 од 27.VI 2023 (стара програма) 	
22	<p>Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа (*0,1)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Решение бр. 10-1594/1 од 8.IV 2019 2. Решение бр. 10-3948/22 од 18.X 2019 3. Решение бр. 10-2046/2 од 30.V 2019 4. Решение бр. 10-2772/2 од 11.IX 2019 5. Решение бр. 10-2618/2 од 14.X 2021 6. Решение бр. 10-882/2 од 17.III 2022 7. Решение бр. 10-2371/2 од 19.IX 2022 8. Решение бр. 10-2487/2 од 28.IX 2022 9. Решение бр. 10-116/2 од 20.I 2023 10. Решение бр. 10-1882/2 од 7.VII 2023 11. Решение бр. 10-932/1 од 13.III 2023 12. Решение бр. 10-2011/2 од 14.VII 2023 13. Решение бр. 10-2203/2 од 21.VIII 2023 	1,3
23	<p>Позитивно рецензиран универзитетски учебник (*8)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Автор на учебно помагало: „Гнатометриска анализа – азбука во ортодонцијата“, одобрено од Стоматолошкиот факултет при УКИМ во Скопје (Решение бр. 02-1891/1 од 7.VII 2023) http://hdl.handle.net/20.500.12188/27878 Позитивна рецензија во Билтен бр. 1286 од 15.VI 2023 	8
24	<p>Интерна скрипта од предавања за студиските програми од прв, втор и трет циклус (*4)</p>	4

25	Пакет материјали за одреден предмет (*1) 1. Компјутерски модел за испитни прашања за студентите на Стоматолошкиот факултет по група предмети од областа ортодонција. 2. Изработка на презентации за е-учење (теоретска и практична настава) по предмети за прв, втор и трет циклус студии, студиски програми ДДМ, СЗТ, ССС-ОХ 3. Подготовка на англиската верзија на Планот и Програмата за изведување на теоретската настава за интегрирани студии по дентална медицина од прв и втор циклус 4. Подготовка на англиската верзија на планот и програмата за изведување на теоретската настава за трет циклус	4
	ВКУПНО	43,3
	ВКУПНО: НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	145,14

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Ментор на докторски труд (*5) 1. Решение бр. 08-343/2 од 11.И.2021 2. Решение 2023	10
2	Ментор на магистерски и стручен труд (*2,5) 1. Решение бр. 02-2354/1 од 5.VI 2019 2. Решение бр. 02-2102/1 од 16.VII 2020 3. Решение бр. 02-3599/1 од 30.XII 2021 4. Решение бр. 02-1639/1 од 9.VI 2022 5. Решение бр. 02-1874/1 од 7.VII 2022 6. Решение бр. 02-1875/1 од 7.VII 2022 7. Решение бр. 02-3178/1 од 3.XI 2022	17,5
3	Учесник во национален научен проект (*3) 1. „Влијанието на формата и големината на денталните лакови врз морфолошките варијации на малоклузии кај школските деца на територија на град Скопје“ (Решение 02-624/1 од 5.И 2020)	3
4	Учесник во меѓународен научен проект (*5) 1. „Проект за развој на вештини и поддршка на иновации – Договор за развој и дизајн на концепција за средно 4-годишно техничко образование“ (Договор бр.001-15/2.1.2.)2019 (директор на проектот од Archidata: Guiseppe Moschetti)	5
5	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование (*8)	
5-1	Ristevska S, Dzipunova B, Stefanovska E, Rendzova V, Radojkova-Nikolovska V, Evrosimovka B:	4,8+1,108 =5,908

	<p>Orthodontic treatment of a periodontally affected adult patient (case report). Open Access Macedonian Journal of Medical Science 2019, Jul 30; 7(14): 2343-9 (IF=1,108) DOI: 10.3889/oamjms.2019.629 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27425</p>	
5-2	<p>Toseska-Spasova N, Stavreva N, Dzipunova B.: The management of medical compromised patients during orthodontic treatment. Knowledge International Journal 2019; Vol 35.4, 1079-85 (IF=1.822) Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/19375 <i>Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1234 од 15.3.2021 год.</i></p>	6,4+1,822 =8,222
5-3	<p>Toseska-Spasova N, N Stavreva, B. Dzipunova. Anthropology in orthodontics. Knowledge International Journal, 2019, 38 (4), 773-7 (IF=1.822) Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/19376 <i>Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1234 од 15.3.2021 год.</i></p>	6,4+1,822 =8,222
5-4	<p>Dzipunova B., Toseska Spasova N, Kacarska M, Damceska Ozgur B, Stankovic K, Stefanovska I, Ballazhi G. The impact of mouth breathing dysfunction on the formation of orthodontic malocclusion. IOSR-JDMS, Oct, 2021, 20 (10): 11-8 (IF=5.164) DOI: 10.9790/0853-2010071118 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27604</p>	4,8+5,164 =9,964
5-5	<p>Atanasova S, Dzipunova B., Carceva Salja S. Orthodontic treatment and the impact of buccal corridors on smile attractiveness. Knowledge International Journal 2022, Vol 51 (4): 651-8 (IF=1.822) Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27603</p>	6,4+1,822 =8,222
5-6	<p>Tosheska-Spasova N, Dzipunova B, Volcheski F, Tasevska A, Perchinkovska-Petkova S, Nikoloska M, Shukov K, Simjanovska S. Family-Related Maxillary Deficiency Accompanied by Delayed Permanent Dentition: A Case Report. J Int Dent Med Res 2022; 15(3): 1290-1297 (IF = 1,1) Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27169</p>	4,8+1,1 =5,9
5-7	<p>Tosheska-Spasova N, Stavreva N, Dzipunova B. Esthetics in orthodontics. Knowledge International Journal 2022, Vol 54 (4): 631-7 (IF=1.822) Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27602</p>	6,4+1,822 =8,222
5-8	<p>Dzipunova B., Toseska-Spasova N, Andonovska-Bogatinova K, Doneva O, Mileva M, Radojkova Nikolovska V, Pancevska S, Dzipunova M. A Palatal Expansion: A Literature Review IOSR Journal of Dental and Medical Sciences (IOSR-JDMS) e-ISSN: 2279-0853, p-ISSN: 2279-0861. Volume 21, Issue 10 Ser.2 (October. 2022), pp 38-46 (IF=5.164) DOI: 10.9790/0853-2110023846 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27601</p>	4,8+5,164 =9,964

5-9	Toseska Spasova N, Dzipunova B. , Stavreva N. Adult orthodontics. Knowledge International Journal 2022 Vol 55 No. 4:623-7 (IF=1.822) Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27600	6,4+1,822 =8,222
5-10	Dzipunova B. , Jankulovska Hodzic M, Toseska-Spasova N, Radojkova Nikolovska V, Simjanovska Lj, Pancevska S, Rendzova V. Eruption assessment and potential for impaction of the third mandibular molars – radiographic examination. IOSR-JDMS Vol 22, issue 3, ser 3 (March 2023): 48-56 (IF=5.164) DOI: 10.9790/0853-2203034856 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/26355	4,8+5,164 =9,964
5-11	Toseska Spasova N, Stavreva N, Dzipunova B. Early orthodontic treatment – modern concepts and therapeutic achievements. Knowledge International Journal Vol 57 No. 4 (2023) : 551-4 (IF=1.822) Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27599	6,4+1,822 =8,222
6	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови (*5)	
6-1	Rendzova V, Apostolska S, Eftimoska M, Dzipunova B. , Filipovska V: Work related musculoskeletal disorders among dentists at the university dental clinic in Skopje. Serbian Dental Journal 2018, Vol 65 No2, 89-96 DOI:10.2478/sdj-2018-0009 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/20946	3
6-2	Toseska-Spasova N, Dzipunova B. , Toseska-Trajkovska K, Spasov Z, Karanfilovska R, Ivanov J, Jankulovska MM, Stavreva N: Non-nutritive sucking habit – thumb sucking. Journal of Morphological science 2019; 2(1): 18-23 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/8245 <i>Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр.1266 од 15.08.2022</i>	3
7	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно-стручно списание (*3)	
7-1	Тодоровска Г, Кокочева-Ивановска О, Симјановска Љ, Џипунова Б. , Сибиноска К, Серафимовски Г: Прв траен молар – столб на здравјето во оралната празнина кај децата. Vox Dentarii, дек 2019, 42-7 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/21904	1,8
8	Апстракт објавени во зборник на конференција (*1)	
8-1	Toseska-Spasova N, Dzipunova B. , Stavreva N, Toseska-Trajkovska K, Spasov Z: Orthodontic malocclusion as a risk factor for gingival inflammation.	1

	<p>24th BaSS may 2019, Tirana, Albania; Abstract book: p.172, pp353 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27598 <i>Трудоѝ е рецензиран во Билтен на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1234 од 15.3.2021 год.</i></p>	
8-2	<p>Muratovska I, Dzipunova B., Toseska-Spasova N, Stojanovska V, Petkov M, Popovska M, Radojkova-Nikolovska V: Bond strength between dentin and fiber post – could it be better? 24th BaSS may 2019, Tirana, Albania; Abstract book: p.127, pp375 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27597 <i>Трудоѝ е рецензиран во Билтен на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1267, од 1.9.2022.</i></p>	1
8-3	<p>Radojkova-Nikolovska V, Popovska M, Minovska A, Dzipunova B., Toseska-Spasova N: Impact of estrogens on periodontal health of women in the reproductive period. 24th BaSS may 2019, Tirana, Albania; Abstract book: p.170, pp345 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27596</p>	1
8-4	<p>Dzipunova B., Toseska-Spasova N, Radojkova-Nikolovska V, Simjanovska Lj, Dzipunova M: Management of impacted and ectopic teeth. 24th BaSS may 2019, Tirana, Albania; Abstract book: p.173-4, pp362 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27595</p>	1
8-5	<p>Toseska-Spasova N, Dzipunova B., Stavreva N, Simjanovska Lj, Toseska-Trajkovska K, Spasov Z, Popovska M, Radojkova-Nikolovska V: Uticaj ortodontske anomalije na akumulacije dentalnog plaka i inflamacije gingive. I kongres lekara Kosova i Metohije sa medunarodnim ucescem, Kosovska Mitrovica 2019; Abstract book S25 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27594 <i>Трудоѝ е рецензиран во Билтен на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1234 од 15.3.2021 год.</i></p>	1
8-6	<p>Simjanovska S, Kostovski F, Toseska-Spasova N, Dzipunova B., Todorovska G, Kokoceva Ivanovska O, Stavreva N, Vlainova E: Hiperodoncija donjih molara. I kongres lekara Kosova i Metohije sa medunarodnim ucescem. Kosovska Mitrovica 2019; Abstract book S26 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27593 <i>Трудоѝ е рецензиран во Билтен на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1234 од 15.3.2021 год.</i></p>	1
8-7	<p>Dzipunova B., Toseska-Spasova N, Simjanovska Lj, Radojkova-Nikolovska V, Stavreva N, Popovska M, Muratovska I, Dzipunova M: Retki slucajevi ektopicnih i impaktiranih zuba. I kongres lekara Kosova i Metohije sa medunarodnim ucescem. Kosovska Mitrovica 2019; Abstract book S24 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/19431 <i>Трудоѝ е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1234 од 15.3.2021 год.</i></p>	1

8-8	<p>Stavreva N, Toseska-Spasova N, Simjanovska S, Markovska M, Zabokova E, Kokoceva O, Dzipunova B., Mitic K, Jovanovik C: Cirkularni mostovi – protetski tretman dentalnih erozija kod pacijenata starije dobi. I kongres lekara Kosova i Metohije, nov 2019 K.Mitrovica, Abstarct book p 18 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27592</p>	1
8-9	<p>Dzipunova B., Toseska-Spasova N, Radojkova Nikolovska V, Dzipunova M. Cephalometric analysis on hypoplastic maxilla. 19th Dental Congress, oct Belgrade 2020, EP21, pp 113 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/21891</p>	1
8-10	<p>Toseska Spasova N, Dzipunova B., Stavreva N, Simljanovska Lj, Spasov Z. Vertical skeletal morphology and lower incisor position as factors contributing to anterior mandibular crowding. 19th Dental Congress, oct Belgrade 2020, EP22, pp 114 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/19514 <i>Трудот е рецензиран во Билтен на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1234 од 15.3.2021 год.</i></p>	1
8-11	<p>Dzipunova B., Toseska Spasova N, Radojkova Nikolovska V, Rochi B, Dzipunova M, Muratovska I. Upper lip evaluation in Macedonian subjects with various sagittal malocclusions. 20th Dental Congress, sept/oct Belgrade 2021, EP13, pp 94 Линк: http://hdl.handle.net/20.500.12188/22385 <i>Трудот е рецензиран во Билтен на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1267 од 1.9.2022 година.</i></p>	1
8-12	<p>Toseska Spasova N, Srbinska O, Muratovska I, Dzipunova B., Stavreva N, Poceva Panovska A. Evaluation of enamel surface roughness after different debonding methods of orthodontic brackets. 20th Dental Congress, sept/oct Belgrade 2021, EP14, pp 95-96 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27591 <i>Трудот е рецензиран во Билтен на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1266, од 15.8.2022</i></p>	1
8-13	<p>Dzipunova B., Toseska-Spasova N, Radojkova Nikolovska V, Dzipunova M. Lips evaluation in various sagittal malocclusions on Macedonian subjects. 5th Congress of the BAOS, 25-28 Noe 2021, Belgrade; Book of Abstracts Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27590</p>	1
8-14	<p>Toseska-Spasova N, Dzipunova B., Aleksovska-Gjorgievska A, Stavreva N, Spasov Z. Gnathometric comparative analysis on conventional plaster models and digital models. 5th Congress of the BAOS, 25-28 Noe 2021, Belgrade; Book of Abstracts Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27589 <i>Трудот е рецензиран во Билтен на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1266, од 15.8.2022</i></p>	1
8-15	<p>Muratovska I, Srbinska O, Toseska N, Dzipunova B., Poceva Panovska A. The effect of different orthodontic adhesives and brackets in adhesive remnant index on enamel.</p>	1

	<p>10th Conseuro Congress, 22-24 Apr 2021, Istanbul, Turkey EP-072, pp. 119 (on line). Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/22386 <i>Трудоѝ е рецензиран во Билтен на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1267 од 1.9.2022 година.</i></p>	
8-16	<p>Srbinnovska O, Tosevska N, Dzipunova B., Pocevska-Panova A, Muratovska I. Evaluation of enamel surface after orthodontic debonding and cleanup using different procedures: an In Vitro study 25th BaSS Congress, Sarajevo BiH 19-21 May 2022; Abstarct book p.167 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/22384 <i>Трудоѝ е рецензиран во Билтен на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1267 од 1.9.2022 година.</i></p>	1
8-17	<p>Petkov M, Muratovska I, Mijovska A, Jurukovska V, Dastevski B, Srbinnovska O, Tosevska N, Dzipunova B., Pocevska-Panova A. Reconstruction of pink and white esthetics in maxillary incisors with zirconia - ceramic restorations. 25th BaSS Congress, Sarajevo BiH 19-21 May, 2022; Abstarct book, p.249 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/22383 <i>Трудоѝ е рецензиран во Билтен на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1267 од 1.9.2022 година.</i></p>	1
8-18	<p>Радојкова Николовска В, Поповска М, Николовски Б, Џипунова Б., Тошеска Спасова Н, Стојановска В. Несакани реакции на лекови – орални манифестации. 9. Конгрес на МСД со меѓународно учество, септ. 2022, Охрид (усна); Книга на апстракти Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27582</p>	1
8-19	<p>Радојкова Николовска В, Николовски Б, Поповска М, Џипунова Б., Тошеска Спасова Н, Стојановска В. Остеопороза и орално здравје. 9. Конгрес на МСД со меѓународно учество, септ. 2022, Охрид; Книга на апстракти, ПП 17 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27581</p>	1
8-20	<p>Радојкова Николовска В, Николовски Б, Поповска М, Џипунова Б., Тошеска Спасова Н, Стојановска В. Ефектите на прогестеронот врз пародонталното здравје во периодот на менопауза. 9. Конгрес на МСД со меѓународно учество, септ. 2022, Охрид; Книга на апстракти, ПП 18 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27580</p>	1
8-21	<p>Dzipunova B., Toseska-Spasova N, Jankulovska Hodzic M, Radojkova Nikolovska V, Simjanovska Lj, Pancevska S, Stavreva N. Assessment of eruption and possibility of impaction of mandibular third molars. 21 Serbian Congress 2022, oct 2022 Belgrade, Serbia; Abstract book, EP5, p50 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27588</p>	1
8-22	<p>Nikolovski B, Dzipunova B., Radojkova Nikolovska V, Tosevska Spasova N, Dimova C. Maxillary ridge preservation prior to immediate implant insertion.</p>	1

	21 Serbian Congress 2022, oct 2022, Belgrade, Serbia; Abstract book, EP6, p51 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27587	
8-23	Radojkova Nikolovska V, Tosevska Spasova N, Dzipunova B. , Nikolovski B, Stojanovska V. Influence of progesterone on gingival health in puberty girls. 21 Serbian Congress 2022, oct 2022, Belgrade, Serbia; Abstract book, EP26, p82 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27583	1
8-24	Tosevska Spasova N, Dzipunova B. , Stavreva N, Radojkova Nikolovska V, Simjanovska Lj, Spasov Z. Family-related maxillaru deficiency accompanied by delayed permanent dentition: a case report. 21 Serbian Congress 2022, oct 2022, Belgrade, Serbia; Abstract book, EP27, p84 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27169	1
8-25	Tosheska-Spasova N, Dzipunova B. , Radojkova-Nikolovska V, Stavreva N, Simjanovska Lj, Spasov Z. Extractions in orthodontics. 26 th BaSS may 2023, Skopje, RNM; Abstract book: OP-118, pp 160 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27584	1
8-26	Muratovska I, Stojanovska V, Vojnika D, Gjorgieva B, Redzeqi I, Dzipunova B. Analysis of ARI index and enamel microcracks after removal of orthodontic brackets – in vitro study. 26 th BaSS may 2023, Skopje, RNM; Abstract book: OP-95, pp 146 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27585	1
8-27	Radojkova Nikolovska V, Nikolovska B, Dzipunova B. , Toseska Spasova N, Stojanovska V, Spasovski S. Oral signs of adverse drug reactions. 26 th BaSS may 2023, Skopje, RNM; Abstract book: OP-126, pp 163 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27586	1
9	Пленарни предавања на научен/стручен собир со меѓународно учество (*3)	
9-1	„Ортодонтски третман кај пациенти со историја на денгална траума“, Дентал митинг – Симпозиум со меѓународно учество, март 2020, Скопје, организатор: МСД	3
9-2	„Темпоромандибуларни заболувања и оклузијата“, Дентал митинг – Симпозиум со меѓународно учество, март 2021, Скопје, организатор: МСД	3
9-3	„Ортодонтско-пародонтални интеррелации“, 29. BaSS, мај 2023, Скопје	3
10	Одржани предавања по покана на референтен странски универзитет (*3)	
	1. „Orthodontic scientific research in the Republic of North Macedonia“, Erasmus+ за наставен кадар, FDMRI Ријека, Хрватска, септември 2021 2. „Contemporary aspects in adult orthodontics“ Erasmus+ за наставен кадар, FDMRI Ријека, Хрватска, септември 2021	6
11	Учество на научен/стручен собир со реферат усна презентација (*1) 1. 26 th BaSS мај 2023, Skopje, RNM	16

	<ul style="list-style-type: none"> - Dzipunova B. Orthodontic-parodontal interrelations. 26th BaSS may 2023, Skopje, RNM; Abstract book - Tosheska-Spasova N, Dzipunova B, Radojkova-Nikolovska V, Stavreva N, Simjanovska Lj, Spasov Z. Extractions in orthodontics. 26th BaSS may 2023, Skopje, RNM; Abstract book: OP-118, pp 160 - Muratovska I, Stojanovska V, Vojnika D, Gjorgieva B, Redzepi I, Dzipunova B. Analysis of ARI index and enamel microcracks after removal of orthodontic brackets – in vitro study. 26th BaSS may 2023, Skopje, RNM; Abstract book: OP-95, pp 146 - Radojkova Nikolovska V, Nikolovsli B, Dzipunova B, Toseska Spasova N, Stojanovska V, Spasovski S. Oral signs of adverse drug reactions. 26th BaSS may 2023, Skopje, RNM; Abstract book: OP-126, pp 163 <p><i>уосцѳер</i> (*0,5)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 24th BaSS may 2019, Tirana <ul style="list-style-type: none"> - Toseska-Spasova N, Dzipunova B, Stavreva N, Toseska-Trajkovska K, Spasov Z: Orthodontic malocclusion as a risk factor for gingival inflammation. 24th BaSS may 2019, Tirana, Albania; Abstract book: p.172, pp353 - Muratovska I, Dzipunova B, Toseska-Spasova N, Stojanovska V, Petkov M, Popovska M, Radojkova-Nikolovska V: Bond strength between dentin and fiber post – could it be better? 24th BaSS may 2019, Tirana, Albania; Abstract book: p.127, pp375 - Radojkova-Nikolovska V, Popovska M, Minovska A, Dzipunova B, Toseska-Spasova N: Impact of estrogens on periodontal health of women in the reproductive period. 24th BaSS may 2019, Tirana, Albania; Abstract book: p.170, pp345 - Dzipunova B, Toseska-Spasova N, Radojkova-Nikolovska V, Simjanovska Lj, Dzipunova M: Management of impacted and ectopic teeth. 24th BaSS may 2019, Tirana, Albania; Abstract book: p.173-4, pp362 2. I kongres lekara Kosova i Metohije sa međunarodnim ucescem, Kosovska Mitrovica 2019; <ul style="list-style-type: none"> - Toseska-Spasova N, Dzipunova B, Stavreva N, Simjanovska Lj, Tosheska-Trajkovska K, Spasov Z, Popovska M, Radojkova-Nikolovska V: Uticaj ortodontske anomalije na akumulacije dentalnog plaka i inflamacije gingive. I kongres lekara Kosova i Metohije sa međunarodnim ucescem, Kosovska Mitrovica 2019; Abstract book S25 - Simjanovska S, Kostovski F, Toseska-Spasova N, Dzipunova B, Todorovska G, Kokoceva Ivanovska O, Stavreva N, Vlainova E: Hiperodoncija donjih molara. I kongres lekara Kosova i Metohije sa međunarodnim ucescem. Kosovska Mitrovica 2019; Abstarct book S26 - Dzipunova B, Toseska-Spasova N, Simjanovska Lj, Radojkova-Nikolovska V, Stavreva N, Popovska M, Muratovska I, Dzipunova M: Retki slucajevi ektopicnih i impaktiranih zuba. I kongres lekara Kosova i Metohije sa međunarodnim ucescem. Kosovska Mitrovica 2019; Abstract book S24 	
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - Stavreva N, Toseska-Spasova N, Simjanovska S, Markovska M, Zabokova E, Kokoceva O, Dzipunova B, Mitic K, Jovanovik C: Cirkularni mostovi – protetski tretman dentalnih erozija kod pacijenata starije dobi. I kongres lekara Kosova i Metohije, nov 2019 K.Mitrovica, Abstarct book p 18 3. 19th конгрес стоматолога Србије, окт 2020, Београд <ul style="list-style-type: none"> - Dzipunova B, Toseska-Spasova N, Radojkova Nikolovska V, Dzipunova M. Cephalometric analysis on hypoplastic maxilla. 19th Dental Congress, oct Belgrade 2020, EP21, pp 113 - Toseska Spasova N, Dzipunova B, Stavreva N, Simljanovska Lj, Spasov Z. Vertical skeletal morphology and lower incisor position as factors contributing to anterior mandibular crowding. 19th Dental Congress, oct Belgrade 2020, EP22, pp 114 4. 10th Conseuro Congress, 22-24 Apr 2021 <ul style="list-style-type: none"> - Muratovska I, Srbinovska O, Toseska N, Dzipunova B, Poceva Panovska A. The effect of different orthodontic adhesives and brackets in adhesive remnant index on enamel. 10th Conseuro Congress, 22-24 Apr 2021, Istanbul, Turkey EP-072, pp. 119 5. 20th конгрес стоматолога Србије, окт 2021, Београд <ul style="list-style-type: none"> - Dzipunova B, Toseska Spasova N, Radojkova Nikolovska V, Rochi B, Dzipunova M, Muratovska I. Upper lip evaluation in Macedonian subjects with various sagittal malocclusions. 20th Dental Congress, sept/oct Belgrade 2021, EP13, pp 94 - Toseska Spasova N, Srbinovska O, Muratovska I, Dzipunova B, Stavreva N, Poceva Panovska A. Evaluation of enamel surface roughness after different debonding methods of orthodontic brackets. 20th Dental Congress, sept/oct Belgrade 2021, EP14, pp95-6 6. 5th BaOS, Belgrade, ноем 2021 <ul style="list-style-type: none"> - Dzipunova B, Toseska-Spasova N, Radojkova Nikolovska V, Dzipunova M. Lips evaluation in various sagittal malocclusions on Macedonian subjects. 5th Congress of the BAOS, 25-28 Noe 2021, Belgrade; Book of Abstracts - Toseska-Spasova N, Dzipunova B, Aleksovaska-Gjorgievska A, Stavreva N, Spasov Z. Gnathometric comparative analysis on conventional plaster models and digital models. 5th Congress of the BAOS, 25-28 Noe 2021, Belgrade; Book of Abstracts 7. 25th BaSS may 2022, Sarajevo, BiH <ul style="list-style-type: none"> - Srbinovska O, Tosevska N, Dzipunova B, Pocevska-Panova A, Muratovska I. Evaluation of enamel surface after orthodontic debonding and cleanup using different procedures: an In Vitro study. 25th BaSS Congress, Sarajevo BiH 19-21 May 2022; Abstarct book p.167 - Petkov M, Muratovska I, Mijovska A, Jurukovska V, Dastevski B, Srbinovska O, Tosevska N, Dzipunova B, Pocevska-Panova A. Reconstruction of pink and white esthetics in maxillary incisors with zirconia - ceramic restorations. 25th BaSS Congress, Sarajevo BiH 19-21 May, 2022; Abstarct book, p.249 	
--	---	--

	<p>8. 9^{ти} конгрес на МСД со меѓународно учество, септ 2022, Охрид, РСМ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Радојкова Николовска В, Поповска М, Николовски Б, Џипунова Б, Тошеска Спасова Н, Стојановска В. Несакани реакции на лекови – орални манифестации. 9. Конгрес на МСД со меѓународно учество, септ. 2022, Охрид (усна); Книга на апстракти - Радојкова Николовска В, Николовски Б, Поповска М, Џипунова Б, Тошеска Спасова Н, Стојановска В. Остеопороза и орално здравје. 9. Конгрес на МСД со меѓународно учество, септ 2022, Охрид; Книга на апстракти, ПП 17 - Радојкова Николовска В, Николовски Б, Поповска М, Џипунова Б, Тошеска Спасова Н, Стојановска В. Ефектите на прогестеронот врз пародонталното здравје во периодот на менопауза. 9. Конгрес на МСД со меѓународно учество, септ. 2022, Охрид; Книга на апстракти, ПП 18 <p>9. 21^{ви} конгрес стоматолога Србије, окт 2022, Београд, Србија</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dzipunova B, Toseska-Spasova N, Jankulovska Hodzic M, Radojkova Nikolovska V, Simjanovska Lj, Pancevska S, Stavreva N. Assessment of eruption and possibility of impaction of mandibular third molars. 21 Serbian Congress 2022, oct 2022 Belgrade, Serbia; Abstract book, EP5, p50 - Nikolovski B, Dzipunova B, Radojkova Nikolovska V, Tosevska Spasova N, Dimova C. Maxillary ridge preservation prior to immediate implant insertion. 21 Serbian Congress 2022, oct 2022, Belgrade, Serbia; Abstract book, EP6, p51 - Radojkova Nikolovska V, Tosevska Spasova N, Dzipunova B, Nikolovski B, Stojanovska V. Influence of progesterone on gingival health in puberty girls. 21 Serbian Congress 2022, oct 2022, Belgrade, Serbia; Abstract book, EP26, p82 - Tosevska Spasova N, Dzipunova B, Stavreva N, Radojkova Nikolovska V, Simjanovska Lj, Spasov Z. Family-related maxillary deficiency accompanied by delayed permanent dentition: a case report. 21 Serbian Congress 2022, oct 2022, Belgrade, Serbia; Abstract book, EP27, p84 	
12	<p>Учество на научен/стручен собир – пасивно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. EODC v3.0 oct 2021, Belgrade (accredited No.V/1582/21-II) 2. EODC oct 2022, Belgrade (accredited No. V/1697/22-II) 3. 13. Конгрес на К-4 групацијата 25/26 ноем. 2022, Скопје, РСМ 	1,5
ВКУПНО: НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ		193,832

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Експертски активности (стручна ревизија) (*1)	

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Рецензент во IRJMMS (IRJMMS-2019-039)(јуни 2019) 2. Рецензент во Physioacta (13-2,5) (септ. 2019) 3. Рецензент во Physioacta (13-2,6) (ноем. 2019) 4. Рецензент во OAMJMS (јан 2020) 5. Рецензент во Архиви на јавно здравје (мај 2020) 6. Рецензент во Journal of Morphological Science (окт. 2022) 7/8. Рецензент во Македонски стоматолошки преглед (јули 2022) x 2 	8
2	<p>Награда за научни постигнувања од струкова организација (*3)</p> <p>Пофалница за придонес во унапредувањето на наставната и научната дејност, по повод 60 години постоење на Стоматолошкиот факултет при УКИМ</p>	3
3	<p>Член на факултетска комисија (*0,5)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Одбор за специјализации (02-2469/1 од 29.XI 2017) 2. Комисија за упис на специјализанти (2019-2022) 3. Комисија за измени и дополнувања на наставниот план и програма за специјализација по ортодонција (2020) 4. Колегиум за втор циклус студии на Стоматолошки факултет, УКИМ (02-3207/1 од 2.XII 2021) 5. Комисија за реакредитација на студиската програма од прв циклус студии за стручни забни техничари (02-1277/1 од 7.III 2019) 6. Комисија за реакредитација на студиската програма од прв циклус студии за доктори по дентална медицина за предметот Ортодонција 7. Комисија за самоевалуација на Стоматолошкиот факултет при УКИМ (член) (02-1254/1 од 27.IV 2018) 8. Комисија за самоевалуација на Стоматолошкиот факултет при УКИМ, 2022 (претседател) (02-2497/2 од 28.IX 2022) 9. Комисија за оценка на научноистражувачки проект (02-36571/1 од 29.XII 2020) 10. Комисијата за оценка на завршниот извештај за реализација на научноистражувачки проект (02-1901/1 од 7.VII 2023). 11. Конкурсна комисија на Стоматолошкиот факултет при УКИМ, за запишување на студенти на студиски програми од прв циклус студии во академска 2022/23 (02-1593/1 од 7.VI 2022) 12. Комисија за спроведување на тајно гласање за избор на ректор на УКИМ Скопје (02-1397/1 од 10.V 2023) 13. Комисија за изготвување распоред за практична настава за прв и втор циклус студии за ДДМ, СЗТ и ССС-ОХ за академските 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22, 2022/23 	6,5
4	<p>Член на комисија за избор во звање (*0,2)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. FM-4302/20 од 14.I.2020 2. Одлука бр. 02-2100/1 од 16.VII.2020 3. Одлука бр. 2002-210/33 од 24.VI.2021 УГД, Штип 	0,6
5	<p>Учество во комисии и тела на државни институции (*1)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Комисија за изготвување на предлог-пакети со цени за услуги со ЗД-рендген апарат (03-1130/1 од 13.VIII 2020) 	1
6	<p>Член на орган на професионална комора (*0,3)</p>	0,3

	1. Комисија за полагање на стручни (државни) испити при Стоматолошката комора на Македонија	
Дејности од поширок интерес		
7	Член на уредувачки одбор на научно/ стручно списание (*0,5) 1. Македонски стоматолошки преглед (Macedonian Dental Review)	0,5
8	Студијски престој во странство (*0,5) 1. Erasmus+ за наставен кадар, септ 2021, Факултет за дентална медицина (FDMRI) Ријека, Хрватска	0,5
	ВКУПНО	20,4

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	145,14
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	193,832
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	20,4
ВКУПНО	359,372

Членови на Комисијата

Проф. д-р Лидија Кануркова, претседател, с.р.
Проф. д-р Габриела Курчиева-Чучкова, член, с.р.
Проф. д-р Силвана Георгиева, член, с.р.

Вонр. проф. д-р Наташа Тошеска-Спасова

3 БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката вонр. проф. д-р Наташа Тошеска-Спасова е родена на 8.III 1970 година во Скопје, Република Македонија. Средно образование завршила во УСО „Никола Карев“ во Скопје, во учебната 1988/1989 год. со одличен успех. Со високо образование се стекнала на Стоматолошкиот факултет во Скопје на УКИМ. Дипломирала на 30.IX 1993 година, со просечен успех 9,76.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

Во учебната 1993/1994 се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Стоматолошкиот факултет во Скопје. Студиите ги завршила во 1995 година, со просечен успех 10,00. На 28.VI 2001 година го одбрала магистерскиот труд на тема: „Морфолошки особености на неправилноста збиеност во денталните лакови“.

Докторска дисертација пријавила во 2004 година на Стоматолошкиот факултет во Скопје. Дисертацијата на тема: „Проценка и влијанието на збиеноста на мандибуларните инцизиви и нивната позиција на краниофацијалната морфологија“ ја одбрала на 26.VI 2009 година, пред Комисија во состав: проф. д-р Јулијана Ѓоргова, проф. д-р Марија Зужелова, проф. д-р Миле Царчев, проф. д-р Александар Грчев и проф. д-р Славе Наумовски. Со тоа се стекнала со научниот степен доктор на науки од научната област ортодонција.

На 25.IV 1997 година е избрана во звањето помлад асистент на Стоматолошкиот факултет во областа ортодонција. На 14.V 2003 год.е избрана во звањето асистент на Стоматолошкиот факултет во областа ортодонција, а реизбрана е во истото звање на 29.III 2006 година и на 29.XII 2010 година. На 24.II 2014 година е избрана во звањето научен работник на Стоматолошкиот факултет во областа ортодонција. На 21.IX 2016 година е избрана во звањето доцент на Стоматолошкиот факултет во областа ортодонција. На 7.III 2019 година е избрана во звањето вонреден професор на Стоматолошкиот факултет во областа ортодонција.

Во моментот е вонреден професор на Стоматолошкиот факултет во областа ортодонција. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1186, од 15.II 2019 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтенот бр. 677, 758, 759, 762, 826, 846, 878, 997, 962, 1043, 1054, 1070, 1091, 1126, 1186, 1266 и 1267, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

4 НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

2.1. Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Стоматолошки факултет, кандидатката вонр. проф. д-р Наташа Тошеска-Спасова изведува теоретска и практична настава на прв циклус студии на студиската програма за доктори по дентална медицина, стручни забни техничари и стручни стоматолошки сестри – орални хигиенолози, на втор циклус магистерски и стручни студии на студиската програма за доктори по дентална медицина и стручни студии на студиската програма за стручни забни техничари, како и на трет циклус – докторски студии на Стоматолошкиот факултет во Скопје. Исто така, учествува и во едукација на стажантите и специјализантите од оваа област.

Кандидатката била ментор на 3 дипломски работи и на 7 специјализанти.

Кандидатката учествувала како член во комисија за оцена/или одбрана на 10 дипломски работи, 17 специјалистички трудови, 6 магистерски трудови, 6 стручни трудови за ДДМ, 3 стручни труда за СЗТ, 11 комисији за валоризација на кредити на трудови за трет циклус докторски студии, 7 пријавени докторски теми и оцена и одбрана на 1 докторска дисертација.

Кандидатката е автор на рецензираниот учебник под наслов: „Ортодонтска морфолошка анализа и дијагностика“, во 2012 година, и на учебното помагало под наслов: „Гнатометриска анализа – азбука во ортодонцијата“ во 2023 година.

2.2. Други активности кои припаѓаат во наставно-образовната дејност, релевантни за изборот

Во периодот од последниот избор, кандидатката учествувала во изготвување на елаборат (предлог-проект) за реакредитација на студиската програма од прв циклус студии за стручни забни техничари; измени и дополнувања на наставниот план и програма за специјализација по ортодонција; подготовка на наставната програма за прв циклус студии за доктори по дентална медицина, стручни забни техничари и стручни стоматолошки сестри – орални хигиенолози, на Стоматолошкиот факултет во Скопје, како и наставната програма за втор и трет циклус студии на Стоматолошкиот факултет.

Исто така, учествувала и во изготвувањето на елаборат за воведување на студиската програма од втор циклус стручни специјалистички студии за забни техничари и во реакредитација на студиската програма за втор циклус стручни студии за стручни забни техничари.

Кандидатката вонр. проф. д-р Наташа Тошеска-Спасова учествувала и во подготовка на англиската верзија на планот и програмата за изведување на теоретската настава за интегрирани студии по дентална медицина од прв, втор и трет циклус студии.

Вонр. проф. д-р Наташа Тошеска-Спасова е одговорен наставник на предметите: Ортодонција за студентите од прв циклус студии од студиската програма за стручни стоматолошки сестри (орални хигиенолози), Естетика во ортодонцијата за студенти од втор циклус студии, како и предметите: Естетика во ортодонцијата и Адултна ортодонција за студентите од трет циклус – докторски студии.

2.3. Научноистражувачка дејност

Вонр. проф. д-р Наташа Тошеска-Спасова има објавено вкупно 183 научни трудови од научната област, од кои 22 научни труда во научни списанија со импакт-фактор (фактор на влијание), 30 труда во меѓународни научни списанија и 131 труд во зборници од научни собири.

Од последниот избор во звањето вонреден професор, има објавено 65 научни труда.

Вонр. проф. д-р Наташа Тошеска-Спасова била учесник во 2 научни проекта, и тоа во меѓународниот проект „Серолошки скрининг за КОВИД-19 на здравствени работници од Република Северна Македонија” (Dépistage sérologique de COVID 19 chez les travailleurs de la santé en République de Macédoine du Nord), финансиран од Асоцијацијата на франкофонски универзитети (Agence Universitaire de la Francophonie AUF) во 2020 год. и во националниот научен проект „Влијанието на формата и големината на денталните лакови врз морфолошките варијации на малоклузиите кај школски деца на територијата на град Скопје”, финансиран од Универзитет „Св. Кирил и Методиј”, Стоматолошки факултет, Скопје, 2019/2020 година.

Кандидатката е ментор на 4 магистерски труда и коментор на 2 магистерски труда, ментор на 2 стручни труда за ДДМ, ментор на 2 стручни труда за СЗТ и е ментор на 3 докторски дисертации и коментор на 1 докторска дисертација.

Кандидатката вонр. проф. д-р Наташа Тошеска-Спасова активно учествувала на повеќе конгреси, симпозиуми, семинари и меѓународни ортодонтски курсеви во земјата и во странство.

Кандидатката учествувала како раководител на работилница по ортодонција на Првата летна школа за студентите, организирана од Стоматолошкиот факултет при УКИМ во Охрид, 2019 год. Исто така, учествувала и како раководител на три курса по ортодонција наменети за специјализантите по ортодонција во мај, јуни и декември 2021 година.

Како поканет предавач и едукатор на специјализанти, кандидатката д-р Наташа Тошеска-Спасова учествувала на Летната школа организирана од Катедрата за ортодонција на Медицинскиот факултет при Универзитетот во Риека, во 2022 год.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Вонр. проф. д-р Наташа Тошеска-Спасова активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Клиниката за ортодонција при ЈЗУ Стоматолошки клинички центар „Св. Пантелејмон”. Врши стручна дејност како специјалист по ортодонција.

Кандидатката остварила експертски активности како рецензент во стручно-научните списанија Acta stomatologica Croatica, Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences, Physioacta, Journal of Morphological Sciences и Македонски стоматолошки преглед.

Кандидатката вонр. проф. д-р Наташа Тошеска-Спасова е член на меѓународниот уредувачки одбор на списанието MEDIS – International Journal of Medical Sciences and Research,

член е на Советодавниот одбор на списанието Македонски стоматолошки преглед и е член на Издавачкиот совет на гласилото на Стоматолошката комора на Македонија *Vox dentarii*.

Стручно усовршување во странство остварила со студиски престој на Катедрата за ортодонција на Медицинскиот факултет при Универзитетот во Риека во 2022 година, како поканет наставник во програмата Еразмус+.

Особена активност кандидатката покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучена во работата на стручни комисии и работни групи при Стоматолошкиот факултет при УКИМ во Скопје, Стоматолошки клинички центар „Св. Пантелејмон“ и Стоматолошката комора на Македонија, и тоа како:

- член на Работната група за координирање на наставата од втор циклус студии на акредитираните студиски програми на УКИМ на Стоматолошки факултет;
- координатор на студиската програма за втор циклус стручни студии за стручни забни техничари;
- член на Работната група за акредитација на студиската програма за втор циклус стручни студии за стручни забни техничари;
- претседател на Комисија за избор на ректор на УКИМ, 2020 год.;
- претседател на Комисијата за дисциплински мерки за одговорност на студенти на УКИМ во Скопје, Стоматолошки факултет;
- член на Конкурсната комисија за запишување студенти на Стоматолошкиот факултет, на студиските програми од прв циклус студии во академската 2023/2024 год.;
- член на Наставно-научниот колегиум на студиската програма за втор циклус студии;
- член на Комисијата за стручни прашања на Стоматолошката комора на Македонија;
- член на испитните комисии за проверка на стручните знаења и способности на здравствените работници со високо образование од областа на стоматологијата при Стоматолошката комора на Македонија.

Кандидатката д-р Наташа Тошеска-Спасова е член на: Македонската стоматолошка комора, Македонската лекарска комора, Македонското стоматолошко друштво (до 2022 год.), Здружението на ортодонтите на Македонија (до 2022 год.), Балканското стоматолошко здружение (BaSS), Евроазиското здружение на ортодонтите (EAO), Европското ортодонтско друштво (EOS) и Светската асоцијација на стоматолози (FDI).

Кандидатката била член на организациониот одбор на 26. BaSS-конгрес во Скопје, мај 2023 год., и претседавач на усни сесии на конференциите од *Institute of Knowledge Management* (Бугарија, 2019 и 2022 год., Србија, 2020, 2021 и 2023 год. и Грција, 2022 год.) и на 26. BaSS-конгрес во Скопје, мај 2023 год.

Била член на една рецензентска комисија за избор на лица во наставно-научно звање.

Добитник е на Пофалница од Стоматолошкиот факултет во Скопје по повод јубилејот 60 години постоење во 2019 год., Благодарница од Македонската медицинска студентска асоцијација за активно учество и придонес на проектот Covid19 -prevention, intervention and coexistence, за периодот 2020 – 2021 год., организиран од Медицинскиот факултет во Скопје во 2021 год., Диплома од Универзитетот во Риека, Факултет за дентална медицина за допринос и учество во Летната интернационална школа по ортодонција, 2022 год., и Сертификат за успешно рецензирање на научно-стручни трудови во *Acta stomatologica Croatica*, од Универзитетот во Загреб, Факултет за дентална медицина во 2021 год.

Оценка од самоевалуација

Кандидатката вонр. проф. д-р Наташа Тошеска-Спасова доби позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Стоматолошкиот факултет.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Лидија Кануркова, претседател, с.р.
Проф. д-р Габриела Курчиева Чучкова, член, с.р.
Проф. д-р Силвана Георгиева, член, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Наташа Насе Тошеска-Спасова
Институција: Стоматолошки факултет, УКИМ, Скопје
Научна област: ОРТОДОНЦИЈА

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – РЕДОВЕН ПРОФЕСОР/
НАУЧНО ЗВАЊЕ – НАУЧЕН СОВЕТНИК**

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,76. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10,00.</p>	ДА
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: ортодонција; поле: стоматологија; подрачје: медицински науки и здравство.</p>	ДА
3	<p>Објавени најмалку шест рецензирани научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	ДА
3.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <p>Назив на научното списание: J Int Dent Med Res (JIDMR) Назив на електронската база на списанија: Ebsco, Scopus, Index Copernicus, Semantic Scholar, Proquest, Publons, Academic Keys for dentistry Наслов на трудот: Family-Related Maxillary Deficiency Accompanied by Delayed Permanent Dentition: A Case Report. Година на објава: 2022; 15(3): 1290-1297.</p> <p>Назив на научното списание: IOSR Journal of Dental and Medical Sciences (IOSR-JDMS) Назив на електронската база на списанија: Thomson Reuters, Index Copernicus, CrossRef, Indian Citation Index Назив на трудот: The impact of mouth breathing dysfunction on the formation of orthodontic malocclusion Година на објава: 2021:20(10) 11-18.</p> <p>Назив на научното списание: IOSR Journal of Dental and Medical Sciences (IOSR-JDMS) Назив на електронската база на списанија: Thomson Reuters,</p>	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>Index Copernicus, CrossRef, Indian Citation Index Назив на трудот: A Palatal Expansion: A Literature Review. Година на објава: 2022: 21(10) 38-46.</p> <p>Назив на научното списание: IOSR Journal of Dental and Medical Sciences (IOSR-JDMS) Назив на електронската база на списанија: PubMed, Thomson Reuters, J-Gate, Index Copernicus, CrossRef, Indian Citation Index Назив на трудот: Eruption assessment and potential for impaction of the third mandibular molars – radiographic examination. Година на објава: 2023: 22(3) 48-56.</p> <p>Назив на научното списание: Macedonian Pharmaceutical Bulletin Назив на електронската база на списанија: EBSCO Назив на трудот: Monitoring the changes in ALP, AST and LDH activity during short-term orthodontic treatment using multivariate algorithms for chemometric data analysis. Година на објава: 2020:66 (Suppl 1) 173 – 174</p> <p>Назив на научното списание: Macedonian Pharmaceutical Bulletin Назив на електронската база на списанија: EBSCO Назив на трудот: Evaluation of biomarker activity in gingival crevicular fluid during short-term orthodontic treatment: comparison between mesial and distal sites. Година на објава: 2020:66 (Suppl 1) 179 – 180</p> <p>Назив на научното списание: Knowledge International Journal Назив на електронската база на списанија: EBSCO, Index Copernicus, Google Scholar, CrossRef Назив на трудот: Early orthodontic treatment-modern concepts and therapeutic achievements. Година на објава: 2023, 57 (4), 551-554.</p>	
3.2	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>Назив на научното списание: Journal of Morphological Sciences Меѓународен уредувачки одбор: вкупно 32 (С.Македонија 12, БиХ 3, Бугарија 1, Полска 1, Хрватска 1, Ерменија 1, Србија 8, Црна Гора 2, Украина 1, САД 2). Наслов на трудот: Non-nutritive sucking habit – thumb sucking. Година на објава: 2019; 2(1): 18-23</p> <p>Назив на научното списание: Physioacta</p>	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>Меѓународен уредувачки одбор: вкупно 25, (Америка 1, Турција 1, Словенија 1, Србија 3, Германија 1, Бугарија 1, Романија 2, Белорусија 1, Албанија 1, Црна Гора 1, БиХ 1, Српска БиХ 2). Наслов на трудот: Prosthodontic management of dental injures in professional football players: Case report. Година на објава: 2019; Vol.13-No2, pp.25-30.</p> <p>Назив на научното списание: Physioacta Меѓународен уредувачки одбор: вкупно 25, (Америка 1, Турција 1, Словенија 1, Србија 3, Германија 1, Бугарија 1, Романија 2, Белорусија 1, Албанија 1, Црна Гора 1, БиХ 1, Српска БиХ 2). Наслов на трудот: Dental sensivity Година на објава: 2019; Vol.13-No2, pp.39-46.</p> <p>Назив на научното списание: Acta Medica Balkanica Меѓународен уредувачки одбор: вкупно 61, (Албанија 11, Турција 6, Косово 7, Р.С Македонија 17, Бугарија 8, Америка 2, Романија 2, Србија 2, Германија 3, БиХ 1, Хрватска 1, Иран 1). Наслов на трудот: Evaluation of the degree of teeth mineralization in patients with teeth agenesis (hypodontia). Година на објава: 2020, 87-93.</p> <p>Назив на научното списание: Academic Medical Journal Меѓународен уредувачки одбор: вкупно 35, (Р.С Македонија 14, Англија 1, Грција 1, Словенија 3, Турција 1, Германија 2, Австрија 4, Норвешка 1, Хрватска 1, Словенија 2, Србија 4, Америка 1) Наслов на трудот: AntiI-SARSCoV-2 antibodies in Macedonian healthcare workers: An interim analysis Година на објава: 2021; 1(1):18-25</p> <p>Назив на научното списание: Macedonian Dental Review Меѓународен уредувачки одбор: вкупно 31 Македонија(9), Хрватска (5), Америка(1), Словенија(2), Турција(1), Бугарија(6), Норвешка(1), Велика Британија(2), Србија(4) 3 Наслов на трудот: A Comparison of different types of orthodontic brackets and adhesive systems on the total amount of Ari index on the tooth surface. Година на објава: 2022; 45 (3): 90-97.</p>	
3.3	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји</p> <p>Назив на зборникот: Abstract book, Knowledge International Journal, 35 (4); 1079 Назив на меѓународниот собир: 23rd International Scientific Conference- Knowledge in practice, Bansko, Bulgaria Имиња на земјите: Русија, Босна, САД, Македонија, Англија, Албанија, Бугарија, Косово, Хрватска, Србија, Романија, Црна Гора, Албанија. Наслов на трудот: The management of medically compromised patients during orthodontic treatment.</p>	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>Година на објава: 2019</p> <p>Назив на зборникот: Abstract book, Knowledge International Journal,38 (4); 773</p> <p>Назив на меѓународниот собир: 24- th International Scientific Conference-“Knowledge without borders”,Vrnjacka banja, Serbia</p> <p>Имиња на земјите: Русија, Босна, САД,Македонија,Англија, Албанија,Бугарија,Косово,Хрватска,Србија,Романија,Црна Гора, Албанија.</p> <p>Наслов на трудот: Anthropology in orthodontics.</p> <p>Година на објава: 2020</p> <p>Назив на зборникот: Abstract book, Knowledge International Journal,45 (4): 811</p> <p>Назив на меѓународниот собир: 30 International Scientific Conference- Knowledge without borders, Vrnjacka banja, Serbia</p> <p>Имиња на земјите: Русија, Босна, САД, Македонија, Англија, Албанија, Бугарија, Косово,Хрватска, Србија, Романија, Црна Гора, Албанија.</p> <p>Наслов на трудот: Allergies in orthodontics.</p> <p>Година на објава: 2021</p> <p>Назив на зборникот: Abstract book, Knowledge International Journal,54(4);631</p> <p>Назив на меѓународниот собир: 38th International Scientific Conference -The power of Knowledge, Perea, Greece</p> <p>Имиња на земјите: Русија, Босна, САД, Македонија, Англија, Албанија, Бугарија, Косово, Хрватска, Србија, Романија, Црна Гора, Албанија.</p> <p>Наслов на трудот: Esthetics in orthodontics</p> <p>Година на објава: 2022</p> <p>Назив на зборникот: Abstract book, Knowledge International Journal, 55(4):623</p> <p>Назив на меѓународниот собир: 39 th International Scientific Conference -The power of Knowledge,Bansko, Bulgaria</p> <p>Имиња на земјите: Русија, Босна, САД, Македонија, Англија, Албанија, Бугарија, Косово, Хрватска, Србија, Романија, Црна Гора, Албанија.</p> <p>Наслов на трудот: Adult orthodontics.</p> <p>Година на објава: 2022</p> <p>Назив на зборникот: Abstract book, Knowledge International Journal, 57 (4), 551</p> <p>Назив на меѓународниот собир: 40 International Scientific Conference- Knowledge without borders, Sokobanja, Serbia.</p> <p>Имиња на земјите: Русија, Босна, САД, Македонија, Англија, Албанија, Бугарија, Косово, Хрватска, Србија, Романија, Црна Гора, Албанија.</p> <p>Наслов на трудот: Early orthodontic treatment-modern concepts and therapeutic achievements.</p> <p>Година на објава: 2023</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
3.4	<p>Објавен рецензиран учебник, монографија, практикум или збирка задачи од научната област за која се избира</p> <p>1. Наслов на учебникот, монографијата, практикумот или збирката задачи: “Гнатометриска анализа – азбука во ортодонцијата”</p> <p>2. Место и година на објава: Скопје, 2023</p>	ДА
3.5	Претходен избор во наставно-научно звање – вонреден професор, датум и број на Билтен: 7.III 2019; рецензија во Билтен на УКИМ бр. 1186, од 15.II 2019	
3.6	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Лидија Кануркова, претседател, с.р.
Проф. д-р Габриела Курчиева Чучкова, член, с.р.
Проф. д-р Силвана Георгиева, член, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2**КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО
ЗВАЊЕ**

Кандидат: Наташа Насе Тошеска Спасова
Институција: Стоматолошки факултет – Скопје
Научна област: ортодонција

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред.	Назив на активноста:	Поени
1	Одржување на настава од прв циклус студии (*0,04)	
1.1	<i>Сџудиска програма: Докџори по генџална медицина, учебни 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22, 2022/23</i>	
	Ортодонција 1 (0,04*5 часа*1 семестар*2 години)	0,4
	Ортодонција 2 (0,04*5 часа*1 семестар*2 години)	0,4
	Ортодонција (0,04*6 часа*2 семестри*3 години)	1,44
	Ортодонско-хируршки третман на денто-фацијални неправилности (0,04*3 часа*1 семестар*3 год)	0,36
1.2	<i>Сџудиска програма: Сџручни забни џехничари, учебни 2018/19, 2019/20, 2020/21,</i>	
	Ортодонција 1 (0,04*3 часа*1 семестар*5 години)	0,6
	Ортодонција 2 (0,04*6 часа*1 семестар*5 години)	1,2
1.3	<i>Сџудиска програма: Сџручни сџомаџолошки сесџри – орални хџиенолози учебни 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22, 2022/23</i>	
	Ортодонција (0,04*3 часа*1 семестар*2 години)	0,24
	Медицинска документација во стоматологијата (0,04*4 часа*1 семестар*5 години)	0.8
2	Одржување на настава од втор циклус студии (*0,05)	
2.1	<i>Сџудиска програма: Докџори по генџална медицина, учебни 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22, 2022/23</i>	
	Вовед во НИР <i>учебни 2019/20, 2020/21, 2021/22 (x2), 2022/23 (x2)</i> (0,05*4 часа*6 години)	1,2
	Квалитативни и квантитативни антрополошки и рентгенкраниометриски анализи на коските на глава и врат <i>учебна 2020/21</i> 0,05*15 часа*1 сем*1 год	0,75

	Адултна ортодонција учебна 2020/21, 2021/22 0,05*10 часа*1 сем*2 год	1,0
	Ортодонтска дијагностика учебна 2019/20 0,05*5ч*1 сем*1 год	0,25
	Естетика во ортодонцијата учебна 2021/22, 2022/23 0,05*10 часа*1 сем*2год	1,0
	Современ пристап при лекување на скелетните дентофацијални неправилности учебни 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22, 2022/23 00,5*5часа*1сем*5год	1.25
2.2	Сџудиска програма: Докџори љо генџална медицина - сџручни сџудии учебни 2019/20, 2020/21, 2021/22(x2), 2022/23	
	Функционални апарати учебна 20/21 0,05*5 часа*1 сем*1год учебна 21/22 , 2022/23 0,05*15 часа*1 сем*2год	1,75
	Фиксни апарати учебна 2019/20 0,05*10 часа*1 сем*1год учебна 2020/21 0,05*5 часа*1 сем*1год учебна 2021/22 0,05*10 часа*1 сем*1год	1,25
	Мобилни апарати учебна 2020/21 0,05*10 часа*1 сем*1год	0,5
	Етиолошки фактори на малоклузиите учебна 2019/20, 2020/21 0,05*5 часа*1 сем*2год	0,5
2.3	Сџудиска програма: Сџручни забни шехничари учебни 2020/21, 2021/22, 2022/23	
	Ортодонтски апарати учебни 2020/21, 2021/2022, 2022/23 0,05*5 часа*1сем*3 год	0,75
	Дизајн и изработка на мобилни апарати, сплнтови, штитници и оптуратори учебна 2020/21 0,05*5часа*1сем*1год учебна 2022/23 0,05*5часа*1сем*1год	0,5
	Современо дизајнирани фиксни апарати учебна 2020/21 0,05*5 часа*1сем*1год учебна 2021/22 0,05*5 часа*1сем*1год	0,5
	Дизајн и изработка на функционални апарати учебна 2022/23 0,05*5 часа*1 сем*1год	0,25
3	Одржување на настава од трет циклус студии (*0,06) Сџудиска програма: Докџори љо генџална медицина-сџручни сџудии учебни 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22,2022/23	
	Антропологија на кранио-фацијалните структури, учебна 2019/20 0,06*10 часа*1 сем*1 год	0,6

	Ортодонтско-хируршки третман на скелетните и дентофацијални неправилности <i>учебна 2019/20, 2020/21, 2021/22</i> 0,06*10 часа*1 сем*1 год	0,6
	Рендгенкефалометриска дијагностика <i>учебна 2019/20, 2020/21</i> 0,06*6 часа*1 сем*2 год <i>учебна 2021/22</i> 0,06*10 часа*1 сем*1	1,32
	Адултна ортодонција <i>учебна 2021/22, 2022/23</i> 0,06*10 часа*1 сем*2 год	1,2
	Естетика во стоматологијата <i>учебна 2020/21</i> 0,06*10 часа*1 сем*1	0,6
4	Теоретска настава за специјализанти 6 часа*15 недели*0,05*1 сем (генерација 2019-2022) 2 часа*15 недели*0,05*1 сем (генерација 2022-2025)	6,0
	Вкупно	27,21
5	Одржување на вежби (лабораториски, клинички, аудиториски или изработка на семинарски труд) (0,03)	
5.1	Прв циклус ситуици - ситуициска програма: Доктори по генерална медицина, <i>Учебни 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22,</i>	
	Ортодонција 1 <i>учебни 2018/19, 2019/20</i> 0,03 *2 гр*2 часа*15 нед*2 год	3,6
	Ортодонција 2 <i>учебни 2018/19, 2019/20</i> 0,03*2 гр*2 часа*15 нед *2 год	3,6
	Ортодонција <i>учебна 2020/21, 2021/22, 2022/23 (зимски сем)</i> 0,03*1 гр*2 часа*15 нед*3 год	2,7
	Предхируршки ортодонтски третман <i>учебна 2018/19</i> 0,03*1 гр*2 часа*15 нед*1 год	0,9
5.2	Ситуициска програма: Свршени забни техничари, <i>учебни 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22, 2022/23</i>	
	Ортодонција 1 <i>учебни 2018/19, 2019/20</i> 0,03*2 гр*3ч*15 нед*2 год.	5,4
	Ортодонција 2 <i>учебни 2018/19, 2019/20</i> 0,03*2 гр*2ч*15 нед*2 год	5,4
6	Консултации со студенти (*0,002) <i>учебни 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22, 2022/23</i> 80*2 сем*5 год*0,002	1,6
7	Консултации со студенти (СЗТ) (*0,002) <i>учебни 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22, 2022/23</i> 40*2 сем*5 год*0,002	0,8

8	Консултации со студенти во рамките на здравствената клиничка пракса (*0,2) 6*2сем*5год*0,2	12
9	Изработка на семинарски труд – студентска тема (*0,03) учебна 2022/2023 1*0,03	0,03
	Вкупно	36,03
10	Настава во школи и работилници (раководител *1,5; учесник *1)	
10.1	Летна школа, Охрид, 2019 (раководител)	1,5
10.2	Летна школа, Риека, 2022 (Еразмус+) (предавач)	1,5
10.3	Курс “The treatment of class III malocclusion in growing and adult patients” под раководство на Prof.dr.Nazan Kucukkeles, во Скопје, 30.III.2019 год.(учесник)	1,0
10.4	Курс „Гнатометриска анализа и дијагностика” Скопје, 21.V 2021 (раководител)	1,5
10.5	Курс “Планирање на ортодонтската терапија” Скопје, 5.VI 2021 (раководител)	1,5
10.6	Курс “Интерпретација на дијагностичките параметри и план на терапија преку приказ на случаи со разни ортодонтски аномалии” Скопје, декември 2021 (раководител)	1,5
10.7	Курс “Diagnosis, treatment planning and therapy of different malocclusions with the MB 5.0 Straight Wire appliance” под раководство на Dr. Daniele Cantarella, организирано од Orto Expert, под покровителство на Forestadent, во Скопје мај, 2022	1,0
10.8	Курс “Open bite treatment” (on line), под раководство на dr.Pablo Echarri (American Orthodontics), 6 th Feb.2023	1,0
11	Симпозиуми и семинари (учесник*1) <ol style="list-style-type: none"> 1. Стручен собир на Здружението на специјалисти по ортодонција на Македонија – „Предизвиците на тимот кој креира насмевка”, во Скопје, 30.III 2019 2. Симпозиум на Здружението на специјалисти по детска и превентивна стоматологија на Македонија „Денталното здравје во детска возраст – мултидисциплинарен пристап” во Скопје, 28.IX 2019 год. 3. Симпозиум на Здружението на специјалисти по детска и превентивна стоматологија на Македонија „Терапевтски модалитети за зачувување на денталното здравје во детска возраст”, во Скопје (онлајн), 26.IX 2020 год. 4. 7th Alpe Adria international orthodontic symposium: Facial skeletal discrepancies & orthognathic surgery, (онлајн), 2/3 oct.2020, организирано од Медицински факултет, Риека, Хрватска. 5. Симпозиум „Инфективни заболувања во стоматологјата-орална манифестација и заштита” (онлајн), организиран од Стоматолошкиот факултет во Скопје, 16.I 2021 год. 6. Симпозиум на Здружението на специјалисти по ортодонција на Македонија – „КОВИД 19 и аспекти на стоматолошка етика и деонтологија” во Скопје, 8.V 2021 год. 7. Симпозиум на Здружението на специјалисти по 	8

	<p>ортодонција на Македонија – „Современа ортодонтска дијагноза – императив и придобивка за правилна функција, естетика и стабилни резултати” во Скопје, 11.IX 2021 год.</p> <p>8. Симпозиум „Развојот на стоматолошката мисла низ годините”, организиран од Стоматолошкиот факултет во Скопје, 22.I 2022 год.</p> <p>9. Симпозиум со меѓународно учество „Секојдневна стоматологија – мултидисциплинарен пристап”, организиран од ДДММ и Стоматолошката комора на Македонија, во Велес, 3.VI 2023 год.</p>	
	Вкупно	18,5
12	Подготовка на нов предмет – предавања (*1)	
12.1	<p>Прв циклус студиј, студијска програма: Стручни стоматолошки сесии-орални хигиенолози 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22, 2022/23</p> <p>- Медицинска документација во стоматологијата</p>	1
12.2	<p>Втор циклус студиј (магистерски), студијска програма: Доктори по генерална медицина, учебна 2019/20, 2020/21, 2021/22, 2022/23</p> <p>- Вовед во НИР</p>	1
12.3	<p>Втор циклус стручни студиј, студијска програма: Доктори по генерална медицина учебна 2019/20, 2020/21, 2021/22, 2022/23</p> <ul style="list-style-type: none"> - Етиолошки фактори на ортодонтски аномалии - Функционални апарати - Фиксни ортодонтски апарати - Мобилни ортодонтски апарати 	4
12.4	<p>Втор циклус стручни студиј, студијска програма: Стручни забни техничари, учебна 2019/20, 2020/21, 2021/22, 2022/23</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ортодонтски апарати - Дизајн и изработка на мобилни апарати, сплнтови, штитници и оптуратори - Дизајн и изработка на функционални апарати - Современо дизајнирани фиксни апарати 	4
12.5	<p>Докторски студиј, студијска програма: Доктори по генерална медицина учебна учебна 2019/20, 2020/21, 2021/22, 2022/23</p> <ul style="list-style-type: none"> - Естетика во ортодонцијата, - Адултна ортодонција - Рендгенкефалометриска дијагностика 	3
12.6	Специјалистички студиј по областа ортодонција, учебна 2020	1
	Вкупно	14
13	Ментор на дипломска работа (*0,2)	0,6
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Решение бр. 10-2772/2 2. Решение бр. 10-2371/2 3. Решение бр. 10-1882/2 	

14	Ментор на специјалистичка работа (*1) 1. Решение бр.08-515/2 2. Решение бр. 08-593/2 3. Решение бр. 08-494/2 4. Решение бр. 08-102/2 5. Решение бр. 08-119/4 6. Решение бр. 08-187/4 7. Решение бр. 08-104/4	7
15	Член на комисија за валоризација на кредити на пишан труд за семинар (докторски студии) (*0,7) 1. Решение бр. 02-4910/2 2. Решение бр. 10-1473/2 3. Решение бр. 10-1418-2 4. Решение бр. 02-473/4 5. Решение бр. 02-470/4 6. Решение бр. 02-474/4 7. Решение бр. 10-3570/2 8. Решение бр. 02-188/2 9. Решение бр. 02-588/4 10. Решение бр. 02-1376/2 11. Решение бр. 02-1557/2	12.6
16	Член на комисија за оцена на пријавена тема за изработка на докторски труд (*0,7) 1. Решение бр.02-367/1 2. Решение бр.02-667/1 3. Решение бр.02-1585/1 4. Решение бр.02-1868/2 5. Решение бр.02-4739/4 6. Решение бр.02-470/4 7. Решение бр.02-474/4	
17	Член на комисија за оцена или одбрана на докторски труд (*0,7) 1. Решение бр.02-4837/1	0,7
18	Член на комисија за оцена или одбрана на магистерски труд (*0,3) 1. Решение бр. 02-2750/1 2. Решение бр. 02-7031/1 3. Решение бр. 02- 3476/1 4. Решение бр. 02-2810/1 5. Решение бр. 02-1103/1 6. Решение бр. 02-1045/2	1,8
19	Член на комисија за оцена или одбрана на стручен труд ДДМ (*0,3) 1. Решение бр. 02-2811/1 2. Решение бр. 02-678/1 3. Решение бр. 02-1636/1 4. Решение бр. 02-1104/1 5. Решение бр. 02- 2479/1 6. Решение бр. 02-3185/1	1,8
20	Член на комисија за оцена или одбрана на стручен труд СЗТ (*0,3) 1. Решение бр. 02-3412/1 2. Решение бр. 02-471/4 3. Решение бр. 02-1525/4	0,9

<p>21</p>	<p>Член на комисија за оцена или одбрана на специјалистичка работа (*0,2) <i>(полагање на предиспитен завршен колоквиум по специјалноста ортодонција)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Решение бр. 08-376/2 2. Решение бр. 08-377/2 3. Решение бр. 08-461/2 4. Решение бр. 08-471/2 5. Решение бр. 08-521/2 6. Решение бр. 08-621/2 7. Решение бр. 08-150/2 8. Решение бр. 08-328/2 9. Решение бр. 08-320/1 10. Решение бр. 08-44/1 11. Решение бр. 08-60/2 12. Решение бр. 08-72/2 13. Решение бр. 08-97/2 14. Решение бр. 08-103/2 <p><i>(полагање на специјалистички испити по специјалноста ортодонција)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Решение бр. 08-376/3 2. Решение бр. 08-377/3 3. Решение бр. 08-461/3 4. Решение бр. 08-471/3 5. Решение бр. 08-521/3 6. Решение бр. 08-621/3 7. Решение бр. 08-150/3 8. Решение бр. 08-328/3 9. Решение бр. 08-320/2 10. Решение бр. 08-44/2 11. Решение бр. 08-60/3 12. Решение бр. 08-72/3 13. Решение бр. 08-97/3 14. Решение бр. 08-103/3 15. Решение бр. 08-109/2 16. Решение бр.2005-111/5 УГД Штип 17. Решение бр.2005-271/4 УГД Штип 	<p>6,2</p>
<p>22</p>	<p>Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа (*0,1)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Решение бр. 10-2332/2 2. Решение бр. 10-2772/2 3. Решение бр. 10-3948/22 4. Решение бр. 10-882/2 5. Решение бр. 10-2371/2 6. Решение бр. 10-2487/2 7. Решение бр. 10-116/2 8. Решение бр. 10-932/1 9. Решение бр.10-1882/2 10. Решение бр. 10-2203/2 	<p>1</p>

23	Позитивно рецензиран универзитетски учебник (*8) -автор на учебник: „Гнатометриска анализа-азбука во ортодонцијата“, рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, бр. 1286 од 15.6.2023. http://hdl.handle.net/20.500.12188/27896	8
24	Интерна скрипта од предавања (*4) Студиска програма од I, II и III циклус	4
25	Пакет материјали за одреден предмет (*1) 1. Компјутерски модел за испитни прашања по предметот Ортодонција. (1) 2. Изработка на презентации за е-учење (теоретска и практична настава) по предмети за прв, втор и трет циклус студии, студиски програми: ДДМ, СЗТ, ССС-ОХ (12x1) 3. Подготовка на англиската верзија на планот и програмата за изведување на теоретската настава за интегрирани студии по дентална медицина од прв и втор циклус 4. Подготовка на англиската верзија на планот и програмата за изведување на теоретската настава за трет циклус	4
	Вкупно	48,6
	ВКУПНО: НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	144,34

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред.бр.	Назив на активноста	Поени
1	Ментор на докторски труд (*5) 1. Решение бр.02-3256/4 2. Решение бр.02-3256/5 3. Решение бр.02-3256/6	15
2	Коментор на докторски труд (*2,5) Решение бр. 0206-854/2	2,5
3	Ментор на магистерски труд (*2) 1. Решение бр.02-1569/2 2. Решение бр.02-1642/1 3. Решение бр.02-1876/1 4. Решение бр.02-624/2	8
4	Коментор на магистерски труд (*1) 1. Решение бр.02- Ангела Тасевска 2. Решение бр.02-2757/1	2
5	Ментор на стручен труд ДДМ (*2) 1. Решение бр.02- 1541/1 2. Решение бр.02-689/1	4
6	Ментор на стручен труд СЗТ (*2) 1. Решение бр.02-1880/1 2. Решение бр.02-1872/1	4

7	Учесник во национален научен проект (*3) „Влијанието на формата и големината на денталните лакови врз морфолошките варијации на малоклузиите кај школски деца на територијата на град Скопје”, финансиран од Универзитет „Св. Кирил и Методиј”, Стоматолошки факултет – Скопје, 2019/2020	3
8	Учесник во меѓународни научни проекти (*5) “Серолошки скрининг за КОВИД-19 на здравствени работници од Република Северна Македонија” (Dépistage sérologique de COVID 19 chez les travailleurs de la santé en République de Macédoine du Nord), финансиран од Асоцијација на франкофонски универзитети (Agence Universitaire de la FrancophonieAUF) во 2020 год.	5
9	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank, или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование (*5)	
9.1	Liljana Anastasova, Angela Tasevska, Natasa Toseska Spasova , Mirjana Popovska. Monitoring the changes in ALP, AST and LDH activity during short-term orthodontic treatment using multivariate algorithms for chemometric data analysis. Macedonian Pharmaceutical Bulletin. 2020:66 (Suppl 1) 173 – 174. <i>Трудоџ се дава за рецензија.</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27633	3
9.2	Angela Tasevska, Liljana Anastasova, Rumenka Petkovska, Natasa Toseska-Spasova . Evaluation of biomarker activity in gingival crevicular fluid during short-term orthodontic treatment: comparison between mesial and distal sites. Macedonian Pharmaceutical Bulletin 2020:66 (Suppl 1) 179 – 180. <i>Трудоџ се дава за рецензија.</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27632	3
	Вкупно	49,5
10	Труд со оригинални научни резултати објавен во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование (*8) 136,1	

10.1	<p>Tosheska-Spasova N, Dzipunova B , Volcheski F , Tasevska A , Perchinkovska-Petkova S , Nikoloska M , Shukov K. Simjanovska S. Family-Related Maxillary Deficiency Accompanied by Delayed Permanent Dentition: A Case Report. J Int Dent Med Res. 2022; 15(3): 1290-1297. IF= 1.1 <i>Трудоѝ се дава за рецензија</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27169</p>	4,8+1,1 = 5,9
10.2	<p>Dzipunova Biljana,Toseska Spasova Natasa, Kacarska Marina , Damceska Ozgur Biljana , Stankovic Kristina , Stefanovska Irena , Ballazhi Gonxhe.The Impact Of Mouth Breathing Dysfunction On The Formation Of Orthodontic Malocclusions.IOSR-JDMS. 2021:20(10) 11-18. <i>Трудоѝ се дава за рецензија</i>. IF=5.164 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27604</p>	4,8+5,164 =9,964
10.3	<p>Dzipunova Biljana , Toseska Spasova Natasa , Andonovska Bogatinova Katerina , Doneva Olivera , Mileva Martina , Radojkova Nikolovska Vera, Pancevska Sanja , Dzipunova Matea. A Palatal Expansion A Literature Review. IOSR-JDMS.2022: 21(10) 38-46. <i>Трудоѝ се дава за рецензија</i> IF=5.164 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27628</p>	4,8+5,164 =9,964
10.4	<p>Biljana Dzipunova,Marija Jankulovska Hodzic,Natasa Toseska Spasova,Vera Radojkova Nikolovska,Ljuba Simjanovska,Sanja Pancevska,Vasilka Rendzova. “Eruption assessment and potential for impaction of the third mandibular molars - radiographic examination.” IOSR Journal of Dental and Medical Sciences(IOSR-JDMS), 22(3), 2023, pp. 48-56. <i>Трудоѝ се дава за рецензија</i> IF=5.164 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/26355</p>	4,8+5,164 =9,964
10.5	<p>N Toseska-Spasova, N Stavreva, B Dzipunova. The management of medically compromised patients during orthodontic treatment. Knowledge International Journal. 2019:35 (4); 1079-1085. <i>Трудоѝ е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1234 од 15.3.2021 год.</i> IF=1.822 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/19375</p>	6,4+1,822 =8,222
10.6	<p>N Stavreva, N Toseska-Spasova.Xerostomia, etiology, dental implications and prosthodontic management. Knowledge International Journal. 2019:35 (4);1107-1113. <i>Трудоѝ е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1234 од 15.3.2021 год.</i> IF=1.822 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/19374</p>	7,2+1,822 =9,022
10.7	<p>Katerina Tosheska-Trajkovska, Svetlana Cekovska,Jasna Bogdanska, Danica Labudovic, Irena Kostovska, Julijana Brezovska, Natasa Toseska-Spasova, Coskun Kerala,Venko Filipche, Sonja Topuzovska. Illuminating the path to ISO 15189 accreditation: a view from the Republic of North Macedonia.Turkish Journal of Biochemistry, 2019; 44 (S3);117-120. IF=0.226 <i>Трудоѝ е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр.1266 од 15.08.2022</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27634</p>	4,8+0,266 =5,066

10.8	N Toseska-Spasova , N Stavreva, B Dzipunova. Anthropology in orthodontics. Knowledge International Journal 2020:38 (4); 773-777. <i>Трудои е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1234 од 15.3.2021 год. IF=1.822</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/19376	6,4+1,822 =8,222
10.9	N Stavreva, N Toseska-Spasova . Prosthodontic solution of flabby ridges using window impression technique. Knowledge International Journal 2020:38(4);791-797. <i>Трудои е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1234 од 15.3.2021 год. IF=1.822</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/19377	7,2+1,822 =9,022
10.10	N Stavreva, N Toseska-Spasova . Etiological factors and therapy of denture stomatitis. Knowledge International Journal 2020:40(4);639-643. <i>Трудои е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1234 од 15.3.2021 год. IF=1.822</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/19378	7,2+1,822 =9,022
10.11	N Toseska-Spasova , N Stavreva. Allergies in orthodontics. Knowledge International Journal 2021:45 (4) 811-816. <i>Трудои е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр.1266 од 15.08.2022 IF=1.822</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/22718	7,2+1,822 =9,022
10.12	N Stavreva, N Toseska-Spasova . Mechanical chemical and optical characteristics of zirconia ceramics for dental restorations. Knowledge International Journal 2021:45(7) 1549-1552. <i>Трудои е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр.1266 од 15.08.2022 IF=1.822</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27631	7,2+1,822 =9,022
10.13	N Toseska-Spasova , N Stavreva, B Dzipunova. Esthetics in orthodontics (Естетика во ортодонцијата). Knowledge International Journal 2022:54(4);631-637. <i>Трудои се дава за рецензија IF=1.822</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27602	6,4+1,822 =8,222
10.14	N Toseska-Spasova , N. Stavreva, B. Dzipunova. Adult orthodontics. Knowledge International Journal, 2022; 55(4), 623–627. <i>Трудои се дава за рецензија IF=1.822</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27600	6,4+1,822 =8,222
10.15	N Stavreva, N. Toseska-Spasova . Prosthetic approach of dental erosion in patient with gastroesophageal reflux disease - case report. Knowledge International Journal, 2022, 55(4), 613–616. IF=1.822 <i>Трудои се дава за рецензија</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27626	7,2+1,822 =9,022
10.16	N. Toseska-Spasova , N Stavreva, B Dzipunova. Early orthodontic treatment-modern concepts and therapeutic achievements. Knowledge International Journal, 2023, 57 (4), 551-554. IF=1.822 <i>Трудои се дава за рецензија</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27599	6,4+1,822 =8,222
	Вкупно	136,1

11	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови (*5) 28	
11.1	Toseska-Spasova N , Dzipunova B, TosheskaTrajkovska K, Spasov Z, Karafilovska R, Ivanov J, Jankulovska M, Stavreva N. Non-nutritive sucking habit-Thumb sucking. Journal of Morphological Sciences,2019;2 (1):18-23. <i>Трудоѝ е рецензиран во Билтенѝ на Универзитетѝѝѝ „Св. Кирил и Метѝоѓѝ“ во Скопје бр. 1266 од 15.8.2022</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/8245	3
11.2	Tosheska-Trajkovska K, Kostovska I, Labudovic D, Brezovska J, Cekovska S, Bogdanska J, Krstevska M, Toseska Spasova N , Nikolov G, Biljali S, Topuzovska S. Risk management in the clinical laboratories-ise of the failure modes and effects analysis (FMEA) Journal of Morphological Sciences. 2019;2 (1):61-67. <i>Трудоѝ е рецензиран во Билтенѝ на Универзитетѝѝѝ „Св. Кирил и Метѝоѓѝ“ во Скопје бр. 1266 од 15.8.2022</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27637	3
11.3	Stavreva N, Ivanovski K.Kapusevska B,Korunoska-Stevkovska V,Zhabokova Bilbilova E,Shushak Z, Tosheska-Spasova N ,Zarkova Atanasova J. Prosthodontic management of dental injures in professional football players: Case report. Physioacta 2019;Vol.13- No2,pp.25-30. <i>Трудоѝ е рецензиран во Билтенѝ на Универзитетѝѝѝ „Св. Кирил и Метѝоѓѝ“ во Скопје бр. 1234 од 15.3.2021 ѝод.</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27635	3
11.4	Stefanovska T,Sotirovska-Ivkovska A,Zhabokova -Bilbilova E, Stavreva N, Tosheva Spasova N . Dental sensivity. Physioacta 2019;Vol.13-No2,pp.39-46. <i>Трудоѝ е рецензиран во Билтенѝ на Универзитетѝѝѝ „Св. Кирил и Метѝоѓѝ“ во Скопје бр. 1234 од 15.3.2021 ѝод.</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/19384	3
11.5	Fjolla Ajeti, Gabriela Kjurchieva Chuchkova, Natasa Toseska Spasova , Albina Ajeti Abduramani. Evaluation of the degree of teeth mineralization in patients with teeth agenesis (hypodontia). Acta Medica Balkanica. 2020,87-93. <i>Трудоѝ се дава за рецензија</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27625	3
11.6	Tosheska-Trajkovska Katerina, Babacic H, Toseska Spasova N , Kostovska I, Bogdanska J, Labudovikj D, Cekovska S, Brezovska J, Ampova H, Emin M, Stanojevska-Petrusevska E, Topuzovska S. Anti-SARSCoV-2 antibodies in Macedonian healthcare workers:An interim analysis.Acad Med J.2021;1(1):18-25. <i>Трудоѝ е рецензиран во Билтенѝ на Универзитетѝѝѝ „Св. Кирил и Метѝоѓѝ“ во Скопје бр.1266 од 15.08.2022</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27630	3

11.7	Tosheska-Trajkovska K, Emin M, Kostovska I, Ampova H, Petrushevska-Stanojevska E, Kerala C, Cibrev D, Toseska-Spasova N , Kostovski O, Cekovska S, Bogdanska J, Topuzovska S. Effect of Ramadan fasting on some biochemical parameters .Acad Med J.2021;1(2):35- 45. <i>Трудови е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр.1266 од 15.08.2022</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27629	3
11.8	Srbinovska O., Muratovska A. I., Spasova T. N. , Gavrilovikj I. , Pavovska P. A Comparison of different types of orthodontic brackets and adhesive systems on the total amount of Ari index on the tooth surface. Macedonian Dental Review. ISSN 25454757, 2022; 45 (3): 90-97. <i>Трудови се дава за рецензија</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27627	3
11.9	Danilova Gjurgjana, Nastov Nebojska, Toseska-Spasova Natasa. Forensic analysis of blood stains and their significance as evidence. Acad Med J 2023;3(2):128-135. <i>Трудови се дава за рецензија</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27624	4
	Вкупно	28
12	Пленарно предавање на научен/стручен собир со меѓународно учество (*3)	
12.1	„Импактирани канини – „откривање на скриеното” на Симпозиум на Здружението на специјалисти по детска и превентивна стоматологија на Македонија – Денталното здравје во детска возраст – мултидисциплинарен пристап”, Скопје, 28.IX 2019 год.	3
12.2	„Морфолошки особености на неправилноста збиеност во денталните лакови – старите принципи во пресрет на новата технологија” на Симпозиумот организиран од страна на Стоматолошкиот факултет во Скопје: „Развојот на стоматолошката мисла низ годините” во 2021 год.	3

12.3	„Да се екстрахира или не, вечна дилема во ортодонцијата” на Симпозиумот со меѓународно учество на ДДДМ – „Секојдневна стоматологија – мултидисциплинарен пристап” во Велес, јуни 2023 год.	3
13	Одржано предавање по покана на референтен странски универзитет (*3)	
	<ul style="list-style-type: none"> - Поканет предавач и едукатор на специјализанти на Летната школа организирана од Катедрата за ортодонција на Медицинскиот факултет при Универзитетот во Ријека, Хрватска, во 2022 год., „Extractions in orthodontics” - Поканет наставник во програмата Еразмус+ на Катедрата за ортодонција, Универзитетот во Ријека, Хрватска во 2022 година 	6
	Вкупно	15
14	Учество на научен/стручен собир со реферат -усна презентација (*1) 17	
14.1	N Toseska-Spasova , The management of medically compromised patients during orthodontic treatment.23 ^{-rd} International Scientific Conference- Knowledge in practice, Bansko, Bulgaria, 13-15.12.2019. OP.	1
14.2	N Stavreva, N Toseska-Spasova .Xerostomia, etiology, dental implications and prosthodontic management. 23 ^{-rd} International Scientific Conference- Knowledge in practice, Bansko, Bulgaria, 13- 15.12.2019. OP.	1
14.3	Muratovska I, Dzipunova B, Tosevska N , Stojanovska V, Petkov M, Popovska M, Radojkova-Nikolova V. Bond strength between dentin and fiber post- could it be better ? 24 BaSS Congress, Tirana. 2019; Abstract book OP 375.	1
14.4	N Toseska-Spasova , N Stavreva, B Dzipunova. Anthropology in orthodontics. 24- th International Scientific Conference-Knowledge without borders”,Vrnjacka banja, Serbia, 27-29.03.2020.(on line)	1
14.5	N Stavreva, N Toseska-Spasova . Prosthodontic solution of flabby ridges using window impression technique. 24- th International Scientific Conference-Knowledge without borders,Vrnjacka banja, Serbia, 27-29.03.2020. (on line)	1
14.6	N Stavreva, N Toseska-Spasova . Etiological factors and therapy of denture stomatitis. 24- th International Scientific Conference- Knowledge without borders”, Vrnjacka Banja, Serbia, 27-29.03.2020. (on line)	1
14.7	N Toseska-Spasova , N Stavreva.Allergies in orthodontics.30 International Scientific Conference-Knowledge without borders, Vrnjacka banja, Serbia ,16-18.04.2021. (on line)	1
14.8	N Stavreva, N Toseska-Spasova . Mechanical chemical and optical charactersitics of zirconia ceramics for dental restorations. 30 International Scientific Conference-Knowledge without borders, Vrnjacka banja, Serbia ,16-18.04.2021. (on line)	1

14.9	N Toseska-Spasova. Esthetics in orthodontics. 38 th International Scientific Conference -The power of Knowledge, Perea, Greece 06-09.10 2022,OP	1
14.10	N Toseska-Spasova. Adult orthodontics. 39 th International Scientific Conference -The power of Knowledge,Bansko, Bulgaria 16-18.12.2022.OP	1
14.11	N Stavreva, N. Toseska-Spasova. Prosthetic approach of dental erosion in patient with gastroesophageal reflux disease - case report. 39 th International Scientific Conference-The power of Knowledge,Bansko, Bulgaria 16-18.12.2022.OP	1
14.12	Srbinovska O., Tosevska N. , Dzipunova B., Pocevska-Panova A., Muratovska I. Evaluation of enamel surface after orthodontic debonding and cleanup using different procedures: an In Vitro study Abstract book ,25th BaSS Congress, page 167, OP-65. Sarajevo BiH 19-21 May 2022.	1
14.13	Радојкова Николовска В, Поповска М, Николовски Б, Џипунова Б, Тошеска Спасова Н , Стојановска В.Несакани реакции на лекови – орални манифестации. Книга на апстракти, 9. Конгрес на МСД со меѓународно учество, септ. 2022, Охрид (усна).	1
14.14	N Toseska-Spasova. Early orthodontic treatment-modern concepts and therapeutic achievements. 40 International Scientific Conference-Knowledge without borders, Sokobanja, Serbia, 06-09.04.2023.OP.	1
14.15	Fjolla Ajeti, Natasa Toseska Spasova , Albina Ajeti Abduramani, Nora Fazliu. Assessment of the influence of mandibular third molars on the occurrence of incisal mandibular crowding. 6 th International scientific conference of the Faculty of medical science,Tetovo.17- 19.05.2023 Abstract book,p.461.OP	1
14.16	Tosheska-Spasova N. , Dzipunova B, Radojkova-Nikolovska V, Stavreva N,Simjanovska Lj, Spasov Z.Extractions in orthodontics. Abstract book: OP-118, pp 160, 26 th BaSS may 2023, Skopje, RNM.	1
14.17	Radojkova Nikolovska V, Nikolovsli B, Dzipunova B, Toseska Spasova N. , Stojanovska V, Spasovski S.Oral signs of adverse drug reactions. Abstract book: OP-126, pp 163, 26 th BaSS may 2023, Skopje, RNM.	1
	Вкупно	17
15	Учество на научен/стручен собир со реферат – постер (*0.5) 15	
15.1	Stavreva N, Kapusevska B, Zabokova-Bilbilova E, Kokoceva Ivanovska O, Pisevska Gerasimova S, Toseska Spasova N. Fracture resistance of zirconia crowns depending on different preparation designs. An in vitro study. 18 Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucescem. Belgrade, 2019; Abstract book. <i>Трудои е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1234 од 15.3.2021 год.</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/19502	0,5

15.2	<p>Stavreva N, Toseska Spasova N., Simjanovska Lj, Markovska Arsovska M, Zabokova Bilbilova E, Kokoceva Ivanovska O, Dzipunova B, Mitik K, Jovanovik C. Cirkularni mostovi-protetski tretman dentalnik erozija kod pacijenata starije dobi. Prvi kongres lekara Kosova i Metohije sa međunarodnim ucescem. Kosovska Mitrovica 2019; Abstract book S18. <i>Трудои е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1234 од 15.3.2021 год.</i></p> <p>Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27592</p>	0,5
15.3	<p>Toseska Spasova N., Dzipunova B, Stavreva N, Simjanovska Lj, Toseska Trajkovska K, Spasov Z, Popovska M, Radojkova-Nikolovska V. Uticaj ortodontske anomalije na akumulacija dentalnog plaka i inflamacija gingive. Prvi kongres lekara Kosova i Metohije sa međunarodnim ucescem. Kosovska Mitrovica 2019; Abstract book S25. <i>Трудои е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1234 од 15.3.2021 год.</i></p> <p>Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27594</p>	0,5
15.4	<p>Dzipunova B, Toseska Spasova N., Simjanovska Lj, Radojkova Nikolovska V, Stavreva N, Popovska M, Muratovska I, Dzipunova M. Retki slucajevi ectopicnih I impaktiranih zuba. Prvi kongres lekara Kosova i Metohije sa međunarodnim ucescem. Kosovska Mitrovica 2019; Abstract book S24. <i>Трудои е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1234 од 15.3.2021 год.</i></p> <p>Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/19431</p>	0,5
15.5	<p>Simjanovska S, Kostovski F, Toseska Spasova N., Dzipunova B, Todorovska G, Kokoceva Ivanovska O, Stavreva N, Vlainova E. Hiperdoncija donjih molara. Prvi kongres lekara Kosova i Metohije sa međunarodnim ucescem. Kosovska Mitrovica 2019; S26. <i>Трудои е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1234 од 15.3.2021 год.</i></p> <p>Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27593</p>	0,5
15.6	<p>Natasa Toseska-Spasova, Biljana Dzipunova, Natasa Stavreva, Katerina Toseska Trajkovska, Zoran Spasov. Orthodontic malocclusion as a risk factor for gingival inflammation. 24 BaSS Congress, Tirana. 2019; Abstract book PP353. <i>Трудои е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1234 од 15.3.2021 год.</i></p> <p>Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27598</p>	0,5
15.7	<p>Radojkova-Nikolovska Vera, Popovska Mirjana, Minovska Ana, Dzipunova Biljana, Toseska-Spasova Natasa. Impact of estrogens on periodontal health of women in the reproductive period. 24 BaSS Congress, Tirana. 2019 Abstract book, PP 345. <i>Трудои се дава за рецензија.</i></p> <p>Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27596</p>	0,5
15.8	<p>Dzipunova Biljana, Toseska-Spasova Natasa, Radojkova-Nikolovska Vera, Simjanovska Ljuba, Dzipunova Matea. Management of impacted end ectopic teeth. 24 BaSS Congress, Tirana. 2019; Abstract book. PP 362. <i>Трудои се дава за рецензија.</i></p> <p>Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27595</p>	0,5

15.9	Milevski M, Mitrevska E, Toseska Spasova N , Petrovska J, Karafiloska R. Labial frenectomy in orthodontic patients performed with conventional surgery and diode laser: a comparative study. 95th EOS Congress, Nice, France, 17-22 June 2019. Abstract book, SP235. (постер-презентација). <i>Трудои е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр.1217 од 15.6.2020 год.</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27623	0,5
15.10	N. Stavreva, B. Kapusevska, J. Bundevska, V. Korunoska Stefkovska, N. Toseska Spasova , V. Ambarkova. Prosthodontic solution of totally edentulous patient with Sjogren syndrome. Scientific Regional Meeting on rare diseases Macedonia. June 2019; Abstract book 84. <i>Трудои е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1234 од 15.3.2021 год.</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/20816	0,5
15.11	Toseska Spasova N , Dzipunova B, Stavreva N, Simjanovska Lj. Spasov Z. Vertical skeletal morphology and lower incisor position as factors contributing to anterior mandibular crowding. 19 Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucescem. Belgrade, 2020; Abstract book 114. <i>Трудои е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1234 од 15.3.2021 год.</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/19514	0,5
15.12	Dzipunova B, Toseska Spasova N , Radojkova Nikolovska V, Dzipunova M. Cephalometric analysis on hypoplastic maxilla. 19 Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucescem. Belgrade, 2020; Abstract book 114. <i>Трудои се дава за рецензија.</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/21891	0,5
15.13	Stavreva N, Kapusevska B, Korunoska Stefkovska V, Toseska Spasova N , Kokoceva Ivanovska O, Zabokova Bilbilova E. Relation of quality of life to oral prosthetic dentures and comorbidity at geriatric population in Macedonia. 19 Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucescem. Belgrade, 2020; Abstract book 121. <i>Трудои е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1234 од 15.3.2021 год.</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/20817	0,5
15.14	Stavreva Natasha, Kapusevska Biljana, Korunoska Stefkovska Vesna, Sotirovska Ivkowska Ana, Toseska Spasova Natasha , Bajraktarova Valjakova Emilija, Zhabokova Bilbilova Efka, Mijoska, Aneta, Ambarkova Vesna. Oral health in Macedonian geriatric population associated with prosthetic status and comorbidity. 68 ORCA Congress, July 2021; Abstract book 77. <i>Трудои е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр.1266 од 15.8.2022.</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/22722	0,5

15.15	Natasha Stavreva, Biljana Kapusevska, Vesna Korunoska Stefkovska, Emilija Bajraktarova Valjakova, Budima Pejkovska Shahpaska, Olga Kokocheva Ivanovska, Efka Zhabokova Bilbilova, Natasha Tosheska Spasova , Mirjana Arsovska-Markovska. Socio-demographic factors in relation to quality of life and prosthodontic status at geriatric population in Macedonia. 20 Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucescem. Belgrade, 2021; Abstract book 102- 103. <i>Трудои е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1266 од 15.8.2022.</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/22723	0,5
15.16	Natasha Tosheska-Spasova , Olivera Srbinovska, Ilijana Muratovska, Biljana Dzipunova, Natasha Stavreva, Ana Poceva Panovska. Evaluation of enamel surface roughness after different debonding methods of orthodontic brackets. 20 Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucescem. Belgrade, 2021; Abstract book 95-96. <i>Трудои е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр.1266 од 15.8.2022.</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27591	0,5
15.17	Dzipunova B, Toseska Spasova N , Radojkova Nikolovska V, Rochi B, Dzipunova M, Muratovska I. Upper lip evaluation in Macedonian subjects with various sagittal malocclusions. 20 th Dental Congress, sept/oct Belgrade 2021, (EP13, pp 94, on line). <i>Трудои е рецензиран во Билтен на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1267, од 1.9.2022.</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/22385	0,5
15.18	Natasha Stavreva, Biljana Kapusevska, Vesna Korunoska Stefkovska, Vesna Ambarkova, Natasha Tosheska Spasova , Ljuba Simjanovska. Prosthetic challenge in treatment of missing bilateral maxillary incisors- case report. 10th International Conference on Business, Technology and Innovation Pristina, Kosovo, October 2021, Abstract book. <i>Трудои е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр.1266 од 15.8.2022</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/22724	0,5
15.19	Muratovska I., Srbinovska O., Spasova N. , Dzipunova B., Poceva Panovska A. The Effect of Different Orthodontic Adhesives and Brackets in Adhesive Remnant Index on Enamel. Abstract book Poster 072 10th ConsEuro Congress 22 – 24 April 2021. Istanbul,Turkey. <i>Трудои е рецензиран во Билтен на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1267, од 1.9.2022.</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/22386	0,5
15.20	Tosheska-Spasova Natasha , Dzipunova Biljana, Aleksovaska-Gjorgjievska Aleksandra, Stavreva Natasha, Spasov Zoran. Gnathometric comparative analysis on convencional plaster models and digital models. 5th Congress of the Balkan Association of Orthodontic Specialists. Belgrade, 25-28 Nov 2021, Abstract book PP(65). <i>Трудои е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр.1266 од 15.8.2022</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27589	0,5

15.21	Dzipunova B, Toseska-Spasova N , Radojkova Nikolovska V, Dzipunova M. Lips evaluation in various sagital malocclusions on Macedonian subjects. 5th Congress of the BAOS, Book of Abstracts, 25- 28 Noe 2021, Belgrad. <i>Тругои се дава за рецензија.</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27590	0,5
15.22	Natasha Stavreva , Mirjana Markovska Arsovska , Budima Pejkovska Shahpaska, Natasha Toseska Spasova , Vesna Ambarkova. Relation among oral health and socio-demographic characteristics at geriatric denture wearers in Macedonia. Abstarct book , 25th BaSS Congress, page 288, PP-101. Sarajevo BiH 19-21 May 2022. <i>Тругои е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр.1266 од 15.8.2022</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27622	0,5
15.23	Ajshe Rexhep, Sevdi Rexhep, Biljana Dzipunova, Natasa Toseska-Spasova , Mimoza Sulejmani. Smile changes in class II divission 1 patients before and after orthodontic treatment. Abstarct book, 25th BaSS Congress, page 261, PP-75 Sarajevo BiH 19-21 May 2022. <i>Тругои се дава за рецензија.</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27621	0,5
15.24	Радојкова Николовска В, Николовски Б, Поповска М, Џипунова Б, Тошеска Спасова Н. , Стојановска В. Остеопороза и орално здравје. Книга на апстракти, 9. Конгрес на МСД со меѓународно учество, септ. 2022, Охрид (ПП 17). <i>Тругои се дава за рецензија.</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27581	0,5
15.25	Радојкова Николовска В, Николовски Б, Поповска М, Џипунова Б, Тошеска Спасова Н. , Стојановска В. Ефектите на прогестеронот врз пародонталното здравје во периодот на менопауза. Книга на апстракти, 9. Конгрес на МСД со меѓународно учество, септ. 2022, Охрид (ПП 18). <i>Тругои се дава за рецензија.</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27580	0,5
15.26	Tosevska Spasova N. , Dzipunova B, Stavreva N, Radojkova Nikolovska V, Simjanovska Lj, Spasov Z. Family-related maxillary deficiency accompanied by delayed permanent dentition: a case report. Abstract book, EP27, p84; 21 Serbian Congress 2022, oct 2022, Belgrade. <i>Тругои се дава за рецензија.</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27638	0,5
15.27	Dzipunova B, Toseska-Spasova N. , Jankulovska Hodzic M, Radojkova Nikolovska V, Simjanovska Lj, Pancevska S, Stavreva N. Assessment of eruption and possibility of impaction of mandibular third molars. Abstract book, EP5, p50; 21 Serbian Congress 2022, oct 2022 Belgrade. <i>Тругои се дава за рецензија.</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27588	0,5

15.28	Nikolovski B, Dzipunova B, Radojkova Nikolovska V, Tosevska Spasova N. , Dimova C. Maxillary ridge preservation prior to immediate implant insertion. Abstract book, EP6, p51; 21 Serbian Congress 2022, oct 2022, Belgrade. <i>Трудои се дава за рецензија.</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27587	0,5
15.29	Radojkova Nikolovska V, Tosevska Spasova N. , Dzipunova B, Nikolovski B, Stojanovska V. Influence of progesterone on gingival health in puberty girls. Abstract book, EP26, p82; 21 Serbian Congress 2022, oct 2022, Belgrade. <i>Трудои се дава за рецензија</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27583	0,5
15.30	Natasha Stavreva, Sanja Pancevska, Emilija Bajraktarova Valjakova, Aneta Mijoska, Natasa Toseska Spasova , Vesna Trpevska, Olga Kokoceva Ivanovska. Corelation of different maginal design, type of cement and fracture resistance of zirconia crowns Abstract book: PP-5, pp 169, 26 th BaSS may 2023, Skopje, RNM. <i>Трудои се дава за рецензија.</i> Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27620	0,5
	Вкупно	15
16	Учество на научен/стручен собир – пасивно (*0,5) 1. EODC v3.0 oct 2021, Belgrade (accredited No.V/1582/21-II) 2. EODC oct 2022, Belgrade (accredited No. V/1697/22-II) 3. 13. Конгрес на К-4 групацијата во Скопје, 2022 год.	1,5
17	Апстракти објавени во зборник на конференција (*1) 36	
17.1	Stavreva N, Kapusevska B, Zabokova-Bilbilova E, Kokoceva Ivanovska O, Pisevska Gerasimova S, Toseska Spasova N. Fracture resistance of zirconia crowns depending on different preparation designs. An in vitro study. 18 Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucescem. Belgrade, 2019; Abstract book. <i>Трудои е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1234 од 15.3.2021 год.</i>	1
17.2	Stavreva N, Toseska Spasova N. , Simjanovska Lj, Markovska Arsovska M, Zabokova Bilbilova E, Kokoceva Ivanovska O, Dzipunova B, Mitik K, Jovanovik C. Cirkularni mostovi-protetski tretman dentalnik erozija kod pacijenata starije dobi. Prvi kongres lekara Kosova i Metohije sa međunarodnim ucescem. Kosovska Mitrovica 2019; Abstract book S18. <i>Трудои е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1234 од 15.3.2021 год.</i>	1
17.3	Toseska Spasova N. , Dzipunova B, Stavreva N, Simjanovska Lj, Toseska Trajkovska K, Spasov Z, Popovska M, Radojkova-Nikolovska V. Uticaj ortodontske anomalije na akumulacija dentalnog plaka i inflamacija gingive. Prvi kongres lekara Kosova i Metohije sa međunarodnim ucescem. Kosovska Mitrovica 2019; Abstract book S25. <i>Трудои е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1234 од 15.3.2021 год.</i>	1

17.4	Dzipunova B, Toseska Spasova N. , Simjanovska Lj, Radojkova Nikolovska V, Stavreva N, Popovska M, Muratovska I, Dzipunova M. Retki slucajevi ektopicnih I impaktiranih zuba. Prvi kongres lekara Kosova i Metohije sa medunarodnim ucescem. Kosovska Mitrovica 2019; Abstract book S24. <i>Трудои е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1234 од 15.3.2021 год.</i>	1
17.5	Simjanovska S, Kostovski F, Toseska Spasova N. , Dzipunova B, Todorovska G, Kokoceva Ivanovska O, Stavreva N, Vlainova E. Hiperdoncija donjih molara. Prvi kongres lekara Kosova i Metohije sa medunarodnim ucescem. Kosovska Mitrovica 2019; S26. <i>Трудои е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1234 од 15.3.2021 год.</i>	1
17.6	Natasa Toseska-Spasova , Biljana Dzipunova, Natasa Stavreva, Katerina Toseska Trajkovska, Zoran Spasov. Orthodontic malocclusion as a risk factor for gingival inflammation. 24 BaSS Congress, Tirana. 2019; Abstract book PP353. <i>Трудои е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1234 од 15.3.2021 год.</i>	1
17.7	Radojkova-Nikolovska Vera, Popovska Mirjana, Minovska Ana, Dzipunova Biljana, Toseska-Spasova Natasa . Impact of estrogens on periodontal health of women in the reproductive period. 24 BaSS Congress, Tirana. 2019 Abstract book, PP 345. <i>Трудои се дава за рецензија.</i>	1
17.8	Muratovska I, Dzipunova B, Tosevska N , Stojanovska V, Petkov M, Popovska M, Radojkova-Nikolova V. Bond strength between dentin and fiber post- could it be better ? 24 BaSS Congress, Tirana. 2019; Abstract book OP 375. <i>Трудои е рецензиран во Билтен на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1267, од 1.9.2022</i>	1
17.9	Dzipunova Biljana, Toseska-Spasova Natasa , Radojkova-Nikolovska Vera, Simjanovska Ljuba, Dzipunova Matea. Management of impacted end ectopic teeth. 24 BaSS Congress, Tirana. 2019; Abstract book. PP 362. <i>Трудои се дава за рецензија.</i>	1
17.10	Milevski M, Mitrevska E, Toseska Spasova N , Petrovska J, Karafiloska R. Labial frenectomy in orthodontic patients performed with conventional surgery and diode laser: a comparative study. 95th EOS Congress, Nice, France, 17-22 June 2019. Abstract book, SP235. (постер-презентација). <i>Трудои е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр.1217 од 15.6.2020 год.</i>	1
17.11	N. Stavreva, B. Kapusevska, J. Bundevska, V. Korunoska Stefkovska, N. Toseska Spasova , V. Ambarkova. Prosthodontic solution of totally edentulous patient with Sjogren syndrome. Scientific Regional Meeting on rare diseases Macedonia. June 2019; Abstract book 84. <i>Трудои е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1234 од 15.3.2021 год.</i>	1

17.12	Toseska Spasova N. , Dzipunova B, Stavreva N, Simjanovska Lj. Spasov Z. Vertical skeletal morphology and lower incisor position as factors contributing to anterior mandibular crowding. 19 Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucescem. Belgrade, 2020; Abstract book 114. <i>Трудои е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1234 од 15.3.2021 год.</i>	1
17.13	Dzipunova B, Toseska Spasova N , Radojkova Nikolovska V, Dzipunova M. Cephalometric analysis on hypoplastic maxilla. 19 Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucescem. Belgrade, 2020; Abstract book 114. <i>Трудои се дава за рецензија.</i>	1
17.14	Stavreva N, Kapusevska B, Korunoska Stefkovska V, Toseska Spasova N , Kokoceva Ivanovska O, Zabokova Bilbilova E. Relation of quality of life to oral prosthetic dentures and comorbidity at geriatric population in Macedonia. 19 Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucescem. Belgrade, 2020; Abstract book 121. <i>Трудои е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр.1266 од 15.8.2022</i>	1
17.15	Stavreva Natasha, Kapusevska Biljana, Korunoska Stefkovska Vesna, Sotirovska Ivkovska Ana, Tosheska Spasova Natasha , Bajraktarova Valjakova Emilija, Zhabokova Bilbilova Efka, Mijoska, Aneta, Ambarkova Vesna. Oral health in Macedonian geriatric population associated with prosthetic status and comorbidity. 68 ORCA Congress, July 2021; Abstract book 77. <i>Трудои е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр.1266 од 15.8.2022</i>	1
17.16	Natasha Stavreva, Biljana Kapusevska, Vesna Korunoska Stefkovska, Emilija Bajraktarova Valjakova, Budima Pejkovska Shahpaska, Olga Kokocheva Ivanovska, Efka Zhabokova Bilbilova, Natasha Tosheska Spasova , Mirjana Arsovska-Markovska. Socio-demographic factors in relation to quality of life and prosthodontic status at geriatric population in Macedonia. 20 Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucescem. Belgrade, 2021; Abstract book 102- 103. <i>Трудои е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр.1266 од 15.8.2022.</i>	1
17.17	Natasha Tosheska-Spasova , Olivera Srbinovska, Ilijana Muratovska, Biljana Dzipunova, Natasha Stavreva, Ana Poceva Panovska. Evaluation of enamel surface roughness after different debonding methods of orthodontic brackets. 20 Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucescem. Belgrade, 2021; Abstract book 95-96. <i>Трудои е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр.1266 од 15.8.2022</i>	1
17.18	Dzipunova B, Toseska Spasova N , Radojkova Nikolovska V, Rochi B, Dzipunova M, Muratovska I. Upper lip evaluation in Macedonian subjects with various sagittal malocclusions. 20 th Dental Congress, sept/oct Belgrade 2021, (EP13, pp 94, on line). <i>Трудои е рецензиран во Билтен на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1267, од 1.9.2022</i>	1

17.19	Natasha Stavreva, Biljana Kapusevska, Vesna Korunoska Stefkovska, Vesna Ambarkova, Natasha Toseska Spasova , Ljuba Simjanovska. Prosthetic challenge in treatment of missing bilateral maxillary incisors-case report. 10th International Conference on Business, Technology and Innovation Pristina, Kosovo, October 2021, Abstract book. <i>Трудои е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр.1266 од 15.8.2022</i>	1
17.20	Muratovska I., Srbinovska O., Spasova N. , Dzipunova B., Poceva Panovska A. The Effect of Different Orthodontic Adhesives and Brackets in Adhesive Remnant Index on Enamel. Abstract book Poster 072 10th ConsEuro Congress 22 – 24 April 2021. Istanbul, Turkey. <i>Трудои е рецензиран во Билтен на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1267, од 1.9.2022.</i>	1
17.21	Toseska-Spasova Natasha , Dzipunova Biljana, Aleksovaska-Gjorgjievaska Aleksandra, Stavreva Natasha, Spasov Zoran. Gnathometric comparative analysis on conventional plaster models and digital models. 5th Congress of the Balkan Association of Orthodontic Specialists. Belgrade, 25-28 Nov 2021, Abstract book PP(65). <i>Трудои е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр.1266 од 15.8.2022</i>	1
17.22	Dzipunova B, Toseska-Spasova N , Radojkova Nikolovska V, Dzipunova M. Lips evaluation in various sagittal malocclusions on Macedonian subjects. 5th Congress of the BAOS, Book of Abstracts, 25- 28 Nov 2021, Belgrad. <i>Трудои се дава за рецензија.</i>	1
17.23	Srbinovska O., Tosevska N. , Dzipunova B., Pocevska-Panova A., Muratovska I. Evaluation of enamel surface after orthodontic debonding and cleanup using different procedures: an In Vitro study Abstract book , 25th BaSS Congress, page 167, OP-65. Sarajevo BiH 19-21 May 2022. <i>Трудои е рецензиран во Билтен на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1267, од 1.9.2022.</i>	1
17.24	Natasha Stavreva , Mirjana Markovska Arsovska , Budima Pejkovska Shahpaska, Natasha Toseska Spasova , Vesna Ambarkova. Relation among oral health and socio-demographic characteristics at geriatric denture wearers in Macedonia. Abstract book, 25th BaSS Congress, page 288, PP-101. Sarajevo BiH 19-21 May 2022. <i>Трудои е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр.1266 од 15.8.2022.</i>	1
17.25	Ajshe Rexhep , Sevdie Rexhep , Biljana Dzipunova , Natasa Toseska-Spasova , Mimoza Sulejmani. Smile changes in class II division 1 patients before and after orthodontic treatment. Abstract book, 25th BaSS Congress, page 261, PP-75 Sarajevo BiH 19-21 May 2022. <i>Трудои се дава за рецензија.</i>	1
17.26	Радојкова Николовска В, Поповска М, Николовски Б, Џипунова Б, Тосеска Спасова Н. , Стојановска В. Несакани реакции на лекови – орални манифестации. Книга на апстракти, 9. Конгрес на МСД со меѓународно учество, септ. 2022, Охрид (усна). <i>Трудои се дава за рецензија.</i>	1

17.27	Радојкова Николовска В, Николовски Б, Поповска М, Џипунова Б, Тoшеска Спасова Н. , Стојановска В.Остеопороза и орално здравје. Книга на апстракти, 9. Конгрес на МСД со меѓународно учество, септ. 2022, Охрид (ПП 17). <i>Трудоѝ се дава за рецензија.</i>	1
17.28	Радојкова Николовска В, Николовски Б, Поповска М, Џипунова Б, Тoшеска Спасова Н. , Стојановска В. Ефектите на прогестеронот врз пародонталното здравје во периодот на менопауза.Книга на апстракти, 9. Конгрес на МСД со меѓународно учество, септ 2022,Охрид (ПП 18). <i>Трудоѝ се дава за рецензија.</i>	1
17.29	Tosevska Spasova N. , Dzipunova B, Stavreva N, Radojkova Nikolovska V, Simjanovska Lj, Spasov Z. Family-related maxillary deficiency accompanied by delayed permanent dentition: a case report.Abstract book, EP27, p84; 21 Serbian Congress 2022, oct 2022, Belgrade. <i>Трудоѝ се дава за рецензија.</i>	1
17.30	Dzipunova B, Toseska-Spasova N , Jankulovska Hodzic M, Radojkova Nikolovska V, Simjanovska Lj, Pancevska S, Stavreva N.Assessment of eruption and possibility of impaction of mandibular third molars.Abstract book, EP5, p50; 21 Serbian Congress 2022, oct 2022 Belgrade. <i>Трудоѝ се дава за рецензија.</i>	1
17.31	Nikolovski B, Dzipunova B, Radojkova Nikolovska V, Tosevska Spasova N. , Dimova C. Maxillary ridge preservation prior to immediate implant insertion.Abstract book, EP6, p51; 21 Serbian Congress 2022, oct 2022, Belgrade. <i>Трудоѝ се дава за рецензија.</i>	1
17.32	Radojkova Nikolovska V, Tosevska Spasova N. , Dzipunova B, Nikolovski B, Stojanovska V.Influence of progesterone on gingival health in puberty girls.Abstract book, EP26, p82; 21 Serbian Congress 2022, oct 2022, Belgrade. <i>Трудоѝ се дава за рецензија.</i>	1
17.33	Tosheska-Spasova N , Dzipunova B, Radojkova-Nikolovska V, Stavreva N,Simjanovska Lj, Spasov Z.Extractions in orthodontics. Abstract book: OP-118, pp 160, 26 th BaSS may 2023, Skopje, RNM. <i>Трудоѝ се дава за рецензија.</i>	1
17.34	Radojkova Nikolovska V, Nikolovski B, Dzipunova B, Toseska Spasova N. , Stojanovska V, Spasovski S.Oral signs of adverse drug reactions. Abstract book: OP-126, pp 163, 26 th BaSS may 2023, Skopje, RNM. <i>Трудоѝ се дава за рецензија.</i>	1
17.35	Natasha Stavreva, Sanja Pancevska, Emilija Bajraktarova Valjakova, Aneta Mijoska, Natasa Toseska Spasova , Vesna Trpevska, Olga Kokoceva Ivanovska.Corelation of different maginal design, type ofcement and fracture resistance of zirconia crowns Abstract book: PP-5, pp 169, 26 th BaSS may 2023, Skopje, RNM. <i>Трудоѝ се дава за рецензија.</i>	1
17.36	Fjolla Ajeti, Natasa Toseska Spasova , Albina Ajeti Abduramani, Nora Fazliu. Assessment of the influence of mandibular third molars on the occurrence of incisal mandibular crowding. 6 th International scientific conference of the Faculty of medical science,Tetovo.17- 19.05.2023 Abstract book,p.461.OP <i>Трудоѝ се дава за рецензија.</i>	1
	Вкупно	36
	ВКУПНО: НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	298,1

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1	Експертски активности (стручна ревизија) (*1) 1. Рецензент во Acta stomatologica Croatica X 4 2. Рецензент во Physioacta x2 3. Рецензент во OAMJMS 4. Рецензент во Journal of Morphological Science x 2 5. Рецензент во Македонски стоматолошки преглед x 2	11
2	Член на организационен или програмски одбор на научен/стручен собир (* 1) 1. Член на организационен одбор на 26 th BaSS, Скопје 2023	1
3	Претседавач на усни сесии на конгреси, конференции (*1) 1. Конференција на Institute of Knowledge Management – Бугарија, 2019 и 2022 год. 2. Конференција на Institute of Knowledge Management – Србија, 2020, 2021 и 2023 год. 3. Конференција на Institute of Knowledge Management – Грција, 2022 год. 4. 26. BaSS-конгрес, Скопје, 2023 год.	4
4	Награда за научни постигнувања од струкова организација (*3) 1. Пофалница за придонес во унапредувањето на наставната и научната дејност, по повод 60 години постоење на Стоматолошкиот факултет при УКИМ, 2019 год. 2. Благодарница од Македонската медицинска студентска асоцијација за активно учество и придонес на проектот Covid19 -prevention, intervention and coexistence, за периодот 2020 – 2021 год., организиран од Медицинскиот факултет во Скопје, 26.III 2021 год. 3. Диплома од Универзитетот во Риека, Факултет за дентална медицина, за придонес и учество во Летната интернационална школа по ортодонција, 21.08-02.08.2022 год. 4. Сертификат за успешно рецензирање на научно-стручни трудови во Acta stomatologica Croatica, од Универзитетот во Загреб, Факултет за дентална медицина во 2021 год.	12
5	Член на факултетска комисија (*0,5) 1. Член на Наставно-научниот колегиум на студиската програма за втор циклус студии, 02-3207/1 2. Член на Работната група за координирање на наставата од втор циклус студии на акредитираните студиски програми на УКИМ на Стоматолошки факултет, 02- 2768/1 3. Координатор на студиската програма за втор циклус стручни студии за стручни забни техничари, 02-3347/1 4. Член на работната група за акредитација на студиската програма за втор циклус стручни студии за стручни забни техничари, 02-384/1 5. Претседател на комисија за избор на ректор, 2020 год. 6. Член на Комисија за спроведување на тајно гласање за избор на Комисија за евалуација на УКИМ, Стоматолошки факултет, 02-2497/1 7. Претседател на комисијата за дисциплински мерки за	4

	одговорност на студенти на УКИМ во Скопје, Стоматолошки факултет, 02-1283/1 8. Член на конкурсната комисија за запишување студенти на Стоматолошкиот факултет, на студиските програми од прв циклус студии во академската 2023/2024 год., 02-163/1	
6	Член на комисија за избор во звање (*0,2) 4. Одлука бр. 02-2100/1 од 16.VII.2020	0,2
7	Учество во комисии и тела на државни институции (*1) 1. Член на Македонската стоматолошка комора 2. Член на Македонската лекарска комора, 3. Член на Македонското стоматолошко друштво (до 2022 год.), 4. Член на Здружението на ортодонтите на Македонија (до 2022 год.) 5. Член на Балканското стоматолошко здружение (BaSS),	5
8	Член на орган на професионална комора (*0,3) 1.Член на Комисијата за стручни прашања на Стоматолошката комора на Македонија. 2.Член на испитните комисии за проверка на стручните знаења и способности на здравствените работници со високо образование од областа на стоматологијата при Стоматолошката комора на Македонија	0,6
Дејности од поширок интерес		
9	Член на уредувачки одбор на научно/ стручно списание (*0,5) 1. Македонски стоматолошки преглед (Macedonian Dental Review) 2. MEDIS -International journal of Medical Sciences and Research кој го издава Institute of Knowledge Management од Скопје.	1
10	Член на издавачки совет на научно/ стручно списание (*0,5) Vox dentarii- Гласило на Стоматолошката комора на Македонија	0,5
11	Студијски престој во странство (*0,5) Erasmus+ за наставен кадар, 2022, Факултет за дентална медицина (FDMRI), Риека, Хрватска	0,5
	ВКУПНО	39,8

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	144,34
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	298,1
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	39,8
ВКУПНО	482,24

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Лидија Кануркова, претседател, с.р.
Проф. д-р Габриела Курчиева Чучкова, член, с.р.
Проф. д-р Силвана Георгиева, член, с.р.

Вонр. проф. д-р Цветанка Бајрактарова Мишевска

5 БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката вонр. проф. д-р Цветанка Бајрактарова Мишевска е родена на 28.7.1971 година, во Скопје. Средно образование завршила во МУЦ „Д-р Панче Караџов“ во Скопје, во 1989 година, отсек за забни техничари. Со високо образование се стекнала на Стоматолошкиот факултет при УКИМ, во 1994 година. Дипломирала на 18.10.1994 година, со просечен успех 9,28.

Во 1994 година се вработила при ЈЗУ Универзитетски стоматолошки клинички центар, во почетокот на Клиниката за дентална патологија, а од 1996 година на Клиниката за ортодонција. Стручниот испит го положила во 1995 година. Специјалистичкиот испит по ортодонција го положила во 2000 година и се стекнала со звањето специјалист по ортодонција. Во 2010 година засновала двоен работен однос на Стоматолошкиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и ЈЗУ Универзитетски стоматолошки клинички центар „Св. Пантелејмон“ на Клиниката за ортодонција.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

Во учебната 1995/1996 се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Стоматолошкиот факултет во Скопје при УКИМ. Студиите ги завршила во 1998 година, со просечен успех 10,0. На 6.4.2004 година го одбрала магистерскиот труд на тема: „Дентофацијална морфологија кај индивидуи со агенеза на заби“.

Докторска дисертација пријавила во 2006 година на Стоматолошкиот факултет во Скопје при УКИМ. Дисертацијата на тема: „Морфолошки карактеристики на краниофацијалниот комплекс кај индивидуи со Турнег-ов синдром“ ја одбрала на 4.11.2013 година, пред Комисија во состав: проф. д-р Мирјана Кочова, проф. д-р Владимир Поповски, проф. д-р Лидија Кануркова, проф. д-р Ана Сотировска Ивковска и проф. д-р Јулијана Ѓоргова. Со тоа се стекнала со научниот степен доктор на науки од научната област ортодонција.

Во 2004 година е избрана во звањето помлад асистент на Катедрата за ортодонција, а во 2007 година за асистент на истата Катедра. Во истото звање е реизбрана во 2010 година. Во 2014 година е избрана за научен соработник, во 2016 година во звањето доцент, а во 2019 година е избрана за вонреден професор на Катедрата за ортодонција во областа ортодонција.

Во моментот е вонреден професор на Катедрата за ортодонција. Последниот реферат за избор е објавен во Билтенот на УКИМ бр. 1186 од 15.2.2019 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтенот бр. 731, 758, 761, 846, 863, 878, 908, 912, 946, 1070, 1126 и 1186, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

6 НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, на Стоматолошкиот факултет, кандидатката вонр. проф. д-р Цветанка Бајрактарова Мишевска изведува настава и вежби на прв, втор и трет циклус студии по ортодонција на студиската програма за доктори по дентална медицина, стручни забни техничари и на стручни стоматолошки сестри, а учествува и во едукација на стажантите и специјализантите од оваа област.

Вонр. проф. д-р Цветанка Бајрактарова Мишевска активно учествувала на повеќе конгреси, симпозиуми, семинари и меѓународни ортодонтски курсеви во земјата и во странство.

Кандидатката била ментор на 20 дипломски трудови и на 9 специјализанти.

Кандидатката учествувала како член во комисија за оцена/или одбрана на 25 дипломски, 15 специјалистички, 3 магистерски трудови и на 9 докторски дисертации.

Други активности кои припаѓаат во наставно-образовната дејност, релевантни за изборот.

Конкретните активности се наведуваат во табелата во Анекс 2 (член 2) од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.

Научноистражувачка дејност

Д-р Цветанка Бајрактарова Мишевска има објавено вкупно 110 научни трудови од областа, а од последниот избор во звањето вонреден професор има објавено 33 научни трудови,

од кои 6 научни труда во научни списанија со импакт-фактор (фактор на влијание), 9 труда во меѓународни научни списанија и 18 труда во зборници од научни собири.

Д-р Цветанка Бајрактарова Мишевска учествувала како член во 2 научни проекта.

Кандидатката била ментор на 4 магистерски и 4 докторски труда.

Д-р Цветанка Бајрактарова Мишевска е автор на монографијата „Тарнеров синдром – стоматолошки аспекти“.

Други активности кои припаѓаат во научноистражувачката дејност, релевантни за изборот.

Називите на трудовите, проектите и сл. се наведуваат во табелата во Анекс 2 (член 3/член 4) од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Цветанка Бајрактарова Мишевска активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Катедрата за ортодонција при Стоматолошкиот факултет. Активно учествува во промотивните активности на Стоматолошкиот факултет и има одржано повеќе предавања во разни културно-информативни центри.

Кандидатката д-р Цветанка Бајрактарова Мишевска остварила експертски активности како вешто лице од областа на стоматологијата и оралната хирургија и како рецензент во стручно-научните списанија: “Archives of Oral Biology”, публикувано од Elsevier и со фактор на влијание IF=2.137, “Korean Journal of Orthodontics” со IF=1.361 и Macedonian Dental Review.

Особена активност кандидатката покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучена во работата на стручни комисии и работни групи при Стоматолошкиот факултет:

- Комисија за евалуација на студиската програма за стручни стоматолошки сестри –орални хигиенолози, комисии за валоризација на кредити на пишан труд, член на Научниот одбор;
- Работна група за полагање на стручни државни испити на дипломирани стоматолози при Стоматолошката комора на Македонија;
- член на комисија за стручен надзор над стручната работа на стоматолошките здравствени установи и здравствените работници при Стоматолошката комора на Македонија.

Кандидатката е член на постојаната рецензентска комисија и Советодавниот совет на South European Journal of Orthodontics and Dentofacial Research и член на Советодавниот одбор на списанието Македонски стоматолошки преглед.

Била член на 2 рецензентски комисии за избор на лица во наставно-научно звање.

Д-р Цветанка Бајрактарова Мишевска во 2008 година ја завршила стручната обука „Менаџмент и лидерство во здравството“ и се стекнала со стручно знаење од областа на здравствениот менаџмент, а со сертификат за менаџер на јавна здравствена установа издаден од Министерството за здравство на РМ се стекнала во 2008 и во 2012 година. Во 2012 година, од Министерството за финансии, Биро за јавни набавки, се стекнала со сертификат за положен испит за лице за јавни набавки. Од 2016 до 2018 година била член на Советот за јавни набавки на Р Македонија. Во 2021 година, д-р Цветанка Бајрактарова Мишевска се стекнала со лиценца за вештачење од областа на стоматологијата и оралната хирургија издадена од Министерството за правда на Р Македонија.

Член е на: Европското ортодонтско друштво (EOS), Светската федерација на ортодонти (WFO), Италијанското ортодонтско друштво (SIDO), Хрватското друштво на ортодонти (HDO), Здружението на ортодонти на Србија (OUS), Светската стоматолошка федерација (FDI), Балканското здружение на ортодонти специјалисти (BAOS), Балканската стоматолошка асоцијација (BASS), Македонското стоматолошко друштво, Здружението на ортодонти на Македонија и Комората на вештачи на Република Македонија.

Во 2021 година, избрана е за делегат во Собранието на Македонското стоматолошко друштво, а во два мандатни периода, 2018 – 2023 и 2023 – 2028, за делегат во Собранието на Стоматолошката комора на Македонија.

Д-р Бајрактарова Мишевска е коавтор на книгите „Трајна дентиција – ембриологија и анатомохистоморфологија“ (2000) и „Дентална трауматологија“ (2006), еден од авторите во скриптата (2008), а потоа и книгата (2011) – дополнета и илустрирана „Аномалии на забите“, и

автор на монографиите „Агенеза на забите“ (2014) и „Тарнеров синдром – стоматолошки аспекти“ (2023).

Од 2009 до 2017 година била раководител на Клиниката за ортодонција при ЈЗУ Универзитетски стоматолошки клинички центар „Св. Пантелејмон“, Скопје.

Други активности од Анекс 1 кои припаѓаат во стручно-апликативната дејност и дејноста од поширок интерес, релевантни за изборот.

Конкретните активности се наведуваат во табелата во Анекс 2 (член 5) од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.

Оценка од самоевалуација

Кандидатката вонр. проф. д-р Цветанка Бајрактарова Мишевска, во учебната 2022/2023 година, доби позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Стоматолошкиот факултет.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

**Проф. д-р Лидија Кануркова, претседател, с.р.
Проф. д-р Габриела Курчиева Чучкова, член, с.р.
Проф. д-р Силвана Георгиева, член, с.р.**

ОБРАЗЕЦ1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Цветанка Драган Бајрактарова Мишевска
Институција: Стоматолошки факултет – Скопје
Научна област: ортодонција

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – РЕДОВЕН ПРОФЕСОР/ НАУЧНО ЗВАЊЕ – НАУЧЕН СОВЕТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус * Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,28. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10,0.	да
2	Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: ортодонција; поле: стоматологија; подрачје: медицински науки и здравство.	да
3	Објавени најмалку шест рецензирани научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	да
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 1. Назив на научното списание: Macedonian Dental Review 2. Назив на електронската база на списанија: Index Copernicus 3. Наслов на трудот: Cephalometric characteristics in individuals with different types of vertical growth. 4. Година на објава: 2020 1. Назив на научното списание: Macedonian Dental Review 2. Назив на електронската база на списанија: Index Copernicus 3. Наслов на трудот: Oral rehabilitation of a child with hypohidrotic ectodermal dysplasia: six years follow-up study. 4. Година на објава: 2020 1. Назив на научното списание: Macedonian Dental Review 2. Назив на електронската база на списанија: Index Copernicus	да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>3. Наслов на трудот: Aesthetic changes in patients with Class II division 1 malocclusion.</p> <p>4. Година на објава: 2021</p> <p>1. Назив на научното списание: KNOWLEDGE - International Journal</p> <p>2. Назив на електронската база на списанија: Ebsco, Index Copernicus, Google Scholar, CrossRef</p> <p>3. Наслов на трудот: Assessment of palatoscopy and odontometry in stomatology.</p> <p>4. Година на објава: 2022</p> <p>1. Назив на научното списание: KNOWLEDGE - International Journal</p> <p>2. Назив на електронската база на списанија: Ebsco, Index Copernicus, Google Scholar, CrossRef</p> <p>3. Наслов на трудот: Assessment of cheiloscopy in stomatology.</p> <p>4. Година на објава: 2022</p> <p>1. Назив на научното списание: KNOWLEDGE - International Journal</p> <p>2. Назив на електронската база на списанија: Ebsco, Index Copernicus, Google Scholar, CrossRef</p> <p>3. Наслов на трудот: Assessment of the relationship of dental anomalies with skeletal malocclusions and growth type – review article.</p> <p>4. Година на објава: 2023</p> <p>1. Назив на научното списание: KNOWLEDGE - International Journal</p> <p>2. Назив на електронската база на списанија: Ebsco, Index Copernicus, Google Scholar, CrossRef</p> <p>3. Наслов на трудот: Evaluation of the morphological characteristics of the sella turcica with the appearance of skeletal malocclusions and dental anomalies - a review.</p> <p>4. Година на објава: 2023</p> <p>1. Назив на научното списание: IOSR Journal of Dental and Medical Sciences IOSR-JDMS</p> <p>2. Назив на електронската база на списанија: Thomson Reuters, Index Copernicus, CrossRef, J-Gate</p> <p>3. Наслов на трудот: Taurodontism of premolars in Turner’s syndrome patients.</p> <p>4. Година на објава: 2023</p> <p>1. Назив на научното списание: IOSR Journal of Dental and Medical Sciences IOSR-JDMS</p> <p>2. Назив на електронската база на списанија: Thomson Reuters, Index Copernicus, CrossRef, J-Gate</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	3. Наслов на трудот: Dental age in Turner's syndrome karyotypes. 4. Година на објава: 2023	
4	Објавен рецензиран учебник, монографија, практикум или збирка задачи од научната област за која се избира *** 1. Тарнеров синдром – стоматолошки аспекти. 2. Место и година на објава: Скопје, 2023 год.	да
5	Претходен избор во наставно-научно звање – вонреден професор: 7.3.2019; датум и број на Билтен: 1186 од 15.2.2019 година.	да
6	Има способност за изведување на високообразовна дејност	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Лидија Кануркова, претседател, с.р.
Проф. д-р Габриела Курчиева Чучкова, член, с.р.
Проф. д-р Силвана Георгиева, член, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Цветанка Драган Бајрактарова Мишевска
Институција: Стоматолошки факултет – Скопје
Научна област: ортодонција

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
	Одржување на настава	
1.	Настава I циклус студии: Ортодонција 1 за студенти по дентална медицина 2018/19, 2019/20 0,04*5 часа*1 семестар*2 години	0,4
2.	Настава I циклус студии: Ортодонција 2 за студенти по дентална медицина 2018/19, 2019/20 0,04*5 часа*1 семестар*2 години	0,4
3.	Настава I циклус студии: Ортодонција за студенти по дентална медицина 2020/21, 2021/22, 2022/23 0,04*6 часа*2 семестри*3 години	1,44
4.	Настава I циклус студии: Ортодонтско-хируршки третман на краниофацијалните деформитети за студенти по дентална медицина 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22, 2022/23 0,04*3 часа*1 семестар*5 години	0,6
5.	Настава I циклус студии: Ортодонција 1 за високостручни забни техничари 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22, 2022/23 0,04*3 часа*1 семестар*5 години	0,6
6.	Настава I циклус студии: Ортодонција 2 за високостручни забни техничари 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22, 2022/23 0,04*6 часа*1 семестар*5 години	1,2
7.	Настава I циклус студии: Ортодонција за стручни стоматолошки сестри - орални хигиенолози 2018/19, 2019/20, 2020/21 0,04*3 часа*1 семестар*3 години	0,36
8.	Настава I циклус студии: Медицинска документација во стоматологијата за стручни стоматолошки сестри - орални хигиенолози 2019/20, 2021/22, 2022/23 0,04*4 часа*1 семестар*3 години	0,48
9.	Настава II циклус студии: Орална епидемиологија 2019/20, 2020/21, 2021/22 (2x), 2022/23 (2x) 0,05*5 часа*6 години	1,5
10.	Настава II циклус магистерски студии: Современ пристап при лекување на скелетните дентофацијални неправилности 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2022/23 0,05*5 часа*4 години	1

11.	Настава II циклус студии: Ортодонтска оклузија и артикулација, 2018/19, 2019/20, 2020/21 0,05*15 часа*3години 2021/22, 2022/23 0,05*10 часа*2години	1
12.	Настава II циклус студии: Ортодонтска дијагностика 2018/19, 2019/20, 2020/21 0,05*15 часа*3години 2021/22, 2022/23 0,05*10 часа*2години	1
13.	Настава II циклус студии: Адултна ортодонција 2021/22 0,05*10 часа*1година	0,5
14.	Настава II циклус стручни студии по дентална медицина: Етиолошки фактори на ортодонтски аномалии 2019/20, 2020/21 0,05*5 часа*2години	0,5
15.	Настава II циклус стручни студии по дентална медицина: Фиксни ортодонтски апарати 2019/20, 2020/21 0,05*10 часа*2години 2021/22, 2022/23 0,05*15 часа*2години	1 1,5
16.	Настава II циклус стручни студии по дентална медицина: Мобилни ортодонтски апарати 2019/20, 2020/21, 2021/22 0,05*5 часа*3години	0,75
17.	Настава II циклус стручни студии по дентална медицина: Функционални апарати 2021/22 0,05*10 часа*1година	0,5
18.	Настава II циклус стручни студии за забни техничари: Ортодонтски апарати 2020/21, 2021/22, 2022/23 0,05*5 часа*3години	0,75
19.	Настава II циклус стручни студии за забни техничари: Дизајн и изработка на мобилни апарати, сплнтови, штитници и оптуратори 2020/21, 2021/22, 2022/23 0,05*10 часа*3години	1,5
20.	Настава II циклус стручни студии за забни техничари: Современо дизајнирани фиксни апарати 2020/21, 2021/22 0,05*10 часа*2години	1
21.	Настава II циклус стручни студии за забни техничари: Дизајн и изработка на функционални апарати 2020/21 0,05*5 часа*1година	0,25
22.	Настава III циклус студии: Биоматеријали во ортодонцијата 2021/22 0,06*10 часа*1година	0,6
23.	Настава III циклус студии: Ортодонтско хируршки третман на скелетните и дентофацијалните неправилности 2019/20, 2020/21 0,06*6 часа*2години	0,72 0,6

	2021/22 0,06*10часа*1година	
24.	Настава III циклус студии: Антропологија на краниофацијалните структури 2021/22 0,06*15часа*1година	0,9
25.	Настава III циклус студии: Рендгенкефалометриска дијагностика 2019/20, 2020/21 0,06*10часа*2години	1,2
26.	Настава II циклус студии: Специјалистичка теоретска настава за специјализанти 6 часа*15 недели*0,05*1 семестри (2019-2022) 2 часа*15 недели*0,05*1 семестри (2022-2025)	4,5 1,5
27.	Настава II циклус студии: Општи гледишта на специјализација за специјализанти 2022/23 2часа*0,05	0,1
28.	Настава во школи и работилници - раководител Дијагностички методи за одредување на денталните и скелетните асиметрии, и детерминирање на денталната возраст на детето преку анализа на ортопантомографска снимка. Раководители на курсот: проф. д-р Лидија Кануркова и проф. д-р Цветанка Бајрактарова Мишевска, Стоматолошки факултет, УКИМ, Скопје, 28.5.2021.	1,5
	Настава во школи и работилници (курсеви, семинари и симпозиуми) - учесник <ul style="list-style-type: none"> - "From the evidence-based literature to the workbench" -Retention - what is the evidence of how to retain our orthodontic treatment? Expansion and compression arch-wires for posterior crossbite correction in adult patients, Efficacy of aligner mechanics: identifying challenges beyond anecdotal evidence. Prof Simon Littlewood, Prof Dirk Wiechmann, Prof Theodore Eliades, European Orthodontic Society, 11 November 2022. - "Common interdisciplinary orthodontics: what the practitioner needs to know" -The management of impacted maxillary canine teeth, Orthodontic & surgical management of impacted maxillary permanent incisors, Intrusion or Extrusion: What is the best in patients with severe periodontal breakdown in the aesthetic area? Prof Simon Camilleri, Prof Adrian Becker, Dr Marco Rosa, European Orthodontic Society, 7 October 2022. - "Contemporary concepts of Class II treatment and an update on force measurements during orthodontics" - Orthodontics and Orthopaedics - more than just cognates, First steps towards clinical application of smart brackets - a new generation of orthodontic appliances, Class II treatment in the growing patient: one-phase VS two-phase approach. Prof. Heike Korbnacher-Steiner, Prof. Bernd Lapatki, Dr. Lorenzo Franchi, European Orthodontic Society, 12 November 2021. - "All around Orthodontics - periodontology, TMJ disorders and unwanted side effects"- The temporomandibular joint and orthodontics, Periodontal-Surgical-Orthodontic Treatment of Impacted Canines: What could possibly go wrong? Unwanted side effects due to inadequate anchorage management and how to avoid them using temporary anchorage devices (TADs). Dr. Daniele Manfredini, Prof. Roberto Rotundo, Prof. Benedict Wilmes, European Orthodontic Society, 8 October 2021. 	49

	<ul style="list-style-type: none"> - "Adults learning in blended learning environments" Prof. Jan Elen, Prof. birgitte Schoenmaekers, 15th Annual Meeting of the European Orthodontic Teachers' Forum, 23rd June 2021. - "Clinical Sessions" - Does Class II and Crossbite Early Treatment Help to Improve Oral Health? Juvenile Idiopathic Arthritis - An Interdisciplinary Update, More About Bone and Orthodontics. Prof Maja Ovsenik, Prof Thomas Klit Pedersen, Yijin Ren, European Orthodontic Society, 30 April 2021. - "Future Concepts in Orthodontics" - The Future of Orthodontics: Going Backwards with a "Fancy" Vehicle? Current Trends in Clinical Practice and Scientific Evidence, Go East or Go West: Non-surgical Class II Correction in Adult Patients. Prof Theodore Eliades, Prof Ravindra Nanda, Prof Dirk Wiechmann, European Orthodontic Society, 11 March 2021. - The new SUS appliance in clinical application. Dr. med. dent. Bassel Jamra, Dentaforum, 16 April 2021. - Target sites: A simple approach to implant site selection. Dr. Sebastian Baumgaertel, Dentaforum, 4 Decembar 2020. - Dentaforum's tomas System: The only TAD system that you'll ever need. Dr. Sebastian Baumgaertel, Dentaforum, 26 November 2020. - An introduction to tomas® pin Biomechanics, Dr. Sebastian Baumgaertel, Dentaforum, 20 November 2020. - Orthodontist Perspectives on Sleep-Disordered Breathing. Dr. Audrey Yoon, World Federation of Orthodontists, 11th July 2023. - Impacted central incisors – the management pathways. Dr. Kron Weinstein Carol, Dr. Hirschhaut Miguel, World Federation of Orthodontists, 13th June 2023. - Autotransplantation of teeth in orthodontic treatment. Dr. Czochrowska M. Ewa, World Federation of Orthodontists, 9th May 2023. - Maxillary Skeletal Expansion: From Facts to TADs. Dr. Akyalcin Sercan, World Federation of Orthodontists, 14th March 2023. - Mini-implants in the alveolar ridge in complex multidisciplinary patients. Dr. Uribe Flavio, World Federation of Orthodontists, 20th February 2023. - Orthodontic-Periodontal Interface: Fine Margins. Dr. Fleming Padhraig, World Federation of Orthodontists, 3rd November 2022. - Non-Skeletal Correction of Borderline Skeletal Discrepancies. Dr. Orsini Hernandez Roberto, World Federation of Orthodontists, 4th September 2022. - The role of orthodontics in Temporomandibular Disorders. Dr. Michelotti Ambra, World Federation of Orthodontists, 4th August 2022. - 3-D applications, CAD-CAM printing and some surgical interventions. Dr. Ludwig Bjorn, World Federation of Orthodontists, 11th July 2022. - Digital orthodontics: an opportunity to add value to patient care. Dr. Riolo S. Christopher, World Federation of Orthodontists, 16th May 2022. - Northcroft Memorial Lecture – And all the roads we have to walk are winding. Dr. Sandler Jonathan, World Federation of Orthodontists, 8th November 2021. - Redirecting mandibular and maxillary growth in pubertal growing patients with Class III malocclusion. Dr. Liou J.W. Eric, World Federation of Orthodontists, 31th March 2021. - Evidence-based Orthodontic Treatment: What Is the Evidence?. Dr. Kuroda Takayuki, World Federation of Orthodontists, 30th March 2021. - Digital Orthodontics Symposium, CAAP, 26 November 2021. - Симпозиум „Ран ортодонски третман – придобивка за правилна функција и естетика“, МСД – Здружение на специјалисти по ортодонција, 12 декември 2020. 	
--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> - Симпозиум со меѓународно учество „Современи актуелности во оралната медицина и пародонтологијата“, МСД – Здружение на специјалисти по Болести на устата и пародонтот, 28.11.2020. - Симпозиум „Навремена и правилна ортодонтска дијагноза-императив за успешен третман“, МСД – Здружение на специјалисти по ортодонција, 19 септември 2020. - Симпозиум со меѓународно учество „Конвенционална протетика – потреба или избор“, МСД – Здружение на специјалисти по протетика, 23.11.2019. - Симпозиум „Имедијатно, рано или конвенционално оптоварување на денталните импланти“, МСД – Здружение на специјалисти по протетика, 1.6.2019. - Стручен собир - Предизвиците на тимот кој креира насмевка, МСД – Здружение на специјалисти по ортодонција, 30 март 2019, Скопје. - Treatment of Class III malocclusion in growing and adult patients”. Prof Dr. Nazan Kucukkeles, МСД – Здружение на специјалисти по ортодонција, 30.3.2019, Скопје. - Симпозиум „Стоматологија и пракса“, МСД – Здружение на општи стоматолози, 17.11.2018, Скопје. - Симпозиум со меѓународно учество „Третман на инфекции во секојдневната стоматолошка практика“, МСД, 25.3.2023, Скопје. - 13ти Конгрес на К-4 Групација „Интердисциплинарна стоматологија-идеи за нови иновации“, стоматолошка комора на Македонија, 25 – 26 ноември 2022, Скопје. - Симпозиум „Инфективни заболувања во стоматологијата-орална манифестација и заштита“, Стоматолошки факултет, УКИМ, Скопје, 16.1.2021. - Симпозиум „Ортодонција без граници – од навремена дијагноза до стабилни терапевтски резултати“, МСД – Здружение на специјалисти по ортодонција, 7 мај 2022, Скопје. - Симпозиум „Ковид 19 и аспекти на стоматолошка етика и деонтологија“, МСД – Здружение на специјалисти по ортодонција, 8 мај 2021. - European Online Dental Congress, 2-3 October 2021. - Course “Clear Aligners: Why should they be part of your practice?”, Dr. Feras Al-Khatib, Mastery Academy, 17 February 2021. - Course “Digitalising comprehensive cleft care”, Prof. Marzena Dominiak, Prof. Puneet Batra, Prof. Juan Pablo Gómez Arango, Dr. Clement Seeballuck, FDI Oral Health Campus, 25.10.2022. - Course “The COVID 19 Pandemic, Stress and Temporomandibular Disorders (TMD)”, Dr. Steven Syrop, Dr. Ira Lamster, Colgate Oral Health Network, 22.4.2021. - Course “COVID-19 and oral cavity”, Prof. Luciana Corrêa, Dr. Letícia Mello Bezinelli, Dr. Fernanda de Paula Eduardo, Colgate Oral Health Network, 19.2.2021. - Course “Management of White Spot Lesion Prevention for a Patient under Ortho Treatment”, Prof. Jung-Wei Chen, Colgate Oral Health Network, 29.11.2020. - Course “Dental transposition: Alternatives of treatment”, Prof. Fidel Nabbout, FDI Oral Health Campus, 6.10.2022. - Course “Integrating oral health into the cleft care continuum”, Prof. Peter Mossey, Dr. Daisy Masis, Ass. Prof. Pallavi Daigavane, Ass. Prof. Elizabeth Shick, FDI Oral Health Campus, 26.9.2022. - Course “Oral Health in Comprehensive Cleft Care”, Prof. Ihsane Ben Yahya, Prof. Peter Mossey, Dr. Omolola Orenuga, Prof. M.S Muthu, Dra. Monica Dominguez, FDI Oral Health Campus, 29.9.2021. 	
--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> - Course “Digital Impression in Modern Dentistry: The Possibilities and Limitations of Actual Procedures. Facing The Challenges”, Dr. Pawel Szuba-Paszkiwicz, FDI Oral Health Campus, 22.6.2021. - Course “Safe and effective management of impacted teeth in general dental practice: Facing the challenges”, Dr. Ziad Noujeim, FDI Oral Health Campus, 29.4.2021. 	
	<p>Вежби I циклус студии: Ортодонција I 2018/19, 2019/20 0,03*2часа*2групи*15недели*2години</p>	3,6
	<p>Вежби I циклус студии: Ортодонција II 2018/19, 2019/20 0,03*2часа*2групи*15недели*2 години</p>	3,6
29.	<p>Вежби I циклус студии: Ортодонција 2020/21, 2021/22, 2022/23 0,03*2часа*1групи*15недели*3 години</p>	2,7
	<p>Вежби за ВЗТ: Ортодонција 2020/21, 2021/22, 2022/23 0,03*3часа*2групи*15недели*3 години</p>	8,1
	<p>Вежби Претхируршки ортодонтски третман на дентофацијалните неправилности 2018/19 0,03*2часа*1групи*15недели*1 година</p>	0,9
30.	<p>Подготовка на нови предмети - I циклус студии - Ортодонтско-хируршки третман на краниофацијалните деформитети - Медицинска документација во стоматологијата</p>	2
31.	<p>Подготовка на нови предмети – II циклус студии: - Орална епидемиологија</p>	1
32.	<p>Подготовка на нови предмети – II циклус студии: Општи гледишта за специјализанти</p>	1
33.	<p>Подготовка на нови предмети – II циклус стручни студии за забни техничари: - Ортодонтски апарати - Дизајн и изработка на мобилни апарати, сплнтови, штитници и оптуратори - Современо дизајнирани фиксни апарати - Дизајн и изработка на функционални апарати</p>	4
34.	<p>Подготовка на нови предмети – III циклус студии: - Ортодонтско хируршки третман на скелетните и дентофацијалните неправилности - Биоматеријали во ортодонцијата - Антропологија на краниофацијалните структури</p>	3
35.	<p>Подготовка на нова програма за специјалистички студии од областа ортодонција 2020 год.</p>	1
36.	<p>Пакет материјали за одреден предмет - Компјутерски модел за испитни прашања за студентите на Стоматолошкиот факултет по група предмети од областа ортодонција - Изработка на презентации за е-учење (теоретска и практична настава) по предмети за прв циклус студии, студиски програми ДДМ, СЗТ, ССС-ОХ (3*1) - Подготовка на англиска верзија на Планот и Програмата за изведување на теоретска настава за интегрирани студии по дентална медицина од прв и втор циклус</p>	6

	- Подготовка на англиска верзија на Планот и Програмата за изведување на теоретската настава за трет циклус студии	
37.	Консултации со студенти по стоматологија на Стоматолошкиот факултет во Скопје 8 студенти*0,002*10 семестри	1,6
38.	Консултации со студенти од Високата школа за забни техничари 40 студенти*0,002*10 семестри	0,8
39.	Консултации со студенти во рамките на здравствената клиничка практика 6 студенти*0,2*10 семестри	12
40.	Изработка на семинарски труд/студентска тема 27 th International Dental Student's Congress, Book of Abstracts, 14-15 May 2021, Скопје, p:30-31.	1
41.	Ментор на дипломска работа *0,2 1. Решение бр. 10-1362/2 од 19.03.2019 2. Решение бр. 10-2347/3 од 5.7.2019 3. Решение бр. 10-3823/2 од 15.10.2019 4. Решение бр. 10-4344/2 од 8.11.2019 5. Решение бр. 10-3312/2 од 18.11.2020 6. Решение бр. 10-3216/2 од 27.10.2020 7. Решение бр. 10-3142/2 од 27.10.2020 8. Решение бр. 10-2473/2 од 15.9.2020 9. Решение бр. 10-3027/2 од 27.10.2020 10. Решение бр. 10-2433/2 од 10.9.2020 11. Решение бр. 10-251/2 од 4.2.2021 12. Решение бр. 10-950/2 од 21.4.2021 13. Решение бр. 10-1578/2 од 5.7.2021 14. Решение бр. 10-1966/2 од 7.9.2021 15. Решение бр. 10-2310/2 од 5.10.2021 16. Решение бр. 10-2486/2 од 28.9.2022 17. Решение бр. 10-2748/2 од 10.10.2022 18. Решение бр. 10-2747/2 од 10.10.2022 19. Решение бр. 10-116/2 од 20.1.2023 20. Решение бр. 10-1303/2 од 27.4.2023	4
	Ментор на специјалистичка работа *1 1. Решение бр. 08-317/2 од 2.2.2017 2. Решение бр. 08-318/2 од 2.2.2017 3. Решение бр. 08-108/2 од 15.10.2018 4. Решение бр. 08-496/3 од 16.1.2020 5. Решение бр. 08-492/3 од 16.1.2020 6. Решение бр. 08-564/2 од 14.1.2020 7. Решение бр. 08-257/4 од 29.1.2023 8. Решение бр. 08-200/4 од 29.1.2023 9. Решение бр. 08-319/4 од 29.1.2023	9
42.	Член на комисија за валоризација на кредити на пишан труд за семинар (докторски студии) *0,7 1. Член на Комисија за валоризација на кредити на пишан труд за семинар во III семестар за студенти кои студираат на трет циклус студии – докторски студии на Стоматолошкиот факултет при УКИМ, Одлука бр.02-4767/2 од 27.12.2019 2. Член на Комисија за валоризација на кредити на пишан труд за семинар	4,9

	<p>во III семестар за студенти кои студираат на трет циклус студии – докторски студии на Стоматолошкиот факултет при УКИМ, Одлука бр.10-428/2 од 15.3.2021</p> <p>3. Член на Комисија за валоризација на кредити на пишан труд за семинар во V семестар за студенти кои студираат на трет циклус студии-докторски студии на Стоматолошкиот факултет при УКИМ, Одлука бр. 02-180/2 од 9.2.2021</p> <p>4. Член на Комисија за валоризација на кредити на пишан труд за семинар во V семестар за студенти кои студираат на трет циклус студии-докторски студии на Стоматолошкиот факултет при УКИМ, Одлука бр.02-186/2 од 9.2.2021</p> <p>5. Член на Комисија за валоризација на кредити на пишан труд за семинар во III семестар за студенти кои студираат на трет циклус студии – докторски студии на Стоматолошкиот факултет при УКИМ, Одлука бр.02-3721/2 од 21.12.2022</p> <p>6. Член на Комисија за валоризација на кредити на пишан труд за семинар во III–ти семестар за студенти кои студираат на трет циклус студии-докторски студии на Стоматолошкиот факултет при УКИМ, Одлука бр.02-3720/2 од 21.12.2022</p> <p>7. Член на Комисија за валоризација на кредити на пишан труд за семинар во III семестар за студенти кои студираат на трет циклус студии – докторски студии на Стоматолошкиот факултет при УКИМ, Одлука бр.02-1816/4 од 30.6.2023</p>	
43.	<p>Член на комисија за оцена или одбрана на докторски труд *0,7</p> <p>1. Одлука бр. 02-2368/1 од 24.9.2018</p> <p>2. Одлука бр. 02-1760/1 од 19.5.2020</p> <p>3. Одлука бр. 02-1920/1 од 28.6.2020</p> <p>4. Одлука бр. 02-4837/1 од 20.12.2019</p> <p>5. Одлука бр. 02-699/1 од 10.2.2020</p> <p>6. Одлука бр. 0206-611/2 од 17.12.2020</p> <p>7. Одлука бр. 0206-397/8 од 12.4.2023</p> <p>8. Одлука бр. 0206-506/2 од 18.5.2023</p> <p>9. Одлука бр. 02-366/1 од 11.2.2021</p> <p>10. Одлука бр. 02-2111/1 од 17.9.2021</p> <p>11. Одлука бр. 02-2970/3 од 24.11.2022</p> <p>12. Одлука бр. 02-367/1 од 30.1.2023</p> <p>13. Одлука бр. 02-3696/3 од 22.12.2022</p> <p>14. Одлука бр. 02-304/3 од 3.3.2023</p> <p>15. Одлука бр. 02-267/3 од 30.1.2023</p> <p>16. Одлука бр. 02-268/3 од 30.1.2023</p> <p>17. Одлука бр. 02-1816/5 од 7.7.2023</p>	11,9
44.	<p>Член на комисија за оцена или одбрана на магистерски труд *0,3</p> <p>1. Одлука бр. 02-2101/1 од 16.7.2020</p> <p>2. Одлука бр. 02-2502/1 од 18.9.2020</p> <p>3. Одлука бр. 02-1017/1 од 4.5.2021</p> <p>4. Одлука бр. 02-1158/1 од 18.5.2021</p> <p>5. Одлука бр. 02-1638/1 од 9.6.2022</p> <p>6. Одлука бр. 02-1878/1 од 7.7.2022</p>	1,8
45.	<p>Член на комисија за оцена или одбрана на специјалистичка работа *0,2</p> <p>1. Решение бр. 08-119/2 од 17.12.2018</p>	5,8

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Решение бр. 08-119/3 од 18.12.2018 3. Решение бр. 08-383/2 од 30.5.2019 4. Решение бр. 08-604/2 од 10.6.2020 5. Решение бр. 08-604/3 од 23.6.2020 6. Решение бр. 08-519/2 од 5.2.2020 7. Решение бр. 08-519/3 од 17.2.2020 8. Решение бр. 08-474/2 од 17.12.2019 9. Решение бр. 08-474/3 од 24.12.2019 10. Решение бр. 08-57/2 од 20.12.2021 11. Решение бр. 08-57/3 од 27.12.2021 12. Решение бр. 08-43/2 од 30.9.2022 13. Решение бр. 08-43/3 од 6.10.2022 14. Решение бр. 08-172/2 од 12.12.2022 15. Решение бр. 08-172/3 од 15.12.2022 16. Решение бр. 08-336/2 од 19.12.2022 17. Решение бр. 08-336/3 од 26.12.2022 18. Решение бр. 08-11/1 од 13.1.2023 19. Решение бр. 08-11/2 од 25.1.2023 20. Решение бр. 08-44/1 од 30.1.2023 21. Решение бр. 08-44/2 од 6.2.2023 22. Решение бр. 08-21/2 од 13.2.2023 23. Решение бр. 08-21/3 од 23.2.2023 24. Решение бр. 08-57/2 од 8.3.2023 25. Решение бр. 08-57/3 од 14.3.2023 26. Решение бр. 08-98/2 од 19.4.2023 27. Решение бр. 08-98/3 од 27.4.2023 28. Решение бр. 08-103/2 од 30.5.2023 29. Решение бр. 08-103/3 од 8.6.2023 	
46.	<p>Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа *0,1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Решение бр. 10-950/2 од 20.2.2019 2. Решение бр. 10-1362/2 од 19.03.2019 3. Решение бр. 10-2319/2 од 3.7.2019 4. Решение бр. 10-2347/3 од 5.7.2019 5. Решение бр. 10-3823/2 од 15.10.2019 6. Решение бр. 10-4344/2 од 8.11.2019 7. Решение бр. 10-3312/2 од 18.11.2020 8. Решение бр. 10-3216/2 од 27.10.2020 9. Решение бр. 10-3142/2 од 27.10.2020 10. Решение бр. 10-2473/2 од 15.9.2020 11. Решение бр. 10-3027/2 од 27.10.2020 12. Решение бр. 10-2433/2 од 10.9.2020 13. Решение бр. 10-251/2 од 4.2.2021 14. Решение бр. 10-950/2 од 21.4.2021 15. Решение бр. 10-1578/2 од 5.7.2021 16. Решение бр. 10-1966/2 од 7.9.2021 17. Решение бр. 10-2310/2 од 5.10.2021 18. Решение бр. 10-2486/2 од 28.9.2022 19. Решение бр. 10-2748/2 од 10.10.2022 20. Решение бр. 10-2747/2 од 10.10.2022 21. Решение бр. 10-3621/2 од 12.12.2022 22. Решение бр. 10-116/2 од 20.1.2023 23. Решение бр. 10-932/1 од 13.3.2023 24. Решение бр. 10-1303/2 од 27.4.2023 25. Решение бр. 10-1882/2 од 7.7.2023 	2,5

47.	Рецензент на универзитетски учебник Одлука бр. 02-1155/1 од 18.5.2021	1
	Вкупно:	172,05

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. бр.	Назив на активност:	Поени
1.	Ментор на докторски труд *5 1. Одлука бр. 0206-268/2 од 23.4.2021 2. Одлука бр. 02-3256/1 од 9.12.2021 3. Одлука бр. 02-3256/2 од 9.12.2021 4. Одлука бр. 02-3256/3 од 9.12.2021	20
2.	Ментор на магистерски труд *2 1. Одлука бр. 02-1747/2 од 4.7.2018 2. Одлука бр.02-1268/1 од 5.5.2022 3. Одлука бр. 02-1271/1 од 5.5.2022 4. Одлука бр. 02-3182/1 од 3.11.2022	8
3.	Учесник во национални научни проекти - Евалуација на јачината на врската помеѓу ортодонтските брекети и керамичките реставрации по различни третмани на бондирачките површини (студија in-vitro), Стоматолошки факултет, УКИМ, Скопје, Одлука бр. 03-371/1 од 11.2.2021. - Влијанието на формата и големината на денталните лакови врз морфолошките варијации на малоклузиите кај школски деца на територија на град Скопје, Стоматолошки факултет, УКИМ, Скопје, Одлука бр. 02-624/1 од 5.2.2020.	6
4.	Монографија Бајрактарова Мишевска Ц. Тарнеров синдром – стоматолошки аспекти. ДПТУ Ројал Арт ДООЕЛ Скопје, 2023 год. http://hdl.handle.net/20.500.12188/27509	8
5.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапни на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование *5 1. Maneva Ristovska M, Dzipunova B, Gavrilovikj I, Bajraktarova Mishevska C. Cephalometric characteristics in individuals with different types of vertical growth. Macedonian Dental Review. 2020; 43(1):1-10. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1221 од 1.9.2020. https://repository.ukim.mk/handle/20.500.12188/21891 2. Maneva Ristovska M, Kanurkova L, Kjurchieva-Chuchkova G, Bajraktarova Mishevska C, Peshevska S. Application of the cephalometric analysis in assessing the extraction therapy in individuals with different type of growth. Macedonian Dental Review. 2020; 43(1):27-32.	3 3

	<p>Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1221 од 1.9.2020. http://hdl.handle.net/20.500.12188/22638</p> <p>3. Bajraktarova Valjakova E, Korunoska Stevkovska V, Sotirovska Ivkovska A, Bajraktarova Misevska C, Elenchevski S, Georgieva S, Ivanovski K. Tips and advices when planning and conducting the prosthodontic treatment in pediatric patients. Macedonian Dental Review 2020; 43 (3):85-87. Трудот се дава за рецензија. https://repository.ukim.mk/handle/20.500.12188/24225</p> <p>4. Bajraktarova Valjakova E, Jovanovska M, Tofoski G, Bajraktarova Misevska C, Panchevska S, Mijoska A, Korunoska Stevkovska V. Oral rehabilitation of a child with hypohidrotic ectodermal dysplasia: six years follow-up study. Macedonian Dental Review 2020; 43 (3):123-135. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1266 од 15.8.2022. https://repository.ukim.mk/handle/20.500.12188/17923</p> <p>5. Gjosevska Dashtevska E, Bajraktarova Misevska C, Ivanova Cekov M, Trpevska Shekerinov N, Shekerinov D. Odontogenic orbital cellulitis–etiology, diagnosis, treatment and complications. Acta Morphol. 2021; 18(1):65-70. Трудот се дава за рецензија. http://hdl.handle.net/20.500.12188/14007</p> <p>6. Demjaha M., Kjurchieva Chuchkova G., Gavrilovikj I., Qilerxhiu G., Kiseri Kubati J., Bajraktarova Mishevska C. Impact of different acid concentrations on bond strength of metallic brackets and enamel damage – an in vitro study. Macedonian Dental Review 2021; 44 (1): 1-6. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1272 од 15.11.2022. http://hdl.handle.net/20.500.12188/21894</p> <p>7. Qilerxhiu G., Kjurchieva Chuchkova G., Gavrilovikj I., Demjaha M., Kiseri Kubati J., Bajraktarova Mishevska C. Evaluation of enamel surface and bond strength depending on the etching duration – an in vitro study. Macedonian Dental Review 2021; 44 (1): 19-24. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1272 од 15.11.2022. http://hdl.handle.net/20.500.12188/21895</p> <p>8. Gavrilovikj I, Kurcieva Chuchkova G, Bajraktarova Misevska C, Maneva Ristovska M, Mitikj K. Aesthetic changes in patients with Class II division 1 malocclusion. Macedonian Dental Review 2021; 44(2-3):53-59. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1272 од 15.11.2022. http://hdl.handle.net/20.500.12188/24253</p> <p>9. Cana A, Bajraktarova Misevska C, Mitic K, Alimani Jakupi J, Polozani G, Simonovic M, Emini A. Microbiologic evaluation of 2 methods of archwire ligation. Macedonian Dental Review 2022; 45(4):122-126. Трудот се дава за рецензија. http://hdl.handle.net/20.500.12188/27528</p>	<p>3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>3</p>
<p>6.</p>	<p>Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p>	<p>3</p>

	<p>1. Sejdiu M, Bajraktarova-Misevska C, Georgiev Z. Assessment of cheiloscopy in stomatology. KNOWLEDGE - International Journal 2022; 50 (4):401-405. Трудот се дава за рецензија. http://hdl.handle.net/20.500.12188/22563</p> <p>2. Sejdiu M, Bajraktarova-Misevska C, Georgiev Z. Assessment of palatoscopy and odontology in stomatology. KNOWLEDGE - International Journal 2022; 50 (4):419-425. Трудот се дава за рецензија. http://hdl.handle.net/20.500.12188/22562</p> <p>3. Naumova-Trencheska M, Bajraktarova Misevska C, Kocinaj Emini V, Arifi A. Evaluation of the morphological characteristics of the sella turcica with the appearance of skeletal malocclusions and dental anomalies - a review. KNOWLEDGE - International Journal, 2023; 56(3):319–322. Трудот се дава за рецензија. http://hdl.handle.net/20.500.12188/27527</p> <p>4. Kocinaj Emini V, Bajraktarova Misevska C, Naumova-Trencheska M, Arifi A. Assessment of the relationship of dental anomalies with skeletal malocclusions and growth type – review article. KNOWLEDGE - International Journal, 2023; 57(4):555–558. Трудот се дава за рецензија. http://hdl.handle.net/20.500.12188/27526</p> <p>5. Bajraktarova Misevska C, Bajraktarova Valjakova E, Curcieva Cuckova G, Cana A, Murati Visari. Taurodontism of premolars in Turner’s syndrome patients. IOSR-JDMS. 2023; 22(8):9-12. IF=5.164 Трудот се дава за рецензија. http://hdl.handle.net/20.500.12188/27525</p> <p>6. Bajraktarova Misevska C, Bajraktarova Valjakova E, Kanurkova L, Curcieva Cuckova G, Maneva Ristovska M, Gavrilovikj I, Cana A. Dental age in Turner’s syndrome karyotypes. IOSR-JDMS. 2023;22(8):25-28. IF=5.164 Трудот се дава за рецензија. http://hdl.handle.net/20.500.12188/27524</p>	<p>8,222</p> <p>8,222</p> <p>6,622</p> <p>6,622</p> <p>9,964</p> <p>9,964</p>
7.	<p>Рецензија на научен/стручен труд</p> <p>1. Korean Journal of Orthodontics, Korean Association of Orthodontists, Manuscript ID KJO-22-073</p> <p>2. Korean Journal of Orthodontics, Korean Association of Orthodontists, Manuscript ID KJO-22-171</p> <p>3. Korean Journal of Orthodontics, Korean Association of Orthodontists, Manuscript ID KJO-22-227</p> <p>4. Journal of Pharmaceutical Research International–бр. SDI/HQ/PR/Cert/81933/CVE</p> <p>5. Macedonian Dental Review 16.1.2020</p> <p>6. Macedonian Dental Review 1.2.2021</p> <p>7. Macedonian Dental Review 7.7.2022</p> <p>8. Macedonian Dental Review 26.9.2022</p>	8
8.	<p>Пленарно предавање на научен/стручен собир со меѓународно учество</p> <p>1. Бајрактарова Мишевска Ц. Ортодонтскиот третман - значајна етапа во згрижувањето на деца со расцепи како специфична категорија на пациенти со посебни потреби. Симпозиум со меѓународно учество на Друштво на доктори на денална медицина на Македонија, Современи протоколи при третман на лица со развојни синдроми и посебни потреби. Скопје, Македонија, 27.3.2021 год.</p> <p>2. Бајрактарова Мишевска Ц. Тридимензионална дигитална ортодонција – предизвик и потреба. Апликација на 3Д дигиталната технологија во</p>	12

	<p>ортодонтската дијагностика и терапевтскиот концепт. Симпозиум со меѓународно учество на Здружението на специјалисти по ортодонција, Современа ортодонтска дијагноза – императив и придобивка за правилна функција, естетика и стабилни резултати. Скопје, Македонија, 11.9.2021 год.</p> <p>3. Бајрактарова Мишевска Ц. Денталната агенеза и фаџијалната естетика - влијанието на агенезата на забите врз развојот на краниофаџијалниот систем. Симпозиум ”РАЗВОЈОТ НА СТОМАТОЛОШКАТА МИСЛА НИЗ ГОДИНИТЕ”, Стоматолошки факултет, УКИМ, Скопје. Скопје, Македонија, 22.1.2022 год.</p> <p>4. Бајрактарова Мишевска Ц. Опструктивна нокна апнеа – перспективи и идни предизвици. Симпозиум со меѓународно учество на Здружението на специјалисти по ортодонција, Секојдневните предизвици на современата ортодонција. Скопје, Македонија, 22.4.2023 год.</p>	
9.	<p>Учество на научен/стручен собир со реферат/усна презентација *1</p> <p>1. Bajraktarova Misevska C, Bajraktarova Valjakova E, Kjurcieva Cuckova G. Maneva M, Gavrilovic I, Janackovic M. Presurgical orthodontic treatment in cleft lip and palate patients. The 20th Serbian Dental Congress. Belgrade, Serbia, 2021:75. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1272 од 15.11.2022. http://hdl.handle.net/20.500.12188/22621</p> <p>2. Bajraktarova Valjakova E, Bajraktarova Misevska C, Elenchevski S, Sotirovska Ivkovska A, Mijoska A, Panchevska S, Kokocheva Ivanovska O, Stavreva N, Korunoska Stevkovska V. Prosthodontic rehabilitation of a 10-years old boy with hypohidrotic ectodermal dysplasia. The 20th Serbian Dental Congress. Belgrade, Serbia, 2021:64. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1266 од 15.8.2022 https://repository.ukim.mk/handle/20.500.12188/22706</p> <p>3. Koçinaj V, Bajraktarova Misevska C, Sejfiја O. Planification of orthognatic treatment - surgery for patient with Class III anomalies. 5th Balkan Congress of Oral and Maxillofacial Surgery. 9-11 June 2022, Tirana, Albania, 2022. Трудот се дава за рецензија. http://hdl.handle.net/20.500.12188/27523</p> <p>4. Koçinaj V, Bajraktarova Misevska C, Arifi A, Naumova M. Rendesia e diagnoses dhe terapise ne trajtimin multidisciplinare te hypodoncionit. 6th Congress of the Balkan Association of Orthodontic Specialists and 3rd International Symposium of Orthodontics 6-8 October 2022, Tirana, Albania, 2022. Трудот се дава за рецензија. http://hdl.handle.net/20.500.12188/27522</p> <p>5. Sejdiu Abazi M, Georgiev Z, Sotirovska Ivkovska A, Bajraktarova Misevska C. Assessment of palatoscopy among adolescents of soth east Kosova end their reproducity in stomatology. 26th Congress of the Balcan Stomatological Society (Abstract book), Skopje, Republic of Macedonia, 2023:134. Трудот се дава за рецензија. http://hdl.handle.net/20.500.12188/27521</p> <p>6. Maneva Ristovska M, Manev I, Kanurkova L, Kjurchieva Chuchkova G, Bajraktarova Mishevсka C, Petrova E. Decision for extraction at individuals with different type of vertical growth. 26th Congress of the Balcan Stomatological Society (Abstract book), Skopje, Republic of Macedonia, 2023:158. Трудот се дава за рецензија. http://hdl.handle.net/20.500.12188/27520</p>	6
10.	<p>Учество на научен /стручен собир со реферат/постер *0,5</p> <p>1. Bajraktarova Valjakova E, Mijoska A, Bajraktarova Miševсka C, Elenčevski S, Nikolovska J, Naumovski B, Korunoska Stevkovska V. Celtra Duo – Tretiranje unutrašnje površine restauracija prije adheziono cementiranje. 1. Kongres lekara Kosova i Metohije. Kosovska Mitrovica, Kosovo, 2019:14. S.14.</p>	6

<p>Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1266 од 15.8.2022 https://repository.ukim.mk/handle/20.500.12188/24232</p> <p>2. Bajraktarova C, Janackovic M. Oral manifestations in Turner syndrome. 51st SIDO International Congress - 17th AIDOR International Congress. Italy, 2020:101. Трудот се дава за рецензија. http://hdl.handle.net/20.500.12188/27519</p> <p>3. Bajraktarova Misevska C, Janackovic M. Taurodontism in Turner syndrome karyotypes. 51st SIDO International Congress - 17th AIDOR International Congress. Italy, 2020:28. Трудот се дава за рецензија. http://hdl.handle.net/20.500.12188/27518</p> <p>4. Janackovic M, Bajraktarova Misevska C. Treatment of a young adult with class III malocclusion using a rapid palatal expander: a case report. 51st SIDO International Congress - 17th AIDOR International Congress. Italy, 2020:91. Трудот се дава за рецензија. http://hdl.handle.net/20.500.12188/27517</p> <p>5. Bajraktarova Mishevska C, Kanurkova L, Kjurchieva Chuchkova G, Bajraktarova Valjakova E, Janackovic M. Tooth crown size in Turner syndrome. EOS2021 Annual Virtual Conference 2-3 July, 2021 e100:179. Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1272 од 15.11.2022. http://hdl.handle.net/20.500.12188/22619</p> <p>6. Bajraktarova Valjakova E, Mijoska A, Dashtevski B, Stavreva N, Bajraktarova Mishevska C. Hypohidrotic ectodermal dysplasia: Prosthodontic treatment of three brothers. 25th Congress of the Balcan Stomatological Society (Abstract book), Sarajevo, Bosnia and Herzegovina, 2022:225. Трудот се дава за рецензија. http://hdl.handle.net/20.500.12188/27516</p> <p>7. Манева Ристовска М, Поповски В, Кануркова Л, Бајрактарова Мишевска Ц, Манев И, Доковска Х. Модалитети во третманот на малоклузија III класа. 9. Конгрес на Македонското стоматолошко друштво со меѓународно учество, Охрид, 2022:240. Трудот се дава за рецензија. http://hdl.handle.net/20.500.12188/27516</p> <p>8. Koçinaj V, Bajraktarova-Misevska C, Arifi A, Naumova M, Bytyçi N. Trajtimi ortodontik dhe menaxhimi multidisiplinar i incizivit qëndror të impaktuar-prezantim rasti. The 1st International Dental Congress "Prishtina Dental Weekend" 23-25 September. Prishtina, 2022:17-18. Трудот се дава за рецензија. http://hdl.handle.net/20.500.12188/27514</p> <p>9. Sana A, Alimani Jakupi J, Bajraktarova Misevska C. Microbiologic evaluation of 2 methods of archwire ligation. International Congress on Natural, Health Sciences and Technology, Tetovo, 2023:474-475. Трудот се дава за рецензија. http://hdl.handle.net/20.500.12188/27513</p> <p>10. Koçinaj V, Bajraktarova-Misevska C, Arifi A, Naumova M, Halilaj V. Perdorimi I mini-implantit nr trajtimin e agjenezes unilateral te inciziveve lateral maksilar. The 2nd International Dental Congress "Prishtina Dental Weekend" 05-07 May, (Book of Abstracts), Prishtina, 2023:16-17. Трудот се дава за рецензија. http://hdl.handle.net/20.500.12188/27512</p> <p>11. Bajraktarova Valjakova E, Mijoska A, Stavreva N, Bajraktarova Misevska C, Kokoceva Ivanovska O, Korunoska Stevkovska V. Challenges in prosthetic rehabilitation of a</p>	
---	--

	<p>patient with Jalili syndrome. 26th Congress of the Balcan Stomatological Society (Abstract book), Skopje, Republic of Macedonia, 2023:194. Трудот се дава за рецензија. http://hdl.handle.net/20.500.12188/27511</p> <p>12. Kjurchieva Chuchkova G, Petrova E, Bajraktarova Mishevska C, Gavrilovikj I, Maneva Ristovska M. Benefits of pre-orthodontic treatment using myofunctional appliances. 98th Congress of the European Orthodontic Society, Oslo, Norway, 2023:106, PP115. Трудот се дава за рецензија. http://hdl.handle.net/20.500.12188/27510</p>	
11.	<p>Апстракти објавени во зборник на конференција – меѓународна *1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bajraktarova Valjakova E, Mijoska A, Bajraktarova Miševska C, Elenčevski S, Nikolovska J, Naumovski B, Korunoska Stevkovska V. Celtra Duo – Tretiranje unutrašnje površine restauracija prije adheziono cementiranje. 1. Kongres lekara Kosova i Metohije. Kosovska Mitrovica, Kosovo. 2019:14. S.14. 2. Bajraktarova C, Janackovic M. Oral manifestations in Turner syndrome. 51st SIDO International Congress - 17th AIDOR International Congress. Italy, 2020:101. 3. Bajraktarova Misevska C, Janackovic M. Taurodontism in Turner syndrome karyotypes. 51st SIDO International Congress - 17th AIDOR International Congress. Italy, 2020:28. 4. Janackovic M, Bajraktarova Misevska C. Treatment of a young adult with class III malocclusion using a rapid palatal expander: a case report. 51st SIDO International Congress - 17th AIDOR International Congress. Italy, 2020:91. 5. Bajraktarova Mishevska C, Kanurkova L, Kjurchieva Chuchkova G, Bajraktarova Valjakova E, Janackovic M. Tooth crown size in Turner syndrome. EOS2021 Annual Virtual Conference 2-3 July, 2021 e100:179. 6. Bajraktarova Misevska C, Bajraktarova Valjakova E, Kjurcieva Cuckova G, Maneva M, Gavrilovic I, Janackovic M. Presurgical orthodontic treatment in cleft lip and palate patients. The 20th Serbian Dental Congress. Belgrade, Serbia, 2021:75. 7. Bajraktarova Valjakova E, Bajraktarova Misevska C, Elenchevski S, Sotirovska Ivkowska A, Mijoska A, Panchevska S, Kokocheva Ivanovska O, Stavreva N, Korunoska Stevkovska V. Prosthodontic rehabilitation of a 10-years old boy with hypohidrotic ectodermal dysplasia. The 20th Serbian Dental Congress. Belgrade, Serbia, 2021:64. 8. Bajraktarova Valjakova E, Mijoska A, Dashtevski B, Stavreva N, Bajraktarova Mishevska C. Hypohidrotic ectodermal dysplasia: Prosthodontic treatment of three brothers. 25th Congress of the Balcan Stomatological Society (Abstract book), Sarajevo, Bosnia and Herzegovina, 2022:225. 9. Koqinaj V, Bajraktarova Misevska C, Sejfiija O. Planification of orthognatic treatment - surgery for patient with Class III anomalies. 5th Balkan Congress of Oral and Maxillofacial Surgery. Tirana, Albania, June 2022. 10. Манева Ристовска М, Поповски В, Кануркова Л, Бајрактарова Мишевска Ц, Манев И, Доковска Х. Модалитети во третманот на малоклузија III класа. 9. Конгрес на Македонското стоматолошко друштво со меѓународно учество, Охрид 2022:240. 11. Koqinaj V, Bajraktarova-Misevska C, Arifi A, Naumova M, Bytyçi N. Trajtimi ortodontik dhe menaxhimi multidisciplinar i incizivit qëndror të impaktuar-prezantim rasti. The 1st International Dental Congress "Prishtina Dental Weekend" 23-25 September. Prishtina, 2022:17-18. 	18

	<p>12. Koçinaj V, Bajraktarova Misevska C, Arifi A, Naumova M. Rendesia e diagnoses dhe terapise ne trajtimin multidisciplinare te hypodoncionit. 6th Congress of the Balkan Association of Orthodontic Specialists and 3rd International Symposium of Orthodontics Tirana, Albania, 2022.</p> <p>13. Cana A, Alimani Jakupi J, Bajraktarova Misevska C. Microbiologic evaluation of 2 methods of archwire ligation. International Congress on Natural, Health Sciences and Technology, Tetovo, 2023:474-475.</p> <p>14. Koçinaj V, Bajraktarova-Misevska C, Arifi A, Naumova M, Halilaj V. Perdorimi I mini-implantit nr trajtimin e agjenezes unilateral te inciziveve lateral maksilar. The 2nd International Dental Congress "Prishtina Dental Weekend" 05-07 May, (Book of Abstracts), Prishtina, 2023:16-17.</p> <p>15. Sejdiu Abazi M, Georgiev Z, Sotirovska Ivkowska A, Bajraktarova Misevska C. Assessment of palatoscopy among adolescents of soth east Kosova end their reproducuity in stomatology. 26th Congress of the Balcan Stomatological Society (Abstract book), Skopje, Republic of Macedonia, 2023:134.</p> <p>16. Maneva Ristovska M, Manev I, Kanurkova L, Kjurchieva Chuchkova G, Bajraktarova Mishevaska C, Petrova E. Decision for extraction at individuals with different type of vertical growth. 26th Congress of the Balcan Stomatological Society (Abstract book), Skopje, Republic of Macedonia, 2023:158.</p> <p>17. Bajraktarova Valjakova E, Mijoska A, Stavreva N, Bajraktarova Misevska C, Kokoceva Ivanovska O, Korunoska Stevkovska V. Challenges in prosthetic rehabilitation of a patient with Jalili syndrome. 26th Congress of the Balcan Stomatological Society (Abstract book), Skopje, Republic of Macedonia, 2023:194.</p> <p>18. Kjurchieva Chuchkova G, Petrova E, Bajraktarova Mishevaska C, Gavrilovikj I, Maneva Ristovska M. Benefits of pre-orthodontic treatment using myofunctional appliances. 98th Congress of the European Orthodontic Society, Oslo, Norway, 2023:106, PP115.</p>	
	Вкупно:	168,616

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	<p>Експертски активности: евалуација, стручна ревизија, супервизија, вешт наод и мислење, стручно мислење *1</p> <p>1. Стручно мислење од спроведен стручен надзор по потреба – СКМ бр.13-684/1 од 2.9.2020</p> <p>2. Стручно мислење од спроведен стручен надзор по потреба – СКМ бр.13-632/3 од 8.6.2021</p> <p>3. Стручно мислење од спроведен стручен надзор по потреба – СКМ бр.13-645/2 од 16.6.2022</p> <p>4. Стручно мислење од спроведен стручен надзор по потреба – СКМ бр.13-1103/2 од 22.11.2022</p> <p>5. Стручно мислење од спроведен стручен надзор по потреба – СКМ бр.13-1128/2 од 5.12.2022</p> <p>6. Стручно мислење СКМ бр.26-621/3 од 29.9.2020</p> <p>7. Стручно мислење СКМ бр.26-183/2 од 19.11.2020</p> <p>8. Стручно мислење СКМ бр.26-20/2 од 25.1.2021</p> <p>9. Стручно мислење СКМ бр.26-151/1 од 25.1.2021</p> <p>10. Стручно мислење СКМ бр.26-38/2 од 25.1.2021</p> <p>11. Стручно мислење СКМ бр.08-265/2 од 29.3.2022</p> <p>12. Стручно мислење СКМ бр.26-452/1 од 26.4.2021</p>	25

	<p>13. Стручно мислење СКМ бр.26-779/2 од 12.9.2022 14. Стручно мислење СКМ бр.26-587/2 од 20.9.2021 15. Стручно мислење СКМ бр.26-689/2 од 31.10.2022 16. Стручно мислење СКМ бр.26-963/2 од 22.11.2021 17. Стручно мислење СКМ бр.26-308/2 од 10.4.2023 18. Стручно мислење СКМ бр.26-63/3 од 10.4.2023 19. Стручно мислење СКМ бр.26-258/2 од 10.4.2023 20. Вешт наод и мислење ОЗО2-4107/1 од 7.7.2021 21. Вешт наод и мислење КО. Бр.33/21 од 27.7.2021 22. Вешт наод и мислење ОЗО2-6118/1 од 20.10.2021 23. Вешт наод и мислење КО. Бр.542/21 од 21.1.2022 24. Вешт наод и мислење ОЗО2-2484/1 од 14.7.2022 25. Решение за комисиско полагање испит бр. 10-380/2 од 2.2.2023</p>	
2.	<p>Предавање на институции од јавен интерес, културно-информативни центри</p> <p>Канал 5, 13.12.2019 Сител, 24.7.2023</p>	1
3.	<p>Завршена специјализација во областа на медицинските науки и здравството</p> <p>Специјалист по ортодонција, 2000 год.</p>	
	Вкупно:	26
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС		
1.	<p>Член на уредувачки одбор на меѓународно научно/стручно списание</p> <p>1. South European Journal of Orthodontics and Dentofacial Research 2. Член на Советодавен одбор на списанието Македонски стоматолошки преглед</p>	2
2.	<p>Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен стручен собир</p> <p>Член на Научен одбор на 9. Конгрес на Македонското стоматолошко друштво со меѓународно учество, 15 – 18 септември 2022, Охрид, Македонија.</p>	0,5
3.	<p>Награда за научни постигнувања од струковата организација/самостоен</p> <p>1. Пофалница од Стоматолошки факултет - УКИМ, по повод 60 години постоење, за придонес за унапредување на наставната и научната дејност на Стоматолошкиот факултет во Скопје, Скопје, 2019. 2. Лиценца за вештачење од областа на стоматологијата и оралната хирургија, Министерство за правда, Р Македонија, 2021.</p>	6
4.	<p>Член на факултетска комисија *0,5</p> <p>1. Член на Научниот одбор на Стоматолошкиот факултет во Скопје 2017-2021, Одлука бр. 02-2468/1 од 29.5.2017 2. Член на Научниот одбор на Стоматолошкиот факултет во Скопје 2021-2024, Одлука бр. 02-3209/1 од 2.12.2021 3. Член на Комисија за евалуација на студиската програма за стручни стоматолошки сестри – орални хигиенолози, 2018-2022, Одлука бр.02-1251/1 од 27.4.2018</p>	1,5

5.	<p>Член на комисија за избор во звање *0,2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Одлука бр.02-1759/1 од 19.5.2020 2. Одлука бр.02-1761/1 од 19.5.2020 	0,4
6.	<p>Учество во комисии и тела на државни и други органи *1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Член на Европското ортодонтско друштво – EOS 2. Член на Светската федерација на ортодонти – WFO 3. Член на Италијанското ортодонтско друштво – SIDO 4. Член на Хрватското друштво на ортодонти – HDO 5. Член на Здружението на ортодонти на Србија – OUS 6. Член на Балканското здружение на ортодонти специјалисти – BAOS 7. Член на Балканската стоматолошка асоцијација – BaSS 8. Член на Здружението на ортодонти на Македонија – ЗОМ 9. Член на Македонско стоматолошко друштво – МСД 10. Делегат во Собранието на Стоматолошката комора на Македонија, 2018 – 2023, Уверение бр.15-501/49 од 11.4.2018 11. Делегат во Собранието на Стоматолошката комора на Македонија 2023-2028, Уверение бр.20-517/43 од 9.5.2023 12. Член на Комисија на СКМ за разгледување на поднесени досиеја од сложен карактер по однос на спроведување на постапка за стручен испит за дипломирани доктори по стоматологија со пет, односно шестгодишни студии кои завршиле студии по стоматологија на високообразовни институции во РМ или во странство, како и досиеја, исто така, од сложен карактер кои се однесуваат на упис во Регистарот на Комората и издавање на лиценца за работа за прв пат и оправданост за издавање на лиценца за работа за доктори од РМ или странски државјани, 2019 – 2023, Одлука бр.02-356/1 од 25.3.2019 13. Член на Комисија на СКМ задолжена за разгледување на пријави на кандидати кои пробната работа ја завршиле и стручниот испит го поминале и положили во странство, 2020 – 2023, Одлука бр.02-1083/1 од 11.11.2020 14. Член на комисија за стручен надзор над стручната работа на стоматолошките здравствени установи и здравствените работници за 2019 год. при Стоматолошката комора на Македонија, Одлука бр.10-1672/2 од 27.12.2018. 15. Член на комисија за стручен надзор над стручната работа на стоматолошките здравствени установи и здравствените работници за 2020 год. при Стоматолошката комора на Македонија, Одлука бр.10-1406/1 од 30.12.2019. 16. Член на комисија за стручен надзор над стручната работа на стоматолошките здравствени установи и здравствените работници за 2021 год. при Стоматолошката комора на Македонија, Одлука бр.13-1210/2 од 30.12.2020. 17. Член на комисија за стручен надзор над стручната работа на стоматолошките здравствени установи и здравствените работници за 2022 год. при Стоматолошката комора на Македонија, Одлука бр.13-1196/2 од 09.12.2021. 18. Член на комисија за стручен надзор над стручната работа на стоматолошките здравствени установи и здравствените работници за 2023 год. при Стоматолошката комора на Македонија, Одлука бр.13-1242/2 од 26.12.2022. 	29

	<p>19. Учество во комисији при Стоматолошката комора на Македонија за полагање на стручни државни испити за дипломирани стоматолози во 2018 год.</p> <p>20. Учество во комисији при Стоматолошката комора на Македонија за полагање на стручни државни испити за дипломирани стоматолози во 2019 год.</p> <p>21. Учество во комисији при Стоматолошката комора на Македонија за полагање на стручни државни испити за дипломирани стоматолози во 2020 год.</p> <p>22. Учество во комисији при Стоматолошката комора на Македонија за полагање на стручни државни испити за дипломирани стоматолози во 2021 год.</p> <p>23. Учество во комисији при Стоматолошката комора на Македонија за полагање на стручни државни испити за дипломирани стоматолози во 2022 год.</p> <p>24. Член на комисија за стручен надзор 2020-2023, Одлука бр. 02-91/2 од 23.1.2020 год.</p> <p>25. Член на централна пописна комисија, Стоматолошки факултет, УКИМ, Скопје, 2020 год., Одлука бр.02-3684/1 од 30.12.2020</p> <p>26. Член на централна пописна комисија, Стоматолошки факултет, УКИМ, Скопје, 2021 год., Одлука бр.02-3572/1 од 29.12.2021</p> <p>27. Делегат во собрание на МСД, 2021 – 2025</p> <p>28. Член на Научен одбор на МСД, 2021 – 2025</p> <p>29. Член на Комора на вештачи на Република Македонија</p>	
	Вкупно:	39,4
	ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
	НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	172,05
	НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	168,616
	СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	65,4
	Вкупно:	406,066

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Лидија Кануркова, претседател, с.р.
Проф. д-р Габриела Курчиева Чучкова, член, с.р.
Проф. д-р Силвана Георгиева, член, с.р.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатките, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на вонр. проф. д-р Билјана Џипунова, вонр. проф. д-р Наташа Тошеска-Спасова и вонр. проф. д-р Цветанка Бајрактарова Мишевска.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатките од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека вонр. проф. д-р Билјана Џипунова, вонр. проф. д-р Наташа Тошеска-Спасова и вонр. проф. д-р Цветанка Бајрактарова Мишевска поседуваат научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнуваат сите услови да бидат избрани во звањето редовен професор во научната област ортодонција.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет во Скопје, вонр. проф. д-р Билјана Џипунова, вонр. проф. д-р Наташа Тошеска-Спасова и вонр. проф. д-р Цветанка Бајрактарова Мишевска да бидат избрани во звањето редовен професор во научната област ортодонција.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Лидија Кануркова, претседател, с.р.
Проф. д-р Габриела Курчиева Чучкова, член, с.р.
Проф. д-р Силвана Георгиева, член, с.р.

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА ЕДНО ЛИЦЕ ВО НАУЧНО ЗВАЊЕ, ВО НАУЧНАТА ОБЛАСТ
(ДИСЦИПЛИНА) ОРАЛНА ХИРУРГИЈА НА СТОМАТОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО
СКОПЈЕ

Врз основа на член 173, став 3, став 6 и став 7 од Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018 и Службен весник на Република Северна Македонија бр. 178 /2021) и член 30 од Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 411/2018 и бр. 426/2019) а врз основа на распишаниот конкурс на 5.9.2023 година во весниците „Нова Македонија“ и „Коџа“ за избор на 1 (едно) лице во сите научни звања од научната област орална хирургија, на предлог на Кадровскиот одбор, Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет во Скопје, на 61. редовна седница одржана на 29.9.2023, формираше Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Борис Величковски, Стоматолошки факултет – Скопје (орална хирургија), проф. д-р Оливер Димитровски, Стоматолошки факултет – Скопје (орална хирургија) и проф. д-р Марија Пеева Петреска, Стоматолошки факултет – Скопје (орална хирургија).

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на едно лице во сите научни звања од научната област орална хирургија, во предвидениот рок се пријави в. н. сор. д-р Љуба Симјановска.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката д-р Љуба Симјановска е родена на 16.4.1961 година, во Крива Паланка. Средно образование завршила во МУЦ „Д-р Панче Караџов“ во Скопје како забен техничар во учебната 1979/1980 година. Со високо образование се стекнала на Стоматолошкиот факултет во Скопје, во 1985 година. Дипломирала на Стоматологија во 1985 година, со просечен успех 7,15.

Кандидатката активно се служи со францускиот јазик и има основно познавање на англискиот јазик.

Во учебната 1997/1998 се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Стоматолошкиот факултет во Скопје. Студиите ги завршила во 1999 година, со просечен успех 9,28. На 17.4.2002 година го одбранила магистерскиот труд на тема: „Рационална проценка на можните алергиски и псевдоалергиски реакции на локалните анестетици при оралнохирушки интервенции“.

Докторска дисертација пријавила во 2006 година на Стоматолошкиот факултет во Скопје. Дисертацијата на тема: „Рационална дијагностичка и прогностичка проценка на можните алергиски реакции на локални анестетици – in vivo и in vitro тестирања-“ ја одбранила на 30.9.2009 година, пред Комисија во состав: проф. д-р Владимир Поповски, проф. д-р Соња Пеова, проф. д-р Љубица Павлова, проф. д-р Драгољуб Велески и проф. д-р Борис Величковски. Со тоа се стекнала со научниот степен доктор на науки од научната област орална хирургија

На 25.4.1997 година е избрана во звањето помлад асистент на Стоматолошкиот факултет, во областа орална хирургија. Во 2003 година е избрана за асистент на оваа клиника, а во 2006 година е реизбрана во истото звање. Во 2010 година е реизбрана во звањето асистент со докторат на истата катедра, а во 2014 година е избрана во научно звање – научен соработник на Катедрата за орална хирургија. Во 2018 година е избрана во звањето виш научен соработник на Катедрата за орална хирургија.

Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година (на веб-страницата на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје).

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтенот бр. 591,663, 669, 763, 826 (анекс), 876, 878, 892, 893,990, 944, 945, 949, 968, 1010, 1071, 1170, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Стоматолошки факултет, Скопје, кандидатката н. сор. д-р Љуба Симјановска изведува настава и вежби од прв циклус студии на студиската програма на доктори по дентална медицина, Високата школа за забни техничари и Високата школа за стоматолошки сестри. Во учебните 2014/2015, 2015/2016 и 2016/2017 година одржала предавања на Високата школа за медицински сестри и Високата школа за забни техничари, а исто така во истите учебни години одржала предавања на студентите по дентална медицина за предметот Пациенти со ризик за стоматолошки интервенции. Во учебната 2016/2017 година изведува настава за стоматолошки сестри од предметот Контрола на преносливи инфекции.

Учествува во теоретската и практичната настава со специјализанти и работа со стажантите од областа на оралната хирургија. Партиципира во изработка на испитни прашања за студентите по стоматологија (2004 – 2005) согласно со програмата на ЕКТС, при што активно учествува во тимот за воведување на компјутерско испрашување на студентите на Стоматолошкиот факултет, како и во изготвување на испитни прашања по предметот Анестезиологија и реанимација, 2006 – 2007 година. Освен изведувањето на практичната настава на Катедрата за орална хирургија во периодот од 1997 до 2017 година, била ментор на 20 студентски теми, од кои две надвор од државата, со кои теми има добиено втори награди и една прва награда на студентски конгрес во државата. Исто така, по завршувањето на специјалистичкиот испит се вклучила и во практична едукација на идните специјалисти по орална хирургија. Исто така, учествува во теоретска настава/предавања за специјализанти, предавања за втор и трет циклус за дипломирани стоматолози, во комисија за специјалистички испити, комисија за проверка на завршниот испит на дипломирани доктори по дентална медицина и др. комисији во работната организација и во Стоматолошката комора.

Една година (во 2006) додека била шеф на специјализантите по орална хирургија била инволвирана во изработка на шест семинарски трудови од оваа област кои се презентирани на стручни конгреси, а учествува и со пет свои предавања на оралнохируршка секција во Републиката.

Кандидатката во текот на работата и нејзината научноистражувачка кариера е ментор/коментор на повеќе од 47 специјализанти. Учествува и на повеќе курсеви за вградување на импланти, и тоа од повеќе видови импланти и имплантолошки системи: Schutz-Dental GMBH (Section IMPLA), 2005 година; Ankylos -2006 година; Tomas R pins-2008 година; Italian implantology academy „Duravit Systemy-2009 година; Italian implantology academy „Duravit Systemy” - 2011 година; Impianti dentali, material di riempimento per la stimolazione della deposizione ossea, membrane per la rigenerazione ossea, accessori per impianti dentali - 2014 година; курс за MS WIDOWS 95: MS WORD 95. Била рецензент на трудови во Physioacta, Apolonija и JMC.

Досега има учествувано на многу семинари, симпозиуми и конгреси во земјава и во странство, како и на оралнохируршки секции во Републиката со свои изложувања (теми) усни и постерски презентации и пленарно предавање. Одржала предавање во 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2018 до 2023 година на лекарите кои се на специјализација на орална хирургија и лекарите кои реализираат турнус на оваа клиника. Во декември

1995 година земала активно учество на постедукативниот курс по орална хирургија во Скопје, како и активно учество на I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII конгрес на стоматолозите на Македонија, при што на II конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество добила диплома. На III конгрес на стоматолози на Македонија – Охрид, 2002 година, покрај активното учество, добила и Благодарница во знак на придонес на научната програма на Конгресот. Во 2013, за студентската тема која е презентирана на XX студентски конгрес во Охрид добила I награда, а за темата која била презентирана на студентскиот конгрес во странство на Малта, добила II награда. Во 2017 година на интернационалниот студентски дентален конгрес во Љубљана – Словенија, за успешно сработена и презентирана студентска тема повторно освоила втора награда. Со свои излагања или како коавтор на трудови учествувала на: II конгрес на BaSS Белград, 1997; IV конгрес на Bass- Истанбул, 1999; V конгрес на BaSS- Солун, 2000; VI конгрес на BaSS- Букурешт, 2001; VII конгрес на BaSS- Кушадаси, 2002; IX конгрес на BaSS- Охрид, 2004; X конгрес на BaSS- Белград, 2005; XI конгрес на BaSS- Сараево, 2006; XII конгрес на BaSS- Истанбул, 2007; и XVI конгрес на BaSS- Романија, 2011, XVII конгрес на BaSS- Тирана, XVIII конгрес на BaSS Скопје, III Сеалбански конгрес на стоматолозите- Скопје 2013; 19th Bass Congres – Belgrade, Serbia 2014; 20th Bass Congres – Buchurest 2015, Romania; 21st Bass Congres – Banja Luka, Bosnia and Herzegovina 2016 и на Првиот конгрес на специјалистите по орална хирургија во Скопје, во 2016 година. Во 2017 земала активно учество на 16. Конгрес на стоматолозите од Србија со меѓународно учество во Белград, Србија и на 17. Конгрес на стоматолозите од Србија со меѓународно учество во Белград, Србија. Во 2019 година учествувала на 24. BaSS-конгрес во Тирана, Албанија, како и на 18. Конгрес на стоматолозите во Белград, Р Србија, истата година и на Првиот конгрес на лекари во Косовска Митровица. Исто така, учествувала и на 21. Конгрес на стоматолозите на Србија во 2022 година.

Покрај нејзиното учество (пасивно или активно) на овие конгреси, исто така учествува и на конгреси од други области како: XVI конгрес на лекарите Охрид, 2003; I конгрес на асоцијацијата на доктори-Охрид, 2006; III конгрес на превентивна медицина-Охрид, 2006; XXIX конгрес ЕААСИ- Лондон, 2010, како и на I интернационален конгрес на ортодонтите- Струга, 2008; I конгрес на максилофацијална хирургија- Охрид, 2006 1st Congress of Macedonian Association of Pediatric and Preventive Dentists, Skopje, Macedonia, 2018, May 18-19, и на други меѓународни конгреси. Во 2014 година, како поканет предавач има предавано две теми (Скопје, 29 март 2014 година, Реплек – Скопје; Стоматолошко здружение на Македонија, 24.5.2014 (Куманово).

Д-р Љуба Симјановска учествува и во работилници: Професионални алергиски заболувања, во организација од Институт за медицина на труд, СЗО Колаборативен центар - 2009; Намалување на штети од употреба на дроги и принципи за работа со корисници на дроги кои инјектираат, во организација од Министерство за здравство на РМ.

Д-р Љуба Симјановска добила Диплома од Македонското лекарско друштво по повод 7 Април - Светскиот ден на здравјето, како и Диплома за учество на II конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид, јуни 1998 година. Во декември 1999, во знак на успешно извршување на задачите на Стоматолошкиот факултет, доделена и е Пофалница, а Благодарница за учество на III конгрес на стоматолозите на Македонија, Охрид, септември 2002 и Благодарница по повод јубилејот 50 години постоење на Стоматолошкиот факултет во Скопје, декември 2009.

Покрај подемот во наставната и научната дејност и нејзината стручна дејност не заостанува, така што во 2006 и 2007 година е одликувана со Признаница за постигнати високи резултати во работењето (најдобар работник) на Клиниката за орална хирургија од работната организација, а по повод јубилејот од 50-годишното постоење на Стоматолошкиот факултет во Скопје, во декември 2009, добила Благодарница. Истата година била модератор на 3.Г Стоматолошкото здружение на Македонија во Куманово и на Симпозиумот за одонтогени инфекции во орофацијалната регија во Скопје, во 2011 година. Исто така, во 2013 година, двапати е избрана како најдобар лекар со најдобро

остварување и е меѓу групата - клуб на 80 и 100 најдобри доктори од страна на Министерството за здравство.

3. Други активности кои припаѓаат во наставно-образовната дејност, релевантни за изборот.

Д-р Љуба Симјановска има објавено вкупно 226 научни труда, како автор или коавтор од оралнохируршката област, и издадена монографија со научноистражувачка и стручна дејност. Во последните пет години по изборот, издала вкупно 31 труда; еден научен труд во научни списанија со импакт-фактор (фактор на влијание), 9 труда објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија, 5 труда објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови, 16 труда објавени во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Љуба Симјановска била заменик-управител на Клиниката за орална хирургија во период од најмалку пет години. Како модератор учествува на неколку симпозиуми, а исто така била член на работно претседателство (комисија) на пленарни предавања, усни и постерски презентации на неколку конгреси, семинари и секции.

Стручно усовршување во странство остварила со студиски престој, во периодот од 29.9 до 27.10.2003 година на Стоматолошкиот факултет во Белград, кај проф. д-р Алекса Маркович, при што се запознава како со проблематиката при оралнохируршките зафати, така и со планирањето, подготовката и хируршката техника на вградување на ендоосеалните импланти. Во 2008 година била на напредниот Курс за употреба на ласерот во стоматологијата кај д-р Давид Довшек и д-р Алеш Веснавер, специјалисти по максилофацијална хирургија, и во ФОТОНА, Љубљана, Словенија, од каде што добила и сертификат, а ласерската техника ја применува во секојдневната практика. Исто така, добила сертификат за успешно/извонредно постигнување во апликацијата на Novokor Plus и Membrana Kollagen.

Особена активност кандидатката покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучена во работата на стручни комисии и работни групи при Стоматолошката комора на Македонија: Комисија за проверка на знаењето на дипломирани стоматолози (државен), како и стручни комисии во работната организација.

Оценка од самоевалуација

Кандидатката д-р Љуба Симјановска, во учебните години од 2018 до 2023 година доби позитивна оценка во однос на спремноста да го пренесе знаењето на генерациите кои доаѓаат, според анонимно спроведената анкета на студентите на Стоматолошкиот факултет во Скопје.

Кон извештајот, кандидатката ги има доставено следниве трудови за рецензија:

1. EFFICALCY OF OZONE THERAPY IN PATIENTS WITH BISPHONATE-RELATED OSTEONECROSIS OF THE JAWS (BRONJ) CLINICAL RESEARCH (in extenso)

M Markovska, D Popovic Monevska, K Popovska, Lj Simjanovska, Isjanovski I, N Stavreva
Journal of Macedonian Association of Physiologists and Anthropologists: Vol.12 No.3 2018;
71-78)

Линк <http://hdl.handle.net/20.500.12188/28268>

Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1266 од 15.8.2022 година (на веб-страницата на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје).

2. MENAGEMENT OF IMPACTED END ECTOPIC TEETH

D Dzipunova, N Tosheska-Spasova, V Radojkova- Nikolovska, Lj Simjanovska, M Dzipunova
24th BaSS Congress, May 9-11, 2019, Tirana, Albanija

Линк <http://hdl.handle.net/20.500.12188/27595>

3. MINIMALLY INVASIVE SURGICAL APPROACH OF ODONTOMAS

S Gerasimova, M Markovska, V Abazi, D Srbinovska, Lj Simjanovska

24th BaSS Congress, May 9-11, 2019, Tirana, Albanija

Линк <http://hdl.handle.net/20.500.12188/28269>

4. LASER TREATMENT OF DENTURE- INDUCED HYPERPLASIA (CASE REPORT)

M Markovska, Lj Simjanovska, S Gerasimova, V Abazi, N Stavreva

24th BaSS Congress, May 9-11, 2019, Tirana, Albanija

Линк <http://hdl.handle.net/20.500.12188/28270>

Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1266 од 15.8.2022 година (на веб-страницата на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје).

5. TEMPORARY BLINDNESS AFTER INFERIOR ALVEOLAR NERVE BLOCK (усна)

M Markovska Arsovska, Lj Simjanovska, S Gerasimova Pisevska, Z Arsovski, O Temelkov, N Stavreva

18 Kongres stomatologa Srbije, 26-28 seprembar 2019, Beograd, R Srbija

Линк <http://hdl.handle.net/20.500.12188/28271>

Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1266 од 15.8.2022 година (на веб-страницата на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје).

6. ER:MINIMAL INVASIVE TECHNIQUE FOR VESTIBULPOLASTY IN THE LOWER JAW (усна)

S Gerasimova Pisevska, Lj Simjanovska, M Markovska Arsovska, N Stavreva

18 Kongres stomatologa Srbije, 26-28 seprembar 2019, Beograd, R Srbija

Линк <http://hdl.handle.net/20.500.12188/28272>

Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1266 од 15.8.2022 година (на веб-страницата на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје).

7. OZON TREATMENT OF STAGE II/III OF BISPHTHONATE- RELATED OSTEONECROSIS OF THE JAWS (BRONJ) (in extenso)

M Markovska Arsovska, D Popovic Monevska, K Popovska, Lj Simjanovska, I Isijanovski, S Gerasimova Pisevska

Линк <http://hdl.handle.net/20.500.12188/28273>

8. ПРВ ТРАЕН МОЛАР- СТОЛБ НА ЗДРАВЈЕТО ВО ОРАЛНАТА ПРАЗНИНА КАЈ ДЕЦАТА (in extenso)

Г. Тодоровска, О. Кокоцева Ивановска, Љ. Симјановска, Б. Ципунова, К. Сибиновска, Г. Серафимовска

VOX dentarii, декември 2019, година 9, бр 3; 42-47.

Линк <http://hdl.handle.net/20.500.12188/21904>

9. CORTICOTOMY- ASSISTED ORTHODONTIC TREATMENT (Case report) (in extenso)

S Gerasimova Pisevska, Lj Simjanovska, M Markovska Arsovska, M Peeva Petreska

Journal of Morphological Sciences 2019;2(2):43-49

Линк <http://hdl.handle.net/20.500.12188/28274>

10. USING OF ER:YAG LASER FOR VESTIBULOPLASTY IN THE LOWER JAW (in extenso)

S Gerasimova Pisevska, Lj Simjanovska, M Markovska Arsovska, M Peeva Petreska, E Cadikovska

Journal of Morphological Sciences 2019;2(2):37-42

Линк <http://hdl.handle.net/20.500.12188/28275>

11. THE IMPORTANCE OF SUGAR AS PREDISPOSING FACTOR FOR TOOTH DECAY (усна)

G Todorovska, O kokoceva Ivanovska, Lj Simjanovska, K Sibinoska, G Serafimovski

Prvi kongres lekara Kosove I Metohije 29. XI-1. XII 2019 Kosovska Mitrovica

Линк <http://hdl.handle.net/20.500.12188/28276>

12. UTICAJ TEČNIH SLATKIH SODRŽAJA U BOČICAMA (SA CUCLOM) NA ZUBIĆE MLADE DECE U RANOM DJETINSTVU (усна)

O Kokoceva Ivanovska, E Zabakova Bilbilova, A Miovska, N Stavreva, Lj Simjanovska, K Dirjanska, G Todorovska, A Lazareva

Prvi kongres lekara Kosove I Metohije 29. XI-1. XII 2019 Kosovska Mitrovica

Линк <http://hdl.handle.net/20.500.12188/18138>

Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1266 од 15.8.2022 година (на веб-страницата на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје).

13. CIRKULARNI MOSTOVI- PROTETSKI TRETMAN DENTALNIH EROZIJA KOD PACIJENATA STARIJE DOBA (усна)

N Stavreva, N Tosevska Spasova, Lj Simjanovska, M Markovska Arsovska, E Zabakova Bilbilova, O Kokoceva Ivanovska, B Dzipunova, K Mitic, Č Jovanovik

Prvi kongres lekara Kosove I Metohije 29. XI-1. XII 2019 Kosovska Mitrovica

Линк <http://hdl.handle.net/20.500.12188/27592>

Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1266 од 15.8.2022 година (на веб-страницата на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје).

14. RETKI SLUČAJEVI ЕКТОПИЧНИH ИМПАКТИРАНИH ZUBA (усна)

B Dzipunova, N tosevska Spasova, Lj Simjanovska, V Radojkova Nikolovska, N Stavreva M Popovska, I Muratovska, M Dzipunova

Prvi kongres lekara Kosove I Metohije 29. XI-1. XII 2019 Kosovska Mitrovica

Линк <http://hdl.handle.net/20.500.12188/19431>

Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1266 од 15.8.2022 година (на веб-страницата на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје).

15. UTICAJ ORTODONTSKE ANOMALIJE NA AKUMULACIJE DENTALNOG PЛАКА I INFLAMACIJE GINGIVE (усна)

N Tosevska Spasova, B Dzipunova, N Stavreva, Lj Simjanovska, K, Toseska Trajkovska, Z Spasov M Popovska, V Radojkova Nikolovska

Prvi kongres lekara Kosove I Metohije 29. XI-1. XII 2019 Kosovska Mitrovica

Линк <http://hdl.handle.net/20.500.12188/27594>

Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1266 од 15.8.2022 година (на веб-страницата на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје).

16. FLUORESCENTNA VIZUALIZACIJA VELSKOP APARATOM ZA OTKRIVANJE ORALNIH MUKOZNIH PROMENA (усна)

A Mioska, G Kovaceva, S Jovanovski, J Nikolovska, B Dastevski, M Petkov, E Bajraktarova Valjakova, O Kokoceva Ivanovska, Lj Simjanovska

Линк <http://hdl.handle.net/20.500.12188/19349>

Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1266 од 15.08.2022 година на веб-страницата на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

17. EKSCIZIJA HIPERPLAZIJE LASERSKIM ZARAKOM (усна)

Lj Simjanovska, M Markovska, S Simjanovska, O Temelkov, O Kokoceva, K Jacimovic Tasevska, S Gerasimova

Prvi kongres lekara Kosove I Metohije 29. XI-1. 2019 Kosovska Mitrovica

Линк <http://hdl.handle.net/20.500.12188/28277>

18. HIRURŠKI TRETMAN FIBROZNOG EPULISA (усна)

M Markovska Arsovska, Lj Simjanovska, N Stavreva, S gerasimova, Z Arsovski, O Temelkov, S Simjanovska, A Ramadani

Prvi kongres lekara Kosove I Metohije 29. XI-1. XII 2019 Kosovska Mitrovica

Линк <http://hdl.handle.net/20.500.12188/17943>

Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1266 од 15.8.2022 година (на веб-страницата на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје).

19. APLIKACIJA BIO OSS KOD FOLIKULARNE CISTE KAO TERAPISKA MERA U NICANJU STALNIH ZUBA (усна)

K Jacimovic Tasevska, F Kostovski, Lj Simjanovska, M Markovska, S Gerasimova, O Temelkov, A Miovska, Z Arsovski

Prvi kongres lekara Kosove I Metohije 29. XI-1. XII 2019 Kosovska Mitrovica

Линк <http://hdl.handle.net/20.500.12188/18064>

Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1266 од 15.8.2022 година (на веб-страницата на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје).

20. DIFFICULTES IN FIRST INCISORS ERUPTION CAUSED BY MESIODENS (in extenso)

S Gerasimova Pisevska, M Markovska Arsovska, M Popovska Đorovska, Lj Simjanovska, E Čadikovska

Journal of Morphological Sciences 2019;2(1): 29-36

Линк <http://hdl.handle.net/20.500.12188/28278>

21. USAGE OF THE LASER BEAM IN THERAPY OF HYPERPLASTIC CHANGES IN THE MOUTH CAVITY, AS A RESULT OF MOBILE PROSTHETIC COMPENSATION (in extenso)

Lj Simjanovska, M Markovska, S Simjanovska, T Daci, N Stavreva, F Azizi

Apolonija 39-40. Mars 2020; 17-28

Линк <http://hdl.handle.net/20.500.12188/28279>

Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1266 од 15.8.2022 година (на веб-страницата на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје).

22. IN VIVO (CAT) FOR DIJAGNOSTIC EVALUATION OF ALLERGIC REACTIONS TO LOCAL ANESTHETICS (in extenso)

Lj. Simjanovska, S. Simjanovska, O. Temelkov, M. Markovska Arsovska, G. Todorovska, S. Gerasimova Pisevska

Apolonia 41-42. December 2020;19-30.

Линк <http://hdl.handle.net/20.500.12188/28280>

23. СТУДИЈА ЗА ТРАУМИ НА КОРОНКАТА НА ТРАЈНИТЕ ЗАБИ КАЈ ДЕЦА ОД 6-12 ГОДИНИ (in extenso)

Гордана Тодоровска¹,Олга Кокочева-Ивановска², Љуба Симјановска³, Катерина Сибиноска⁴,Горан Серафимовски⁵

VOX medici, декември 2020; 48-52.

Линк <http://hdl.handle.net/20.500.12188/28281>

24. LASER REMOVAL OF MUCOUS CYSTS (case report) (in extenso)

O Temelkov, K Papakocu, S Simjanovska, A Miovska, F Azizi, Lj Simjavovska

Apolonia 45-46. December 2021; 44-51.

Линк <http://hdl.handle.net/20.500.12188/28282>

25. PERICORONITIS- A CLINICAL AND RADIOGRAPHIC EVALUATION (in extenso)

A Ajeti Aabduramani, F Selmani, Lj Simjanovska, A Aliu, F Ajeti, S Temelkova, M Markovska Arsovska

Apolonia 47-48. Мај 2022; 5-15.

Линк <http://hdl.handle.net/20.500.12188/28283>

26. SURGICAL TREATMENT OF EPULIS IN A POSTPARTUM WOMAN (case report) (in extenso)

M Bajrami, M Markovska Arsovska, I Stojanova B Roci, Lj Simjanovska, S Grozdanovski
Apolonia 47-48. Мај 2022; 37-42.

Линк <http://hdl.handle.net/20.500.12188/28284>

27. ЗДРАВЈЕТО НА ПРВИОТ ТРАЕН МОЛАР- ПОКАЗАТЕЛ ЗА ВЛИЈАНИЕ НА ПРЕВЕНТИВАТА ВО ДЕТСКАТА СТОМАТОЛОГИЈА (in extenso)

Г Тодоровска, О Кочичева Ивановска, Љ Симјановска, К Сибиноска, Г Серафимовски
VOX medici 114. Март 2022; 683-686.

Линк <http://hdl.handle.net/20.500.12188/28285>

28. MESIODENTES AS A MECHANICAL OBSTACLE IN THE ERUPTION OF PERMANENT TEETH - CASE REPORT (in extenso)

Aleksandar Bochvarov, Dejan Baldziew, Oliver Temelkov, Simona Temelkova, Ljuba Simjanovska, Mirjana Markovska Arsovska
Jurnal of Morphological Sciences 2022; 5(1):127-131

Линк <http://hdl.handle.net/20.500.12188/28286>

39. ASSESSMENT OF ERUPTION AND POSSIBILITY OF IMPACTION OF MANDIBULAR THIRD MOLARS (усна)

Dzipunova B, Tosevska-Spasova N, Jankulovska Hodzic M, Radojkova Nikolovska V, Simjanovska Lj, Stavreva N

Zbornik sazetaka, 21. Kongres Stomatologa Srbije. 20-21 oktobar 2022.

Линк <http://hdl.handle.net/20.500.12188/27588>

Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1266 од 15.8.2022 година (на веб-страницата на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје).

30. FAMILY-RELATED MAXILLARY DEFICIENCY ACCOMPANIED BY DELAYED PERMANENT DENTITION; A CASE REPORT (усна)

N Toseska -Spasova, B Dzipunova, N Stavreva, V radojkova-Nikolovska, Lj Simjanovska, Z Spasov

Zbornik sazetaka, 21. Kongres Stomatologa Srbije. 20-21 oktobar 2022.

Линк <http://hdl.handle.net/20.500.12188/27169>

Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1266 од 15.8.2022 година (на веб-страницата на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје).

31. ERUPTION ASSESSMENT AND POTENTIAL FOR IMPACTION OF THE THIRD MANDIBULAR MOLARS- RADIOGRAPHIC EXAMINATION (in extenso)

Biljana Dzipunova 1, Marija Jankulovska Hodzic 2, Natasa Toseska Spasova 1, Vera Radojkova Nikolovska 3, Ljuba Simjanovska 4, Sanja Pancevska 5, Vasilka Rendzova 6 IOSR Journal of Dental and Medical Sciences (IOSR-JDMS)
e-ISSN: 2279-0853, p-ISSN: 2279-0861. Volume 22, Issue 3 Ser.3 (March. 2023), PP 48-56

www.iosrjournals.org

линк <http://hdl.handle.net/20.500.12188/26355>

Проект за развој на вештини и поддршка на иновации – Договор за развој и дизајн на концепција за средно 4-годишно техничко образование
 Јануари 2019 г.
 Септември 2019 г.

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – РЕДОВЕН ПРОФЕСОР/ НАУЧНО ЗВАЊЕ - НАУЧЕН СОВЕТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 7,15. Просечниот успех на втор циклус изнесува:9,28. Просечниот успех изнесува 8,21 за интегрираните студии.</p>	Да
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: орална хирургија; поле: медицински науки и здравство; подрачје: стоматологија.</p>	Да
3	<p>Објавени најмалку шест рецензирани научни труда ** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	Да
	<p>Научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование (*8+IF)</p> <p>1. Назив на научното списание: IOSR Journal of Dental and Medical Sciences (IOSR-JDMS) 2. Назив на електронската база на списанија: e-ISSN: 2279-0853, p-ISSN: 2279-0861. 3. Назив на трудот: ERUPTION ASSESSMENT AND POTENTIAL FOR IMPACTION OF THE THIRD MANDIBULAR MOLARS- RADIOGRAPHIC EXAMINATION 4. Датум на објава: March. 2023</p>	Да
3.2	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или</p>	Да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <p>1. Назив на научното списание: Journal of dentistry Arolonia 2. Назив на електронската база на списанија: ISSN1409-8768(print) copemicus,EBSCO 3. Назив на трудот: IN VIVO (CAT) FOR DIJAGNOSTIC EVALUATION OF ALLERGIC REACTIONS TO LOCAL ANESTHETICS 4. Датум на објава: December 2020</p> <p>2. Назив на научното списание: Journal of dentistry Arolonia 2. Назив на електронската база на списанија: ISSN1409-8768(print) copemicus,EBSCO 3. Назив на трудот: USAGE OF THE LASER BEAM IN THERAPY OF HYPERPLASTIC CHANGES IN THE MOUTH CAVITY, AS A RESULT OF MOBILE PROSTHETIC COMPENSATION 4. Датум на објава: Mars 2020</p> <p>3. Назив на научното списание: Journal of dentistry Arolonia 2. Назив на електронската база на списанија: ISSN1409-8768(print) copemicus,EBSCO 3. Назив на трудот: LASER REMOVAL OF MUCOUS CYSTS (case report) 4. Датум на објава: December 2021</p> <p>4. Назив на научното списание: Journal of dentistry Arolonia 2. Назив на електронската база на списанија: ISSN1409-8768(print) copemicus,EBSCO 3. Назив на трудот: PERICORONITIS- A CLINICAL AND RADIOGRAPHIC 4. Датум на објава: мај 2022</p> <p>5. Назив на научното списание: Journal of dentistry Arolonia 2. Назив на електронската база на списанија: ISSN1409-8768(print) copemicus,EBSCO 3. Назив на трудот: SURGICAL TREATMENT OF EPULIS IN A POSTPARTUM WOMAN (case report) 4. Датум на објава: мај 2022 6. Назив на научното списание: Acta Morphologica</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>2. Назив на електронската база на списанија:ISSN 1409-9837</p> <p>3. Назив на трудот: OZON TREATMENT OF STAGE II/III OF BISPHOSPHONATE- RELATED OSTEONECROSIS OF THE JAWS (BRONJ)</p> <p>4. Датум на објава: 2019</p>	
3.2	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>1. Назив на научното списание: (Journal of Macedonian Association of Physiologists and Anthropologists Physioacta</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 25- 12 zemji</p> <p>3. Назив на трудот: EFFICALCY OF OZONE THERAPY IN PATIENTS WITH BISPHONATE-RELATED OSTEONECROSIS OF THE JAWS (BRONJ) CLINICAL RESEARCH</p> <p>4. Датум на објава: 2018</p> <p>2. Назив на научното списание: VOX dentarii</p> <p>. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): -9- 7 zemji</p> <p>3. Назив на трудот: ПРВ ТРАЕН МОЛАР- СТОЛБ НА ЗДРАВЈЕТО ВО ОРАЛНАТА ПРАЗНИНА КАЈ ДЕЦАТА</p> <p>4. Датум на објава: декември 2019</p> <p>3. Назив на научното списание: Jurnal of Morphological Sciences</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): -</p> <p>3. Назив на трудот: CORTICOTOMY- ASSISTED ORTHODONTIC TREATMENT</p> <p>4. Датум на објава: 2019</p> <p>4. Назив на научното списание Jurnal of Morphological Sciences</p> <p>. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји):</p> <p>3. Назив на трудот: USING OF ER:YAG LASER FOR VESTIBULOPLASTY IN THE LOWER JAW</p> <p>4. Датум на објава: 2019</p> <p>5. 1. Назив на научното списание Jurnal of Morphological Sciences</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји):</p>	Да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>3. Назив на трудот: DIFFICULTES IN FIRST INCISORS ERUPTION CAUSED BY MESIODENS 4. Датум на објава: 2019</p> <p>6. Назив на научното списание: VOX dentarii . Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): -9- 7zemji</p> <p>3. Назив на трудот: СТУДИЈА ЗА ТРАУМИ НА КОРОНКАТА НА ТРАЈНИТЕ ЗАБИ КАЈ ДЕЦА ОД 6-12 ГОДИНИ 4. Датум на објава: Декември 2020</p> <p>7. Назив на научното списание Jurnal of Morphological Sciences 2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 3. Назив на трудот: MESIODENTES AS A MECHANICAL OBSTACLE IN THE ERUPTION OF PERMANENT TEETH - CASE REPORT 4. 2022</p> <p>8. Назив на научното списание: VOX dentarii . Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): -9- 7zemji 3. Назив на трудот: SURGICAL TREATMENT OF EPULIS IN A POSTPARTUM WOMAN (case report) 4. Датум на објава: Мај 2022</p>	
3-3	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е објавено во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД</p> <p>1. Назив на научното списание: _____ 2. Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД _____ 3. Назив на трудот: _____ 4. Датум на објава: _____</p>	
3-5	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји</p> <p>1. Назив на зборникот: Abstracts Book 2. Назив на меѓународниот собир: 24th BaSS Congress 3. Имиња на земјите: Tirana, Albanija 4. Назив на трудот: LASER TREATMENT OF DENTURE-INDUCED HYPERPLASIA (CASE REPORT) 5. Датум на објава: 2019 2. Назив на зборникот: Zbornik sazetaka</p>	Да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>2. Назив на меѓународниот собир: 18 Kongres stomatologa Srbije 3. Имиња на земјите: Srbija 4. Назив на трудот: TEMPORARY BLINDNESS AFTER INFERIOR ALVEOLAR NERVE BLOCK 5. Датум на објава: seprembar 2019</p> <p>5. Назив на зборникот: Praxis medica 2. Назив на меѓународниот собир: Prvi kongres lekara Kosove I Metohije 3. Имиња на земјите: Kosovska Mitrovica 4. Назив на трудот: EKSCIZIJA HIPERPLAZIJE LASERSKIM ZARAKOM 5. Датум на објава: 2019</p>	
4.	Член на Национален експертски тим за развој на модуларизирани наставни програми (ARCHIDATA)	Да
5.	<p>Објавен рецензиран учебник, монографија, практикум или збирка задачи од научната област за која се избира ***</p> <p>1. Назив на учебникот, монографијата, практикумот или збирката задачи: IN VIVO I IN VITRO TESTIRAWA ZA MO@NI ALERGISKI REAKCII NA LOKALNI ANESTETICI 2. Место и датум на објава: Скопје-2011</p>	Да
6.	Претходен избор во наставно-научно звање – виш научен соработник , датум и број на Билтен: бр. 1186, Скопје, 15.2.2019 година	Да
7.	Има способност за изведување на високообразовна дејност	Да

* На лицата кои имаат заснован работен однос на Универзитетот или на некој од универзитетите во Република Македонија во моментот на стапување во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018), нема да се применуваат одредбите од Законот кои се однесуваат на просекот, односно дека лицата треба да имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус. Во овој случај, полето под реден број 1 не се пополнува.

** За кандидатот/ите кој има повеќе од 6 (шест) научни труда во референтна научна публикација, рецензентската комисија научните труда ќе ги наведе, ќе ги оцени и ќе ги вреднува во Образец 2.

***Наведениот услов ќе се применува по истекот на три години од денот на стапувањето во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018).

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Борис Величковски, с.р.
Проф. д-р Оливер Димитровски, с.р.
Проф. д-р Марија Пеева Петреска, с.р.

ОБРАЗЕЦ
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Виш научен соработник Љуба Станојко Симјановска
(име, татково име и презиме)

Институција: Стоматолошки факултет – Скопје
(назив на факултетот/институтот)

Научна област: орална хирургија

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Одржување на настава

	Втор циклус на стручни/специјалистички студии по дентална медицина, 2019 – 2023 Актуелности во орофацијалната регија (45)	0.75
	Втор циклус студии, 2019 – 2023 Оралнохируршки аспекти на акутна одонтогена инфекција во орофацијалната регија - 30	3.75
	Трет циклус – докторски студии, 2019 – 2023 Современи аспекти на употреба на лесер во оралната хирургија- 30	4.5
	Трет циклус – докторски студии, 2019 – 2023 Хронични периапикални лезии и вилични цисти- 30	4.5
	Одржување на менторска настава за здравствена клиничка практика /општи гледишта	1.2
	Ментор и едукатор на здравствена едукација Д-р Албина Ајети со арх. бр.08-332/2 Д-р Дејан Балциев со арх. бр. 08-300/2 Д-р Александар Бочваров со арх. бр. 08-286/2 Д-р Феат Селмани со арх. бр. 08-682/3 Д-р Илијев Анета со арх. бр. 08-73/2 ба Д-р Ваљон Сулејмани со арх. бр. 08-75/5 Д-р Висар Јашар со арх. бр. 08-97/2 Д-р Мартина Трајковска со арх. бр. 08-90/4 Д-р Бардхиљ Абдулахи со арх. бр. 08-144/4	52.8
	Член на комисија за оцена или одбрана на специјалистичка работа/предиспитен колоквиум Д-р Ринон Карпузи со арх. бр. 08-101/3 Д-р Бојана Поп-Јанева со арх. бр. 08-35/2 Д-р Сејфедин Сулејмани со арх. бр 08-6/2 Д-р Лаурант Муртезаи со арх. бр. 08-352/3 Д-р Стојан Ангелески со арх. бр. 08-95/2 Д-р Ѓорѓи Ивановски со арх. бр. 08-42/2 Д-р Арсим Рамадани со арх. бр. 08-687/2 Д-р Ивана Поп-Јанева	1.6
	Член на комисија за оцена или одбрана на специјалистичка работа/ завршен испит Д-р Ринон Карпузи со арх. бр. 08-101/3 Д-р Бојана Поп-Јанева со арх. бр. 08-35/2 Д-р Сејфедин Сулејмани со арх. бр. 08-6/2 Д-р Лаурант Муртезаи со арх. бр. 08-352/3 Д-р Стојан Ангелески со арх. бр. 08-95/2 Д-р Ѓорѓи Ивановски со арх. бр. 08-42/2 Д-р Арсим Рамадани со арх. бр. 08-687/2	1.6

	Д-р Ивана Поп-Јанева	
	Вкупно	81.5
	Одржување на вежби (лабораториски, клинички, аудиториски или изработка на семинарски труд)3 Претклиника /2019-2023	5.4
	Одржување на вежби (лабораториски, клинички, аудиториски или изработка на семинарски труд)3 Орална хирургија 1 /2019-2023	13.5
	Одржување на вежби (лабораториски, клинички, аудиториски или изработка на семинарски труд)3 Орална хирургија 2/ 2019-2023	13.5
	Блок II -клиничка пракса хируршки дел-орална хирургија	6.75
	Пакет материјал за одреден предмет: компјутерски прашања за влезен колоквиум од општи гледишта за орална хирургија	1
	Вкупно	40.15

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред број	Назив на активноста	поени
1	Магистериум: „Racionalna procenka na mo`nite alergiski i pseudo alergiski reakcii na lokalnite anestetici pri oralnohirur{ki intervencii". Докторат: „Рационална дијагностичка и прогностичка проценка на можните алергиски реакции на локални анестетици – in vivo и in vitro тестирања” Монографија: „In vivo и in vitro тестирања за можни алергиски реакции на локални анестетици”, Скопје, 2011, Љ. Симјановска. СР - Каталогизација во публикација Национална и универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски”, Скопје.	
2.	Член на меѓународен експертски тим за развој на модуларизирани наставни програми (ARCHIDATA(*5)	5
2.1	Научен проект; Проект за развој на вештини и поддршка на иновации – Договор за развој и дизајн на концепција за средно 4-годишно техничко образование, јануари 2019 г., септември 2019 г.	3
3.	Рецензија на научен/стручен труд (*0,2)	2
4	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирани во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование (*8+IF)	
4.1	ERUPTION ASSESSMENT AND POTENTIAL FOR IMPACTION OF THE THIRD MANDIBULAR MOLARS- RADIOGRAPHIC EXAMINATION (in extenso) Biljana Dzipunova 1 , Marija Jankulovska Hodzic 2 , Natasa ToseskaSpasova 1 , Vera Radojkova Nikolovska 3 , Ljuba Simjanovska 4 , Sanja Pancevska 5 ,Vasilka Rendzova 6/IOSR Journal of Dental and Medical Sciences (IOSR-JDMS)e-ISSN: 2279-0853, p-ISSN: 2279-0861.Volume 22, Issue 3 Ser.3 (March. 2023), PP 48-56 www.iosrjournals.org линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/26355	4.8+ 5,12= 9.92
5.	Трудови што се објавуваат во научно списание во кое подлежат на рецензија и кое е индексирани во најмалку	

	една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	
5.1	OZON TREATMENT OF STAGE II/III OF BISPHOSPHONATE-RELATED OSTEONECROSIS OF THE JAWS (BRONJ) (in extenso) M Markovska Arsovska, D Popovic Monevska, K Popovska, Lj Simjanovska, I Isijanovski, S Gerasimova Pisevska/Acta Morphologica Vol 16 (1) 2019; 5-14. Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/28273	3
5.2	USAGE OF THE LASER BEAM IN THERAPY OF HYPERPLASTIC CHANGES IN THE MOUTH CAVITY, AS A RESULT OF MOBILE PROSTHETIC COMPENSATION(in extenso) Lj Simjanovska, M Markovska, S Simjanovska, T Daci, N Stavreva, F Azizi Apolonija 39-40. Mars 2020; 17-28 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/28279	3
5.3	IN VIVO (CAT) FOR DIJAGNOSTIC EVALUATION OF ALLERGIC REACTIONS TO LOCAL ANESTHETICS (in extenso) Lj. Simjanovska, S. Simjanovska, O. Temelkov, M. Markovska Arsovska, G. Todorovska, S. Gerasimova Pisevska. Apolonia 41-42. December 2020;19-30. Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/28280	3
5.4	LASER REMOVAL OF MUCOUS CYSTS (case report) (in extenso) O Temelkov, K Papakocu, S Simjanovska, A Miovska, F Azizi, Lj Simjavovska Apolonia 45-46. December 2021; 44-51. Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/28282	3
5.5	PERICORONITIS- A CLINICAL AND RADIOGRAPHIC EVALUATION(in extenso) A Ajeti Aabduramani, F Selmani, Lj Simjanovska, A Aliu, F Ajeti, S Temelkova, M Markovska Arsovska/Apolonia 47-48. Maj 2022; 5-15 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/28283	3
5.6	SURGICAL TREATMENT OF EPULIS IN A POSTPARTUM WOMAN (case report) (in extenso) M Bajrami, M Markovska Arsovska, I Stojanova B Roci, Lj Simjanovska, S Grozdanovski Apolonia 47-48. Maj 2022; 37-42. Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/28284	3
6.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови (*5)	
6.1	EFFICALCY OF OZONE THERAPY IN PATIENTS WITH BISPHONATE-RELATED OSTEONECROSIS OF THE JAWS (BRONJ) CLINICAL RESEARCH (in extenso) M Markovska, D Popovic Monevska, K Popovska, Lj Simjanovska, Isjanovski I, N Stavreva Journal of Macedonian Association of Physiologists and Anthropologists: Vol.12 No.3 2018; 71-78) http://hdl.handle.net/20.500.12188/28268	3
6.2	ПРВ ТРАЕН МОЛАР- СТОЛБ НА ЗДРАВЈЕТО ВО ОРАЛНАТА ПРАЗНИНА КАЈ ДЕЦАТА (in extenso) Г Тодоровска, О Кокоцева Ивановска, Љ Симјановска, Б Џипунова, К Сибиновска, Г Серафимовска VOX dentarii, декември 2019, година 9, бр 3; 42-47. Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/21904	3

6.3	CORTICOTOMY- ASSISTED ORTHODONTIC TREATMENT (Case report) (in extenso) S Gerasimova Pisevska, Lj Simjanovska, M Markovska Arsovska, M Peeva Petreska Journal of Morphological Sciences 2019;2(2):43-49 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/28274	3
6.4	USING OF ER:YAG LASER FOR VESTIBULOPLASTY IN THE LOWER JAW (in extenso) S Gerasimova Pisevska, Lj Simjanovska, M Markovska Arsovska, M Peeva Petreska, E Cadikovska Journal of Morphological Sciences 2019;2(2):37-42 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/28275	3
6.5	DIFFICULTES IN FIRST INCISORS ERUPTION CAUSED BY MESIODENS (in extenso) S Gerasimova Pisevska, M Markovska Arsovska, M Popovska Đorovska, Lj Simjanovska, E Čadikovska Journal of Morphological Sciences 2019;2(1): 29-36 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/28278	3
6.6	СТУДИЈА ЗА ТРАУМИ НА КОРОНКАТА НА ТРАЈНИТЕ ЗАБИ КАЈ ДЕЦА ОД 6 ДО 12 ГОДИНИ (in extenso). Гордана Тодоровска ¹ ,Олга Кокочева-Ивановска ² , Љуба Симјановска ³ , Катерина Сибиноска ⁴ ,Горан Серафимовски ⁵ / VOX medici, декември 2020; 48-52 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/28281	3
6.7	MESIODENTES AS A MECHANICAL OBSTACLE IN THE ERUPTION OF PERMANENT TEETH - CASE REPORT (in extenso) Aleksandar Bochvarov, Dejan Baldziev , Oliver Temelkov , Simona Temelkova, Ljuba Simjanovska, Mirjana Markovska Arsovska Jurnal of Morphological Sciences 2022; 5(1):127-131 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/28286	3
6.8	ЗДРАВЈЕТО НА ПРВИОТ ТРАЕН МОЛАР- ПОКАЗАТЕЛ ЗА ВЛИЈАНИЕ НА ПРЕВЕНТИВАТА ВО ДЕТСКАТА СТОМАТОЛОГИЈА (in extenso) Г Тодоровска, О Кокочева Ивановска, Љ Симјановска, К Сибиноска, Г Серафимовски/ VOX medici 114. Mart 2022; 683-686. Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/28285	3
7.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во стручно/научно популарно списание со меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови	
7.1	MENAGEMENT OF IMPACTED END ECTOPIC TEETH D Dzipunova, N tosheska-Spasova, V Radojkova- Nikolovska, Lj Simjanovska, M Dzipunova/ 24 th BaSS Congress, May 9-11, 2019, Tirana, Albanija Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27595	1.8
7.2	MINIMALLY INVASIVE SURGICAL APPROACH OF ODONTOMAS S Gerasimova, M Markovska, V Abazi, D Srbinovska, Lj Simjanovska 24 th BaSS Congress, May 9-11, 2019, Tirana, Albanija Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/28269	1.8
7.3	LASER TREATMENT OF DENTURE- INDUCED HYPERPLASIA (CASE REPORT) M Markovska, Lj Simjanovska, S Gerasimova, V Abazi, N Stavreva/24 th BaSS Congress, May 9-11, 2019, Tirana, Albanija Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/28270	1.8
8.	Труд со оригинални научни/стручни резултати, објавен во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји	

8.1	TEMPORARY BLINDNESS AFTER INFERIOR ALVEOLAR NERVE BLOCK (usna) M Markovska Arsovska, Lj Simjanovska, S Gerasimova Pisevska, Z Arsovski, O Temelkov, N Stavreva/ 18 Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim učešćem. Beograd, Sava Centar; 26-28 septembar 2019 godine. Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/28271	1.8
8.2	ER:MINIMAL INVASIVE TECHNIQUE FOR VESTIBULOPALATY IN THE LOWER JAW (usna) S Gerasimova Pisevska, Lj Simjanovska, M Markovska Arsovska, N Stavreva/ 18 Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim učešćem. Beograd, Sava Centar; 26-28 septembar 2019 godine. Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/28272	1.8
8.3	EKSCIZIJA HIPERPLAZIJE LASERSKIM ZARAKOM (usna) Lj Simjanovska , M Markovska, S Simjanovska, O Temelkov, O Kokoceva, K Jacimovic Tasevska, S Gerasimova/ Prvi kongres lekara Kosove I Metohije 29. XI-1. 2019 Kosovska Mitrovica Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/28277	2.8
8.4	THE IMPORTANCE OF SUGAR AS PREDISPOSING FACTOR FOR TOOTH DECAY (usna) G Todorovska, O kokoceva Ivanovska, Lj Simjanovska, K Sibinoska, G Serafimovski/ Prvi kongres lekara Kosove I Metohije 29. XI-1. XII 2019 Kosovska Mitrovica Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/28276	1.8
8.5	UTICAJ TEČNIH SLATKIH SODRŽAJA U BOČICAMA (SA CUCLOM) NA ZUBIĆE MLADE DECE U RANOM DJETINSTVU (usna) O Kokoceva Ivanovska, E Zabakova Bilbilova, A Miovska, N Stavreva, LJ Simjanovska, K Dirjanska, G Todorovska, A Lazareva/ Prvi kongres lekara Kosove I Metohije 29. XI-1. XII 2019 Kosovska Mitrovica Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/18138	1.8
8.6	CIRKULARNI MOSTOVI- PROTETSKI TRETMAN DENTALNIH EROZIJA KOD PACIJENATA STARIJE DOBA (usna) N Stavreva, N Tosevska Spasova, Lj Simjanovska, M Markovska Arsovska, E Zabakova Bilbilova, O Kokoceva Ivanovska, B Dzipunova, K Mitic, Č Jovanovic/ Prvi kongres lekara Kosove I Metohije 29. XI-1. XII 2019 Kosovska Mitrovica Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27592	1.8
8.7	RETKI SLUČAJEVI EKTОPIČNIH IMPAKTIRANIH ZUBA (usna) B Dzipunova, N tosevska Spasova, Lj Simjanovska, V Radojkova Nikolovska, N Stavreva M Popovska, I Muratovska, M Dzipunova/ Prvi kongres lekara Kosove I Metohije 29. XI-1. XII 2019 Kosovska Mitrovica Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/19431	1.8
8.8	UTICAJ ORTODONTSKE ANOMALIJE NA AKUMULACIJE DENTALNOG PLAKA I INFLAMACIJE GINGIVE (usna) N Tosevska Spasova, B Dzipunova, N Stavreva, Lj Simjanovska, K, Toseska Trajkovska, Z Spasov M Popovska, V Radojkova Nikolovska Prvi kongres lekara Kosove I Metohije 29. XI-1. XII 2019 Kosovska Mitrovica Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27594	1.8
8.9	FLUORESCENTNA VIZUALIZACIJA VELSKOP APARATOM ZA OTKRIVANJE ORALNIH MUKOZNIH PROMENA (usna) A Mioska, G Kovaceva, S Jovanovski, J Nikolovska, B Dastevski, M Petkov, E Bajraktarova Valjakova, O Kokoceva Ivanovska, Lj Simjanovska Prvi kongres lekara Kosove I Metohije 29. XI-1. XII 2019 Kosovska Mitrovica Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/19349	1.8

8.10	HIRURŠKI TRETMAN FIBROZNOG EPULISA (usna) M Markovska Arsovska, Lj Simjanovska, N Stavreva, S gerasimova, Z Arsovski, O Temelkov, S Simjanovska, A Ramadani/ Prvi kongres lekara Kosove I Metohije 29. XI-1. XII 2019 Kosovska Mitrovica Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/17943	1.8
8.11	APLIKACIJA BIO OSS KOD FOLIKULARNE CISTE KAO TERAPISKA MERA U NIKANJU STALNIH ZUBA(usna) K Jacimovic Tasevska, F KOstovski, Lj Simjanovska, M Markovska, S Gerasimova, O Temelkov, A Miovska, Z Arsovski/ Prvi kongres lekara Kosove I Metohije 29. XI-1. XII 2019 Kosovska Mitrovica Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/18064	1.8
8.12	ASSESSMENT OF ERUPTION AND POSSIBILITY OF IMPACTION OF MANDIBULAR THIRD MOLARS(usna) Dzipunova B, Tosevska-Spasova N, Jankulovska Hodzic M, Radojkova Nikolovska V, Simjanovska Lj, Stavreva N/ Zbornik sazetaka, 21.Kongres Stomatologa Srbije. 20-21 oktobar 2022. Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27588	1.8
8.13	FAMILY-RELATED MAXILLARY DEFICIENCY ACCOMPANIED BY DELAYED PERMANENT DENTITION; A CASE REPORT (usna) N Toseska -Spasova, B Dzipunova, N Stavreva, V radojkova-Nikolovska, Lj Simjanovska, Z Spasov/ Zbornik sazetaka, 21.Kongres Stomatologa Srbije. 20-21 oktobar 2022. Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/27169	1.8
9	Секциско предавање на научен/стручен собир со меѓународно учество	
	Индексот на ризик од анафилакса и менаџирање на алерголошко тестирање Љ Симјановска Современа парадигма во оралната и имплантната хирургија-помалку е повеќе (less is more); здружение на специјалистите по орална хирургија, 23.09.2023 Охрид	3
	Vkupno	91.72

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред број	Назив на активноста	поени
1	Член на Стоматолошката комора на РМ	1
2	Член на Здружението на доктори стоматолози по орална хирургија	1
3	Благодарница – 60 години постоење на Стоматолошки факултет – Скопје, 2019 година	1
4	Рецензент на печатен труд во списание: MPS, JMS и Физиоакта	8
5	Член на Комисија на Стоматолошката комора на Македонија за полагање на стручен испит за стекнување лиценца за работа	2
6	Претседател на Комисија за полагање на стручен/специјалистички испит	1
7	Член на Комисија за полагање на стручен/специјалистички испит	7
8	Заменик-претседател на Комисија за квалитет во здравствената организација, 2019 – 2023	5
9	Делегат во Собранието на СКМ	1
10.	Претседател на РО Аеродром	1
11.	Член на Комисија за редовен стручен надзор за 2023 год.	1

12.	Пасивен учесник на дентални вебинари: 1. Дентална хипоминарализација – решенија за секојдневната клиничка пракса, 16.11.2018, 13:00 ч. Доц. д-р Наталија Гатева – Бугарија 2. „Како да им овозможите на вашите пациенти врвна технологија која делува?“, ас. д-р Надја Бибова, 13.6.2019, 13 ч	1
	Вкупно	30

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	ПОЕНИ
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	121,65
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	91,72
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	30
ВКУПНО	243,37

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на виш научен соработник д-р Љуба Симјановска.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека в. н. сор. д-р Љуба Симјановска поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето научен советник во научната област орална хирургија.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, в. н. сов. д-р Љуба Симјановска да биде избрана во звањето научен советник во научната област орална хирургија.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Борис Величковски, с.р.
Проф. д-р Оливер Димитровски, с.р.
Проф. д-р Марија Пеева Петреска, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА (2) ДВЕ ЛИЦА ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ ОД НАСТАВНО НАУЧНАТА ОБЛАСТ ДЕТСКА И ПРЕВЕНТИВНА СТОМАТОЛОГИЈА НА СТОМАТОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Стоматолошки факултет – Скопје, објавен во дневните весници „Нова Македонија“ и „Коха“ од 31.10.2023 година, за избор и вработување на (2) двајца кандидати во соработничко звање – асистент од наставно-научната област *детска и превентивна стоматологија*, согласно со меѓународната Фраскатијева класификација на научноистражувачките подрачја, полиња и области, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет во Скопје, бр. 02-3407/1, донесена на 10.11.2023 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Елизабета Ѓоргиевска, редовен професор на Стоматолошкиот факултет во Скопје, д-р Марија Стевановиќ, редовен професор на Стоматолошкиот факултет во Скопје и д-р Мира Јанкуловска, редовен професор на Стоматолошкиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс, за избор и вработување на две (2) лица во соработничко звање – асистент од наставно-научната област *детска и превентивна стоматологија*, во предвидениот рок се пријавија двајца (2) кандидати, и тоа: м-р д-р Христо Петановски и м-р д-р Јасна Симоноска.

1. М-р д-р Христо Петановски

Биографски податоци и образование

Кандидатот м-р д-р Христо Петановски е роден на 1.3.1969, во Битола. Средно образование завршил во МУЦ „Д-р Панче Караџов“ во Скопје. Со високо образование се стекнал на Стоматолошки факултет; УКИМ, Скопје. Дипломирал во декември 1994 година, со просечен успех 8.00. Од јуни 2001 е специјалист по детска и превентивна стоматологија.

Кандидатот активно се служи со англиски јазик.

Во учебната 2005/2006 год. се запишал на втор циклус (магистерски) студии на Стоматолошки факултет; УКИМ, Скопје. Студиите ги завршил во 2009 година, со просечен успех 9.14. со одбраната на магистерскиот труд на тема: „Сигнификантен кариес индекс/SIC/кај деца од 12-годишна возраст од подрачјето на Скопје“.

НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Активно учествува во едукација на младите кадри од областа на детската и превентивна стоматологија како едукатор на специјализанти и стажанти.

Научноистражувачка дејност

Кандидатот м-р д-р Христо Петановски има објавено вкупно 7 научни труда, и тоа:

1. Јанкуловска, М., Мирчева, М., Петановски, Х. Флуоридите во оралниот медиум. Македонски стоматолошки преглед; 2002(1-4):5.
2. Царчев, М., Саракинова, О., Петановски, Х. Глас-јономерните цемента како фисурни залевачи при АРТ-третман. Македонски стоматолошки преглед; 2002 (1-4):8.
3. Јанкуловска, М., Мирчева, М., Петановски, Х. Корелација меѓу денталната едукација, флуориден третман, орална хигиена и оралното здравје. Балкански стоматолошки журнал. 2004;8(1):141-144.
4. Царчев, М., Петановски, Х., Царчева, С. Реплантиција на трауматски екстрахирани заби. Балкански стоматолошки журнал. 2004;8;1;7-10.

5. Петановски, Х. Застапеноста на кариесот кај деца од 12-годишна возраст во урбана средина, презентирана преку Сигнификантниот кариес индекс (СИК). Скопје, 2009. Монографија COBISS.MK-ID 77762314.
6. Петановски, Х. Сигнификантен кариес индекс (СИК) кај деца на 12-годишна возраст од централното градско подрачје на Скопје. Македонски стоматолошки преглед 2009;1-4:12-15.
7. Сигнификантен кариес индекс кај 12-годишни деца од рурална средина. Македонски стоматолошки весник. 2006;2:39-41.

Кандидатот учествувал во реализација на следниот научноистражувачки проект:

1. „Унапредување на оралното здравје преку примена на превентивните мерки кај деца со пречки во развојот“, Катедра за детска и превентивна стоматологија, Стоматолошки факултет, УКИМ, Скопје;
2. „Подобрување и унапредување на оралното здравје кај деца од рурални средини (с. Љубанци)“, Катедра за детска и превентивна стоматологија, Стоматолошки факултет, УКИМ, Скопје;
3. „Создавање и едуцирање на тим за форензична стоматологија“, поддржан од Проксима;
4. „Флуор профилакса кај деца и трудници“, Клиника за детски болести, Клинички центар Скопје;
5. „Проценка на саливарните биомаркери кај деца со различно ниво на кариес ризик“, Катедра за детска и превентивна стоматологија, Стоматолошки факултет, УКИМ, Скопје.

Кандидатот учествувал со усни и постер-презентации на повеќе конгреси и симпозиуми:

1. Бенедети, А., Петановски, Х., Василевски, Б. Употреба на антибиотиците при инфекции во максило-фацијалната регија. 2. Конгрес на стоматолозите од Македонија, Охрид, 1998;10.
2. Царчев, М., Петановски, Х. Влијание на локализацијата на кариозниот процес врз коренската ресорпција кај млечни заби. 4. Балкански конгрес на стоматолозите, Истанбул, 1999;334.
3. Царчев, М., Кочичева, О., Петановски, Х. Преваленција на циркуларниот кариес во урбани услови. 4. Балкански конгрес на стоматолозите, Истанбул, 1999;335.
4. Петановски, Х., Царчев, М. Хигиено-профилактични мерки кај хендикепирани деца. 1. Семакедонски конгрес, Зборник на резимеа. Охрид, 2000;281.
5. Јанкуловска, М., Петановски, Х., Царчев, М. Флуоридни концентрации пред и по флуориден топикален третман. 1. Семакедонски конгрес, Зборник на резимеа. Охрид, 2000;280.
6. Павлевска, М., Јанкуловска, М., Петановски, Х. Кариес на трајни заби кај деца со ментална ретардација. 1. Семакедонски конгрес, Зборник на резимеа. Охрид, 2000;279.
7. Царчев, М., Петановски, Х., Јанкуловска, М. Состојба на превентивата на кариесот во Р Македонија и нејзините перспективи. 1. Семакедонски конгрес, Зборник на резимеа, Охрид, 2000;273.
8. Царчев, М., Петановски, Х., Кочичева, О. Денталното здравје кај децата во Р Македонија. 6. Балкански стоматолошки конгрес, Букурешт, Романија, 2001;182.
9. Петановски, Х., Царчев, М. СИК-индекс кај 12-годишни деца од Скопје. 3. Конгрес на стоматолозите од Македонија, Охрид, 2002;127.
10. Глигорова, Д., Царчев, М., Петановски, Х. Компликации на дентални трауми во детска возраст, 3. Конгрес на стоматолозите од Македонија, Охрид, 2002;144.
11. Јанкуловска, М., Петановски, Х. Влијание на орално присутните флуориди врз кариесот. 3. Конгрес на стоматолозите од Македонија, Охрид, 2002;140.
12. Амбаркова, В., Бајрактарова, Б., Петановски, Х. Детекција и квантификација на оклузалниот кариес со Дијагност. 7. Балкански конгрес, Кушадаси, Турција, 2002;238.
13. Јанкуловска, М., Иљовска, С., Петановски, Х. Вредности на рН во плунката при третман со топикални флуориди. 9. Балкански стоматолошки конгрес, Охрид, 2004;163.
14. Кочичева, О., Царчев, М., Петановски, Х. Преваленција на циркуларен кариес. 9. Балкански Стоматолошки конгрес, Охрид, 2004;164.

15. Петановски, Х., Царчев, М. Компарација на СиК индексот кај 12-годишни деца од урбана и рурална средина во Скопје. 9. Балкански стоматолошки конгрес, Охрид, 2004,164.
16. Петановски, Х., Царчев, М. СиК индекс кај 12-годишни деца од урбана средина. 4. Конгрес на стоматолозите од Македонија, Охрид, 2006,12.
17. Јанкуловска, М., Павлевска, М., Петановски, Х. Примена на превентивно-тераписки мерки кај деца со посебни потреби. 4. Конгрес на стоматолозите од Македонија, Охрид, 2006, 55.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Од септември 2007 година е член на Координативното тело за спроведување на Национална стратегија за превенција на орални заболувања кај деца од 0-14 г. во Република Северна Македонија за период од 2018-2028 год.

Добитник е на награди за научни стручни достигнувања, и тоа:

- Плакета и благодарница од Македонско стоматолошко друштво и Македонско лекарско друштво;

- Благодарница за поддршка во изведувањето на наставно-образовниот процес на Стоматолошкиот факултет, УКИМ, Скопје.

Активен член е на: IAPD (International Association of Paediatric Dentistry), FDI (World Dental Federation), ЗСДПСМ (Здружение на специјалистите по детска и превентивна стоматологија на Македонија), МСД (Македонско стоматолошко друштво), Стоматолошка комора на Р Македонија, BaSS (Balkan Stomatological Society).

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ ИСТРАЖУВАЧ

Кандидат: м-р д-р Христо Петановски

Институција: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Стоматолошки факултет – Скопје

Научна област: детска и превентивна стоматологија

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	ДА
2	Стегнат назив – магистер од соодветната област Назив на научната област: детска и превентивна стоматологија	ДА
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот циклус и вториот циклус на академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8.00. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9.14.	ДА
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик Б2 (CEFR) 2. Назив на документот: Уверение за познавање на англиски јазик 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 3.11.2023 г.	ДА

2. м-р д-р Јасна Симоноска

Биографски податоци и образование

Кандидатката м-р д-р Јасна Симоноска е родена на 11.1.1979 година, во Скопје. Средно образование завршила во Скопје со одличен успех. Со високо образование се стекнала на Стоматолошкиот факултет при УКИМ во Скопје. Дипломирала на 3.4.2006 година, со просечен успех 8.06.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

Во учебната 2011/2012 година се запишала на втор циклус студии (магистерски) по детска и превентивна стоматологија на Стоматолошкиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Истите ги завршила со просечен успех 10,00 (60 ЕКТС-кредити) и со одбрана на магистерскиот труд на тема: „Компарација на различни методи на витална пулпотомија кај млечни заби“ и на ден 27.2.2012 се стекнала со академски стручен назив магистер на стоматолошки науки (квалификација од ниво VIIA).

НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Научноистражувачка дејност

Кандидатката м-р д-р Јасна Симоноска има објавено 4 научни труда, и тоа:

1. Симоновска, Ј., Кафтанџиева, А., Димков, А. Ефектот на пастата за заби „лакалут“ врз кариогените микроорганизми; Апстракти од 1. Конгрес на Здружение на специјалисти по детска и превентивна стоматологија на Македонија, Скопје, Македонија, 18-19 мај 2018; Макед Стомат Прег 2018; 41:s1 : 54.

2. Simonovska, J., Kaftandzieva, A., Dimkov, A., Simjanovska, J., Aleksandar Fildishevski A. The effects of the „Lacalut“ toothpaste on cariogenic microorganisms; Macedonian Dental Review. ISSN 2545-4757, 2019; 42 (1-2): 47-53.
3. Симоноска, Ј., Стевановиќ, М., Симјановска, Ј. Сознанија на студентите по стоматологија за ХИВ (I дел). *Vox dentarii*, Стоматолошка комора на Македонија, септември 2021: 34-39.
4. Симоноска, Ј., Стевановиќ, М., Симјановска, Ј. Сознанија на студентите по стоматологија за ХИВ (II дел). *Vox dentarii*, Стоматолошка комора на Македонија, декември 2021: 38-43. Кандидатката учествувала на повеќе конгреси и симпозиуми со усни и постер-презентации:
 1. Simonoska, J., Gligorova, D., Gjorgievska, E., Stevanovikj, M., Jankulovska, M., Pavlevska, M. Mogucnost dopunjavanja glasjonomernih cemenata ambijetalnim fluoridima. I Kongres dečije i preventivne stomatologije Srbije, Srbija, Beograd, Sava Centar, 04-05 Oktobar 2013; Program kontinuirane edukacije B-506/13-II.
 2. Jovanovska, M, Simonovska, J. Intrusio dentis. 22th BaSS Congress Contemporary challenges in Dentistry (abstract book). Thessaloniki Greece; 2017:393.
 3. Olga Kokočeva-Ivanovska, Dragica Gligorova, Shevale Alili, Gordana Todorovska, Jasna Simonovska. Najčešći i najdominantniji lokalni etiološki faktori za pojavu karijesa ranog detinjstva; „III Kongres dečije stomatologije“: 03-04 novembar. Beograd 2017 :89.
 4. Jasna Simonoska, Elizabeta Gjorgievska, Aleksandar Dimkov, Maja Jovanovska, Shevale Alili. Procena karies rizika sa redukovanim kariogram modelom kod školske dece; Nacionalni kongres sa međunarodnim učešćem „III Kongres dečije stomatologije“: 03-04 novembar. Beograd /2017:90.
 5. Shevale Alili, Olgica Kokočeva-Ivanovska, Aleksandar Dimkov, Dragica Gligorova, Jasna Simonoska. Upotreba biodentina u endodontskom tretmanu frakturiranih i nekrotičnih zuba sa nezavršenim rastom korena – prikaz slučaja. Nacionalni kongres sa međunarodnim učešćem „III Kongres dečije stomatologije“: 03-04 novembar. Beograd, 2017:92.
 6. Alili, Sh., Jankulovska, M., Georgiev, Z., Gligorova, D., Simonovska, J. Treatment of molar incisor hypomineralization; Abstracte of 1st Congress of Macedonian Association of Pediatric and Preventive Dentists, Skopje, Macedonia, 2018, May 18-19;Maced Dent Rew 2018; 41: S1 : 61.
 7. Jasna Simonoska. Reduced cariorigram model for caries risk assessment in pre-school children; 8th congress of dentists from macedonia with international participation, Ohrid 2018: 260-261.
 8. Radeska, Elena, Simonovska, Jasna, Stevanovic, Marija, Pavlevska, Meri, Gjorgievska, Elizabeta. Biodentine® application in endodontic treatment of immature permanent teeth: a report of two cases; 24th BaSS Congress Contemporary challenges in Dentistry (abstract book). Tirana, Albania 2019:189.
 9. Ferija Sali, Vesna Trpevska, Daniela Srbinovska, Jasna Simonoska, Aneta Mijoska, Gordana Kovacevska. Comparison of orthopantomogram, lateral cephalogram and posteroanterior cephalogram for mandibular measurements; 25th BaSS Congress of Balcan Stomatological Society (abstract book); Saraevo, 2022:220.
 10. Elena Radeska, Elizabeta Gjorgievska, Jasna Simonoska, Bruno Nikolovski, Ana Radeska-Panovski. Usage of bioactive cement in vital pulp cell simulation-report of two cases; 25th BaSS Congress of Balcan Stomatological Society (abstract book); Saraevo, 2022:250.
 11. Simonovska, J., Radevska, E., Dimkov, A., Gjorgievska, E., Zabakova-Bilbilova E., Trpevska V. Oral health care in the period of early childhood; 9. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид, 2022: 162-163.
 12. Radeska, E., Gjorgievska, E., Pavlevska, M., Stevanovikj, M., Simonovska, J., Radeska-Panovska, A. Usage of Biodentine® in the endodontic treatment of immature permanent teeth: cases report; 9. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид, 2022: 146-147.
 13. Jasna Simonoska, Aleksandar Dimkov, Elizabeta Gjorgievska Jasmina Simjanovska, Efka Zabokova Bilbilova, Vesna Jurukovska Shotarovska; Efekti paste za zube sa kombinacijom natrijum fluorida i amin fluorida na kariogenim mikroorganizmima; V Kongres dečjih stomatologa Srbije (Zbornik sažetaka nacionalnog kongresa sa međunarodnim učešćem). Stomatološki fakultet, Beograd; 2022:41.

14. Jasmina Simjanovska, Jasna Simonoska, Elizabeta Gjorgievska, Aleksandar Dimkov. Radiografska procena uspešnosti laserske vitalne pulpotomije mlečnih zuba sa kalcijum hidroksidom i mta; V Kongres dečjih stomatologa Srbije (Zbornik sažetaka nacionalnog kongresa sa međunarodnim učešćem). Stomatološki fakultet, Beograd; 2022:73.
15. Zabokova-Bilbilova, E., Stavreva, N., Simonoska, J., Stefanoska, T., Stevanandjija, J. Clinical evaluation of prevention of enamel demineralization during orthodontic treatment. 21. Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim učešćem, Beograd, 2022:52.
16. Simonoska, J., Gjorgievska, E., Dimkov, A., Zabokova-Bilbilova E, Simjanovska J. Clinical and radiographic evaluation of pulpotomy using laser and MTA in primary teeth. 26 th BaSS Congress (abstract book). Skopje, Republic of North Macedonia 2023:153.
17. Zabokova-Bilbilova, E., Dimkov, A., Simonoska, J., Radeska, E., Alili, Sh., Pecakov, K., Mijoska, A. Incidence of white spot lesions following fixed orthodontic treatment. 26 th BaSS Congress (abstract book). Skopje, Republic of North Macedonia 2023:154.
18. Katerina Talimdjoska, Ana Sotirovska-Ivkovska, Slavica Najdenoska-Bojchinoska, Shevale Alili, Jasna Simonoska. Determination of the degree of knowledge of first aid procedures for traumatic dental injuries of teaching staff in primary schools; 26 th BaSS Congress (abstract book). Skopje, Republic of North Macedonia 2023:154.
19. Katerina Stamenkovska, Mira Jankulovska, Jasna Simonovska, Marija Jankulovska Hodzikj. Dental cavity free population - future aspirations and challenges in dental medicine; 26 th BaSS Congress (abstract book). Skopje, Republic of North Macedonia 2023:180-181.
20. Dimkov, A., Gjorgievska, E., Simonoska, J., Radeska, E., Zabokova-Bilbilova, E., Alili, Sh. Treatment of patients under general anesthesia. 26 th BaSS Congress (abstract book). Skopje, Republic of North Macedonia 2023:154-155.
21. Radeska, E., Gjorgievska, E., Simonoska, J., Dimkov, A., Nikolovski, B., Zabokova-Bilbilova, E. The new normal-dentistry and patients with autism spectrum disorders (ASD). 26 th BaSS Congress (abstract book). Skopje, Republic of North Macedonia 2023:162-163.
22. Alili, Sh., Radeska, E., Dimkov, A., Zabokova-Bilbilova, E., Simonoska, J., Radeska, E., Talimdjoska, K. Management of avulsed permanent tooth-case report. 26 th BaSS Congress (abstract book). Skopje, Republic of North Macedonia 2023:180.
23. Vesna Jurukovska Shotarovska, Nadica Janeva, Biljana Evrosimovska, Marjan Petkov, Aneta Mijoska, Jasna Simonovska. Evaluation between zirconium posts and different types of cements; 26 th BaSS Congress (abstract book). Skopje, Republic of North Macedonia 2023:182.
24. Jasna Simonoska, Efka Zabokova Bilbilova, Vesna Trpevska, Mirjana Markovska-Arsovska, Tanja Stefanoska, Jasmina Simjanovska, Natasha Stavreva. Treatment of multiple dental trauma: case report; 22 Kongres stomatologa Srbije, novembar 2023.

Кандидатката учествувала во реализација на следните научноистражувачки проекти:

1. „Орално здравје и бременост“ во соработка со асоцијацијата на гинеколози и опстетричари на Македонија, поддржан од UNFPA;
2. „Одредување на КЕП-индексот кај деца на 12-годишна возраст во урбани и рурални средини на територијата на Република Македонија“, финансиран од УКИМ;
3. „Проценка на саливарни биомаркери кај деца со различно ниво на кариес ризик“, од Катедрата за детска и превентивна стоматологија, финансиран од Стоматолошки факултет, УКИМ, Скопје.

Наставно-образовна дејност

Активно учествува во едукација на младите кадри од областа на *дејската* и *превентивна стоматологија* како едукатор на специјализанти и стажанти.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Кандидатката е активно вклучена во стручно-апликативната работа на Клиниката за детска и превентивна стоматологија при ЈЗУ Универзитетски стоматолошки клинички центар „Св. Пантелејмон“.

Била член на организациониот одбор на I Македонски педодонтски конгрес „Здрави заби – среќно детство“, Скопје, 18-19.5.2018 година; 9. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид, 2022; 26th BaSS Congress-Skopje, Republic of North Macedonia, 2023. Член е на Извршниот одбор на Здружението на специјалисти по детска и превентивна стоматологија од 17.11.2022.

Член е на Кординативното тело за спроведување на Национална стратегија за превенција на орални заболувања кај деца од 0-14 г. во Република Северна Македонија за период од 2018-2028 год.

Активен учесник е во работилници организирани од Катедрата за детска и превентивна стоматологија, а во соработка со Општина Центар, со цел посета на основните училишта и градинките од општината и одржување на предавања и работилници на децата за здравјето на забите.

Таа е еден од авторите на рецензираниот учебник од Катедрата за детска и превентивна стоматологија, УКИМ, под наслов: Детска стоматологија, публикуван од „Арс Ламина“.

Активна членка е на - IAPD (International Association of Paediatric Dentistry), FDI (World Dental Federation), ЗСДПСМ (Здружение на специјалистите по детска и превентивна стоматологија на Македонија), МСД (Македонско стоматолошко друштво), Стоматолошка комора на Р Македонија, BaSS (Balkan Stomatological Society).

Добитничка е на награди за научни и стручни достигнувања, и тоа:

- Пофалница за придонес и стручно залагање во работата и развојот на Македонското стоматолошко друштво (2014).

- Благодарница за учество во работата и развојот на Стоматолошкиот факултет по повод одбележувањето на јубилејот 60 години постоење на Стоматолошкиот факултет во Скопје, 2019 година.

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ
ИСТРАЖУВАЧ**

Кандидат: м-р д-р Јасна Симоноска

Институција: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Стоматолошки факултет – Скопје

Научна област: детска и превентивна стоматологија

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	ДА
2	Стегнат назив – магистер од соодветната област Назив на научната област: детска и превентивна стоматологија.	ДА
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот циклус и вториот циклус на академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8.06. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10,00.	ДА
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик B2 (CEFR) 2. Назив на документот: Уверение за познавање на англиски јазик 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 3.11.2023 г.	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Елизабета Ѓоргиевска, претседател, с.р.
Проф. д-р Марија Стевановиќ, член, с.р.
Проф. д-р Мира Јанкуловска, член, с.р.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатите, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-применувачката дејност, како и дејноста од поширок интерес на м-р д-р Христо Петановски и м-р д-р Јасна Симоноска.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатите, Комисијата заклучи дека м-р д-р Христо Петановски и м-р д-р Јасна Симоноска поседуваат научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и ги исполнуваат сите услови да бидат избрани во соработничко звање асистент од научната област *гејмска и ѓревенџивна сџомаџолоџија*.

Според гореизнесеното, Комисијата едногласно донесе одлука и има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет во Скопје, **м-р д-р Христо Петановски** и **м-р д-р Јасна Симоноска** да бидат избрани во соработничко звање **асистент** од научната област *гејмска и ѓревенџивна сџомаџолоџија*.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Елизабета Ѓоргиевска, претседател, с.р.

Проф. д-р Марија Стевановиќ, член, с.р.

Проф. д-р Мира Јанкуловска, член, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА (1) ЕДНО ЛИЦЕ ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ ОД НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ ОРАЛНА ХИРУРГИЈА НА СТОМАТОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Стоматолошки факултет – Скопје, објавен во дневните весници „Нова Македонија“ и „Коха“ од 31.10.2023 година, за избор и вработување на (1) еден кандидат во соработничко звање – асистент од наставно-научната област орална хирургија, согласно со меѓународната Фраскатијева класификација на научноистражувачките подрачја, полиња и области, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет во Скопје, бр. 02-3409/1 донесена на 10.11.2023 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Борис Величковски, редовен професор на Стоматолошкиот факултет во Скопје, д-р Оливер Димитровски, редовен професор на Стоматолошкиот факултет во Скопје и д-р Едвард Јанев, вонреден професор на Стоматолошкиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор и вработување на едно (1) лице во соработничко звање – асистент од наставно-научната област орална хирургија, во предвидениот рок се пријавија четири (4) кандидати, и тоа: м-р д-р Спиро Спасовски, д-р Ана Гиговска Арсова, д-р Мартина Анастасовска и д-р Жаклина Менчева.

1 М-р д-р Спиро Спасовски

Биографски податоци и образование

Кандидатот м-р д-р Спиро Спасовски е роден на 8.8.1988 год., во Скопје. Средно образование завршил во Скопје, во 2007 година. Со високо образование се стекнал на Стоматолошкиот факултет во Скопје, во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, во 2012 година. Дипломирал на 20.6.2012 година, со просечен успех 9,55.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Во учебната 2013/2014 се запишал на втор циклус (магистерски) студии на Стоматолошкиот факултет во Скопје. Студиите ги завршил во 2015 година, со просечен успех 10,00. На 5.5.2015 година го одбрал магистерскиот труд на тема: „Терапевтски ефекти на субдоза-Doxycycline во третманот на пародонталната болест“.

На 18.7.2018 година го положил специјалистичкиот испит и се здобил со звањето специјалист по орална хирургија.

Својата наобразба ја продолжил на третиот циклус – докторски студии на Стоматолошкиот факултет во Скопје, во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност, кандидатот м-р д-р Спиро Спасовски учествувал во реализација на практичната настава на Интернационалниот балкански универзитет на студиската програма за доктори по дентална медицина во учебните 2020/2021 и 2021/2022 година.

Научноистражувачка дејност

Кандидатот д-р Спиро Спасовски има објавено вкупно 12 научни трудови, и тоа:

1. Popovska M, Minovska A, Radojkova-Nikolovska V, Muratovska I, Kapusevska B, Aleksova P, Spasovski S. Promene pljuvacke kod osoba sa buloznim li henplanusom. Acta stomatologica Naissi. 2015;31(1)1493-1503.
2. Bogdanovska Lj, Spasovski S, Popovska M, Gjoseva S, Goracinova K, Nakov N, Zafirova M, Dimitrovska A, Petkovska R. Development and validation of RP-HPLC-FLD method for

- determination of doxycycline in gingival cervicular fluid and saliva. Macedonian pharmaceutical bulletin. 2016;62(suppl)183-184.
- Menceva Z, Dimitrovski O, Popovska M, Spasovski S, Spirov V, Petrussevska G. Free gingival graft versus mucograft: histological evaluation. OAMJMS. 2016;6(4):675-679.
 - Spasovski S, Belazelkoska Z, Popovska M, Atanasovska-Stojanovska A, Radojkova-Nikolovska V, Muratovska I, Tosevska-Spasova N, Dzipunova B, Nikolovski B. Clinical therapeutic effects of the application of doxycycline in the treatment of periodontal disease. Open Access Maced J Med Sci. 2016 Mar 15;4(1):152-7.
 - Ivanovska-Stojanovska M, Popovska M, Dimova C, Spasovski S, Simjanovska Lj, Radojkova-Nikolovska V, Mitik K, Tasevska A. Comparison of root surface roughness induced by hand and ultrasonic instrumentation on treated molars: an in vitro study. Knowledge-International Journal, 2018;26(4):1335-1340.
 - Tefiku U, Popovska M, Cana A, Zendeli-Bedxeti L, Recica B, Spasovska-Gjorgovska A, Spasovski S. Determination of the role of fusobacterium nucleatum in the pathogenesis in and out the mouth. Contributions. Sec. of Med. Sci., XLI 1, 2020; 87-98.
 - Popovska M, Atanasovska-Stojanovska A, Todoroska S, Radojkova – Nikolovska V, Zendeli Bedxeti L, Spasovska-Gjorgovska A, Spasovski S, Ivanovska-Stojanovska M. Oral lichen planus-related connection with HLA-system. Contributions. Sec. of Med. Sci., XLI 1, 2020;65-78.
 - Reçica FB, Popovska M, Cana A, Zendeli Bedxeti L, Tefiku U, Spasovski S, Spasovska-Gjorgovska A, Kutlovci T, Ahmedi FT. Use of Biomaterials for Periodontal Regeneration: A Review. Open Access Maced J Med Sci. 2020 Apr 20; 8(F):90-97.
 - Bunjaku V, Popovska M, Todoroska S, Rusevska B, Cana A, Spasovski S, Spasovska-Gjorgovska A. The Role Of TNF-A in Saliva and Gingival Fluid in Patients with Chronic Periodontitis and Type 2 Diabetes Mellitus. Journal of International Dental and Medical Research. 2021;14(2): 671-679.
 - Bunjaku V, Popovska M, Spasovski S, Spasovska-Gjorgovska A, Barani M, Mrasori Sh. Serum Level of Il-2 in Patients with Type 2 Diabetes Mellitus and Periodontopathy. International Journal of Biomedicine. 2022;12(4): 54-68.
 - Urim T, Popovska M, Cana A, Zendeli-Bedxeti L, Recica B, Spasovska-Gjorgovska A, Spasovska S. Influence of Certain Nutritional Products On Periodontal Status. European Scientific Journal, ESJ ISSN: 1857-7881 (Print) e - ISSN 1857-7431 March 2022 edition Vol.18, No.11: 857-7431.
 - Mladenovski M, Popovska M, Aleksovska D, Petrovski M, Bexheti Zendeli L, Spasovski S, Gjorgovska Spasovska A, Stojmenova Toneva V. The role and function of cannabis oil (kanoil) in the treatment of pain in oral mucositis. Apolonia, 2022;24 (48-49): 47-59.
- Кандидатот, како студент, имал активно учество на следниве студентски конгреси, и тоа:
- 17. Интернационален студентски конгрес, Охрид, 2011. Тема: „Калциум дефициенција кај пациенти со остеопороза – усна презентација (освоено трето место);
 - 18. Интернационален студентски конгрес, Охрид, 2012, на кој учествувал со постер-презентација.

Во текот на својата професионална надградба, кандидатот активно учествувал со теми на следниве конгреси, и тоа:

- Popovska M, Radojkova-Nikolovska V, Grcev A, Kapusevska B, Atanasovska-Stojanovska A, Spasovski S. Serum immune mechanisms in the pathogenesis of oral lichen planus. Third Balkan congress for maxillofacial surgery. Second national congress of MAMFS. 2014.
- Сахмедин С, Поповска М, Радојкова-Николовска В, Спасовски С, Фидоски Ј. Компаративна анализа на микробната квантификација при примена на Periо-Chip chlorhexidine glukonat кај хроничната пародонтопатија. 7. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид, 11 – 14 јуни 2015.
- Спасовски С, Белазелкоска З, Радојкова-Николовска В, Поповска М, Сахмедин С. Клинички ефекти од применатана дохусуcline во третманот на пародонталната болест. 7. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид, 11 – 14 јуни 2015.

4. Popovska M, Radojkova-Nikolovska V, Nikolovski B, Zendeli-Bexheti, Spasovski S, Mitic K. Oral findings in patients with dyspeptic disturbances. FDI, World Dental congress, Madrid, Spain, 29-1 september, 2017;67(51):135-198.
5. Popovska M, Radojkova-Nikolovska V, Atanasovska-Stojanovska A, Kapusevska B, Spasovski S. Tissue humoral immune response in patients with juvenile and rapidly progressive periodontitis. 19th Congress of the Balkan stomatological society-BaSS, Serbia, Belgrad, Book of abstracts, 2014,167.
6. Spasovski S, Popovska M, Atanasovska Lj, Petkovska R, Radojkova-Nikolovska V. Effect of doxycycline in the treatment of periodontal disease. 24th BASS Congress, FDI, Tirana, Albania, 2019:162
7. Popovska M, Zendeli-Bedjeti L, Radojkova-Nikolovska V, Spasovski S, Spasovska Gjorgovska Association of HPV types of genital lesions and oral lesions. 25th BaSS Congress, Sarajevo 19-22 may, 2022:237.
8. Спасовски С, Богдановска Л, Петковска Р, Спасовска-Ѓорговска А, Николовски Б, Младеновски М. Активност на лактат дехидрогеназа кај пациенти со пародонтопатија и примена на доксицилин. Македонски стоматолошки конгрес, Зборник на трудови, Охрид, септември 2022:254.
9. Младеновски М, Поповска М, Петровски М, Папакоча К, Спасовски С, Спасовска-Ѓорговска А. Улогата на маслото од канабис (cannoil) во терапија на болката при оралниот мукозитис. Македонски стоматолошки конгрес, Охрид, Зборник на трудови, Охрид, 2022:178.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Кандидатот м-р д-р Спиро Спасовски, на 18 јули 2018 година, со успех го положил специјалистичкиот испит од областа орална хирургија и се здобил со звањето специјалист по орална хирургија.

Во учебната 2022/2023 година, кандидатот м-р д-р Спиро Спасовски се запишал на докторски студии – III циклус студии на Стоматолошкиот факултет во Скопје и ја продолжува својата наобразба во областа на оралната хирургија.

Кандидатот м-р д-р Спиро Спасовски учествувал во работилницата „Базична пародонтална хирургија“, одржана во Скопје, во 2015 година, и работилницата за напредни знаења од областа на оралната хирургија, реализирана во Скопје, во 2017 година.

Поседува интернационално уверение за знаење и степен на познавање странски јазик ENGLISH-IELTS: International English language testing system од 2011 година.

Кандидатот со сертификат го потврдува своето активно познавање на компјутерски програми: Microsoft windows, word, excel, outlook и користење интернет. Сертификатот е издаден од едукативниот компјутерски центар „Алгоритам“ во мај 2023.

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ
ИСТРАЖУВАЧ**

Кандидат: м-р д-р Спиро Спасовски

Институција: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Стоматолошки факултет – Скопје

Научна област: орална хирургија

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	ДА
2	Стектанат назив – магистер од соодветната област Назив на научната област: магистер по стоматолошки науки.	ДА
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот циклус и вториот циклус на академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,55. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10,00.	ДА
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик, со соодветно ниво 2. Назив на документот: уверение 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 16.12.2022 година.	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Борис Величковски, претседател, с.р.

Проф. д-р Оливер Димитровски, член, с.р.

Проф. д-р Едвард Јанев, член, с.р.

3. Д-р Ана Гиговска Арсова

Биографски податоци и образование

Кандидатката д-р Ана Гиговска Арсова е родена на 5.6.1987 година во Скопје. Средно образование завршила во 2006 година во СУГС „Јосип Броз-Тито“ во Скопје. Со високо образование се стекнала на Стоматолошкиот факултет во Скопје, во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, во 2011 година. Дипломирала на студиската програма од прв циклус студии за доктори по стоматологија, со просечен успех 9,58.

Кандидатката д-р Ана Гиговска Арсова во 2019 година завршила специјализација по орална хирургија и се стекнала со називот специјалист по орална хирургија.

Д-р Ана Гиговска Арсова активно се служи со англиски, српски и германски јазик.

Кандидатката е запишана на трет циклус – докторски студии на Стоматолошкиот факултет во Скопје.

НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Кандидатката д-р Ана Гиговска Арсова, во периодот од март до јуни 2014 година, учествувала во изведување на практична настава по предметот Претклиничка фиксна протетика на Стоматолошкиот факултет во Скопје, во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Како вработена во ЈЗУ Универзитетски стоматолошки клинички центар „Св. Пантелејмон“ во Скопје, кандидатката е едукатор на дипломирани доктори по стоматологија/дентална медицина кои вршат пробна работа за стекнување на лиценца за работа.

Научноистражувачка дејност

Кандидатката д-р Ана Гиговска Арсова има објавено вкупно 4 научни труда, и тоа:

- Guguvcevski Lj, Gigovski N, Mijoska A, Zlatanovska K, Arsova-Gigovska A. Temporomandibular disorders tretmant with correction of decreased occlusal vertical dimension. Open Access Maced J Med Sci 2017; 5 (7): 1-4.
- Gigovski N, Korunoska Stevkovska V, Mijoska A, Pancevska S, Valjakova Bajraktarova E, Gigovska Arsova A. Time-dependng solubility of difrent fixed prosthetic permanent luting cement. Macedonian pharmaceutical bullten 2017; 63 (1): 3-10.
- Gigovska Arsova A, Nikolovski B, Trajculeski S, Terzievska A, Velickovski B. Aplication of piezosurgery in extraction of impacted third molars. JMS 2022; 5 (2): 104-108.
- Gigovska Arsova A, Nikolovski B, Evrosimovska B, Gigovski N, Velickovski B. Comparative evaluation of clinical effects after operative extraction of impacted mandibular third molars using piezosurgery and rotaru instruments. Acta Scientific Dental Sciences 2023; 7 (9): 14-22.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Кандидатката д-р Ана Гиговска Арсова, во периодот од јули 2011 до август 2011 година, реализирала пракса на Клиниката за орална и максилофацијална хирургија „АКН“ – Виена, Австрија.

Во периодот од октомври 2012 до февруари 2019 година работела во приватна здравствена установа од областа на стоматологијата, а од февруари 2019 година до денес е вработена во ЈЗУ Универзитетски стоматолошки клинички центар „Св. Пантелејмон“ во Скопје.

Кандидатката во 2019 година завршила специјализација по орална хирургија на Стоматолошкиот факултет во Скопје, во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и се стекнала со називот специјалист по орална хирургија.

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ
ИСТРАЖУВАЧ**

Кандидат: Ана Гиговска Арсова

Институција: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Стоматолошки факултет – Скопје

Научна област: орална хирургија

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	ДА
2	Стектанат назив – магистер од соодветната област Назив на научната област: <i>кандидатката не доставила документација за завршени втор циклус студии.</i>	НЕ
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот циклус и вториот циклус на академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,58. Просечниот успех на втор циклус изнесува: <i>кандидатката не доставила документација за завршени втор циклус студии</i>	НЕ
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик, со соодветно ниво 2. Назив на документот: сертификат 3. Издавач на документот: University of Cambridge ESOL Examination 4. Датум на издавање на документот: 9.8.2004 година.	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Борис Величковски, претседател, с.р.

Проф. д-р Оливер Димитровски, член, с.р.

Проф. д-р Едвард Јанев, член, с.р.

4. Д-р Марина Анастасовска Биографски податоци и образование

Кандидатката д-р Марина Анастасовска е родена на 12.11.1998 година во Скопје. Средно образование завршила во СМУГС „Д-р Панче Караџов“ во Скопје. Со високо образование се стекнала на Стоматолошкиот факултет во Скопје, во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на студиската програма од интегрирани студии од прв и втор циклус по дентална медицина. Дипломирала на 13.6.2023 година, со просечен успех 9,37.

Кандидатката активно се служи со англискиот, германскиот и српскиот јазик.

НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во учебната 2022/2023 година, од страна на Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, кандидатката била избрана за демонстратор на Катедрата за болести на забите и ендодонтот, при што учествувала во изведувањето на практичната настава по предметите од Катедрата.

Д-р Марина Анастасовска била демонстратор на работилницата со наслов: „Флап дизајн, инцизии и видови сутури во имплантологијата и оралната хирургија“, одржана во рамки на III летна школа за студенти по стоматологија и млади доктори по дентална медицина.

Научноистражувачка дејност

Кандидатката д-р Марина Анастасовска има објавено вкупно 2 научни труда, и тоа:

1. Veleska Stevkovska D, Apostolova G, Ivanovski K, Trajculeski S, Anastasovska M. Therapeutic possibilities of the second generation of platelet-rich fibrin (A-PRF) in the treatment of oroantral communications OAC. *Macedonian Dental Review* 2021; 44 (4): 103-108.
2. Apostolova G, Kokolanski V, Malenkov H, Elezi R, Anastasovska M. Influence of socio-economic factors on the number of extracted teeth among the population of Polog region in the Republic of North Macedonia. *Medicus* 2023, Vol. 28 (2): 207-215.

Д-р Марина Анастасовска учествувала во реализација на следниве научноистражувачки проекти:

1. „Плунката како неинвазивен дијагностички биофлуид за идентификација на индивидуи со зголемен ризик за метаболички синдром и кардиоваскуларни заболувања“, одобрен од страна на INNO – SAE, 2020 година.
2. „Влијанието на современите методи и техники врз успехот на ендодонтската терапија“, реализиран во периодот од 2021 до 2023 година, одобрен од Стоматолошкиот факултет во Скопје.

Кандидатката активно учествувала со усни презентации на следниве студентски конгреси, и тоа:

- 27. Интернационален стоматолошки студентски конгрес (2021), со усна презентација на тема: „Проценка на FOBТ за детекција на хемоглобин во плунка“, на кој освоила 1 награда;
- 28. Интернационален стоматолошки студентски конгрес (2022), со усна презентација на тема: „Корелација помеѓу клиничката слика и радиографскиот наод кај пациенти со BRONJ“;
- 29. Интернационален стоматолошки студентски конгрес (2023), со усна презентација на тема: „Детекција на нивото на саливарната лактат дехидрогеназа (LDH) кај пациенти со орален планоцелуарен карцином и пушачи“.

Кандидатката била член на организационен одбор и активен учесник на II и III летна школа за студенти по стоматологија и млади доктори по дентална медицина. Во 2021 и во 2022 година, активно учествувала на научните конференции за нутриција, како и на симпозиумот за студенти по медицина, стоматологија и млади лекари со наслов „COVID-19: Што научивме и колку сме спремни“, во соработка со EMSA Macedonia.

Д-р Мартина Анастасовска, во текот на студиите, преку научноистражувачка работа под менторство на наставниот кадар на Факултетот, се стекнала со знаења и вештини за научноистражувачка дејност.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Кандидатката д-р Мартина Анастасовска била член и претседател на Факултетското студентско собрание на Стоматолошкиот факултет во Скопје и член на Универзитетското собрание на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Во рамки на својата работа, остварила соработка со голем број на партнерски организации од земјата и од странство.

Д-р Мартина Анастасовска за време на студиите покажала значителен интерес за сите области од стоматологијата. Имено, посетила голем број на работилници, при што се стекнала со практични вештини за употреба на најсовремени апарати во стоматологијата, а во текот на студиите се стекнала со вештини за научноистражувачка работа во лабораторија и клиничка практика.

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ
ИСТРАЖУВАЧ**

Кандидат: д-р Мартина Анастасовска

Институција: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Стоматолошки факултет – Скопје

Научна област: орална хирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 9,37.	Да
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик, со соодветно ниво 2. Назив на документот: уверение 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 03-1967/2 од 3.11.2023	Да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Борис Величковски, претседател, с.р.

Проф. д-р Оливер Димитровски, член, с.р.

Проф. д-р Едвард Јанев, член, с.р.

5. Д-р Жаклина Менчева

Биографски податоци и образование

Кандидатката д-р Жаклина Менчева е родена на 8.2.1973 година во Скопје. Средно образование завршила во МУЦ „Д-р Панче Караџов“ во Скопје. Со високо образование се стекнал на Стоматолошкиот факултет во Скопје, во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Дипломирала на студиската програма за доктори по дентална медицина во 1998 година, со просечен успех 8,82.

Во учебната 2004/2005 се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Стоматолошкиот факултет во Скопје, во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Студиите ги завршила на 26.6.2012 година, со просечен успех 10,00, со одбрана на трудот под наслов: „Хируршки пристап на импактирани мандибуларни трети молари во корелација со нивната местоположба и морфологија на коренскиот комплекс“.

Во учебната 2015/2016 се запишала на трет циклус (докторски) студии на Стоматолошкиот факултет во Скопје, во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Студиите ги завршила на 10.1.2022 година, со просечен успех 10,00, со одбрана на докторската дисертација под наслов: „Хируршки методи на третирање на мекоткивни дефекти во оралната хирургија“.

Кандидатката активно се служи со англискиот и српскиот јазик.

НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Кандидатката д-р Жаклина Менчева, како вработена во ЈЗУ Универзитетски стоматолошки клинички центар „Св. Пантелејмон“ во Скопје, едукатор е на дипломирани доктори по стоматологија/дентална медицина кои вршат пробна работа за стекнување лиценца за работа и е овластен едукатор од областа на оралната хирургија на специјализанти кои реализираат практична настава (турнуси).

Научноистражувачка дејност

Кандидатката д-р Жаклина Менчева има објавено вкупно 38 научни трудови, објавени во научни и стручни списанија, како и во книги на апстракти од конгреси, и тоа:

1. Menceva Z, Dimova C, Janev E, Svetanovski N, Vojkova D. Значење на РТГ-дијагностика во предоперативниот пристап на радикуларните цисти. V меѓународен конгрес на стоматолозите на Македонија, 10 – 13 септ., 2009, Охрид (усна презентација).
2. Menceva Z, Dimova C, Boikovska D, Evrosimovska B. The life quality after third molar surgery, "Dentistry Today" - Albanians' Stomatological Society (Abs.), 29 March 2010, Struga. (усна презентација).
3. Menceva Z, Apostolova G, Svetanovski N, Manevski P, Janev S, Дискрепанца помеѓу РТГ и интраоперативниот наод: приказ на случај. 6. Конгрес со меѓународно учество на Македонското стоматолошко друштво, Охрид, 2012, Книга на апстракти: 280-281. (постер-презентација).
4. Менчева Ж, Терзиевска А, Веселиновска И, Спиrow В. Cystis radicularis mandibulae - солитарна циста во мандибулата (приказ на случај). 7. Конгрес со меѓународно учество на Македонското стоматолошко друштво, Охрид, 2015, Книга на апстракти: (постер-презентација)
5. Менчева Ж, Цветановски Н, Терзиевска А, Димитровски О, Спиrow В. Мултипна гингивална речесила-употреба на сободен гингивален графт (приказ на случај). Македонски конгрес за орална и имплантна хирургија со меѓународно учество, Скопје 2016 (усна презентација)
6. Menceva Z, Evrosimovska B, Atanasovski B, Terzievska A, Zatureski G. Surgical approach in the removal of impacted mandibular molars in correlation with their position. Research Journal of Pharmaceutical, Biological and Chemical Sciences, 2017; 8(6): 535.
7. Menceva Z, Dimitrovski O, Popovska M, Petrushevska G, Veleska-Stevkovska D. Free gingival graft in single and multiple soft - tissue defects. Research Journal of Pharmaceutical, Biological and Chemical Sciences 2017; 8(3): 1021.

8. Menceva Z, Dimitrovski O, Popovska M, Spasovski S, Spirov V, Petrushevska G, free gingival graft versus mucograft: histological evaluation. *Open Access Maced J Med Sci.* 2018; 6(4):675-67.
9. Menceva Z, Evrosimovska B, Veleska-Stevkovska D, Terzievska A, Ilievski B. Extraction of Mandibular Third Molars, a Correlation Between the Surgical Technique and Winter's Classification. *Knowledge - International Journal* December 2018; 28(2): 407-413.
10. Menceva Z, Evrosimovska B, Terzievska A, Veleska-Stevkovska D. Impacted mandibular third molar, flap design for their extraction. *Journal of Dentistry Apolonia* 2019. 37-38 pp: 49-54.
11. Menceva Z, Evrosimovska B, Terzievska A, Veleska-Stevkovska D. Mucograft: 3D Collagen Matrix For Solvic Gingival Recessions. *Knowledge- International Journal* 2019, Vol. 30 Issue 4. 871-876.
12. Menceva Z, Terzievska A, Trajculeski S, Terzievski G, Trpcevski G, Bajrami M. Correlation between the position of impacted third molars in the lower jaw and the surgical technique during the extraction. *Apolonia* 2022, 36-46.
13. Mencheva Z, Popovska M, Terzievska A, Trajculeski S, Velinova M. Comparison of Clinical, Cytological and Histological Results Between Fog and Mucograft. *Congress of the BaSS, 11-14 May 2023, Skopje, OP-97, pp: 147; (усна презентација)*
14. Popovska M, Kacarska M, Menceva Z, Spirov V. Flap design in relation with the type of chronic periapical lesions design. *X Bass Congress, Belgrad 2005, abs. p59. (постер презентација).*
15. Arsovski Z, Markovska-Arsovska M, Jakimovik-Tasevska K, Menceva Z. Comparative analysis between different anaesthesiology methods during endodontic treatment. *X Bass Congress, Belgrad 2005 (постер-презентација).*
16. Јанев Е, Менчева Ж, Јанев Р, Јосифов Д, Франгов М, Бозковска Д. Оралнохируршки аспект на транспозиционално поставени максиларни молари. Меѓународен конгрес на стоматолозите од Македонија, Зборник на апстракти, Охрид, 22 – 25 јуни 2006 год. (постер-презентација).
17. Janev E, Menceva Z, Josifov D, Dimova C. Odontogenic mixfibroma in frontal maxillary region (case report). *12th Congress of the Balkan Stomatological Society, (Abs.), Istanbul, 2007: 247 (постер-презентација).*
18. Јосифов Д, Јанев Е, Пеева М, Апостолова Г, Писевска Н, Менчева Ж. Хируршки пристап кај случај со намалено интералвеоларно растојание – приказ на случај. V меѓународен конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество. Зборник на апстракти, Охрид, 2009; бр.050, стр.55. (постер-презентација)
19. Bojkovska D, Dimova C, Menceva Z, Trpevska T. The art of dentistry using diode laser. III International Congress of Apolonia "Dentistry today", 2010: 16, Struga Abstract (усна презентација)
20. Boikovska D, Dimova C, Menceva Z. Therapy aspects of laser diode in ordinary clinical practice. *15th Congress of the Balkan Stomatological Society "Advancing the Art and Science in Dentistry" 2010 :226., Thessaloniki, Greece Abstract (усна презентација)*
21. Evrosimovska B, Velickovski B, Menceva Z. Fracture of the maxillary tuberosity: a case report. *Balk J Stom, 2012; 16:125-128 (усна презентација)*
22. Маневски П, Апостолова Г, Менчева Ж, Цветановски Н. Јанев С, Маневска Б. Парцијална генинација на импактиран мандибуларен трет молар (приказ на случај). 6 Конгрес со меѓународно учество на Македонското стоматолошко друштво, Охрид 2012, Книга на апстракти:286-287. (постер-презентација).
23. Apostolova G, Menceva Z, Isjanovska R, Kostadinova M. Local application of benzy damine hydrochloride after third molars surgery. *Стоматолошки информатор* 2013;3(2): 20-23
24. Апостолова Г, Менчева Ж, Велеска-Стевковска Д, Костадинова М. Оралнохируршки стрес одговор кај пациенти со регулиран diabetes melitus. 6. Конгрес со меѓународно учество на Македонското стоматолошко друштво, Охрид 2012, Книга на апстракти, pp: 292- 293 (постер-презентација).
25. Спиров В. Димитровски О, Менчева Ж, Веселиновска И. Ортодонтски мини импланти (орално-хируршки аспекти). 7. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид 2015 (постер-презентација)

26. Спиров В, Веселиновска И, Терзиевска А, Барами М, Менчева Ж, Димитровски О. V-концепт - нов дизајн на дентални импланти. I македонски конгрес за орална и имплантна хирургија со меѓународно учество, Скопје, 2016 (постер-презентација)
27. Мицајков И., Величковски Б, Терзиевска А, Менчева Ж. Импактирани прекубројни премолари во долната вилица - приказ на случај. I македонски конгрес за орална и имплантна хирургија со меѓународно учество, Скопје. 2016 (постер-презентација)
28. Терзиевска А, Менчева Ж, Мицајков И, Спиров В, Марковска-Арсовска М. Хируршки третман на радикуларна циста (цистектомија – Partch II) – приказ на случај. I македонски конгрес за орална и имплантна хирургија со меѓународно учество, Скопје, 2016 (постер-презентација)
29. Korunoska-Stevkovska V, Guguvcevski Lj, Menceva Z, Gigovski N, Mijoska A, Nikolovska J, Bajraktarova-Valjakova E. Prosthodontic rehabilitation of patient with anterior hyper function syndrome. Oamjms 2017:
30. Spirov V, Dimitrovski O, Menceva Z, Duma A, Jakjovski Z. Forensic dentistry - the key to the truth dentistry, Serbian Dental Journal 2017.
31. Korunoska-Stevkovska V, Uskovska J, Menceva Z, Mijovska A, Nikolovska J. Протетичка рехабилитација по оралнохируршки третман на пациент со Epulis fissuratum, (приказ на случај). 8. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид, 2018 (усна презентација). OP22: 173:174
32. Evrosimovska B, Veleska-Stevkovska D, Dimova C, Menceva Z. Second generation platelet concentrate (platelet-rich fibrin) in its application in oral surgery. Food Quality and Safety, Health and Nutrition Congress June 12-14.2019 Ohrid, p. 164 Macedonia (постер-презентација).
33. Pisevska Cholakova N, Menceva Z, Apostolova G, Terzievska A. Correlation between the position of the impacted tooth and the surgical technique in extraction of the third mandibular molars. Knowledge-International Journal 2019;30 (4):859-865.21.
34. Trajculeski S, Veleska Stevkovska D, Terzievska A, Menceva Z, Spirov V, Roci B. Clinical effects of using PRF in socket preservation. 9th Congress of Macedonian Dental Society With International Participation 15-18th September 2022 (постер-презентација).
35. Terzievska A, Veleska Stevkovska D, Georgieva S, Menceva Z, Spirov V, Trajculevski S. Effectiveness of the impact of second-generation platelet-rich fibrin PRF in the treatment of localized individual gingival recessions Miller I and II (Case report). 9th Congress of Macedonian Dental Society With International Participation, 15-18th September 2022 (постер-презентација).
36. Korunovska-Stevkovska V, Uskovska J, Menceva Z, Nikolovska J, Kovacevska G, Marinoski K. Prosthodontics rehabilitation after oral surgical treatment of a patient with epulis fissuratum - case report. Macedonian Dental Review 2019; 42 (1-2): 8-12.
37. Terzievska A, Veleska Stevkovska D, Apostolova G, Menceva Z, Trajculevski S. The effectiveness of the influence of the second generation palatetelet-rich fibrin in the treatment of localized individual miller I and III gingival recession (case report). South East European Journal of Immunology 2023 Aug 20; 6(1):62-69 26.
38. Terzievska A, Veleska Stevkovska D, Menceva Z, Nikolovski B, Trajculevski S, Evrosimovska B. Soft issue augmentation of Miller I and Miller II Recessions with second generation Platelet-Rich Fibrin PRF. Congress of the BaSS, 11-14 May 2023, Skopje, PP-24, pp: 179. (постер-презентација).

Кандидатката учествувала на голем број конгреси и симпозиуми со постерски и усни презентации. Кандидатката била поканет предавач на повеќе симпозиуми, меѓу кои се вбројуваат и: 1) Soft tissue regeneration for keratinized gingiva in periodontal and implant surgery. The Future of Implantology and GTR, Macedonian Dental Implantology, 19.02.2022 Skopje, и 2) Connective tissue graft in periodontal surgery, Miller II recession. Aesthetic Principles in Oral and Implant Surgery, 4 June 2022, Hotel Duble Three Hilton.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Кандидатката д-р Жаклина Менчева од 2000 година е вработена во ЈЗУ Универзитетски стоматолошки клинички центар „Св. Пантелејмон“ во Скопје. Во 2005 година завршила

здравствена специјализација од областа на оралната хирургија и се стекнала со називот специјалист по орална хирургија, а во 2019 година се стекнала со називот примариус.

Д-р Жаклина Менчева има учествувало во голем број едукативни курсеви, работилници и стручни состаноци од областа на стоматологијата.

Од 2019 година член е на EDI.

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ
ИСТРАЖУВАЧ**

Кандидат: д-р Жаклина Менчева

Институција: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Стоматолошки факултет – Скопје

Научна област: орална хирургија

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	ДА
2	Стегнат назив – магистер од соодветната област Назив на научната област: магистер по стоматолошки науки.	ДА
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот циклус и вториот циклус на академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,82. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10,00.	ДА
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: уверение 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 14.9.2015 година.	НЕ, нема ниво на познавање на јазик и уверението е со истечена важност

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Борис Величковски, претседател, с.р.

Проф. д-р Оливер Димитровски, член, с.р.

Проф. д-р Едвард Јанев, член, с.р.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатите, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-применувачката дејност, како и дејноста од поширок интерес на м-р д-р Спиро Спасовски, д-р Ана Гиговска Арсова, д-р Мартина Анастасовска и д-р Жаклина Менчева.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатите, Комисијата заклучи дека м-р д-р Спиро Спасовски и д-р Мартина Анастасовска поседуваат научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје ги исполнуваат сите услови да бидат избрани во соработничко звање – асистент од научната област орална хирургија.

Според гореизнесеното, Комисијата едногласно донесе одлука и има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет во Скопје, м-р д-р Спиро Спасовски да биде избран во соработничко звање – асистент од научната област орална хирургија.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Борис Величковски, претседател, с.р.
Проф. д-р Оливер Димитровски, член, с.р.
Проф. д-р Едвард Јанев, член, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „КОРЕЛАЦИЈА ПОМЕЃУ ХРОНОЛОШКАТА И СКЕЛЕТНАТА ВОЗРАСТ СО ПРИМЕНА НА ИНДЕКСОТ НА СОЗРЕВАЊЕ НА ВРАТНИТЕ ПРЕШЛЕНИ И ИНДЕКСОТ НА ДЕНТАЛНА КАЛЦИФИКАЦИЈА И НИВНАТА УПОТРЕБА ВО ПЛАНИРАЊЕТО НА ОРТОДОНТСКИОТ ДЕНТАЛНО-ОРТОПЕДСКИ ТРЕТМАН” ОД Д-Р ПАСИОНАРЕ ЦАРА БУДИМА, ПРИЈАВЕНА НА СТОМАТОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет во Скопје, на 61. седница одржана на 29.9.2023 година, формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатката д-р Пасионаре Цара Будима со наслов: КОРЕЛАЦИЈА ПОМЕЃУ ХРОНОЛОШКАТА И СКЕЛЕТНАТА ВОЗРАСТ СО ПРИМЕНА НА ИНДЕКСОТ НА СОЗРЕВАЊЕ НА ВРАТНИТЕ ПРЕШЛЕНИ И ИНДЕКСОТ НА ДЕНТАЛНА КАЛЦИФИКАЦИЈА И НИВНАТА УПОТРЕБА ВО ПЛАНИРАЊЕТО НА ОРТОДОНТСКИОТ ДЕНТАЛНО-ОРТОПЕДСКИ ТРЕТМАН, во состав: проф. д-р Габриела Курчиева Чучкова (претседател), проф. д-р Лидија Кануркова (ментор), проф. д-р Наташа Тошеска Спасова (член), проф. д-р Маја Поп Стефанова Трпоска (член) и проф. д-р Ngadhujim Domi (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

АНАЛИЗА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатката д-р Пасионаре Цара Будима, со наслов: „Корелација помеѓу хронолошка и скелетната возраст со примена на индексот на созревање на вратните прешлени и индексот на дентална калцификација и нивната употреба во планирањето на ортодонтскиот дентално-ортопедски третман“, содржи 118 страници компјутерски обработен текст во фонд Times New Roman, со 1.15 проред и големина на букви 12, 84 библиографски единици, меѓу нив научни трудови, статии, книги, национални прописи, меѓународни акти и интернет-ресурси.

Трудот е структуриран во осум глави, од кои првата и последната се вовед и користена литература. Деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето. Трудот обработува актуелна стоматолошка проблематика, вредна и оправдана за истражување, како од научен така и од клинички аспект.

Начинот на изложување на материјалот е јасен и побудува интерес за одбраната тема на истражување.

Во **воведот** на трудот, изложени се предметот и целите на истражувањето, хипотезата, истражувачките прашања, теоретската рамка и методите на истражувањето. Кандидатката укажува на важноста да ја разбереме корелацијата помеѓу хронолошката возраст, индексот на созревање на вратните прешлени, индексот по Demirjian за горните канини и индексот по Demirjian за долните втори молари кај испитаниците со сагитални интермаксиларни малоклузии од класа I, II и III по Angle. Разбирањето на корелацијата овозможува индивидуална проценка на возраста, што овозможува за ортодонтите да манипулираат на раст и развојот, и да се постигнат задоволителни резултати на ортодонтски и дентално-ортопедски третман.

Во **првата глава** од докторската дисертација, изложени се предметот и целите на истражувањето, истражувачките прашања, како и теоретската рамка на истражувањето. Најпрво, кандидатката дава краток вовед на индивидуалниот раст и развој. Познавањето и разбирањето на индивидуалниот облик на раст и развој е фундаментално во дентофацијалната ортопедија бидејќи почетокот, времетраењето и завршувањето на растот имаат влијание врз модалитетите на лекување. Тоа може, според кандидатката, да ни обезбеди информации за најдобриот временски период и модалитети на третман, за да влијае или да го измени растот и развојот.

Основно е знаењето и разбирањето на индикаторите за раст, особено на радиолошките индикатори, индексот на созревање на вратните прешлени, индексот по Demirjian за горните канини и долните втори молари, кои се често користат во ортодонтската пракса.

Втората глава насловена: **Преглед на достигнувањата во научната област ги анализира податоците од литературата.** Во него, кандидатката дава исцрпен преглед на истражувањата и ги нагласува најновите студии кои се однесуваат на важноста на индивидуалната проценка на возраста. Предностите и недостатоците при проценка на скелетната возраст преку созревање на вратните прешлени и проценка на дентално созревање преку индексот по Demirjian се многу добро опишани, како и нивното влијание врз индивидуалната проценка на возраста.

Особено внимание е посветено на досегашните научни сознанија од голем број истражувања на релевантни автори, користејќи ги искуствата на споменатите автори кои го испитувале влијанието на сагиталните скелетни малоклузии од класа I, II и III според Angle врз времетраењето на пубертетскиот период.

Во **третата глава** се презентирани **хипотезите и тезите на истражувањето**, врз основа на кои се прави истражувањето. Целта на студијата е корелацијата помеѓу хронолошката возраст, индексот на созревање на вратните прешлени, индексот по Demirjian за горните канини и индексот по Demirjian за долните втори молари кај испитаници со сагитални интермаксиларни малоклузии од класа I, II и III по Angle.

Кандидатката ја потврдува нултата хипотеза на студијата дека не постои значајна корелација помеѓу хронолошката возраст, индексот на созревање на вратните прешлени, индексот по Demirjian за горните канини и индексот по Demirjian за долните втори молари. Воедно ги потврдува и работните хипотези дека:

Работна хипотеза 1. Постои значајна позитивна корелација помеѓу хронолошката возраст, индексот на созревање на вратните прешлени, индексот по Demirjian за горните канини и индексот по Demirjian за долните втори молари.

Работна хипотеза 2. Корелацијата помеѓу хронолошката возраст, индексот на созревање на вратните прешлени, индексот по Demirjian за горните канини и индексот по Demirjian за долните втори молари не е под влијание од интермаксиларен сагитален однос.

Работна хипотеза 3. Корелацијата помеѓу хронолошката возраст, индексот на созревање на вратните прешлени, индексот по Demirjian за горните канини и индексот по Demirjian за долните втори молари не е под влијание од полот.

Во **четвртата глава** се презентирани **применетите научни методи и начинот на работа**, каде што кандидатката го објаснува методолошки развојот за реализација на поставената цел. За реализација на поставената цел,

студијата била спроведена во приватната дневната болница „Арс Медика“, во Приштина, Косово. Студијата е пресек на ретроспективна студија и студиската група се состои од 150 испитаници, 59 машки и 91 женски, со хронолошка возраст од 6 до 19 години.

Рендгенските снимки, панорамски и латерални кефалометриски, беа направени од „Vatech“, и тие беа анализирани и зачувани во дигитален формат во медицината (DICOM) од Easydent. 4.1.

Кефалометриската анализа со метод според Steiner, надополнета со анализата според Holdaway и проценка на виличните соодноси според Wits, беа извршени на латералните кефалометриски радиографии со цел да се одреди интермаксиларната сагитална релација, за да може да ги подели испитаници на три групи, во класа I, класа II и класа III по Angle. Со цел да се процени индивидуалната скелетна возраст на латералната кефалометриска радиографија, индексот на созревање на вратните прешлени беше евалуиран според модифицираниот метод на Bassetti со сор.

Индексот по Demirjian за горен канин и долен втор молар беа евалуирани на ортопантомографска радиографија. За кандидатката да биде сигурна дека податоците собрани во студија се точно презентирани за измерените варијабли, таа извела две контролни премерувања, во временски интервал од две недели.

Премерувања беа спроведени на индексот на созревање на вратните прешлени (CVMI), индекс по Demirjian на горните канини (DIUC) и индекс по Demirjian за долни втори молари (DILSM) од вкупно 300 радиографии од 150 испитаници (150 панорамски радиографии и 150 кефалометриски радиографии).

Во **петтата** глава е презентирана **статистичката анализа** на добиените резултати. Управување и анализа на податоци беа изведени со користење на статистички програми Statistica 7.1 за Windows и SPSS 26 за Windows (Chicago, Illinois). Кај сериите со нумерички белези (возраста на испитаниците, CVMI, DIUC, DILSM) изработена е дескриптивна статистика (Mean; Std.Deviation; $\pm 95,00\%CI$; Median; Minimum; Maximum).

Конзистентноста помеѓу првото и второто премерување на индексот на созревање на вратните прешлени (CVMI), првото и второто премерување на индекс по Demirjian за горни канини (DIUC), првото и второто премерување на индекс по Demirjian за долни втори молари (DILSM), анализирана е со примена на Reliability Statistics / Cronbach's Alpha. Поврзаноста (асоцијацијата) помеѓу индексот на созревање на вратните прешлени (CVMI стадиум) и индекс по Demirjian за горни канини (DIUC стадиум), индексот на созревање на вратните прешлени (CVMI стадиум) и индекс по Demirjian за долни втори молари (DILSM стадиум), анализирана е со примена на Fisher's Exact Test / Monte Carlo Sig. (2-sided) (p).

Корелацијата помеѓу возраста на испитаниците и индексот на созревање на вратните прешлени (CVMI), возраста на испитаниците и индексот по Demirjian за горни канини (DIUC), возраста на испитаниците и индексот по Demirjian за долни втори молари (DILSM), индексот на созревање на вратните прешлени (CVMI) и индексот по Demirjian за горни канини (DIUC), индексот на созревање на вратните прешлени (CVMI) и индексот по Demirjian за долни втори молари (DILSM), анализирана е со примена на Spearman Rank Order R (R / p). Дистрибуцијата на податоците е тестирана со: Kolmogorov-Smirnov test; Lilliefors test; Shapiro-Wilks test (p).

Разликата во возраста помеѓу машките и женските испитаници е анализирана со примена на T-tests; Grouping (t / p) и Mann-Whitney U Test (Z /

p), во зависност од дистрибуцијата на податоците.

Мултиплата регресија помеѓу индексот на созревање на вратните прешлени (CVMI средна вредност) како зависна варијабла со пол и возраст на испитаниците како независни варијабли; индексот по Demirjijan за горни канини (DIUC средна вредност) како зависна варијабла со пол, возраст и индексот на созревање на вратните прешлени (CVMI средна вредност) на испитаниците како независни варијабли; индексот по Demirjijan за долни втори молари (DILSM средна вредност) како зависна варијабла со пол, возраст на испитаниците и индексот на созревање на вратните прешлени (CVMI средна вредност), како независни варијабли, анализирани се со примена на Multiple Regression R (R / p).

Кај сериите со атрибутивни белези, пол на испитаниците, индексот на созревање на вратните прешлени (CVMI стадиум), индекс по Demirjijan за горни канини (DIUC стадиум), индекс по Demirjijan за долни втори молари (DILSM стадиум), одредувани се проценти на структура (%). Сигнификантноста е одредувана за $p < 0,05$. Податоците се табеларно и графички прикажани.

Во шестата глава се прикажани **резултатите и нивното значење** од истражувањето направено за потребите на оваа докторска дисертација. Добиените податоци се анализирани, статистички обработени и прикажани на 34 табели и 42 графикони.

Во првото поглавје се презентирани генерални карактеристики, број на испитаници и нивна поделба во групи и подгрупи според полот и интермаксиларниот сагитален однос.

Во второто поглавје се презентирани дескриптивните статистички анализи со средни вредности за возраст, индексот на созревање на вратните прешлени, индекс по Demirjijan за горни канини и индекс по Demirjijan за долни втори молари.

Во третото поглавје се презентирани разликите помеѓу првото и второто премерување на индексот на созревање на вратните прешлени, индексот по Demirjijan за горни канини и индексот по Demirjijan за долни втори молари.

Четвртото поглавје ги прикажува резултатите од колерацијата помеѓу варијаблите, поточно помеѓу хронолошка возраст, индексот на созревање на вратните прешлени, индексот по Demirjijan за горни канини и индексот по Demirjijan за долни втори молари.

Петтото поглавје ги презентира резултатите од дистрибуцијата и фреквенциите на анализираните параметри; прво се анализирани во однос на возраста на испитаниците, а потоа се анализирани во однос со индексот на созревање на вратните прешлени.

Во шестото поглавје се претставени резултати кои опишуваат скелетна возраст за време на пубертетскиот период кај малоклузии од I, II и III класа според Angle и разлика во скелетната возраст помеѓу машки и женски испитаници со малоклузии од класа I, II и III по Angle.

Седмото поглавје презентира влијание на индексот на созревање на вратните прешлени, индексот по Demirjijan за горни канини и индексот по Demirjijan за долни втори молари, прво прикажаните резултати се однесуваат на мултипла регресија помеѓу индексот на созревање на вратните прешлени (CVMI средна вредност) како зависна варијабла и пол, возраст на испитаниците како независни варијабли, второ прикажаните резултати се однесуваат на мултипла регресија помеѓу индексот по

Demirjijan за горни канини (DIUC средна вредност) како зависна варијабла и пол, возраст на испитаниците, индексот на созревање на вратните прешлени

(CVMИ средна вредност), како независни варијабли и трето прикажаните резултати се однесуваат на мултиплина регресија помеѓу индексот по Demirjian за долни втори молари (DILSM средна вредност) како зависна варијабла и пол, возраст на испитаниците, индексот на созревање на вратните прешлени (CVMИ средна вредност) како независни варијабли.

Во седмата глава се прикажани примената на резултати од истражувањето и можните насоки за натамошно истражување. Овде кандидатката ги елаборира своите резултати и ги споредува со современата литература. Една од карактеристики на индикаторите за раст и развој беше конзистентност на податоците. Според кандидатката, методот што се користи за идентификација на индивидуалниот раст и развој треба да може да се повтори и да биде доверлив.

Веродостојноста и репродуктивноста на методот за предвидување на раст или индикаторот за раст е од клучно значење за ефективно планирање на третман. Многу студии потврдиле дека постои конзистенција во интерпретација на индексот на созревање на вратните прешлени и за индексот по Demirjian, со висок договор помеѓу првото и второто премерување поднесено од истиот истражувач.

Кога станува збор за договорите помеѓу првото и второто премерување поднесено од различни истражувачи, студиите дале различни заклучоци. Ова може да се должи на субјективната природа на евалуацијата на специфичните фази на скелетно и дентално созревање.

Друг фактор може да биде недостатокот на искуство или обука за идентификација на индексот на созревање на вратните прешлени и индексот по Demirjian, или квалитетот на радиографијата.

Потоа, кандидатката ги елаборира своите резултати од корелацијата и, последователно, фреквенцијата и дистрибуцијата на индикаторите за раст. Фокусот е да се предвиди најповолно време, додека се проценува индексот на созревање на вратните прешлени и индексот по Demirjian на горните канини и долните втори молари, за време на пубертетскиот период за да се модифицира раст на максила и мандибула.

Demirjian-овиот индекс за долните втори молари во врска со индексот на созревање на вратните прешлени се покажува како подобар показател за предвидување на растот, но според литературниот преглед, само за предвидување на пред- и постпубертетскиот период, но не и за вистинскиот врв на пубертетот.

Кандидатката кога ја анализира скелетна возраст, нејзиниот почеток, времетраење и завршување за време на период на пубертет кај сагиталните малоклузии од класа I, II и III според Angle, нашла интересни резултати кои биле поддржани од современата литература.

Кај испитаниците од класа II по Angle кај кои постои ретрогната положба на мандибулата, добиените резултати сугерираат дека има пократок период на пубертетски врв на раст за да се промовира мандибуларниот раст.

Додека кај испитаниците од III класа по Angle, според истражувањата на кандидатката имаме подолг период на пубертетски врв на раст, мора да бидеме внимателни во граничните случаи, кога се одлучуваме за камуфлажен третман на малоклузии од III класа по Angle, мора да имаме предвид дека мандибулата ќе продолжи да расте.

Исто така, важно е да се нагласи дека антеропостериорниот максилемандибуларен однос кај нетретирани испитаници со малоклузија класа III по Angle може да се влоши за време на периодот на адолесцентен раст, со

посебно внимание на периодот на забрзување на растот, и дека тоа може влијае на времето на лекување и стабилноста на резултатите од третманот.

Кога станува збор за полот, женските испитаници имаат повисок индекс на созревање на вратните прешлени, па оттука и порано созревање на скелетот. Исто така, женските испитаници имаат повисок индексот по Demirjian за горните канини и индексот по Demirjian за долните втори молари во споредба со машки испитаници, но во случајот на индексот по Demirjian за долните втори молари разликата е статистички незначителна.

Во **заклучните** согледувања, т.е. во **осмата** глава, кандидатката ја заокружува докторската дисертација со систематизација и наведување на шеснаесет конкретни заклучоци што ги содржат најзначајните аспекти од истражувањето.

Кандидатката ја потенцира клиничката релевантност на заклучоците, изразена позитивна корелација и поврзаност помеѓу хронолошката возраст, индексот на созревање на вратните прешлени, индексот по Demirjian за горните канини и индексот по Demirjian за долните втори молари, им овозможува на ортодонтите да се одреди индивидуалната скелетна возраст и соодветно да го модифицираат растот во малоклузии од класа I, II и III според Angle.

Во **деветтата** глава е даден **список на користена литература**, која кандидатката ја користела при пишувањето и оформувањето на овој труд. Користена е современа, нова и релевантна научна литература. Посочени се 84 референци, повеќето со понов датум на објавување од страна на авторитетни научни имиња и во реномирани меѓународни научни списанија.

Предмет на истражување е анализа на панорамска и латерална кефалометриска радиографија за да се одреди индивидуалната скелетна возраст и соодветно да се планира и да се спроведе ортодонтски и дентален ортопедски третман во малоклузии од класа I, II и II според Angle, со цел да се модифицираат растот и развојот на горната и долната вилица.

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата. Подрачјето во кое е работен овој труд претставува актуелна тема која ќе се рефлектира на научната и клиничката вредност и апликативност. Спроведените истражувања во студијата ќе дадат значаен придонес во развојот на научноистражувачката мисла за оваа проблематика не само кај нас, туку и пошироко. Резултатите од ова истражување ќе бидат основа за базата на податоци кои ќе се надградуваат со нови истражувања за добивање на нови научни сознанија.

Краток опис на применетите методи

Оваа студија е пресек на ретроспективна студија. Студиската група се состои од 150 испитаници, 59 машки и 91 женски. Рендгенските снимки, панорамски и латерални кефалометриски, беа направени од „Vatech“, и тие беа анализирани и зачувани во дигитален формат во медицината (DICOM) од Easydent. 4.1. Кефалометриската анализа со метод според Steiner надополнета со сооднос според Holdaway и проценка според Wits, беа извршени на латералните кефалометриски радиографии со цел да се одреди интермаксиларната сагитална релација, за да можеме да ги поделиме нашите испитаници на три групи, во класа I, класа II и класа III по Angle. Со цел да се процени индивидуалната скелетна возраст на латералната кефалометриска радиографија, индексот на созревање на вратните прешлени беше евалуиран според модифицираниот метод на Bassetti со сор. Индексот по Demirjian за горен канин и долен втор молар беше евалуиран на панорамска радиографија. Управување и анализа на податоци беа

изведени со користење на статистички програми Statistica 7.1 за Windows и SPSS 26 за Windows (Chicago, Illinois).

Краток опис на резултатите од истражувањето

Од добиените резултати од ова испитување можеме да заклучиме дека постои изразена поврзаност и изразена позитивна корелација помеѓу хронолошката возраст, индексот на созревање на вратните прешлени, индексот по Demirjian за горните канини и индексот по Demirjian за долните втори молари.

Кај испитаниците со малоклузии од II класа по Angle, времетраењето на периодот на врв на пубертетот е пократок во споредба со испитаниците со малоклузии од I класа по Angle и особено од III класа по Angle. Тоа траеше 9 месеци за машките испитаници и 8 месеци за женските испитаници.

Времетраењето на целиот пубертетски период кај испитаниците со малоклузии од III класа по Angle е една година подолго отколку кај испитаниците со малоклузии од I класа и II класа по Angle. Што се однесува на прецизност на корелацијата помеѓу варијаблите за да се одреди индивидуалната скелетна возраст, можеме да заклучиме дека комбинацијата на индикаторите за раст обезбедува подобри информации за идентификација на индивидуална возраст.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатката д-р Пасионаре Цара Будима со наслов: „Корелација помеѓу хронолошката и скелетната возраст со примена на индексот на созревање на вратните прешлени и индексот на дентална калцификација и нивната употреба во планирањето на ортодонтскиот дентално-ортопедски третман“, претставува истражување во областа на ортодонцијата.

Изработката на темата на оваа докторска дисертација има за цел да ја разбереме корелацијата помеѓу хронолошката возраст, индексот на созревање на вратните прешлени, индексот по Demirjian за горните канини и индексот по Demirjian за долните втори молари кај испитаниците со сагитални интермаксиларни малоклузии од класа I, II и III по Angle.

Добиените резултати од истражувањето, заедно со податоците од литературата, дадоа релевантни сознанија за оптимално научно поткрепено планирање и реализација на успешен ортодонтски третман.

Докторската дисертација на д-р Пасионаре Цара Будима со наслов: „Корелација помеѓу хронолошката и скелетната возраст со примена на индексот на созревање на вратните прешлени и индексот на дентална калцификација и нивната употреба во планирањето на ортодонтскиот дентално-ортопедски третман“, според мислењето на Комисијата за оцена, ги исполнува основните услови и стандарди за подготовка на докторски труд.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатката, пред одбраната на докторскиот труд, ги објавила (како прв автор, во меѓународни научни списанија или еден труд во списание со импакт-фактор) следниве рецензирани истражувачки трудови:

1. Xharra Budima P. ¹, Kanurkova L.², Kiseri Kubati J.³ *Growth indicators and their relation in individuals with different skeletal malocclusions.* [Int J Med Rev Case Rep.](#) 2023;7(9).

2. П. Цара Будима¹, Л. Кануркова², Ј. К. Кубати³. *Евалуација на созревање во враќањето преилени кај поединци со различни малоклузии. Vox Dentarii. 2022;12(52).*

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Главни научни придонеси на кандидатката. Резултатите од ова истражување очекуваме да имаат придонес во клиничката примена да се одреди индивидуалната скелетна возраст и можеме да заклучиме дека комбинацијата на индикаторите за раст обезбедува подобри информации за идентификација на индивидуална возраст.

Индексот по Demirjian за горните канини и индексот по Demirjian за долните втори молари би можеле да дадат првични информации во врска со индивидуалната проценка на возраста, но за сигурни резултати во индивидуалната проценка на возраста е неопходна комбинација на скелетни и дентални индикатори поврзани со хронолошката возраст.

Подрачје на примена и ограничувања. Добиените резултати од истражувањето, заедно со податоците од литературата, даваат релевантни сознанија за оптимално научно поткрепено планирање на ортодонтски и дентален ортопедски третман во малоклузии од класа I, II и III според Angle.

Периодот на пубертетскиот раст означува период кога растот и развојот можат да бидат модифицирани со стоматолошки ортопедски апарати.

Модалитетите на лекување може да варираат во зависност од фазата на развој на пациентот, дали пубертетскиот раст е неминовен, присутен, опаѓачки или целосен. Кај различни скелетни малоклузии постои различен протокол за третман. Освен тоа, самата малоклузија го диктира времето на лекување бидејќи кај испитаниците со малоклузии од класа II по Angle, времетраењето на период на пубертетниот врв е пократок во споредба со испитаниците со малоклузии од класа I по Angle и, особено, од класа III по Angle. Тоа траеше 9 месеци за машките и 8 месеци за женските испитаници.

Времетраењето на целиот пубертетски период кај испитаниците со малоклузии од III класа по Angle е една година подолго отколку кај испитаниците со малоклузии од класа I и класа II по Angle. Женските во споредба со машките испитаници, со иста хронолошка возраст, имаат повисок индекс на созревање на вратните прешлени, индексот по Demirjian за горните канини и индексот по Demirjian за долни втори молари, што значи дека женските испитаници порано созреваат од машките испитаници.

Како посебен придонес од испитувањето би требало да се нагласи важноста од создавање одреден протокол на ортодонтски и дентален ортопедски третман, земајќи го предвид времетраењето на пубертетскиот период кај малоклузии од класа I, II и III според Angle.

Можни понатамошни истражувања. Со овој труд се отвораат нови сознанија за проценка на индивидуалната скелетна возраст, како и нови видици за понатамошни истражувања, кои и понатаму ќе бидат предмет на дискусија меѓу ортодонтската заедница.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет да ја прифати позитивната оценка и да закаже одбрана на докторската дисертација на кандидатката д-р Пасионаре Цара Будима со наслов: „Корелација помеѓу хронолошката и скелетната возраст со примена на индексот на созревање на вратните прешлени и индексот на денгална калцификација и нивната употреба во планирањето на ортодонтскиот денгално-ортопедски третман“.

КОМИСИЈА

Проф. д-р Габриела Курчиева Чучкова, претседател, с.р.
Проф. д-р Лидија Кануркова, ментор, с.р.
Проф. д-р Наташа Тошеска Спасова, член, с.р.
Проф. д-р Маја Поп Стефанова Трпоска, член, с.р.
Проф. д-р Ngadhujim Domi, член, с.р.

Прилој бр. 3

РЕЦЕНЗИЈА

НА РАКОПИСОТ „ПОДГОТОВКА НА МИНЕРАЛНИ СУРОВИНИ – ПРАКТИКУМ ЗА ЛАБОРАТОРИСКИ ВЕЖБИ“ ОД АВТОРИТЕ Д-Р БОШКО БОШКОВСКИ И Д-Р СЛОБОДАН БОГОЕВСКИ

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Технолошко-металуршкиот факултет бр. 02-1947/1, од 27.X 2023, за членови на Рецензентската комисија за рецензирање на ракописот за учебното помагало „Подготовка на минерални суровини – практикум за лабораториски вежби“, наменет за студентите на Технолошко-металуршкиот факултет, за предметот Основни суровини и нивна технолошка подготовка, избрани се: д-р Александар Димитров, редовен професор на Технолошко-металуршкиот факултет, и д-р Горан Начевски, редовен професор на Технолошко-металуршкиот факултет.

По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот совет на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, рецензентите го поднесуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ

VI. ОПШТ ДЕЛ

Основни податоци за ракописот

Назив на ракописот:	Подготовка на минерални суровини – практикум за лабораториски вежби
Назив на предметната програма:	Основни суровини и нивна технолошка подготовка
Назив на студиската програма:	Неорганичко инженерство и заштита на животната средина
Фонд на часови и ЕКТС-кредити (доколку ракописот е наменет за повеќе предмети, да се наведат сите предмети):	1. циклус студии: - Основни суровини и нивна технолошка подготовка, 90 часа, 7 кредити, IV семестар (НИЗЖС); 2. циклус студии: - Неметални суровини и преработка, 90 часа, 6 кредити, I семестар (НИЗЖС).
Реден број на изданието:	прво издание
Општи податоци за ракописот:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 97 страници (формат В5), напишани на компјутер, со големина на фонтот 11. Текстот е поделен во 4 поглавја и содржи 66 нумерирани слики, 4 табели и 8 референци.

РЕЦЕНЗЕНТИ

**Д-р Александар Димитров, редовен професор, с.р.
Д-р Горан Начевски, редовен професор, с.р.**

I ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р АЛЕКСАНДАР ДИМИТРОВ

Краток опис на содржината:	<p>Ракописот под наслов: „Подготовка на минерални сировини – практикум за лабораториски вежби“ од д-р Бошко Бошковски, вонреден професор, и д-р Слободан Богоевски, редовен професор, е учебно помагало кое претставува основна литература за студентите од втора година на студиската програма Неорганско инженерство и заштита на животна средина на Технолошко-металуршкиот факултет, по предметот Основни сировини и нивна технолошка подготовка. Исто така, може да го користат и студентите од втора година на студиската програма Металургија, дизајн и менаџмент, по предметот Вовед во металургија. Учебното помагало е наменето и за втор циклус студии на студиската програма Неорганско инженерство и заштита на животна средина, по предметот Неметални сировини и преработка, како и за дипломираните инженери, вработени во стопанството во соодветните области.</p> <p>Ракописот содржи 3 поглавја редоследно подредени: 1. Вовед, 2. Методи на испитување на минералните сировини, 3. Подготовка на минералните сировини и Литература.</p> <p>Практикумот детално ги води студентите при изработувањето на лабораториските вежби. Секоја лабораториска вежба во практикумот претставува една целина и се состои од теоретски дел, детално опишана постапка за нејзино изведување, како и обработка и дискусија на добиените резултати. Лабораториските вежби се адаптирани согласно со опременоста на факултетските лаборатории и се изведуваат со практична примена на лабораториски и полуиндустриски машини и апарати.</p>
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	<p>Содржината на ракописот е произлезена од предметната програма и целосно е усогласена со неа.</p>
Предлози за потребни корекции:	<p>Забелешките се коригирани.</p>
Оцена на ракописот:	<p>Ракописот е автентичен и дава значаен придонес за квалитетна настава и лабораториски вежби по предметната програма.</p>
Категоризација:	<p>учебно помагало</p>
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	<p>Од деталниот увид во приложениот материјал, може да се заклучи следново: Авторите на едноставен и разбирлив јазик го презентираат изнесените материјал, објаснувајќи сложени поими и појави. Приложениот ракописот го потврдува долгогодишното работно искуство на авторите во наставата и лабораториските вежби, што може да се согледа и од структурата и содржината на практикумот. Материјалот технички е подготвен на високо ниво, сликите, табелите и дијаграмите одговараат на текстуалниот дел, создавајќи при тоа заокружена целина.</p>

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебно помагало по предметот Основни сировини и нивна технолошка подготовка, примарно наменет за студентите на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје.

РЕЦЕНЗЕНТ

Д-р Александар Димитров, редовен професор, с.р.

II ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р ГОРАН НАЧЕВСКИ

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Ракописот под наслов: „Подготовка на минерални суровини – практикум за лабораториски вежби“ од д-р Бошко Бошковски, вонреден професор, и д-р Слободан Богоевски, редовен професор, содржи 3 поглавја и литературен преглед:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вовед 2. Методи на испитување на минералните суровини 3. Подготовка на минералните суровини <p>Литература.</p> <p>Во воведот се дадени општите поими за минералните суровини и нивната технолошка подготовка. Во вториот дел се опфатени методите на испитување на минералните суровини: рендгено-структурна анализа, микроскопски испитувања, термички испитувања, физичко-механички испитувања, гранулометричка анализа и хемиска анализа. Во третиот дел се застапени методите за подготовка на минералните суровини: дробење, мелење, противструјно класирање, центрифугално класирање, флотациска и магнетна концентрација. Лабораториските вежби се илустрирани со слики, дијаграми и табели. Според концепцијата, структурата и обемот, практикумот во целост ја презентира темата што е предмет на обработка и дава соодветен придонес во наставата и лабораториските вежби.</p>
<p>Оцена за усогласеноста со предметната програма:</p>	<p>Содржината на практикумот е сеопфатна, актуелна и е во согласност со предметната програма.</p>
<p>Предлози за потребни корекции:</p>	<p>Забелешките се коригирани.</p>
<p>Оцена на ракописот:</p>	<p>Ракописот е напишан на едноставен и јасен начин. Практикумот е актуелен, и дава значаен придонес во областа на подготовката на минералните суровини. Тој ќе овозможи одржување на високиот квалитет на наставата и лабораториските вежби.</p>
<p>Категоризација:</p>	<p>учебно помагало</p>
<p>Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:</p>	<p>Прегледот на приложениот материјал покажува дека авторите имаат завидно теоретско и практично искуство во подготовката на минералните суровини. Авторите успеваат да направат практикум со комплексна содржина, кој ги води студентите низ лабораториските вежби и им овозможува да се стекнат со солидни знаења од подготовката на минералните суровини. Од начинот на кој е презентираан материјалот се забележува педагошкото искуство на авторите и нивната способност за пренесување на сопствените знаења на новите генерации.</p>

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебно помагало по предметот Основни суровини и нивна технолошка подготовка, примарно наменет за студентите на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје.

РЕЦЕНЗЕНТ

Д-р Горан Начевски, редовен професор, с.р.

Прилог бр. 3

РЕЦЕНЗИЈА

НА РАКОПИСОТ „ЗБИРКА ЗАДАЧИ ПО ТЕХНОЛОШКИ ОПЕРАЦИИ 2“ ОД АВТОРИТЕ Д-Р КАРМИНА МИТЕВА, ВОНРЕДЕН ПРОФЕСОР И Д-Р СЛАВЧО АЛЕКСОВСКИ, РЕДОВЕН ПРОФЕСОР

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, бр. 02-1956/1 од 27.10.2023 година, за членови на Рецензентската комисија за рецензирање на учебникот „Збирка задачи по Технолошки операции 2“ од авторите: д-р Кармина Митева, вонреден професор и д-р Славчо Алексовски, редовен професор, наменет за студентите на Технолошко-металуршкиот факултет, за предметот Технолошки операции 2, избрани се д-р Александар Анастасовски, редовен професор, Факултет за инженерство, Меѓународен балкански универзитет во Скопје и д-р Винета Сребренкоска, редовен професор, Технолошко-технички факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот совет на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, рецензентите го поднесуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ

VII. Општ дел

Основни податоци за ракописот

Назив на ракописот:	Прв циклус студии: - Збирка задачи по Технолошки операции 2.
Назив на предметната програма:	Прв циклус студии: - Технолошки операции 2. Втор циклус студии: - Основни процеси и операции во инженерство на животна средина.
Назив на студиската програма:	Прв циклус студии: - Дизајн и менаџмент на технолошки процеси - Прехранбена технологија - Полимерни материјали - Неорганско инженерство и заштита на животна средина. Втор циклус студии: - Инженерство на животна средина.
Фонд на часови и ЕКТС-кредити (доколку ракописот е наменет за повеќе предмети, да се наведат сите предмети):	Прв циклус студии: - Технолошки операции 2, 3+3, 7 (ЕКТС) - Дизајнирање на хемиска процесна опрема, 3+3, 7 (ЕКТС). Втор циклус студии: - Основни процеси и операции во инженерство на животна средина, 3+3, 6 (ЕКТС).
Предметот Технолошки операции 2 на студиските програми: Дизајн и менаџмент на технолошки процеси и Полимерни материјали е задолжителен предмет со фонд на часови 3+3, број на ЕКТС-кредити – 7 и се слуша во V семестар. На студиските програми Биотехнологија и Прехранбена технологија со фонд на часови (3+2) и број на ЕКТС-кредити 5 во V семестар, како и на Неорганско инженерство и заштита на животна средина (3+3) број на ЕКТС-кредити – 5 во V семестар, Технолошки операции 2 е избран предмет.	

Предметот Дизајнирање на хемиска процесна опрема на студиската програма Дизајн и менаџмент на технолошки процеси на Технолошко-металуршкиот факултет е задолжителен предмет со фонд на часови 3+3, број на ЕКТС-кредити – 7 и се слуша во VII семестар.	
Реден број на изданието:	прво издание
Општи податоци за ракописот:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 319 страници (формат В5), напишани на компјутер, со големина на фонт 11. Текстот е поделен на 9 поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 144 слики и 47 табели.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Д-р Александар Анастасовски,
редовен професор, с.р.
Факултет за инженерство,
Меѓународен балкански универзитет,
Скопје

Д-р Винета Сребренкоска,
редовен професор, с.р.
Технолошко-технички факултет,
Универзитет „Гоце Делчев“, Штип

I ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: Д-Р АЛЕКСАНДАР АНАСТАСОВСКИ, РЕДОВЕН ПРОФЕСОР

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Поглавје 1. Во поглавјето Пренос на топлина, прикажани се различните механизми на пренос на топлина (кондукција, конвекција и радијација) за стационарни и нестационарни услови на работа. Дадени се практични примери за различни типови на топлински разменувачи и уварувачи и начин на нивно дизајнирање.</p> <p>Поглавје 2. Во ова поглавје се започнува со решавање на задачи од пренос на маса. Направена е анализа на механизмот на пренос на маса со дифузија (еднонасочна и противнасочна молекуларна дифузија, дифузија низ гас и разредени раствори) и поставени се равенки за пресметување на коефициентите на дифузија.</p> <p>Поглавје 3. Поглавјето обработува примери за раздвојување на бинарни смеси со метод на дестилација како резултат на разликата на напонот на пареа на компонентите. Во задачите се застапени повеќе типови на уреди за дестилација (флеш, диференцијална, шаржна, континуирана и континуирана дестилација со рефлукс-ректификација).</p> <p>Поглавје 4. Содржи решени примери од апсорпција и десорпција. Задачите во ова поглавје најчесто имаат комбиниран, графички и аналитички, приод за решавање. Преку аналитичко поставување на билансните и рамнотежните равенки и нивна графичка презентација се прави димензионирање на уредот (определува број на преносни единици и висина на уред).</p> <p>Поглавје 5. Во поглавјето Атсорпција се обработуваат проблеми од пренос на маса од гасна до цврста фаза и обратно. Методите за димензионирање на овој тип уреди се аналогни на методите користени во претходното поглавје.</p> <p>Поглавје 6. Дадени се решени примери од екстракција. Објаснет е начинот на цртање и читање на триаголен фазен дијаграм. Определувано е максимална и минимална количина на растворувач, точка на мешање и потребна количина на растворувач. Определуван е број на преносни единици за повеќестепена рамнотежна екстракција со вкрстен тек, како и за противнасочна екстракција.</p> <p>Поглавје 7. Детално се разработени задачи од сушење. Определувана е релативна и апсолутна влажност, биланси и брзина на сушење и критична влажност. Показана е примената на Рамзин-Молиер-овиот дијаграм при решавање на задачите.</p>
--	--

	Поглавје 8. Кристализација , преку примери даден е краток опис на процесот со поставување и решавање на биланси равенки.
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	Содржината на ракописот е произлезена од предметната програма и е целосно усогласена со неа.
Предлози за потребни корекции:	нема
Оцена на ракописот:	Ценам дека ракописот е оригинален и веродостоен и треба да се издаде со што ќе придонесе за квалитетна настава по наведената предметна програма, како и за проширување на знаењата на инженерите од областа на хемиското инженерство.
Категоризација:	учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	<p>Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 319 страници (формат В5), напишани на компјутер, со големина на фонтот 11. Текстот е поделен во дела, секој дел во 10 поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 144 слики и 47 табели.</p> <p>Материјалот во дадениот ракопис е солидно осмислен и систематизиран на оригинален начин. Прикажан е на едноставен и пристапен начин што ќе им овозможи на студентите полесно да го совладаат предметниот материјал.</p> <p>Ракописот е напишан со лесно разбирлив стил, читлив е и технички подготвен на високо ниво, давајќи заокружена целина приспособена за потребите на студентите за кои е наменет.</p> <p>Бидејќи досега не е издадено учебно помагало во кој се разработени решени задачи од темите: пренос на топлина и пренос на маса на македонски јазик, сметам дека е од голема важност издавањето на ова учебно помагало.</p>

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебно помагало по предметот Технолошки операции 2, примарно наменет за студентите на Технолошко-металуршкиот факултет при УКИМ во Скопје.

Во Скопје, 7.11.2023 година

РЕЦЕНЗЕНТ

Д-р Александар Анастасовски,
редовен професор, с.р.
Факултет за инженерство,
Меѓународен балкански универзитет,
Скопје

II ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: Д-Р ВИНЕТА СРЕБРЕНКОСКА, РЕДОВЕН ПРОФЕСОР

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Ракописот „Збирка задачи по Технолошки операции 2“ има вкупно 9 поглавја (вклучувајќи ја и литературата). Во збирката, секое поглавје започнува со краток извод на теорија. Збирката обработува задачи од две теми: I. Пренос на топлина и II. Пренос на маса. Во почетокот на материјалот се дадени насловните страници, предговор на авторите и содржината на материјалот.</p> <p>Поглавје 1. Во ова поглавје се обработува преносот на топлина. Во поглавјето се дадени постапно решенија на задачи од: Топлински биланси, Начини на пренос на топлина (кондукција, конвекција и радијација), Стационарени и нестационарен пренос на топлина, Топлински разменувачи, Уварување, Филм-кондензација.</p> <p>Поглавје 2. Од ова поглавје се преминува на решавање на задачи од Пренос на маса. Се започнува со првата операција на пренос на маса, дифузија. Решените примери се од еднонасочна и противнасочна молекуларна дифузија, дифузија низ гас и разредени раствори и коефициент на дифузивност.</p> <p>Поглавје 3. Решени примери за разделување на компоненти од течна смеса со дестилација. Објаснети се детално пресметките за различен тип на дестилациони процеси, како што се флеш дестилација, диференцијална дестилација и континуирана дестилација со рефлукс-ректификација.</p> <p>Поглавје 4. Разработени се примери од апсорпција и десорпција. Во примерите се користат аналитички и графички методи за добивање на решение при определување на број на преносни единици и висина на уредите, како и определување на работна и рамнотежна линија за процесот на апсорпција и десорпција.</p> <p>Поглавје 5. Ова поглавје е продолжение на претходното и ги третира проблемите на атсорпција, односно пренос на маса од гасна до цврста фаза и обратно.</p> <p>Поглавје 6. Дадени се решени примери од екстракција. Објаснет е начинот на цртање и читање на триаголен фазен дијаграм (рамностран и правоаголен). Определувани се максимална и минимална количина на растворувач, точка на мешање и потребна количина на растворувач. Определуван е број на преносни единици за повеќестепенa рамнотежна екстракција со вкрстен тек како и за противнасочна екстракција.</p>
--	---

	<p>Поглавје 7. Детално се разработени задачи од сушење. Определувана е релативна и апсолутна влажност, биланси, брзина на сушење и критична влажност. Показана е примената на Рамзин-Молиер-овиот дијаграм при решавање на задачите.</p> <p>Поглавје 8. Кристализација, преку практични примери, даден е опис на процесот со поставување и решавање на билансни равенки.</p>
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	Содржината на ракописот е произлезена од предметната програма и е целосно усогласена со неа.
Предлози за потребни корекции:	Нема
Оцена на ракописот:	Ценам дека ракописот е оригинален и веродостоен и треба да се издаде со што ќе придонесе за квалитетна настава по наведената предметна програма, како и за унапредување на знаењата на инженерите од областа на хемиското инженерство.
Категоризација:	Учебно помагало
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	<p>Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 319 страници (формат В5), напишани на компјутер, со големина на фонтоот 11. Текстот е поделен во два дела, секој дел во 10 поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 144 слики и 47 табели.</p> <p>Материјалот во дадениот ракопис е солидно осмислен и систематизиран на оригинален начин. Изложен е на едноставен и пристапен начин и ќе им овозможи на студентите полесно да го совладаат предметниот материјал.</p> <p>Ракописот е јасен, напишан со лесно разбирлив стил, читлив е и технички подготвен на високо ниво, давајќи заокружена целина приспособена за потребите на студентите за кои е наменет.</p> <p>Бидејќи досега не е издадено учебно помагало во кое се разработени решени задачи од темите : пренос на топлина и пренос на маса на македонски јазик, сметам дека е од голема важност издавањето на ова учебно помагало.</p>

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебно помагало по предметот Технолошки операции 2, примарно наменет за студентите на Технолошко-металуршкиот факултет при УКИМ во Скопје.
Во Скопје, 7.11.2023 година

РЕЦЕНЗЕНТ

Д-р Винета Сребренкоска, редовен професор, с.р.
Технолошко-технички факултет,
Универзитет „Гоце Делчев“, Штип

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ ПАТОЛОШКА МОРФОЛОГИЈА И СУДСКА ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот објавен од страна на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Факултет за ветеринарна медицина – Скопје, во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ на 22.9.2023 година, за избор на еден наставник во сите наставно-научни звања во научните области патолошка морфологија – 40708 и судска ветеринарна медицина – 40732, како и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 0202-1334/5, донесена на 25.10.2023 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Игор Улчар, редовен професор на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, проф. д-р Сања Алексиќ-Ковачевиќ, редовен професор на Ветеринарниот факултет при Универзитетот во Белград, Р Србија, и проф. д-р Дарко Маринковиќ, редовен професор на Ветеринарниот факултет при Универзитетот во Белград, Р Србија.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на еден наставник во сите наставно-научни звања во научните области патолошка морфологија и судска ветеринарна медицина, во предвидениот рок се пријави само кандидатот д-р Трпе Ристоски, вонреден професор на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Д-р Трпе Ристоски е роден на 2.4.1971 година во Скопје. Средно образование завршил во Средното ветеринарно училиште „Браќа Миладиновци“ во Скопје, со континуиран одличен успех. Дипломирал на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, Факултет за ветеринарна медицина – Скопје, на 27.10.1995 година, со просечен успех на студирање 8,40. Магистерските студии ги завршил на Универзитетот во Белград, Факултет за ветеринарна медицина во Белград, на 27.7.1999 година, со одбрана на магистерскиот труд под наслов: *Хистохемијска и имунохистохемијска исцитувања слузнице желуца свиња са лезијама на езофагеалном делу*. Испитите предвидени според планот и програмата на магистерските студии ги положил со просечен успех од 9,33.

Докторирал, исто така, на Универзитетот во Белград, Факултет за ветеринарна медицина, со одбрана на докторската дисертација под наслов: *Фенолтикске особености лимфоцитино-моноцитино инфилтрација мукозе колона свиња инфицираних вирусом класичне свињске кује*, на 19.1.2006 година.

На Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје е вработен како помлад асистент на Катедрата за патолошка морфологија од 3.12.1996 година, а за асистент е избран на 23.5.2000 година.

На 20.7.2006 година е избран во знањето доцент на Катедрата за патолошка морфологија. Рефератот за избор во знањето доцент е објавен во Билтенот на УКИМ бр. 899 од 15.6.2006 година.

Во моментот, кандидатот е вонреден професор во наставно-научните области патолошка морфологија и судска ветеринарна медицина. Последниот реферат за избор во знањето вонреден професор е објавен во Билтенот на УКИМ бр. 1184 од 15.1.2019 година.

Во периодот од 1.11.2007 до 18.6.2018 година, д-р Трпе Ристоски бил директор на Институтот за акредитација на Република Северна Македонија. Во истиот период, кандидатот имал склучено договор со Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје и

редовно ја вршел наставно-образовната, истражувачката и апликативната дејност на Факултетот.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор за вонреден професор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамки на наставно-образовната дејност на УКИМ, Факултет за ветеринарна медицина во Скопје, кандидатот д-р Трпе Ристоски изведува настава по задолжителниот предмет од прв циклус студии, Патолошка морфологија (Општа патологија и Специјална патологија), и по предметот Онкологија, како изборен предмет. Од учебната 2007/2008 година, д-р Трпе Ристоски изведува теоретска и практична настава по предметот Судско ветеринарство и ветеринарна етика, како доделен предмет. Исто така, почнувајќи од учебната 2018/2019 година, во наставната програма на Факултетот за ветеринарна медицина, кандидатот има воведено и нов изборен предмет – Дерматопатологија.

Покрај изведувањето на наставата, д-р Трпе Ристоски активно учествувал и во лабораториските активности на споменатите предмети.

По изборот за доцент, д-р Трпе Ристоски бил член во комисија за оцена или одбрана на седум докторски и еден магистерски труд.

По изборот за вонреден професор, д-р Трпе Ристоски бил ментор на три дипломски труда и член во комисија за оцена и одбрана на еден магистерски труд.

Особено се истакнува неговата соработка со домашни и меѓународни институции од областа на ветеринарната медицина, како и учеството на бројни работилници преку кои го усовршувал своето знаење.

Другите активности на кандидатот кои припаѓаат во наставно-образовната дејност, релевантни за изборот, се наведени во Образецот кон Извештајот (Анекс 2 од Правилникот за избор), со датуми и други релевантни податоци.

Научноистражувачка дејност

Од вработувањето, па до денес, д-р Трпе Ристоски има објавено вкупно 80 научни трудови, 6 брошури и учествувал во изработка на 3 книги. Исто така, како раководител или член бил вклучен во 17 национални или меѓународни проекти.

Во извештајниот период, д-р Трпе Ристоски има публикувано 6 научни труда со оригинални научни резултати објавени во списание со импакт-фактор и има презентирани 2 труда на меѓународни академски собири. Кандидатот има одржано 8 предавања по покана на странски универзитет, како и 1 секциско предавање на меѓународен научно- стручен собир. Кандидатот бил рецензент на 21 научен стручен труд.

По изборот за доцент, д-р Трпе Ристоски бил раководител на еден меѓународен проект, а во 5 меѓународни и 1 национален проект бил член.

По изборот за вонреден професор, д-р Трпе Ристоски бил раководител на еден национален научен проект, учесник во два национални научни проекта и учесник во два меѓународни научни проекта.

По изборот за вонреден професор, д-р Трпе Ристоски е автор на практикум со наслов: „Практикум за изработка на патохистолошки препарати и патохистолошка дијагностика“.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Во извештајниот период, д-р Трпе Ристоски особено се истакнува со неговата стручно-апликативна активност, како на национално, а особено на меѓународно поле. Имено, кандидатот е член во повеќе европски организации кои ја поддржуваат научноистражувачката дејност, како што е HORIZON2020, и има остварено 5 студиски престои во странство.

Исто така, кандидатот бил претседател или член на организационен или програмски одбор на повеќе значајни меѓународни собири кои се одржале во земјата или во странство, член е во уредувачки одбор на 4 меѓународни списанија, бил член во повеќе комисии и работни групи во рамките на Факултетот, како и член на комисии и тела на државни и други органи.

Д-р Трпе Ристоски секојдневно учествува во апликативната (лабораториската) дејност на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, преку обдукција на животните, патохистолошка и цитолошка дијагностика, а дал свој придонес и во развојот и воведувањето на нови хистохемиски и имунохистохемиски методи за дијагностика.

Кандидатот како лиценциран вештак за областа ветеринарство, има изработено 95 вешти наоди и мислења, а особено е забележителна неговата експертска активност во рамките на инфраструктурата за квалитет, односно акредитација на лабораториите по меѓународниот стандард ИСО 17025. Имено, кандидатот како технички оценувач за меѓународните стандарди: ISO 17025 и ISO 17020, досега има издадено 40 технички извештаи.

Оценка од самоевалуација

Кандидатот д-р Трпе Ристоски доби позитивни оценки од анонимно спроведените анкети на студентите на Факултетот за ветеринарна медицина во летниот семестар во учебната 2021/2022 (извештај бр. 03-1374 од 27.9.2022) и за летниот семестар во учебната 2022/2023 година (извештај бр. 03-848/2 од 10.7.2023).

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Трпе Ристоски.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека д-р Трпе Ристоски поседува научни и стручни квалитети. Според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, кандидатот ги исполнува критериумите за избор во звањето редовен професор во научните области патолошка морфологија и судска ветеринарна медицина.

Според гореизнесеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, д-р Трпе Ристоски да биде избран во звањето редовен професор во научните области патолошка морфологија – 40708 и судска ветеринарна медицина – 40732.

Рецензентска комисија

Проф. д-р Игор Улчар, редовен професор на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, с.р.

Проф. д-р Сања Алексиќ-Ковачевиќ, редовен професор на Ветеринарниот факултет при Универзитетот во Белград, Р Србија, с.р.

Проф. д-р Дарко Маринковиќ, редовен професор на Ветеринарниот факултет при Универзитетот во Белград, Р Србија, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: **Трпе Љубомир Ристоски**

(име, татково име и презиме)

Институција: **Факултет за ветеринарна медицина – Скопје**

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: **40708 – патолошка морфологија и 40732 – судска ветеринарна медицина**

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – РЕДОВЕН ПРОФЕСОР/ НАУЧНО ЗВАЊЕ – НАУЧЕН СОВЕТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,40. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,33. Просечниот успех изнесува / за интегрираните студии.</p>	ДА
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: 40708 – патолошка морфологија и 40732 – судска ветеринарна медицина.</p>	ДА
3	<p>Објавени најмалку шест рецензирани научни труда ** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	ДА
3.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <p>1. Назив на научното списание: Acta Veterinaria 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science 3. Наслов на трудот: „Immunohistochemical diagnosis in relation with macrophages and virus distribution in the ileum of cats with effusive form of Feline infective peritonitis“ 4. Година на објава: 2023</p>	
3.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <p>1. Назив на научното списание: Macedonian veterinary review 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science 3. Наслов на трудот: „Immunohistochemical diagnostic characteristics of Parvovirus infections in dogs“ 4. Година на објава: 2023</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
3.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <p>1. Назив на научното списание: Veterinarski glasnik</p> <p>2. Назив на електронската база на списанија: Scopus</p> <p>3. Наслов на трудот: „Histochemical characteristics and distribution of lipofuscin and polyglucosan bodies in the brain of dogs more than 10 years old“</p> <p>4. Година на објава: 2021</p>	
3.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <p>1. Назив на научното списание: Toxicology mechanisms and methods Journal</p> <p>2. Назив на електронската база на списанија: SCImago Journal Rank, Scopus</p> <p>3. Наслов на трудот: „Markers involved in proinflammatory effects by environmental toxicants“</p> <p>4. Година на објава: 2020</p>	
3.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <p>1. Назив на научното списание: Macedonian veterinary review</p> <p>2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science</p> <p>3. Наслов на трудот: „ Mammary adenocarcinoma with widespread metastasis in a lion (Panthera leo)“</p> <p>4. Година на објава: 2019</p>	
3.2	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>1. Назив на научното списание:</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): _____</p> <p>3. Наслов на трудот:</p> <p>4. Година на објава:</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
3.3	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е објавено во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД 1. Назив на научното списание: _____ 2. Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД _____ 3. Наслов на трудот: _____ 4. Година на објава: _____	
3.4	Книга или дел од книга рецензирана и објавена во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД 1. Наслов на книгата: _____ 2. Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД _____ 3. Издавач, година и место на издавање/објавување: _____	
3.5	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји 1. Назив на зборникот: _____ 2. Назив на меѓународниот собир: _____ 3. Имиња на земјите: _____ 4. Наслов на трудот: _____ 5. Година на објава: _____	
3.6	Преводи на капитални дела во области кои ги утврдува Националниот совет за високо образование и научноистражувачка дејност 1. Наслов на преведеното капитално дело: _____ 2. Датум на објава _____ 3. Издавач, место на издавање и година	
4	Објавен рецензиран учебник, монографија, практикум или збирка задачи од научната област за која се избира *** 1. Наслов на учебникот, монографијата, практикумот или збирката задачи: <i>Практикум за изработка на патохистолошки препарати и патохистолошка дијагностика</i> Место и година на објава: 2023 година, Скопје	ДА
5	Претходен избор во наставно-научно звање – вонреден професор Датум и број на Билтен: 15.1.2019, Билтен бр. 1184	ДА
6	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

* На лицата кои имаат заснован работен однос на Универзитетот или на некој од универзитетите во Република Македонија во моментот на стапување во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018), нема да се применуваат одредбите од Законот кои се однесуваат на просекот, односно дека лицата треба да имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус. Во овој случај, полето под реден број 1 не се пополнува.

** За кандидатот/ите кој има повеќе од 6 (шест) научни труда во референтна научна публикација, рецензентската комисија научните труда ќе ги наведе, ќе ги оцени и ќе ги вреднува во Образец 2.

*** Наведениот услов ќе се применува по истекот на три години од денот на стапувањето во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018).

ОБРАЗЕЦ 2
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: **Трпе Љубомир Ристоски**

(име, татково име и презиме)

Институција: **Факултет за ветеринарна медицина – Скопје**

(назив на факултетот/институтот)

Научна област:

40708 – патолошка морфологија и 40732 – судска ветеринарна медицина

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
Одржување на настава од прв циклус		
1.	Патолошка морфологија (3+4), летен семестар 2022/23	1,8
2.	Патолошка морфологија (2+2), зимски семестар 2022/23	1,2
3.	Патолошка морфологија (3+4), летен семестар 2021/22	1,8
4.	Патолошка морфологија (2+2), зимски семестар 2021/22	1,2
5.	Патолошка морфологија (3+4), летен семестар 2020/21	1,8
6.	Патолошка морфологија (2+2), зимски семестар 2020/21	1,2
7.	Патолошка морфологија (3+4), летен семестар 2019/20	1,8
8.	Патолошка морфологија (2+2), зимски семестар 2019/20	1,2
9.	Патолошка морфологија (3+4), летен семестар 2018/19	1,8
10.	Судско ветеринарство и ветеринарна етика (2+1), летен семестар – 2022/23	1,2
11.	Судско ветеринарство и ветеринарна етика (2+1), летен семестар – 2021/22	1,2
12.	Судско ветеринарство и ветеринарна етика (2+1), летен семестар – 2020/21	1,2
13.	Судско ветеринарство и ветеринарна етика (2+1), летен семестар – 2019/20	1,2
14.	Судско ветеринарство и ветеринарна етика (2+1), летен семестар – 2018/19	1,2
15.	Онкологија (1+1) – зимски семестар 2022/23	0,6
16.	Онкологија (1+1) – зимски семестар 2021/22	0,6
17.	Онкологија (1+1) – зимски семестар 2020/21	0,6
18.	Онкологија (1+1) – зимски семестар 2019/20	0,6
19.	Онкологија (1+1) – зимски семестар 2018/19	0,6
20.	Дерматопатологија (1+1) – 2022/23	0,6
21.	Дерматопатологија (1+1)- 2021/22	0,6
22.	Дерматопатологија (1+1) – 2020/21	0,6
23.	Дерматопатологија (1+1) – 2019/20	0,6
Одржување на вежби		
24.	Судско ветеринарство и ветеринарна етика (2+1), летен семестар – практична настава 2022/23	0,6
25.	Судско ветеринарство и ветеринарна етика (2+1), летен семестар – практична настава 2021/22	0,6
26.	Судско ветеринарство и ветеринарна етика (2+1), летен семестар – практична настава 2020/21	0,6

27.	Судско ветеринарство и ветеринарна етика (2+1), летен семестар – практична настава 2019/20	0,6
28.	Судско ветеринарство и ветеринарна етика (2+1), летен семестар– практична настава 2018/19	0,6
29.	Онкологија (1+1) – практична настава 2022/23	0,6
30.	Онкологија (1+1) – практична настава 2021/22	0,6
31.	Онкологија (1+1) – практична настава 2020/21	0,6
32.	Онкологија (1+1) – практична настава 2019/20	0,6
33.	Онкологија (1+1) – практична настава 2018/19	0,6
34.	Дерматопатологија (1+1) – практична настава 2022/2023	0,6
35.	Дерматопатологија (1+1) – практична настава 2021/2022	0,6
36.	Дерматопатологија (1+1) – практична настава 2020/2021	0,6
37.	Дерматопатологија (1+1) – практична настава 2019/2020	0,6
	Консултации со студенти	
38.	Патолошка морфологија (3+4), летен семестар 2022/23	0,022
39.	Патолошка морфологија (2+2), зимски семестар 2022/23	0,022
40.	Патолошка морфологија (3+4), летен семестар 2021/22	0,026
41.	Патолошка морфологија (2+2), зимски семестар 2021/22	0,03
42.	Патолошка морфологија (3+4), летен семестар 2020/21	0,05
43.	Патолошка морфологија (2+2), зимски семестар 2020/21	0,05
44.	Патолошка морфологија (3+4), летен семестар 2019/20	0,016
45.	Патолошка морфологија (2+2), зимски семестар 2019/20	0,016
46.	Патолошка морфологија (3+4), летен семестар 2018	0,016
47.	Судско ветеринарство и ветеринарна етика (2+1), летен семестар – 2022/23	0,006
48.	Судско ветеринарство и ветеринарна етика (2+1), летен семестар – 2021/22	0,006
49.	Судско ветеринарство и ветеринарна етика (2+1), летен семестар – 2020/21	0,018
50.	Судско ветеринарство и ветеринарна етика (2+1), летен семестар – 2019/20	0,03
51.	Судско ветеринарство и ветеринарна етика (2+1), летен семестар – 2018/19	0,01
52.	Онкологија (1+1) – зимски семестар 2022/23	0,002
53.	Онкологија (1+1) – зимски семестар 2021/22	0,002
54.	Онкологија (1+1) – зимски семестар 2020/21	0,002
55.	Онкологија (1+1) – зимски семестар 2019/20	0,006
56.	Онкологија (1+1) – зимски семестар 2018/19	0,01
57.	Дерматопатологија (1+1) 2022/23	0,008
58.	Дерматопатологија (1+1) 2021/22	0,012
	Ментор на дипломска работа	
59.	Ментор на 3 дипломски труда	0,6
	Член на комисија за оцена или одбрана на магистерски труд	
60.	Член на комисија за оцена и одбрана на 1 магистерски труд	0,3
	Позитивно рецензирана збирка задачи или практикум	
61.	Автор на „Практикум за изработка на патохистолошки препарати и патохистолошка дијагностика“	4
	Пакет материјали за одреден предмет	

62.	Патолошка морфологија	1
63.	Судско ветеринарство и ветеринарна етика	1
64.	Онкологија	1
65.	Дерматопатологија	1
	Настава во работилници (учесник)	
66.	„Како да се спроведе транзиција од ISO/IEC 17025:2005 во ISO/IEC 17025:2017 низ практични примери“, МАКЛАБ, 22.04.2019, Скопје	1
67.	“Impact writing for HORIZON 2020”, 21-22.05.2019, Дриеберген, Холандија.	1
68.	Davis-Thompson DVM Foundation “2 nd annual Davis-Thompson Foundation Eastern European Veterinary Pathology Meeting”. 29-31.05.2019, Ljubljana, Slovenia	1
69.	„Интерни проверувачи за лаборатории за тестирање и калибрација согласно ISO/IEC 17025:2017“ МАКЛАБ, 24-25.06.2019, Скопје	1
70.	1 st International Regenerative Medicine Workshop “Introduction to cell-based-and platlet rich plasma (PRP) therapies: Clinical translational approach”, 12.09.2019, Skopje, Republic of Macedonia	1
71.	Education and training program regarding “Quality Assurance in Forensic Laboratories”, “The importance of forensic science in the criminal justice system”, 16.10.2019, Skopje, Macedonia	1
72.	Education and training program regarding “Quality Assurance in Forensic Laboratories”, “The importance of forensic science in the criminal justice system”, 31.10,2019, Skopje, Macedonia	1
73.	Онлајн обука “МКС ISO/IEC 17025:2018 Искуства и најчести предизвици при имплементација”, МАКЛАБ, 22.12.2020, Скопје	1
74.	„Далечинска обука за барањата согласно со стандардот ISO/IEC 17011:2017“, ИАРСМ, 05.05.2021, Скопје	1
75.	Онлајн обука „Интерни проверувачи по стандардите МКС EN ISO/IEC 17025:2018 и МКС EN ISO 19011:2018, МАКЛАБ, 25.06.2021, Скопје	1
76.	“Wildlife crime academy” обука со наслов “Specialization in forensic and police investigation of wildlife crime, 29.06-02.07.2021 во Казорла, Шпанија	1
77.	„Обука за оценувачи и хармонизација во однос на системот за квалитет на ИАРСМ согласно МКС EN ISO/IEC 17011:2018“, ИАРСМ, 21.09.2021, Скопје	1
78.	“Wildlife crime academy” обука со наслов “Specialization in forensic and police investigation of wildlife crime, 08-12.11.2021 во Хуелва, Шпанија	1
79.	Онлајн обука „Примена на правилата за одлучување при давање на изјава за сообразност“, МАКЛАБ, 12.4.2022, Скопје	1

80.	Онлајн обука „Проценка на мерна неодреденост во лабораториите за тестирање и калибрација согласно МКС EN ISO/IEC 17025:2018“ МАКЛАБ, 01.06.2022, Скопје	1
81.	Онлајн обука „Интерни проверувачи по стандардите МКС EN ISO/IEC 17020:2012 и МКС EN/ISO 19011:2018, МАКЛАБ, 30.11.2022, Скопје	1
82.	Онлајн обука „Докажување на компетентност на лаборатории за тестирање согласно со ISO 17025 и компетентност на медицински лаборатории согласно ISO 15189, МАКЛАБ, 12.12.2022, Скопје	1
83.	„Обука за оценувачи и хармонизација во однос на системот за квалитет на ИАРСМ согласно МКС EN ISO/IEC 17011:2018“, ИАРСМ, 01.03.2023, Скопје	1
84.	Онлајн обука „Дефинирање на критериуми и механизми за конкурентност, овластување и следење на персоналот во лабораторија, одговорност и меѓусебна поврзаност согласно барањата на МКС ISO/IEC 17025:2018, МАКЛАБ, 04.04.2023, Скопје.	1
85.	“Wildlife crime academy” обука со наслов “Wildlife crime analysis and intelligence, 17.04-21.04.2023 во Марбела, Шпанија	1
86.	Семинар „Следливост и мерна неодреденост“, ИАРСМ, 8.6.2023, Скопје	1
87.	Davis-Thompson DVM Foundation “4 th annual Davis-Thompson Foundation Eastern European Veterinary Pathology Meeting”, 06-08.09.2023, Sarajevo, Bosnia and Herzegovina,	1
	Вкупно	72,86

НАУЧНО-ИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
	Учесник во меѓународен научен проект	
1.	“Development program of the university of Warmia and Mazury in Olsztyn”, POWR.03.05.00-00-Z310/17 (2018/19 – 2021/22)	5
2.	“Проект за заштита од труење на диви животни (Balkan Detox Life)”, 2021-23 EC LIFE Funding Programme (LIFE19 GIE/NL/001016)	5
	Учесник во национален научен проект	
3.	“Animal HEALTH eGuard“, 2021 – 2022 ФОНД ЗА ИНОВАЦИИ И ТЕХНОЛОШКИ РАЗВОЈ	3
4.	Неензимско редуцирање на оксидативниот стрес кај орален мукозитис индуциран со хемотерапија- анимален модел, 2023 – 2024 Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје, Стоматолошки факултет – Скопје	3
	Раководител на национален научен проект	
5.	“Имунохистохемиска метода во дијагностиката на вирусни болести кај домашните миленици“, 2020-2022 Универзитет Св. Кирил и Методиј- Скопје	6

	Факултет за ветеринарна медицина- Скопје	
	Трудови со оригинални научни резултати со импакт-фактор	
6.	Todor Novakov, Ivica Gjurovski, Spiro Bozinovski, Aleksandar Janevski, Elena Atanaskova Petrov, Slavica Kostadinova Kunovska, Trpe Ristoski (2023): <i>“Immunohistochemical investigation of Fipv3-70 antigen expression in the ileum of cats with effusive feline infective peritonitis”</i> Acta Veterinaria Serbia	8+0,6
7.	Aleksandra Ivanoska-Dacikj, Gordana Bogoeva-Gaceva, Andres Krumme, Elvira Tarasova, Chiara Scalera, Velimir Stojkovski, Icko Gjorgoski & Trpe Ristoski (2019): <i>“Biodegradable polyurethane/graphene oxide scaffolds for soft tissue engineering: in vivo behavior assessment”</i> , International Journal of Polymeric Materials and Polymeric Biomaterials	8+ 3,221
9.	Ivica Gjurovski, Monika Dovenska, Slavica Kostadinova Kunovska, Jordanco Milosevski, Vesna Levajkovic Trajkov, Trpe Ristoski , <i>“Mammary adenocarcinoma with wildspread metastasis in a lion (Panthera leo)”</i> , Macedonian Veterinary Review 2019; 42 (2): i-ix	8+0,66
10	Smiljevaska-Ristovska V, Sabriu-Haxhijaha A, Ristoski T , Kosharkoska-Spasovska F, Krstanoski L, Dimitrova-Shumkovska J (2020): <i>“Markers involved in proinflammatory effects by environmental toxicants”</i> . Toxicology Mechanisms and Methods 2020 Oct;30(8):570-579.	8+3,2
11.	Nešić Sladjan, Vučićević Ivana, Marinković Darko, Kukolj Vladimir, Aničić Milan, Ristoski Trpe , Nikolić Sonja, Aleksić Kovačević Sanja (2021): <i>“Histochemical characteristics and distribution of lipofuscin and polyglucosan bodies in the brain of dogs more than 10 years old”</i> Veterinarski Glasnik 2021, 75 (1), 57-68.	8+ 0,54
12.	Gjurovski, Ivica, Bozinovski, Spiro, Murdzevska, Emilija, Novakov, Todor, Bozkurt, Mehmet Fatih and Ristoski, Trpe (2023): <i>“Immunohistochemical diagnostic characteristics of parvovirus infection in dogs”</i> Macedonian Veterinary Review 2023; 46 (2): i-vi	8+0,66
	Рецензија на научен/стручен труд	
13.	<i>“A comparative study of classical smear examination and cell block method in the diagnosis of effusion in the body cavities of dogs and cats- preliminary results”</i> ДВМ 2022, Охрид	0,2
14.	<i>“Is fPI2 a reliable biochemical marker for diagnosing feline pancreatitis”</i> ДВМ 2022, Охрид	0,2

15.	<i>“Gastrointestinal parasites of captive animals in the ZOO in Skopje, North Macedonia, 2020-2022”</i> ДВМ 2022, Охрид	0,2
16.	<i>“Renal microvasculature in the chicken”</i> ДВМ 2022, Охрид	0,2
17.	<i>“Topical application of homologous serum for treatment of corneal ulcer in dogs”</i> ДВМ 2022, Охрид	0,2
18.	<i>“Survey on recognition of problems of locomotion system in horses in Macedonia”</i> ДВМ 2022, Охрид	0,2
19.	<i>“Pathomorphological changes in associative circovirus and streptococcal infection of pigs”</i> actavet-2019-0017 Acta Veterinaria Eurasia	0,2
20.	<i>“Immunohistochemical study of sodium-dependent glucose co-transporters in ostriches kidneys”</i> , JAS1071020 EMU Dspace	0,2
21.	<i>“Retrospective liver histomorphological analysis in dogs with the clinical suspicion of congenital portosystemic shunt”</i> manuscript No. 3382, Journal of Veterinary Research, Poland	0,2
22.	<i>“Effects of different diets on hematological parameters and immunoglobulin levels in norduz sheep”</i> Journal of Elementology	0,2
23.	<i>“Zinc in llamas and alpacas”</i> Journal of Elementology	0,2
24.	<i>“The safety of veterinary immunological products in Europe”</i> Polish Journal of Natural Sciences	0,2
25.	<i>“A resting and dynamic endoscopy as diagnostic tools in decreasing training capacity in horses - a review”</i> Polish Journal of Natural Science	0,2
26.	<i>“Algerian pomegranate peel decreases lead concentration in brain and improves neurological disorders (experimental study in mice)”</i> Polish Journal of Natural Sciences	0,2
27.	<i>“Occurrence and characterization of Staphylococcus aureus strains isolated from cows with mastitis”</i> Polish Journal of Natural Sciences	0,2
28.	<i>“Legal norms concerning aquatic animal diseases in regulation (eu) 2016/429 – animal health law”</i> Polish Journal of Natural Sciences	0,2
29.	<i>“Pathomorphological changes in the duodenum of rats in case of 1 subchronic peroral administration of gadolinium 2 orthovanadate nanoparticles against the background of food 3 stress”</i> Slovenian Veterinary Research	0,2
30.	<i>“Histopathological features of organs in a rat model of mammary carcinogenesis: a reference database”</i> Veterinarski arhiv Croatia	0,2

31.	“Granular cell tumor in the central nervous system of a ferret (<i>Mustela putorius furo</i>)” Veterinarski arhiv Croatia	0,2
32.	“Canine circumanal gland tumors and epithelial – mesenchymal transition: an immunohistochemical study” Veterinarski arhiv Croatia	0,2
33.	“Congenital thoracic kyphosis caused by hemivertebra in a pug puppy” Veterinarski glasnik Srbija	0,2
Секциско предавање на научен/стручен собир со меѓународно учество		
34.	“Infectious diseases of dogs and cats” 3-от годишен Источно Европски собир на ветеринарни патолози до Charles Louis Davis и Samuel Wesley Thompson ДВМ фондацијата, 24-27.05.2022, Охрид, Македонија	1
Учество на научен/стручен собир со реферат (постер)		
35.	“Metastatic pancreatic adenocarcinoma” 9 th International scientific meeting Days of Veterinary Medicine, Ohrid 2022. Trpe Ristoski, Mehmet Fatih Bozkurt, Ivica Gjurovski, Spiro Bozinovski, Aleksandar Janevski	0,5
36.	“Facial Myxofibrosarcoma in a lion (<i>Pantera Leo</i>)” Joint Congress of Veterinary Clinical Pathology (ECVP/ECVCP Congress), September 25-28.2019 in Arnhem, the Netherlands Gjurovski Ivica, Slavica Kostadinova Kunovska, Jordanco Milosevski, Vesna Levajkovic-Trajkov, Ristoski Trpe.	0,5
Вкупно		85,081

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	НАЗИВ НА АКТИВНОСТА: Поглавје во книга	Поени
Експертски активности: Технички извештаи		
1.	Како технички оценувач за меѓународните стандарди: ISO 17025 и ISO 17020, во изминатите 5 години имам издадено 40 Технички извештаи	40
Експертски активности: Вешт наод и мислење		
2.	Лиценциран вештак за областа ветеринарна медицина - изработени 95 вешти наоди и мислења	95
Воведување на нова лабораториска методата (првпат во институцијата)		
3.	Воведување на имунохистохемиска метода за дијагностика	1
Раководител на лабораторија		
4.	Раководител на патохистолошка лабораторија	1
Дејности од поширок интерес		
Член на уредувачки одбор на меѓународно научно/стручно списание		
5.	Macedonian Veterinary Review	1
6.	Journal of Elementology	1
7.	Polish Journal of Natural Sciences	1

8.	Acta Veterinaria	1
	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир	
9.	Член на програмски и организациски одбор на Четвртата меѓународна конференција <i>Квалитет и компетентност 2019</i>	1
10.	Член на организациски одбор на 3. Годишен источноевропски собир на ветеринарни патолози до Charles Louis Davis и Samuel Wesley Thompson ДВМ-фондацијата, 25 – 27.5.2022, Охрид, Македонија	1
	Член на комисија за избор во звање	
11.	Член на рецензентска комисија за избор на еден наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научна област 40708 – патолошка морфологија за кандидатот д-р Ивица Ѓуровски, Одлука бр. 0202-956/8 од 6.6.2019	0,2
12.	Член на рецензентска комисија за избор на еден наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научна област 40709 – патолошка физиологија за кандидатката доц. д-р Ирена Целеска, Одлука бр.0202-1185/4 од 5.7.2019	0,2
	Учество во комисији и тела на државни и други органи	
13.	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Факултет за ветеринарна медицина – Скопје, член на Конкурсна комисија, Одлука бр. 0202-1573/5 од 7.11.2022 год.	1
14.	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Факултет за ветеринарна медицина – Скопје, член на Изборна комисија, Одлука бр. 0202-855/1-3 од 22.6.2022 год.	1
15.	Член на работна група која ќе има задача да ги осмисли, да ги организира и да ги спроведе активностите според пропишаните индикатори за евалуација на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје од страна на ЕАЕВ, Одлука бр. 0201-1202/3-17 од 3.7.2019 год.	1
16.	Член на Комисија за заштита и благосостојба на животните при АХВ, Решение бр. 02-82/1, 5.1.2022	1
	Вкупно	147,4

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	72,86
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	85,081
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	147,4
Вкупно	305,341

Членови на Комисијата

Проф. д-р Игор Улчар, редовен професор на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, претседател, с.р.

Проф. д-р Сања Алексиќ-Ковачевиќ, редовен професор на Ветеринарниот факултет при Универзитетот во Белград, Р Србија, член, с.р.

Проф. д-р Дарко Маринковиќ, редовен професор на Ветеринарниот факултет при Универзитетот во Белград, Р Србија, член, с.р.

R E V I E W
FOR ELECTION OF TEACHER IN ALL TEACHING SCIENTIFIC TITLES IN
SCIENTIFIC AREA PATHOLOGY
AT THE FACULTY OF VETERINARY MEDICINE IN SKOPJE

On the basis of the competition announced by the University "St. Cyril and Methodius", Faculty of Veterinary Medicine in Skopje in the newspapers "Nova Makedonija" and "Koha" on 22.09.2023 for the election of one teacher in all teaching-scientific titles in the scientific field Pathology -40708 and Forensic veterinary medicine – 40732 and on the basis of the Decision of the Teaching-scientific council, No. 0202-1334/5 adopted on 25.10.2023 a Review Committee was established composed of: D-r Igor Ulchar, Full Professor at the Faculty of Veterinary Medicine in Skopje, D-r Sanja Aleksic - Kovacevic, Full Professor at the Faculty of Veterinary Medicine in Belgrade, R. Serbia and D-r Darko Marinkovic, Full Professor at the Faculty of Veterinary Medicine in Belgrade, R. Serbia.

As members of the Review Committee, after reviewing the submitted documentation, we submit the following

REPORT

At the announced competition for election of one teacher in all teaching-scientific titles in the scientific field Pathology and Forensic veterinary medicine, only the candidate D-r Trpe Ristoski, Associate Professor at the Faculty of Veterinary Medicine in Skopje at the University "St. Cyril and Methodius" University in Skopje, applied.

BIOGRAPHY AND EDUCATION

D-r Trpe Ristoski was born on April 2, 1971 in Skopje. He finished secondary education at the Secondary Veterinary School "Braka Miladinovci" in Skopje, with continuous excellent success. He graduated on the University "St. Cyril and Methodius" (UKIM), Faculty of Veterinary Medicine in Skopje, on October 27, 1995 with an average success of 8.40. He completed his master's studies at the University of Belgrade, Faculty of Veterinary Medicine in Belgrade on July 27, 1999, defending the master thesis titled "*Histochemical and immunohistochemical examinations of the mucous membrane of the pig with lesion on the esophageal case*". The exams envisaged under the master plan and program have passed with average success of 9.33.

Doctorate also at the University of Belgrade, Faculty of Veterinary Medicine, defending the doctoral dissertation titled "*Phenotypical features of lymphocyte-monocyte infiltrate colon mucosa of pigs infected with classical swine fever virus*" on January 19, 2006.

At the Faculty of Veterinary Medicine in Skopje, he is employed as a teaching assistant in the Department of Pathology from 03.12.1996, and as an assistant was elected on May 23, 2000.

On July 20, 2006, he was elected as Assistant Professor on the Department of Pathology. The last Review for the election of Assistant Professor was published on the UKIM Bulletin, No. 899 of June 15, 2006.

In the period from 01.11.2007 until 18.06.2018, D-r Trpe Ristoski was director of the Institute for Accreditation of the Republic of Macedonia. During the same period, the candidate had concluded a Contract with the Faculty of Veterinary Medicine in Skopje and regularly performed the educational, research and application activity of the faculty.

At present the candidate is an Associate Professor at the Department of Pathology and Forensic veterinary medicine. The last report for his election at the position of Associate Professor was published in the Bulletin of UKIM no. 1184 from 15.01.2019.

The Review committee took into account the total scientific, professional, pedagogical and other achievements of the candidate from the beginning of the career, as well as the total scientific, professional, pedagogical and other achievements of the candidate from the last

election for an Associate Professor until the date of the application, on the basis of all submitted documentation that is important for the election.

SCIENTIFIC, PROFESSIONAL, PEDAGOGICAL AND OTHER REALIZATION OF THE CANDIDATE FROM THE LAST SELECTION TO THE DAY OF THE APPLICATION

Teaching and educational activity

Within the educational activity of UKIM, Faculty of Veterinary Medicine in Skopje, the candidate D-r Trpe Ristoski conducts classes on Pathology (General Pathology and Special Pathology) as mandatory subject from the first cycle of studies and on the Oncology subject, as an optional subject. From the academic year 2007/08, D-r Trpe Ristoski holds theoretical and practical classes in the subject of Forensic Veterinary Medicine and Veterinary Ethics, as an assigned subject. Also, starting from the academic year 2018/19 in the curriculum of the Faculty of Veterinary Medicine, the candidate has also introduced a new optional course of Dermatopathology.

In addition to the teaching, D-r Trpe Ristoski has actively participated in the laboratory activities on the mentioned subjects.

After the appointment of Assistant Professor D-r Trpe Ristoski, he was a member of the commission for assessment or defense of seven doctoral theses and one master's thesis.

After the appointment of Associate Professor D-r Trpe Ristoski was mentor on three graduate thesis as well as a member of the scoring commission of one master's thesis.

His cooperation with domestic and international institutions in the field of veterinary medicine, as well as the participation of numerous workshops through which he improved his knowledge, is particularly emphasized.

Other activities of the candidate belonging to the educational activity relevant for the election are listed in the Form for the Report (Annex 2 of the Rulebook for election), with dates and other relevant data.

Scientific-research activity

From the employment until today, D-r Trpe Ristoski has published a total of 80 scientific articles, 6 brochures and participated in the preparation of 3 books. Also, as a coordinator or member, he was involved in 17 national or international projects.

In the reporting period, D-r Trpe Ristoski has published 6 scientific articles with original scientific results were published in an journal with an impact factor and presented 2 papers at international academic seminars. The candidate has held 8 lecture on invitation of a foreign university, 1 section lectures at scientific/expert meetings and was a reviewer of 21 scientific/professional articles.

After the election for the Assistant Professor, D-r Trpe Ristoski was the coordinator of one international project, and in 5 international and 1 national project he was a member.

After the election for the Associate Professor, D-r Trpe Ristoski was the coordinator of one national scientific project, and in 2 international and 2 national scientific projects he was a member.

After the election for the Associate Professor, D-r Trpe Ristoski wrote a practicum „Practicum for the making of pathohistological slides and pathohistological diagnostic“.

Professional-applicative activity and activity of a wider interest

In the reporting period, D-r Trpe Ristoski is particularly prominent with his professional-applicative activity, both nationally and especially internationally. Namely, the candidate is a member of several European organizations that support scientific research activities, such as HORIZON2020, and have completed 5 abroad study visit.

Likewise, the candidate was the chairman or member of the organizational or program committee of several important international gatherings that took place in the country or abroad, a member of the editorial board of 4 international journals, was a member of several commissions and working groups within the faculty as a member on commissions and bodies on state and other bodies.

D-r Trpe Ristoski participates daily in the applicative (laboratory) activity of the Faculty of Veterinary Medicine in Skopje, through an necropsy of the animals, histopathology and cytological diagnostics, and contributes to the development and introduction of new histochemical and immunohistochemical methods for diagnostics.

The candidate as a court expert in the field of "veterinary medicine" has produced 95 experts, and his expert activity within the framework of the quality infrastructure, accreditation of laboratories according to the international standard ISO 17025. Namely, the candidate as a technical assessor for international standards : ISO 17025 and ISO 17020, 40 Technical Reports have been issued.

Self-assessment evaluation

On the basis of the obtained results from an anonymous survey of the students of the Faculty of Veterinary Medicine in Skopje, the candidate D-r Trpe Ristoski received a positive evaluation from the self-assessment for the teaching on the subjects that he was carrying out for the summer semester of 2021-2022 (Report No.02-1374 from 27.07.2022) and summer semester of 2022-2023 (Report No. 03-848/2 from 10.07.2023).

CONCLUSION AND PROPOSAL

Based on the complete submitted documentation and the personal knowledge of the candidate, the Review Committee positively assesses and evaluates the educational, scientific and research and professional-applicative activity, as well as the activity of a wider interest of D-r Trpe Ristoski.

Based on the data presented for the overall activity of the candidate from the last election to date, the Review committee concluded that D-r Trpe Ristoski possesses scientific and professional qualities. According to the Law on Higher Education and the Rulebook on the criteria and procedure for election in teaching-scientific, scientific, teaching-professional and associate titles and assistants-doctorates at the University "Ss. Cyril and Methodius" University in Skopje, the candidate meets the criteria for electing an Full Professor in the scientific field Pathology and Forensic veterinary medicine.

According to the above, the Review committee proposes to the Teaching-scientific council of the Faculty of Veterinary Medicine in Skopje, D-r Trpe Ristoski to be elected as a Full Professor in the scientific field Pathology - 40708 and Forensic veterinary medicine 40732.

Review Committee-

1. D-r Igor Ulchar, Full Professor at the Faculty of Veterinary Medicine in Skopje
2. D-r. Sanja Aleksic - Kovacevic, Full Professor at the Faculty of Veterinary Medicine in Belgrade, R. Serbia.
3. D-r Darko Marinković, Full Professor at the Faculty of Veterinary Medicine in Belgrade, R.Serbia.

Прилог бр. 5

**ПРЕГЛЕД
НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА ФАКУЛТЕТ ЗА ДИЗАЈН И ТЕХНОЛОГИИ НА МЕБЕЛ И
ЕНТЕРИЕР ВО СКОПЈЕ**

3. ДОКТОРСКИ ТРУДОВИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	М-р Умније Азири	„Анализа на потребите од урбана опрема во општина Тетово и изработка на проект за одржлив мебел“	„Analysis of the needs for urban equipment in the municipality of Tetovo and development of a project for sustainable furniture“	д-р Елена Никољски Паневски, редовен професор	27.10.2023 год. 02-418/2-X-7
2.	М-р Едона Арифи Садику	„Теорија на ефемерност во архитектурата и ентериерот преку анализа на постојните јавни објекти од 2010–та година до денес во Р.С. Македонија“	„Theory of ephemerality in architecture and interior through analysis of existing public buildings from 2010 until today in the Republic of North Macedonia“	д-р Елена Никољски Паневски, редовен професор	27.10.2023 год. 02-418/2-X-8
3.	М-р Дамјан Станојевиќ	„Влијание на режимите на обработка врз квалитетот на резната површина при режење со кружна пила“	„Influence of processing modes on the quality of the cut surface when cutting with a circular saw“	д-р Зоран Трпоски, редовен професор	27.10.2023 год. 02-418/2-X-9

Прилог бр. 3

РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ „ДРАМУВАЊЕ МЕЃУ ТЕЛОТО И ДУХОТ – УЧЕБНИК ЗА
СЦЕНСКИ ГОВОР“ ОД АВТОРОТ ТИХОМИР СТОЈАНОВСКИ

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот и уметнички совет на Факултетот за драмски уметности, бр.0202-603/4 од 30.10.2023, за членови на Рецензентската комисија за рецензирање на учебникот „Драмување меѓу телото и духот“ од авторот Тихомир Стојановски, наменет за студентите на актерска игра на македонски јазик, за предметите Сценски говор и Техника на глас, избрани се проф. д-р Никола Настоски и проф. д-р Валентина Божиновска.

По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот и уметнички совет на Факултетот за драмски уметности во Скопје, рецензентите го поднесуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ

VIII. ОПШТ ДЕЛ

Основни податоци за ракописот

Назив на ракописот:	„Драмување меѓу телото и духот – УЧЕБНИК ЗА ГОВОР“
Назив на предметната програма:	Сценски говор на македонски јазик и Техника на глас на македонски јазик
Назив на студиската програма:	Актерска игра на македонски јазик
Фонд на часови и ЕКТС-кредити (доколку ракописот е наменет за повеќе предмети, да се наведат сите предмети):	Сценски говор на македонски јазик (2+2), 3 ЕКТС-кредити Техника на глас на македонски јазик (2+2), 3 ЕКТС-кредити
Предметите Сценски говор на македонски јазик и Техника на глас на македонски јазик, на Факултетот за драмски уметности при УКИМ, се задолжителни предмети со фонд на часови 2+2, број на ЕКТС-кредити – 3 и се слушаат во 1. – 8. семестар.	
Реден број на изданието:	прво издание
Општи податоци за ракописот:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 221 страници (формат А4), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12. Текстот е поделен во поучни целини – поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 5 фотографии.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Никола Настоски, с.р.
Проф. д-р Валентина Божиновска, с.р.

I ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р НИКОЛА НАСТОСКИ

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Рецензија кон учебникот „Драмување меѓу телото и духот“ или <i>Зайшшани йоуки од часовише йо Сценски йовор на Факултешош</i> за драмски уметности, напишан од ред. проф. д-р Тихомир Стојановски</p> <p>Во оваа учебна книшка, или своевиден дневник на еден професор, се впишани искуствата од долгогодишната работа и искуствата со студентите; следењето на нивниот развој, поттикнат од вежбите; развојот на нивната актерска и гласовна способност и созревањето во едни добри, способни и вешти говорници. Преку еден интересен, многу приземен и лесно приемчив начин, сите овие искуства и вежби авторот ги пренесува до самиот читател/ученик/студент, сè со цел што полесно да се допре до него/неа/нив, за да може да се постигне максималниот ефект. А, тоа е главната цел, да се разбере суштината на сценскиот говор, да се навлезе во таа материја и, најбитно од сè, да се научи како тоа да се применува во актерската професија. Во оваа книга, авторот има опишано плејада од вежби кои се потребни за еден студент да постигне одлични резултати во полето на сценскиот говор и техниката на гласот, доколку сите овие вежби ги применува на дневно ниво. Тие вежби се така добро распоредени низ целата книга, што студентот може секој ден да чита по едно поглавје и да ја применува вежбата опишана таму и на тој начин да го зајакне својот глас и да ја зацврсти својата стаменост на сценското говорење. Во поглавјето „Движење во нас и од нас“, авторот ќе напише: „Јас сум тоа што го слушате?!“, реченица која одекнува низ целата книга. Реченица која треба да биде водилка за еден студент во текот на целите студии – „Јас сум тоа што го слушате“. Студентите низ образовниот процес на Факултетот за драмски уметности поминуваат низ различни зададени задачи, но секогаш целта на професорите е да го доведат студентот до пронаоѓање на сопствениот глас, различен од гласовите на другите, како што напоменува и самиот автор – нема два исти гласа, сите се различни, па така и студентот воден од мислата „Јас сум тоа што го слушате“ – треба да го најде својот глас. Потребата од едно вакво дело во образовниот процес е од големо значење како за студентите, така и за идните генерации предавачи, затоа</p>
--	---

што тука се сублимирани многу искуства, вежби, ситуации, проблеми, придобивки и резултати од работата на еден посветен говорник, актер и професор. Овој тип на книги само го поддржуваат образовниот процес, бидејќи студентите за време на часовите ги имаат професорите за да ги насочат во вистинскиот правец, но на овој начин таа потпора може да се најде и надвор од часовите, тогаш кога студентите треба сами да работат на своите задачи. Во тие моменти, на студентите оваа книга им доаѓа како добредојдена и повеќе од потребна поддршка, каде што можат да ги најдат сите потребни информации за да не дојдат во ситуација да ги прават вежбите на погрешен начин.

Авторот во книгата ја опишува и нераскинливата врска помеѓу гласот и телото и со серија од различни вежби и пристапи ги доведува студентите до осознавање на таа врска и како тоа осознавање да знаат да го искористат во полза при контрола на гласот. Преку различни вежби се отвора врската помеѓу конкретно зададениот текст и телото во дадениот момент, како тоа тело работи и како помага во создавањето на гласот. Ги отвора прашањата за различните стилови на говорење при работа со различни текстови – рецитации, раскази, поеми, драми во стихови, модерни текстови, народни песни итн., и што значат овие различни стилови на говорење. Кој е пристапот при работата со секој еден од овие текстови и кои вежби треба да се применат во процесот на созревање на текстот, како што тоа го нарекува авторот. Во едно од поглавјата пишува – „...Слеј се со ритамот на зборовите!...“, совет од авторот за соживување со текстот на кој студентот работи и, пред сè, целосно разбирање на материјата која е потребно да се совлада. Студентот и текстот треба да станат едно, студентот да го разбере текстот, да се слее со него, да станат едно, текстот да стане негов. Преку примерите од големите театарски имиња како Гротовски, Брук, Аристотел, Шекспир, Прличев и др., авторот ги поврзува своите вежби и искуства и така споредбено успева да го спои своето со нивното, да создаде кохезија помеѓу она што е обична вежба и она што е, или треба да биде, краен резултат. Создава еден баланс во процесот на работа и така создава принцип при пристапот, анализата и работата на кој било од претходно споменатите стилови на говорење на различни текстови. Оттука и

	<p>заклучокот дека ова е една книга/учебник/дневник кој треба секој еден студент да го има и да прочита и, се разбира, да ги применува сите вежби, па така ќе дојде до нивото на еден созреан сценски говорник. Да ја завршиме оваа рецензија со зборовите на авторот, затоа што тие најдобро го отсликуваат она што и јас самиот би го кажал за крај: „...Се работи за звучна гласовна доминација на актерот врз оние кои гледаат и слушаат. Тоа подразбира трениран, моќен глас и озвучување. Ајде, актери, вие сте на ред.“</p>
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	<p>Содржината на трудот научно, методолошки и практично е усогласена со предметната програма и одговара на наставната програма по предметите Сценски говор на македонски јазик и Техника на глас на македонски јазик за прв, втор и трет циклус студии. Може да послужи и за соодветните премети по турски и албански јазик, како учебник и водич за учено јавно говорење.</p>
Предлози за потребни корекции:	<p>Учебникот е слеан од искуства во практиката и теоретските искуства и нема потреба од корекции на содржината и начинот на уредувањето на текстот, бидејќи, во текот на пишувањето на трудот, авторот и рецензентот континуирано дискутираа и вршеа размена на мислења и сите коментари, забелешки и препораки на рецензентот се внесени во ракописот.</p>
Оцена на ракописот:	<p>Поаѓајќи од горенаведениот краток опис на содржината, може да се каже дека ракописот е прв од ваков вид, со оригинален стил и поуки за предметите Сценски говор на македонски јазик и Техника на глас на македонски јазик. Учебникот е поучен водич во говорот и е со јасен технички стил, што значи дека значајно ќе придонесува за афирмација на оваа многу значајна тема и ќе најде своја примена и во наставата по горенаведените предмети, а и во драмската пракса. Трудот ги исполнува условите за наставно-научна литература и ќе има важна улога во едукација на студентите.</p>
Категоризација:	учебник

Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Топло ја препорачуваме оваа книга за печатење, нејзината сублимативност да биде лапидарно четиво, прирачник за часови по сценски говор и, најнакрај, апендикс со севкупни информации за сè што е поврзано со делото и работата на д-р Тихомир Стојановски, еден крајно оригинален актер и професор кој создал многу оригинална книга што треба да претставува оригинален белег на Факултетот за драмски уметности при УКИМ во Скопје.
---	---

Имајќи го предвид сето ова, чест и задоволство ми е да го предложам за печатење трудот „Драмување меѓу телото и духот – учебник за сценски говор“ од авторот проф. Тихомир Стојановски, со уверување дека неговото објавување ќе претставува значаен прилог кон осовременувањето на наставата по предметите Сценски говор на македонски јазик и Техника на глас на македонски јазик, наменет за студентите на Факултетот за драмски уметности.

Скопје, 31.10.2023

РЕЦЕНЗЕНТ
Вонр. проф. д-р Никола Настоски, с.р.

II ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ВОНР. ПРОФ. Д-Р ВАЛЕНТИНА БОЖИНОВСКА

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>РЕЦЕНЗИЈА ЗА КНИГАТА „ДРАМУВАЊЕ МЕЃУ ТЕЛОТО И ДУХОТ” НА ПРОФ. Д-Р ТИХОМИР СТОЈАНОВСКИ (БЕЛЕШКИ, ВЕЖБИ, НАРАВОУЧЕНИЈА ОД ЧАСОВИТЕ ПО СЦЕНСКИ ГОВОР НА ФДУ) Книга за говорните чинови Почестена сум да бидам рецензент на една ретка книга од проф. Тихомир Стојановски, ретка книга од редок професор. Почестена сум што низа години сум негова колешка и собеседник на часовите по предметот Сценски говор. Како негово правило или темел врз кој го гради својот однос кон материјата се истакнуваат чувствителноста, енергијата, емоцијата, поставеноста на гласот и, секако, интелектуалната основа и наобразба на актерот. Очигледно токму тоа било образец и појдовна позиција од каде што е инспирирана неговата книга како дневник на исклучителниот професор, „Драмување меѓу телото и духот”. Книгата содржи искусвени согледби од часовите, на оној Сосиров комуникациски канал меѓу професорот и студентот. Трудот е структуриран од повеќе поглавја, но целиот блика од културолошко насочување кон почитување на јазикот, граматичките правила и нормативите на говорењето. Професорот Стојановски е упорен низ вежбите по часовите да го заживее, да го вдахне континуитетот со минатото, со јазичната култура на сопствениот народ, со книжевноста, со научното и стручното творештво. Неговата цел секогаш е емоцијата на говорникот (актерот) и во целост да ја разбере сегашноста и иднината на напишаното. Актерот мора да разбере, да се стопа со материјата (расказот, стихот, драмата), да влезе во студената вода, за да заплива кон несогледливото, за да го согледа и правилно да го изговори најчувственото. Изговорот, ќе каже професорот Стојановски, мора да биде изблик на силен ипостас на гласот, актерот низ наобразба мора да е посветен на формите на говорното однесување, артикулацијата, гласовниот систем на македонскиот литературен јазик, како и на изразните својства на говорот</p>
--	--

	<p>(дикција, интонација, темпо, ритам, акцент, паузи и друго).</p> <p>Професорот предава и пишува токму искусно и го појаснува процесот на одговорите, прашањата и недореченостите што ги споменуваат студентите. Тоа секогаш е заедничка симбиоза. Затоа, и книгата е, всушност, труд на заедничка перцепција на учителот и учениците.</p> <p>Она што можев да го доживеам од читањето на книгата на проф. Стојановски е дека тој само практично ги слеал современите теории на јазикот и когнитивните теории на Жан Пијаже и неговите погледи за јазикот и мислењето, теоријата на Ноам Чомски, како да се усвои јазикот и неговата т.н. универзална граматика.</p> <p>Студентот, а потоа и актерот, мора да стане мајстор на созреаниот збор, би рекол професорот. Преку Шекспир, преку Сердарот, преку примери на Гротовски, професорот Стојановски буквално крикнува со пораката дека зборот треба да биде нешто меѓу пеење и глас од неговото срце. Не може поинаку зашто сцената, зборот и гласот е црква која ја гради актерот (студентот). Вдахновен актер е неговата цел, актер со умешност во гласот, со одличен стил во говорот и изговорот, со емоција за да може да ја дофати авторовата мисла.</p>
<p>Оцена за усогласеноста со предметната програма:</p>	<p>Содржината на учебникот е усогласена со предметната програма и одговара на наставната програма на соодветните предмети за прв циклус студии. Учебникот целосно кореспондира со предметните програми (научно, методолошки, дидактичко/апликативна) и е полезен водич во мајсторството на учено зборување.</p>
<p>Предлози за потребни корекции:</p>	<p>Авторот имаше постојана соработка и размена на мислења со рецензентот во текот на пишувањето на ракописот, во рамките на кои коментарите и забелешките се инкорпорираа во текстот. Нема потреба од корекции на содржината и начинот на уредувањето на текстот. Тој е само по себе водич во сценскиот говор од практиката во теоријата.</p>
<p>Оцена на ракописот:</p>	<p>Ракописот е изворно автентично дело, меѓу практиката и теоријата на знаењето и умењето да се говори во сила, стил, знаење, помеѓу телото и духот. Делото е извонреден ракопис, да не речам сценопис, и водич за</p>

	студентите како да зборуваат на сцената и во јавниот живот. Претставува оригинална и поучна книга и извонредно четиво за практична примена.
Категоризација:	учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	„Говорот е физиономија на душата” – проф. Стојановски гради, создава и твори низ неговата книга (пракса, школа за импресивна говорна стилистика на изговорот). Топло ја препорачувам за издавање оваа книга – практикум на проф. Тихомир Стојановски до Комисијата за издаваштво при ФДУ.

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебник по предметите Сценски говор на македонски јазик и Техника на глас на македонски јазик, примарно наменет за студентите на Факултетот за драмски уметности.

Во Скопје, 31.10.2023 година

РЕЦЕНЗЕНТ

Вонр. проф. д-р Валентина Божиновска, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА
ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА
„РАЗВОЈ НА МОДЕЛ ЗА КОНТРОЛА НА КВАЛИТЕТ ИНТЕГРИРАН ВО
ИНДУСТРИЈА 4.0 ПРИМЕНЕТ ВО АВТОМОБИЛСКАТА ИНДУСТРИЈА“
ОД М-Р ГОРАН ДЕСПИНОСКИ (СТУДЕНТ НА ТРЕТ ЦИКЛУС – ДОКТОРСКИ
СТУДИИ НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И ИНФОРМАЦИСКИ
ТЕХНОЛОГИИ),
ПРИЈАВЕНА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И ИНФОРМАЦИСКИ
ТЕХНОЛОГИИ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на предлогот на Советот на студиската програма Електротехника и информациски технологии на трет циклус – докторски студии, усвоен на седницата одржана на 20.9.2023 г., Наставно-научниот совет на Факултетот за електротехника и информациски технологии, при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на седницата одржана на 20.9.2023 г., донесе Одлука со број 02-1524/8, за формирање Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатот м-р Горан Деспиноски со наслов: „Развој на модел за контрола на квалитет интегриран во индустрија 4.0 применет во автомобилската индустрија“, во состав: проф. д-р Миле Станковски (претседател), проф. д-р Владимир Димчев (ментор), проф. д-р Марија Чундева-Блајер (член), проф. д-р Маре Србиновска (член) и проф. д-р Мите Томов (надворешен член – Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Машински факултет – Скопје).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

СТРУКТУРА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатот м-р Горан Деспиноски, со наслов: „Развој на модел за контрола на квалитет интегриран во индустрија 4.0 применет во автомобилската индустрија“, содржи 150 страници компјутерски обработен текст, со фонт Times New Roman, со големина на букви 12 и единечен проред. Во дисертацијата се изложени 54 илустрации, 33 табели и 3 додатоци. Во рамки на цитираната литература, опфатени се 149 библиографски единици, и тоа: научни публикации, книги, меѓународни стандарди и препораки, поранешни магистерски трудови и докторски дисертации, како и интернет-ресурси.

Структурно, докторската дисертација е поделена во девет поглавја, од кои првите шест го сочинуваат теоретскиот дел од истражувањето, во седмото поглавје е претставен нов модел за управување со квалитет, во осмото поглавје се прикажани резултатите од практичното имплементирање на новиот модел во автомобилска компанија, што е предмет на истражување. Во последното, деветтото поглавје, презентирани се заклучоците од истражувањата.

Првата глава го претставува воведното изложување, во кое се наведени достигнувањата во конкретната научна област, целите и очекуваната примена на резултатите од докторската дисертација. Во оваа глава се презентирани методите за управување со квалитет во автомобилската индустрија. Даден е акцент на Lean и Шест Сигма методологиите како стратегии за подобрување на квалитетот. Во продолжение, накусо, се прикажани целите и текот на истражувањето, преку можноста за дополнување на постоечките достигнувања.

Во **втората глава** даден е преглед на историјата на научните методи за подобрување на квалитетот, почнувајќи од севкупното управување со квалитетот (анг. Total quality management, TQM), статистичката контрола на процесите и контролните графикони, моделот за системско размислување со варијациите, психологијата и научното размислување (анг. Plan-Do-Check-Act, PDCA), Lean-методологијата за подобрување на процесите и квалитетот, Шест Сигма методологијата и Индустрија 4.0 технологиите. Во оваа глава даден е осврт на системите за управување со квалитет ISO 9000, ISO 9001, ISO 9004, ISO 19011 и IATF 16949, како и на референтните прирачници на IATF 16949 кои се применуваат во докторскиот труд: Анализа на модовите на дефекти и нивниот ефект (анг. Failure Mode And Effect Analyze - FMEA), Статистичка контрола на процес (анг. Statistical Process Control - SPC) и Анализа на системите за мерење (анг. Measurement System Analyze - MSA).

Во **третата глава** разработена е Шест Сигма (DMAIC) методологијата, со теоретски приказ на секоја фаза: дефинирање, мерење, анализирање, подобрување и контролирање. Во фазата на дефинирање прикажани се алатките кои се користат за решавање на проблеми, изјава за проблем, изјава за цел, опсег на проектот, контролните точки за евалуација на статусот на проектот и мапирање на процесот. Во фазата на мерење опишана е анализата на мерните системи, техниките на статистичка контрола на процесот и контролните графикони. Во фазата на анализирање прикажани се алатките за анализа на изворни причини за појава на дефекти, тестирање на статистичка хипотеза и анализа на варијации. Во фазата на подобрување опишана е стратегијата на експериментирање, дизајн на експерименти, анализа на модови на дефекти и нивниот ефект и потврда на имплементирани корективни мерки. Во фазата на контролирање, даден е приказ на ажурирани модови на дефекти и нивниот ефект, ажуриран контролен план, статистичка контрола на процесите и стандардизација на подобрувањата.

Во **четвртата глава** се дава теоретски опис на Lean методологијата и алатките кои се користат: мапирање на тек на вредности (анг. Value stream mapping, VSM), дизајн на идната состојба на процесите (анг. Value stream design, VSD), дефинирање на такт време на производство, креирање на континуиран тек на производство, креирање на ќелии, дефинирање на супермаркети и систем на повлекување на материјали (јап. Kanban), креирање на пејсмејкер процес, порамнување на производството по модел и волумен (јап. Heijunka), севкупно продуктивно одржување (анг. Total productive maintenance, TPM), минимално време потребно за промена на модел и подесување на машини (анг. Single minute exchange of die, SMED), континуирано подобрување (јап. Kajzen), 5С и стопирање на производство секогаш кога има проблем со квалитетот (јап. Jidoka).

Во **петтата глава** е прикажана улогата на Индустрија 4.0 во управувањето со квалитетот. Даден е теоретски опис на техниките на Индустрија 4.0 и прикажано е како тие придонесуваат во управувањето со квалитетот. Опишани се: сајбер физичкиот систем, интернет на нештата, работата со голема група на податоци, безжичните сензорски мрежи, машинското учење, вештачката интелигенција, радиофреквентната идентификација, е-канбан, проширена и виртуелна реалност и 3Д-принтањето.

Шестата глава дава преглед на моменталната истражувачка литература за интегрирање на дисциплините за управување со квалитет. Прикажани се различни модели за интегрирање на Lean и Шест Сигма и предизвиците кои произлегуваат од обидот за нивно интегрирање. Дополнително, прикажани се ограничувањата кои произлегуваат од обидот за интегрирање на Индустрија 4.0 во дисциплините за управување со квалитет. Како заклучок, кој произлегува од оваа глава, се јавува потребата за развој на нов модел што ќе ги интегрира Индустрија 4.0 со Lean и Шест Сигма, со цел да се постигне подобрување при севкупното управување со квалитетот. Анализата на достигнувањата во научната област опфаќа презентација на најважните публикации, кои се релевантни за конкретното истражување.

Во **седмата глава** е претставен оригинален модел за управување со квалитет, кој ја користи DMAIC-структурата за да ги интегрира Индустрија 4.0 со Lean и Шест Сигма. Новиот модел има јасен сет на инструкции наменети за академските истражувачи и практичарите во автомобилскиот сектор за да дизајнираат ефикасен процес на континуирано подобрување на квалитетот. Во оваа глава сумиран е придонесот на Индустрија 4.0 во управувањето со квалитет.

Во **осмата глава** е прикажан експерименталниот дел од ова истражување, со имплементирање на новиот модел за контрола на квалитет во автомобилската компанија, што е предмет на истражување. Направена е споредба на резултатите пред и по имплементацијата на моделот, со што се потврдува неговата ефективност и ефикасност. Во фазата на дефинирање прикажан е методот по кој се одбира потенцијал за подобрување во проектот. Потоа се дава изјава за целта на проектот, се дефинира опсег на проектот и се врши мапирање на процесите. Во фазата на мерење со помош на Индустрија 4.0 се прибираат податоци и се врши анализа со цел да се постават основните линии за перформансот на процесот (Lean-методологијата) и за варијациите на процесот (Шест Сигма). Во фазата на анализирање се анализираат поставените основни линии и изворните причини за појава на проблемите. Во оваа фаза се даваат предлози за подобрување на процесот. Во фазата на подобрување се генерираат потенцијалните решенија и се одредува приоритет при имплементирање на активностите за дизајн на нов тек на вредности и за намалување на варијации на процесот. Со помош на Индустрија 4.0 се прибираат резултати од

тестирањата и се врши потврда на имплементираните корективни акции. Во фазата на контролирање даден е детален опис на техниките на Индустрија 4.0 и нивната хоризонтална и вертикална интеграција во компанијата што е предмет на истражување. Во оваа фаза прикажани се: дизајнот на сајбер физичкиот систем, виртуелниот модел на новиот тек на вредности (VSD), начинот на прибирање на информации во реално време од физичкиот систем, споредбата на резултатите од физичкиот систем со виртуелниот модел и интеракцијата помеѓу физичкиот и виртуелниот систем.

Деветтата глава го сумира придонесот на овој истражувачки труд кој се однесува на давање извештај за предложениот модел на Lean Шест Сигма (DMAIC) и Индустрија 4.0 и потврда на неговата ефективност, и ефикасност.

ПРЕДМЕТ И ЦЕЛИ НА ИСТРАЖУВАЊЕ

Теоретските и практичните истражувања, опфатени во рамки на докторската дисертација, се ориентирани кон идентификување на нов, подобрен модел за управување со квалитет, кој ќе ги користи водечките модели за квалитет Lean и Шест Сигма и ќе го земе предвид неизбежното влијание на Индустрија 4.0 во управувањето со квалитет. Новиот модел има за цел да ги интегрира Индустрија 4.0 со Lean и Шест Сигма, користејќи ја DMAIC-структурата, и да обезбеди сет на јасни инструкции за негова имплементација. Моделот има за цел да ги надмине предизвиците во моменталната научна литература за брзо и ефикасно имплементирање на Lean и Шест Сигма методологиите и постигнување на барањата за квалитет од 3 или 4 дефекти на милион можности. Сумираните наоди во литературата укажуваат на следните предизвици при интегрирање на методологиите за контрола на квалитет:

- немање јасна визија и детално развиен модел кој што ќе ги интегрира Lean и Шест Сигма;
- неизбежното влијание на Индустрија 4.0 во управување со квалитетот и немање на јасно дефиниран модел за интегрирање на Индустрија 4.0 во DMAIC-структурата на Lean Шест Сигма;
- занемарување на моќта на Lean Шест Сигма и законите кои важат во производството при имплементирање на Индустрија 4.0;
- недостаток од практична имплементација на Индустрија 4.0 во управување со квалитетот.

ЗНАЧЕЊЕ НА ТРУДОТ

Значењето на овој труд е во систематскиот преглед на моменталната научна литература за управување со квалитетот во автомобилскиот сектор, во идентификување на слабостите кај постоечките методи и во предлогот и потврдата на нов модел за управување со квалитетот. Практичната имплементација на моделот има за цел да обезбеди значително подобри резултати во споредба со сите претходно користени модели во компанијата, што е предмет на истражување. Наодите и заклучоците во истражувањето може во иднина да послужат како најдобра практика за управување со квалитет и во други автомобилски компании.

ПОДАТОЦИ ЗА СОСТОЈБАТА НА ПОДРАЧЈЕТО ВО КОЕ Е РАБОТЕНА ДИСЕРТАЦИЈАТА

Во докторската дисертација, опфатени се и цитирани 149 библиографски единици. Овие референци опфаќаат научна и стручна литература од полето на управување со квалитетот во автомобилската индустрија, а најголемиот дел од нив се посветени токму на потесната област на испитување на ефектот на Lean, Шест Сигма и Индустрија 4.0 врз квалитетот.

Наодите во литературата укажуваат на примери за успешно имплементирање на Lean и Шест Сигма во различни области, како што се: автомобилската индустрија, малите претпријатија, производствените индустрии и услужните сервиси. Покрај успешните примери, документирани се и неуспешни примери при обидот да се обезбеди подобрувања на квалитетот во организациите, со примена на овие методологии. Еден од можните фактори за гореспоменатите неуспеси е недостатокот на јасна визија и модел на менаџирање на проектот при имплементирање на Lean и Шест Сигма методологиите. Дополнителен предизвик е игнорирањето на потенцијалот на Индустрија 4.0 во дисциплините за управување со квалитет, затоа што најголем дел од моменталните истражувања се насочени кон техничкиот дел на Индустрија 4.0. Предизвиците во литературата за интегрирање на Индустрија 4.0 во дисциплините за управување со квалитетот се сумирани во следните групи:

1. Интегрирањето на Индустрија 4.0 со Lean и Шест Сигма е сè уште во почетна фаза. Јасно произлегува дека во постоечката литература може да се најдат многу поединечни примери, како Индустрија 4.0 може да го подобри управувањето со квалитет, но севкупен преглед недостасува. Придонесот кон поефикасно производство и креирање на вредност во индустријата е еден од централните концепти на Индустрија 4.0 и бара понатамошно истражување за интегрирањето на Индустрија 4.0 со дисциплините за управување со квалитетот.
2. Во моменталната научна литература има значително побројни студии за интегрирање на Индустрија 4.0 со Lean споредбено со интегрирање на Индустрија 4.0 и Шест Сигма. Академските истражувања главно се фокусираат на техниките за пребарување на податоци во Шест Сигма, како и машинското учење и вештачките невронски мрежи. Останатите трудови се фокусираат на придонесот на Индустрија 4.0 во контрола на квалитетот, што претставува само една фаза од Шест Сигма DMAIC-структурата.
3. Неколку автори укажуваат на потценувањето на моќта на Lean Шест Сигма и законите кои важат во производството при имплементирањето на Индустрија 4.0. Моменталните искуства во литературата укажуваат на нефокусирани активности на Индустрија 4.0 кои со голема веројатност нема да успеат да ги исполнат очекувањата за подобрување на квалитетот поради недоволни разбирања на физичките можности на производните процеси. И покрај огромниот потенцијал на сајбер физичките системи, безжичните мрежи, машинското учење, интернет на нештата, вештачката интелигенција и алгоритмите, значајно да го подобрат перформансот во индустриите, сепак ни една од овие технологии не може да ги надмине физичките органичувања во производните процеси. Ефектот добиен со технологиите на Индустрија 4.0 е да го мултиплицира перформансот во производството. Направени се многу грешки во изминатите години при имплементацијата на разни технологии, креирајќи многу проблеми во различни компании. Lean Шест Сигма принципите и концептот мора темелно да се исцрпат за да се добие значителен бенефит од новите технологии на Индустрија 4.0.
4. Многу автори укажуваат на недостатокот од практична имплементација на Индустрија 4.0 при управување со квалитетот и анализа на добиените резултати. Досегашните истражувања

за Индустрија 4.0 главно се фокусираат на технолошките функционалности и потенцијали, наместо на резултатите од практичната имплементација во компаниите, при што треба да се комбинираат економските и технолошките перспективи.

Дополнителен предизвик во литературата е немање широко прифатен модел за интегрирање на Lean и Шест Сигма, со следните ограничувања:

- Недостаток на јасен патоказ за имплементирање на Lean Шест Сигма, која стратегија треба да се имплементира прва, Lean или Шест Сигма.
- Отсуството на јасни инструкции за Lean Шест Сигма во раната фаза на имплементација.
- Недостаток на наставна програма за стандардизација на Lean Шест Сигма.
- Недостаток на разбирање на Lean Шест Сигма алатките и техниките.
- Ограничен број на практично имплементирани примери на Lean Шест Сигма во производство.

Сумираните наоди во литературата укажуваат на потребата од заеднички консензус и широко прифатен модел кој ќе ги интегрира технологиите на Индустрија 4.0 со Lean и Шест Сигма.

КРАТОК ОПИС НА ПРИМЕНЕТИТЕ МЕТОДИ

За реализација на докторската дисертација, покрај традиционалните методологии кои се користат во академските истражувања, како што: се квантитативни и квалитативни научни методи, во трудот се користи и акционен истражувачки пристап кој е неопходен за практичен истражувачки проект. Во делот на теоретските истражувања, доминантен е квалитативниот приод за анализа на литературата, од три основни перспективи:

- За изнаоѓање релевантни научни публикации од потесната област на истражување, со цел дефинирање на проблематиката која ќе се разработи во дисертацијата.
- За анализа на широк опсег на прегледана литература, со цел да се предложи нов модел кој ќе ги интегрира техниките на Индустрија 4.0 со Шест Сигма и Lean-методологиите и ќе ги надмине предизвиците во постоечката литература.
- За анализа на перцепцијата собрана од учесниците во имплементацијата на новиот модел на Lean Шест Сигма (DMAIC) и Индустрија 4.0 во автомобилската компанија што е предмет на истражување.

Анализата на досегашните публикации се однесува примарно на групирање на постоечките истражувања, врз основа на потесната област која истите ја покриваат. Врз база на направената селекција, извршена е систематизација на моделите за управување со квалитет, а со тоа се утврдени досегашните достигнувања и потенцијалот за нивно надополнување, кој би резултирал со оригинален научен придонес. Делот на селекција на стручната литература, примарно резултира со презентација на базичните модели за управување на квалитетот, кои треба да послужат како основа за понатамошните истражувања и практична имплементација.

Практичниот дел од истражувањето, е реализиран со примена на квантитативни и квалитативни методи. Квантитативните методи опфаќаат:

- Пресметка на различни статистички мерења и евалуација на перформансот на моменталниот и подобрениот процес.
- Статистички мерења во дизајн на експерименти.
- Пресметката на процентот на добивка постигнат со новиот модел.
- Толкувањето на податоците и повратните информации од Индустрија 4.0 во новиот модел.
- Начинот на приказ на резултатите од испитувањата и нивното толкување.

Потребата за претставување нов модел за управување со квалитетот, директно произлегува од квалитативната анализа на достигнувањата во областа, односно од анализата на достапните модели за управување со квалитет во литературата. Врз база на квантитативната анализа на резултатите добиени во компанијата, што е предмет на истражување, одредена е основната линија на перформансот на процесите преку статистичка способност на процесите (Cpk, Ppk), вкупна стапка на дефекти (dpmo), вкупно време на производство (денови), вкупна залиха помеѓу процесите (перчиња), вкупна ефективност на опремата (%), искористеност на просторот во производство (m²) и патека на движење на материјалите (m). При анализата на основната линија на процесот, искористени се заклучоците за квантитативната и квалитативната распределба на отстапувањата во однос на карактеристиките на процесот кои се мерат.

Од аспект на селекција на инструментацијата, која е применета во рамки на практичниот дел на докторската дисертација, поточно за мерење на карактеристиката отпорност на производот, треба да се напомене дека користени се мерни уреди од последната генерација – дигитални инструменти, поради фактот што истите ги истиснуваат од употреба постарите, електромеханички и аналогни електронски уреди. Практичните испитувања се спроведени на мерни инструменти калибрирани во акредитирана лабораторија.

КРАТОК ОПИС НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОД ИСТРАЖУВАЊЕТО

Индивидуалните заклучоци кои се претставени во различните поглавја од докторската дисертација се сумирани во три сегменти, и тоа: преглед на моменталната научна литература за управување со квалитет, развој на нов модел за контрола на квалитет и практична примена на новиот модел во автомобилска компанија.

Во првиот сегмент од докторската дисертација е спроведен систематичен преглед на повеќе од 150 научни труда, кои се занимаваат со менаџирање на квалитетот во автомобилската индустрија. Во моменталната литература достапни се многу методи за менаџирање со квалитет, како на пример: стандардите ISO 9001 и IATF 16949, севкупното управување со квалитет (анг. Total quality management, TQM), континуираното подобрување (анг. Continuous improvement, CI), методологијата планира – дејствува – проверува – извршува (анг. Plan-Do-Check-Act, PDCA), Lean, Шест Сигма, интегрираниот модел на Lean и Шест Сигма, влијанието на Индустрија 4.0 во менаџирањето со квалитетот, итн. Од прегледот на моменталната научна литература, методологијата на Lean и Шест Сигма се издвојува како најефикасна за подобрување на квалитетот во автомобилската индустрија. Главните предизвици во литературата за Lean и Шест Сигма се групирани во 4 категории:

- Немање јасна визија и детално развиен модел кој ќе ги интегрира Lean и Шест Сигма како методологија за менаџирање со квалитет.
- Влијанието на Индустрија 4.0 во менаџирањето со квалитетот е неизбежно, но сепак, предизвик е немањето на јасно дефиниран модел за интегрирање на Индустрија 4.0 во DMAIC-структурата на Lean Шест Сигма.
- При имплементирање на Индустрија 4.0 често се игнорираат законите кои важат во производството, т.е. се занемарува моќта на Lean и Шест Сигма. Поради ова, не секогаш, со имплементација на Индустрија 4.0 се постигнуваат посакуваните подобрувања на квалитетот, најчесто како последица на нејасните разбирања на можностите на производните процеси.
- Недостаток на практична имплементација и емпириска анализа за учеството на Индустрија 4.0 во менаџирањето со квалитетот.

Најзначајниот придонес на ова истражување лежи во предлогот и потврдата на нов модел за подобрување на квалитетот, прикажан во седмата глава, кој е развиен со цел да се надминат предизвиците во моменталната литература. Новиот модел ги интегрира Lean, Шест Сигма и Индустрија 4.0 во DMAIC-структурата, со јасни инструкции и редослед на имплементирање на поедините техники. Редоследот на активности во моделот има за цел да ги следи законите кои важат во производството, т.е. најпрвин со Lean Шест Сигма да се намалат варијациите и загубите во процесите, а потоа со Индустрија 4.0 да се постигне дополнително подобрувања на квалитетот и одржливост на резултатите. Придонесот на секоја од поедините дисциплини во подобрување на квалитетот е следен:

- Lean-техниките имаат за цел да ги елиминираат загубите во целиот тек на вредности, од влез на репроматеријали до излез на готов производ. Следните Lean-техники се применети во моделот: такт време, производство на *џарче ѓо џарче*, систем на повлекување на материјали и контрола на залихата, пејсмејкер процес поставен поблиску до клиентот во текот на вредности, порамнување на производството по модел и волумен, брза промена на модел, контрола на квалитет на самите работни станици, интелигентна автоматизација за избегнување грешки, *Андон сисџем* за ескалација на проблемите и брза реакција при нивно решавање.
- Шест Сигма методологијата има за цел да ги редуцира варијациите во процесите. Следните Шест Сигма техники се користат во моделот: потврда на точност на мерната опрема, статистичка контрола на процесите, дизајн на експерименти за дефинирање најдобар сооднос

на параметри на машините, подобрување на процесите и статистичка контрола на подобрените процеси.

- Индустрија 4.0 со своите технологии интегрирани во сајбер физичкиот систем, има за цел да ги прибере податоците во реално време за новиот тек на вредности, да ги спореди овие податоци со виртуелниот модел, да обезбеди брза и автоматизирана реакција при појава на отстапки, да ја подобри ефикасноста и квалитетот во линиите за финална монтажа, да го подобри севкупното одржување на опремата и да постигне стандардизација и одржливост на резултатите.

Резултатите од практичната примена и потврдата на новиот модел се прикажани во осмата глава од дисертацијата:

- Со новиот модел за управување на квалитет постигнато е намалување на вкупната стапка на дефекти од 70 % (од 30.000 дрто на 9.000 дрто), намалување на вкупно време на производство за 51 % (од 2,83 дена на 1,4 дена), намалување на залихата за 50 %, подобрување на вкупната ефективност на опремата од 78 % на 103 %, редуцирање на бројот на линии за финална монтажа за 17 %, подобрување на искористеноста на просторот за финална монтажа за 46 % и намалување на патеката на движење на материјалите за 45 %.
- Придонесот на Lean-дисциплините во вкупниот резултат, прикажан погоре, е во намалување на вкупната стапка на дефекти од 30.000 дрто на 22.000 дрто, намалување на вкупното време на производство од 2,83 дена на 1,4 дена, намалување на залихата за 50 %, подобрување на вкупната ефективност на опремата од 78 % на 95 %, редуцирање на бројот на линии за финална монтажа за 17 %, подобрување на искористеноста на просторот за финална монтажа за 46 % и намалување на патеката на движење на материјалите за 45 %.
- Придонесот на Шест Сигма техниките во вкупниот резултат е преку намалување на вкупната стапка на дефекти од 22.000 дрто на 16.000 дрто. Со Шест Сигма е постигнато намалување на варијациите на процесот преку подобрување на способноста на процесот Cp за 29 % и Cpк за 42 %, и подобрување на перформансот на процесот Pp за 41 % и Ppk за 52 %.
- Индустрија 4.0 преку вертикалната и хоризонталната интеграција ја намалува стапката на дефекти од 16.000 дрто на 9.000 дрто и ја подобрува вкупната ефикасност на опремата за 8 % (од 95 % до 103 %). Дополнително, Индустрија 4.0 придонесува за одржливост на постигнатите резултати во новиот тек на вредности и за стандардизација на процесите.
- Резултатите од практичната имплементација потврдуваат дека редоследот на имплементирање на техниките на Lean, Шест Сигма и Индустрија 4.0 во предложениот модел се клучни за добивање на посакуваните резултати за квалитет и оперативен перформанс. Редоследот на активности во моделот има за цел да ги следи законите кои важат во производството, т.е. најпрвин со Lean Шест Сигма да се намалат варијациите и загубите во процесите, а потоа со Индустрија 4.0 да се постигне дополнително подобрувања на квалитетот и одржливост на постигнатите резултати. Придонесот на Lean Шест Сигма во вкупното подобрување на квалитетот изнесува 67 %, додека на Индустрија 4.0 изнесува 33 %, придонесот на Lean Шест Сигма во подобрување на вкупната ефективност на опремата изнесува 68 %, додека на Индустрија 4.0 изнесува 32 %. За останатите индикатори (вкупно време на производство, вкупна залиха помеѓу просеците, редуцирање на бројот на линии за финална монтажа, редуцирање на просторот и движење на материјалот) придонесот во подобрувањата доаѓа од Lean Шест Сигма дисциплините. За овие индикатори, Индустрија 4.0 придонесува од аспект на постигнување на одржливост на добиените резултати. Треба да се напомене дека процентот на учеството на Индустрија 4.0 во подобрување на квалитетот може да претрпи промени согласно осегот и степенот на напредност на Индустрија 4.0 технологиите. Во компанијата што е предмет на истражување во трудот, добиените резултати се одраз на моменталните технологии на Индустрија 4.0. Сепак, може да се заклучи дека и при имплементација на значително понапредни технологии на Индустрија 4.0 законите кои важат во производството и моќта на Lean Шест Сигма имаат исклучителен придонес во подобрувањето на квалитетот.
- Новиот модел за управување со квалитет, имплементиран во автомобилската компанија што е предмет на истражување, дава многу подобри резултати во подобрување на квалитетот и за многу пократок временски период, споредено со сите претходно користените модели.

Добиените резултати од практичната имплементација ја потврдуваат ефективноста и ефикасноста на предложениот модел за управување со квалитет.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на м-р Горан Деспиноски, со наслов: „Развој на модел за контрола на квалитет интегриран во индустрија 4.0 применет во автомобилската индустрија“ претставува научно истражување од полето на управување со квалитет. Истражувачкиот проблем кој е опфатен во дисертацијата опфаќа квантитативна и квалитативна анализа на моделите за управување со квалитет, со претставување нов подобрен модел и негова практична имплементација во автомобилска компанија. Мотивацијата за истражувањето е оправдана, имајќи го предвид фактот што контролата за квалитет наоѓа широка примена во сите области, посебно во автомобилската индустрија, и претставувањето на поефикасен и поефективен модел е од исклучителна важност за подобрување на перформансот на автомобилските компании, посебно во денешно време на силна конкуренција на светскиот пазар. Дополнително, постојат и низа предизвици во научната литературата, а истите се поврзани со немање сеопфатен модел за управување со квалитет, неминовното интегрирање на Индустрија 4.0 во управувањето со квалитетот и недостиг на практичната имплементација и анализа на резултатите на моделите за управување со квалитетот.

Текстот на докторската дисертација е поделен во девет глави, а секоја глава е дополнително организирана во поединечни потпоглавја, во кои е разработен некој издвоен дел од теоретските или практичните истражувања. Првите шест глави се однесуваат на теоретската анализа на проблемот, а во нив е јасно прикажана врска помеѓу постоечките достигнувања во научната област и предметот на истражување на докторската дисертација. Во рамки на теоретското изложување, претставени се основните модели за управување со квалитет, придонесот на Индустрија 4.0 во управувањето со квалитетот, интегрирање на дисциплините за управување со квалитет и предизвиците во моменталната литература за интегрирање на моделите за квалитет. Во продолжение, во глава седум презентирани е нов подобрен модел кој ги интегрира Индустрија 4.0, Lean и Шест Сигма користејќи ја DMAIC-структурата. Во овој дел од дисертацијата се изработени блок-дијаграми со детален опис на активностите и јасни инструкции за имплементирање на поедините техники на Индустрија 4.0, Lean и Шест Сигма во DMAIC-структурата. Во практичниот дел од дисертацијата, презентирани се практичното имплементирање на подобрениот модел во автомобилска компанија за производство на грејачи за седишта и прикажана е анализа на добиените резултати. Тука е прикажан придонесот на новиот модел во подобрувањето на квалитетот и севкупниот перформанс на компанијата, како и придонесот на поедините техники на Индустрија 4.0, Lean и Шест во вкупниот резултат. Резултатите од анализата се прикажани јасно и недвосмислено, преку низа графички и табеларни прикази, од кои можат прецизно да се проследат документираните заклучоци.

Во последното, деветто, поглавје од дисертацијата, јасно и недвосмислено, презентирани се заклучоците од истражувањето и најважните поенти од конкретното изложување. Покрај најважните придобивки од анализата, обработена во рамки на предвидениот истражувачки проблем, наведен е и потенцијалот за примена на прикажаните резултати, како и насоки за понатамошна надоградба на постоечкото истражување.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Пред одбраната на докторската дисертација, кандидатот објавил два рецензирани истражувачки труда од областа на истражување, од коишто:

[1] „Six Sigma methodology implemented in automotive industry“ – Journal of electrical engineering and information technologies, Vol 5, No 2 (2020)

[View of 175. SIX SIGMA METHODOLOGY IMPLEMENTED IN AUTOMOTIVE INDUSTRY \(ukim.edu.mk\)](http://ukim.edu.mk)

[2] „Industry 4.0 and quality management in automotive sector“ – International Journal for Science & Engineering Research, Volume 12, Issue 10, October 2021 ISSN 2229-5518. (IF=1,985)

<https://www.ijser.org/onlineResearchPaperViewer.aspx?Industry-4-0-and-Quality-Management-in-Automotive-sector.pdf>

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Главните придонеси на докторската дисертација се согледуваат во следното:

- Направен е детален преглед на постоечката литература, како и меѓународните стандарди за управување со квалитетот.
- Прикажани се методологиите на различните модели за управување со квалитет, спроведена е иницијална анализа на можностите на поедините модели во подобрувањето на квалитетот. Согласно теоретската анализа, извршена е и примарна селекција на најдобрите модели за управување со квалитет, за кои со сигурност може да се каже дека има недоследности и можност за подобрување посебно со претставување на Индустрија 4.0 технологиите.
- Извлечени се примарни заклучоци кои понатаму се користат за дефинирање на нов модел за управување со квалитетот кој ги интегрира поедините техники на Индустрија 4.0, Lean и Шест Сигма во DMAIC-структурата.
- Врз база на резултатите од деталните испитувања, претставен е нов модел со јасни инструкции за имплементација на техниките на Индустрија 4.0, Lean и Шест Сигма во DMAIC-фазите.
- Во рамки на завршниот дел од истражувањето презентирањето е, и експериментално верификуван е оригинален модел за управување со квалитет во автомобилска компанија што е предмет на истражување. Моделот има јасен сет на инструкции наменети за академските истражувачи и практичарите и може да послужи во иднина и во други автомобилски компании кои имаат за цел да дизајнираат ефикасен процес на континуирано подобрување на квалитетот.

Се заклучува дека докторската дисертација е изработена во согласност со воспоставените принципи за научноистражувачка практика, и дека резултира со значителен придонес во конкретна научна област.

Врз основа на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Факултетот за електротехника и информациски технологии, при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, да прифати позитивна оценка и да закаже одбрана на докторската дисертација од кандидатот м-р Горан Деспиноски, со наслов: „Развој на модел за контрола на квалитет интегриран во индустрија 4.0 применет во автомобилската индустрија“.

КОМИСИЈА

Проф. д-р Миле Станковски, претседател, с.р.
Проф. д-р Владимир Димчев, ментор, с.р.
Проф. д-р Марија Чундева-Блајер, член, с.р.
Вонр. проф. д-р Маре Србиновска, член, с.р.
Проф. д-р Мите Томов, член, с.р.

ПРЕГЛЕД
на прифатени теми за изработка на магистерски труд
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје
Факултет за електротехника и информациски технологии

1. Мултимедиски технологии

Ред. бр.	Студент	Назив на тема		Предложен ментор	Датум и бр. на Одлука
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1	Мартина Петровска	Реконструкција на 3Д модел од 'рбет со користење на слики од магнетна резонанца	3D spine model reconstruction based on MRI images	Проф. д-р Зоран Ивановски	02-1701/16 од 18.10.2023

2. Интернет и мобилни сервис и апликации

Ред. бр.	Студент	Назив на тема		Предложен ментор	Датум и бр. на Одлука
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1	Зоран Стојаноски	Примена на модели на машинско учење за предвидување на болести на основа на крвни анализи во iOS мобилна апликација	Application of machine learning models for disease prediction based on blood tests in an iOS mobile application	Проф. д-р Марија Календар	02-1701/17 од 18.10.2023

3. Обновливи извори на енергија

Ред. бр.	Студент	Назив на тема		Предложен ментор	Датум и бр. на Одлука
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1	Симона Туцарова	Фотоволтаична централа со комбинирана ориентација на модулите	Photovoltaic system with combined orientation of the module	Проф. д-р Димитар Димитров	02-1701/18 од 18.10.2023
2	Анастасија Смиљанова	Анализа на перформансите на пловечка фотоволтаична централа со различна наклонетост и ориентација на модулите	Analysis of the performances of a floating photovoltaic plant with different incline and orientation of the modules	Проф. д-р Димитар Димитров	02-1701/19 од 18.10.2023

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „ВЛИЈАНИЕ НА КАЛЕМЕЊЕТО ВРЗ МОРФОЛОШКИТЕ КАРАКТЕРИСТИКИ, ПРИНОСОТ И КВАЛИТЕТОТ НА РАЗЛИЧНИ ХИБРИДИ ПИПЕРКА (*Capsicum annuum* L.), ОДГЛЕДУВАНИ ВО ЗАШТИТЕН ПРОСТОР И НА ОТВОРЕНО“ ОД М-Р АЛБИНА КИКА КРАСНИКИ, ПРИЈАВЕНА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ЗЕМЈОДЕЛСКИ НАУКИ И ХРАНА ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, на седницата одржана на 19.10.2023 година, бр. 02-720/12, формираше Комисија за одбрана на докторската дисертација на кандидатката м-р Албина Кика Красниќи со наслов: „Влијание на калемењето врз морфолошките карактеристики, приносот и квалитетот на различни хибриди пиперка (*Capsicum annuum* L.), одгледувани во заштитен простор и на отворено“, во состав:

1. проф. д-р Гордана Попсимонова (претседател),
2. проф. д-р Рукие Агич (ментор),
3. проф. д-р Скендер Качиу (член),
4. проф. д-р Звезда Богевска (член), и
5. проф. д-р Љубица Каракашева (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Анализа на трудот

Докторската дисертација на кандидатката м-р Албина Кика Красниќи, со наслов „Влијание на калемењето врз морфолошките карактеристики, приносот и квалитетот на различни хибриди пиперка (*Capsicum annuum* L.), одгледувани во заштитен простор и на отворено“, содржи 144 страници текст во фонт Times New Roman, со единечен проред и големина на букви 12, со 292 библиографски единици, меѓу нив научни трудови, статии, книги, и интернет-ресурси. Во дисертацијата се вклучени 29 табели, 12 графикони, 15 фотографии и 1 шематски приказ на експерименталниот дизајн во оранжеријата и на отворено.

Трудот е структуриран во 8 поглавја: Вовед, Преглед на литература, Образложение на работните хипотези, Материјал и метод на работа, Резултати и дискусија, Заклучоци, Користена литература и Прилози. Поголавјата се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува прегледно и соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето за докторската дисертација.

Во **воведот на трудот** се истакнати местото и важноста на пиперката, како од аспект на одгледување во светот и во регионот, така и од аспект на економското значење, разновидната употреба, сензорната разновидност и нутритивните својства. Во Медитеранскиот Регион, според економското значење, пиперката се рангира на второ место, а во поглед на одгледувањето во заштитен простор е на трето место, по домотот и краставицата. Понатаму, кандидатката потенцира дека одгледувањето на пиперка е широко распространето на Косово. Површината со пиперка зафаќа најголем дел од обработливите површини што се наменети за одгледување зеленчук за свежа консумација, што е приближно четири пати поголема од површината со домати.

Кандидатката наведува дека интензивното производство на пиперка на глобално ниво, како и конкретно во Косово, постојано е подложно на многу предизвици, поради континуирано одгледување на исти површини, без примена на плодоред. Неповолните климатски услови, како и појавата на специфични патогени микроорганизми, дополнително го загрозуваат приносот и квалитетот на производството. Примената на калемењето се смета за едно од можните решенија во редуцијата или превенцијата на проблемите во текот на производството. Докторантката наведува дека калемењето првично било воведено како одржлива стратегија за контрола на почвените болести во производството на зеленчук, во недостиг на ефикасни сретства за дезинфекција на почвата. Оваа алтернативна техника, како што забележува авторката, покрај справувањето со биотските и абиотските стресови, резултира со добивање на здрав калемени расад,

како предуслов за подобрување на потенцијалот за принос, стабилноста и квалитетот на производите. Повеќето студии укажуваат дека калемењето не е толку широко распространето кај пиперката како кај останатите зеленчукови култури од истата фамилија – Solanaceae. И покрај тоа, авторката смета дека употребата на соодветни подлоги може да биде алтернативна стратегија за избегнување или намалување на загубите на приносот. Таа констатира дека сè уште остануваат отворени прашањата во врска со калемењето, како што е променливото влијание на подлогите врз особините на питомките и нивниот интеракциски ефект, што е основен мотив за изработка на оваа докторска дисертација.

На крајот на воведниот дел, докторантката ги презентира **целите на истражувањето**, кои се јасно и прецизно дефинирани. Главната цел на истражувањето е да се утврдат ефектите од калемењето кај пиперката и различните комбинации помеѓу подлогите и питомките врз растот, приносот и квалитетот на плодот и нивните компоненти кај калемениите растенија при одгледување во оранжерија и на отворено. За постигнување на оваа цел, во истражувањето се вклучени по две хибридни сорти од два вида пиперка, кои се популарни за свежа потрошувачка и за преработка во Косово и во поширокиот регион. Реализацијата претставува вистински предизвик имајќи го предвид фактот дека ваков тип на истражување, според нашите познавања, не се е изведен во регионот.

Второто поглавје од докторската дисертација е насловено **Преглед на литературата**. Во ова поглавје, авторката коментира 261 наслов на референтни публикации кои соодветно ја аргументираат поставената цел на докторската дисертација. Прегледот на литературата е систематизиран во 10 потпоглавја, почнувајќи со краток опис на потеклото и селекцијата на пиперката, преку набројување на оптималните услови за одгледување пиперка, авторката доаѓа до конкретниот предмет на дисертацијата – калемењето. Во неколку потпоглавја се прикажани истражувањата на различни автори кои се однесуваат на дефиницијата за калемење, историскиот преглед на калемењето и актуелните состојби со производството на калемени зеленчук, основните предуслови за калемење, главните методи за калемење, наведени се предуслови за успешно калемење и ефектите од успешното калемење на пиперката. Поднасловот, „Калемење *per se* споредба на самокалемени и некалемени растенија“, се изнесени различни резултати за самокалемениите варијанти за да се испита ефектот на самиот процесот на калемење. Во потпоглавјето кое се однесува на промените кај пиперката предизвикани од калемење, цитирани се интересни наоди за евентуалното наследување на еднаш калемениите комбинации во однос на испитуваните својства. Во последното потпоглавје „предности од калемењето на зеленчук“ на мошне детален и прецизен начин, се анализираат најновите научни истражувања за влијанието на калемењето врз толерантноста кон биотскиот стрес, абиотски стрес, вегетативен раст раностасноста, физичкиот и нутритивен квалитет на плодови како и врз приносот и производните карактеристики на градинарските култури.

Низ целокупната анализа на литературата, кандидатката извлекува насоки со кои се тврди дека приносот на градинарските култури зависи од комплексна мрежа од фактори, вклучувајќи го генотипот на сортата, производните услови и користените агротехнички практики. Секој од овие фактори може да делува приносот да се зголеми или намали и тоа дејство секогаш не е еднонасочно. Калемењето е техника што се применува за подобрување на отпорноста на болести и бујноста на растенијата и често, во современото земјоделско производство, се применува за да ја подобри отпорноста на болести и штетници, но и на стресните абиотски фактори како што се екстремните температури или солениите почви, кои претставуваат проблем во многу региони. Сепак, не може да се каже дека придобивките од калемењето се универзални бидејќи тие можат да зависат од бројни фактори, вклучувајќи ги специфичните комбинации меѓу питомките и подлогите, производните услови, како и типот на стресот на кој се изложени растенијата. Докажано е дека во некои случаи калемењето може да доведе до подобрена отпорност кон некој одреден фактор на стрес, но на сметка на намалување на приносот, што е забележано во многу експерименти. Всушност, овие постулати, авторката ги користи за дефинирање на работна хипотеза.

Образложение на работни хипотеза“ е насловот на третото поглавје. Основната, нулта хипотеза (H₀), се базира на претпоставката дека не постојат разлики помеѓу калемениите и некалемениите генотипови во однос на истражуваните својства на отворено или во заштитени простори.

Со алтернативната хипотеза (H₁) се одбива основната хипотеза за секое од испитуваните својства, односно: морфолошките параметри на растението – висина и ширина, бројот на плодови по растение, морфолошките карактеристики на плодот - маса, должина, дијаметар и дебелина на перикарп, приносот како и хемискиот состав (содржина на вода, содржина на сува материја, содржина на витамин С, содржина протеини и содржина на минерални материи - Na, K, Ca, Mg и P) како и разлики во процесот на производство во заштитен простор и на отворено, во текот на различните фази од растот и развојот на растенијата кај испитуваните хибриди. За целосно тестирање на алтернативната хипотеза, авторката одбрала четири хибридни сорти од два различни типа пиперка кои се калемени на три комерцијални подлоги, одгледувани на отворено и во оранжерија, во текот на три години.

Експерименталниот материјал и методи на работа се презентирани во истоименото поглавје, **Материјали и методи на работа**. Во првиот дел е даден детален комерцијален опис на четирите избрани хибридни сорти на пиперка – ариадни F₁ и каптур F₁ (тип – долга пиперка) ведрана F₁ и гелби F₁ (тип - бабура), користени како питомки во експериментот и на трите различни подлоги - см тант, витал паприка и 6210, користени за калемење. Калемењето на избраните подлоги во текот на тригодишниот експериментален период е изведено во просториите на современиот и професионален расадник Eco Green Company, лоциран во Герѓан, Елбасан во Албанија.

Во продолжение преставени се условите за култивација на растенијата. Опитот е спроведуван во производната компанија “Fidanishta e Godancit” во текот на 3 последователни години, во с. Годанц, општина Штима, Република Косово, во различни услови на одгледување, односно во заштитен простор и на отворено. Експерименталниот дизајн кој се применува е рандомизиран блок-систем во четири повторувања за секоја од 16те варијанти (четири хибридни пиперки – секоја некалемена, споредена со по три подлоги врз кои истата хибридна пиперка е употребена како питомка) со по 20 растенија во експериментална парцела, или вкупно 128 експериментални парцели, од кои 64 во заштитен простор и 64 на отворено. Растенијата се расадувани во дворедни ленти со 0,60 x 0,40 m растијание во лента и 1,0 m меѓуленгово растојание, или по 4 растенија на m². Во однос на примените мерки за агротехника, посветено е максимално влијание да се исклучат сите потенцијални извори на варијабилност, односно применувани се подеднакви режими на исхрана и наводнување преку систем за фертиригација, заштита, мулчирање, како на отворено, така и во оранжериски услови.

Мерењата за оцена на динамиката на раст, морфолошките и продуктивните својства се вршени со соодветни методи во полски и лабораториски услови. Динамиката на раст на растенијата е мерена на секои 10 дена, почнувајќи од 15-тиот ден по расадувањето (средината на јуни) до почетокот на полната берба и пресметана како реална вредност во см динамика на растението и mm за дебелината на стеблото, како и релативна вредност во однос на конечните димезии на растението (%). Од морфолошките карактеристики мерени се: број плодови по растение, маса на плодот (g), маса на чист плод (g), односно кујнска вредност, должина на плод (cm), дијаметар на плодот (cm), дебелина на перикарпот (mm). Параметрите на приносот: број на плодови, маса на пазарни плодови и маса на непазарни плодови се следени на 10 растенија од секое повторување во технолошка зрелост на плодовите (вкупно 40 растенија). На тој начин е евидентирани пазарниот и непазарниот принос по растение, од чии вредности е утврден и вкупниот принос (g) по растение. Непазарниот принос го сочинуваат од деформирани и ситни плодови, оштетни од пригор или оштеување на цветниот завршеток на плодот (Blossom End Rot - BER). Вкупниот принос во тони на хектар е добиен со мерење на масата на сите плодови од сите растенија од секој експериментален блок.

Во истото поглавје се презентирани методите за анализа на квалитетот на плодот од аспект на хемискиот состав, што е детерминиран во три фази на зрелост: зелена, преодна и црвена фаза за десет својства. Содржина на влага одредена со анализатор на влага (OHAUS moisture analyzer MB 90). Вредностите се изразени како % од свежа маса, вкупните растворливи материи се мерени со рефрактометар Abbe Digital Refractometer (Atago Co. Ltd) на 20 °C ± 2 °C и изразени во Bx%. Содржината на витаминот С е одредена волуметриски метод, а вредностите се изразени во mg на 100 g свежа маса. Нитратите се анализирани со HPLC и со UV VIS спектофотометар (апсорпција 0,220 nm – 0,275 nm, од Thermo Scientific co.) изразени во ppm. За пресметка на содржината на протени, првично е мерена содржината на азот по методата на Кјелдел, а измерената содржина е

помножена со коефициентот 6,25 за добие содржината на протеини (%). Содржината на минералните елементи калциум, натриум, калиум и магнезиум е мерена со спектроскоп МР-АЕС (Microwave Plasma Atomic Emission Spectroscopy) изразени во ppm. Конечно, содржината на фосфор е одредена со спектрофотометар (Cole Parmer 1100RS) со апсорпција на бранова должина од 620 nm. Вредностите се изразени во ppm. Анализите се изведени во лабораторијата на Националниот земјоделски институт во Косово.

По овој дел следува статистичката обработка, каде што се прикажани статистичките методи со кои се обработени добиените податоци. Податоците се внесени во специјално обработена база, а статистичката обработка е изведена со примена на соодветни статистички анализи. Добиените резултати од спроведената статистичка анализа се прикажани прегледно во табели и графикони. Статистичката анализа на податоците добиени од истражувањето е направена според статистичкиот пакет SPSS верзија 21.0 (SPSS Inc., Chicago, IL, USA).

Наодите од истражувањето кои се презентирани во поглавјето **Резултати и дискусија** се систематизирани на јасен и преглед начин во пет наслови според испитуваните својства: Динамика на пораст, Морфолошки својства на плодот, Продуктивни особини, Квалитетни својства на плодот – хемиски параметри, со поднасловите Содржина на вкупни растворливи материи (TSS) и влага, Содржина на витамин С, Содржина на минерални материи и Содржина на нитрати и протеини, и последниот наслов Компоненти на приносот со поднасловите: Пазарен принос, Непазарен принос и Вкупен принос. Резултатите се прикажани во вкупно 29 табели и 11 графикони. Сопствените истражувања кандидатката соодветно ги образложува и ги споредува со преку 60 автори кои работеле на слична проблематика.

За да го утврди влијанието на калемењето врз **динамиката на порастот**, односно висината и дијаметарот на стеблото, кандидатката ги следела овие две својства секои 10 дена по расадувањето, па сè до фазата на масовно зреење, што резултирало со вкупно пет мерења. При тоа, забележано е дека калемите различно се развиваат во различни фази на пораст. Овој наод се базира на добиените резултати од двофакторијална ANOVA со повторени мерења која укажува на статистички значајни разлики помеѓу фазите на пораст предизвикани од калемењето и производните услови кај комбинациите од тип капија. Слични резултати се добиени и за комбинациите од тип бабура, за анализата на вредностите во и меѓу одделните фази на пораст. Авторката забележува дека речиси во сите фази на пораст некалемените хибриди имаа побавна динамика на пораст во споредба со сите калемени комбинации, освен во некои фази со оние кои биле калемени на подлогата 6210, којашто покажала исклучителен интензитет на пораст во првите 10 дена по расадувањето. Различниот интензитет на порастот, како според кандидатката, така и според цитираните автори, се должи на поместувањето на рамнотежата меѓу вегетативниот и генеративниот пораст. Во наведените рефернци преовладуваат мислењата дека разликите во динамиката на порастот не се поврзани со калемењето туку варираше помеѓу сортите и нивните калемени. Од истите причини, кандидатката ги прикажува резултатите за овие две својства одделно за секој хибрид и неговите калемени комбинации, како реалната динамика на пораст изразена во cm, добиена од мерењата во дадените временски периоди, процентуална разлика меѓу последователните мерења и конечната висина, изразени во проценти. Хибридните сорти ‘ариадни’ F1 и ‘каптур’ F1 се пиперки од типот капија, која се карактеризира со задоцнето плодносење, со што кандидатката ја објасува стагнацијата на ‘ариадни’ F1 во последните две фази на пораст (9,7 и 2,7 % на 40 и 50 DAT, соодветно). Кај овие две хибридни сорти, подлогата ‘см тант’ предизвикала најбрз пораст на растенијата во речиси сите фази, проследено со најбалансиран развој од расадувањето до масовната зрелост, што овозможило добар сооднос помеѓу развојот на вегетативната и репродуктивната маса. Хибридна сорта ‘телби’ F1 која припаѓа на пиперка од типот бабура, исто како и ‘ведрана’ F1, имала побавен раст во првиот период на мерење кога растенијата биле сигнификантно пониски во споредба со калемениите растенија, со стапка на пораст од само 13,2 %. Во останатиот период на вегетативен развој, оваа разлика била компензирана, но без сигнификантни различни вредности. Од друга страна, како што забележува авторката, ‘ведрана’ F1 континуирано имала поинтензивен пораст на отворено, додека во оранжериски услови нејзините растенија биле повисоки од сите калемени варијанти само во првите три декади, меѓутоа без сигнификантно различни вредности. Што се однесува на мерењата на крајната висина на растенијата од хибридите и нивните калемени комбинации, кандидатката наведува дека помеѓу калемениите и некалемените варијанти не беа забележени статистички

значајни разлики кај ниту еден хибрид на отворено, додека во оранжерија растенијата на ‘ариадни’ F1/6210 биле значајно повисоки од оние на ‘ариадни’ F1 и растенијата на ‘каптур’ F1/6210 биле значајно пониски од ‘каптур’ F1 и од другите негови калемени варијанти.

Во однос на **морфолошките особини**, кандидатката посочува дека иако генотипот ги детерминира морфолошките својства на плодот, докажано е дека калемењето може да влијае врз некои плодови особини, што е и потврдено во лимитираниот број истражувања на оваа тема. Во ова истражување, должината на плодот на ‘ариадни’ F1 бил на долната граница (3,2 - 3,4), посебно кај растенијата одгледувани на отворено. Сепак, во услови на оранжериско производство, вредностите за ова својство биле поблизу до наведените сортни особини на хибридите. Во однос на должината на плодот, не се забележени разлики помеѓу хибридите сорти и нивните калемени комбинации. Најголем дијаметар на плод имале растенијата калемени на подлогата 6210, со просечен дијаметар од 45,4 mm. Сигнификантните разлики, според авторката, се должат, пред сè, на влијанието на производните услови. Кај хибридите сорта ‘каптур’ F1 која припаѓа на истата група пиперки со долги плодови како и ‘ариадни’ F1, во согласност со литературните податоци, за дијаметарот на плодот не биле утврдени значајни статистички разлики помеѓу хибридите сорта и калемени комбинации. Сепак, во однос на должината на плодот авторот укажува на забележливи разлики. Имено, во услови на производство на отворено, растенија имале пократки плодови, освен оние калемени на 6210, кои имале подолги плодови од ‘каптур’ F1, но без значајна разлика. Наспроти тоа, растенијата калемени на истата подлога имале најкуси плодови во оранжерија, додека во споредба со другите две варијанти, растенијата калемени на подлогите ‘см тант’ и ‘витал паприка’ имале значајно подолги плодови со средни вредности од 185,6 cm и 184,2 cm, соодветно. За истите испитувани својства, кај растенијата од хибридите сорта ‘ведрана’ F1 кандидатката забележала слично однесување како ‘каптур’ F1. Калемениите растенија, одгледувани на отворено, имале пократки плодови отколку некалемената варијанта, додека во оранжериски услови калемениите растенија имале подолги и поголеми плодови отколку плодовите на некалемените растенија, освен кај комбинациите со подлогите ‘см тант’ и ‘витал паприка’ кои имале поголем дијаметар од ‘ведрана’ F1. Дијаметарот на плодот, според цитираната литература од страна на авторката, типично е стабилна особина која најчесто не се менува при калемењето, како што е констатирано и во ова истражување. Спротивно на тоа, калемењето често влијае врз должината на плодот. Меѓу останатото, овие промени во должината се објаснуваат со сортните особини на плодот на подлогата, а кои може да се разликуваат од сортните особините на питомката. Кај некои калемени комбинации, плодовите биле пократки отколку кај некалемената контрола, што се совпаѓа со резултатите добиени во ова истражување.

Во ова истражување, меѓу другото, испитувани се неколку **продуктивни параметри** со цел да се согледаат ефектите од калемењето и производните услови врз продуктивноста на пиперката. Од продуктивните особини беа анализирани следниве својства: маса на плод која е опишана како маса на целиот плод (g) и маса на консумативниот дел (g) од плодот (без семе и плодна дршка), број на плодови на растение, пазарен и непазарен принос на растение, како и вкупен принос во $t\ ha^{-1}$. Една од предностите на калемењето е тоа што растенијата имаат поголем број на плодови на растение, кој некогаш е поголем отколку бројот на плодови кај соодветните некалемени контроли, иако разликите секогаш не се статистички значајни. Овие констатации кои се презентирани во дискусијата се примери кои се совпаѓаат и со резултатите на кандидатката. Калемениите растенија во направеното испитување имале поголем број плодови во споредба со питомките, но разликата не била статистички значајна за пиперките од типот капија, освен за ‘ариадни’ F1 калемени на подлогата ‘см тант’ и во оранжерија и на отворено. Истата подлога влијаела ‘каптур’ F1 да има најмногу плодови на растение – 11, 9. Генерално, бројот на плодови на растение бил статистички значајно повисок кај растенијата одгледувани во оранжерија, со многу поголеми разлики кај комбинациите од типот бабура каде што сите калемени комбинации имале значајно поголем број од некалемените хибриди. Највисока вредност од 13,4 плодови на растение, авторката ја забележала меѓу варијантите од типот бабура кај комбинацијата ‘гелби F1/см тант’. Масата на плодот во оранжериски услови, и кај калемениите и кај некалемените комбинации, била поголема отколку кај растенијата одгледувани на отвореното. Разликите помеѓу вредностите на калемениите и некалемените варијанти не биле статистички значајни, освен комбинациите на ‘гелби’ F1 калемени на ‘витал паприка’ и на 6210 и комбинациите на ‘ведрана’ F1 калемени на ‘см тант’ и ‘витал паприка’ кои имале значајно потешки плодови од соодветните некалемени

хибриди. Авторката потенцира дека, покрај литературните податоци кои укажуваат на повисока маса на плодот кај калемениите растенија, постојат и такви кај кои тежината на плодот била помала како резултат на калемењето. Консумативниот дел од плодот е својство со практични импликации, особено за сортите што се користат за преработка, како што се сортите вклучени во овој експеримент од типот капија. Во ова истражување, авторката констатира дека масата на консумативниот дел од плодот се движела од 70 до 80 %, а влијанието на калемењето врз ова својство се изразило на сличен начин како и врз вкупната маса на плодот. Во ова истражување, авторката констатирала дека средните вредности за дебелината на перикарпот биле конзистентно различни од аспект на влијанието на калемењето кај сите четири питомки. Подлогата ‘см тант’ кај сите хибриди придонела плодовите да имаат најдебел перикап, иако, согласно со литературните податоци, разликите биле сигнификантни само кај варијантите од тип бабура. Најдебел перикарп имале плодовите од комбинацијата ‘каптур F1/см тант’ во оранжерија, со средна вредност 6,06 mm. Производните услови, исто така, имале значајно влијание врз дебелината на перикарпот, при што измерените средни вредности за сите варијанти биле поголеми во оранжериски услови.

Прво својство кое е обработено во потпоглавјето **Квалитенти својства на плодот – хемиски параметри** е содржината на вкупни растворливи материи (TSS). За да се согледа влијанието на калемењето и производните услови врз содржината на TSS, авторката вршела мерењата во три фази на зрелост и вредностите се анализирани со двофакторијална ANOVA со повторени мерења. Анализата на хибридниите сорти од тип капија покажа дека ниту калемењето, ниту производните услови не предизвикале значајни разлики во содржината на TSS помеѓу трите фази на зрелост. Статистички значајна разлика е утврдена само помеѓу некалемењите хибридни сорти ‘ариадни’ F1 и ‘каптур’ F1, и на отворено и во оранжерија, за сите интеракции. Слични резултати се добиени и за хибридниите сорти од типот бабура, односно единствените значајни разлики се утврдени помеѓу некалемењите ‘гелби’ F1 и ‘ведрана’ F1 во двете производни средини. Единствен исклучок авторката забележува кај разликите помеѓу средните вредности за содржината на влага во плодот на некалемењите контроли, ‘ариадни’ F1 и ‘каптур’ F1 кои биле високо сигнификантни во двете производни средини за сите интеракции. Резултатите за хибридниите сорти од тип бабура го следеле истиот тренд, со единствени сигнификантни разлики помеѓу средните вредности за ова својство, помеѓу некалемењите контроли ‘гелби’ F1 и ‘ведрана’ F1 во двата производни услова на одгледување. Земјјќи предвид дека плодовите од тип капија обично имаат повисока содржина на TSS од другите типови, особено во црвена зрелост, очекувано е резултатите од ова истражување да ја потврдат оваа тенденција, барем за плодовите од растенијата на комбинацијата ‘каптур F1/витал паприка’ одгледувани и на отворено и во оранжерија. Меѓу групата на комбинации со плод од типот бабура, највисоки вредности за содржината на TSS биле забележени кај плодовите од ‘ведрана’ F1 калемена на подлогата ‘см тант’. Од добиените резултати, авторката заклучува дека производните услови имале поголемо влијание врз содржината на TSS, иако разликите не се статистички значајни.

Двофакторијалната ANOVA со повторени мерења за анализа на ефектот од калемењето и производните услови врз содржината на витамин С во втората и третата фаза на зрелост индицира на значаен ефект на питомките (некалемењени) кај варијантите од капија тип и на подлогите, како и кај варијантите од тип бабура соодветно за питомките и за калемењите комбинации. Анализата на главните ефекти покажа дека калемењето имало сигнификантен ефект врз содржината на витаминот С кај зрелите плодови на ниво на веројатност $p < ,05$ и $p < ,001$. Кандидатката забележува дека кај варијантите од тип капија содржината на витамин С е највисока во третата фаза на зрелост (црвена), додека овој тренд не е утврден за сите комбинации од тип бабура. На пример, хибридниот сорта ‘гелби’ F1, која комерцијално е опишана како хибрид со исклучително висока содржина на витамин С, и нејзините калемењени комбинации имале плодови со релативно високо ниво на витамин С во втората фаза на зрелост, во оранжериски услови. Плодовите на ‘ведрана’ F1 имале средно ниво на витамин С, и кај калемењите и кај некалемењите варијанти. Содржината на овој витамин е малку поголема во оранжериски услови речиси кај сите варијанти во време на втората фаза на зрелост, додека во третата фаза, вредностите кај сите варијанти се повисоки на отворено.

Статистичката анализа на содржината на минерали (Ca, K, Mg, Na и P) во трите фази на зрелост индицира дека содржината на три елементи била под силно влијание на интеракцијата со факторот производни услови, односно вредностите за содржината на калциум, натриум и

фосфор значајно се разликувале на ниво на веројатност од $p < ,001$ помеѓу растенијата одгледувани на отворено и растенијата одгледувани во оранжерија. Нивото на калциум било неколку пати повисоко во плодовите од растенијата одгледувани во оранжерија, отколку во плодовите на растенијата одгледувани на отворено. Со ова, авторката го аргументира понатаму нискиот процент на непазарни плодови. Нивото на калиум имало тенденција на покачување со секоја следна фаза на зрелост, што е типично за овој елемент, но помеѓу вредностите немало сигнификантни разлики. Вредностите за нивото на магнезиум не се разликувале сигнификантно, дури ни помеѓу различните фази на зрелост; сепак, нивото на овој макроелемент било над очекуваниот опсег. Содржината на натриум и фосфор во плодовите била речиси двојно поголема во оранжериски услови отколку на отворено. Концентрацијата на натриумот не се разликувала според фазите на зрелост, за разлика од концентрацијата на фосфорот. Интересен наод е што нивото на фосфор во плодовите било неколку пати поголемо на отворено отколку во оранжериски услови. Авторката нагласува дека една од причините може да биде и засенчувањето со мрежи оранжериски услови, што влијаело врз усвојувањето на фосфорот. И покрај тоа, авторката не забележала сигнификантна разлика помеѓу калемениите и некалемениите комбинации. Презентираната двофакторијалната ANOVA со повторени мерења за содржината на нитрати во трите фази на зрелост кај варијантите од тип капија и тип бабура укажува дека калемењето и производните услови немале ефект врз ова својство во и помеѓу трите фази на зрелост. Слично на вредностите за нитратите, не биле утврдени сигнификантни разлики за содржината на протеини зависно од ефектот на калемењето и производните услови кај комбинациите од тип капија помеѓу и во фазите на зрелост. Содржината на протеини, како што коментира авторката, варира со зреењето и може да влијае врз послебербените промени на плодот на пиперката. Добиените резултати за ова својство во истражување се во рамките на опсегот на вредностите добиени на дел од цитираните истражувања.

Авторката го заклучува поглавјето **Резултати и дискусија** со анализа на **компонентите на приносот**, задржувајќи се на пазарниот, непазарниот и вкупниот принос по растенија, како и приносот по хектар. Сортите од тип капија вклучени во ова истражување се познати по својот висок принос, така што и авторката потврдува дека самото калемење не може драматично да го зголеми приносот, иако во истражување се укажува на некои значајни аспекти за ефектот на калемењето, особено во однос на производните услови и на типот на хибриди што се одбрани за питомки. Од пиперките од тип капија во овој експеримент, авторката ги одвојува со највисок принос растенијата од питомката ‘каптур’ F1 калемена на подлогата ‘см тант’ и во услови на отворено и во оранжериско одгледување со 1.186,5 g на растение и 1.774,5 g на растение, соодветно. Ова сугерира дека одредена комбинација меѓу подлога и питомка, сепак, може да се оптимизира за различни производни услови. Во однос на варијантите од тип бабура, авторката констатира дека калемењето имало позабележливо и конзистентно позитивно влијание врз пазарниот принос. Таа тоа го образложува со фактот што сортната особина на овој тип пиперка е да произведува поголем број плодови на растение, што ја засилува оваа придобивка од калемењето. Во ова истражување, сите калемени комбинации од тип бабура имаале повисок пазарен принос од нивните соодветни некалемени контроли. Меѓу нив, највисок пазарен принос од 1.921,8 g на растение имала ‘ведрана’ F1 калемена на ‘см тант’ во оранжериски услови. Кандидатката коментира дека овие резултати укажуваат на комплексноста на факторите кои дејствуваат во интеракција со калемењето, односно дека ефикасноста на калемењето за повисок принос може значајно да зависи од интеракцијата со другите фактори, како типот на питомката, подлогата, производните услови и сортните карактеристики на одбраните генотипови. Добиените податоци, исто така, ја нагласуваат важноста за внимателен избор на комбинации подлога/питомка со цел да се оптимизира приносот во дадени производни услови. Во категоријата непазарен принос вообичаено спаѓаат деформираните, нетипичните и заболените плодови, како и оние со видливи физиолошки нарушувања, како што е BER. Во експериментот, непазарните плодови биле застапени со исклучиво многу мал дел. Иако истражувањето немало цел да ја следи здравствената состојба на растенијата, авторката наведува дека не се забележени видливи здравствени проблеми кај растенијата. Во однос на појавата на BER, ова нарушување се појавило само кај неколку плодови во услови на отворено производство. Резултатите од хемиските анализи добиени во истражувањето потврдуваат дека обезбеденоста на плодовите со калциум била повеќе од задоволителна во оранжериските услови.

Според анализата на резултатите од овој експеримент, добиени од мерењата на сите растенија од парцела, кандидатката заклучува дека калемењето нема негативни последици врз продуктивноста на калемениите комбинации. Напротив, таа констатира дека подлогите поттикнуваат повисок принос кај калемениите варијанти, освен кај комбинациите на хибридите од тип капија со подлогата 6210 во оранжерија. Сепак, забележително е дека растенијата од тип бабура реагираше и се адаптираше подобро на калемењето и кај нив вредностите за ова комплексно својство се малку повисоки во споредба со некалемениата сорта отколку кај растенијата од тип капија. Највисоки вредности кај сите хибриди се постигнати при калемење на подлогата ‘см тант’. Во експериментот спроведен на отворено, разликите помеѓу калемениите и некалемениите варијанти не биле статистички значајни освен за комбинацијата ‘каптур F1/см тант’. При тоа, авторката посочува дека отвореното производство не може да ги обезбеди оптималните услови за да се ефектуира придобивката од калемењето на сигнификантен начин. Спротивно, во оранжериското производство биле забележени сигнификантни разлики помеѓу калемениите и некалемениите растенија кај сите комбинации со подлогата ‘см тант’, а кај варијантите од тип бабура и кај комбинацијата ‘гелби F1/витал паприка’ и сите комбинации на ‘ведрана’ F1. Авторката ја издвојува комбинацијата ‘ведрана F1/см тант’ со највисока вредност од 71,9 t ha⁻¹. Овој ефект индицира дека дури и во делумно контролирани оранжериски услови може да се нагласат придобивките што ги нуди калемењето, особено со компатибилна подлога како што е ‘см тант’. Како можно објаснување за оваа појава, авторката го наведува и фактот што стресните услови се контролирани во оранжериите, како и погодната микроклима која може да понуди подобра платформа за калемениите растенија да го остварат потенцијалот за постигнување подобра отпорност и vigor, што води кон значајно зголемување на приносот.

Во шестото поглавје, **Заклучок**, кандидатката во потточки прави сумирање на целокупниот истражувачки дел во рамките на дисертацијата. Заклучоците се бројни, кратки, јасни и соодветни на истражувањата, а добиените резултати се научно издржани и даваат посебна тежина на истражувањето. Во продолжение, изнесуваме дел од нив:

1. Калемењето во голема мера влијае конзистентно и позитивно врз динамиката на растот на растенијата. Понагласено отстапување од овој заклучок има само за крајната висина на растенијата, а истата варијабилност можеше да се забележи и помеѓу различните фази на раст.
2. Во однос на морфолошките особини, конкретно за должината и дијаметарот на плодот, не е констатирано значајно влијание, освен неколку отстапувања само кај калемениите растенија одгледувани во оранжерија, главно за должината на плодовите.
3. Калемењето многу слабо влијае врз хемиската содржината на плодот, бидејќи примарниот фактор кој влијаеше врз оваа особина беа производните услови. Вредностите за анализираните својства се во рамките на соодветните истражувања за калемење пиперка.
4. За приносот и сите анализирани продуктивни својства беше забележан впечатлив контраст под влијание на производните услови, при што вредностите очекувано беа поголеми во оранжерија.
5. Кај најголемиот дел од калемениите комбинации најповолно влијание врз продуктивните својства имаше подлогата ‘см тант’, по што следеше подлогата ‘витал паприка’, особено во комбинација со ‘ариадни’ F1
6. Кај сортите од тип бабура, калемењето имаше позитивно и конзистентно позитивно влијание врз пазарниот принос. Пазарниот принос од сите калемени варијанти го надмина приносот од соодветните некалемени сорти иако овие разлики не беа сигнификантни кај сите варијанти.
7. Подлогата ‘см тант’ влијаеше позитивно врз сите хибриди, освен кај ‘гелби’ F1 во оранжерија, каде што другите две подлоги поттикнуваа поголем принос, има потенцијал за понатамошно истражување во комбинација со различни хибридни сорти.
8. Калемењето, исто така, позитивно влијае врз намалувањето на непазарниот принос кај најголемиот дел од варијантите.
9. Конечно, анализата на вкупниот принос од сите растенија потврди дека сите варијанти со подлогата ‘см тант’ имаа највисок принос на хектар.

Во поглавјето **Користена литература**, наведена е импресивна бројка од 292 референци, најголем дел од нив се оригинални научни трудови од понов датум.

На крајот од докторската дисертација, во делот **Прилози**, докторантката, на мошне сликовит начин, шематски го прикажува експерименталниот дизајн на експериментот на отворено и во оранжерија, а оригиналните фотографии ги презентираат калемењето, фазите на пораст на растенијата од теренските истражувања и анализите спроведени во лабораторија.

Предмет на истражување

Во оваа докторска дисертација, предмет на истражување е утврдување на ефектот од примената на калемење врз морфолошките карактеристики, приносот и квалитетните својства кај 4 хибриди на пиперка, користени како питомки – ‘ведрана’ F1 и ‘гелби’ F1 (тип бабура) и ‘ариадни’ F1 и ‘каптур’ F1 (долга пиперка) калемени на 3 различни подлоги – ‘см тант’, ‘витал паприка’ и 6210, а притоа користејќи некалемени растенија од истите хибриди како контрола. Овие четири хибриди на пиперка се избрани затоа што се широко застапени во земјоделското производство во Косово и во регионот.

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата

Калемењето на градинарски расад, како и расадопроизводството, воопшто, е крајно маргинализирано. Имајќи ја предвид стопанската важност на оваа земјоделска гранка, како и извозниот потенцијал, од суштинско значење е да се воспостави професионално расадопроизводство. За потребите на едно таков технолошки исчекор, усвојувањето на калемењето е приоритетна алатка. Резултатите од ова истражување – по обемот, комплексноста и изборот на истражуваниот материјал (хибридни сорти за свежа консумација и за препработка), се пионерски во регионот – со сигурност ќе најдат своја примена во унапредувањето на градинарството.

Краток опис на применетите методи

При поставувањето на тезата, во текот на изведбата на експериментот, како и при подготовката и презентацијата на резултатите применето е истражување на литературата. За истражувањето е направен полски опит со примена на сите соодветни полски алатки и инструменти за следење на 15 параметри, како и лабораториски прецизни мерни инструменти. Квалитетот на плодот е опишан со хемиска анализа на 10 својства, во три различни фази на зрелост, со соодветни методика за секој од испитуваните својства. За статистичката обработка се применети различни приоди, исто така, во зависност од факторите на влијание и нивните интеракции.

Краток опис на резултатите од истражувањето

Врз основа на анализата на следниве приносни параметри: маса на цел плод, маса на консумативниот дел од плодот, број на плодови на растение и пазарен и непазарен принос на растение, може да се заклучи дека калемењето во комбинација со соодветни производни услови има позитивен ефект врз квалитетот и приносот на пиперката. Приносот е највисок кај питомките од тип бабура калемени на подлогата ‘см тант’ во двата производни услова, главно поради поголемиот број на плодови на растение. Генерално, може да се заклучи дека оранжериските услови им овозможуваат на растенијата да го изразат потенцијалот што се должи на калемењето. Потоа, најголемиот дел од комерцијалните подлоги се селектирани за пазари каде што се консумираат плодови од типот бабура, а не издолжени плодови како оние од типот капија. Наодите посочуваат дека ефикасноста на калемењето, како средство за подобрување на приносот, е под двојно влијание бидејќи врз неа делуваат и изборот на подлога и питомка, и производните услови. Овие согледувања наведуваат на потребата од натамошни испитувања со прецизно поставен дизајн од аспект на сортите и производните услови кои максимално би ги истакнале придобивките што ги овозможува калемењето.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатката м-р Албина Кика Красниќи, со наслов: „Влијание на калемењето врз морфолошките карактеристики, приносот и квалитетот на различни хибриди пиперка (*Capsicum annuum* L.), одгледувани во заштитен простор и на отворено“, обработува актуелен проблем во производството на пиперка, односно производство на здрав, витален расад по пат на калемење, како предуслов за квалитетно, безбедно и приносно производство. Овој аспект во одгледувањето на пиперката, заради низа специфики кои ја одвојуваат од останатите припадници на Solanaceae, слабо е обработен во светски рамки. Во поширокиот регион постојат истражувања кои евентуално третираат индивидуални својства, меѓутоа вакво комплексно истражување кое споредува различни производни услови, агрономски и квалитетни својства на плодот е, засега, единствено во полето, со потенцијал да ги револуционизира практиките на одгледување пиперка.

Сеопфатениот пристап во испитувањето на морфолошките својства, хемискиот состав и параметрите на приносот обезбедува холистички поглед на оваа проблематика. Научната педантност, применета во експерименталниот дизајн, применетата методологија, анализата на податоците и дискусијата на резултатите ги подигнуваат стандардите на актуелните земјоделски истражувања. Студиозноста во пристапот и прегледноста на презентираниите наоди дополнително му даваат кредибилитет на ова истражување.

Докторската дисертација на кандидатката м-р Албина Кика Красниќи, со наслов: „Влијание на калемењето врз морфолошките карактеристики, приносот и квалитетот на различни хибриди пиперка (*Capsicum annuum* L.), одгледувани во заштитен простор и на отворено“, според мислењето на Комисијата за одбрана, ги исполнува основните услови и стандарди за подготовка на докторски труд.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатката, пред одбраната на докторскиот труд, ги објавила како прв автор, во меѓународни научни списанија, следниве рецензирани истражувачки трудови:

Krasniqi, A., Agic, R., Kaciu, S. (2021) Effect of grafting on the morphological parameters of pepper plant (*Capsicum annuum* L.) in greenhouse conditions. ISHS Acta Horticulturae 1320, p. 379-383.

Krasniqi, A., Agic, R., Kaciu, S. (2023) Effects of different rootstocks on yield of grafted pepper (*Capsicum annuum* L.) in greenhouse conditions. Journal of Agricultural Food and Environmental Sciences, Vol 77, No 1, p. 51-57.

Во согласност со Законот за научноистражувачката дејност на РС Македонија, трудот е внесен во базата на податоци на Министерството за образование и наука – plagijati.mon.gov.mk и врз основа на добиениот извештај, како и врз основа на нашите сознанија, трудот не е плагијат.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Комисијата направи темелна анализа и верификација на дисертацијата на кандидатката м-р Албина Кика Красниќи и доставените материјали, и врз основа на тоа заклучува дека истражувањето претставува оригинален, самостоен, научен труд и ги содржи сите елементи на докторска дисертација.

Со извршените анализи во целост се реализирани целите на истражувањето, а добиените резултати се оригинални и даваат значаен научен придонес за евалуација на ефектите од калемењето врз различни хрибридни сорти пиперка и нивните калемки, одгледувани во оранжерија и на отворено. Земајќи предвид дека станува збор за пионерски истражувања во регионот, тие даваат солидна рамка за разбирање на комплексните релации кои се одвиваат при калемењето на оваа специфична култура. Благодарение на јасните заклучоци и препораки се добива простор за премостување на јазот помеѓу теоретското истражување и праксата, па според тоа се очекува и производителите да ја препознаат практичната примена на калемењето и да донесат информирани одлуки за примената на оваа напредна практика во градинарското производство.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје да ја прифати позитивната оценка и да закаже одбрана на докторската дисертација на кандидатката **м-р Албина Кика Красниќи** со наслов: **Влијание на калемењето врз морфолошките карактеристики, приносот и квалитетот на различни хибриди пиперка (*Capsicum annuum* L.), одгледувани во заштитен простор и на отворено.**

КОМИСИЈА

Проф. д-р Гордана Попсимонова, претседател, с.р.

Проф. д-р Рукие Агич, ментор, с.р.

Проф. д-р Скендер Качиу, член, с.р.

Проф. д-р Звезда Богевска, член, с.р.

Проф. д-р Љубица Каракашева, член, с.р.

Прилог бр. 3

РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ „ТЕОРИЈА НА ИНФОРМАЦИИ СО ДИГИТАЛНИ
КОМУНИКАЦИИ“ ОД АВТОРИТЕ ПРОФ. Д-Р ВЕРИЦА БАКЕВА СМИЉКОВА И
ВОНР. ПРОФ. Д-Р АЛЕКСАНДРА ПОПОВСКА-МИТРОВИЌ

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство, донесена на седницата бр. 16, одржана на 24.8.2023 година, за членови на Рецензентската комисија за рецензирање на ракописот ТЕОРИЈА НА ИНФОРМАЦИИ СО ДИГИТАЛНИ КОМУНИКАЦИИ од авторите: проф. д-р Верица Бакева Смиљкова и вонр. проф. д-р Александра Поповска-Митровиќ, наменет за студентите на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство, за предметите Теорија на информации со дигитални комуникации и Основи на теорија на информации, избрани се: проф. д-р Смиле Марковски и вонр. проф. д-р Наташа Илиевска.

По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот совет на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство во Скопје, рецензентите го поднесуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ

IX. Општ дел

Основни податоци за ракописот

Назив на ракописот:	ТЕОРИЈА НА ИНФОРМАЦИИ СО ДИГИТАЛНИ КОМУНИКАЦИИ
Назив на предметната програма:	Теорија на информации со дигитални комуникации Основи на теорија на информации
Назив на студиската програма:	Интернет, мрежи и безбедност Компјутерски науки Софтверско инженерство и информациски системи Компјутерско инженерство Примена на информациски технологии Компјутерска едукација
Фонд на часови и ЕКТС-кредити (доколку ракописот е наменет за повеќе предмети, да се наведат сите предмети):	Теорија на информации и дигитални комуникации 180 часа, 6 ЕКТС Основи на теорија на информации 180 часа, 6 ЕКТС
Предметот Теорија на информации и дигитални комуникации на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство е избран предмет со фонд на часови – 180, број на ЕКТС-кредити – 6 и се слуша во трети семестар. Предметот Основи на теорија на информации на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство е задолжителен предмет со фонд на часови – 180, број на ЕКТС-кредити – 6 и се слуша во трети семестар. За вториот предмет, учебникот ќе се користи за вториот дел од предметот каде што се изучуваат поими од теорија на информации.	
Реден број на изданието:	прво издание
Општи податоци за ракописот:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 10 страници воведен дел и 201 страница содржински дел (формат В5), напишани на компјутер, со големина на фонтоот 12. Текстот е поделен во 8 поглавја, содржи список со користена литература, 37 слики и 26 табели.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Д-р Смиле Марковски, редовен професор во пензија, с.р.
ФИНКИ, УКИМ, Скопје

Д-р Наташа Илиевска, вонреден професор, с.р.
ФИНКИ, УКИМ, Скопје

I ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р СМИЛЕ МАРКОВСКИ

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Ракописот „Теорија на информации со дигитални комуникации“ е првенствено наменет како учебник за студентите на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство во Скопје. Меѓутоа, тој може да се користи и за потребите на студентите од други факултети на УКИМ, други универзитети кај нас, како и за индивидуално изучување на проблемите од теоријата на информациите и дигиталните комуникации. Ракописот е поделен на 8 поглавја и, во продолжение, ќе даде краток приказ на секое од нив.</p> <p>Во воведот накратко се дава осврт на почетоците на теоријата на информации, која е релативно нова наука (стара околу стотина години), и се наведуваат основните поими што понатаму постојано ќе се користат: поимот за ентропија и поимот за информација. Се објаснува врската меѓу овие поими и комуникациските поими кодер, декодер, модулатор, демодулатор, комуникациски канал и друго.</p> <p>Поимите за ентропија и информација се дефинираат и нивните основни својства се даваат во втората глава „Ентропија и информација“. За подобро разбирање на ентропијата на случајна променлива се дадени неколку илустративни примери. Се разгледуваат заедничката и условната ентропија, а потоа преку поимот релативна ентропија се дефинира и поимот информација. Наброени се повеќе својства за ентропијата, релативната ентропија и заемната информација. Поголавјето завршува со 9 решени задачи и 8 задачи за вежбање.</p> <p>Важниот информатички поим за компресија на податоци се воведува во Глава 3 преку својството за асимптотска рамномерност, кое е аналогно на својството за големи броеви. Се дефинира поимот за типично множество и неговите својства се наоѓаат со помош на својството за асимптотска рамномерност. Типичните множества се корисни за да се дефинира пократок запис на нивните низи, на тој начин се врши компресија на податоците, што овозможува заштеда во меморискиот простор, поголема брзина на пренос на податоци и друго. Преку еден пример, 3 решени задачи и 2 задачи за вежбање се олеснува усвојувањето на претходните поими.</p> <p>Во Глава 4 се дефинираат веригите на Марков и се разгледува поимот рата на ентропија на случаен процес. Притоа, под случаен процес се подразбира множество од случајни променливи во простор на веројатност кој е временски параметризиран. Случајните процеси се или од дискретен тип или од апсолутно-непрекинат тип. Дискретен случаен процес е верига на Марков ако распределбата на случајниот процес во $n+1$-от момент зависи само од состојбата во која се наоѓа процесот во претходниот, n-от момент на набљудување, а не и од состојбите на процесот во претходните моменти. Се разгледуваат хомогени вериги на Марков и стационарни распределби. За дадена низа од n случајни променливи, рата на ентропијата на тој случаен процес е границата во бесконечност на просечната ентропија по буква. Со неколку примери се дообјаснува овој поим за рата на ентропијата. Дадени се и 9 решени задачи и 9 задачи за вежбање на крајот од овој дел.</p>
--	--

	<p>Компресијата на податоците подразбира замена на едни податоци со други кои содржат помал број симболи, но кои сепак овозможуваат наоѓање на оригиналните (првобитните) податоци. Главата 5 е наменета за прашањата во врска со компресијата на податоците. Тука се дефинираат поимите: код на изворот, декодирање, моментални оптимални кодови, Хуфманов код, Шенон-Фано-Елиас код и аритметички код. Докажани се повеќе својства на овие кодови, а нивните својства се илустрирани преку десетина примери и решени задачи.</p> <p>Податоците се компресираат посебно со цел за да се испратат низ комуникациски канал, бидејќи пократките пораки дозволуваат поголема брзина на пренос. Комуникациските канали се третираат во шестата глава од трудот, посебно дискретните канали без меморија, како што се бинарниот канал без шум, бинарниот канал со непреклопувачки излези, бинарен симетричен канал и канал со бришење, како и симетричен канал. Се разгледува и капацитет на канал и се дефинира кодер и декодер на канал. Дадени се 6 комплетно решени задачи и 5 задачи за вежбање.</p> <p>Во Глава 7 се дефинира поимот диференцијална ентропија за случајна променлива од апсолутно-непрекинат тип, и овој поим се проширува до диференцијална ентропија на случаен вектор. Исто така се дефинира релативна ентропија и заемна информација на две случајни променливи од апсолутно-непрекинат тип. Потоа се разгледува таканаречениот Гаусов канал кој е временски дискретен непрекинат канал за пренос на информации. Во Гаусовиот канал, шумот се состои од независни и еднакво распределени случајни променливи со нормална Гаусова распределба. Се дефинира капацитет на Гаусов канал и се определува веројатноста на бит грешка при таканаречените <i>BPSK</i>-модулации.</p> <p>Последната глава на ракописот е посветена на линеарните кодови. Се разгледува бинарен симетричен канал, се дефинира Хамингово растојание меѓу пораките и се докажуваат основните својства за декодирање со кое ќе се открие грешка при декодирањето, односно ќе може да се поправи грешка при декодирањето. Работејќи над бинарното поле на Галоа $F_2 = \{0,1\}$ и користејќи ги векторските простори над тоа поле, се дефинираат потребните матрици (за парност, за контрола) со кои се гради таканаречениот линеарен блок-код. Наведен е алгоритам за корекција на грешка при пренос кај линеарен блок-код.</p>
<p>Оцена за усогласеноста со предметната програма:</p>	<p>Ракописот е во согласност со студиската програма по предметот Теорија на информации со дигитални комуникации и е во согласност со вториот дел од програмата за предметот Основи на теорија на информации.</p>
<p>Предлози за потребни корекции:</p>	<p>нема</p>
<p>Оцена на ракописот:</p>	<p>Ракописот, во своите 8 поглавја, ги содржи дефинициите на потребните поими од областите на теоријата на информациите и дигиталните комуникации. Дадени се најбитните својства на</p>

	<p>овие поими преку повеќе теореми, кои се комплетно докажани. Исто така, авторките наведуваат повеќе десетици примери и решени задачи преку кои подетално ги објаснуваат наведените својства, како и нивната применливост во компјутерските и други науки. По секоја глава се наведуваат неколку задачи за вежбање. Излагањата во текстот на ракописот се јасни и разбирливи за читателите, и нововведените поими се изведуваат од веќе разработени и објаснети својства на претходни поими.</p>
Категоризација:	учебно помагало
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	<p>Учебникот „Теорија на информации со дигитални комуникации“ им ги дава сите потребни теоретски подготовки на студентите од областа на теоријата на информациите и дигиталните комуникации. Преку многуте примери и решени задачи, значително е олеснето совладувањето на материјалот и прифаќањето на теоретските поставки во практичната примена во компјутерските и други инженерски науки.</p> <p>Овој ракопис дава значаен придонес во подобрувањето на условите за студирање на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство во Скопје. Тој ќе биде од голема помош и за другите студенти кои ги изучуваат овие области.</p> <p>Сметам дека издавањето на овој учебник ќе даде убав придонес за подобрување на студиите на УКИМ.</p>

Врз основа на изнесеното, ми претставува чест и задоволство да го поддржам овој ракопис и да предложам да се прифати на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство во Скопје како учебно помагало по предметите Теорија на информации со дигитални комуникации и Основи на теорија на информации, првенствено наменет за студентите на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство во Скопје.

Во Скопје, 10.11.2023 година

РЕЦЕНЗЕНТ

**Д-р Смиле Марковски, редовен професор во пензија, с.р.
ФИНКИ, УКИМ, Скопје**

II ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ВОНР. ПРОФ. Д-Р НАТАША ИЛИЕВСКА

<p>Краток опис на содржината:</p>	<p>Ракописот од книгата „Теорија на информации со дигитални комуникации“ се состои од материјал кој е предвиден за изучување во рамки на предметот Теорија на информации со дигитални комуникации, а може да послужи и како учебник за одредени делови од предметот Основи на теорија на информации на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство во Скопје.</p> <p>Материјалот во ракописот е поделен во 8 глави, организирани тематски. Сите поими и концепти во учебникот се илустрирани со соодветни примери, со што на читателот му се овозможува полесно да го совлада материјалот. Секоја глава завршува со решени задачи од соодветната тема, како и задачи за самостојна работа на студентите.</p> <p>Во првата глава, насловена „Вовед“, даден е историски осврт на теоријата на информации и опишан е еден комуникациски систем, со сите негови компоненти.</p> <p>Во втората глава се обработени основните поими од теоријата на информации: ентропија на случајна променлива од дискретен тип, ентропија на случаен вектор, условна ентропија, релативна ентропија и информација. По воведувањето и дефинирањето на овие поими, наведени и докажани се нивните најважни својства.</p> <p>Третата глава се однесува на својството на асимптотска рамномерност. За таа цел, најпрво се дадени Марковото неравенство, неравенството на Чебишев, воведен е поимот за конвергенција по веројатност и слабиот закон на големите броеви. Покрај својството за асимптотска рамномерност, наведени се дефинициите за типично и нетипично множество, по што се наведени, заедно со соодветни докази, и најважните својства на типичното множество. На крајот од оваа глава, со помош на погоре наведените поими, претставен е концептот на компресија на податоци.</p> <p>Во четвртата глава се обработуваат случајните процеси. Веднаш по дефинирањето на овој поим, дадени се основните поими – функција на распределба од прв и од n-ти ред и дефиниција на строго стационарен случаен процес. Во продолжение, обработени се веригите на Марков, како важен тип на дискретен случаен процес. Дадена е нивна дефиниција, дефиниција на хомогена верига на Марков, теорема кога конечна хомогена верига на Марков е строго стационарен процес. Дефинирана е рата на ентропија на случаен процес, а потоа е дадена и рата на ентропија на стационарна верига на Марков.</p> <p>Петтото поглавје е посветено на компресијата на податоци, т.е. кодирање на изворот. Дефинирани се основните поими: код на изворот, очекувана должина на кодот, несингуларност на код, проширување на код, еднозначно декодирање, моментален код. Потоа е разгледан проблемот за конструкција на моментален код, со најмала просечна должина на кодните зборови. Во овој дел, даден е потребен и доволен услов кој треба да го исполнуваат должините на кодните зборови за да постои моментален код (Крафтово неравенство), а потоа е дадена постапката како да се конструира ваков код со најмала просечна должина на кодните зборови. Во рамките на ова поглавје,</p>
--	--

	<p>разгледани се и некои познати кодови: Хуфмановиот код, Шенон-Фано-Елиас кодот и аритметичките кодови.</p> <p>Шестата глава се однесува на комуникациските канали. Дефинирано е што е дискретен канал без меморија, а потоа се обработени неколку канали од овој тип: бинарен канал без шум, бинарен канал со непреклопувачки излези, канал со бришење, бинарен симетричен канал и неговото обопштување – симетричен канал. За сите нив, изведен е нивниот информациски капацитет. Во оваа глава се обработени и кодерот и декодерот на каналот, при што наведени се дефиниции за најважните поими поврзани со нив и теоремата на Шенон за кодирање на канал со шум.</p> <p>Седмата глава се однесува на ентропијата на случајна променлива од апсолутно-непрекинат тип, т.е. диференцијалната ентропија. Всушност, во оваа глава се дефинирани истите поими од втората глава, но овој пат за случајни променливи од апсолутно-непрекинат тип: диференцијална ентропија на случајна променлива, на вектор, условна диференцијална ентропија, релативна ентропија на две распределби од апсолутно-непрекинат тип, заемна информација на две случајни променливи од апсолутно-непрекинат тип со нивните поважни својства. Во оваа глава е обработен и Гаусовиот канал како најважен непрекинат канал. За него се дефинирани и разгледани информацискиот капацитет, мерката за јачината на саканиот сигнал во однос на бучавата во заднина SNR и BPSK-модулаторот за кој е пресметана веројатноста за бит-грешка.</p> <p>Во осмата глава, обработени се линеарните кодови. На почеток од главата, објаснета е идејата за кодирање и декодирање. За таа цел, дефиниран е и поимот Хамингово растојание. Објаснети се конструкцијата на контролна матрица на даден линеарен код, кодирањето и алгоритмот за корекција на грешки.</p>
<p>Оцена за усогласеноста со предметната програма:</p>	<p>Ракописот е целосно усогласен со содржините од предметната програма на предметот Теорија на информации со дигитални комуникации и делумно на предметот Основи на теорија на информации.</p>
<p>Предлози за потребни корекции:</p>	<p>нема</p>
<p>Оцена на ракописот:</p>	<p>Се оценува дека овој учебник треба да се издаде и ќе биде одлично учебно помагало за предметите во кои се изучуваат темите од областа на теоријата на информации со дигитални комуникации. Издавањето на овој учебник е од особена важност не само за студентите на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство, туку и пошироко, секаде каде што се изучуваат темите опфатени со овој учебник.</p>
<p>Категоризација:</p>	<p>учебно помагало</p>
<p>Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:</p>	<p>Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 201 страница (формат Б5), напишани на компјутер, со големина на фонот 12. Текстот е поделен во 8 поглавја и содржи 37 слики и 26 табели.</p>

	<p>Ракописот даден на рецензија се состои од главните теми кои се неопходни за правилно и целосно разбирање на проблематиката на теоријата на информации со дигитални комуникации. Секоја од главите содржи бројни примери, како и решени задачи со кои се илустрираат обработуваните теми со што се овозможува полесно разбирање на материјалот. Стилот на пишување е јасен, лесно разбирлив, концизен и приспособен за потребите на студентите кои ја изучуваат оваа тематика.</p> <p>Согласно со погоре изнесеното, како рецензент сметам дека овој ракопис е од големо значење за студентите при изучување на темите од теоријата на информации со дигитални комуникации и дека во голема мера ќе го олесни процесот на совладување на оваа проблематика.</p> <p>Со своите теми и начинот на пристап, овој учебник ќе биде од корист не само за студентите на соодветната наставна програма, туку и на сите останати студии каде што се изучуваат темите обработени во овој учебник.</p>
--	--

Врз основа на изнесеното, ми претставува чест и задоволство да го поддржам овој ракопис и да предложам да се отпечати како учебно помагало по предметите Теоријата на информации со дигитални комуникации и Основи на теорија на информации, првенствено наменет за студентите на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство во Скопје, но и пошироко, секаде каде што се изучуваат темите обработени во овој учебник.

Во Скопје, 10.11.2023 година

РЕЦЕНЗЕНТ

**Д-р Наташа Илиевска, вонреден
професор, с.р.
ФИНКИ, УКИМ, Скопје**

Прилог бр. 5

**ПРЕГЛЕД
НА ОДОБРЕНИ ПРОГРАМИ И ТЕМИ НА ФАКУЛТЕТ ЗА МУЗИЧКА УМЕТНОСТ –
СКОПЈЕ**

4. МАГИСТЕРСКИ ПРОГРАМИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата/програма		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на програмата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Исабела Димовска	<p>Bach: “Erbarme dich” Vivaldi: “Qui Sedes ad Dexteram” Schumann: “Frauen Liebe und Leben” “Seit ich ihn gesehen” “Er der Herrlichste von allen” “Ich kannst nicht fassen nicht glauben” “Helft mir ihr Schwestern” “An meinem Herzen an meiner Brust” E. Grieg: sechs lieder op.48 “Gruss” “Dereinst Gedanke mein” “Der Lauf der Welt” “Die verschwiegene Nachtigall” “Zur Rosenzeit” “Ein Traum” Saint-Saens: “Mon coeur s’ouvre a ta voix” Mozart: “deh per questo istante solo” Orlovsky: „ich lade gern mir geste ein” G.F Händel: “Svegliatevi nel core“, арија на Сесто од операта “Giulio Cesare” “Ah! mio cor schernito sei!“, арија на Алчина од операта “Alcina” S. Rachmaninoff: - “siren” Op.21/5 - “Poljubila ja na pechal' svoju” Op.8/4 Manuel de Falla: Siete canciones populares españolas – - “El paño moruno” - “Seguidilla murcian” - “Asturiana” - “Jota “ - “Nana” - “Canción” - “Polo F. Obradors: “Del cabello más sutil”</p>		Доц. м-р Иван Наумовски	02-592/1 22.9.2023
2.	Христина Лажовска	<p>J.C. Бах: Партита бр. 1 BWV 825 Е. Григ: Соната за пијано оп. 7 Ф. Шуберт: Соната за пијано D566 К. Сен- Санс: Пијано концерт оп. 22 бр. 2</p>		Проф. д-р Кристина Светиева	02-592/2 22.9.2023
3.	Бојана Богоевска	<p>„Русалиите од село Секирник, Струмичко”</p>		Вонр. проф. д-р Александар Димитријев ски	02-592/3 22.9.2023

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР ЗА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ ПРИМЕНЕТА КИНЕЗИОЛОГИЈА, НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ФИЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ, СПОРТ И ЗДРАВЈЕ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на членовите 173 и 175 од Законот за високото образование (Сл. весник на РМ бр. 82/2018 и Сл. весник на РСМ бр. 154/2019, бр. 76/2020 и бр. 178/2021) и Правилникот за посебните услови за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Наставно-научниот совет на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје, на 128. редовна седница одржана на 1.XI 2023 година, донесе Одлука со дел. бр. 0201-1329/3, за формирање Рецензентска комисија за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област применета кинезиологија на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во состав:

1. проф. д-р Миодраг Коциќ, редовен професор на Факултетот за спорт и физичко воспитување, Универзитет во Ниш, претседател,
2. проф. д-р Вујица Живковиќ, редовен професор на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје, член, и
3. проф. д-р Георги Георгиев, редовен професор на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје, член.

Конкурсот за избор беше објавен во дневните весници „Нова Македонија“ и „Коха“ од 14.X 2023 година. Во предвидениот рок се пријави кандидатот вонр. проф. д-р Борче Даскаловски од Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“. Врз основа на приложената документација, до Наставно-научниот совет на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, го приложуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

1 БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот вонр. проф. д-р Борче Даскаловски е роден на 22.VIII 1983 година, во Скопје. Основното образование го завршил во ОУ „Христијан Тодоровски-Карпош“, а средното образование го завршил во Гимназијата „Никола Карев“ во Скопје, континуирано со одличен успех. На Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје се запишал во 2002 година, а дипломирал во 2006 година со просечен успех 9,18. Дипломската работа на тема: „Напад со триаголници во кошаркарската игра“ ја одбрал на Катедрата за кошарка со оценка 10. На постдипломските студии се запишал во учебната 2007/2008 година и нив ги завршил со просечна оценка 9,50. Магистерскиот труд на тема: „Релации и латентна структура на ситуационо-моторичките способности без и со топка кај кошаркари од 14 до 16-годишна возраст“ го одбрал на 4.VI 2010 година. Докторската дисертација на тема: „Интерперсонална координација во кошарката“ ја одбрал во март 2014 година. Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

На 9.7.2014 година (Билтен бр. 1079), кандидатот е избран во звањето насловен доцент на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје, во областа применета кинезиологија.

На 10.9.2018 година (Билтен бр. 1174), кандидатот е избран во звањето доцент на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје, во областа применета кинезиологија.

Во моментот е вонреден професор во областа на фундаментарната кинезиологија. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1187 од 1.3.2019 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, објавени во Билтен бр. 1079, Билтен бр. 1174 и Билтен бр. 1187, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2 НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, кандидатот вонр. проф. д-р Борче Даскаловски изведува теоретска настава и вежби на прв циклус на 4-годишната студиска програма за професор по физичко образование, по предметите: Кошарка, Мини-кошарка и Баскет 3 на 3; на тригодишната програма за спортски тренери: Теорија и методика на кошарката, Техника и тактика на кошарката, Физичка подготовка во кошарката, Педагошка пракса со изработка на дипломска работа, Мини-баскет и Баскет 3 на 3; на втор циклус студии, на студиската програма Кинезиологија: Основи на истражувањата во применета кинезиологија и Мерење и тестирање во кошарката. Во периодот од 2020 до 2023 година кандидатот е избран за продекан за настава на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје.

Кандидатот бил ментор на 10 дипломски, учествувал како член во Комисија за одбрана на 20 дипломски, ментор бил на 2 магистерски труда и оцена на 2 докторски дисертации и одбрана на 2 докторски дисертации.

Вонр. проф. д-р Борче Даскаловски бил рецензент на 1 универзитетски учебник.

Други активности кои припаѓаат во наставно-образовната дејност, релевантни за изборот.

Конкретните активности се наведуваат во табелата во Анекс 2 (член 2) од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.

Научноистражувачка дејност

Вонр. проф. д-р Борче Даскаловски има објавено вкупно 18 научни и стручни трудови од научната област применета кинезиологија, од кои 7 научни труда во меѓународни научни списанија, 9 труда во меѓународни научни публикации и 2 труда во зборници на трудови.

Во периодот по последниот избор во звањето вонреден професор, кандидатот бил раководител на 3 национални научни проекти, а исто така бил член во 7 научни проекти и 1 меѓународен научен проект.

Во текот на изборниот период, вонр. проф. д-р Борче Даскаловски е коавтор на една рецензирана книга: „Баскет 3 на 3”.

Член е на уредувачкиот одбор на меѓународното научно списание *Research in physical education, sport and health - PESH* (Испиражувања во физичко образование, спорт и здравје), и списанието „Кондиција“. Партиципира и во организација и промоција на *Опшорени генери* на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје.

Кандидатот редовно учествува како предавач на семинари за потребите на спортските здруженија и федерации.

Други активности кои припаѓаат во научноистражувачката дејност, релевантни за изборот.

Називите на трудовите, проектите и сл. се наведуваат во табелата во Анекс 2 (член 3/член 4) од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Особена активност кандидатот покажува во стручно-апликативната дејност на Факултетот за физичко образование спорт и здравје во Скопје, како тренер на машката кошаркарска екипа на Факултетот, како и тренер на машката екипа на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Кандидатот е дел од кошаркарските клубови и Кошаркарската федерација на РС Македонија. Потврда за тоа се многубројните активности надвор од Факултетот, а како позначајни ги издвојуваме:

- помошен тренер на машката А кошаркарска репрезентација;
- фитнес-тренер на македонската кошаркарска репрезентација до 20 години;
- фитнес-тренер на македонската кошаркарска репрезентација до 16 години;
- тренер на кошаркарскиот клуб КК МЗТ Уни банка;
- тренер во спортската академија;
- член на управниот одбор на тренерската организација при КФСМ.

Трудовите за изборот за насловен доцент се рецензирани во Билтен бр. 1079 од 16.6.2014 година.

Трудовите за изборот за доцент се рецензирани во Билтен бр. 1187 од 15.8.2018 година.

Трудовите за изборот за вонреден професор се рецензирани во Билтен бр. 1187 од 1.3.2019 година.

Оценка од самоевалуација на студенти за извршената настава

Врз основа на спроведената анкета од студентите за оценување на севкупниот ангажман на вонр. проф. д-р Борче Даскаловски на предметот Кошарка, кој е застапен во четвртата студиска година, констатирана е позитивна оценка од самоевалуацијата.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

По извршениот увид во целокупната приложена документација на кандидатот вонр. проф. д-р Борче Даскаловски и оценката за неговата досегашна работа, Комисијата констатира дека тој ги исполнува законските услови за избор во звањето **редовен професор**.

Имајќи го предвид погоре наведеното, притоа ценејќи ги севкупните спортски и педагошки квалитети, определбата за научноистражувачка работа и желбата за стручно усовршување, Комисијата со задоволство му предлага на Наставно-научниот совет на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје, кандидатот вонр. проф. д-р Борче Даскаловски да биде избран во звањето **редовен професор** во наставно-научната област применета кинезиологија.

Рецензентска комисија

Проф. д-р Миодраг Коциќ, претседател, с.р.

Проф. д-р Вујица Живковиќ, член, с.р.

Проф. д-р Георги Георгиев, член, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

Борче Синиша Даскаловски

Институција:

Факултет за физичко образование, спорт и здравје – Скопје

Научна област:

КИНЕЗИОЛОГИЈА – 504, ПРИМЕНЕТА КИНЕЗИОЛОГИЈА – 5401

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – РЕДОВЕН ПРОФЕСОР/ НАУЧНО ЗВАЊЕ – НАУЧЕН СОВЕТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,18. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,50. Просечниот успех изнесува 9,34 за интегрираните студии.</p>	ДА
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: општествени науки; поле: кинезиологија; подрачје: применета кинезиологија.</p>	ДА
3	<p>Објавени најмалку шест рецензирани научни труда ** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	ДА
3.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <p>1. Назив на научното списание: Research in Physical Education, Sport and Health 2. Назив на електронската база на списанија: Ebsco 3. Наслов на трудот: Diffrences in some specific motor skills in female basketball players at the age of 14, 15 and 16 4. Година на објава: 2023</p> <p>1. Назив на научното списание: Research in Physical Education, Sport and Health 2. Назив на електронската база на списанија: Ebsco 3. Наслов на трудот: Application of new different technologies in strength training and prevention of injuries in football players 4. Година на објава: 2023</p>	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>1. Назив на научното списание: Researrch in Physical Education, Sport and Health 2. Назив на електронската база на списанија: Ebsco 3. Наслов на трудот: <i>Differences in some morphological characteristics, for 14, 15 and 16year old female basketball players</i> 4. Година на објава: 2022</p> <p>1. Назив на научното списание: Researrch in Physical Education, Sport and Health 2. Назив на електронската база на списанија: Ebsco 3. Наслов на трудот: <i>Differences in some motor skills in female basketball players at the age of 14, 15 and 16</i> 4. Година на објава: 2022</p> <p>1. Назив на научното списание: Researrch in Physical Education, Sport and Health 2. Назив на електронската база на списанија: Ebsco 3. Наслов на трудот: <i>Difference in tne Effectiveness of the Strategies Between Guards from VTB and ABA League.</i> 4. Година на објава: 2021</p> <p>1. Назив на научното списание: Researrch in Physical Education, Sport and Health 2. Назив на електронската база на списанија: Ebsco 3. Наслов на трудот: The influence and differences of anthropometric characteristics and motor skills in two generation students in the athletic discipline – high jump. 4. Година на објава: 2020</p> <p>1. Назив на научното списание: Researrch in Physical Education, Sport and Health 2. Назив на електронската база на списанија: Ebsco 3. Наслов на трудот: A comparative analysis of the results from specific motor tests in 14, 15 and 16years old basketball players. 4. Година на објава: 2019</p>	
3-5	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји</p> <p>1. Назив на зборникот: <i>Annual of National Sports Academy „Vassil Levski “</i> 3. Имиња на земјите: Бугарија, Србија, Словенија, Полска 4. Наслов на трудот: <i>Difference in the offensive attack indicators among the ABA league teams.</i> 5. Година на објава: 2021</p>	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	1. Назив на зборникот: <i>Development of Integrativ Fitness – DIF</i> 3. Имиња на земјите: Бугарија, Србија, Словенија, Полска 4. Наслов на трудот: <i>Effects of training and age related differences in basic and specific motor abilities in basketball students at the sports academy -Skopje</i> 5. Година на објава: 2022	
4	Објавен рецензиран учебник, монографија, практикум или збирка задачи од научната област за која се избира *** 1. Наслов на учебникот, монографијата, практикумот или збирката задачи: Баскет 3 на 3 2. Место и година на објава: Скопје 2019	ДА
5	Претходен избор во наставно-научно звање – вонреден професор, датум и број на Билтен: бр. 1187 од 1.3.2019 година.	ДА
6	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

* На лицата кои имаат заснован работен однос на Универзитетот или на некој од универзитетите во Република Македонија во моментот на стапување во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018), нема да се применуваат одредбите од Законот кои се однесуваат на просекот, односно дека лицата треба да имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус. Во овој случај, полето под реден број 1 не се пополнува.

** За кандидатот/ите кој има повеќе од 6 (шест) научни труда во референтна научна публикација, рецензентската комисија научните труда ќе ги наведе, ќе ги оцени и ќе ги вреднува во Образец 2.

*** Наведениот услов ќе се применува по истекот на три години од денот на стапувањето во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018).

ОБРАЗЕЦ 2
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Борче Сениша Даскаловски

(име, татково име и презиме)

Институција: Факултет за физичко образование спорт и здравје – Скопје

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: кинезиологија (504)

применета кинезиологија (5401)

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. Број	Назив на активност:	Поени
1	<i>(Одржување на настава - од прв циклус студии, поени 0,04- седмично часови x 15 седмици x поени)</i>	
2	<i>Кошарка (VIII семестар, 2018/2019), бр. часови 4 (x 2 групи) / 4 часа седмично (2 групи x 4 часа практично) x 15 седмици x 0.04поени</i>	4.8
3	<i>Кошарка (VIII семестар, 2019/2020), бр. часови 4 (x 2 групи) / 4 часа седмично (2 групи x 4 часа практично) x 15 седмици x 0.04поени</i>	4.8
4	<i>Кошарка (VIII семестар, 2020/2021), бр. часови 4 (x 2 групи) / 4 часа седмично (2 групи x 4 часа практично) x 15 седмици x 0.04поени</i>	4.8
5	<i>Кошарка (VIII семестар, 2021/2022), бр. часови 4 (x 2 групи) / 4 часа седмично (2 групи x 4 часа практично) x 15 седмици x 0.04поени</i>	4.8
6	<i>Кошарка (VIII семестар, 2022/2023), бр. часов 2+4 (x 2 групи) / 6 часа седмично (2 групи x 4 часа практично) x 15 седмици x 0.04поени</i>	7.2
7	<i>Теорија и методика на кошарка (I семестар, 2018/2019), бр. часови 2 (x 1 група) / 2 часа седмично (1 група x 2 часа практично) x 15 седмици x 0.04поени</i>	1.2
8	<i>Теорија и методика на кошарка (I семестар, 2019/2020), бр. часови 2 (x 1 група) / 2 часа седмично (1 група x 2 часа практично) x 15 седмици x 0.04поени</i>	1.2
	<i>Теорија и методика на кошарка (I семестар, 2020/2021), бр. часови 2 (x 1 група) / 2 часа седмично (1 група x 2 часа практично) x 15 седмици x 0.04поени</i>	1.2
9	<i>Теорија и методика на кошарка (I семестар, 2021/2022), бр. часови 2 (x 1 група) / 2 часа седмично (1 група x 2 часа практично) x 15 седмици x 0.04поени</i>	1.2
10	<i>Теорија и методика на кошарка (I семестар, 2022/2023), бр. часови 4 (x 1 група) / 4 часа седмично (1 група x 2 часа практично) x 15 седмици x 0.04поени</i>	2.4
11	<i>Техника и тактика на кошарка (II семестар, 2018/2019), бр. часови 4 (x 1 група) / 4 часа седмично (1 група x 4 часа практично) x 15 седмици x 0.04поени</i>	2.4
12	<i>Техника и тактика на кошарка (II семестар, 2019/2020), бр. часови 4 (x 1 група) / 4 часа седмично (1 група x 4 часа практично) x 15 седмици x 0.04поени</i>	2.4
13	<i>Техника и тактика на кошарка (II семестар, 2020/2021), бр. часови 4 (x 1 група) / 4 часа седмично (1 група x 4 часа практично) x 15 седмици x 0.04поени</i>	2.4
14	<i>Техника и тактика на кошарка (II семестар, 2021/2022), бр. часови 4 (x 1 група) / 4 часа седмично (1 група x 4 часа практично) x 15 седмици x 0.04поени</i>	2.4
15	<i>Техника и тактика на кошарка (II семестар, 2022/2023), бр. часови 6 (x 1 група) / 6 часа седмично (1 група x 4 часа практично) x 15 седмици x 0.04поени</i>	3.6
16	<i>Физичка подготовка на кошарка (VI семестар, 2018/2019), бр. часови 1 (x 1 група) / 1 час седмично (1 групи x 1 час практично) x 15 седмици x 0.04поени</i>	0.6
17	<i>Физичка подготовка на кошарка (VI семестар, 2019/2020), бр. часови 1 (x 1 група) / 1 час седмично (1 групи x 1 час практично) x 15 седмици x 0.04поени</i>	0.6
18	<i>Физичка подготовка на кошарка (VI семестар, 2020/2021), бр. часови 1 (x 1 група) / 1 час седмично (1 групи x 1 час практично) x 15 седмици x 0.04поени</i>	0.6

19	Физичка подготовка на кошарка (VI семестар, 2021/2022), бр. часови 1 (x 1 група) / 1 час седмично (1 групи x 1 час практично) x 15 седмици x 0.04поени	0.6
20	Физичка подготовка на кошарка (VI семестар, 2022/2023), бр. часови 2 (x 1 група) / 2 часа седмично (1 групи x 1 час практично) x 15 седмици x 0.04поени	1.2
21	Педагошка пракса со изработка на дипломска работа во кошарката (VI семестар, 2018/2019), бр. часови 2 (x 1 група) / 2 часа седмично (1 група x 2 часа практично) x 15 седмици x 0.04поени	1.2
22	Педагошка пракса со изработка на дипломска работа во кошарката (VI семестар, 2019/2020), бр. часови 2 (x 1 група) / 2 часа седмично (1 група x 2 часа практично) x 15 седмици x 0.04поени	1.2
23	Педагошка пракса со изработка на дипломска работа во кошарката (VI семестар, 2020/2021), бр. часови 2 (x 1 група) / 2 часа седмично (1 група x 2 часа практично) x 15 седмици x 0.04поени	1.2
24	Педагошка пракса со изработка на дипломска работа во кошарката (VI семестар, 2021/2022), бр. часови 2 (x 1 група) / 2 часа седмично (1 група x 2 часа практично) x 15 седмици x 0.04поени	1.2
25	Педагошка пракса со изработка на дипломска работа во кошарката (VI семестар, 2022/2023), бр. часови 4 (x 1 група) / 4 часа седмично (1 група x 2 часа практично) x 15 седмици x 0.04поени	2.4
27	Мини-баскет – изборен ФФОСЗ (сем. 2018/2019), бр. часови 1+1 (1x група)	0.6
28	Мини-баскет – изборен ФФОСЗ (сем. 2019/2020), бр. часови 1+1 (1x група)	0.6
29	Мини-баскет – изборен ФФОСЗ (сем. 2020/2021), бр. часови 1+1 (1x група)	0.6
30	Мини-баскет – изборен ФФОСЗ (сем. 2021/2022), бр. часови 1+1 (1x група)	0.6
31	Мини-баскет – изборен ФФОСЗ (сем. 2022/2023), бр. часови 1+1 (1x група)	1.2
32	Баскет 3 на 3 – изборен, УКИМ (сем. 2018/2019), бр. часови 1+1 (1x група)	0.6
33	Баскет 3 на 3 – изборен, УКИМ (сем. 2019/2020) бр. часови 1+1 (1x група)	0.6
34	Баскет 3 на 3 – изборен, УКИМ (сем. 2020/2021), бр. часови 1+1 (1x група)	0.6
35	Баскет 3 на 3 – изборен, УКИМ (сем. 2021/2022), бр. часови 1+1 (1x група)	0.6
36	Баскет 3 на 3 – изборен, УКИМ (сем. 2022/2023), бр. часови 1+1 (1x група)	1.2
37	Физичка подготовка на кошарка – изборен УКИМ, ПМФ (I семестар, 2022/2023), бр. часови 2 (x 1 група) / 2 часа седмично (1 групи x 2 часа x 15 седмици x 0.04поени)	1.2
	(Одржување на настава - од втор циклус студии, поени 0,05 - седмично часови x 15 седмици x поени	
38	Основи на истражувањата во Применета кинезиологија (I семестар 2019), бр. часови 4+4	3
39	Основи на истражувањата во Применета кинезиологија (I семестар 2020), бр. часови 4+4	3
40	Основи на истражувањата во Применета кинезиологија (I семестар 2021), бр. часови 4+4	3
41	Основи на истражувањата во Применета кинезиологија (I семестар 2022), бр. часови 4+4	3
42	Основи на истражувањата во Применета кинезиологија (I семестар 2023), бр. часови 4+4	6
43	Тестирања и мерења во кошарката (II семестар 2019), бр. часови 1+1	0.75
44	Тестирања и мерења во кошарката (II семестар 2020), бр. часови 1+1	0.75
45	Тестирања и мерења во кошарката (II семестар 2021), бр. часови 1+1	0.75
46	Тестирања и мерења во кошарката (II семестар 2022), бр. часови 1+1	0.75
47	Тестирања и мерења во кошарката (II семестар 2023), бр. часови 1+1	1.5
	Одржување на вежби (лабораториски, клинички, аудиторски или изработка на семинарски труд	
48	4 часа неделно x 15 недели x 0.03 (2019)	1.8
49	4 часа неделно x 15 недели x 0.03 (2020)	1.8
50	4 часа неделно x 15 недели x 0.03 (2021)	1.8
51	4 часа неделно x 15 недели x 0.03 (2022)	1.8
52	6 часа неделно x 15 недели x 0.03 (2023)	2.7

	(Член на комисија за оцена или одбрана на докторски труд, поени 0.7)	
53	Член на 2 комисији за оцена и 2 за одбрана на докторски труд	2.8
	(Член на комисија за оцена или одбрана на магистерски труд, поени 0.3)	
54	Член на 2 комисији за оцена и 2 комисији за одбрана на магистерски труд	1.2
	(Рецензент на универзитетски учебник, 1 поен)	
55	Рецензент на 1 учебник	1
	(Консултации со студенти (0.002 поени))	
56	Просек 120 студенти, x 10 семестри	2.4
	(Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа, поени 0.1)	
	Член на 15 комисији за дипломска работа	1.5
	Вкупно	107.9

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
	(Апстрактите објавени во зборник на меѓународна конференција), 1 поен	
1	<i>Daskalovski, B., Aceski, A., Tasevski, Ž & Popovski, L. (2022). Intergroup differences in motor and specific motor abilities in basketball students at the Sports Academy - Skopje. 2022,74. XXI MEĐUNARODNA NAUČNA KONFERENCIJA DEVELOPMENT OF INTEGRATIVE FITNESS – DIF KONFERENCIJA. Book of Abstracts.</i>	1
2	<i>Popovski, L., Aleksovska – Veličkovska, L & Daskalovski, B. (2022). The macro didactic structure between two teaching models of physical education depending on the teaching staff. 2022,49. XXI MEĐUNARODNA NAUČNA KONFERENCIJA DEVELOPMENT OF INTEGRATIVE FITNESS – DIF KONFERENCIJA. Book of Abstracts.</i>	1
3	Antonijević, M., Antonijević, S., Mijalković, S., Daskalovski, B., Nikovski, G and Milenković, S. (2023). Playing level and position differences in body characteristics and physical fitness performances among elite and sub-elite female handball players. 2023,81. UDC 796.071.322796.012.2-055.2. XXIV Scientific Conference „FIS COMMUNICATIONS2023“ in physical education, sport and recreation.	1
	(Трудови со оригинални научни резултати, објавени во стручно/научно-популарно списание со меѓународен уредувачки одбор 5 поени број на автори=поени: 2=90%, 3=80%, 4+	
5	<i>Daskalovski, B., Aceski, A. & Tasevski, Ž. (2023). Differences in some specific motor skills in female basketball players at the age of 14, 15 and 16. Research in Physical Education, Sport and Health 2023, Vol. 12, No. 1, pp.9-14 ISSN(Print):1857-8152; ISSN(Online):1857-8160. DOI:</i>	4
6	<i>Tasevski, Ž., Markovski, N. & Daskalovski, B. (2023). Application of new different technologies in strength training and prevention of injuries in football players. Research in Physical Education, Sport and Health 2023, Vol. 12, No. 1, pp.71-82 ISSN(Print):1857-8152; ISSN(Online):1857-8160. DOI:</i>	4
7	<i>Daskalovski, B., & Aceski, A. (2022). Differences in some morphological characteristics, for 14, 15 and 16 year old female basketball players. Research in Physical Education, Sport and Health 2022, Vol. 11, No. 2, pp.9-14 ISSN(Print):1857-8152; ISSN(Online):1857-8160. DOI:https://doi.org/10.46733/PESH22112009d</i>	4.5
8	<i>Daskalovski, B., & Aceski, A. (2022). Differences in some motor skills in female basketball players at the age of 14, 15 and 16. Research in Physical Education, Sport and Health 2022, Vol. 11, No. 2, pp.15-20 ISSN(Print):1857-8152; ISSN(Online):1857-8160 DOI:https://doi.org/10.46733/PESH22112015d</i>	4.5
9	<i>Daskalovski, B., Aceski, A., Naumovski, M., Todorovikj, M. (2021). Difference in the Effectiveness of the Strategies Between Guards from VTB and ABA League. Research in Physical Education, Sport and Health, Vol. 10, No. 2, pp. 13-16, ISSN(Print):1857-8152; ISSN(Online):1857-8160 DOI: https://doi.org/10.46733/PESH21102013</i>	4

10	<i>Simeonov, A., Dzambazovska – Stardelova, M., Daskalovski, B. & Pavlovič, R. (2020). The influence and differences of anthropometric characteristics and motor skills in two generation students in the athletic discipline – high jump. Research in Physical Education, Sport and Health 2020, Vol. 9, No. 2, pp.31-38. ISSN(Print):1857-8152; ISSN(Online):1857-8160. DOI: https://doi.org/10.46733/PESH20920031s</i>	4
11	<i>Daskalovski, B., Aceski, A., Naumovski, M., Sasho Todorovski, Kocik, M., & Kechovski, B. (2019). A comparative analysis of the results from specific motor tests in 14, 15 and 16 years old basketball players. Research in Physical Education, Sport and Health, Vol. 8, No. 1, pp.35-40. ISSN(Print):1857-8152; ISSN(Online):1857-8160. UDC: 796.323.2.012.1-055.1-053.66:303.446</i>	3
	<i>Трудови објавени во зборник на трудови на в.о. установа, поени 2, број на автори=поени: 2=90%, 3=80%, 4+ повеќе=60%</i>	
	<i>Ацески, А., Спасовска, К., Вуксановиќ, В и Даскаловски, Б. (2023). Примена на изоинерцијалниот динамометар во биомеханичката дијагностика и тренингот. Стручно списание за физичко образование, спорт и здравје „Кондиција“, година 10, бр. 18.</i>	1.2
13	<i>Ацески, А., Спасовска, К., Даскаловски, Б. и Вуксановиќ, В. (2022). Примената на уредот за мерење дофатна висина во биомеханичката дијагностика. Стручно списание за физичко образование, спорт и здравје „Кондиција“, година 9, бр. 17. ISSN: 1857-9620 (Print), ISSN:1857-8196 (онлајн).</i>	1.2
14	<i>Ацески, А., Спасовска, К., Даскаловски, Б. и Вуксановиќ, В. (2022). Примената на изометрискиот динамометар во биомеханичката дијагностика. Стручно списание за физичко образование, спорт и здравје „Кондиција“, година 9, бр. 16. ISSN: 1857-9620.</i>	1.2
	<i>Тасевски, Ж., Гонтарев, С., Даскаловски, Б. и Вуксановиќ, В. (2022). Анализа на фудбалската игра во контекст на физичката подготовка. Стручно списание за физичко образование, спорт и здравје „Кондиција“, година 9, бр. 17. ISSN: 1857-9620.</i>	1.2
15	<i>Ацески, А., Даскаловски, Б., Спасовска, К. и Вуксановиќ, В. (2021). Примената на електрогониометарот во биомеханичката дијагностика. Стручно списание за физичко образование, спорт и здравје „Кондиција“, година 8, бр. 15. ISSN: 1857-9620 (Print).</i>	1.2
16	<i>Даскаловски, Б., Ацески, А., Наумовски, М., (2021). Кратка анализа на некои ефекти на тренингот за сила кај кошаркари. Стручно списание за физичко образование, спорт и здравје „Кондиција“, година 8, бр. 15. ISSN: 1857-9620 (Print), ISSN:1857-8196 (онлајн).</i>	1.6
17	<i>Ацески, А., Туфекчиевски, С., Даскаловски, Б., Вуксановиќ, В. и Спасовска, К. (2021). Примената на изокинетичкиот динамометар во биомеханичката дијагностика. Стручно списание за физичко образование, спорт и здравје "Кондиција", година 8, бр. 14. ISSN: 1857-9620 (Print), ISSN:1857-8196 (онлајн).</i>	1.2
18	<i>Даскаловски, Б., Ацески, А., Наумовски, М., Трајчевска, Н. (2021). Основи на периодизацијата во кошарката во натпреварувачкиот период. Стручно списание за физичко образование, спорт и здравје „Кондиција“, година 8, бр. 14. ISSN: 1857-9620.</i>	1.2
19	<i>Ацески, А., Туфекчиевски, А., Вуксановиќ, В., Спасовска, К. и Даскаловски, Б. (2020). Примената на инерционите сензори во биомеханичката дијагностика. Стручно списание за физичко образование, спорт и здравје „Кондиција“, година 7, бр. 13. ISSN: 1857-9620.</i>	1.2
	<i>(Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји) 3 поени</i>	
20	<i>Daskalovski, B., Aceski, A., Nedelkovski, V., & Misovski, A. (2021). Difference in the offensive attack indicators among the ABA league teams. Annual of National Sports Academy „Vassil Levski “. Tom 1 / Volume 1, 169-176 pp.</i>	3
321	<i>Daskalovski, B., Aceski, A., Tasevski, Ž & Popovski, L. (2022). Effects of training and age related differences in basic and specific motor abilities in basketball students at the sports academy -Skopje. pp. 158-168. XXI MEĐUNARODNA NAUČNA KONFERENCIJA DEVELOPMENT OF INTEGRATIVE FITNESS – DIF KONFERENCIJA.</i>	3
	<i>(Учесник во меѓународен научен проект, 5 поени)</i>	

	Подобрување на квалитетот на физичкото образование на ниво на основно образование и презентирање на неговата важност и значење за здравјето и доброто на генерациите кои доаѓаат“ [Improving the quality of physical education at primary education level and presenting its relevance and importance for the health and wellbeing of the coming generations], Erasmus+ Cooperation for innovation and the Exchange of Good practices, KA201, Strategic Partnership for school education (2017-1-MKO1-KA201-035380); 2018	5
	(Раководител на национален научен проект), 6 поени	
	1. „Разлики во антрополошките димензии меѓу кошаркари репрезентативци на возраст од 14 и 16 години“, проект финансиран од Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. 2. „Дијагностика на антрополошки димензии кај кошаркари“, проект финансиран од Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. 3. „Идентификување, следење и дијагностика на млади талентирани поединци“, проект финансиран од Агенција за млади и спорт.	18
	(Учесник во национален научен проект), 3 поени	
	1.„Аналитика и дијагностика на антрополошкиот статус на машката кошаркарска репрезентација У14“, проект финансиран од Кошаркарска федерација на Македонија. 2. „Аналитика и дијагностика на антрополошкиот статус на машката кошаркарска репрезентација У16“, проект финансиран од Кошаркарска федерација на Македонија. 3. „Аналитика и дијагностика на антрополошкиот статусна машката кошаркарска репрезентација У18“, проект финансиран од Кошаркарска федерација на Македонија.	9
	(Ментор на магистерски труд) поени 2	
	Ментор на 2 магистерски труда	4
	Вкупно	84.2

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
	(Книга од стручна област, поени 8)	
	Наумовски, М., Коциќ, М. и Даскаловски, Б (2019) Баскет 3 на 3	7
	(Учество во промотивни активности на Факултетот, поени 0.5)	
	Промоција + промотивен материјал за Отворен ден на ФФОСЗ, 2019, 2020, 2021, 2022 и 2023 год.	2.5
Дејности од поширок интерес		
	(Изготвување и пријавување на научен/образовен национален проект) – 1 поен	
	Изготвување и пријавување на 6 научни национални проекти	6
	(Член на уредувачки одбор на меѓународно научно/стручно списание - 5 години x 1 поен)	
	Research in physical education, sport and health - PESH, International Journal of Scientific Issues in Physical Education, Sport and Health.	5
	Кондиција	5
	(Продекан/заменик-директор), 4 поени	
	Продекан за настава	4
	(Член на факултетска комисија), 0,5 поени	
	Член на 10 комисии	5
	(Национален координатор за одредена стручна област), 3 поени	
	Координатор од ФФОСЗ за програмата мобилност на ERAZMUS + на УКИМ	3
Спортска дејност		
	(Тренер на спортски клуб, поени 1)	
	Тренер на МЗТ – Уни банка, 2020	1
	Тренер на МЗТ – Уни банка, 2021	1
	Тренер на Кошаркарската екипа на ФФОСЗ, 2019	1

Тренер на Кошаркарската екипа на ФФОСЗ, 2020	1
Тренер на Кошаркарската екипа на ФФОСЗ, 2021	1
Тренер на Кошаркарската екипа на ФФОСЗ, 2022	1
<i>(Тренер (ментор) на државна репрезентација, 2 поена)</i>	
<i>Помошен тренер на машка А кошаркарска репрезентација, 2018</i>	2
<i>Помошен тренер на машка А кошаркарска репрезентација, 2019</i>	2
<i>Фитнес-тренер на машка У16 кошаркарска репрезентација, 2018</i>	2
<i>Фитнес-тренер на машка У20 кошаркарска репрезентација, 2018</i>	2
Вкупно	51,5

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	107,9
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	84,2
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	51,5
Вкупно	243,6

Членови на Комисијата

Проф. д-р Миодраг Коциќ, претседател, с.р.
Проф. д-р Вујица Живковиќ, член, с.р.
Проф. д-р Георги Георгиев, член, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ВТОР ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ ВО НАУЧНАТА ОБЛАСТ ПРИМЕНЕТА КИНЕЗИОЛОГИЈА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ФИЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ, СПОРТ И ЗДРАВЈЕ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на членовите 172 и 175, став 6 од Законот за високото образование (Сл. весник на РМ бр. 82/2018, Сл. весник на РСМ бр. 154/2019, 76/2020, 178/2021), Законот за работните односи (Сл. весник на РМ бр. 62/2005, 106/2008, 161/2008, 114/2009, 130/2009, 50/10, 52/10, 124/10, 47/11, 11/12, 39/12, 13/13, 25/13, 170/13, 187/13, 113/14, 20/15, 33/15, 72/15, 129/15, 27/16, 120/18, 110/19, 90/2020, 267/2020), член 26, став 2 и член 28 од Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 411/2018), Наставно-научниот совет на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје, на 127. редовна седница одржана на 12.10.2023, донесе Одлука со дел. број 0201-1146/6, за формирање Рецензентска комисија за втор избор на асистент во научната област применета кинезиологија, по предметот Теорија и методика на спортскиот тренинг, во состав:

1. проф. д-р Роберт Христовски (претседател)
2. проф. д-р Серјожа Гонтарев (член)
3. проф. д-р Александар Симеонов (член).

Конкурсот за избор беше објавен во дневните весници „Нова Македонија“ и „Коха“ од 3.8.2023 година. Во предвидениот рок се пријави кандидатот м-р Марко Стевановски. Врз основа на приложената документација, до Наставно-научниот совет на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје, го приложуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Кандидатот м-р Марко Стевановски е роден на 28. 12. 1992 година во Скопје. По завршувањето на основното образование, продолжил со средното образование во гимназијата „Панче Арсовски“ во Скопје, а во учебната 2011/2012 година се запишал како студент на Факултетот за физичка култура. За време на студиите покажува огромна посветеност и вложување не само за време на наставата туку и надвор од неа, вклучувајќи се во голем број активности, проекти и истражувања за што во 2014 година Факултетот му доделува плакета за особен придонес во афирмацијата на Факултетот, во и надвор од границите на државата. Додипломските студии ги завршил во 2015 година, успешно бранејќи ја својата дипломска работа на тема: „Примена на методи и инструменти за биомеханичка анализа на човечките движења“.

Во 2015 година се запишал на втор циклус студии на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје. Испитите ги завршил успешно со просек 9,83. На 23.6.2017 година успешно го одбрал својот магистерски труд со наслов: „Биомеханички статус на моторните стереотипови од партер и прескок во спортската гимнастика“, под менторство на проф. д-р Александар Туфекчиевски, и се здобил со звањето **магистер по кинезиологија**.

По само 2 години, во 2019 година одлучува своето образование да го продолжи и на вториот циклус студии на Факултетот за спортски науки и спорт во Ерланген, Германија, при Универзитетот „Фридрих-Александар“. На 1.8.2022 година успешно го одбрал својот магистерски труд со наслов: „Влијанието на транспортот/активниот транспорт и неговите последици врз јавното здравје во градовите“, под менторство на проф. д-р Карим Абу-Омар, и по втор пат се здобил со звањето **магистер по физичка активност и здравје**.

Само два месеца подоцна во 2022 година, се запишал на трет циклус студии на студиската програма Кинезиологија на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје, под менторство на проф. д-р Роберт Христовски.

Спортска, педагошка, стручна и научна активност

Кандидатот м-р Марко Стевановски во изминатиот период е ангажиран како истакнато стручно лице, како од практиката, така и од теоретскиот дел за потребите на реализација на активности во рамките на предметот Теорија и методика на спортскиот тренинг при Факултетот за физичко образование, спорт и здравје на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Во рамките на овој ангажман, кандидатот покажува високи стручни и педагошки квалитети во реализација на сите предвидени активности и наставни содржини во работата со студентите.

Кандидатот покажува висока способност за научноистражувачка работа. Како автор и коавтор има објавено повеќе научни и стручни трудови од повеќе области на кинезиологијата. Активно учествува на повеќе конгреси, симпозиуми и семинари кои се одржуваат во земјата и во странство.

М-р Марко Стевановски својата спортска кариера ја започнал во 2012 година, кога како истакнат студент на покана на претседателот на Федерацијата на училиштен спорт на Македонија, проф. д-р Александар Туфекчиевски се вклучува во менаџерскиот тим на Федерацијата. Како активен член, тој зема учество во голем број на проекти, семинари и конференции во организација на Федерацијата.

Во 2014 година, м-р Марко Стевановски е избран за студентски координатор на европската програма за мобилност „Еразмус плус“ при Факултетот за физичко образование, спорт и здравје.

Почетоците на тренерската кариера на м-р Марко Стевановски се во градинката „Детска радост“ – Скопје, каде што во периодот од 2016 до 2017 година бил наставник по физичко и здравствено образование за пред училишна возраст.

Потоа, во 2017 година се вработил како личен тренер во *Парк хоџел & сѝа* каде што за краток период напредува во работната позиција раководител на Одделот за фитнес и спа.

Марко Стевановски учествува на бројни студиски престои, семинари, обуки и активности и ги следи новините од областа на спортската наука, со што се збогатува неговиот професионален развој.

Во 2019 година зел активно учество на Вториот интернационален летен семинар “Network Physiology” во Комо, Италија, каде што учество земале повеќе од 80 еминентни професори од повеќе од 22 држави од целиот свет, во организација на Кек-лабораторијата при Универзитетот во Бостон.

Во 2020 година зел учество на виртуелната конференција во организација на Американскиот колеџ за спортска медицина.

Кандидатот м-р Марко Стевановски има плодна стручна и научноистражувачка дејност од која произлегуваат повеќе значајни стручни и научни трудови, од кои ги издвојуваме следниве:

1. Ацески, А., Туфекчиевски, А., и **Стевановски, М.**, (2014). Биомеханички фактори на мускулната сила. Стручно списание „Кондиција“ Број 1.
2. Ацески, А., Туфекчиевски, А., Велјаноска, К., Велјаноски, С., **Стевановски, М.**, (2015) Основни биомеханички принципи. Стручно списание “Кондиција“ Број 3.
3. **Стевановски, М.**, Туфекчиевски, А., Ацески, А., Боглев, Г., (2016) Перспективи за развој на училишниот спорт во Република Македонија. Стручно списание “Кондиција“ Број 4.
4. **Stevanovski, M.**, Tufekchievski, A., Aceski, A., (2016) One approach for determining the biomechanical similarity between the basic motor stereotypes of boxing technique. Second International Scientific Conference “RPESH” – Skopje.
5. Hristovski, R., Aceski, A., Balague, N., Seifert, L., Tufekchievski, A., & Cecilia, A., (2016) Structure and dynamics for European sport science textual contest: Analysis of ECSS abstracts (1996-2014). Како Стручен соработник.
6. **Стевановски, М.**, Ацески, А., & Туфекчиевски, А., (2017) “Киновеа” – бесплатен софтвер за анализа на човечките движења. Стручно списание “Кондиција“ Број 6.
7. Hristovski, R., Balagué, N., & **Stevanovski, M.** (2023). Long-term Exercise Adaptation. Physical Aging Phenomena in Biological Networks. *Frontiers in Network Physiology*, 3, 1243736.

Кандидатот м-р Марко Стевановски од 2012 година учествува во проект кој е реализиран од страна на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје, во соработка со Министерството за образование и наука на Република Македонија, под наслов: „Континуирана едукација на професорите по физичко образование“.

М-р Марко Стевановски во 2017 зел учество како стручен соработник на повеќе проекти под раководство на Федерацијата на училиштен спорт на Македонија, меѓу кои и „систем корисен за креирање спортски политики на училишно, општинско, зонско, регионално, државно и меѓународно ниво“, како и Летен училиштен спортски камп, во организација на Федерацијата на училиштен спорт на Македонија, како заменик-координатор за 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017 и 2018 година.

Во 2018 година, м-р Марко Стевановски се приклучува кон платформата за едукација СУМА, каде што голем дел од материјалите ги преведува на македонски јазик, со цел да бидат достапни и поразбирливи за студентите

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

(Марко, Драги Стевановски)

Институција:

(Факултет за Физичко Образование, Спорт и Здравје)

Научна област: КИНЕЗИОЛОГИЈА (504)- ПРИМЕНЕТА КИНЕЗИОЛОГИЈА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ
ИСТРАЖУВАЧ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	ДА
2	Стегнат назив – магистер од соодветната област Назив на научната област: Кинезиологија.	ДА
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот циклус и вториот циклус на академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,66 Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,83	ДА
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: Англиски 2. Назив на документот: ТОЕФЕЛ ИБТ 3. Издавач на документот: ЕТС 4. Датум на издавање на документот 09.03.2019	ДА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
За факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус
студии

Ред. Број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 9,24	ДА
2	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно	НЕ

Ред. Број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 8,66 Просечниот успех на постдипломски студии изнесува: 9,83	
3	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: Англиски 2. Назив на документот: ТОЕФЕЛ ИБТ 3. Издавач на документот: ETC 4. Датум на издавање на документот 09.03.2019	ДА

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

По извршениот увид во целокупната приложена документација на кандидатот м-р Марко Стевановски, Комисијата констатира дека тој ги исполнува законските услови за конкурирање, за избор во звањето асистент.

Имајќи го предвид погоре наведеното, при тоа ценејќи ги севкупните спортски и педагошки квалитети, определбата за научноистражувачка работа и желбата за стручно усовршување, Комисијата со задоволство му предлага на Наставно-научниот совет на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје, кандидатот м-р Марко Стевановски да биде избран во звањето асистент во научната област применета кинезиологија, по предметот Теорија и методика на спортскиот тренинг.

Рецензентска комисија

Проф. д-р Роберт Христовски, с.р.

Проф. д-р Серјожа Гонтарев, с.р.

Проф. д-р Александар Симеонов, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „КОРИСТЕЊЕ НА РЕЛАТИВНАТА СИЛА НА СТИСОКОТ НА ДЛАНКАТА И ТЕСТОТ СКОК ВО ДАЛЕЧИНА ОД МЕСТО ВО ИДЕНТИФИКУВАЊЕ НА АДОЛЕСЦЕНТИ ИЗЛОЖЕНИ НА РИЗИК ОД РАЗВОЈ НА САРКОПЕНСКА ДЕБЕЛИНА“ ОД М-Р ЛИРИДОН БЕКОЛИ, ПРИЈАВЕНА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ФИЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ, СПОРТ И ЗДРАВЈЕ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје, на седницата одржана на 1.11.2023 година, формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатот м-р Лиридон Беколи со наслов: „Користење на релативната сила на стисокот на дланката и тестот скок во далечина од место во идентификување на адолесценти изложени на ризик од развој на саркопенска дебелина“, во состав: проф. д-р Вујица Живковиќ (претседател), проф. д-р Гонтарев Серјожа (ментор), проф. д-р Данила Шукова Стојмановска (член), проф. д-р Ленче Алексовска Величковска (член) и проф. д-р Насер Рашити (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Докторската дисертација на кандидатот м-р Лиридон Беколи, со наслов: „Користење на релативната сила на стисокот на дланката и тестот скок во далечина од место во идентификување на адолесценти изложени на ризик од развој на саркопенска дебелина“, содржи 113 страници компјутерски обработен текст во фонт Times New Roman, со 1,5 проред и големина на букви 12 и 86 библиографски единици, меѓу нив научни трудови, статии, книги, национални прописи, меѓународни акти и интернет-ресурси.

Трудот е структуриран во 9 глави, вовед, досегашни истражувања, проблем, предмет, цели и хипотези на истражувањето, методи на истражувањето, резултати, дискусија, теоретско и практично значење на истражувањето и литература. Деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Во воведот на трудот, кандидатот укажува на важноста од континуирано следење на здравјето и фитнесот во текот на целиот животен век, особено кога целта е дијагноза и лечење на болести во раните фази. Сепак, деталните здравствени прегледи се скапи и бараат техничка опрема и обучен кадар, достапни само во медицинските установи. Од друга страна, теренските фитнес-тестови се доста економични, практични и овозможуваат за кратко време да се истестираат физичките карактеристики на голема група луѓе. Понатаму, кандидатот укажува дека саркопенијата се јавува како резултат на намалување на мускулната маса и јачината на мускулите поврзано со возраста и се јавува во последните фази на стареењето. Иако саркопенијата е болест која првенствено се поврзува со постарата популација, најновите истражувања укажуваат дека и кај децата може да се развие состојбата исто така. Иако децата може да имаат недостиг од мускулна маса, зголемувањето на дебелината, која добива епидемиолошки размери во светот, претставува уште еден проблем. Кај децата не е познато дали недостигот од мускулна маса придонесува за дебелината или обратно, но досегашните истражувања укажуваат дека дебелината се чини дека придонесува за развој на саркопенија што резултира во, како што се нарекува, „саркопенска дебелина“. Според тоа, мотив за ова истражување е утврдување на релацијата меѓу соодносот од скелетната мускулна маса и масната компонента и релативната сила на стисокот на дланката и тестот скок во далечина од место, со надеж дека овие тестови можат да послужат како алтернатива на соодносот од

скелетната мускулна маса и масната компонента во идентификување на деца кои можат да бидат изложени на ризик од саркопенска дебелина.

Во втората глава (Досегашни истражувања), кандидатот наведува повеќе истражувања кои посредно или непосредно се поврзани со предметот на истражувањето во докторската дисертација. Врз основа на презентираниот материјал може да се види дека изборот на приложените трудови се од понов датум. Овие истражувања се основа за остварување на целите на истражувањето, а воедно го зголемуваат степенот на научната и апликативната вредност на проектот за докторска дисертација.

Во третата глава, „Проблем, предмет, цели и хипотези на истражувањето“, кандидатот јасно го дефинира предметот на неговото истражување. Во таа смисла, предмет на неговото истражување претставува да се утврди дали, преку релативната сила, стисокот на дланката и тестот скок во далечина од место може да се дескриминираат адолесцентите кои се изложени на ризик од развој на саркопенска дебелина. Врз основа на проблемот на истражувањето, кандидатот поставил седум цели кои се во согласност со научните потреби. Тие, исто така, се засновуваат и произлегуваат од резултатите на досегашните истражувања и насоките за решавање на основниот проблем во дисертацијата. Тие се реално и објективно дефинирани, овозможувајќи нивна успешна и оптимална реализација. Одговорите на целите на истражувањето се остварливи поради тоа што предвидените мерни инструменти и методи за обработка на податоците се избрани според барањето на нивната основна содржина. Хипотезите на истражувањето се надоврзуваат на целите на истражувањето. Кандидатот на методолошки и коректен начин поставил седум алтернативни хипотези кои во целост одговараат на поставениот проблем, предмет и цели на истражувањето.

Во четвртата глава, „Методи на истражувањето“, поцелосно се прикажани подглавите кои се однесуваат на примерокот на испитаниците, мерење на антропометриските мерки, телесниот состав и апсолутната, релативната сила на стисокот на дланката и тестот скок во далечина од место, услови и техники на мерењата, дијагностицирање на ризик од саркопенијата и методи за обработка на податоците.

Истражувањето е реализирано на примерок од 1 240 испитаници, извлечени по случаен избор од повеќе основни училишта од Скопскиот Регион. Примерокот е поделен на два суппримерока според полот, и тоа 705 (56,9 %) испитаници од машки и 535 (43,1 %) испитаници од женски пол. Просечната возраст на испитаниците изнесувала 12,48 ($\pm 1,1$) година.

Во истражувањето се применети вкупно 16 варијабли: години, телесна висина, телесна тежина, индекс на телесна маса, индекс на телесна маса z-scores, порцент на масна компонента, масна компонента, порцент на скелетна мускулна маса, скелетна мускулна маса, безмасна компонента, сооднос од SMM и BFM, сила на стисок на дланката, релативна сила на стисок на дланката, скок во далечина од место, саркопенска дебелина класа I, саркопенска дебелина класа II. Изборот на варијаблите е извршен според потребата за утврдувања на задоволителен степен на нивните мерни карактеристики. Во таа насока, пред сè, се водеше сметка предвидените мерки да имаат задоволителна валидност и релијабилност.

Во натамошниот дел на докторската дисертација јасно се опишани антропометриските мерки, моторичките тестови, организационите услови на мерењето и начинот на дијагностицирање на ризик од саркопенијата. Во подглавата „Методи за обработка на податоците“, кандидатот наведува дека за секоја варијабла применети се основните дескриптивни статистички параметри и тестирана е нормалната дистрибуција на варијаблите со Колмогоров-Смирновата постапка. Покрај овие методи, применети се повеќе мултиваријатни и униваријатни параметриски и непараметриски статистички методи. Гранични вредности (критериумските референтни стандардни) на релативната сила на стисокот на дланката (grip-to-BMI ratio) и тестотот скок во далечина од место со

чија помош успешно ќе ги разликуваме деца кои можат да бидат изложени на ризик од саркопенска дебелина утврдено е со анализа на ROC-крива (engl. Receiver Operating Characteristic Curve).

Во петтата глава, „Резултати“, извршена е анализа и интерпретација на добиените податоци од применетите статистички процедури во истражувањето. Во зависност од проблемот, предметот и целите на истражувањето, направена е современа, коректна, исцрпна статистичка анализа. Тие се прикажани во табели и графикони, со што се добива целосна слика за нив.

Во шестата глава, „Дискусија“, кандидатот преку еден компаративен приод и споредба со досегашните истражувања дава исцрпна и современа дискусија. Тој истакнува дека како што се зголемува процентот на телесни масти, MFR (сооднос на скелетна мускулна маса и масна компонентата) се намалува во корист на телесните масти и, веројатно, се намалува и релативната мускулна сила. Поради тоа, мерењето на релативната мускулна сила може да биде логичка алтернатива за скапите мерења на телесниот состав во идентификување на деца со ризик од саркопенска дебелина. Во согласност со хипотезите, главниот наод на оваа студија е дека со релативна сила на стисок на дланката (RHGS kg/kg/m^2) и резултатите од тестот скок во далечина од место може да се направи разлика помеѓу децата на кои може да им биде дијагностицирана саркопенска дебелина и може да послужи како добра теренска метода. Резултатите од ова истражување овозможуваат во земјите со слични економски, етнички и социјални карактеристики, како оние во Македонија, да ги искористат добиените гранични вредности во идентификација на деца кои можеби се изложени на ризик од саркопенска дебелина.

Во седмата глава, „Теоретско и практично значење на истражувањето“, изнесени се можностите за примена на резултатите од истражувањето во практиката и теоријата, како и за конципирањето на натамошни научноистражувачки проекти. Кандидатот наведува, иако методите предложени во оваа студија не можат директно да го одредат присуството на саркопенска дебелина кај децата, но можат да послужат како евтин и ефикасен метод за идентификација на оние кои можат да бидат изложени на ризик и на кои можеби да им требаат подетални лекарски прегледи, интервенции во исхраната или програми на вежбање.

Во осмата глава, „Заклучоци“, систематски и концизно се извлечени, формулирани и презентирани најважните заклучоци, кои се однесуваат на сите поставени цели на истражувањето. Тие даваат одговори на поставените научни хипотези во докторската дисертација. Заклучоците се логички, синтетизирани, интерпретабилни и очекувани, така што ги задоволуваат научните, методолошките и концепциските потреби на истражувањето. Тие, исто така, може да послужат како основа за генерализација на добиените резултати и за конципирање нови слични истражувања.

Последната глава, „Литература“, ги задоволува основните логички и методолошки принципи за изборот на објавените научни и стручни трудови кои се во непосредна врска со предметот и целите на истражувањето. Тие претежно се од понов датум и се пишувани во АПА-стил. Наведени се сите трудови кои се цитирани во докторската дисертација. Од структурата на библиографските единици може да се согледа нивната методолошки оправдана искористеност за реализација на темата на докторската дисертација. Од методолошко-технички аспект, библиографијата е адекватно презентирана.

Предмет на истражувањето

Предметот на оваа докторска дисертација се антропометриските мерки, мерките за проценување на телесниот состав, силата на стисокот на дланката и тестот скок во далечина од место кај адолесценти на возраст од 11 до 14 години. Проблем на истражувањето е да се утврди дали преку релативната сила на стисокот на дланката и тестот скок во далечина од место може да се дескриминираат адолесцентите кои се

изложени на ризик од развој на саркопенска дебелина. Покрај тоа, ова истражување има за цел да ја квантифицира класификаторната моќ на релативната сила на стисокот на дланката (grip-to-BMI ratio) и тестот скок во далечина од место во предикција на децата кои се изложени на ризик од развој на саркопенска дебелина во однос на оние кои не се.

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата

Досегашните истражувања укажуваат дека преку анализата на составот на телото може да се дијагностицира саркопенска дебелина. Сепак, директната проценка на составот на телото бара скапа опрема и обучен кадар, а способноста за евтино и брзо проценување на специфичните аспекти на составот на телото кај децата (на пр., низок SMM) би се покажал како вредна метода. Резултатите од ова истражување покажаа дека едноставното користење на релативните вредности добиени од тестот динамометрија на дланка, (сооднос од SMM и BFM) и резултатите од тестот скок во далечина од место можат да послужат како алтка за идентификување на деца кои се изложени на ризик од саркопенска дебелина. Иако саркопенијата традиционално е поврзана со губење на мускулната маса кај постарите лица, неодамнешните истражувања покажуваат дека и седентарните деца можат да развијат саркопенија. За разлика од постарите лица, каде што саркопенијата настанува како резултат на дегенеративни процеси, причината зошто децата се изложени на ризик да развијат саркопенија е сосема поинаква. Најверојатно дебелината, предизвикана од недостаток на физичка активност и неадекватна исхрана, игра главна улога во развојот на саркопенијата кај децата, бидејќи распространетоста на дебелината во детството добива епидемиолошки размери во светот.

Краток опис на применетите методи

Во однос на познавањето на проблемот, ова истражување претставува конфирмативно истражување, каде што врз основа на познати проблеми се спроведува проверувањето на поставените хипотези врз основа на соодветни методи и истражувачка скица. Во поглед на временската одреденост, истражувањето е од трансверзален карактер, кое се состои од еднократно мерење.

Примерокот на варијабли е избран согласно со предметот на истражувањето, и во него се применети вкупно 16 варијабли, и тоа: години, телесна висина, телесна тежина, индекс на телесна маса, индекс на телесна маса z-scores, порцент на масна компонента, масна компонента, процент на скелетна мускулна маса, скелетна мускулна маса, безмасна компонента, сооднос од SMM и BFM, сила на стисок на дланката, релативна сила на стисок на дланката, скок во далечина од место, саркопенска дебелина класа I, саркопенска дебелина класа II. Изборот на варијаблите извршен според потребата за утврдување на задоволителен степен на нивните мерни карактеристики. При изборот на варијаблите (антропометриските мерки, телесниот состав и мотричките способности) земени се предвид возраста на испитаниците и нивните можности, резултатите од досегашните истражувања и препораките на автори кои го истражувале овој проблем кај испитаници од иста или приближно иста возраст како и во нашето истражување.

Во главата „Методи за обработка на податоците“, кандидатот истакнува дека при примена на методите, со кои се обработени основните информации од ова истражување, се водеше сметка за можноста добиените резултати и заклучоци да може релативно едноставно да се разберат, да се интерпретираат и да се применат во научноистражувачката и педагошката практика. За секоја варијабла е предвидена примена на основните дескриптивни статистички параметри и тестирање на нормалноста на дистрибуцијата со Колмогоров-Смирновата постапка. Разлики во антропометриските мерки, мерките за проценување на телесниот состав и апсолутната и релативната сила на стисокот на дланката и тестот скок во далечина од место меѓу момчињата и девојчињата утврдени е со Т-тест кај варијаблите кои имаат нормална дистрибуција, Mann-Whitney U тестови за варијаблите кои немаат нормална дистрибуција и χ^2 -тестови за дисконираниите варијабли. Поврзаноста помеѓу применетите варијабли е утврдена со

примена на Пирсонови коефициенти на корелација (r). Гранични вредности (критериумските референтни стандардни) на релативната сила на стисокот на дланката (grip-to-BMI ratio) и тестот скок во далечина од место со чија помош успешно ќе ги разликуваме деца кои можат да бидат изложени на ризик од саркопенска дебелина е утврдено со анализа на ROC крива (engl. Receiver Operating Characteristic Curve). Гранични вредности (eng. cut-off points), чувствителноста, специфичноста, позитивната предиктивна вредност и негативната предиктивна вредност, се добиени врз основа на проценката на максималната вредност на Youden-индексот. Со мултиноминална логистичка регресивна анализа со контролирање на возраста, за секој пол одвоено, утврдена е веројатноста (eng. odds ratio; OR), за развој на саркопенска дебелина според MFR, кога испитаникот е класифициран дека има ризик од саркопенска дебелина прв или втор степен според граничните вредности на релативната сила на стисокот на дланката и вредностите од тестот скок во далечина од место. За да се утврди како мултиваријантно влијаат антропометриските мерки, мерките за проценување на телесниот состав, возраста и полот врз апсолутните и релативните резултати добиени од тестот динамометрија на дланка и скок во далечина од место, применета е линеарна регресивна анализа.

Краток опис на резултатите од истражувањето

Според резултатите на ова истражување може да се констатира дека за релативна сила на стисок на дланката во предикција на саркопенска дебелина класа I кај испитаниците од машки пол површината под кривата (AUC) беше 0,881 (95 % CI 0,855 - 0,904) и 0,860 (95 % CI 0,832 - 0,885) за тестот скок во далечина од место. За релативна сила на стисок на дланката во предикција на саркопенска дебелина класа I кај испитаниците од женски пол, површината под кривата (AUC) беше 0,766 (95 % CI 0,728 - 0,802) и 0,734 (95 % CI 0,694 - 0,771) за тестот скок во далечина од место. За релативна сила на стисок на дланката во предикција на саркопенска дебелина класа II кај испитаниците од женски пол површината под кривата (AUC) беше 0,816 (95 % CI 0,781 - 0,848) и 0,781 (95 % CI 0,743 - 0,815) за тестот скок во далечина од место. Релативната сила на стисокот на дланката врз основа на количникот на веројатност OR (95% CI) кај момчињата изложени од ризик на саркопенска дебелина класа I, идентификувана врз основа на MFR, беше 23,69 (13,89 - 40,43, $p < 0.001$). Вредности на тестот скок во далечина од место врз основа на количникот на веројатност (OR 95% CI) кај момчињата изложени од ризик на саркопенска дебелина класа I, идентификувана врз основа на MFR, беше 12,96 (8,14 - 20,62, $p < 0.001$). Релативната сила на стисокот на дланката врз основа на количникот на веројатност OR (95% CI) кај девојчињата изложени од ризик на саркопенска дебелина класа I, идентификувана врз основа на MFR, беше 9,19 (5,64 - 14,98, $p < 0.001$). Вредности на тестот скок во далечина од место врз основа на количникот на веројатност (OR 95% CI) кај девојчињата изложени од ризик на саркопенска дебелина класа I, идентификувана врз основа на MFR, беше 7,395 (4,55 - 12,01, $p < 0.001$). Релативната сила на стисокот на дланката врз основа на количникот на веројатност OR (95% CI) кај девојчињата изложени од ризик на саркопенска дебелина класа II, идентификувана врз основа на MFR, беше 19,09 (9,43 - 38,66, $p < 0.001$). Вредности на тестот скок во далечина од место врз основа на количникот на веројатност (OR 95% CI) кај девојчињата изложени од ризик на саркопенска дебелина класа II, идентификувана врз основа на MFR, беше 8,76 (4,39 - 17,54, $p < 0.001$). Релативната сила на стисокот на дланката (RHGS kg/kg/m²) и вредности на тестот скок во далечина од место можат да се користат за да се предвиди присуството на саркопенска дебелина кај адолесцентите, што може да игра значајна улога во детските здравствени интервенции.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатот, пред одбраната, ги објавил (како прв автор, во меѓународни научни списанија или еден труд во списание со импакт-фактор) следниве рецензирани истражувачки трудови:

1. Bekolli, L., Ramabaja, Q., Rashiti, N., Shkodra, M., & Heta, G. (2023). Physiological anthropometric and motor values in relation to 500 metres running. *Journal of Education, Health and Sport*, 17(1), 27
2. Bekolli, L., Rashiti, N., Ramabaja, Q., & Heta, G. (2023). The influence of some anthropometric parameters on the marathon results of the world athletics championships 2019 in Doha. *Journal of Education, Health and Sport*, 17(1), 37-45.
3. Berkolli L, Ramadani L, Ramabaja Q & Rashiti N. (2023). Age and Gender Differences in Absolute and Relative Values of Palm Grip Strength in Adolescents From 11 to 14 Years of Age. *Research in Physical Education, Sport and Health*, 12(1), 97-103
4. Berkolli L, Ramabaja Q, Rashiti N. & Heta G. (2023). Regressive Relationship of Anthropometric Measures, Body Composition and Age on the Results of the Palm Dynamometry Test in Adolescents. *Research in Physical Education, Sport and Health*, 12(1), 105-110.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Главни научни придонеси на кандидатот. Формираните критериумски референтни стандарди (граничните вредности) за релативната сила на стисокот на дланката и вредностите добиени од тестот скок во далечина од место овозможуваат, на лесен и евтин начин, идентификување на деца кои можат да бидат изложени на ризик од саркопенска дебелина од прв и втор степен и може да послужи како добра теренска метода. Иако методите предложени во оваа студија не можат директно да го одредат присуството на саркопенска дебелина кај адолесцентите, овие мерења може да послужат како евтин и ефикасен метод за идентификација на оние кои можат да бидат изложени на ризик и на кој можеби им требаат подетални лекарски прегледи, интервенции во исхраната или програми за вежбање. Резултатите од ова истражување овозможуваат во земјите со слични економски, етнички и социјални карактеристики да се искористат овие гранични вредности. Резултатите од истражувањето, исто така, можат да бидат искористени од професорите по физичко образование и професионалците во јавното здравство. Промоцијата на здрав начин на исхрана и соодветна физичка активност треба да биде дел од општата здравствена политика и дел од секојдневните активности насочени не само на поединци, туку и на семејствата, колективот и на популацијата во целина.

Подрачје на примена и ограничувања. Потенцијални корисници на резултатите од ова истражување би биле воспитно-образовните организации, а особено основните училишта и здравствените организации и институции. Користењето на резултатите од страна на здравствените организации, пред сè, би било во доменот на дијагностицирањето, контролирањето и компарирањето на психофизичкиот развој и физичките способности на младите од дефинираните возрасни категории и полот во ова истражување.

Ограничувањата на студијата се во тоа што, прво, примерокот не ја претставуваше целокупната популација на деца од Македонија, бидејќи во него не беа вклучени испитаници од сите осум плански региони. Сепак, примерокот беше доволно голем и репрезентативен. Второ, точното одредување на граничните вредности е многу тешко, бидејќи секое зголемување на чувствителноста ќе биде придружено со намалување на специфичноста. Трето, иако БИА е валидна и релијабилна метода за проценување на телесниот состав, оваа метода го пресметува составот на телото преку пренос на електричен сигнал низ телото и користење збир на нормативни антропометриски податоци. Затоа, во идните истражувања можеби треба да се применат попрецизни методи за директно мерење на составот на телото, како што се магнетната резонанца (МРИ), компјутерската томографија (КТ) или користењето комбинирано метод на DXA и

биоимпеданса, што може да обезбеди повеќе точни податоци. Понатаму, иако MFR може да се пресмета со методата на биоелектрична импеданса (БИА), кое дава информации на количината на масната компонента и мускулната компонентана телото, не е можно БИА да ја утврди основната причина на MFR (т.е. промените на MFR може да бидат предизвикани од неухранетост, физичка неактивност, хронично воспаление, миопатија итн.). Во докторската дисертација не беа земени предвид социо-економските фактори, семејната историја, факторите на исхраната, физичката активност и родовото диференцирано созревање кои можат да бидат ограничувачки фактори.

Препорачуваме, идните студии да се реализираат на репрезентативен примерок испитаници на возраст од целата територија на РС Македонија. Користење на повалидни методи и инструменти, како што се магнетната резонанца (МРИ) и компјутерската томографија (КТ). Во идните истражувања препорачуваме да бидат земени предвид гореспомнатите фактори кои можат да имаат влијание врз резултатите.

Можни понатамошни истражувања. Препорачуваме, идните студии да вклучат репрезентативен примерок на испитаници од целата територија на РС Македонија, лонгитудинално следење, попрецизни методи и инструменти за дијагностицирање на саркопенска дебелина кај децата и адолесцентите.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Факултетот за физичко воспитување, спорт и здравје да ја прифати позитивната оценка и да закаже одбрана на докторската дисертација на кандидатот м-р Лиридон Беколи со наслов: „Користење на релативната сила на стисокот на дланката и тестот скок во далечина од место во идентификување на адолесценти изложени на ризик од развој на саркопенска дебелина“.

КОМИСИЈА

Проф. д-р Вујица Живковиќ (претседател), с.р.

Проф. д-р Серјожа Гонтарев (ментор), с.р.

Проф. д-р Данила Шукова Стојмановска (член), с.р.

Проф. д-р Ленче Алексовска Величковска (член), с.р.

Проф. д-р Насер Рашити (член), с.р.

ПРЕГЛЕД
на ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ФИЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ, СПОРТ И
ЗДРАВЈЕ

5. МАГИСТЕРСКИ ТРУДОВИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Иван Миновски	„ Анализа на телесниот состав помеѓу кошаркари и ученици на 14 годишна возраст „	„ Analysis of body composition in basketball players and 14 year old students”	Проф.Борче Даскаловски	01.11.2023 год.
6	Ирземе Алији	„ Разлики во моторичките способности меѓу учениците од машки и женски пол од основните училишта во Р.Македониј „	„ Difference in motor abilities between male and female students from elementary schools in Republic of Macedonia”	Проф.Борче Даскаловски	01.11.2023 год.

РЕЦЕНЗИЈА
ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА
„УЛОГАТА НА ФАРМАЦЕВТОТ ВО ПРОЦЕСОТ НА ИМУНИЗАЦИЈА
ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА“
ОД ДИПЛ. ФАРМ. СПЕЦ. ЗАНА МУСТАФА, ПРИЈАВЕНА НА
ФАРМАЦЕВТСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Фармацевтскиот факултет во Скопје, на XVI седница одржана на 26.9.2023 година, формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатката дипл. фарм. спец. Зана Мустафа со наслов: „Улогата на фармацевтот во процесот на имунизација во Република Северна Македонија“, во состав: проф. д-р Љубица Шутуркова (претседател), проф. д-р Александра Грозданова (ментор), проф. д-р Катерина Анчевска Нетковска (член), проф. д-р Азис Положани (член) и проф. д-р Зорица Арсова Сарафиновска (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Фармацевтскиот факултет му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Анализа на трудот

Докторската дисертација на кандидатката дипл. фарм. спец. Зана Мустафа, со наслов: „Улогата на фармацевтот во процесот на имунизација во Република Северна Македонија“, содржи 174 страници компјутерски обработен текст во фронт Times New Roman, со големина на букви 12 и со проред 1,5.

Трудот е структуриран во вовед и пет поглавја, вклучувајќи заклучни согледувања. Деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која се обработува во истражувањето.

Во **воведот** на трудот е презентирана идејата, односно поттикот за обработка на темата, а тоа е улогата на фармацевтите во процесот на вакцинација која подолго време е пракса во светот, па се актуализира идејата, во овој процес, да се вклучат и фармацевтите во Северна Македонија.

Во **првата глава**, низ 50 страници, кандидатката ги објаснува општите принципи и здравствените придобивки на вакцинацијата, објаснувајќи кои се факторите и како влијаат на стапката на покриеност на населението со вакцинација, но и посочува мерки и активности кои би можеле да резултираат со нејзино подобрување. Го потенцира значењето на вакцините и нивната улога во намалувањето на стапката на морбидитет и морталитет од заразни болести. Вакцинацијата обезбедува индивидуален, но и колективен бенефит. Заштитивајќи се себеси, ги штитиме своите најблиски, па потоа и заедницата во која работиме и живееме. Кандидатката објаснува дека масовното вакцинирање ги прекинува синџирите на инфекции и се создава имунитет на заедницата, т.н. имунитет на стадо, што резултира со подобар квалитет на живоото и подобро јавно здравје.

Потоа, кандидатката ја објаснува дека вакцинацијата не е едноставен и лесен процес да се спроведе, бидејќи опфаќа и покриеноста на населението се условени од бројни фактори. Овие фактори ги категоризира во три групи: контекстуални влијанија, лични влијанија и влијанија поврзани со групата, односно заедницата и специфични прашања кои се директно

поврзани со карактеристиките на вакцината или со процесот на вакцинација. *Подготвено објаснува дека колективната имунитетна е најчесто резултат на нејасни, несоодветни и лажни информации, ставови и тврдења, но и поради страв од несакани настани и можни последици. Исто така, нагласува дека достапноста на вакциналните места, како и можноста за консултации во однос на вакцините, е еден од клучните фактори за подобар опфат со вакцинација, со што ја истакнува улогата на аптеките како широко распространети, кои се и лесно и брзо достапни за граѓаните во секое време.*

Кандидатката дава препораки за мерки и активности за подобрување на состојбата, а особено ја истакнува потребата од унапредување на законската регулатива и стимулативни мерки во линија на промотивни активности во кои активно учество би имале и фармацевтите, но и едукација на фармацевтите кои, споделувајќи информации базирани на докази, ќе помогнат да се намали и спречи дезинформираноста на јавноста. Дополнително, кандидатката ја истакнува важноста на фармацевтите како значаен чинител во процесот на подобрување на опфатеноста со вакцинација.

Во првата глава, кандидатката, исто така, презентира на кои сè начини можат фармацевтите да придонесат во процесот на вакцинација. Претставена е здравствената карта на Северна Македонија и покриеноста на државата со фармацевти и аптеки, како и здравствената мрежа на постојните здравствени установи и вакцинални пунктови. Потоа, презентирани се добри практики и искуства од други земји, објаснувајќи ја и состојбата во нашето блиско опкружување. Кандидатката упатува дека постојат ограничувања за да можат фармацевтите да се вклучат во процесот на вакцинација на населението и нагласува дека од клучна важност за да се исполни оваа идеја е потребата од обуки и дополнителна едукација на фармацевтите за вакцинација и имунизација на населението, како и соработката, односно прифаќањето од страна на другите здравствени работници. Во овој контекст, кандидатката вели дека здружувањето на знаењата има многу предности и вродува со уникатни идеи кои се многу корисни и кои водат кон подобрување на знаењето и создаваат посилни работни односи за безрезервна поддршка. Особено ја истакнува неопходноста од меѓупрофесионална соработка помеѓу лекарите и фармацевтите, како клучен фактор за подобра грижа кон пациентите и игра важна улога во решавањето на социјалните детерминанти на здравствените разлики. Ваквата соработка има потенцијал да го олесни пристапот до вакцинацијата и другите здравствени услуги и да го подобри квалитетот на здравствената услуга.

Во следниот дел од воведот, кандидатката дава преглед и на влијанието на COVID-19 пандемијата, како во светот, така и во Северна Македонија. Пандемијата влијаеше на намалувањето на опфатот со сите вакцини, но од друга страна се зајакнаа здравствените капацитети и во многу држави фармацевтите добија овластување да вакцинираат против COVID-19, а токму во овие држави се евидентираше побрза и поголема покриеност со вакцини против COVID-19.

На крајот на оваа глава, кандидатката ја објаснува состојбата во Северна Македонија, во поглед на законската регулатива, состојбата и трендовите на вакцинација. Дава преглед на опфатот со редовните вакцини и прикажува тенденција на опаѓање на стапките на вакцинација, но и дека континуирано веќе извесен период не се постигнува препорачаниот опфат на вакцинирано население. Кандидатката прави компарација на вакцинални пунктови и аптеки во државата, во насока да ја истакне поголемата достапност на аптеките, и да

сугерира дека вакцинирањето во аптеките ќе ја олесни пристапноста и ќе ги подобри процесот и стапките на вакцинација.

Во **втората глава** се опишани предметот и целите на истражувањето, дадени се хипотезите и истражувачките прашања, објаснети се методите и примерокот на истражувањето. Детално е објаснет начинот на кој е изведена статистичката обработка на податоците.

Имено, објаснето е дека предмет на истражувањето е испитување на состојбата во државата во поглед на едукацијата, познавањата, ставовите и практиките на фармацевтите и нивната заинтересираност и подготвеност да прифатат различни улоги во процесот на имунизација, а целта е во насока да се утврдат можностите за вклучување на фармацевтите во процесот на имунизација.

Користени се примарни и секундарни податоци и извори. Примарните податоци се обезбедени преку посебно дизајниран прашалник, а секундарните податоци преку консултирање на бројна литература. Прашалникот е така дизајниран што опфаќа повеќе аспекти на вклучувањето на фармацевтите во вакцинацијата. Конципиран е низ 44 прашања, систематизирани во 4 дела. Првиот дел се однесува на демографските карактеристики на фармацевтите, додека останатите три се фокусирани на ставовите, знаењата и практиките на фармацевтите поврзани со вакцинација против инфлуенца, за учеството во процесот на вакцинација и за знаењата и ставовите поврзани со вирусот COVID-19.

Главната хипотеза е во насока на прифаќањето и подготвеноста на фармацевтите да учествуваат во процесот на вакцинација, додека останатите помошни хипотези ги испитуваат разликите во мислењата, како и корелација меѓу демографските карактеристики и прифаќањето и подготвеноста на фармацевтите да учествуваат во процесот на вакцинација. Последната хипотеза е насочена кон дефинирање на знаењата на фармацевтите поврзани со корона вирусот и состојбите кои ги предизвика пандемијата. Целта е да се утврди дали фармацевтите се стекнале со знаења за новиот вирус и дали имаат капацитет за да се справат со ваквите состојби, но и со можните идни здравствени кризи.

Кандидатката детално го објаснува начинот на кој ја врши статистичката обработка на податоците. Обработката е спроведена со статистичкиот пакет SPSS, верзија 26, со интервал на доверба од 95 % и вредностите на $p < 0,05$ се сметаат за статистички значајни. Тестовите вклучуваат: дескриптивни статистики, Independent Samples Testи One-Way Anova тестови за тестирање на нормалната дистрибуција на податоците, тестови за корелација Chi-square, Goodman and Kruskal's lambda, Point-biserial и Kendall's tau-b (според видот на варијаблите) и на крајот е испитувана можноста за предвидување на одредени демографски карактеристики на фармацевтите за подготвеноста за улогата на промотори, едукатори и вакцинатори, преку Multinomial Logistic Regression.

Третата глава е најобемна и е изнесена на 59 страници. Систематизирана е низ 5 потточки, секоја презентирајќи резултати од анализи според деловите на прашалникот. Така, во првиот дел се објаснети демографските податоци на испитаниците, а потоа во следните три се анализирани познавањата, ставовите и практиките на фармацевтите поврзани со вакцинирањето против инфлуенца, ставовите за нивно вклучување во процесот на вакцинација и познавањата, свесноста и подготвеноста на фармацевтите за справување со пандемија на COVID-19. Петтата потточка содржи заклучни анализи за подготвеноста за улогата на промотори, едукатори

и даватели на вакцините. Резултатите се доста обемни и детално презентирани, а како најбитни се издвојуваат следниве:

- Во истражувањето, вкупниот број на испитаници е 309, поголемо учество земале жените фармацевти 271 (87,7 %), додека 38 (12,3 %) биле мажи. Во споредба со вкупната фармацевтска популација во Северна Македонија (3 540 фармацевти, од кои 2 930 жени, 488 мажи и класифицирани во група без пол се 122 фармацевти), нивната застапеност била 9,25 % од жените фармацевти и 7,79 % од мажите. Од нив, во аптеки работат 90,6 %, а 91,3 % работат со пациенти, а над 60 контакти со пациенти дневно имаат 34 % од испитаниците. Во едукативниот проект „Комуникација со пациентите во аптека за КОВИД-19 вакцинација“ учествувале 47,6 % од испитаниците.
- Утврдено е дека постои статистички значајна разлика помеѓу познавањата, ставовите и практиките на фармацевтите испитаници од различни возрасни групи во однос на практиката на примени вакцини против инфлуенца досега ($F=8,045$; $p=0,000$), а исто така и во однос на вакцинирањето против инфлуенца во изминатите 5 години ($F=4,867$; $p=0,000$) и во сезоната 2022/2023 ($F=5,223$; $p=0,000$).
- Влијанието на нивото на образованието имало значајна разлика само во однос на вакцинирањето со вакцина против грип за сезоната 2022/2023 ($F=5,635$; $p=0,004$). Според местото на живеење, значајни биле разликите во однос на тоа дали фармацевтите досега биле вакцинирани против инфлуенца ($F=1,501$; $p=0,048$), по однос на нивното убедување во корисноста дека вакцината навистина може да ги заштити здравствените работници од инфлуенца ($F=1,478$; $p=0,050$).
- Поголемиот дел од фармацевтите не се вакцинирале против грип (62,5 %), иако дури 87,7 % сметаат дека вакцината против грип е безбедна, а 90 % сметаат дека доколку се вакцинираат против грип, ги штитат и нивните најблиски и луѓето во окружувањето. Како најчести причини за да не се вакцинираат, фармацевтите посочиле дека на другите им треба вакцината против грип повеќе отколку на нив (70,2 %), немале време или од разни причини не стигнале да го сторат тоа (52,1 %) и дека веќе имаат стекнато природен имунитет (63,4 %).
- Како најприоритетни групи за вакцинација против инфлуенца, фармацевтите ги посочиле постарите луѓе (65 години и повеќе) (93,2 %), лицата со хронични заболувања, вклучително и имунолошки нарушувања (79,6 %) и лицата со намален имунитет, односно имунокомпромитираните лица (65,7 %), помалку здравствените работници (43,0 %), а бремените жени и децата помали од 5 години добиле приоритет само од 0,6 % и 1,9 % од испитаниците, соодветно.
- Производителот на вакцината и земјата на потекло на вакцината ($p=0,005$) и контактите со пациентите ($p=0,001$) биле сигнификантни за одлуката за вакцинација против инфлуенца.
- Единствената значајна разлика според полот на испитаниците се однесувала на мислењата дека можноста да се даваат вакцини во аптека ќе ја подобри и ќе ја направи подостапна вакцинацијата меѓу населението ($F=23,230$; $p=0,033$).
- Мислењето значајно се разликувало и според образованието во поглед на познавањата за вакцините и нивната употреба ($F=5,223$; $p=0,000$), а во поглед на подготвеноста фармацевтите да спроведуваат вакцинација во

нивните аптеки, значајни разлики биле детектирани и според образованието ($F=5,223$; $p=0,000$) и според основната професија ($F=7,477$; $p=0,000$).

- Дури 90,9 % од испитаниците сметале дека фармацевтите се лесно достапни и се стручни за совети поврзани за вакцинацијата, поради што можат да помогнат во процесот на вакцинација и за подобрување на покриеноста.
- 96,4 % од нив се изјасниле дека можат да придонесат за едукација на населението поврзана со вакцинацијата, во промотивни активности се спремни да се вклучат 97,1 %, а 64,4 % кажале дека се подготвени уште веднаш да почнат да даваат вакцини.
- Позитивните ставови на македонските фармацевти биле поврзани со ставот дека тие уживаат доверба кај граѓаните за овие активности (90,9 %).
- 84,1 % од испитаниците се согласиле дека можноста да се даваат вакцини во аптеките ќе ја направи вакцинацијата подостапна меѓу населението и на тој начин ќе ја подобри стапката на покриеност.
- Како главни бариери биле посочени: прифаќањето да се спроведува вакцинација ќе значи поголем обем на работа за фармацевтите (94,5 %), условите во аптеките (57,0 %), стручноста и обуките (46,3 %) и потребата од финансиски надомест (44,7 %).
- Македонските фармацевти располагаат со соодветно знаење и перцепции во однос на COVID-19 (точност од 99,7 %).
- Учеството во проектот за едукација „Комуникација со пациенти во аптека за КОВИД-19 вакцинација“, низ целото истражување покажало дека придонесува за различни ставови и подготвеност на испитаниците да аплицираат вакцини и да имаат различен степен на знаења поврзани со корона вирусот; оние фармацевти кои зеле учество во проектот имале повеќе позитивни ставови и подобри знаења за вакцинацијата ($p=0,009$).
- Фармацевтите од скопските општини биле повеќе подготвени за да вакцинираат ($p=0,000$).
- Фармацевтите со повисоко образование биле повеќе согласни да ја прифатат улогата на даватели на вакцини, улогата на едукатори на населението за вакцините покажала позитивна сигнификантност ($p=0,014$), во однос на улогата на промотори и даватели на вакцини ($p=0,417$ и $p=0,971$).
- Фармацевтите кои почесто комуницираат и контактираат со пациенти биле поубедени дека фармацевтската заедница може да даде значаен придонес во опфатот на вакцинација преку улогата даватели на вакцини ($p=0,033$), но и да помогне во обезбедување соодветни услови за спроведување на вакцинација во аптеките ($p=0,025$).
- Интересот за улогата давател на вакцини кај фармацевтот би можел да се предвиди преку полот ($p=0,005$), општината каде што живее ($p=0,000$), интеракцијата со пациентите мерена преку контактите на дневна база ($p=0,036$) и по основ на тоа дали фармацевтот учествувал во проектот за едукација „Комуникација со пациенти во аптека за КОВИД-19 вакцинација“ ($p=0,000$).
- Подготвеноста на фармацевтот веднаш да почне да вакцинира во својата аптека би можела да се предвиди според полот ($p=0,013$), возраста ($p=0,030$) и учеството во проектот за едукација „Комуникација со пациенти во аптека за КОВИД-19 вакцинација“ ($p=0,001$).

- Македонските фармацевти располагаат со солидно знаење поврзано за COVID-19. Стапката на точните одговори изнесува дури 99,7 %.
- Значајни разлики по одредени прашања се согледани во однос на степенот на образование и основната професија.

Во следното, **четврто поглавје**, кандидатката ги евалуира резултатите и ги претопува во компаративна анализа со останатите истражувања во областа. Поголемиот дел од резултатите се поклопиле со наодите на други истражувачи, со што кандидатката ја потенцира и ја засилува идејата фармацевтите да учествуваат во процесот на имунизација на населението, а воедно преку бројните истражувања и сличните резултати ја нагласува важноста на темата и нејзината вредност за сериозно разгледување и усвојување во националните стратегии за имунизација.

Кандидатката ги сумира резултатите преку **заклучни согледувања** во последното поглавје, насловено како „Заклучоци и препораки“, а потоа и дава препораки за создавање подобри услови за спроведување на идејата, како и насоки за усогласување на законската регулатива. Посочува дека не треба законските измени да бидат само во насока на облигаторни ставови, туку мора да содржат и овластувања и права на фармацевтите. Ова ќе значи унапредување на законската регулатива која се однесува на фармацевтите и дефинирање на нивното работење.

Предмет на истражување

Предмет на истражување на докторската дисертација на кандидатката дипл. фарм. спец. Зана Мустафа е улогата на фармацевтот во процесот на имунизација во Република Северна Македонија, тема која е особено актуелна низ истражувачките кругови во оваа област. Темата е особено важна бидејќи усвојувањето на идејата може да помогне за подобрување и подигање на стапката на вакцинирано население, преку подобрување на достапноста за вакцинација во аптеките и вклучување на фармацевтите како најдостапни здравствени работници за пациентите и целото население.

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата

Приложената докторска дисертација со наслов „Улогата на фармацевтот во процесот на имунизација во Република Северна Македонија“, на кандидатката дипл. фарм. спец. Зана Мустафа, обработува тема која е актуелна и досега не е истражувана од овој аспект. Зголемениот интерес за истражување на оваа тема се должи на сè помалите стапки на вакцинација за сите вакцини и за сите возрасти (како што детално објаснува и кандидатката во првото поглавје од трудот), како на глобално ниво, така и во нашата држава, поткрепено со фактот дека е голема здравствената мрежа на аптеките во нашата држава. Во докторската дисертација, кандидатката за прв пат спроведува вакво истражување во Република Северна Македонија.

Краток опис на применетите методи

Поради сложеноста на истражуваниот проблем и потребата тој да се разгледа од повеќе аспекти, а со цел да се добие што покомплетно сознание и истражувањето да резултира со објективни, точни, валидни и веродостојни резултати, докторската дисертација има карактер на систематско квалитативно и квантитативно истражување.

Користени се примарни и секундарни податоци, првите обезбедени преку структуриран прашалник од 44 прашања, систематизирани во 4 дела, а секундарните податоци се обезбедени преку бројна литература, која кандидатката ја прикажува на крајот на трудот.

Примарните податоци се соодветно статистички анализирани и прикажани со помош на статистички софтвер. По секоја табела следува соодветна анализа.

Добиените резултати потврдуваат дека фармацевтите во Република Северна Македонија имаат позитивен став и се подготвени да учествуваат во процесот на имунизација на населението.

Краток опис на резултатите од истражувањето

Истражувањето презентира опширни и детални анализи и дава опфатни резултати, систематизирани во четири дела:

- Анализа на познавањата, ставовите и практиките на фармацевтите поврзани со вакцинирањето против инфлуенца
- Анализа на ставовите на фармацевтите за нивно вклучување во процесот на вакцинација
- Анализа на познавањата, свесноста и подготвеноста на фармацевтите за справување со пандемија на COVID-19
- Заклучни анализи.

Кандидатката користи софистицирани истражувачки модели, сложени и прегледни постапки, кои досега не се употребени како модел во друго истражување.

Сметаме дека ова истражување ќе даде значаен придонес за постојната литература со обезбедените емпириски податоци за ставовите на фармацевтите за нивно учество во процесот на имунизација во Република Северна Македонија.

Истражувањето може да послужи како насока за идните истражувачи, на кои оваа тема ќе им биде во интерес на истражувањето, но може да послужи и како алатка за следење на мислењето на фармацевтската заедница во однос на прифаќањето на улогата во процесот на вакцинација. Резултатите покажуваат во кои насоки треба да се креираат програмите за вакцинација, со можноста за вклучување на фармацевтите, во која насока треба да се движат измените и дополнувањата на законската регулатива, и дополнително даваат солидна основа за креирање на национална програма за имунизација во нашата државата.

Оцена на трудот

Докторската дисертација на кандидатката дипл. фарм. спец. Зана Мустафа, со наслов „Улогата на фармацевтот во процесот на имунизација во

Република Северна Македонија“, претставува истражување во фармацевтските науки.

При изработката на докторска дисертација се испочитувани сите принципи за научно истражување. Целите на истражувањето се дефинирани во линија на актуелноста и оправданоста на темата, и тие се целосно и ефикасно исполнети. Анализите се добро осмислени и конципирани, а користен е опширен сет на статистички тестови. Генерираните коефициенти се презентирани прегледно и концизно, а резултатите се сумирани согласно со нив. Нивната интерпретација е соодветно презентирана.

Резултатите се прецизни, валидни и релевантни и освен што добро ја прикажуваат состојбата во фармацевтската заедница во однос на имунизацијата, даваат податоци за ставовите на фармацевтите за нивно вклучување во процесот на имунизација на населението, но даваат и одреден патоказ за измени на законската регулатива во насока на овластување на фармацевтите да вакцинираат и креирање на програми и планови за вклучување на фармацевтите во процесот на вакцинација.

Во докторската дисертација се наброени референците од користената литература во истражувањето. Кандидатката користела бројна литература од разни автори кои опфаќаат подолг научноистражувачки период, и бројни публикации, сите соодветно избрани и поврзани со темата на истражувањето. Сите се цитирани според прифатените стандарди.

Докторската дисертација на кандидатката дипл. фарм. спец. Зана Мустафа, со наслов „Улогата на фармацевтот во процесот на имунизација во Република Северна Македонија“, според мислењето на Комисијата за оцена, ги исполнува основните услови и стандарди за подготовка на докторски труд.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатката, пред одбраната на докторскиот труд, ги објавила (како прв автор, во меѓународни научни списанија) следниве рецензирани истражувачки трудови:

1. Mustafa, Z., Memeti, Sh., Pollozhani, A., Arsova-Sarafinovska, Z., Stravrik, K. & Grozdanova, A. (2022). Impact of the SARS-CoV-2 pandemic on routine immunization of the population in the Republic of North Macedonia. *Macedonian pharmaceutical bulletin*, 68 (Suppl 1), 515-516.
2. Mustafa, Z., Memeti, Sh., Karadzovski, Z., Arsova-Sarafinovska, Z., Mihajloska, E., Anchevska Netkovska, K. & Grozdanova, A. (2022). The influence of Covid-19 pandemic on the vaccination of the population with the influenza vaccine in the Republic of North Macedonia. *MEDIS - Medical Science and Research*, 1(2), 49-53.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

По детална анализа на докторската дисертација со наслов „Улогата на фармацевтот во процесот на имунизација во Република Северна Македонија“, поднесена од кандидатката дипл. фарм. спец. Зана Мустафа, Комисијата заклучува дека дисертацијата претставува сложен и обемен научноистражувачки труд од областа на фармацијата. Трудот е самостоен, автентичен и обработува многу актуелна тема, како во светот, така и во Република Северна Македонија. Има значаен научен и апликативен придонес, во целина ја обработува тематиката, преку јасно дефинираните цели, прецизно изложени материјали и методи, и детално прикажани и статистички обработени резултати на студијата.

Добиените резултати, нивните толкувања и анализи прикажани во оваа дисертација се оригинални и даваат придонес во насока да бидат применети за спроведување на вакцинирање во аптеките и унапредување на законската регулатива преку овластено учество на фармацевтите во процесот на имунизација.

Резултатите потврдуваат дека македонските фармацевти се подготвени да учествуваат во едукацијата на населението за вакцините и за вакцинацијата, во промотивни активности поврзани со вакцините и вакцинацијата и, што е најважно, фармацевтите го потврдиле својот интерес и подготвеност и самите да аплицираат вакцини во нивните аптеки.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Фармацевтскиот факултет во Скопје да ја прифати позитивната оценка и да закаже одбрана на докторската дисертација на кандидатката дипл. фарм. спец. Зана Мустафа со наслов „Улогата на фармацевтот во процесот на имунизација во Република Северна Македонија“.

КОМИСИЈА

Проф. д-р Љубица Шутуркова, претседател, с.р.

Проф. д-р Александра Грозданова, ментор, с.р.

Проф. д-р Катерина Анчевска Нетковска, член, с.р.

Проф. д-р Азис Положани, член, с.р.

Проф. д-р Зорица Арсова Сарафиновска, член, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „ВИЗУЕЛНАТА ПЕРЦЕПЦИЈА КАЈ ЛИЦАТА СО ДИСЛЕКСИЈА И ЛИЦАТА СО АДХД“ ОД М-Р МАЈА ФИЛИПОВСКА, ПРИЈАВЕНА НА ФИЛОЗОФСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Филозофскиот факултет во Скопје, на XXV редовна седница одржана на 8.XI 2023 г. донесе Одлука бр. 10-1228/7 од 8.11.2023 г., за формирање на Комисија во состав: проф. д-р Наташа Чичевска-Јованова, проф. д-р Горан Ајдински, проф. д-р Даниела Димитрова-Радојичиќ, проф. д-р Зоран Киткањ и проф. д-р Александра Каровска Ристовска, за оцена на докторскиот труд од кандидатката м-р Маја Филиповска, со наслов: „Визуелната перцепција кај лицата со дислексија и лицата со АДХД“. Комисијата во наведениот состав, го прегледа и го оцени докторскиот труд и на Наставно-научниот на Филозофскиот факултет во Скопје му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ

Докторскиот труд со наслов: „Визуелната перцепција кај лицата со дислексија и лицата со АДХД“ од кандидатката м-р Маја Филиповска е структуриран и презентираан во девет поглавја. Трудот е претставен на 203 страници, со 30 слики и 64 табели. Користената литература содржи 226 библиографски единици од англиско и неанглиско говорно подрачје. Согласно законската процедура, од страна на менторот, извршена е проверка на оригиналноста на трудот со базата на трудови при Министерството за образование и наука на 10.11.2023 година. (plagijati.mon.gov.mk)

ПРЕДМЕТ НА ИСТРАЖУВАЊЕТО

Согласно наведените показатели од досега спроведуваните истражувања за постоење на дефицити во визуелната перцепција и визуелното процесирање кај лицата со дислексија (Lipowska, Czaplewska, Wysocka, 2011; Schulte-Körne, Deimel и Remschmidt, 2004; Wilkins, 1995) и лицата со АДХД (Germano, Pinheiro, Okuda и Capellini, 2013), *предметно* на ова истражување е визуелната перцепција кај лицата дијагностицирани со дислексија и лицата со АДХД.

Вака поставениот предмет, во однос на лицата со дислексија, овозможува добивање податоци и нови информации за карактеристиките на нивната визуелна перцепција и разјаснување на дел од тешкотиите при процесот на читање. Во литературата евидентно е постоењето на различни теории кои се обидуваат да ги објаснат причините за дислексијата. Дел од нив, како магноцелуларната и визуелната теорија, вклучуваат нарушувања во визуелната перцепција како причина за тешкотиите во читањето кај лицата со дислексија. Со оглед на тоа што е утврдено дека магноцелуларниот систем е еден од двата анатомски и функционални система, од чие функционирање зависи визуелната перцепција (Alecí и Belcastro, 2016), кога е истиот нарушен, тоа се одразува и во способноста за читање. На овој начин, преку поставениот предмет на истражување, се утврди какво е во суштина визуелното перципирање кај овие лица, но и се тестираа дел од опстојувачките теории за причините за појава на тешкотии во читањето кај лицата со дислексија.

Што се однесува до лицата со АДХД, како составен дел од истражувачкиот предмет, постојат помалку сознанија во врска со нивното визуелно перципирање, а дел од когнитивните и невролошките механизми се сè уште предмет на дискусија. Тоа ја наметна потребата од спроведување на вакво истражување во однос на оваа популација. Она што е познато за синдромот на

недостаток на внимание и хиперактивност е дека појавата на главните манифестации е поврзана со дисфункција на егzekутивните функции (Willcutt, 2015). Овие функции играат исклучително важна улога во нашиот секојдневен живот, со тоа што овозможуваат фокусирање на конкретни задачи, решавање на проблеми и планирање (Ferguson, et al., 2021). Од друга страна, поради дисфункцијата во егzekутивните функции лицата со АДХД покажуваат одредени тешкотии во визуелно спацијалните вештини (Germano и сор., 2013; Redondo, 2019), но и други аспекти од визуелната перцепција. Во таа насока, со спроведувањето на ова истражување се утврди и дали кај лицата со АДХД вклучени во ова истражување се утврдени извесни промени во визуелното перципирање.

Вака поставениот истражувачки предмет има дескриптивен карактер, односно се нуди опис на визуелната перцепција кај наведените испитаници како појава со сите нејзини карактеристики.

Земајќи го предвид предметот на истражување, *целиа* беше да се утврди каква е визуелната перцепција кај лицата со дислексија и лицата со АДХД, односно дали постојат одредени дефицити во различните сегменти на визуелната перцепција преку кои дополнително може да се објаснат одредени манифестации кај лицата кои ги имаат овие нарушувања, како: тешкотиите во читањето кај лицата со дислексија или појавата на невнимание кај лицата со АДХД.

СОДРЖИНА НА ТРУДОТ

Овој труд е структуриран во девет поглавја.

Во првото поглавје м-р Филиповска ги дефинира следните хипотези на истражување:

Општа хипотеза

- **H_0** – Лицата со дислексија и лицата со АДХД немаат промени во визуелната перцепција во однос на лицата од редовната популација.

Во случај поставената нулта хипотеза да не се потврди согласно добиените резултати од спроведеното истражување, се прифаќа следната алтернативна хипотеза:

- **H_A** – Постои дефицит во визуелната перцепција кај барем една од групите испитаници (испитаници со дислексија и испитаници со АДХД).

Помошни хипотези

Хипотези кои се однесуваат на групите испитаници со дислексија

- **H_1** – Над 50 % од испитаниците со дислексија покажуваат визуелно перцептивни способности во рамките на просекот или над него;
- **H_2** – Постои статистички значајна разлика во степенот на развиеност на различните визуелно перцептивни вештини кај лицата со дислексија;
- **H_3** – Најзасегнатата од визуелно перцептивните вештини кај лицата со дислексија е вештината за визуелна дискриминација;
- **H_4** – Кај лицата со дислексија не постојат значајни промени во способноста за одвојување на фигурата од позадината;
- **H_5** – Бројот на грешки во областа на визуелно спацијалните вештини кај лицата со дислексија ќе биде поголем од бројот на грешки во областа на визуелното затворање;
- **H_6** – Визуелната меморија кај лицата со дислексија е втора област со најголем број направени грешки, по визуелната дискриминација.

Хипотези кои се однесуваат на групите испитаници со АДХД

- **X₇** – Над 50 % од испитаниците со АДХД покажуваат визуелно перцептивни способности во рамките на просекот или над него;
- **X₈** – Постои статистички значајна разлика во степенот на развиеност на различните визуелно перцептивни вештини кај лицата со дислексија;
- **X₉** – Најголем број грешки лицата со АДХД прават во областа на визуелната дискриминација;
- **X₁₀** – Способноста за одвојување на фигурата од позадината кај лицата со АДХД е втора област со најголем број направени грешки;
- **X₁₁** – Во областа на визуелно спацијалните вештини лицата со АДХД прават помалку грешки отколку во визуелната меморија;
- **X₁₂** – Кај лицата со АДХД не постои отстапување во способноста за визуелно затворање;

Компаративни хипотези за сите три групи испитаници

- **X₁₃** – Не постои статистички значајна разлика во способноста за визуелна перцепција меѓу лицата со дислексија и лицата од редовната популација;
- **X₁₄** – Не постои статистички значајна разлика во способноста за визуелна перцепција меѓу лицата со АДХД и лицата од редовната популација;
- **X₁₅** – Не постои статистички значајна разлика во способноста за визуелна перцепција меѓу лицата со дислексија и лицата со АДХД;
- **X₁₆** – Претпоставуваме дека лицата со дислексија покажуваат статистички значајно најслаби резултати во способноста за визуелна перцепција од лицата со АДХД и лицата од редовната популација.

Во истражувањето, како основен истражувачки метод, користен е аналитичко-синтетичкиот метод. Анализата помогна поставениот предмет на истражување да биде расчленет на неговите составни делови. Со оглед на тоа што визуелната перцепција е сложен проблем, беше потребно истиот да биде разгледан од аспект на неговите составни делови и да се утврди дали истите се застапени кај испитаниците со дислексија и испитаниците со АДХД и во која мера. Од друга страна, откако беа анализирани визуелно перцептивните супвештини, потребно беше да се добијат сознанија за целокупната визуелна перцепција и овде беше искористен синтетичкиот метод. Другиот користен метод е методот на индукција. Овој метод беше потребно да се користи за да се изведат општи заклучоци од посебните сознанија на истражувачкиот проблем, односно да се изведат заклучоци за визуелната перцепција кај лицата со дислексија и лицата со АДХД од претходно анализирани резултати. Во рамките на овој труд беа користени две истражувачки техники:

- анализа на содржина, и
- тестирање.

Анализата на содржина беше потребна за иницијално разгледување на досегашната документацијата на испитаниците во однос на прибирање анамнестички податоци и претходни тестирања. Во суштина, преку оваа техника беше правена и селекцијата за прием на кандидатите во истражувачкиот примерок.

Втората истражувачка техника, тестирањето, беше користена за прибирање на податоците во врска со визуелната перцепција кај испитаниците и беше користена во текот на целото истражување.

Основниот истражувачки инструмент кој беше користен за утврдување на визуелната перцепција кај испитаниците беше **Motor-Free Visual Perception Test-4 (MVPT-4)**. Тестот е изготвен од авторите Colarusso и Hammill во 2015

година и овозможува проценување на целокупната визуелно перцептивна способност, без потреба од моторен одговор кај испитаникот. Тестот претставува стандардизирана алатка за процена и се состои од 45 ајтеми кои се организирани согласно различните визуелно перцептивни вештини:

- визуелна меморија,
- визуелна дискриминација,
- спацијални врски,
- визуелно затворање, и
- објект-позадина.

Во истражувачкиот примерок беа вклучени достапните испитаници и поради тоа истражувачкиот примерок е пригоден. Тој содржи вкупно 70 испитаници поделени во три групи со цел добивање порелевантни податоци за истражуваната појава:

- испитаници со дислексија (21);
- испитаници со АДХД (19);
- испитаници со типичен развој (30).

Еден од проблемите за вклучување на поголем број испитаници во примерокот од таргет популацијата е нивното дијагностицирање. Често се случува лицата кои имаат дислексија или пак АДХД да не бидат дијагностицирани или пак да бидат погрешно дијагностицирани (Wagner, 2018; Nared, Kauer и Stevens, 2015) од различни причини меѓу кои и користење компензаторни механизми. Тоа го отежнува изнаоѓањето на дел од испитаниците од популацијата.

За обработка на податоците е користена дескриптивна статистика (процентуално и фреквентно претставување) преку која е направена основната анализа. За поедноставно следење на добиените податоци, истите се табеларно и графички презентирани.

Што се однесува до компаративната анализа на податоците меѓу групите испитаници и верификацијата на дел од хипотезите, користен беше статистичкиот параметриски тест за анализа на варијанса (ANOVA), при споредба на три групи испитаници. Онаму каде што овој тест беше непогоден за користење поради незадоволување на условот за хомогеност или нормална дистрибуција на појавата, беше користен Крускал-Волис непараметрискиот тест. Статистичката анализа на податоците беше вршена со Статистичкиот пакет за општествени науки (Statistical Package for Social Sciences SPSS) софтверот, верзија 22.

Во третата глава, кандидатот ги споделува резултатите од истражувањето.

Согласно добиените целокупни резултати од групата испитаници со дислексија евидентно е дека од вкупно 21 испитаник, 11 постигнале резултати кои се наоѓаат под просекот (52 %). Резултатите на останатите 10 испитаници (48 %), се наоѓаат во рамките на просекот или над просекот. Поточно, 8 од испитаниците покажале визуелно перцептивни вештини во рамките на самиот просек, додека двајца испитаници постигнале натпросечни резултати. Во однос на испитаниците кои се наоѓаат под просекот, еден се наоѓа на самата долна граница меѓу просечните и потпросечните резултати со постигнат скор од 85. Најнизок постигнат стандарден скор кај групата испитаници со дислексија изнесува 58.

Сепак, распределбата на направени грешки не е еднаква кај сите визуелно перцептивни вештини. Забележливо е дека отскокнува бројот на грешки во вештината за воочување на спацијалните односи каде што испитаници дале

речиси 94 погрешни одговори. Ако се земе предвид дека можниот број на постигнати поени во рамките на една област, а согласно бројот на испитаници во групата со дислексија, изнесува 189 (9 ајтеми за секоја област и 21 испитаник во групата), тогаш може да се утврди дека грешките во областа на визуелно спацијалните врски кај испитаниците со дислексија вклучени во ова истражување опфаќаат 49,7 % од вкупно дадените одговори, што е речиси половина. Поради тоа, една четвртина (25,1 %) од вкупно направените грешки на тестот отпаѓаат на вештината за визуелно спацијални врски. Значителен е и процентот на направени грешки во областа на способноста за визуелно затворање кој изнесува 45,5 %. Процентуално, овој вид на грешки во рамките на севкупниот број изнесува 23 %. Гледајќи ги резултатите на овој начин, евидентно е дека речиси половина од направените грешки (48,1 %) кај оваа група испитаници припаѓаат на овие две области (визуелно спацијални врски и визуелно затворање).

Од сите 19 испитаници со АДХД во групата, 8 (42,1 %) покажале потпросечни резултати, додека останатите 11 се наоѓаат во рамките на просекот (57,9 %). Во оваа група испитаници нема стандардни скорови кои се наоѓаат над просекот. Беше утврдено дека бројот на испитаници со потпросечни резултати не преовладува во примерокот со лица со АДХД, бројот на направени грешки кај оваа група е прилично голем. Од вкупно можни 855 одговори, испитаниците со АДХД направиле вкупно 355 грешки, што претставува 41,5 % од вкупно дадените одговори.

Што се однесува до грешките направени во различните области, резултатите покажуваат дека најголем број грешки испитаниците направиле во областа на *визуелно спацијалните врски* ($f=93$). Во оваа област испитаниците дале повеќе неточни отколку точни одговори, односно 54,4 % од дадените одговори биле грешни. На второ место по бројот на грешки, со идентична дистрибуција на грешките, се областите *дискриминација на фиџура-џозагина* и *визуелно затворање* ($f=78$). Во задачите за *визуелна меморија* и *визуелна дискриминација* има значително помал број на направени грешки од страна на испитаниците ($f=54$; $f=52$), со тоа што оваа група испитаници најдобри резултати постигнала во областа на визуелното дискриминирање.

По направената анализа на добиените податоци за групата испитаници со типичен развој, може да се забележи дека ниту еден испитаник не покажал потпросечни резултати. Од вкупно 30 испитаници, 15 (50 %) имаат стандарден скор во рамките на просекот, додека 15 (50 %) покажале надпросечни резултати. Резултат кој отскокнува од останатите е најнискиот постигнат скор во оваа група кој изнесува 86 и е блиску до границата меѓу просечните и потпросечните резултати. Но, освен овој резултат, не постои ниту еден друг кој е близу до оваа вредност.

Испитаниците од третата група направиле 262 грешки од вкупно 1350 одговори. Процентот од само 19,3 % грешки од дадените одговори на тестот е очекуван со оглед на тоа што ниту еден испитаник од групата не постигнал потпросечни резултати. Кај групата испитаници со типичен развој најголем број грешки се присутни во областа на *дискриминација фиџура-џозагина* ($f=77$), додека на второ место се грешките во *визуелно спацијалните врски* ($f=75$).

Од спроведениот АНОВА тест, забележлива е вредност на p помала од 0,05, што значи дека постои статистички значајна разлика во постигнатите резултати на тестот за визуелна перцепција меѓу трите групи на испитаници. Со оглед на тоа што резултатите од АНОВА тестот не посочуваат точно каде се наоѓа разликата меѓу групите, туку само дека истата постои, спроведен е Туки Крамер

пост хок тест за утврдување на разликите меѓу групите, кој покажа дека меѓу групите постои статистички значајни разлики меѓу групата со дислексија и групата испитаници со типичен развој ($p=0,000$; $p<0,05$) и меѓу групата со АДХД и групата испитаници со типичен развој ($p=0,000$; $p<0,05$). Согласно просекот на постигнати стандардни скорови на испитаниците со дислексија и АДХД, меѓу овие две групи не постои статистички значајна разлика ($p=0,942$; $p>0,05$).

Во последната глава кандидатката го изложува својот заклучок. По анализата на сите добиени резултати, кандидатката потврдува дека општата хипотеза која гласи H_0 – *Лицајта со дислексија и лицајта со АДХД немаат промени во визуелната перцепција во однос на лицајта од редовната популација* се отфрла и се прифаќа алтернативната хипотеза H_A – *Постои дефицит во визуелната перцепција кај барем една од групите испитаници (испитаници со дислексија и испитаници со АДХД)*.

Во овој случај, потврдено е дека дефицит во визуелната перцепција постои кај двете групи испитаници, и кај испитаниците со дислексија и кај испитаниците со АДХД. Доказ за истото се резултатите кои укажаа на статистички значајна разлика кај овие две групи со групата испитаници со типичен развој во сите визуелно перцептивни супвештини (визуелна дискриминација, дискриминација фигура-позадина, визуелна меморија, визуелно спацијални врски и визуелно затворање), како и во генералните постигнати резултати на тестот за визуелна перцепција.

Тоа што ова истражување посочува на постоење дефицит во визуелната перцепција кај лицата со дислексија и лицата со АДХД, укажува на потреба од менување на пристапот во процената на овие состојби, како и од проширување на рехабилитациските постапки при работата со овие лица. Истите треба да вклучуваат вежби за развој на сите визуелно перцептивни вештини, особено вежби за подобрување на визуелно спацијалните односи кои, согласно резултатите, се најзасегнати.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Докторскиот труд со наслов: „Визуелната перцепција кај лицата со дислексија и лицата со АДХД“ поднесен од кандидатката м-р Маја Филиповска, е комплексен научен труд, кој ја истражува визуелната перцепција кај лицата со дислексија, АДХД, и тоа што ова истражување посочува на постоење дефицит во визуелната перцепција кај лицата со дислексија и лицата со АДХД, укажува на потреба од менување на пристапот во процената на овие состојби, како и од проширување на рехабилитациските постапки при работата со овие лица. Тие треба да вклучуваат вежби за развој на сите визуелно перцептивни вештини, особено вежби за подобрување на визуелно спацијалните односи кои, согласно резултатите, се најзасегнати.

Во текот на спроведувањето на истражувањето, конципирањето на методолошката рамка и анализата на податоците, кандидатката м-р Маја Филиповска користи концизен стил на изразување, претставување на содржината и верификација на хипотезите. Овој труд во областа на специјалната едукација и рехабилитација ќе придонесе во унапредување на праксата во специјалната едукација и рехабилитација и слични компаративни анализи.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Филозофскиот факултет во Скопје да ја прифати позитивната оценка и да закаже одбрана на докторскиот труд на кандидатката м-р Маја Филиповска со наслов: „Визуелната перцепција кај лицата со дислексија и лицата со АДХД“.

Членови на Комисијата

Проф. д-р Наташа Чичевска-Јованова, претседател, с.р.

Проф. д-р Горан Ајдински, член, с.р.

Проф. д-р Даниела Димитрова-Радојичиќ, член, с.р.

Проф. д-р Зоран Киткањ, член, с.р.

Проф. д-р Александра Каровска Ристовска, член, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „ГЕОПОЛИТИКАТА НА ПРЕКУГРАНИЧНАТА СОРАБОТКА ПРИДОНЕСУВА ЗА ВОСПОСТАВУВАЊЕ 'СОРАБОТКА БЕЗ ГРАНИЦИ' МЕЃУ КОСОВО И СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА“, ОД М-Р КАЛТРИНА САЛИХУ, ПРИЈАВЕНА НА ФИЛОЗОФСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

На својата XXIII редовна седница одржана на 13.IX 2023 година, Наставно-научниот совет на Филозофскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатката м-р Калтрина Салиху, пријавена на трет циклус – докторски студии на студиската програма Меѓународни односи и менаџирање конфликти, под наслов: „Геополитиката на прекуграничната соработка придонесува за воспоставување 'соработка без граници' меѓу Косово и Северна Македонија“. Комисијата за оцена на докторската дисертација е во состав: проф. д-р Билјана Ванковска (претседател), проф. д-р Тони Милески (ментор), проф. д-р Лидија Георгиева (член), проф. д-р Далибор Јовановски (член) и проф. д-р Билјана Ангелова (член).

Откако Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација, на Наставно-научниот совет на Филозофскиот факултет му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Структура на трудот

Докторската дисертација на докторантката м-р Калтрина Салиху, пријавена на трет циклус – докторски студии на студиската програма Меѓународни односи и менаџирање конфликти, со наслов: „Геополитиката на прекуграничната соработка придонесува за воспоставување 'соработка без граници' меѓу Косово и Северна Македонија“, е презентирана на 133 страници компјутерски обработен текст, со фонт Times New Roman и големина на букви 12 и проред од 1,5. Трудот содржи 3 табеларни прикази, 6 графички прикази и една мапа. Во пописот на литературата се изложени близу 200 библиографски единици, што зборува дека м-р Салиху користела богата литература, главно од странски, зборници на трудови, меѓународни списанија, документација и бројни интернет-извори. Трудот е напишан и поднесен на македонски јазик и на англиски јазик. Комисијата ја оценуваше македонската верзија на трудот.

Докторската дисертација претставува спој од теоретско и емпириско истражување и се состои од пет меѓусебно поврзани поглавја, а покрај нив се вклучени и вообичаениот апстракт (на два јазика) и посвета, а на крајот се додадени прегледот на користената литературата и прилозите (основата на прашалниците со кои е реализиран емпирискиот дел од истражувањето). Деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува систематизирано и прегледно следење на материјата и воедно побудува интерес за одбраната тема на истражување.

Во воведниот (прв) дел со кој започнува елаборацијата на оваа докторска дисертација, кандидатката накусо ја елаборира важноста на прекуграничната соработка

генерално, а особено за двете држави кои ги ставила во фокусот на своето истражување – имено, Република Косово и Република Северна Македонија. Во наредните делови од ова поглавје, м-р Салиху ги изложува параметрите на истражувањето во поголем детаљ. Така, на почетокот таа ги дефинира и ги операционализира концептите преку кои го реализира истражувањето, како прекугранични региони (КБР), прекугранична соработка (ПС), политика на проширување на ЕУ, геополитика, инструмент за претпристапна помош (ИПА) и оперативни структури на програмите за прекугранична соработка (ПС). Во продолжение, кандидатката ги изложува целите на истражувањето (изложено подетално подолу во овој извештај), како и оправданоста и значењето на истражувањето.

Во вториот дел од дисертацијата, м-р Салиху дава продлабочена теориска рамка на своето истражување, заснована на преглед на релевантната литература која се занимава со геополитиката и меѓународните односи, особено во поглед на прекуграничната соработка и нејзиното значење за мирот и стабилноста на регионите. Во овој контекст, особен акцент е ставен на политиката на проширување на Европската Унија, која во значаен дел се реализира и низ микропрограми на погранична и прекугранична соработка на државите кои аспирираат за полноправно членство. Понатаму, теорискиот фокус е ставен на дефинирањето на поимот „регион“, повторно со главен акцент на она што ЕУ го подразбира како „Европа на регионите“ во сопствените граници, но и со блиското соседство. Задлабочувајќи се во оваа проблематика, кандидатката умешно ги изложила главните димензии на регионите, односно на призмите низ кои тие можат да се детектираат, развиваат и анализираат, а тоа се: политичката, економската, безбедносната и идентитетската (градење на регионален идентитет преку соработка). Во рамките на овој дел од дисертацијата, кандидатката ги изложува и главните теориски разбирања на неколку релевантни теориски школи на размислување, како теоријата на управување и теоријата на повеќеслојно управување. На крајот, понуден е и геополитички поглед на прекуграничната соработка, при што посебен акцент е ставен на геополитиката на големите сили во Балканот, генерално, и посебно геополитичките ставови на ЕУ кон шесте држави на т.н. западен Балкан.

Третиот дел од докторската дисертација целосно се однесува на истражувачката методологија, применета во емпирискиот дел на студијата. Во него се елаборирани истражувачките прашања и хипотетичката рамка, истражувачката методологија и податоци за реализацијата на полуструктурираните интервјуа со избраните испитаници, познавачи и учесници во програмите на прекуграничната соработка меѓу Косово и РС Македонија.

Во четвртиот дел, м-р Салиху ги елаборира сознанијата и резултатите до кои дошла на овој начин, и тоа по тематски содржини. Таа почнува со анализа на содржина на релевантната документација врз која се заснова прекуграничната соработка меѓу двете држави, а низ призма на ЕУ-целите и механизмите за проширување, а најголем акцент е ставен на ИПА-програмите. Ова е, всушност, најважниот дел од дисертацијата во кој се анализираат и се тестираат ефектите од прекуграничната соработка во повеќе различни области и низ повеќе проекти, а главниот придонес е во нагласувањето на призмата на гледање и оценките на крајните корисници на проектите за прекугранична соработка. Иако дел од анализираните проекти имаат и јасна геополитичка компонента,

повеќето од нив имаат димензија значајна за јакнење на заедниците и на хуманата/човековата безбедност и благосостојба.

Во петтиот дел на докторската дисертација, докторантката м-р Салиху ги сумира заклучоците од севкупното истражување, на исклучително илустративен и убедлив начин преку аргументирање зошто и како поставените хипотези се потврдени. Како што е обичај, кандидатката не отстапила од практиката на воочување на реалните ограничувања на своето истражување и на можностите и патиштата кон идни продлабочени анализи, кои би се надоврзале на стекнатите сознанија.

Последниот дел од дисертацијата ја содржи библиографијата, изложена на воедначен и прегледен начин, а за која веќе нагласивме дека е не само релевантна, туку и богата и разновидна. На крајот, како прилог, м-р Салиху ги приложила и генералните насоки и прашањата за различните категории испитаници/соговорници со кои ги направила интервјуата.

Предмет и цели на истражување

Предметот на истражување на докторската дисертација произлегува од неколку заемно поврзани академски полиња, како меѓународните односи, геополитиката и разрешувањето на конфликтите по мирен пат. Конкретно, тој се однесува на облиците на прекуграничната соработка меѓу двата балкански соседи, Косово и РС Македонија. Односите меѓу двете држави, односно нивните погранични локални заедници, се анализирани низ три аспекти: структурите за управување, корисниците на акциите и програмските документи врз кои се темели соработката. На прекуграничната соработка се гледа како на важен механизам на Европската Унија, како на полето на политиката на европската интеграција, така и на поширок геополитички план. На извесен начин, преку вака дефинираниот предмет на истражување, кој се анализира и теориски и емпириски, кандидатката дава истовремено макро- и микроанализа на прекуграничната соработка како механизам за соработка и воспоставување на функционални и одржливи односи кои продуцираат мир и интегративни перспективи.

Како прва цел на својата дисертација, м-р Салиху го определува утврдувањето на степенот во кој ресурсите и потенцијалот на двете земји биле земени предвид при дизајнирањето на програмите од страна на одговорните актери, како и релевантноста на тие програми за развојот на двете земји. Во тој контекст, дисертацијата ги анализира националните стратегии и развојни стратегии на двете земји, а со цел да се разбере целокупниот фокус на секторите со развоен потенцијал. Покрај прегледот на националните документи, програмските документи за прекугранична соработка и на приоритетните теми се испитани низ призмата на нивната усогласеност и вклучување на релевантните развојни сектори од националните стратегии и планови во рамките на тематските приоритети на програмата. Втората цел што ја поткрепува оваа студија се состои од евалуација на аспектите на одржливост и обезбедување на квалитет на раководните структури и другите засегнати страни вклучени во обезбедувањето континуитет на т.н. „соработка без граници“. За да се добие сеопфатно разбирање за управувањето со програмите за прекугранична соработка, спроведени се интервјуа со сите оперативни структури.

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата

Преку анализа на соодветните теории кои се занимаваат со меѓународните односи, а особено прекуграничната соработка, докторантката прикажала дека суверено владее со соодветните научни области, кои веќе ги дефиниравме, како дисциплините на меѓународните односи, разрешувањето на конфликтите, геополитиката и теориите на европски интеграции. Проблематиката на прекуграничната соработка е од голем интерес на повеќе научни дисциплини, од кои некои не се ни наведени при детерминирањето на предметот на истражување, затоа што кандидатката го свела својот фокус само на оние што се релевантни за областа од која сака да се стекне со степен на доктор на науки. И покрај богатата научна литература и политички анализи, м-р Салиху успеала да детерминира прашање кое не е истражено во доволен степен, и по кое може да се даде оригинален придонес во науката. Избирајќи две соседни балкански држави, а уште поконкретно анализирајќи ги програмите за прекугранична соработка меѓу две локални заедници од двете страни на границата, докторантката нуди поглед на понудените програми низ призма на „локалците“, т.е. на локалните чинители на процесот, низ призма на програмите, нивната операционализација, релевантност и бенефит за локалните заедници – а не само за донаторите, што е обично фокус на студиите продуцирани во странската академска заедница.

М-р Салиху тргнува од премисата дека програмите за прекугранична соработка во рамките на ИПА I и II досега вклучија многу засегнати страни и во Косово и во РС Македонија, но дека, сепак, прекуграничната соработка останува тема за која се дискутира во доста ограничен обем, со фокус, главно, на структурите за планирање и управување, а многу ретко ги опфаќа и корисниците на акциите. Ваквиот пристап кон темата досега не доби посебно внимание од страна на академската заедница, што резултираше со оскудни податоци за импликациите и придобивките од прекугранична соработка низ перспектива на меѓународните односи, особено на европската интеграција и геополитиката. Затоа, студиите во сите можни области поврзани со прекуграничната соработка се повеќе од добредојдени за да се обезбеди подобро разбирање на јавноста и донесување одлуки базирани на информации.

Оваа докторска дисертација претставува придонес во овој контекст и како таква ќе да биде корисна за засегнатите земји, но и пошироко. Истражувањето ќе послужи да се отвори патот за слични истражувања за исти или различни аспекти од имплементацијата на програмите за прекугранична соработка. Во однос на моменталната состојба на истражување на оваа тема, таа се смета за исклучителна, релевантна и многу современа тема. Дополнително, хипотезите врз кои е изграден трудот се истражени низ неколку теориски перспективи. Со оглед на значењето на односите на Косово и РС Македонија, заедно со нивните амбиции за интеграција во ЕУ, оваа тема предизвикува особен интерес на домашно ниво во двете држави. Вреди да се нагласи дека темата што се истражува има значајна геополитичка релевантност, особено имајќи предвид дека двете држави се наоѓаат на Балканот, а биле и составен дел на Југославија која се распадна низ серија насилни конфликти.

Краток опис на применетите истражувачки методи

При изработката на докторската теза се користени повеќе истражувачки методи и постапки преку кои адекватно се обезбедува научно разбирање на предметот на истражување. Во насока на теориската анализа користени се дедуктивниот метод, кој овозможи да се извлечат заклучоци од поширок кон локален контекст на придонесот на прекуграничната соработка со помош на ИПА-програмите; аналитичко-синтетичкиот метод, кој обезбеди елаборација на наодите на сеопфатно и високо аналитичко ниво; компаративниот метод, кој овозможи споредба на пронајдените факти и резултати за двете земји објавени како официјални документи на ЕУ и други институции за периодот на истражување, а со цел да се дојде до заклучоци и препораки.

Со цел да се одговори на целите и задачите кои си ги поставила, односно да ги тестира хипотезите на своето истражување, кандидатката користела повеќе соодветни истражувачки методи кои се адекватни на академските дисциплини од кои произлегува предметот на истражување, прашањата од истражувањето и да се тестираат хипотезите беа применети комбинирани квалитативни методи. Квалитативниот метод се користи при прегледување на релевантната литература за територијата и граничните пристапи, слични студии на случај за прекугранична соработка спроведени за други земји, стратегијата на програмата ИПА Косово – РС Македонија за прекугранична соработка, извештаи, соодветни публикации, изјави за медиуми, материјали за промоција и национален и локален развој планови и стратегии.

Од друга страна, квалитативниот пристап е применет во анализата на сознанијата добиени преку спроведување на 24 полуструктурирани интервјуа, лице в лице и онлајн, со претставници на релевантните министерства одговорни за ИПА-прекугранична соработка во двете земји, претставници на канцелариите на ЕУ, претставници на ЗТС, корисници и партнери за спроведување.

Резиме на заклучоците на дисертацијата

Врз основа на прелиминарната теориска елаборација на предметот на истражување, а потоа и врз основа на емпириската студија за прекуграничната соработка помеѓу Косово и РС Македонија, на крајот на својата дисертација, докторантката ги изнесува резултатите до кои дошла. Притоа, таа дава конечни одговори за тоа дали поставените хипотези биле потврдени и во кој степен или не.

Така, м-р Салиху ги изложува аргументите врз основа на кои заклучува дека првата хипотеза е целосно потврдена. Имено, ИПА I и II-програмите за прекуграничната соработка се во согласност со националните развојни планови и стратегии на двете земји кориснички.

Резултатите покажуваат недвосмислено дека развојните ресурси на Косово и РС Македонија, како што се земјоделството, туризмот, животната средина и енергијата, се интегрирани во главните тематски приоритети на стратегијата ИПА. Освен тоа, секоја фаза од програмата е дизајнирана преку консултативни и инклузивни процеси, олеснети од оперативните структури, а врз основа на релевантните документи и на национално и на локално ниво. Со други зборови, програмата е, всушност, дизајнирана со земање

предвид на главните геополитички карактеристики на двете земји, природните ресурси, големината и населението, политичкиот систем и управувањето, економската сила и културните и историските фактори. Според м-р Салиху, од исклучително значење е што поддршката од ИПА за развој и имплементација на програмата за прекугранична соработка, обезбедена во рамките на стратегијата за проширување на ЕУ за земјите од Западен Балкан, одговара на напорите и потребите на двете земји преку нивните аспирации и патот кон полноправно членство во ЕУ. Понатаму, кандидатката ја потврдува и втората хипотеза, односно изложува аргументирани тези според кои структурите за управување на програмите за прекугранична соработка на ИПА се воспоставени и промовираат механизми за обезбедување квалитет и одржливост за резултатите и влијанието на програмата. Оваа студија покажа дека релевантните министерства (Министерството за локална самоуправа на Косово и Министерството за локална самоуправа во РС Македонија) имаат воспоставено механизми за следење на напредокот на интервенциите и перформансите на корисниците и даваат поддршка во однос на понатамошното решавање развојни потреби.

Конечно, информациите и сознанијата обезбедени од корисниците на програмата од нивните искуства во спроведувањето на акциите за прекугранична соработка потврдуваат дека е неопходно потребно дополнително градење на капацитетите во однос на планирањето, спроведувањето и следењето на акциите за прекугранична соработка. Според м-р Салиху, недостатокот на институционална меморија, предизвикан од недостатокот на конзистентност во однос на ангажманот на персоналот, и последователните активности остануваат главните предизвици за корисниците на проектот. Слично влијание врз ефективната имплементација на акциите за прекугранична соработка има и недостатокот на стратешко планирање во однос на потенцијалите за прекугранична соработка и воспоставување и одржување одржливи партнерства. Институциите, организациите и МСП ретко имаат стратегии за прекугранична соработка. Нивното градење капацитети и развој во односите со програмите за прекугранична соработка е ограничено на техничката поддршка што ја обезбедува ЗТС преку спроведувањето на акциите, дури откако тие ќе станат корисници.

Оцена на трудот

Докторската дисертација на докторантката м-р Калтрина Салиху, со наслов: „Геополитиката на прекуграничната соработка придонесува за воспоставување 'соработка без граници' меѓу Косово и Северна Македонија“ претставува значајно и актуелно истражување во областа на меѓународните односи и разрешувањето на конфликтите. Трудот обработува актуелна научна проблематика, вредна и оправдана за истражување, како од научен, така и од практичен (национален и регионален) аспект. Докторската дисертација, покрај научна, има и апликативна важност, особено во насока на детектирање на постигнувањата и слабостите во развивањето на прекуграничната соработка меѓу Косово и С. Македонија.

Докторската дисертација е изработена по сите принципи на научно истражување. Во согласност со мотивот на студијата, дефинирани се и целите на истражувањето, научниот пристап е оригинален и внимателно избран, а методологијата на истражувањето е соодветна на дефинираниот предмет на истражување. Поставените

цели се во целина реализирани, а добиените теориски и емпириски резултати се адекватно обработени, интерпретирани и дискутирани во согласност со нивната научна и применета вредност. Од добиените резултати се изведени соодветни заклучоци. Практичното значење и научниот придонес на оваа докторска дисертација произлегуваат од добиените резултати, кои покажуваат дека постои голем простор за збогатување на прекуграничната соработка со што јакнат односите не само помеѓу локалните заедници, туку и меѓу државите (на билатерален и мултилатерален план).

Оттука, според мислењето на членовите на Комисијата, докторската дисертација на докторантката м-р Калтрина Салиху, со наслов: „Геополитиката на прекуграничната соработка придонесува за воспоставување 'соработка без граници' меѓу Косово и Северна Македонија“, ги исполнува основните услови и стандарди за подготовка на докторски труд.

Исполнетост на законските услови за одбрана на трудот

Докторантката, пред одбраната на докторскиот труд, ги објавила (како прв автор) следниве рецензирани научноистражувачки трудови:

1) Salihu, K. (2020). “Geopolitics of Cross Border Cooperation between Kosovo and North Macedonia”. *Journal of the Institute for Euro Regional Studies*, Jean Monnet European Centre of Excellence, vol. 29, pp. 81-94.

2) Salihu, K. (2022). “Cross Border Cooperation and Administrative Procedures: The Republic of Kosovo and North Macedonia”. *Contemporary Macedonian Defense*, vol. 22, no. 42: 57-65.

Според законите на РС Македонија, трудот е внесен во базата на податоци на Министерството за образование и наука – plagijati.mon.gov.mk и врз основа на добиениот извештај, а и врз основа на нашите сознанија, трудот не претставува плагијат.

Заклучок и предлог

Докторската дисертација *Геополитиката на прекуграничната соработка придонесува за воспоставување „соработка без граници“ меѓу Косово и Северна Македонија* поднесена од докторантката м-р Калтрина Салиху, претставува оригинален и самостоен научен труд и во целост ги исполнува условите согласно со Правилникот за условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на трет циклус – докторски студии на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Комисијата смета дека трудот е автентичен и актуелен, има значаен научен и апликативен придонес, во целина ги обработува поставените проблеми и ги содржи сите елементи на научен труд, со јасно дефинирани цели, прецизно изложени материјал и методи, и детално прикажани

и обработени резултати на студијата. Дискусијата и заклучоците се објективни и даваат прецизни одговори на поставените цели.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Филозофскиот факултет во Скопје да ја прифати позитивната оценка и да закаже одбрана на докторската дисертација на кандидатката м-р Калтрина Салиху со наслов: „Геополитиката на прекуграничната соработка придонесува за воспоставување 'соработка без граници' меѓу Косово и Северна Македонија“.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Билјана Ванковска, претседател, с.р.

Проф. д-р Тони Милески, ментор, с.р.

Проф. д-р Лидија Георгиева, член, с.р.

Проф. д-р Далибор Јовановски, член, с.р.

Проф. д-р Билјана Ангелова, член, с.р.

ПРЕГЛЕД
НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ
2. Магистерски трудови

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Ангелче Станоевски	„Ефектите од правото на социјална сигурност врз старите лица“	„The effects of the right to social security on the elderly“	проф. д-р Сунчица Димитријоска	10-2430/3 од 8.11.2023 год.
2.	Валентина Спиrowsка	„Задоволство од услугите од системот на здравствена заштита на лицата со нарушувања од спектарот на аутизам и интелектуална попреченост“	„ Satisfaction with the services provided by the health care system of persons with autism spectrum disorders and intellectual disabilities“	проф. д-р Наташа Станојковска - Трајковска	10-2439/3 од 8.11.2023 год.
3.	Мартин Богдановски	„Значењето на информацијата во процесот на менаџирање со безбедносниот систем“	„ The importance of information in the process of managing the security system“	проф. д-р Оливер Бакрески	10-2220/3 од 8.11.2023 год.
4.	Димитар Митрески	„Глобализацијата и безбедносните импликации од стратешкото ривалство помеѓу големите сили“	„ Globalization and the security implications of strategic rivalry between great powers“	проф. д-р Горан Зенделовски	10-1976/6 од 8.11.2023 год.
5.	Соња Јарчев	„Поврзаност на насилното однесување со менталното здравје кај младите во Скопје“	„ Relationship between violent behavior and mental health among young people in Skopje“	проф. д-р Софија Георгиевска	10-2299/3 од 8.11.2023 год.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО НАСТАВНО-НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ (ДИСЦИПЛИНИ) АНГЛИСТИКА (СОВРЕМЕН АНГЛИСКИ ЈАЗИК, БРИТАНСКА КУЛТУРА И ОПШТЕСТВО И АМЕРИКАНСКА КУЛТУРА И ОПШТЕСТВО) (64004), ПСИХОЛИНГВИСТИКА (64016) И ИСТОРИЈА НА ЈАЗИКОТ (ИСТОРИЈА НА АНГЛИСКИОТ ЈАЗИК) (64020) НА ФИЛОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ „БЛАЖЕ КОНЕСКИ“ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје/ Филолошки факултет „Блаже Конески“/Катедра за англиски јазик и книжевност, објавен во весниците „Слободен печат“ и „Коха“ од 4.9.2023 година, за избор во звањето вонреден професор во наставно-научните области (дисциплини) англистика (Современ англиски јазик, Британска култура и општество и Американска култура и општество) (64004), психоллингвистика (64016) и историја на јазикот (Историја на англискиот јазик) (64020), и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 041197/9 од 20.10.2023 година, донесена на 1. редовна седница на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ на 18.10.2023 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Јованка Лазаревска-Станчевска, редовен професор на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“, д-р Марија Јанева-Михајловска, редовен професор на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ и д-р Емилија Саржоска-Георгиевска, редовен професор на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научните области (дисциплини) англистика (Современ англиски јазик, Британска култура и општество и Американска култура и општество) (64004), психоллингвистика (64016) и историја на јазикот (Историја на англискиот јазик) (64020), во предвидениот рок се пријави д-р Анета Стојковска.

1 БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката д-р Анета Стојковска е родена на 10.6.1983 година, во Скопје. Средно образование завршила во Скопје, во 2001 година. Со високо образование се стекнала на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“, на Катедрата за англиски јазик и книжевност, во 2005 година. Дипломирала на 24.6.2005 година, со просечен успех 9,58.

Кандидатката активно се служи со англискиот и францускиот јазик.

Во учебната 2005/2006 година се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Англиски јазик. Студиите ги завршила во 2007 година, со просечен успех 9,60. На 9.7.2010 година го одбрала магистерскиот труд на тема: *Родоваџаа обележаностџа во англискиот јазик одразена во џишаниџа медиуми и во учебнициџа џо англиски како странски јазик*.

Докторска дисертација пријавила во декември 2011 година на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“. Дисертацијата на тема: *Калиџоријаџа број во англискиот и во македонскиот јазик* ја одбрала на 26.9.2018 година, пред Комисија во состав: д-р Јованка Лазаревска-Станчевска, д-р Марија Јанева-Михајловска, д-р Анжела Николовска, д-р Симон Саздов и д-р Анастасија Киркова-Наскова. Со тоа се стекнала со научниот степен доктор на филолошки науки.

На 30. редовна седница на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“, одржана на 20.3.2019 година, избрана е во звањето доцент на Катедрата за англиски јазик и книжевност, во областа англистика, по предметите Современ англиски јазик, Историја на англискиот јазик и Психоллингвистика.

Во моментот е вработена како доцент на Катедрата за англиски јазик и книжевност. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1186 од 15.2.2019 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтен бр. 1014, бр. 1102 и бр. 1186, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката

од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2 НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА **Наставно-образовна дејност**

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, од последниот избор во 2019 година, кандидатката д-р Анета Стојковска изведува настава по предметите: Современ англиски јазик 1, Современ англиски јазик 2, Британска цивилизација, Американска цивилизација, Историја на англискиот јазик и Психоллингвистика на прв циклус студии на Катедрата за англиски јазик и книжевност. Воедно, во истиот период, кандидатката држи и настава по Англиски јазик во струка 2 на Економскиот факултет (прв циклус студии) и Англиски јазик (прв циклус студии) на Правниот факултет „Јустинијан Први“ (Новинарство и Политички студии), УКИМ, во Скопје.

Кандидатката земала учество во бројни работилници и школи во земјата и во странство (како раководител и учесник). Била ментор на 38 дипломски трудови, а учествувала и како член во комисија за оцена/или одбрана на 14 дипломски трудови.

Кандидатката е коавтор на 2 рецензирани учебника под наслов: *Topics in Business English*, и *English in Aviation: A Content and Language Integrated Approach*, а има и подготвено 4 интерни скрипти од предавања и вежби.

Научноистражувачка дејност

Д-р Анета Стојковска има објавено вкупно 6 научни трудови од областа англистика, од кои еден труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, еден труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји (при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови), два труда со оригинални научни резултати, објавени во научни списанија во кои трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кои се објавени во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД, едно поглавје од книга рецензирана и објавена во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД, и еден труд објавен во зборник на трудови на в.о. установа. Кандидатката има извршено рецензија на 4 научни/стручни труда.

Кандидатката била учесник во 3 научни проекти – два национални и еден меѓународен проект.

Кандидатката учествувала на 7 научни/стручни собири со свое излагање, организирани од универзитети во С. Македонија, Чешка, Португалија, Тајланд и Белгија, а одржала и 2 предавања по покана на универзитети (Србија, Босна).

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Анета Стојковска активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Катедрата за англиски јазик и книжевност на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ при УКИМ. Остварила експертски активности како ментор на студенти во националниот научен проект *Развивање на јазичниите компетенции на идните наставници по странски јазик со имплементирање на ЗЕРПЈ (Заедничка европска референшна рамка за јазици)* во периодот помеѓу март 2019 и јануари 2020 година. Кандидатката била ЕКТС-координатор за студентите од прва година при Катедрата за англиски јазик и книжевност.

Кандидатката активно е вклучена во работата на бројни факултетски комисији, и тоа: претседател на техничка комисија за упис на Филолошки факултет „Блаже Конески“, член на Комисија за попис на библиотечен фонд, член во Комисија за спроведување испит за познавање на англискиот јазик (испитувач), член во Комисија за спроведување испит за утврдување ниво на англискиот јазик (испитувач), заменик-член на Изборната комисија на Филолошкиот факултет за спроведување на тајното гласање за избор на ректор на УКИМ за мандатниот период 2020 – 2023 и член на Комисија за комисиско полагање на предмет.

Кандидатката е автор на 1 книга од стручна област (*English 6: Practice Book*) и коавтор на 4 книги од стручна област (*English 7: Practice Book; English 8: Practice Book; English 9: Practice Book; Business English 2*). Направила и бројни преводи (од англиски на македонски јазик и обратно) и лектури на книги и статии.

Во изборниот период, кандидатката учествувала како дел од стручен тим во изготвување на национални програми по англиски јазик:

- Нова наставна програма по англиски јазик за I одделение на деветгодишното основно образование согласно со наставниот план во новата Концепција за основно образование (Биро за развој на образованието);
- Нови наставни програми по англиски јазик за I-III одделение и VII-IX одделение на деветгодишното основно образование (Биро за развој на образованието).

Кандидатката е член на професионални асоцијации/групи: eTwinning (eТвининг амбасадор), OED Researchers Advisory Group, AILA (International Association of Applied Linguistics) и ESSE (European Society for the Study of English). Го има добиено и сертификатот CELTA (Certificate in English Language Teaching to Adults) од Cambridge University Press & Assessment.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Анета Стојковска.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека д-р Анета Стојковска поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето вонреден професор во наставно-научните области 64004 – англистика (Современ англиски јазик, Британска култура и општество и Американска култура и општество), 64016 – психолингвистика и 64020 – историја на јазикот (Историја на англискиот јазик).

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје, д-р Анета Стојковска да биде избрана во звањето **вонреден професор** во научната област 64004 – англистика (Современ англиски јазик, Британска култура и општество и Американска култура и општество), 64016 – психолингвистика и 64020 – историја на јазикот (Историја на англискиот јазик).

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Јованка Лазаревска-Станчевска, с.р.

Проф. д-р Марија Јанева-Михајловска, с.р.

Проф. д-р Емилија Саржоска-Георгиевска, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Анета Нове Стојковска

(име, татково име и презиме)

Институција: Филолошки факултет „Блаже Конески” – Скопје

(назив на факултетот/институтот)

Научна област:

64004 – АНГЛИСТИКА (СОВРЕМЕН АНГЛИСКИ ЈАЗИК, БРИТАНСКА КУЛТУРА И ОПШТЕСТВО

И АМЕРИКАНСКА КУЛТУРА И ОПШТЕСТВО)

64016 – ПСИХОЛИНГВИСТИКА

64020 – ИСТОРИЈА НА ЈАЗИКОТ (ИСТОРИЈА НА АНГЛИСКИОТ ЈАЗИК)

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВОНРЕДЕН
ПРОФЕСОР/ НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВИШ НАУЧЕН СОВЕТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус*</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: _____ Просечниот успех на втор циклус изнесува: _____ Просечниот успех изнесува _____ за интегрираните студии.</p>	во заснован работен однос на Универзитетот во моментот на стапување во сила на ЗВО (Службен весник на Р. Македонија бр.82/2018)
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: англистика; поле: лингвистика (наука за јазикот); подрачје: хуманистички науки.</p>	да
3	<p>Објавени најмалку пет рецензирани научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор.</p>	да
3.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование:</p> <p>1. Назив на научното списание: Journal for Foreign Languages 2. Назив на електронската база на списанија: Scopus, ERIH PLUS, DOAJ, CNKI, EBSCO, Mir@bel, EuroPub 3. Наслов на трудот: <i>Number in the Noun Phrase in English and Macedonian: Partitivity, Collectivity and Distributivity</i> 4. Година на објава: во печат (2023)</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
3.2	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: Палимпсест 2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 31 члена од С. Македонија, САД, Русија, Романија, Хрватска, Унгарија, Турција, Полска, Бугарија, Индија, Босна, Словенија, В. Британија, Србија, Франција, Швајцарија, Италија, Германија, Египет 3. Наслов на трудот: <i>Синтаксичко согласување по број во македонскиот и во англискиот јазик</i> 4. Година на објава: 2022 	
3.3	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е објавено во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: Educational Role of Language (ERL) Journal 2. Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД: Полска 3. Наслов на трудот: <i>The importance of teacher awareness of student mental health in the EFL classroom</i> 4. Година на објава: 2023 <p>-----</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: Educational Role of Language (ERL) Journal 2. Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД: Полска 3. Наслов на трудот: <i>Semantic number in relation to English language learner awareness</i> 4. Година на објава: 2020 	
3.4	<p>Книга или дел од книга рецензирана и објавена во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наслов на книгата: <i>In the Search of a Language Pedagogical Paradigm</i> 2. Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД: Полска 3. Издавач, година и место на издавање/објавување: Impuls, 2020, Краков 	
3.5	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји:</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Назив на зборникот: 7. Назив на меѓународниот собир: 8. Имиња на земјите: 9. Наслов на трудот: 10. Година на објава: 	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
3.6	Преводи на капитални дела во области кои ги утврдува Националниот совет за високо образование и научноистражувачка дејност 1. Наслов на преведеното капитално дело: 2. Датум на објава: 3. Издавач, место на издавање и година:	
4	Претходен избор во наставно-научно звање – доцент, датум и број на Билтен: избор на ННС – 20.3.2019; во Билтен на 15.2.2019; бр. 1186	да
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	да

* На лицата кои имаат заснован работен однос на Универзитетот или на некој од универзитетите во Република Македонија во моментот на стапување во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018), нема да се применуваат одредбите од Законот кои се однесуваат на просекот, односно дека лицата треба да имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус. Во овој случај, полето под реден број 1 не се пополнува.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Јованка Лазаревска-Станчевска, с.р.
Проф. д-р Марија Јанева-Михајловска, с.р.
Проф. д-р Емилија Саржоска-Георгиевска, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2

ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Анета (Нове) Стојковска

Институција: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје

Наставно-научна област: 64004 – англистика (Современ англиски јазик, Британска култура и општество и Американска култура и општество), 64016 – психолингвистика, 64020 – историја на јазикот (Историја на англискиот јазик)

Предмети: Современ англиски јазик, Британска култура и општество, Американска култура и општество, Психолингвистика, Историја на англискиот јазик

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста	Поени
1.	<p><u>Одржување на настава од прв циклус студии (Филолошки факултет): 60</u> (лет.сем.2018/19 - 12x15x0.04) = 7.2; (зим.сем.2019/20 - 12x15x0.04) = 7.2; (лет.сем.2019/20 - 12x15x0.04) = 7.2; (зим.сем.2020/21 - 12x15x0.04) = 7.2; (лет.сем.2020/21 - 12x15x0.04) = 7.2; (зим.сем.2021/22 - 10x15x0.04) = 6; (лет.сем.2021/22 - 10x15x0.04) = 6; (зим.сем.2022/23 - 10x15x0.04) = 6; (лет.сем.2022/23 - 10x15x0.04) = 6</p> <p><u>Одржување на настава од прв циклус студии (Правен факултет): 7.8</u> (зим.сем.2019/20 - 6.5x15x0.04) = 3.9; (зим.сем.2020/21 - 6.5x15x0.04) = 3.9</p> <p><u>Одржување на настава од прв циклус студии (Економски факултет): 12</u> (лет.сем.2018/19 - 4x15x0.04) = 2.4; (лет.сем.2019/20 - 4x15x0.04) = 2.4; (лет.сем.2020/21 - 4x15x0.04) = 2.4; (лет.сем.2021/22 - 4x15x0.04) = 2.4; (лет.сем.2022/23 - 4x15x0.04) = 2.4</p>	79,8
2.	<p><u>Настава во школи и работилници:</u></p> <p>а) <u>Раководител: 1x1.5 = 1.5</u> - јануари 2020 (работилница во склоп на национален научен проект): <i>Развивање на јазичниите компетенции на идните наставници по српски јазик со имплементирање на ЗЕРРЈ (Заедничка европска референшна рамка за јазици)</i></p> <p>б) <u>Учесник: 17x1 = 17</u> - мај 2023: <i>Unlocking the Power of AI: How Tools Like ChatGPT Can Make Teaching Easier and More Effective</i> - јануари 2022: <i>Academic Writing – Working with writing: understanding texts, writers and readers</i> (UCL) - декември 2021: <i>eTwinning for Future Teachers ITE (Preparing Teachers for the ‘New Normal’)</i> - октомври 2021: <i>Digital Literacies</i> (British Council World Teachers’ Day Event 2021) - октомври 2021: <i>How Languages are Learned</i> (OUP ELT Together 2021) - октомври 2021: <i>eTwinning (Media Literacy and Disinformation)</i> - март 2021: <i>‘Bitch’, ‘bint’, and ‘maid’: Exploring sexist language in the dictionary</i> (Oxford Languages)</p>	18,5

	<ul style="list-style-type: none"> - декември 2020: <i>Grammar Teaching in the Age of Covid-19</i> (Cambridge University Press) - декември 2020: <i>Implementing Blended Learning in Teacher Education & Training – Findings from Research and Practice</i> (European Schoolnet Academy) - ноември 2020: <i>eTwinning (Empowering Future Teachers with eTwinning)</i> - октомври 2020: <i>Exploring Language through OED Etymology Data</i> (Oxford English Dictionary и OED Researchers Advisory Group) - октомври 2020: <i>Academic English Conference</i> (Cambridge University Press) - септември 2020: <i>The Language of Covid-19: OED Update</i> (Oxford English Dictionary и OED Researchers Advisory Group) - септември 2020: <i>Cambridge Live Experience</i> (Cambridge University Press и Cambridge Assessment) - октомври 2019: <i>Learning Event 2019: Creative Writing and eTwinning</i> - мај 2019: <i>eTwinning-TTI (Teacher Training Initiative)</i> во Брисел, Белгија - мај 2019: <i>Cambridge Day</i> во Софија, Бугарија 	
3.	<p><u>Подготовка на нов предмет:</u> <u>Предавања: 4x1 = 4</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Историја на англискиот јазик - Психолингвистика - Британска култура и општество - Американска култура и цивилизација 	4
4.	<p><u>Консултации со студенти:</u> (150x0.002 - лет.сем.2018/19) = 0.3; (150x0.002 - зим.сем.2019/20) = 0.3; (150x0.002 - лет.сем.2019/20) = 0.3; (150x0.002 - зим.сем.2020/21) = 0.3; (150x0.002 - лет.сем.2020/21) = 0.3; (150x0.002 - зим.сем.2021/22) = 0.3; (150x0.002 - лет.сем.2021/22) = 0.3; (150x0.002 - зим.сем.2022/23) = 0.3; (150x0.002 - лет.сем.2022/23) = 0.3</p>	2,7
5.	<p><u>Ментор на дипломска работа: 38x0.2 = 7.6</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - јуни 2020: Анастасија Голабоска (<i>Табу-шеми во насџаваџа ѓо аџлиски јазик како сџрански во Р. Македонија</i>) - јули 2020: Петар Бушовски (<i>Функцииџе на 'that' во аџлискиоџи јазик и неџовиџе еквиваленти во македонскиоџи јазик</i>) - ноември 2020: Даниела Денковска (<i>Примена на ИКТ како иновација во насџаваџа ѓо аџлиски јазик во средноџо образование во Р. С. Македонија</i>) - декември 2020: Мила Дачева (<i>Процесоџи на рогово неџутрилизирање на аџлискиоџи јазик</i>) - февруари 2021: Тамара Чогуриќ (<i>Изучување на аџлискиоџи како сџрански јазик со џосебен осврџи на ученици со дислексија</i>) - февруари 2021: Сијче Тодоровска (<i>Влијаниеџо на џехнолоџијаџа врз јазичниоџи развој на децаџа</i>) - април 2021: Сара Гаврилова (<i>Абџцирањеџо на Кралоџи Едвард VIII: Криза во монархијаџа</i>) - јуни 2021: Маргарита Трајчева (<i>Феминистиџкоџо движење во Аџлија: Бес, солзи и џраво на џлас</i>) 	

<ul style="list-style-type: none"> - јуни 2021: Биљана Петрушевска (<i>Британскиот идентитет претставен преку музика и филм</i>) - јуни 2021: Сибела Шата (<i>Проблеми при совладување на англискиот јазик од страна на говорителите на турскиот како мајчин јазик</i>) - јули 2021: Рената Милеска (<i>Ефектите на глобализацијата врз мултилинвалнизмот</i>) - септември 2021: Магдалена Лескова (<i>Усвојување на англискиот јазик: теори и јазичен развој</i>) - септември 2021: Етида Исуфи (<i>Кралицата Викторија: Младата принцеза станува кралица</i>) - септември 2021: Маја Димовска (<i>Кралицата Елизабета II претставена во сериски и документарни филмови</i>) - септември 2021: Меланија Ѓорѓиевска (<i>Ефектите на билингвизмот врз јазичниот развој на децата</i>) - октомври 2021: Ивона Смилевска (<i>Повеќестраноста на менталното здравје во корелација со психолингвистиката</i>) - ноември 2021: Николина Станоевска (<i>Фактори кои влијаат на усвојување јазик: деца на дивината</i>) - јануари 2022: Деспина Филипашиќ (<i>Корелација помеѓу учење на странски јазик и музика</i>) - јануари 2022: Ивана Паункова (<i>eTwinning како алатка за професионален развој на професорите по англиски јазик како странски јазик во РС Македонија</i>) - март 2022: Васка Зимоска (<i>Англискиот јазик: Огледало на општеството и нашите мисли или обратно?</i>) - јуни 2022: Дијана Пешевска (<i>Онлајн настава по англиски како странски јазик во редовни услови наставата во услови на пандемја во образовниот процес</i>) - јуни 2022: Ивана Качурова (<i>Нарушувања на јазичните функции: типови</i>) - јули 2022: Сашко Јанакиев (<i>Велика Британија за време на првата и втората светска војна</i>) - ноември 2022: Сара Марковска (<i>Љубовните појави на Кралот Хенри Осми за Британската монархија</i>) - ноември 2022: Драгана Николовска (<i>Кралицата Елизабета II и нејзиниот белег во историјата на Велика Британија</i>) - јануари 2023: Зорица Наумовска (<i>Придонесот на Вилијам Шекспир во лексиката на англискиот јазик</i>) - јануари 2023: Аљдина Љумани (<i>Белегот на владеењето на династијата Тјудор во британската историја</i>) - јануари 2023: Александар Гичевски (<i>Земките во англискиот јазик по втората светска војна</i>) - март 2023: Бојана Радиновиќ (<i>Лексика од техничко-информациската област во современиот англиски јазик и преводни еквиваленти во современиот македонски јазик</i>) - март 2023: Тамара Петреска (<i>Јазичниот развој кај децата во формативните години преку дейска литература</i>) - април 2023: Иво Тодоровски (<i>Модалните глаголи во наставната програма по предметот англиски јазик во основното и средното образование во РС Македонија</i>) - мај 2023: Даниела Ристова (<i>Говорењето како продуктивна вештина од психолингвистичка перспектива</i>) - јуни 2023: Симона Вељановска (<i>Меѓусебното влијание на јазикот и мислата</i>) 	<p>7,6</p>
--	------------

	<p>- јуни 2023: Елира Мани (<i>Викторијанската ера во историјата на Велика Британија: општество, монархија, империја</i>)</p> <p>- јуни 2023: Тамара Митревска (<i>Дислексија: анализа во корелација со психолингвистиката и изучувањето на англискиот јазик како странски</i>)</p> <p>- јуни 2023: Андреа Масалковска (<i>Улогата на итри и приказни во совладувањето на англискиот јазик</i>)</p> <p>- јули 2023: Синем Асан (<i>Средниот век во британската историја: феудалното општество и значајни настани</i>)</p> <p>- септември 2023: Ивана Трајчевска (<i>Празници во Велика Британија како белег на британската култура и цивилизација</i>)</p>	
6.	<p><u>Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа: 14x0.1 = 1.4</u></p> <p>- март 2019: Моника Боневска (<i>Стратегиите за справување со проблемите на хетерогеноста на паралелите од аспекти на нивоите на јазична компетенција во наставаа по англиски јазик како странски</i>)</p> <p>- јуни 2019: Христина Марковска (<i>Стратегиите на учениците и наставниците кон самооценувањето на наставаа по англиски јазик како странски од 6 до 9 одделение</i>)</p> <p>- јуни 2020: Евгенија Корунска (<i>Англиски како лингва франка во Европската Унија</i>)</p> <p>- декември 2020: Викторија Трајчевска (<i>Развојот на емоционалната интелигенција и влијанието на истата врз учењето на втор јазик кај учениците</i>)</p> <p>- јануари 2021: Мила Виларова (<i>Стратегиите на студентите во однос на изучувањето изговор на англиски јазик</i>)</p> <p>- јануари 2021: Миранда Дема (<i>Психолошките и социолошките фактори кои влијаат врз учењето на англискиот јазик како втор јазик</i>)</p> <p>- февруари 2021: Христина Кочовска (<i>Маргарет Боуфорд – Црвената Кралица</i>)</p> <p>- ноември 2021: Викторија Манева (<i>Употребата на социјалните медиуми при усвојување на вокабулар на англискиот јазик</i>)</p> <p>- ноември 2021: Марија Краљевска (<i>Англискиот изговор на македонските изучувачи на возраст од 9 до 13 години</i>)</p> <p>- декември 2021: Ханифе Смаили (<i>Вокабуларот во ударните веси</i>)</p> <p>- декември 2021: Ангела Гочевска (<i>Употребата на сленг во хип хоп музиката</i>)</p> <p>- март 2022: Тамара Митревска (<i>Прекришување на максимите за соработка на Грајс во првата прејседателска дебата помеѓу Доналд Трамп и Џо Бајден</i>)</p> <p>- октомври 2022: Симона Јордановска (<i>Споредба на вокабуларот во насловите во англиските и македонските медиуми поврзани со војната во Украина</i>)</p> <p>- декември 2022: Диме Стојанов (<i>Историски аспекти на британските идентитети</i>)</p>	1,4
7.	<p><u>Позитивно рецензиран универзитетски учебник: 2x6 = 12</u></p> <p>- 2023. <i>Topics in Business English</i> (коавтор)</p> <p>- 2022. <i>English in Aviation: A Content and Language Integrated Approach</i> (коавтор)</p>	12
8.	<p><u>Интерна скрипта од предавања: 2x4 = 8</u></p> <p>- Историја на англискиот јазик</p> <p>- Психолингвистика</p>	8

9.	Интерна скрипта од вежби: $2 \times 3 = 6$ - Современ англиски јазик 1 - Современ англиски јазик 2	6
ВКУПНО		140

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста	Поени
1.	Учесник во национален научен проект: $2 \times 3 = 6$ - <i>Развивање на јазичниите компетенции на идните наставници по сѐрански јазик со имплементирање на ЗЕРРЈ (Заедничка европска референшна рамка за јазици)</i> , поддржан од УКИМ, Скопје (март 2019 – јануари 2020) - Макропроект – <i>Јазици, книжевности, култури: образовни политики во функција на современото општество</i> (поддржан од Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје)	6
2.	Учесник во меѓународен научен проект: $1 \times 5 = 5$ - <i>Developing Applied Foreign Language Skills (DAFLS - Developing multilingual skills training for special purposes)</i> : Меѓународен проект во соработка со Универзитет во Белград, Србија и Универзитетот во Каен, Франција – за изготвување студиски програми	5
3.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание кое нема импакт фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank, MathSciNet (Mathematical Reviews), Zentralblatt fur Mathematik или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование: $1 \times 5 = 5$ - 2023 (во печат). Naumoska, Aneta. <i>Number in the Noun Phrase in English and Macedonian: Partitivity, Collectivity and Distributivity</i> . Journal for Foreign Languages.	5
4.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови: $1 \times 5 = 5$ - 2022. Наумоска, Анета. <i>Синтаксичко согласување по број во македонскиот и во англискиот јазик</i> . Палимпсест. Год VII. Број 13. стр. 75-84. UDC 811.163.3'367:811.111'367 DOI: https://doi.org/10.46763/PALIM22713075n	5
5.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е објавено во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД: $4.5+5 = 9.5$	9.5

	<p>- 2023. Naumoska, Aneta; Smilevska, Ivona. <i>The importance of teacher awareness of student mental health in the EFL classroom</i>. Educational Role of Language Journal. Volume 2023-1(9). стр. 65-79. DOI: https://doi.org/10.36534/erlj.2023.01.05 ISSN: 2657-9774</p> <p>- 2020. Naumoska, Aneta. <i>Semantic number in relation to English learner awareness</i>. Educational Role of Language Journal. Volume 2020-1(3). стр. 17-30. DOI: https://doi.org/10.36534/erlj.2020.01.02 ISSN: 2657-9774</p>	
6.	<p><u>Книга или дел од книга рецензирана и објавена во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД: 1x8 = 8</u></p> <p>- 2020. Naumoska, Aneta. <i>The Effect of Gender Inconsistencies in English on Construction of Student Identities</i> (Уред. Daszkiewicz, Michal, & Anna). <i>In the Search of a Language Pedagogical Paradigm</i>. Krakow: Impuls. стр. 199-208. ISBN: 978-83-7850-779-6</p>	8
7.	<p><u>Труд објавен во зборник на трудови на в.о. установа: 1x2 = 2</u></p> <p>- 2018. Наумоска, Анета. <i>Категоријата број во англискиот и во македонскиот јазик</i>. Годишен зборник на Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје. Книга 43-44. Скопје, 2017-2018. стр. 295-304.</p>	2
8.	<p><u>Рецензија на научен/стручен труд: 4x0.2 = 0.8</u></p> <p>- јануари 2023. <i>A Study of Verb Aspect Errors in Aviation English Technical Descriptions</i>. ERL Journal.</p> <p>- јануари 2023. <i>The Effects of Enhanced Input on Acquisition of Phrasal Verbs in EFL</i>. ERL Journal.</p> <p>- септември 2021. <i>Business English as the Lingua Franca in the Macedonian Companies – A Strategy for the Future</i>. International Scientific Conference “Economic and Business Trends Shaping the Future (EBTSF-21)”, Економски факултет, Скопје.</p> <p>- февруари 2021. <i>Exploring Translanguaging in Primary and Secondary CLIL classes: An Analysis of Teachers’ Perceptions and Practices</i>. Language, Culture and Curriculum (Routledge: Taylor & Francis Online).</p>	0,8
9.	<p><u>Одржани предавања по покана на универзитет: 2x1 = 2</u></p> <p>- 13.5.2020, гостин предавач (Department of English, Faculty of Law and Business Studies “Dr Lazar Vrkatić”, Union University Belgrade, Serbia) на тема: <i>Stories of English: Middle English Lexical Diversity in a Trilingual Nation</i>.</p> <p>- 12.5.2020, гостин предавач (Faculty of Transportation and Communication, University of Sarajevo, Bosnia), на тема: <i>The Life of Words: Importance of</i></p>	2

	<i>Dictionaries for Lifelong Learning.</i>	
10.	<p><u>Учество на научен/стручен собир со реферат:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Усна презентација: $7 \times 1 = 7$ - јуни 2022. <i>Analysis of EFL Curricula in Elementary Education in North Macedonia</i>, на меѓународна онлајн конференција (7th ICTEL 2022 - International Conference on Teaching, Education & Learning) во Прага, Чешка. - декември 2021. <i>The Representation of Singular 'They'</i>, на меѓународен онлајн симпозиум (Between Feminine and Masculine – Language(s) and Society) во Лисабон, Португалија. - јуни 2021. <i>Resilience as a key skill for future employability</i>, на виртуелна конференција (<i>Going Global</i>) за лидери во меѓународното образование (во организација на British Council). - декември 2020. <i>Specificities of Number in English through the Lens of Markedness</i>, на меѓународна онлајн конференција (International Conference on Economics, Business, Tourism & Social Sciences) во Бангкок, Тајланд. - мај 2020. <i>Gender Inclusiveness in EFL Curricula</i>, на првата онлајн конференција на ERL (тема: Language and Teacher Language Identity). - октомври 2019. <i>Translanguaging and its Transformative Potential in Higher Education</i>, на меѓународна конференција (Multilingual Awareness and Multilingual Practices) на Универзитетот за применети науки „Томас Мор“ во Антверпен, Белгија. - март 2019. <i>Semantic Number and its Markedness in English</i>, на втората меѓународна конференција ЕСИДРП, во организација на Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје. 	7
	ВКУПНО	50,3

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активностa	Поени
1.	<p><u>Книга од стручна област: $8+7+7+7+7 = 36$</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 2022. <i>English 6: Practice Book</i> (автор) - 2022. <i>English 7: Practice Book</i> (коавтор) - 2022. <i>English 8: Practice Book</i> (коавтор) - 2022. <i>English 9: Practice Book</i> (коавтор) - 2019. <i>Business English 2</i> (коавтор) 	36
2.	<p><u>Експертски активности: $1 \times 1 = 1$</u></p> <p>- ментор на студенти во проектот: <i>Развивање на јазичниите компетенции на идните наставници по странски јазик со имплементирање на ЗЕРРЈ (Заедничка европска референзна рамка за јазици)</i></p>	1
3.	<p><u>Превод:</u></p> <p>а) <u>Книга: $3 \times 3 = 9$</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 2021, превод на 3 книги од Агата Кристи од англиски на македонски јазик (<i>Мистерозниот случај во Сјајлс</i>, <i>Зло под сонцето</i>, <i>Мртво тело во библиотеката</i>), Арс Ламина, Скопје. 	

	<p>б) <u>Дел од книга: 1x1 = 1</u> - 2021, превод на дел од готвач од Јотам Отоленги од англиски на македонски јазик (<i>Plenty More</i>), Арс Ламина, Скопје.</p> <p>в) <u>Статија: 8x0.5 = 4</u> - 2022, превод на 8 статии од македонски на англиски јазик од <i>Македонски нумизмајички гласник 6 (Macedonian Numismatic Journal 6)</i>.</p>	14
4.	<p><u>Лекторирање на трудови на странски јазик:</u></p> <p>а) <u>Книга: 13x1 = 13</u> - јануари 2023. Naumoska-Sarakinska, Biljana. <i>A Coursebook in Semantics</i>. - март 2022: Cvetkoska, Violeta. <i>Business Analytics</i>. - февруари 2021: <i>Herbs & Spices sub-sector analysis: Socio-economic impact of the COVID-19 crisis in agriculture</i>. UNDP: Skopje. - февруари 2021: <i>Fruit sub-sector analysis: Socio-economic impact of the COVID-19 crisis in agriculture</i>. UNDP: Skopje. - февруари 2021: <i>Vegetable sub-sector analysis: Socio-economic impact of the COVID-19 crisis in agriculture</i>. UNDP: Skopje. - јануари 2021. <i>Roadmap for digital transformation in the agricultural sector</i>. UNDP: Skopje. - јануари 2021. <i>Creating Job Opportunities for All – Main Phase (Annual Work Plan 2021)</i>. UNDP: Skopje. - декември 2020: <i>Analysis of the Possibilities for Improvement of the Existing and Development of New Models for Air Pollution Reduction Subsidies: Policy Document</i>. UNDP: Skopje. - октомври 2020: <i>Report on the Situation Analysis of the Current Post-Secondary Education System</i>. UNDP: Skopje. - октомври 2020: <i>Municipal Crisis Management Response to COVID-19 Pandemics, Municipal Financing and Affected Services in the Republic of North Macedonia: Integral Assessment Report</i>. UNDP: Skopje. - септември 2020. Naumoska-Sarakinska, Biljana. <i>Business Communication and Correspondence</i>. - мај 2020. <i>Policy Paper On Sustainability Of The Community Works Programme And Local Social Partnerships</i>. UNDP: Skopje. - мај 2020: <i>Report on Analysis of the Delivery of Social Services through the Community Works Programme and Strategic Planning in Social Protection at Local Level</i>. UNDP: Skopje.</p> <p>б) <u>Статија: 10x0.25 = 2.5</u> - април 2020, лектура на 9 труда од Зборникот на трудови од II меѓународна конференција ЕСИДРП (Bekjar, M., & Takovski, A.; Maleska, K.; McCreedy, J., Mededović, B.; Naumoska-Sarakinska, B.; Neshkovska, S., & Trajkova, Z.; Srbinovska, S.; Trajanoska, I.; Vidova, K.) - ноември 2019, лектура на 1 труд од списанието Славистички студии 19 (Nomachi, M.).</p>	15.5
ВКУПНО		66,5
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС		
1.	<p><u>Член на факултетска комисија: 6x0.5 = 3</u> - претседател на техничка комисија за упис на Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје; - член на Комисија за попис на библиотечен фонд;</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> - член во Комисија за спроведување испит за познавање на англискиот јазик (испитувач); - член во Комисија за спроведување испит за утврдување ниво на англискиот јазик (испитувач); - заменик-член на Изборната комисија на Филолошкиот факултет за спроведување на тајното гласање за избор на ректор на УКИМ за мандатниот период 2020 – 2023; - член на Комисија за комисијско полагање на предмет. 	3
2.	<p><u>Координатор на студиска програма: 1x1 = 1</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ЕКТС-координатор за студентите од прва година при Катедрата за англиски јазик и книжевност. 	1
3.	<p><u>Учество во изработка на национална програма од одредена област: 7x3 = 21</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 2021. Дел од стручен тим за изработка на нова наставна програма по англиски јазик за I одделение на деветгодишното основно образование согласно наставниот план во новата Концепција за основно образование (Биро за развој на образованието). - 2019. Дел од стручен тим за изработка на нови наставни програми по англиски јазик за I-III одделение и VII-IX одделение на деветгодишното основно образование (Биро за развој на образованието). 	21
4.	<p><u>Член на орган на професионална комора: 5x0.3 = 1.5</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - CELTA (Certificate in English Language Teaching to Adults) сертифицираност - eTwinning - OED Researchers Advisory Group - AILA (International Association of Applied Linguistics) - ESSE (European Society for the Study of English) 	1,5
Вкупно		26,5

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	140
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	50,3
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	93
Вкупно	283,3

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Јованка Лазаревска-Станчевска, с.р.
Проф. д-р Марија Јанева-Михајловска, с.р.
Проф. д-р Емилија Саржоска-Георгиевска, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА
ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „ТРЕНДОВИ НА
ПРЕТПРИЕМАШТВО ВО ЈАВНИОТ СЕКТОР НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА, СО ОСВРТ
НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАВЕН СЕКТОР“ ОД М-Р ПЕТАР БОГОЈЕСКИ, ПРИЈАВЕНА
НА ЕКОНОМСКИОТ ИНСТИТУТ ВО СКОПЈЕ

Научниот совет на Економскиот институт во Скопје, на 83. седница одржана на 27.9.2023 година, со Одлука бр. 02-882/2 од 28.9.2023 година, формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатот м-р Петар Богојески со наслов: ТРЕНДОВИ НА ПРЕТПРИЕМАШТВО ВО ЈАВНИОТ СЕКТОР НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА, СО ОСВРТ НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАВЕН СЕКТОР, во состав: проф. д-р Васил Поповски (претседател), проф. д-р Снежана Костадиновска Милошевска (ментор), проф. д-р Александра Лозаноска (член), проф. д-р Владимир Петковски (член) и проф. д-р Александар Спасеновски (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Научниот совет на Економскиот институт му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ
АНАЛИЗА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатот м-р Петар Богојески, со наслов: ТРЕНДОВИ НА ПРЕТПРИЕМАШТВО ВО ЈАВНИОТ СЕКТОР НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА, СО ОСВРТ НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАВЕН СЕКТОР, содржи 245 страници компјутерски обработен текст во фронт Times New Roman, со 1,5 проред и големина на букви 12, со 207 фусноти и 152 библиографски единици, меѓу нив научни трудови, статии, книги, национални прописи, меѓународни акти и интернет-ресурси.

Трудот е структуриран во четири глави, вовед и заклучни согледувања. Деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Во **воведот** на трудот, изложени се предметот и целите на истражувањето, хипотезата, истражувачките прашања, теоретската рамка и методите на истражувањето. Кандидатот укажува на фактот дека развојот во јавниот сектор најбрзо се остварува преку практикување на иновативни решенија, како предуслов за воспоставување на трајна стабилност на општествените системи на државата. Оттука, хипотезата на трудот е дека со примена на претприемаштво во македонскиот јавен сектор, првенствено преку иновации и практики слични на приватното претприемаштво, најбрзо ќе дојде до реформирање на јавниот сектор и ќе се постигне побрз развој и поголем квалитет на живот на македонските граѓани.

Првата глава од докторската дисертација е насловена: *Сосџојби и ѓредизвици за јавниот сектор*. Дефинирањето на јавниот сектор, неговото значење, големина и структура, модели на јавниот сектор, реформите во управувањето со јавниот сектор, тековните проблеми и предизвици, се теми кои се во фокусот на обработка на првата глава. Науката низ годините посветува доста внимание на факторите кои влијаат на квалитетот на јавните услуги. Воведувањето на практиката на претприемаштвото, иновациите и одржливиот развој во јавниот сектор е иновативен пристап, кон подобрување на неговата функционалност и постигнување на поголема „продуктивност“.

Втората глава насловена: *Теоретски основи и ѓрактични сосџојби со европскојо јавно ѓреџприемаштво*, ги разработува, како што упатува насловот, теоретските основи за претприемаштвото, иновациите и одржливиот развој, потоа дефинициите за јавното претприемаштво, како област од растечко значење. Генерално, јавното и приватното претприемаштво ги споделуваат основните карактеристики, но се разликуваат во однос на дефинирањето и мерењето на целите, што произлегува од различните цели кои ги имаат претпријатијата во јавниот сектор, во однос на приватните претпријатија. Главен елемент на претприемаштвото, во дадена организација и окружување, е менаџментот, но и останатите вработени во различни позиции. Во услови на економска глобализација, претприемачите во приватните претпријатија и претприемачите во јавните претпријатија треба да поседуваат потребни

претприемачки вештини и знаења. Во услови на динамично окружување, битно е претприемачите да поседуваат способност за креативно мислење, т.е. постојано да изнаоѓаат нови решенија за проблемите кои произлегуваат од секојдневното работење. Дека е тоа така, во продолжение на оваа глава се разработува неговото значење и моделите, за да се заврши со презентирање на тековните состојби со претприемаштвото во јавниот сектор на ЕУ, презентирани преку ефективоста на владите, довербата во јавните институции, големината на јавниот сектор, атрактивноста на јавниот сектор, испораката на услугите и дигитализацијата и, на крај, квалитетот на јавните услуги во ЕУ.

Третата глава, насловена: *Европски норми и практики на јавното претприемаштво, предизвици и можности*, ги разработува, првенствено, европските стандарди за јавниот сектор, кои ја чинат сржта на европскиот административен простор, како простор за административна конвергенција, т.е. приближување на административните модели, начела, правила, резултати и ефекти, кои административните институции на поодделни европски земји ги обезбедуваат за своите општествени заедници и граѓани. Потоа, во оваа глава се продолжува со разработка на неколку европски практики, како што се: Ирска, Естонија, Бугарија, Сојузна Република Германија, Финска и Данска, за да се заврши со елаборација на перспективите за јавно претприемаштво. За разлика од приватниот сектор, кој е слободен за поставување на сопствена култура и менаџмент-систем, во јавниот сектор ова е потешко. Јавниот сектор е регулиран со државна регулатива која е комплексна, формализирана и неризична. Оттука, потешко е јавната администрација да биде приемлива на промени, иновативна, креативна, идејно и научно раководена при извршување на општествените задачи. Со право се поставува прашањето дали иновативните и претприемачките практики и алатки од приватниот сектор можат да се користат во јавниот. Јасно е дека се потребни реформи и нови модели. Такви се: планско програмско буџетирање, менаџирање со задачи, т.н. zero-базно буџетирање, промена на законската рамка за персонално управување и дерегулација и приватизација.

Четвртата глава, насловена: *Состојби и можности за јавно претприемаштво во Република Македонија*, ја разработува ретроспективно јавната администрација од независноста на Македонија до денес, која е структурирана во три сегменти. Најнапред е даден преглед на општествената рамка која беше затекната со и непосредно по осамостојувањето на Република Македонија. Потоа, следува периодот на воспоставување нова стратешка рамка заради материјализирање на определбата за изградба на нов и ефикасен систем на јавна администрација по осамостојувањето на Република Македонија. Во третата фаза се опфатени активностите по овој период, откако започнува процесот на европеизација, по поднесувањето на барањето за членство во Европската Унија, по 2004 година. На крајот на овој најобеман дел е разработено претприемаштвото во македонскиот јавен сектор. За таа цел е спроведено примарно истражување на репрезентативен примерок, од кој се вадат заклучоци за сегашната состојба и потребата од унапредување. Тоа значи дека треба да се земат предвид, меѓу другото, големината и структурата на македонскиот јавен сектор, како и тековните мерки и политики, актуелни во Република Македонија. Тие се во насока на хармонизација на македонскиот со европскиот јавен сектор, но и по тридецениско усогласување, сè уште е посебен предизвик. Оттука, новите современи методи на управување со јавниот сектор, врз база на примена на јавното претприемаштво, е финалната цел на четвртата глава од трудот.

Во заклучните согледувања се сумирани главните наоди од тезата и заклучоците од анализата и ги истакнува препораките за идните истражувања и ограничувањата во однос на конкретното истражување. Заклучните согледувања содржат предлози за воспоставување/унапредување на јавното претприемаштво во Република Македонија, со развивање идеи за иновации во јавен интерес и надополнување на приватното претприемаштво, појаснување како и зошто иновациите може да се појават во јавниот домен и укажување на потребата од натамошно истражување во областа.

Предмет и цели на истражување

Предмет на истражување на дисертацијата е, преку новите научни достигнуања и добрите практики, поткрепено со огромна база на податоци за јавниот сектор во ЕУ и Македонија, согледување на најновите теоретски и практични сознанија за јавното претприемаштво во функција на македонскиот јавен сектор. Затоа, најпрво се обработуваат теоретски јавниот сектор со сите основни карактеристики, па потоа се пристапува кон проучување на феноменот јавно претприемаштво. Потоа се разработува спектарот на прашања врзани за т.н. европски простор (европските заеднички административни стандарди и поединечните практики, кои се предизвик за т.н. нови земји членки) и на крај, случајот на македонската администрација.

Основната хипотеза на трудот е дека со примена на претприемаштво во македонскиот јавен сектор, првенствено преку иновации и практики слични на приватното претприемаштво, најбрзо ќе дојде до реформирање на јавниот сектор и ќе се постигне побрз развој и поголем квалитет на живот на македонските граѓани.

Значи, трудот е фокусиран на потребата од развој во јавниот сектор, преку практикување на иновативни решенија, како предуслов за воспоставување на трајна стабилност на општествените системи на државата.

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата

Теоријата за јавното претприемаштво е развиена во последните неколку декади и сè уште е оскудна, особено во Европа. Јавното претприемаштво е дефинирано од страна на Leyden and Link (2015), како терминологија за промовирање иновативни иницијативи за јавни политики, кои генерираат поголем економски просперитет, преку трансформирање на економското опкружување во што е можно поповолен амбиент. Во денешната економија, претприемаштвото во јавниот сектор влијае врз таа трансформација првенствено преку зголемување на ефективноста на мрежите на знаење, односно преку зголемување на хетерогеноста на искуствените врски меѓу економските единици и нивната способност да ја експлоатираат таквата разновидност. Таа треба да биде препознаена од политичките власти, да се допушти примена на новата технологија, а со тоа и повеќе иновации во економијата.

Инаку, односот меѓу приватниот и јавниот сектор е теоретски многу експлоатиран. Особено од страна на Рајнхарт и Рогоф, кои во светлината на последната светска финансиска криза препознаваат бројни претприемачки можности на јавните власти и тела. Повиците за претприемаштво и иновации во јавен интерес предизвикуваат сè поголемо внимание, како во теоријата, така и во практиката. Јавното претприемаштво е овозможено и ограничено со политичкиот систем и институционалниот контекст (Maguire et al., 2004, Henisz and Zelner, 2005). Затоа тоа се испреплетува со теоријата на управување, политичките науки, теоријата за меѓународен бизнис, теоријата на претприемаштвото итн.

Во овој контекст може да се напомене и значењето на социјалното претприемаштво, кое претставува процес на креирање на социо-економски структури, врски, институции, организации и мерки, кои резултираат со одржливи општествени користи. Тоа претставува модел на користење на претприемачкото однесување повеќе за општествено корисни, отколку за профитни цели, со други зборови, добивката или генерираниот профит се користи за доброто на одделни социјално исклучени или општествено обесправени групи, создавање на иновации, заштита на животната средина или за унапредување на определени општествени состојби.

Важноста на претприемаштвото во јавниот сектор е област од растечки интерес. Прашањето кое се однесува на менаџментот е од големо значење за секоја организација, бидејќи добриот менаџмент е од суштинско значење за напредокот на секое претпријатие и за неговиот успех на пазарот. Сепак, претприемаштвото и функциите на менаџментот: планирање, организирање, раководење и контрола на јавните претпријатија, се условени од државата, која е сопственик на овие претпријатија.

Специфичноста на претприемачкото работење на јавните претпријатија произлегува од спротивставените комерцијални и некомерцијални цели, кои се поставуваат пред овие претпријатија.

Краток опис на применетите методи

Во трудот се користат вообичаените методи за истражување во општествените науки. Теоретското истражување опфаќа: научно опишување – дескрипција, научно разгледување и анализа, класификација, научно објаснување – експланација, како и научно предвидување – прогноза, и методи кои се применети со овие сегменти на научно истражувачкиот труд. Во истражувањето, исто така, се користат и секундарни податоци, во главно статистички извештаи, во функција на дополнување на недостасувачки податоци.

Со оглед на комплексноста и широчината на опфатот на темата, методолошката рамка во овој труд е така конструирана што ги инкорпорира следниве методи и техники на истражување:

- со компаративниот метод на повеќе административни модели се изврши споредување на европскиот административен простор, како и поединечни модели на во различни земји, повеќе или помалку успешни;
- со методот на квалитативното истражување се генерира длабочинско разбирање за претприемаштвото и, особено, јавното, поново, како и негов хронолошки развој, глобалниот и особено во ЕУ и во регионот;
- со методот на квантитативно истражување се овозможува систематско емпириско истражување на административните податоци што се однесуваат на нивните промени, индикатори и разни оценски извештаи на релевантни меѓународни организации, како на пр. СИГМА;
- за делот на Македонија е спроведено посебно анкетно истражување.

Како основен извор на податоци за состојбите, движењата и тенденциите во јавната администрација, а особено за новите земји членки на ЕУ се користени податоци од Европската комисија, Евростат, ОЕЦД, UN и други релевантни меѓународни институции и организации.

Краток опис на резултатите од истражувањето

Теоретската експликација на проблематиката покажува дека функционална јавна администрација е предуслов за транспарентно и ефективно демократско владеење. Како основа на функционирањето на државата, таа ја одредува способноста на владата да обезбедува јавни услуги и да ги поттикнува конкурентноста и растот на земјата. Таа, исто така, игра значајна улога во евроинтеграцискиот процес, овозможувајќи спроведување на клучните реформи и ефикасен пристапен дијалог со Европската Унија. Оттука, критериумите за проширување на ЕУ препознаваат и нагласуваат потреба од градење на силни национални јавни администрации во земјите кандидатки со капацитети за следење на принципите на добра јавна администрација и ефикасно транспонирање и имплементирање на ЕУ *acquis*.

Во оскудност на јавните финансии, од една страна, и потреба од зголемување на јавните расходи, решенија за проблемот се бараат во нови облици на управување и организација на јавните сервиси со цел нивна зголемена ефикасност, економичност и ефективност. Актуелноста на проблематика е повеќе од значајна за Македонија, ако се имаат предвид економскиот амбиент, потребата од поголем исчекор и во тој контекст, улогата на администрацијата и јавниот сектор и сервиси, воопшто.

Оттука, дебатите за јавната администрација и нејзината модернизација во изминатите години стануваат сè позначајни инструменти за имплементација на ефективните јавни политики. Јавната администрација во сите делови од светот, па и кај нас, се соочува со постојани притисоци и предизвици да иновира и да ја подобрува

својата ефикасност и ефективност во работењето и во спроведувањето на јавните политики. Начинот на управување и раководење, начинот на кој институциите ги привлекуваат, регрутираат и ги задржуваат вработените кои демонстрираат капацитети и талент и оние кои покажуваат потенцијал за развој, станува една од клучните стратегии и двигатели на економијата и развојот, воопшто.

Уште од осамостојувањето на Република Македонија, задачата за создавање на стручна, професионална, отчетна, политички неутрална, транспарентна и сервисно-ориентирана администрација претставува императив за развој на демократско и пазарно ориентирано општество. Истовремено, ваквата јавна администрација треба да претставува и најсилна поддршка на аспирациите за пристапување на Република Македонија кон Европската Унија.

Бројот на вработените во јавниот сектор започнал да се зголемува од 2006 година наваму, од околу 100 000 до над 130 000 вработени. Споредбено со соодветните податоци за другите европски држави произлегува дека РМ нема голем јавен сектор, но, релативно, во однос на растот на БДП и надворешниот долг може да се констатира дека порастот на бројот на вработените во јавниот сектор не го следи развојот на стопанството и не е разумен. Потоа, според обемот на владините расходи во однос на БДП произлегува дека сме подфинансирани, дека владините расходи имаат лоша структура, дека цената на услугите не е прецизно мерена, но веројатно нерационална. Формално од меѓународните организации не се коментира големината и структурата, туку принципите на кои работи, а кои се поставени како општи стандарди за сите земји членки и кандидатки за ЕУ.

Претходно изнесените сознанија и ставови покажуваат дека во Република Македонија се направени значајни промени во доменот на снабдувањето со јавни добра и услуги. Сепак, пред владата, институциите, граѓанскиот и невладиниот сектор стојат уште предизвици. Неопходно е да се креира сеопфатна политика во однос на снабдувањето со јавни добра и услуги, доследно да се применуваат веќе утврдените мерки и активности за да се зголеми ефикасноста во овој домен, но и да се преземат дополнителни мерки и активности во оние сегменти во кои има реална потреба.

Најавените реформи во јавната администрација покажаа дека прогресот на претприемачките вештини на вработените во јавната администрација континуирано се подобрува, но останува слабата примена на вештините како една од главните активности за ефективна и ефикасна јавна администрација во Македонија.

Затоа, во пресрет на начелото за остварување на добра управа, и покрај долготрајните реформи, може да се каже дека Република Македонија се соочува со бројни предизвици, за кои прашање е дали се потребни големи резони или е нужна нова административна парадигма. Притоа, треба да се има предвид фактот дека дебатите и предизвиците не се само наша реалност, туку дека со нив се соочуваат и другите европски земји, па и целиот свет, а кои произлегуваат од проблемите што современата држава ги има со јавната администрација и нејзината важност за животот на луѓето, за функционирањето на заедниците, економскиот живот и општествениот развој.

На крај, имајќи ги предвид теоретските сознанија и богатите практики, македонската администрација мора да се реформира и унапреди по принципот на јавното претприемништво, што значи макрореформи, но и реформи во менаџментот и човечките ресурси, кои би биле мотивирани своето знаење да го преточат во практиката, односно да бидат креативни и иновативни во давањето на услугите. Ова значи преточување во пракса на донесените стратегии и закони и барањата на ЕУ-стандардите.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатот м-р Петар Богојески, со наслов: ТРЕНДОВИ НА ПРЕТПРИЕМАШТВО ВО ЈАВНИОТ СЕКТОР НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА, СО ОСВРТ НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАВЕН СЕКТОР, претставува истражување во подрачјето на економските науки, во областа на економија на јавен сектор. Изработката на темата на оваа докторска дисертација има за цел да ја утврди состојбата со претприемаштвото и администрацијата воопшто

во македонскиот јавен сектор. Изработката на темата на оваа докторска дисертација се очекува да придонесе за збогатување на домашната научна и стручна литература поврзана со конкретната проблематика.

Докторската дисертација на кандидатот м-р Петар Богојески, со наслов: ТРЕНДОВИ НА ПРЕТПРИЕМАШТВО ВО ЈАВНИОТ СЕКТОР НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА, СО ОСВРТ НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАВЕН СЕКТОР, според мислењето на Комисијата за оцена, ги исполнува основните услови и стандарди за подготовка на докторски труд.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Главни научни придонеси на кандидатот во трудот се: синтетизирана идентификација и анализа на јавната администрација во ЕУ и во Македонија. Покрај тоа, истражувањето може да ја поттикне стратегијата за градење на поволно општествено окружување, свесност за значењето и работа на детектираните национални слабости и насока за унапредување на состојбите. Резултатите од докторската дисертација ќе бидат корисни за Владата, посебно за Министерството за информатичко општество и администрација, за невладиниот сектор, како и за Секторот за европски интеграции при Владата на Македонија.

Подрачјето на примена и ограничувањата се: примената на резултатите од истражувањето е истакната во препораките, кои се издвоени во последниот дел од докторската дисертација, каде што фокусот е ставен на заклучоците и препораките. Препораките се базирани на резултатите добиени од истражувањето и нудат широк спектар на можности и стратегии кои можат да се користат од страна на наведените субјекти, со цел јакнење на јавната администрација. Во однос на ограничувањата, како главно ограничување се посочува политичката волја од големи резони и воспоставување на нова административна парадигма во која ќе има место за претприемачките квалитети, иновации и одржливост.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Научниот совет на Економскиот институт да ја прифати позитивната оценка и да закаже одбрана на докторската дисертација на кандидатот **м-р Петар Богојески** со наслов: ТРЕНДОВИ НА ПРЕТПРИЕМАШТВО ВО ЈАВНИОТ СЕКТОР НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА, СО ОСВРТ НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАВЕН СЕКТОР.

КОМИСИЈА

Проф. д-р Васил Попоски, претседател, с.р.

Проф. д-р, Снежана Костадиноска Милошевска, ментор, с.р.

Проф. д-р, Александра Лозаноска, член, с.р.

Проф. д-р Владимир Петковски, член, с.р.

Проф. д-р Александар Спасеновски, член, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА
ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА
„ПРОЦЕНА НА СЕИЗМИЧКИ РИЗИК
КАКО ОСНОВА ЗА ОДРЖЛИВ УРБАН РАЗВОЈ“
ОД М-Р КЕФАЈЕТ ЕДИП, ПРИЈАВЕНА НА ИНСТИТУТОТ ЗА ЗЕМЈОТРЕСНО
ИНЖЕНЕРСТВО И ИНЖЕНЕРСКА СЕИЗМОЛОГИЈА (УКИМ-ИЗИИС) ВО СКОПЈЕ

Научниот совет на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија (УКИМ-ИЗИИС) во Скопје, на седницата одржана на 26.9.2023 година, со Одлука бр. 09-1469/1 од 27.9.2023 г., формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатката м-р Кефајет Едип со наслов: „Процена на сеизмички ризик како основа за одржлив урбан развој“, во состав: вонр. проф. д-р Радмила Шалиќ Макреска (претседател), проф. д-р Роберта Апостолска (член и ментор), проф. д-р Вероника Шендова (член), вонр. проф. д-р Јулијана Бојаџиева (член) и проф. д-р Дивна Пенчиќ, Архитектонски факултет (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Научниот совет на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија (УКИМ-ИЗИИС) во Скопје му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Анализа на трудот

Докторската дисертација на кандидатката м-р Кефајет Едип со наслов: „Процена на сеизмички ризик како основа за одржлив урбан развој“, содржи 206 страници компјутерски обработен текст во фонт *Tahoma*, со 1,0 проред и големина на букви 12pt.

Трудот е структуриран во 6 поглавја, во чии рамки се опфатени воведот, истражувањата и заклучните согледувања, како и 2 анекса. На крајот е даден список на литература во кој се наведени 87 библиографски референци, меѓу нив научни трудови, статии, книги, извештаи, елаборати, национални прописи, меѓународни акти и интернет-ресурси. Деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Во **Поглавје 1** е направен краток вовед во проблематиката на процена на сеизмички ризик како основа за одржлив урбан развој. Исто така, дефинирани се предметот и целите на истражувањето и е образложена потребата од интегрирањето на процената на сеизмичкиот ризик како елемент во урбанистичко како важен предуслов за градење на сеизмички побезбедни и одржливи урбани средини. Даден е и краток приказ на содржината на дисертацијата по поглавја.

Поглавје 2 претставува преглед на урбанистичкото планирање како основа за одржлив развој во земји изложени на сеизмички hazard. Како примери се земени искуствата во САД, Чиле, Нов Зеланд, Италија, Грција, Турција и во Северна Македонија. Даден е сублимиран преглед на нивоата на планови во системите на урбанистичко планирање во одделните земји, како и правните инструменти и мерките за намалување на сеизмичкиот ризик во соодветната регулатива и пракса.

Поглавје 3 ја опфаќа процената на сеизмичкиот ризик на урбаното јадро – пилот-студија Карпош. На почетокот е дефиниран hazardот на предметната локација со детерминистички пристап за две земјотресни сценарија и веројатносен пристап за повратен период од 95 и 475 години. Потоа е образложен моделот на изложеност за две урбанистички сценарија (сценарио 1 – постојна и сценарио 2 – планирана состојба). За усвоениот модел на изложеност, и во двете сценарија, избрани се најсоодветни модели на повредливост на оштетувања и загуби од ESRM20 дата базата. На крајот од поглавјето, даден е краток опис на Open Quake Engine-от и калкулаторите применети за процена на сеизмичкиот ризик во пилот-студијата.

Во **Поглавје 4** е направен преглед на резултатите од процената на сеизмичкиот ризик, произлезени од различните калкулатори на Open Quake engine. Презентирани се резултатите од процената на сеизмичкиот ризик преку нивоа на оштетувања и мапи на дистрибуција на оштетувања, а во корелација со таксономијата, периодот на изградба и

дефиниран сет на урбанистички параметри, за двете сценарија на моделот на изложеност. Дополнително, за калкулаторот класичен веројатносен пристап се прикажани и резултати од процена на загубите (економски загуби и човечки жртви). На крајот од поглавјето е презентирана и компаративна анализа на добиените резултати.

Поглавје 5 претставува анализа на влијанието на урбанистичките параметри и Деталниот урбанистички план врз сеизмичкиот ризик. Во ова поглавје, идентификуваните урбанистички параметри, анализирани во Поглавје 4, се дискутирани од аспект на урбанистичко планирање и сеизмичка безбедност на објектите. Согласно со направената анализа се предложени краткорочни, среднорочни и долгорочни мерки и насоки за подобрување на сеизмичката состојба од урбанистички аспект.

Во **Поглавје 6** се дефинирани заклучоците кои произлегуваат од дисертацијата и се наведени препораки за идни истражувања во контекст на намалување на сеизмичкиот ризик во урбан размер.

Засебното поглавје, насловено „Референци“, ги систематизира литературата и научните трудови користени при изработката на дисертацијата. Анексот 1 ги прикажува моделите на изложеност за сценарио 1 (постојна состојба) и сценарио 2 (планирана состојба), додека, пак, во анексот 2 се прикажани мапите на пилот-студија со ознаки на објекти и за двете урбанистички сценарија.

Предмет на истражување

Ризикот од земјотрес е секогаш присутен во урбаните средини, лоцирани во сеизмички активни региони, додека големината на сеизмичкиот ризик зависи од севкупната подготвеност на урбаната средина за нов земјотрес. Градовите се состојат од објекти изградени во различни периоди, пред и по воведување на прописи за асеизмичко проектирање и изградба. Токму ваква измешана урбана структура, со различен, а честопати и непознат степен на сеизмичка сигурност, претставува причина за осврнување кон постапката за процена на сеизмичкиот ризик во урбан размер. Целта на процената на сеизмичкиот ризик е да се идентификуваат повредливите урбани средини.

Предмет на истражување во рамки на докторската дисертација е процена на сеизмички ризик во урбан размер како основа за одржлив урбан развој. За оваа цел е направена процена на сеизмички ризик и анализа на урбанистичките аспекти кои влијаат на сеизмичкиот одговор на градбите за избрана пилот студија. Урбаната единица која е предмет на анализа во пилот-студијата претставува станбена населба во Општина Карпош, која според Генералниот урбанистички план на Град Скопје за период 2012 – 2022 припаѓа во градска четврт 308. Урбанистичките параметри на предметната локација се обезбедени од Деталниот урбанистички план за постојната состојба од Општина Карпош.

Компонентите на сеизмички ризик за анализа на пилот-студијата се формулирани на следниов начин:

- Сеизмички hazard – се темели на развиениот модел на сеизмички hazard за Европа од 2013 г. (ESHM13), односно најновиот модел од 2020 г. (ESHM20). Исто така, предвид е земен и национално развиениот модел за РС Македонија, дел од Националниот анекс на Еврокодот 8, МКС EN 1998-1/НА:2020.
- Изложеност – елементите на ризик на предметната локација се изработени според таксономија на GEM (Global Earthquake Model) и се базирани на проектна активност реализирана од ИЗИИС во соработка со Општина Карпош (Извештај ИЗИИС 2013-47), каде што од вкупно 203 објекти, визуелно биле инспектирани 159 објекти со имплементација на формуларот на FEMA-154 за брза визуелна инспекција.
- Повредливост – за определување на физичката повредливост на постојните згради на предметната локација се применети постојните криви на повредливост (vulnerability) и криви на фрагилност (fragility) според типологија на конструкција и материјал од базата на GEM.

Процената на сеизмичкиот ризик за предметната локација е направена со примена на компјутерскиот софтвер Open Quake, развиен од страна на GEM. Open Quake, во основа, се темели на два модула: хазард и ризик. Хазард-модулот овозможува анализа на сеизмички хазард со класичен веројатносен пристап, врз основа на веројатностен настан и за определно земјотресно сценарио. Во модулот за пресметување на ризик постојат 5 калкулатори со кои се пресметува: (1) ризик врз основа на сценарио; (2) штети врз основа на сценарио; (3) ризик врз основа на веројатностен настан; (4) ризик со класичен веројатносен пристап; (5) економска исплатливост на поправки на збир од згради.

Со избраните компоненти на сеизмички ризик и со примена на софтверот Open Quake, направена е проценка на сеизмички ризик на предметната локација, со варијација на селектирани урбанистички параметри дефинирани во Правилникот за урбанистичко планирање на РС Македонија. Според резултатите добиени од процената на сеизмички ризик, утврдено е кои урбанистички параметри имаат влијание врз сеизмичкиот одговор на конструкциите и колкаво е тоа влијание (квантитативно), и се предложени мерки и насоки за подобрување на сеизмичката сигурност на ниво на урбаната единица.

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата

Во последните декади, потребата за превенција од штети станува дел од пристапите на просторното (урбанистичко) планирање, но интегрирањето на процената на ризик во процесите на просторно планирање сè уште не е реализирано. Исто така, почнува да се потенцира важноста на просторното планирање во намалување на повредливоста на градовите од различни хазарди. Улогата на просторното планирање за заштита на луѓе и ресурси од природни хазарди за прв пат во Европската Унија било нагласено во документот „Перспектива за просторен развој на Европа“ (European Spatial Development Perspective) во 1999 година. Слично, проектот поддржан од Европската Унија, „ARMONIA“ (Applied multi Risk Mapping of Natural Hazards for Impact Assessment), имал за цел да развива нов пристап во подготовка на мапи со интегрирани мултиризици, кои ќе служат во процедурите на просторно планирање на европските територии кои се подложни на природни катастрофи.

Паралелно на иницијативите за анализа на улогата на просторното планирање во намалување на ризик од природни хазарди, во рамката за акција на Сендаи (Sendai Framework) се нагласува дека мерките за намалување на ризик потребно е да бидат дел од програмите кои се посветени на одржлив развој, управување со ресурси, животна средина и урбан развој. Исто така, во Националната платформа за намалување на ризици од катастрофи на РС Македонија, како основа на процесите за постигнување на одржлив развој се наведува потребата од намалување на ризиците предизвикани од природни и технолошки катастрофи.

Фокусот на истражувањето во рамки на докторскиот труд е насочен на сеизмичкиот ризик и урбанистичкото планирање во сеизмички региони. Тековната пракса во некои од европските земји кои се наоѓаат во сеизмички активни региони, како на пример во Грција, Италија, Полска и Шпанија, го проценува само хазард-факторот, додека податоците од проценка на повредливост и ризик изостануваат.

Во нашата националната практика се направени две истражувања за проценка на сеизмичкиот ризик, во градот Скопје (проект RADIUS) и градот Битола (проект RISK-UE). Во двата проекта било предложено развивање на база на податоци за сеизмички хазард (тектоника, раседи, епицентри, капацитет на носивост на тло, длабочина на депозити итн.) во ГИС-платформа, со континуирано ажурирање на податоците. Предложените ГИС-платформи, иако поставени, не се применуваат од крајните корисници – општините, ниту се соодветно ажурирани.

Во РС Македонија, според важечките регулативи, при урбанистичко планирање се обрнува внимание на сеизмичноста на регионот. Во Генералниот урбанистички план (ГУП) 2012 – 2022 година, за Град Скопје, постојат податоци само за сеизмичноста, и мерките за заштита се однесуваат на новопланирани урбани единици, додека за постојните урбани единици не се дадени мерки за намалување на нивната сеизмичка

повредливост. Од друга страна, во Правилникот со стандарди и нормативи за урбанистичко планирање, одредени урбанистички параметри, иако имаат потенцијал, не се осврнуваат на проблематиката на сеизмичност.

Во рамките на овој докторски труд, низ процена на сеизмичкиот ризик во одредена урбана средина се истражува поврзаноста на урбанистичкото планирање и сеизмичкиот ризик, при што се дефинираат урбанистичките параметри кои влијаат врз сеизмичкиот ризици и се анализира потребата од воведување на дополнителни параметри со што земјотресот како хазард-фактор ќе стане услов при урбанистичко планирање во сеизмички региони.

Интегрирањето на процената на сеизмичкиот ризик како елемент во урбанистичко планирање и истовремено пристапување кон проблематиката на сеизмичкиот ризик од аспект на урбанизмот се важни предуслови кои можат да резултираат во сеизмички побезбедни и одржливи урбани средини.

Краток опис на применетите методи

Истражувањето во рамки на оваа дисертација е фокусирано на дефинирање на корелацијата меѓу урбаното планирање и сеизмичкиот ризик со цел подобрување на сеизмичката отпорност на постојните урбани средини. Истражувањето е реализирано со примена на мешан истражувачки метод кој во себе ги обединува квантитативните и квалитативните истражувачки методи.

За урбаната единица која е предмет на истражувањето, реализирани се: 1) анализа на сеизмичкиот хазард за различни повратни периоди; 2) изработка на моделот на изложеност; 3) пресметување на повредливост на постојниот градежен фонд во урбаниот регион со користење на избраните функции на повредливост; 4) дефинирање на различните сценарија на сеизмичкиот ризик со варијација на селектираните урбанистички параметри (висина на објект изразена во метри и број на катови, намена на објект, поставеност на објектот во рамки на блокот, форма на објектот во основа, број на жители во различни временски интервали, дење, ноќе и транзитно време и др. согласно правилникот); 5) врз основа на направените пресметки, определување на урбанистичките параметри кои директно влијаат на сеизмичкиот одговор на градбите.

Краток опис на резултатите од истражувањето

Влезните податоци за компонентите на сеизмички ризик, т.е. хазард, изложеност и повредливост, се објаснети во Поглавје 3 од дисертацијата. Прегледот на резултатите од процената на сеизмичкиот ризик за пилот-студијата за двата пристапа за дефинирање на сеизмичкиот хазард (детерминистички и класичен веројатносен пристап) и за двете урбанистички сценарија (постојна и планирана состојба), се прикажани во Поглавје 4 од дисертацијата.

Резултатите се претставени во форма на дијаграми на дистрибуција на просечни оштетувања и загуби, како и мапи на оштетувања генерирани во QGIS. При тоа, просечните оштетувања и загуби се дадени во корелација со периодот на изградбата и селектираните урбанистички параметри, висина на објект, поставеност на објект во блок и облик на основа на објекти, за различна таксономија, модели на хазард и изложеност и степен на оштетување согласно со скалата EMS-98 (лесно, умерено, значително и рушење). Во точката 4.3 од ова поглавје е дадена и нивна компаративна анализа.

Генерално и очекувано, најголемите оштетувања се јавуваат кај таксономиите MUR-CL99_LWAL и MCF_LWAL, т.е. на објектите кои се изградени пред воведувањето на првите сеизмички прописи во 1964 година и се најзастапени во моделот на изложеност.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатката м-р Кефајет Едип, со наслов: „Процена на сеизмички ризик како основа за одржлив урбан развој“, претставува

оригинално истражување во областа на земјотресното, конструктивно инженерство. Извршените истражувања во оваа докторска дисертација, вклучително и разработената методологија за процена на сеизмичкиот ризик, успешно имплементирана на пилот-студија на урбана единица во Општина Карпош, укажуваат на важноста на оваа проблематика во правец на градење на одржливи и резилентни социоекономски системи.

Креирани се услови за реплицирање на имплементираната методологија за процена на сеизмичкиот ризик и на други урбани средини, со цел таа да се користи како инструмент на планерите при изготвувањето на урбанистичките планови и како алатка базирана на факти која ќе ги поддржи градските власти во процесите на одлучувањето и градењето на сеизмички сигурни и одржливи урбани средини.

Докторската дисертација на кандидатката м-р Кефајет Едип, со наслов: „Процена на сеизмички ризик како основа за одржлив урбан развој“, според мислењето на Комисијата за оцена, ги исполнува условите и стандардите за докторски труд.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатката, пред одбраната на докторскиот труд, ги објавила следниве рецензирани истражувачки трудови:

- (1) **Kefajet Edip**, Roberta Apostolska (2022). SEISMIC RISK ASSESSMENT AS A BASIS FOR SUSTAINABLE URBAN DEVELOPMENT - PILOT CASE KARPOSH DISTRICT IN SKOPJE. Proceedings of the 3rd European Conference on Earthquake Engineering and Seismology (3ECEES), Bucharest, Romania, September 4-9, 2022.
- (2) **Кефајет Едип**, Роберта Апостолска (2023). ОДРЖЛИВО УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ ПРЕКУ ПРОЦЕНА НА СЕИЗМИЧКИОТ РИЗИК - ПИЛОТ СТУДИЈА КАРПОШ. 20. Меѓународен симпозиум на Друштвото на градежни конструктори на Македонија, Скопје, 28 – 29 септември 2023.
- (3) **Kefajet Edip**, Roberta Apostolska (2024). SEISMIC RISK ASSESSMENT AT URBAN SCALE FOR EARTHQUAKE SAFE URBAN PLANNING – A CASE STUDY IN SKOPJE. Proceedings of the 18th World Conference on Earthquake, Milan, Italy, Juny 30 – July 5, 2024 (accepted abstract).

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Главни научни придонеси

Со реализираните аналитички истражувања, даден е значаен придонес во воспоставување на интегрален пристап кон решавање на проблемот на сеизмички ризик во урбан размер. Овој интегрален пристап ја содржи, од една страна, процената на сеизмичкиот ризик како основа за одржлив урбан развој, а од друга страна, го дефинира влијанието на постојните урбанистички параметри на сеизмичката сигурност на градбите во урбан размер, и отвора можност за воведување на нови урбани модификатори.

Во истражувањата во рамките на докторската дисертација е направена процена на сеизмички ризик со варијации на селектирани урбанистички параметри. Од изработената процена на сеизмичкиот ризик се добиени квантитативни резултати во форма на статистика на загуби, дистрибуција на загуби и штети, криви на загуби и мапи на загуби и штети. Предложената методологија за процена на сеизмичкиот ризик и утврдување на улогата и важноста на селектираните урбанистички параметри на сеизмичкиот одговор на градбите применета во форма на пилот-студија на определена урбана единица, може да послужи и како модел студија за реплицирање на предложената рамка за процена на сеизмичкиот ризик на други урбани средини како основа за одржлив развој.

Како резултат на истражувањето, во рамки на Поглавјето 5.3 се предложени мерки и насоки за подобрување на актуелната сеизмичка сигурност од урбанистички аспект. За нивна реализација е потребен мултидисциплинарен пристап, преку вклучување на различни професии и во различни институционални форми, а во правец на обезбедување на одржлив урбан развој во сеизмички активни региони.

Воедно, на ваков начин се подига свесноста за сеизмички ризик кај урбанистите и кај институциите чиј мандат е да управуваат со просторот.

Подрачје на примена и ограничувања

Во постојната национална пракса и регулатива на урбанистичко планирање не постои методологија која го третира сеизмичкиот ризик во постојните урбани единици. Во рамките на докторската дисертација, разработена е методологија за процена на сеизмичкиот ризик и утврдување на улогата и важноста на сет од селектирани урбанистички параметри на сеизмичкиот одговор на објектите, согласно со најновите светски истражувања и таа е успешно имплементирана на пилот-студија на урбана единица во Општина Карпош. Ограничувањата во примената на методологијата се поврзани со веродостојноста на резултатите добиени од процената на сеизмичкиот ризик, а кои директно зависат од квалитетот на влезните параметри кои ги дефинираат компонентите на сеизмички ризик, и тоа:

- применетиот модел за дефинирање на сеизмичкиот hazard разгледуван во национален контекст;
- доверливост на моделот на изложеност и во двете сценарија;
- ограничена можност за примена на актуелни национални криви на повредливост со вклучено влијание на селектираниот сет на урбанистички параметри;
- непостоење на законска регулатива за имплементација на процената на сеизмички ризик како инструмент за одржлив урбан развој.

Можни понатамошни истражувања:

Со оглед на ограничувањата дефинирани во самото истражување, идните истражувања би требало да се насочат кон:

- Развивање на криви на повредливост специфични за градежниот фонд на територија која е предмет на анализа. Исто така, мешаните конструктивни системи кои се резултат на интервенциите на конструкцијата (доградби и

надградби) на постојните објекти треба да бидат презентирани со соодветни криви на повредливост.

- Вклучување на урбанистичките параметри, идентификувани како значајни за сеизмичкиот ризик во развивање на кривите на повредливост. На тој начин, кривата на повредливост ќе содржи повеќе информации и резултатите од процена на сеизмички ризик ќе бидат со поголема точност. Во пилот-студијата, единствено параметарот „висина“ беше вклучен во кривите на повредливост, додека останатите урбанистички параметри беа разгледувани во корелација со таксономиите на објектите.
- Одредување на просечната вредност на објектите според материјал и вид на конструкција, како и според други градежни елементи и опрема кои не се дел од конструкцијата.
- Идентификување на сеизмичкиот ризик во урбаните единици кои се составени од објекти изградени без градежна дозвола. Иако голем дел од ваков тип на објекти се отпосле легализирани, не постои база на податоци за нивната повредливост.

Со оглед на наведеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Научниот совет на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија (УКИМ-ИЗИИС) во Скопје да ја прифати позитивната оценка и да закаже усна одбрана на докторската дисертација на кандидатката м-р **Кефајет Едип** со наслов: **Процена на сеизмички ризик како основа за одржлив урбан развој.**

КОМИСИЈА

**Вонр. проф. д-р Радмила Шалиќ Макреска,
ИЗИИС – УКИМ (претседател), с.р.**

**Проф. д-р Роберта Апостолска,
ИЗИИС – УКИМ (член и ментор), с.р.**

**Проф. д-р Вероника Шендова,
ИЗИИС – УКИМ (член), с.р.**

**Вонр. проф. д-р Јулијана Бојациева,
ИЗИИС – УКИМ (член), с.р.**

**Проф. д-р Дивна Пенчиќ,
Архитектонски факултет – УКИМ (член), с.р.**

ПРЕГЛЕД
НА ПРИФАТЕНИ ТЕМИ НА ИНСТИТУТ ЗА ЗЕМЈОТРЕСНО ИНЖЕНЕРСТВО И
ИНЖЕНЕРСКА СЕИЗМОЛОГИЈА-ИЗИИС, СКОПЈЕ

1. Докторски труд

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1	Лилјана Божиновска-Мијалкова	Апликативен систем за контролирано динамичко однесување на исполна од сидарија на АБ згради во сеизмички активни подрачја	Applicative system for controlled dynamic behaviour of infill walls in reinforced concrete buildings in active seismic regions	Вон. проф. д-р Александра Богдановиќ	09-1716/1 од 02.11.2023 год.

П Р Е Г Л Е Д

на одобрени теми за изработка на докторска дисертација на **Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања – Скопје**

ТРЕТ ЦИКЛУС СТУДИИ

Ред. Бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. На Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	м-р Дхурата Прокши	Социјалното влијание на реформата на јавната администрација во земјите од Западен Балкан: студија на случај Косово	The Social Impact of Public Administration Reform in Western Balkan Countries :A Case Study of Kosovo	проф.д-р Петар Атанасов	02-800/10 од 26.10.2023

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕТО НАУЧЕН СОВЕТНИК ВО ОДДЕЛЕНИЕТО ЗА АНТИЧКА И СРЕДНОВЕКОВНА ИСТОРИЈА НА МАКЕДОНИЈА (ДО 1371) ПРИ ЈНУ ИНСТИТУТ ЗА НАЦИОНАЛНА ИСТОРИЈА – СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на ЈНУ Институт за национална историја, УКИМ – Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 5-6 август 2023 година, за избор на научен советник во Одделението за античка и средновековна историја на Македонија (до 1371), Советот на Институтот за национална историја во Скопје, на седницата одржана на 13.10.2023 година (со Одлука бр. 02-252/3 од 24.10.2023 година), по пријавата на проф. д-р Драган Ѓалевски, виш научен соработник/вонреден професор во ИНИ, ги именува за членови на Рецензентската комисија: проф. д-р Митко Панов, проф. д-р Ирена Стефоска и проф. д-р Катерина Младеновска.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на научен советник во Одделението за античка и средновековна историја на Македонија (до 1371), во предвидениот рок се пријави проф. д-р Драган Ѓалевски.

Кратка биографија

Проф. д-р Драган Ѓалевски е роден на 9 март 1976 г. во Скопје, каде што завршил основно и средно образование.

Високото образование го завршил во 2005 г. на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на Филозофскиот факултет, отсек: Историја, со оценка 9,12. Во 2008 г. се запишал на постдипломски студии на Институтот за национална историја, оддел: Историја на Византија, каде што на 4 јануари 2011 г. се стекнал со титулата магистер по византолошки студии по успешната одбрана на темата „Византискиот воен систем на Балканот (средина на VI – средина на IX век).“

Од 2009 година работи во Институтот за национална историја при Одделението за средновековна историја. Во 2011 година се запишал на докторски студии при ЈНУ Институт за национална историја. Докторирал на 30 декември 2013 година на тема „Воените аспекти на византиската дипломатија на Балканот – средина на IX – почеток на XI век“.

Во септември 2014 година е избран во звањето научен соработник/ доцент во ЈНУ Институт за национална историја – Скопје, додека во октомври 2018 г. за виш научен соработник/вонреден професор во истата научна институција.

Научноистражувачка дејност на кандидатот

Научната преокупација на д-р Драган Ѓалевски во конкретниот период е фокусирана кон проучување на историјата на Византија и средновековна Македонија, која резултира со монографија и повеќе научни текстови, публикувани во научни списанија, зборници на трудови од меѓународни и домашни конференции. Во изминатиот петгодишен период има објавено вкупно 16 научни трудови од научноистражувачките области на кои е фокусиран

неговиот научен интерес, од кои 1 научен труд во научно списание со импакт-фактор (фактор на влијание), 6 труда во меѓународни научни списанија кои подлежат на рецензија, 4 труда во стручно-научни списанија со меѓународен уредувачки одбор, 4 труда во зборници од меѓународни научни собири кои подлежат на рецензија и 1 труд во зборник од научен собир. Кон ова, д-р Драган Ѓалевски има подготвено и предадено за печат и 1 монографија.

Монографијата *Byzantine diplomacy in the Balkans and the Pontic Steppe (850-1020)*, која е издание на ЈНУ Институт за национална историја – Скопје, и е во фаза на печатење, се осврнува не само на воспоставените параметри во науката на она што опфаќа во себе византиската дипломатија, претставени преку анализа на дипломатските алатки, методи, техники, вештини и средства што ги користела византиската власт, еден вид современа систематизација за која не биле запознаени Византијците, но нужна за што подобро запознавање на суштината на нивните дипломатски активности, туку и на други два важни аспекта, на меѓународните односи и на државништвото. Авторот, исто така, се фокусира и на државните структури на Византиската Империја, поточно, империските државни функции, канцелариите и службениците во нив, што биле вклучени во дипломатијата и одиграле активна улога во меѓународните односи. Тој ги анализира и процесите на институционализација и ритуализација што се специфични и неодминливи за дипломатијата како институција на меѓународното општество, а кои имале свое влијание во обликувањето на византиската дипломатија. Ја зема предвид и византиската воена мисла која, преку бројните стратегии и тактиките на војување што ги имала оформено, освен што требала да се грижи за безбедноста на државата, имала свое место и улога и во една општа државна стратегија која претставува карактеристичен белег на државништвото и била продолжена рака на власта за остварување на нејзините политички интереси и цели. Како заклучок, авторот утврдува определени норми на практика, збир на правила, но и на непишани конвенции и протоколи, еден вид на „оперативни начела“ на византиската дипломатија, што пропишуваат улоги во однесувањето, ја ограничуваат во неформални рамки активноста и ги обликуваат очекувањата на учесниците во оваа институција на меѓународното општество.

Од научните трудови наброени подетално во Образецот 2 ќе се осврнеме само на неколку. Трудот *Strategic Planning in the Middle Byzantine Period: A Limitrophe Policy Reintroduced?*, кој е презентираан на 24. Интернационален византолошки конгрес одржан на 22 – 27 август 2022 год. во Венеција и Падова, и треба да биде издаден во зборникот *Studia Ceranea, Journal of the Waldemar Ceran Research Centre for the History and Culture of the Mediterranean Area and South-East Europe* (2023), No.13, д-р Драган Ѓалевски се осврнува на процесот на формирање на клиент-држави на византиските граници во времето на македонската династија. Тој укажува дека овој процес кој започнал во средината на IX век претставувал иницирана политика на византиската власт како резултат на повеќе фактори, како надворешни така и внатрешни, кои извршиле силно влијание врз нејзина имплементација. Исто така, во овој труд, авторот ги проучува целите (политички и воени) што требало да се постигнат, како и влијанието што оваа политика ја имала на воениот капацитет, одбранбената способност и севкупната безбедност на Византиската Империја. На крајот, д-р Драган Ѓалевски ги формулира причините што довеле до нејзиното исчезнување кон крајот на XI век.

Во трудот *Byzantine military traditions, diplomacy and indications of strategy of statecraft (6th – 12th centuries)*, Гласник на ИНИ 65/1-2 (2021), 9-25, д-р Драган

Ѓалевски се задржува на проблематиката поврзана со дебатата дали во рамките на политиките на Византиската Империја постои процес кој би укажал на постоење на некаква стратегија на државно ниво. Авторот укажува дека за да го обезбедат опстанокот, да ја одржат благосостојбата или да ги остварат целите, државите утврдувале концепт на идеи, планови и средства и го применувале во согласност со ресурсите што ги поседуваат. Овој концепт, познат како стратегија, подразбирал умешност на долгорочно распоредување на расположливите ресурси за постигнување определена цел. Византијците биле свесни за потребата од воспоставување некаков концепт не само за воено и за политичко дејствување туку и за стратегиско планирање во едни пошироки територијални и временски рамки. Дипломатските и воените мерки што се употребувале, но и одлуката кои од нив, како и каде да бидат применети, претставувала резултат од знаењето што го стекнала и го имплементирала византиската власт во согласност со факторите што влијаеле врз неговата практична примена. Токму преку ова знаење и неговото применување, д-р Ѓалевски заклучува, Византијците се обидувале да ги остварат своите цели.

Примената на црковните церемонии е фокусот на анализа во трудот *Ecclesiastical processions in Byzantine diplomacy and their impact on imperial foreign policy*, VIII меѓународен научен симпозиум „Денови на Јустинијан I: Религија“, 13 – 14 ноември, Скопје (2020), 201-221. Според анализата на авторот, црковните поворки сами по себе не биле дипломатско средство и, најверојатно, никогаш не биле видени како такви од Византијците, само во времето на македонската династија, достигнувајќи го својот врв на политичка употребливост за време на владеењето на Константин VII Порфирогенит. Една од причините за зачувување на практиката за организирање церемонии со високо ниво на величественост била потребата да се зајакне државната идеологија, а со тоа и сликата за *василевсои* како наследник на римските императори и како чувар на црквата и вистинската христијанска вера. Другата главна причина, на што укажува д-р Драган Ѓалевски, што, веројатно, случајно произлегла од примарната задача на церемониите и, како што се чини, многупати користена од македонската династија, била идеолошки и политички да влијаат врз странските посетители. Иако ретко биле користени од византиската власт, црковните поворки, сепак, заклучува авторот, биле дел од византиската дипломатија и еден од факторите на нејзиниот успех.

An Outline of Byzantine diplomacy in the Eastern Adriatic Region (c.860-1000), Историја, LV, бр.1 (2020), 21-46, е труд во кој д-р Драган Ѓалевски дава еден општ преглед на византиската дипломатија во источниот Јадрански Регион од средината на IX до почетокот на XI век. Тој укажува дека во обид да ги остварат зацртаните политички цели, Византијците примениле голем број на различни средства: од употребата на парите и титулите, скапоцените подароци, историските факти, како и религијата, па сè до империската престолнина, Константинопол. Политичките цели на империската власт, наметнување на политичката хегемонија на словенските кнежевства и нивно придобивање за сојузници, сепак, биле во најголем дел успешни, но краткотрајни. И покрај неколкуте ситни неуспеси, авторот известува дека византиската дипломатија во источниот Јадрански Регион од средината на IX до почетокот на XI век успеала, без разлика колку краткорочно тоа да било, да ги оствари своите политички цели: да ја наметне византиската хегемонија, да придобие сојузници и да создаде штит од *лимиџрофни* – погранични клиент-држави во источниот Јадрански Регион.

Во научниот труд *Структурата и воениот капацитет на Самоиловата армија*, Гласник на ИНИ, 63/1 (2019), 59-74, авторот се осврнува на воената моќ на еден од најголемите владетели во средновековна Македонија, Самоил. Според него, и покрај недостатокот од подетални информации во изворите, сепак може да се претпостави дека внатрешната структура на армијата на Самоил, вооружувањето и воената опрема не отстапувале од тие на другите армии што постоеле во овој период во регионот на Југоисточна Европа, вклучувајќи ја тука и вештината на војување, т.е. стратегијата и тактиката што ги применувал нејзиниот врховен заповедник на бојното поле. Претпоставката на д-р Драган Ѓалевски е дека причината зошто Самоиловата армија не успеала во остварувањето на задачата што ја имала – да ја обезбеди сигурноста на Самоиловата државата и на нејзините граници, е воената моќ на Византиската Империја, која во тој момент се наоѓала во својот апогеј, како и недостатокот на ресурси, не само човечки туку и финансиски, кои ѝ биле суштински потребни за да може успешно да одговори на византиската стратегија за водење долготрајна војна на исцрпување.

Византиската воена политика на Балканот: концепт на „Голема структура“ и улогата на дипломатијата (средина на IX век до XI век), Гласник на ИНИ, 64/1 (2020), 37-50, е научен труд на д-р Драган Ѓалевски каде ја анализира Византиската воена политика на Балканот помеѓу средината на IX и почетокот на XI век. Според него, таа се засновала на одбрана во длабочина: изградба на силни утврдувања низ внатрешноста обезбедувани од малобројни воени сили, потпомогната од дипломатски средства. Кои средства ќе биле употребени и како, зависело од византиската перцепција за воената моќ на непријателот, од моменталната воено-политичка ситуација и од потребите на теренот. Авторот известува дека примената на дипломатијата се забележувала и во офанзивните кампањи од крајот на X и почетокот на XI век. Кога непријателот бил соединет и сплотен, невоените средства или биле неефективни или не постоела можност да бидат имплементирани. Но, кога ситуацијата ќе се променела во корист на Византијците, дипломатијата не само што го надополнувала туку понекогаш знаела и целосно да го замени дејствувањето на воените сили во остварувањето на зацртаната цел. Според анализата на авторот, активното дејствување на византиската армија на бојното поле претставувало крајно средство и било користено само кога имало примирје на источната граница, кога непријателот бил воено немоќен или кога ќе пропаднале другите опции за пацифизирање на непријателот.

Покрај објавените научни трудови, д-р Драган Ѓалевски бил и рецензент на неколку научни трудови во Гласникот на ИНИ и Историја, како и соработник во неколку национални проекти.

Наставно-образовна и стручно-применувачка дејност на кандидатот

Освен во научноистражувачката, д-р Драган Ѓалевски учествува и во наставно-образовната и стручно-применувачката дејност. Тој бил член на Комисија за подобност на тема и кандидат за магистерска работа, како и член на Комисија за оцена или одбрана на магистерска работа. Бил член на организационен одбор на повеќе меѓународни научно/стручни собири, а исто така учествувал и во нивна организација. Покрај нив, д-р Драган Ѓалевски бил член на национален научен/стручен собир и учествувал во неговата организација. Понатаму, д-р Драган Ѓалевски е активно вклучен во наставно-образовната работа на ЈНУ Институт за национална историја – Скопје. Тој е

акредитиран професор на студиската програма од втор и трет циклус студии.
Член е на Комитетот за византологија и медиевистика на Македонија и на
Здружението на историчари на Македонија.

ЗАКЛУЧОК

Врз основа на изнесените информации, може да се заклучи дека д-р Драган Ѓалевски демонстрирал забележителни резултати во научноистражувачката дејност, профилирајќи се во сериозен академски кадар од областа на историјата на средновековна Македонија и Византија. Оригиналноста на неговиот научен опус произлегува и од третирањето на истражувачка проблематика која досега не била предмет на потемелно проучување во македонската византологија и медиевалистика. Истото се однесува и на сувереното познавање на современите научни текови и методолошки пристапи, што се забележува во наставната и стручно-апликативната дејност на д-р Ѓалевски. Во таа смисла, Рецензентската комисија смета дека кандидатот ги исполнува сите потребни услови и има чест и задоволство да му предложи на Советот на ЈНУ Институт за национална историја – Скопје да го избере во звањето научен советник/редовен професор.

Комисија

Проф. д-р Митко Панов, претседател, с.р.
Проф. д-р Ирена Стефоска, член, с.р.
Проф. д-р Катерина Младеновска, член, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Драган Илија Галевски

(име, татково име и презиме)

Институција: ЈНУ Институт за национална историја – Скопје

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: историја на средновековна Македонија/историја на Византија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – РЕДОВЕН
ПРОФЕСОР/ НАУЧНО ЗВАЊЕ – НАУЧЕН СОВЕТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,12. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10. Просечниот успех изнесува 9,56 за интегрираните студии.</p>	ДА
2	<p>Научен степен – доктор на науки по византологија Назив на научната област: историја на средновековна Македонија/историја на Византија; поле: хуманистички науки (6); подрачје: историски науки (601).</p>	ДА
3	<p>Објавени најмалку шест рецензирани научни труда ** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	ДА
3.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирани во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <p>1. Назив на научното списание: Studia Ceranea. Journal of the Waldemar Ceran Research Centre for the History and Culture of the Mediterranean Area and South-East Europe 2. Назив на електронската база на списанија: Scopus, SCImago Journal Rank</p>	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>3. Наслов на трудот: Strategic Planning in the Middle Byzantine Period: A <i>Limitrophe</i> Policy Reintroduced?</p> <p>4. Година на објава: No. 13/2023</p>	
3.2	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>1. Назив на научното списание: Гласник на ИНИ</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 11 членови, 6 држави (6 Македонија, 1 Украина, 1 Грузија, 1 Русија, 1 Босна и Херцеговина, 1 Турција).</p> <p>3. Наслов на трудот: Byzantine military strategy in the Balkans (976-118)</p> <p>4. Година на објава: 2018</p> <p>1. Назив на научното списание: Гласник на ИНИ</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 11 членови, 6 држави (6 Македонија, 1 Украина, 1 Грузија, 1 Русија, 1 Босна и Херцеговина, 1 Турција).</p> <p>3. Наслов на трудот: Структурата и воениот капацитет на Самоиловата армија</p> <p>4. Година на објава: 2019</p> <p>1. Назив на научното списание: Историја/Journal of History</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 15 членови, 7 држави (6 Македонија, 3 Велика Британија, 1 Полска, 1 Русија, 1 Германија, 1 Хрватска, 1 Турција, 1 Романија).</p> <p>3. Наслов на трудот: Империскиот престиж како средство во византиската дипломатија на Балканот (средина на IX почеток на XI век)</p> <p>4. Година на објава: 2019</p> <p>1. Назив на научното списание: Гласник на ИНИ</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 11 членови, 6 држави (6 Македонија, 1 Украина, 1 Грузија, 1 Русија, 1 Босна и Херцеговина, 1 Турција).</p>	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>3. Наслов на трудот: Византиската воена политика на Балканот: концепт на „Голема стратегија“ и улогата на дипломатијата (средина на IX – почеток на XI век) 4. Година на објава: 2020</p> <p>1. Назив на научното списание: Историја/Journal of History 2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 15 членови, 7 држави (6 Македонија, 3 Велика Британија, 1 Полска, 1 Русија, 1 Германија, 1 Хрватска, 1 Турција, 1 Романија). 3. Наслов на трудот: An Outline of Byzantine diplomacy in the Eastern Adriatic Region (860-1000) 4. Година на објава: 2020</p> <p>1. Назив на научното списание: Гласник на ИНИ 2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 11 членови, 6 држави (6 Македонија, 1 Украина, 1 Грузија, 1 Русија, 1 Босна и Херцеговина, 1 Турција). 3. Наслов на трудот: Byzantine military tradition, diplomacy and indications of strategy of statecraft (6th-12th centuries) 4. Година на објава: 2021</p>	
3.3	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е објавено во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД 1. Назив на научното списание: _____ 2. Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД _____ 3. Наслов на трудот: _____ 4. Година на објава: _____</p>	
3.4	<p>Книга или дел од книга рецензирана и објавена во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД 1. Наслов на книгата: _____ 2. Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД _____ 3. Издавач, година и место на издавање/објавување: _____</p>	
3.5	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји</p> <p>1. Назив на зборникот: Зборник од V меѓународен научен симпозиум „Денови на Јустинијан I: Византија</p>	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>и Словените: Средновековни и модерни перцепции и рецепции“, 17 – 18 ноември 2018, Скопје</p> <p>2. Назив на меѓународниот собир: V меѓународен научен симпозиум „Денови на Јустинијан I: Византија и Словените: Средновековни и модерни перцепции и рецепции“</p> <p>3. Имиња на земјите: Италија, В. Британија, САД, Хрватска, Бугарија</p> <p>4. Наслов на трудот: Претставата за Словените како војни во византиските извори (VI – X век)</p> <p>5. Година на објава: 2019</p> <p>1. Назив на зборникот: Зборник од VI меѓународен научен симпозиум „Денови на Јустинијан I: Идентитети“, 15 – 16 ноември 2019 г., Скопје</p> <p>2. Назив на меѓународниот собир: VI меѓународен научен симпозиум „Денови на Јустинијан I: Идентитети“</p> <p>3. Имиња на земјите: Италија, В. Британија, САД, Хрватска, Бугарија</p> <p>4. Наслов на трудот: Идентитетот како средство на византиската дипломатија во времето на Македонската династија (крај на IX, крај на X век)</p> <p>5. Година на објава: 2020</p> <p>1. Назив на зборникот: Зборник од VIII меѓународен научен симпозиум „Денови на Јустинијан I: Религија“, 13-14 ноември 2020, Скопје</p> <p>2. Назив на меѓународниот собир: VIII меѓународен научен симпозиум „Денови на Јустинијан I: Религија“</p> <p>3. Имиња на земјите: Италија, В. Британија, САД, Хрватска, Бугарија</p> <p>4. Наслов на трудот: Ecclesiastical processions in Byzantine diplomacy and their impact on imperial foreign policy</p> <p>5. Година на објава: 2021</p> <p>1. Назив на зборникот: Зборник од X меѓународен научен симпозиум „Денови на Јусинијан I: Наследство“, 10 – 13 ноември 2022, Скопје</p> <p>2. Назив на меѓународниот собир: X меѓународен научен симпозиум „Денови на Јусинијан I: Наследство“</p> <p>3. Имиња на земјите: Италија, В. Британија, САД, Хрватска, Бугарија</p> <p>4. Наслов на трудот: On Byzantine Statecraft, Grand Strategy and diplomacy in the imperial centuries. Indications of Roman political heritage</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	5. Година на објава: 2023	
3.6	Преводи на капитални дела во области кои ги утврдува Националниот совет за високо образование и научноистражувачка дејност 1. Наслов на преведеното капитално дело: _____ 2. Датум на објава _____ 3. Издавач, место на издавање и година	
4	Објавен рецензиран учебник, монографија, практикум или збирка задачи од научната област за која се избира *** 1. Наслов на учебникот, монографијата, практикумот или збирката задачи: Byzantine diplomacy in the Balkans and the Pontic Steppe (850-1020). (со рецензии во печат)	ДА
5	Претходен избор во наставно-научно звање – вонреден професор, датум и број на Билтен: 16 јули 2018 г., број 1173.	ДА
6	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

* На лицата кои имаат заснован работен однос на Универзитетот или на некој од универзитетите во Република Македонија во моментот на стапување во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018), нема да се применуваат одредбите од Законот кои се однесуваат на просекот, односно дека лицата треба да имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус. Во овој случај, полето под реден број 1 не се пополнува.

** За кандидатот/ите кој има повеќе од 6 (шест) научни труда во референтна научна публикација, рецензентската комисија научните труда ќе ги наведе, ќе ги оцени и ќе ги вреднува во Образец 2.

*** Наведениот услов ќе се применува по истекот на три години од денот на стапувањето во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018).

ОБРАЗЕЦ 2

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Драган Илија Галевски
(име, татково име и презиме)

Институција: Институт за национална историја – Скопје
(назив на факултетот/институтот)

Научна област: историја на средновековна Македонија/историја на Византија

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Рецензент на научен труд/статија	0,4
2.	Член на Комисија за подобност на тема и кандидат за магистерска работа	0,3
3.	Член на Комисија за оцена или одбрана на магистерска работа	0,3
	Вкупно	1

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Монографија:	
1.1	Byzantine Diplomacy in the Balkans and the Pontic Steppe (c.850-1020) (во печат со рецензии)	8
2	Учество на научен/стручен собир со реферат:	
2.1	Учество на национална конференција со реферат: „Воениот капацитет на Самоиловата армија“, Прва национална конференција за византологија и медијевистика, 25 – 26 октомври 2018 г., Охрид.	1
2.2	„Идеологијата и историјата како средство во византиската дипломатија на Балканот (средина на IX – почеток на XI век)“, Меѓународен научен симпозиум по повод 70 години од основањето на Институтот за национална историја – Скопје: „Балканската историографија и современите предизвици“, 9 – 10 ноември 2018 г., Скопје.	1
2.3	„Империскиот престиж како средство во византиската дипломатија на Балканот (средина на IX – почеток на XI век)“, VI меѓународен научен симпозиум „Денови на Јустинијан I: Државата и Империјата“, 23 – 24 ноември 2018 г., Скопје.	1
2.4	„Религијата како средство во византиската дипломатија на Балканот (средина на IX – почеток на XI век)“, Научен собир „Култот за Св. Петнаесет Тивериополски свештеномаченици во средновековната и во поновата епоха – историја, култура и традиција, 7 – 9 декември 2018 г., Струмица.	1

2.5	„Идентитетот како средство во византиската дипломатија на Балканот во времето на Македонската династија (крај на IX – крај на X век)“, VII Меѓународен научен симпозиум „Денови на Јустинијан I: Идентитети“, 15 – 16 ноември 2019 г., Скопје.	1
2.6	“Ecclesiastical processions in Byzantine diplomacy and their impact on imperial foreign policy”, VIII Меѓународен научен симпозиум „Денови на Јустинијан I: Религија“, 13 – 14 ноември 2020 г., Скопје.	1
2.7	“Strategic Planning in the Middle Byzantine Period: A Limitrophe Policy Reintroduced?”, 24 th International Congress of Byzantine Studies, Venice and Padua, 22-27 август 2022 г.	1
2.8	“On Byzantine Statecraft, Grand Strategy and diplomacy in the imperial centuries: Indications of Roman political heritage”, VIII меѓународен научен симпозиум „Денови на Јустинијан I: Наследство“, 10 – 13 ноември 2022 г., Скопје,	1
2.9.	„Македонските склавинии и византиската безбедносна политика“, „Европа и Македонија: идеи, процеси и личности“. По повод 75 години од основањето на ЈНУ Институт за национална историја – Скопје, 21 – 22 септември 2023 г.	1
3	Учесник во национални научни проекти:	
3.1	Соработник во национален научен проект – <i>Терминолошки историски речник</i> на Институтот за национална историја, Скопје, РС Македонија, 2020 г. – тековно.	3
3.2	Соработник во национален научен проект – IX денови на Јустинијан Први, Скопје, РС Македонија, 2021 г.	3
3.3	Соработник во национален научен проект – X денови на Јустинијан Први, Скопје, РС Македонија, 2022 г.	3
3.4	Соработник во национален научен проект – XI денови на Јустинијан Први, Скопје, РС Македонија, 2023 г.	3
4	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во стручно/научно-популарно списание со меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови:	
4.1	<i>Византиската дипломатија на Балканот (средина на IX – почеток на XI век): Христијанството како средство</i> , Македоника, IX/21, 2019 г., 13-25.	3
4.2	<i>Византиската дипломатија на Балканот во времето на Македонската династија: идеологијата и историјата како средство</i> , Патримониум, 12, Бр. 16, Скопје, 2019 г., 107-115.	3
4.3	<i>Византиската балканска политика (средина на IX почеток на XI век). Кохезија на дипломатско решение и војување</i> , Патримониум, 13, Бр. 18, 2020 г., 345-354.	3

4.4	<i>Византискаа дипломатија во делата „Оледало за владејателите“ (средина на IX – почеток на XI век), Патримониум, 15, Бр. 20, 2022 г., 177-183.</i>	3
5	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови:	
5.1	<i>Byzantine military strategy in the Balkans (976-118), Гласник на ИНИ, 62/1, Скопје 2018 г., 47-56.</i>	5
5.2	<i>Структурата и воениот капацитет на Самоиловаа армија, Гласник на ИНИ, 63/1, Скопје 2019 г., 59-74.</i>	5
5.3	<i>Империскиот пресијж како средство во византискаа дипломатија на Балканот (средина на IX – почеток на XI век), Историја, LIV, бр.2, Скопје 2019 г., 19-32.</i>	5
5.4	<i>Византискаа воена политика на Балканот: концепт на „Голема сирајетија“ и улогата на дипломатијата (средина на IX – почеток на XI век), Гласник на ИНИ, 64/1, Скопје 2020 г., 37-50.</i>	5
5.5	<i>An Outline of Byzantine diplomacy in the Eastern Adriatic Region (c.860-1000), Историја, LV, бр.1, Скопје 2020 г., 21-46.</i>	5
5.6	<i>Byzantine military tradition, diplomacy and indications of strategy of statecraft (6th-12th centuries), Гласник на ИНИ, 65/1, Скопје 2021 г., 9-25.</i>	5
6	Труд со оригинални научни резултати објавен во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование:	
6.1	<i>Strategic Planning in the Middle Byzantine Period: A Limitrophe Policy Reintroduced?, Studia Ceranea, No.13, 2023 (со рецензии во печат).</i>	8,07 (8+0,07)
7	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји:	
7.1	<i>Прејскаваа за Словените како војни во византискиите извори (VI – X век), V меѓународен научен симпозиум „Денови на Јустинијан I: Византија и Словените: Средновековни и модерни перцепции и рецепции“, 17 – 18 ноември 2018, Скопје, 59-66.</i>	5
7.2	<i>Идентификацијата како средство на византискаа дипломатија во времето на Македонската династија (крај на IX крај на X век), VI меѓународен научен</i>	5

	симпозиум „Денови на Јустинијан I: Идентитети“, 15 – 16 ноември 2019, Скопје, 163-172.	
7.3	<i>Ecclesiastical processions in Byzantine diplomacy and their impact on imperial foreign policy</i> , VIII Меѓународен научен симпозиум „Денови на Јустинијан I: Религија“, 13 – 14 ноември 2020, Скопје, 201-221.	5
7.4	<i>On Byzantine Statecraft, Grand Strategy and diplomacy in the imperial centuries. Indications of Roman political heritage</i> , X Меѓународен научен симпозиум „Денови на Јустинијан I: Наследство“, 10 – 13 ноември 2022, Скопје (во печат со рецензија).	5
8	Труд со оригинални научни/стручни резултати, објавен во зборник на трудови од научен/стручен собир:	
8.1	<i>Некои забелешки околу дејствиувањето на Св. Климент во Македонија</i> , Милениумското зрачење на св. Климент Охридски, МАНУ, Скопје, 2018 г., 239-246.	2
9	Апстракт објавен во зборник на конференција:	
9.1	“Strategic Planning in the Middle Byzantine Period: A Limitrophe Policy Reintroduced?”, Abstracts of the Free Communications, Thematic Sessions, Round Tables and Posters, 24 th International Congress of Byzantine Studies, Venice and Padua, 22-27 август 2022 г., 101.	1
10	Приказ објавен во референтно научно списание со меѓународен уредувачки одбор:	
10.1	„Драган Зајковски, Христијанството во Македонија: седум слова за почетоците и етаблирањето“, Гласник на ИНИ, 63/1, Скопје 2019 г., 216-218.	1
	Вкупно	103,07

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
Дејности од поширок интерес		
1	Член на организационен одбор на меѓународен научен/стручен собир:	
1.1	VI меѓународен научен симпозиум „Денови на Јустинијан I: Државата и Империјата“, 23 – 24 ноември 2018, Охрид-Ресен.	1
1.2	VII меѓународен научен симпозиум „Денови на Јустинијан I: Идентитети“, 15 – 16 ноември 2019, Скопје.	1
1.3	VIII меѓународен научен симпозиум „Денови на Јустинијан I: Религија“, 13 – 14 ноември 2020, Скопје.	1
1.4	IX меѓународен научен симпозиум „Денови на Јустинијан I: Идентитети“, 13 – 14 ноември 2021, Скопје.	1
1.5	X меѓународен научен симпозиум „Денови на Јустинијан I: Наследство“, 10 – 13 ноември 2022, Скопје.	1
2	Учество во организација на меѓународен научен/стручен собир:	
2.1	VI меѓународен научен симпозиум „Денови на Јустинијан I: Државата и Империјата“, 23 – 24 ноември 2018, Охрид-Ресен.	1
2.2	VII меѓународен научен симпозиум „Денови на Јустинијан I: Идентитети“, 15 – 16 ноември 2019, Скопје.	1

2.3	VIII меѓународен научен симпозиум „Денови на Јустинијан I: Религија“, 13 – 14 ноември 2020, Скопје.	1
3	Член на организационен одбор на научен/стручен собир:	
3.1	Научна конференција „150 години од раѓањето на Гоце Делчев“, 3 – 4 мај 2022 г., Скопје.	1
4	Учество во организација на научен/стручен собир:	
4.1	Научна конференција „150 години од раѓањето на Гоце Делчев“, 3 – 4 мај 2022 г., Скопје.	1
5	Член на Комитетот за византологија и медиевистика на Македонија, 2018 – 2023 г.	3
6	Член на Здружението на историчари на Македонија, 2018 – 2023 г.	3
	Вкупно	16

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	1
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	103,07
СТРУЧНО-УМЕТНИЧКА ДЕЈНОСТ	
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	16
Вкупно	120,07

Членови на Комисијата

Проф. д-р Митко Панов, претседател, с.р.
 Проф. д-р Ирена Стефоска, член, с.р.
 Проф. д-р Катерина Младеновска, член, с.р.